

Година XXX
Четвртак, 30. априла 2026. године

Број/Број
30

Година XXX
Четвртак, 30. априла/травња 2026. године

ISSN 1512-7508 - српски језик
ISSN 1512-7486 - босански језик
ISSN 1512-7494 - хрватски језик

**ПРЕДСЈЕДНИШТВО
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

685

На основу члана 18. став (4) Закона о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2025. годину ("Службени гласник БиХ", број 70/25) и члана 5. став (1) Правилника о додјели средстава интервентне текуће резерве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у периоду јануар-март 2026. године, број 01-50-1-904-2/26 од 31. марта 2026. године, те Одлуке о критеријумима за додјелу средстава интервентне текуће резерве за период јануар - март 2026. године, број 03-16-1-932-1/26 од 31. марта 2026. године, члан Предсједништва Босне и Херцеговине доноси

**ОДЛУКУ
О КОРИШТЕЊУ СРЕДСТАВА ИНТЕРВЕНТНЕ
ТЕКУЋЕ РЕЗЕРВЕ**

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Одобравају се средства за кориштење интервентне текуће резерве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у периоду јануар - март 2026. године, у износу од 7.000,00 КМ Елмела Кулиновић, као вид финансијске помоћи за лијечење сина Шабана - Јусуфа Скендеровића.

Члан 2.

(Надлежност за реализацију)

За реализацију ове одлуке задужен је Секретаријат Предсједништва Босне и Херцеговине, а уплату ће извршити на жиро рачун Шабана-Јусуфа Скендеровића из Сарајева.

Члан 3.

(Извјештај о намјенском утрошку средстава)
Обавезује се Елмела Кулиновић да достави извјештај о намјенском утрошку додијелиених средстава.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 03-16-1-932-2/26

31. марта 2026. године

Сарајево

Члан Предсједништва БиХ

Жељко Комшић, с. р.

Na osnovu člana 18. stav (4) Zakona o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2025. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 70/25) i člana 5. stav (1) Pravilnika o dodjeli sredstava interventne tekuće rezerve za vrijeme privremenog finansiranja institucija Bosne i Hercegovine u periodu januar - mart 2026. godine, broj 01-50-1-904-2/26 od 31. marta 2026. godine, te Odluke o kriterijima za dodjelu sredstava interventne tekuće rezerve za period januar - mart 2026. godine, broj 03-16-1-932-1/26 od 31. marta 2026. godine, član Predsjedništva Bosne i Hercegovine donosi

**ODLUKU
O KORIŠTENJU SREDSTAVA INTERVENTNE
TEKUĆE REZERVE**

Član 1.

(Predmet odluke)

Odobravaju se sredstva za korištenje interventne tekuće rezerve za vrijeme privremenog finansiranja institucija Bosne i Hercegovine u periodu januar - mart 2026. godine, u iznosu od

7.000,00 KM Elmeli Kulinović, kao vid finansijske pomoći za liječenje sina Šabana - Jusufa Skenderovića.

Član 2.

(Nadležnost za realizaciju)

Za realizaciju ove odluke zadužen je Sekretarijat Predsjedništva Bosne i Hercegovine, a uplatu će izvršiti na žiro račun Šabana - Jusufa Skenderovića iz Sarajeva.

Član 3.

(Izvjешtaj o namjenskom utrošku sredstava)

Obavezuje se Elmela Kulinović da dostavi izvještaj o namjenskom utrošku dodijeljenih sredstava.

Član 4.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 03-16-1-932-2/26

31. marta 2026. godine

Sarajevo

Član Predsjedništva BiH

Željko Komšić, s. r.

Na temelju članka 18. stavka (4) Zakona o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2025. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 70/25) i članka 5. stavka (1) Pravilnika o dodjeli sredstava interventne tekuće pričuve za vrijeme privremenog financiranja institucija Bosne i Hercegovine u razdoblju siječanj - ožujak 2026. godine, broj 01-50-1-904-2/26 od 31. ožujka 2026. godine, te Odluke o kriterijima za dodjelu sredstava interventne tekuće pričuve za razdoblje siječanj - ožujak 2026. godine, broj 03-16-1-932-1/26 od 31. ožujka 2026. godine, član Predsjedništva Bosne i Hercegovine donosi

ODLUKU

O KORIŠTENJU SREDSTAVA INTERVENTNE TEKUĆE PRIČUVE

Članak 1.

(Predmet odluke)

Odobravaju se sredstva za korištenje interventne tekuće pričuve za vrijeme privremenog financiranja institucija Bosne i Hercegovine u razdoblju siječanj - ožujak 2026. godine, u iznosu od 7.000,00 KM Elmeli Kulinović, kao vid finansijske pomoći za liječenje sina Šabana - Jusufa Skenderovića.

Članak 2.

(Nadležnost za realiziranje)

Za realiziranje ove odluke zadužen je Tajništvo Predsjedništva Bosne i Hercegovine, a uplatu će izvršiti na žiro račun Šabana - Jusufa Skenderovića iz Sarajeva.

Članak 3.

(Izvjешće o namjenskom utrošku sredstava)

Obavezuje se Elmela Kulinović da dostavi izvješće o namjenskom utrošku dodijeljenih sredstava.

Članak 4.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 03-16-1-932-2/26

31. ožujka 2026. godine

Sarajevo

Član Predsjedništva BiH

Željko Komšić, v. r.

686

Na osnovu člana 18. stav (4) Zakona o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza

Bosne i Hercegovine za 2025. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 70/25) i člana 5. stav (1) Pravilnika o dodjeli sredstava interventne tekuće rezerve za vrijeme privremenog financiranja institucija Bosne i Hercegovine u periodu januar - mart 2026. godine, broj 01-50-1-904-2/26 od 31. marta 2026. godine, te Odluke o kriterijumima za dodjelu sredstava interventne tekuće rezerve za period januar - mart 2026. godine, broj 03-16-1-932-1/26 od 31. marta 2026. godine, član Predsjedništva Bosne i Hercegovine donosi

ODLUKU

O KORIŠTEЊU SREDSTAVA INTERVENTNE TEKUĆE REZERVE

Član 1.

(Predmet odluke)

Odobravaju se sredstva za korištenje interventne tekuće rezerve za vrijeme privremenog financiranja institucija Bosne i Hercegovine u periodu januar - mart 2026. godine, u iznosu od 5.000,00 KM Udruženju za promociju i unapređenje zdravlja "GENERACIJA", kao vid finansijske pomoći radu ovog udruženja.

Član 2.

(Nadležnost za realizaciju)

Za realizaciju ove odluke zadužen je Sekretarijat Predsjedništva Bosne i Hercegovine, a uplatu će izvršiti na žiro račun Udruženja za promociju i unapređenje zdravlja "GENERACIJA".

Član 3.

(Izvjешtaj o namjenskom utrošku sredstava)

Obavezuje se Udruženje za promociju i unapređenje zdravlja "GENERACIJA" da dostavi izvještaj o namjenskom utrošku dodijeljenih sredstava.

Član 4.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 03-16-1-932-3/26

31. marta 2026. godine

Sarajevo

Član Predsjedništva BiH

Željko Komšić, s. r.

Na osnovu člana 18. stav (4) Zakona o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2025. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 70/25) i člana 5. stav (1) Pravilnika o dodjeli sredstava interventne tekuće rezerve za vrijeme privremenog financiranja institucija Bosne i Hercegovine u periodu januar - mart 2026. godine, broj 01-50-1-904-2/26 od 31. marta 2026. godine, te Odluke o kriterijima za dodjelu sredstava interventne tekuće rezerve za period januar - mart 2026. godine, broj 03-16-1-932-1/26 od 31. marta 2026. godine, član Predsjedništva Bosne i Hercegovine donosi

ODLUKU

O KORIŠTENJU SREDSTAVA INTERVENTNE TEKUĆE REZERVE

Član 1.

(Predmet odluke)

Odobravaju se sredstva za korištenje interventne tekuće rezerve za vrijeme privremenog financiranja institucija Bosne i Hercegovine u periodu januar - mart 2026. godine, u iznosu od 5.000,00 KM Udruženju za promociju i unapređenje zdravlja

"GENERACIJA", kao vid finansijske pomoći radu ovog udruženja.

Član 2.

(Nadležnost za realizaciju)

Za realizaciju ove odluke zadužen je Sekretarijat Predsjedništva Bosne i Hercegovine, a uplatu će izvršiti na žiro račun Udruženja za promociju i unaprijeđenje zdravlja "GENERACIJA".

Član 3.

(Izvještaj o namjenskom utrošku sredstava)

Obavezuje se Udruženje za promociju i unaprijeđenje zdravlja "GENERACIJA" da dostavi izvještaj o namjenskom utrošku dodijeljenih sredstava.

Član 4.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 03-16-1-932-3/26

31. marta 2026. godine

Sarajevo

Član Predsjedništva BiH

Željko Komšić, s. r.

Na temelju članka 18. stavka (4) Zakona o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2025. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 70/25) i članka 5. stavka (1) Pravilnika o dodjeli sredstava interventne tekuće pričuve za vrijeme privremenog financiranja institucija Bosne i Hercegovine u razdoblju siječanj - ožujak 2026. godine, broj 01-50-1-904-2/26 od 31. ožujka 2026. godine, te Odluke o kriterijima za dodjelu sredstava interventne tekuće pričuve za razdoblje siječanj - ožujak 2026. godine, broj 03-16-1-932-1/26 od 31. ožujka 2026. godine, član Predsjedništva Bosne i Hercegovine donosi

ODLUKU

**O KORIŠTENJU SREDSTAVA INTERVENTNE
TEKUĆE PRIČUVE**

Članak 1.

(Predmet odluke)

Odobravaju se sredstva za korištenje interventne tekuće pričuve za vrijeme privremenog financiranja institucija Bosne i Hercegovine u razdoblju siječanj - ožujak 2026. godine, u iznosu od 5.000,00 KM Udruzi za promidžbu i unaprijeđenje zdravlja "GENERACIJA", kao vid finansijske pomoći radu ove udruge.

Članak 2.

(Nadležnost za realiziranje)

Za realiziranje ove odluke zaduženo je Tajništvo Predsjedništva Bosne i Hercegovine, a uplatu će izvršiti na žiro račun Udruge za promidžbu i unaprijeđenje zdravlja "GENERACIJA".

Članak 3.

(Izvješće o namjenskom utrošku sredstava)

Obavezuje se Udruge za promidžbu i unaprijeđenje zdravlja "GENERACIJA" da dostavi izvješće o namjenskom utrošku dodijeljenih sredstava.

Članak 4.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 03-16-1-932-3/26

31. ožujka 2026. godine

Sarajevo

Član Predsjedništva BiH

Željko Komšić, v. r.

687

Na osnovu člana 18. stav (4) Zakona o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2025. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 70/25) i člana 5. stav (1) Pravilnika o dodjeli sredstava interventne tekuće rezerve za vrijeme privremenog financiranja institucija Bosne i Hercegovine u periodu januar - mart 2026. godine, broj 01-50-1-904-2/26 od 31. marta 2026. godine, te Odluke o kriterijumima za dodjelu sredstava interventne tekuće rezerve za period januar - mart 2026. godine, broj 03-16-1-932-1/26 od 31. marta 2026. godine, član Predsjedništva Bosne i Hercegovine donosi

ODLUKU

**O KORIŠTEŃU SREDSTAVA INTERVENTNE
TEKUĆE REZERVE**

Član 1.

(Predmet odluke)

Odobravaju se sredstva za korištenje interventne tekuće rezerve za vrijeme privremenog financiranja institucija Bosne i Hercegovine u periodu januar - mart 2026. godine, u iznosu od 7.000,00 KM Udruženju "Sportski savez u Bosni i Hercegovini", kao vid finansijske podrške finalnoj završnici Malih olimpijskih igara.

Član 2.

(Nadležnost za realizaciju)

Za realizaciju ove odluke zadužen je Sekretarijat Predsjedništva Bosne i Hercegovine, a uplatu će izvršiti na žiro račun Udruženja "Sportski savez u Bosni i Hercegovini".

Član 3.

(Izvještaj o namjenskom utrošku sredstava)

Obavezuje se Udruženje "Sportski savez u Bosni i Hercegovini" da dostavi izvještaj o namjenskom utrošku dodijeljenih sredstava.

Član 4.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 03-16-1-932-4/26

31. marta 2026. godine

Sarajevo

Član Predsjedništva BiH

Željko Komšić, s. r.

Na osnovu člana 18. stav (4) Zakona o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2025. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 70/25) i člana 5. stav (1) Pravilnika o dodjeli sredstava interventne tekuće rezerve za vrijeme privremenog financiranja institucija Bosne i Hercegovine u periodu januar - mart 2026. godine, broj 01-50-1-904-2/26 od 31. marta 2026. godine, te Odluke o kriterijima za dodjelu sredstava interventne tekuće rezerve za period januar - mart 2026. godine, broj 03-16-1-932-1/26 od 31. marta 2026. godine, član Predsjedništva Bosne i Hercegovine donosi

ODLUKU
O KORIŠTENJU SREDSTAVA INTERVENTNE
TEKUĆE REZERVE

Član 1.

(Predmet odluke)

Одобравају се средства за коришћење интервентне текуће резерве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у периоду јануар - март 2026. године, у износу од 7.000,00 КМ Удружењу "Sportski savez u Bosni i Hercegovini", као вид финансијске подршке финалној завршници Малих олимпијских игара.

Član 2.

(Nadležnost za realizaciju)

За реализацију ове одлуке задужен је Секретаријат Председништва Босне и Херцеговине, а уплату ће извршити на жиросачун Удружења "Sportski savez u Bosni i Hercegovini".

Član 3.

(Izвјештај о намјенском трошку средстава)

Обавезује се Удружење "Sportski savez u Bosni i Hercegovini" да достави извјештај о намјенском трошку додјелјених средстава.

Član 4.

(Stupanje na snagu)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 03-16-1-932-4/26

31. марта 2026. године

Сарајево

Član Председништва БиХ

Željko Komšić, s. r.

На основу члана 18. ставка (4) Закона о прорачуну институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2025. годину ("Службени гласник БиХ", број 70/25) и члана 5. ставка (1) Правилника о додјели средстава интервентне текуће прикупе за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у раздобљу сјећанј - оџујак 2026. године, број 01-50-1-904-2/26 од 31. оџујка 2026. године, те Одлуке о критеријима за додјелу средстава интервентне текуће прикупе за раздобље сјећанј - оџујак 2026. године, број 03-16-1-932-1/26 од 31. оџујка 2026. године, члан Председништва Босне и Херцеговине доноси

ODLUKU
O KORIŠTENJU SREDSTAVA INTERVENTNE
TEKUĆE PRIČUVE

Članak 1.

(Predmet odluke)

Одобравају се средства за коришћење интервентне текуће прикупе за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у раздобљу сјећанј - оџујак 2026. године, у износу од 7.000,00 КМ Удрузи "Sportski savez u Bosni i Hercegovini", као вид финансијске потпоре финалној завршници Малих олимпијских игара.

Članak 2.

(Nadležnost za realiziranje)

За реализирање ове одлуке задужено је Тајништво Председништва Босне и Херцеговине, а уплату ће извршити на жиросачун Удруге "Sportski savez u Bosni i Hercegovini".

Članak 3.

(Izвјешће о намјенском трошку средстава)

Обавезује се Удруга "Sportski savez u Bosni i Hercegovini" да достави извјешће о намјенском трошку додјелјених средстава.

Članak 4.

(Stupanje na snagu)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 03-16-1-932-4/26

31. оџујка 2026. године

Сарајево

Član Председништва БиХ

Željko Komšić, v. r.

688

На основу члана 18. став (4) Закона о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2025. годину ("Службени гласник БиХ", број 70/25) и члана 5. став (1) Правилника о додјели средстава интервентне текуће резерве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у периоду јануар-март 2026. године, број 01-50-1-904-2/26 од 31. марта 2026. године, те Одлуке о критеријумима за додјелу средстава интервентне текуће резерве за период јануар-март 2026. године, број 03-16-1-932-1/26 од 31. марта 2026. године, члан Председништва Босне и Херцеговине доноси

ODLUKU
O KORIŠTEЊU SREDSTAVA INTERVENTNE
TEKUĆE REZERVE

Član 1.

(Predmet odluke)

Одобравају се средства за коришћење интервентне текуће резерве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у периоду јануар-март 2026. године, у износу од 5.000,00 КМ Изету Алечковићу, као вид финансијске подршке за организацију изложбе.

Član 2.

(Nadležnost za realizaciju)

За реализацију ове одлуке задужен је Секретаријат Председништва Босне и Херцеговине, а уплату ће извршити на жиросачун Изета Алечковића из Сарајева.

Član 3.

(Izвјештај о намјенском трошку средстава)

Обавезује се Изет Алечковић да достави извјештај о намјенском трошку додјелјених средстава.

Član 4.

(Stupanje na snagu)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 03-16-1-932-5/26

31. марта 2026. године

Сарајево

Član Председништва БиХ

Željko Komšić, s. r.

На основу члана 18. став (4) Закона о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2025. годину ("Службени гласник БиХ", број 70/25) и члана 5. став (1) Правилника о додјели средстава интервентне текуће резерве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у периоду јануар-март 2026. године, број 01-50-1-904-2/26 од 31. марта 2026. године, те Одлуке о критеријима за додјелу средстава интервентне текуће резерве за период јануар-март 2026. године, број 03-16-1-932-1/26 од 31. марта 2026. године, члан Председништва Босне и Херцеговине доноси

ODLUKU
O KORIŠTENJU SREDSTAVA INTERVENTNE
TEKUĆE REZERVE

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Одобравају се средства за коришћење интервентне текуће резерве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у периоду јануар-март 2026. године, у износу од 5.000,00 КМ Изету Алеčkovićу, као вид финансијске подршке за организацију изложбе.

Члан 2.

(Надлежност за реализацију)

За реализацију ове одлуке задужен је Секретаријат Предсједништва Босне и Херцеговине, а уплату ће извршити на жиру рачун Изета Алеčkovićа из Сарајева.

Члан 3.

(Извјештај о намјенском утрошку средстава)

Обавезује се Изет Алеčković да достави извјештај о намјенском утрошку додјелијених средстава.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 03-16-1-932-5/26

31. марта 2026. године

Сарајево

Члан Предсједништва БиХ

Џелјко Комшић, с. р.

На основу чланка 18. ставка (4) Закона о прорачуну институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2025. годину ("Службени гласник БиХ", број 70/25) и чланка 5. ставка (1) Правилника о додјели средстава интервентне текуће причуве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у раздобљу сјећанј-оџујак 2026. године, број 01-50-1-904-2/26 од 31. оџујка 2026. године, те Одлуке о критеријима за додјелу средстава интервентне текуће причуве за раздобље сјећанј-оџујак 2026. године, број 03-16-1-932-1/26 од 31. оџујка 2026. године, члан Предсједништва Босне и Херцеговине доноси

ODLUKU
O KORIŠTENJU SREDSTAVA INTERVENTNE
TEKUĆE PRIČUVE

Чланак 1.

(Предмет одлуке)

Одобравају се средства за коришћење интервентне текуће причуве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у раздобљу сјећанј-оџујак 2026. године, у износу од 5.000,00 КМ Изету Алеčkovićу, као вид финансијске потпоре за организовање изложбе.

Чланак 2.

(Надлежност за реализирање)

За реализирање ове одлуке задужено је Тајништво Предсједништва Босне и Херцеговине, а уплату ће извршити на жиру рачун Изета Алеčkovićа из Сарајева.

Чланак 3.

(Извјешће о намјенском утрошку средстава)

Обвезује се Изет Алеčković да достави извјешће о намјенском утрошку додјелијених средстава.

Чланак 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 03-16-1-932-5/26

31. оџујка 2026. године

Сарајево

Члан Предсједништва БиХ

Џелјко Комшић, в. р.

689

На основу члана 18. став (4) Закона о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2025. годину ("Службени гласник БиХ", број 70/25) и члана 5. став (1) Правилника о додјели средстава интервентне текуће резерве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у периоду јануар-март 2026. године, број 01-50-1-904-2/26 од 31. марта 2026. године, те Одлуке о критеријумима за додјелу средстава интервентне текуће резерве за период јануар-март 2026. године, број 03-16-1-932-1/26 од 31. марта 2026. године, члан Предсједништва Босне и Херцеговине доноси

ODLUKU
O KORIŠTEЊU SREDSTAVA INTERVENTNE
TEKUĆE REZERVE

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Одобравају се средства за коришћење интервентне текуће резерве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у периоду јануар-март 2026. године, у износу од 2.000,00 КМ Хамзи Ајановићу, као вид финансијске подршке реализацији документарног филма.

Члан 2.

(Надлежност за реализацију)

За реализацију ове одлуке задужен је Секретаријат Предсједништва Босне и Херцеговине, а уплату ће извршити на жиру рачун Хамзе Ајановића из Сарајева.

Члан 3.

(Извјештај о намјенском утрошку средстава)

Обавезује се Хамза Ајановић да достави извјештај о намјенском утрошку додијељених средстава.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 03-16-1-932-6/26

31. марта 2026. године

Сарајево

Члан Предсједништва БиХ

Џелјко Комшић, с. р.

На основу члана 18. став (4) Закона о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2025. годину ("Службени гласник БиХ", број 70/25) и члана 5. став (1) Правилника о додјели средстава интервентне текуће резерве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у периоду јануар-март 2026. године, број 01-50-1-904-2/26 од 31. марта 2026. године, те Одлуке о критеријима за додјелу средстава интервентне текуће резерве за период јануар-март 2026. године, број 03-16-1-932-1/26 од 31. марта 2026. године, члан Предсједништва Босне и Херцеговине доноси

**ODLUKU
O KORIŠTENJU SREDSTAVA INTERVENTNE
TEKUĆE REZERVE**

Član 1.

(Predmet odluke)

Оdobравaju се средства за коришћење интервентне текуће резерве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у периоду јануар-март 2026. године, у износу од 2.000,00 КМ Хамзи Ајановићу, као вид финансијске подршке реализацији документарног филма.

Član 2.

(Nadležnost za realizaciju)

За реализацију ове одлуке задужен је Секретаријат Председништва Босне и Херцеговине, а уплату ће извршити на жиру рачун Хамзе Ајановића из Сарајева.

Član 3.

(Izвјештај о намјенском утрошку средстава)

Обавезује се Хамза Ајановић да достави извјештај о намјенском утрошку додјелјених средстава.

Član 4.

(Stupanje na snagu)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 03-16-1-932-6/26

31. марта 2026. године

Сарајево

Član Председништва БиХ

Željko Komšić, s. r.

На основу чланка 18. ставка (4) Закона о прорачуну институција Босне и Херцеговине и међународних обвеза Босне и Херцеговине за 2025. годину ("Службени гласник БиХ", број 70/25) и чланка 5. ставка (1) Правилника о додјели средстава интервентне текуће причуве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у раздобљу сјећанј-оџујак 2026. године, број 01-50-1-904-2/26 од 31. оџујка 2026. године, те Одлуке о критеријима за додјелу средстава интервентне текуће причуве за раздобље сјећанј-оџујак 2026. године, број 03-16-1-932-1/26 од 31. оџујка 2026. године, члан Председништва Босне и Херцеговине доноси

**ODLUKU
O KORIŠTENJU SREDSTAVA INTERVENTNE
TEKUĆE PRIČUVE**

Članak 1.

(Predmet odluke)

Оdobравaju се средства за коришћење интервентне текуће причуве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у раздобљу сјећанј-оџујак 2026. године, у износу од 2.000,00 КМ Хамзи Ајановићу, као вид финансијске потпоре реализирању документарног филма.

Članak 2.

(Nadležnost za realiziranje)

За реализирање ове одлуке задужено је Тајништво Председништва Босне и Херцеговине, а уплату ће извршити на жиру рачун Хамзе Ајановића из Сарајева.

Članak 3.

(Izвјешће о намјенском утрошку средстава)

Обвезује се Хамза Ајановић да достави извјешће о намјенском утрошку додјелјених средстава.

Članak 4.

(Stupanje na snagu)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 03-16-1-932-6/26

31. оџујка 2026. године

Сарајево

Član Председништва БиХ

Željko Komšić, v. r.

690

На основу члана 18. став (4) Закона о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2025. годину ("Службени гласник БиХ", број 70/25) и члана 5. став (1) Правилника о додјели средстава интервентне текуће резерве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у периоду јануар - март 2026. године, број 01-50-1-904-2/26 од 31. марта 2026. године, те Одлуке о критеријумима за додјелу средстава интервентне текуће резерве за период јануар - март 2026. године, број 03-16-1-932-1/26 од 31. марта 2026. године, члан Председништва Босне и Херцеговине доноси

**ODLUKU
O KORIŠTEЊU SREDSTAVA INTERVENTNE
TEKUЋE REZERVE**

Član 1.

(Predmet odluke)

Оdobравaju се средства за коришћење интервентне текуће резерве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у периоду јануар - март 2026. године, у износу од 2.000,00 КМ Удружењу Универзална школа спорта "ПРО СПОРТ", као вид финансијске подршке у организацији Одбојкашке лиге на подручју Општине Стари Град у женској одбојци.

Član 2.

(Nadležnost za realizaciju)

За реализацију ове одлуке задужен је Секретаријат Председништва Босне и Херцеговине, а уплату ће извршити на жиру рачун Удружења Универзална школа спорта "ПРО СПОРТ".

Član 3.

(Izвјештај о намјенском утрошку средстава)

Обавезује се Удружење Универзална школа спорта "ПРО СПОРТ" да достави извјештај о намјенском утрошку додијелјених средстава.

Član 4.

(Stupaње на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 03-16-1-932-7/26

31. марта 2026. године

Сарајево

Član Председништва БиХ

Жељко Комшић, с. р.

На основу члана 18. став (4) Закона о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2025. годину ("Службени гласник БиХ", број 70/25) и члана 5. став (1) Правилника о додјели средстава интервентне текуће резерве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у периоду јануар - март 2026. године, број 01-50-1-904-2/26 од 31. марта 2026. године, те Одлуке о критеријима за додјелу средстава интервентне текуће

rezerve za period januar - mart 2026. godine, broj 03-16-1-932-1/26 od 31. marta 2026. godine, član Predsjedništva Bosne i Hercegovine donosi

**ODLUKU
O KORIŠTENJU SREDSTAVA INTERVENTNE
TEKUĆE REZERVE**

Član 1.

(Predmet odluke)

Odobravaju se sredstva za korištenje interventne tekuće rezerve za vrijeme privremenog finansiranja institucija Bosne i Hercegovine u periodu januar - mart 2026. godine, u iznosu od 2.000,00 KM Udruženju Univerzalna škola sporta "PRO SPORT", kao vid finansijske podrške u organizaciji Odbojkaške lige na području Općine Stari Grad u ženskoj odbojci.

Član 2.

(Nadležnost za realizaciju)

Za realizaciju ove odluke zadužen je Sekretarijat Predsjedništva Bosne i Hercegovine, a uplatu će izvršiti na žiro račun Udruženja Univerzalna škola sporta "PRO SPORT".

Član 3.

(Izvještaj o namjenskom utrošku sredstava)

Obavezuje se Udruženje Univerzalna škola sporta "PRO SPORT" da dostavi izvještaj o namjenskom utrošku dodijeljenih sredstava.

Član 4.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 03-16-1-932-7/26

31. marta 2026. godine

Sarajevo

Član Predsjedništva BiH

Željko Komšić, s. r.

Na temelju članka 18. stavka (4) Zakona o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2025. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 70/25) i članka 5. stavka (1) Pravilnika o dodjeli sredstava interventne tekuće pričuve za vrijeme privremenog financiranja institucija Bosne i Hercegovine u razdoblju siječanj - ožujak 2026. godine, broj 01-50-1-904-2/26 od 31. ožujka 2026. godine, te Odluke o kriterijima za dodjelu sredstava interventne tekuće pričuve za razdoblje siječanj - ožujak 2026. godine, broj 03-16-1-932-1/26 od 31. ožujka 2026. godine, član Predsjedništva Bosne i Hercegovine donosi

**ODLUKU
O KORIŠTENJU SREDSTAVA INTERVENTNE
TEKUĆE PRIČUVE**

Članak 1.

(Predmet odluke)

Odobravaju se sredstva za korištenje interventne tekuće pričuve za vrijeme privremenog financiranja institucija Bosne i Hercegovine u razdoblju siječanj - ožujak 2026. godine, u iznosu od 2.000,00 KM Udruzi Univerzalna škola sporta "PRO SPORT", kao vid finansijske potpore u organiziranju Odbojkaške lige na području Općine Stari Grad u ženskoj odbojci.

Članak 2.

(Nadležnost za realiziranje)

Za realiziranje ove odluke zaduženo je Tajništvo Predsjedništva Bosne i Hercegovine, a uplatu će izvršiti na žiro račun Udruge Univerzalna škola sporta "PRO SPORT".

Članak 3.

(Izvješće o namjenskom utrošku sredstava)

Obavezuje se Udruga Univerzalna škola sporta "PRO SPORT" da dostavi izvješće o namjenskom utrošku dodijeljenih sredstava.

Članak 4.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 03-16-1-932-7/26

31. ožujka 2026. godine

Sarajevo

Član Predsjedništva BiH

Željko Komšić, v. r.

691

Na osnovu člana 18. stav (4) Zakona o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2025. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 70/25) i člana 5. stav (1) Pravilnika o dodjeli sredstava interventne tekuće rezerve za vrijeme privremenog finansiranja institucija Bosne i Hercegovine u periodu januar - mart 2026. godine, broj 01-50-1-904-2/26 od 31. marta 2026. godine, te Odluke o kriterijumima za dodjelu sredstava interventne tekuće rezerve za period januar - mart 2026. godine, broj 03-16-1-932-1/26 od 31. marta 2026. godine, član Predsjedništva Bosne i Hercegovine donosi

**ODLUKU
O KORIŠTENJU SREDSTAVA INTERVENTNE
TEKUĆE REZERVE**

Član 1.

(Predmet odluke)

Odobravaju se sredstva za korištenje interventne tekuće rezerve za vrijeme privremenog finansiranja institucija Bosne i Hercegovine u periodu januar - mart 2026. godine, u iznosu od 8.000,00 KM Udruženju "101 Brigada" Sarajevo, kao vid finansijske podrške radu ovog udruženja.

Član 2.

(Nadležnost za realizaciju)

Za realizaciju ove odluke zadužen je Sekretarijat Predsjedništva Bosne i Hercegovine, a uplatu će izvršiti na žiro račun Udruženja "101 Brigada" Sarajevo.

Član 3.

(Izvještaj o namjenskom utrošku sredstava)

Obavezuje se Udruženje "101 Brigada" Sarajevo da dostavi izvještaj o namjenskom utrošku dodijeljenih sredstava.

Član 4.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 03-16-1-932-8/26

31. marta 2026. godine

Sarajevo

Član Predsjedništva BiH

Željko Komšić, s. r.

Na osnovu člana 18. stav (4) Zakona o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2025. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 70/25) i člana 5. stav (1) Pravilnika o dodjeli sredstava

интервентне текуће резерве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у периоду јануар - март 2026. године, број 01-50-1-904-2/26 од 31. марта 2026. године, те Одлуке о критеријима за додјелу средстава интервентне текуће резерве за период јануар - март 2026. године, број 03-16-1-932-1/26 од 31. марта 2026. године, члан Предсједништва Босне и Херцеговине доноси

ODLUKU
O KORIŠTENJU SREDSTAVA INTERVENTNE
TEKUĆE REZERVE

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Одобравају се средства за кориштење интервентне текуће резерве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у периоду јануар - март 2026. године, у износу од 8.000,00 КМ Удружењу "101 Бригада" Сарајево, као вид финансијске подршке раду овог удружења.

Члан 2.

(Надлежност за реализацију)

За реализацију ове одлуке задужен је Секретаријат Предсједништва Босне и Херцеговине, а уплату ће извршити на жиру рачун Удружења "101 Бригада" Сарајево.

Члан 3.

(Извјештај о намјенском утрошку средстава)

Обавезује се Удружење "101 Бригада" Сарајево да достави извјештај о намјенском утрошку додјелjenih средстава.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 03-16-1-932-8/26

31. марта 2026. године

Сарајево

Члан Предсједништва БиХ

Џелјко Комшић, с. р.

На основу члана 18. ставка (4) Закона о прорачуну институција Босне и Херцеговине и међународних обвеза Босне и Херцеговине за 2025. годину ("Службени гласник БиХ", број 70/25) и члана 5. ставка (1) Правилника о додјели средстава интервентне текуће причуве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у раздобљу сјећанј - оџујак 2026. године, број 01-50-1-904-2/26 од 31. оџујка 2026. године, те Одлуке о критеријима за додјелу средстава интервентне текуће причуве за раздобље сјећанј - оџујак 2026. године, број 03-16-1-932-1/26 од 31. оџујка 2026. године, члан Предсједништва Босне и Херцеговине доноси

ODLUKU
O KORIŠTENJU SREDSTAVA INTERVENTNE
TEKUĆE PRIČUVE

Чланак 1.

(Предмет одлуке)

Одобравају се средства за кориштење интервентне текуће причуве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у раздобљу сјећанј - оџујак 2026. године, у износу од 8.000,00 КМ Удрузи "101 Бригада" Сарајево, као вид финансијске потпоре раду ове удруге.

Чланак 2.

(Надлежност за реализирање)

За реализирање ове одлуке задужено је Тајништво Предсједништва Босне и Херцеговине, а уплату ће извршити на жиру рачун Удруге "101 Бригада" Сарајево.

Чланак 3.

(Извјешће о намјенском утрошку средстава)

Обавезује се Удруга "101 Бригада" Сарајево да достави извјешће о намјенском утрошку додјелjenih средстава.

Чланак 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 03-16-1-932-8/26

31. оџујка 2026. године

Сарајево

Члан Предсједништва БиХ

Џелјко Комшић, в. р.

692

На основу члана 18. став (4) Закона о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2025. годину ("Службени гласник БиХ", број 70/25) и члана 5. став (1) Правилника о додјели средстава интервентне текуће резерве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у периоду јануар - март 2026. године, број 01-50-1-904-2/26 од 31. марта 2026. године, те Одлуке о критеријумима за додјелу средстава интервентне текуће резерве за период јануар - март 2026. године, број 03-16-1-932-1/26 од 31. марта 2026. године, члан Предсједништва Босне и Херцеговине доноси

ODLUKU

O KORIŠTEŃU SREDSTAVA INTERVENTNE
TEKUĆE REZERVE

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Одобравају се средства за кориштење интервентне текуће резерве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у периоду јануар - март 2026. године, у износу од 5.000,00 КМ Удружењу "Источна Босна", као вид финансијске подршке за реконструкцију дијела пута Стргачина-Грабовик Општина Рудо.

Члан 2.

(Надлежност за реализацију)

За реализацију ове одлуке задужен је Секретаријат Предсједништва Босне и Херцеговине, а уплату ће извршити на жиру рачун Удружења "Источна Босна".

Члан 3.

(Извјештај о намјенском утрошку средстава)

Обавезује се Удружење "Источна Босна" да достави извјештај о намјенском утрошку додјелjenih средстава.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 03-16-1-932-9/26

31. марта 2026. године

Сарајево

Члан Предсједништва БиХ

Жељко Комшић, с. р.

На основу члана 18. став (4) Закона о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2025. годину ("Службени гласник БиХ", број 70/25) и члана 5. став (1) Правилника о додјели средстава интервентне текуће резерве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у периоду јануар - март 2026. године, број 01-50-1-904-2/26 од 31. марта 2026. године, те

Odluke o kriterijima za dodjelu sredstava interventne tekuće rezerve za period januar - mart 2026. godine, broj 03-16-1-932-1/26 od 31. marta 2026. godine, član Predsjedništva Bosne i Hercegovine donosi

**ODLUKU
O KORIŠTENJU SREDSTAVA INTERVENTNE
TEKUĆE REZERVE**

Član 1.

(Predmet odluke)

Odobravaju se sredstva za korištenje interventne tekuće rezerve za vrijeme privremenog finansiranja institucija Bosne i Hercegovine u periodu januar - mart 2026. godine, u iznosu od 5.000,00 KM Udruženju "Istočna Bosna", kao vid finansijske podrške za rekonstrukciju dijela puta Strgačina-Grabovik Općina Rudo.

Član 2.

(Nadležnost za realizaciju)

Za realizaciju ove odluke zadužen je Sekretarijat Predsjedništva Bosne i Hercegovine, a uplatu će izvršiti na žiro račun Udruženja "Istočna Bosna".

Član 3.

(Izвјештај о намјенском трошку средстава)

Обавезује се Удружење "Источна Босна" да достави извјештај о намјенском трошку додјелјених средстава.

Član 4.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 03-16-1-932-9/26

31. marta 2026. godine

Sarajevo

Član Predsjedništva BiH

Željko Komšić, s. r.

Na temelju članka 18. stavka (4) Zakona o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2025. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 70/25) i članka 5. stavka (1) Pravilnika o dodjeli sredstava interventne tekuće pričuve za vrijeme privremenog finansiranja institucija Bosne i Hercegovine u razdoblju siječanj - ožujak 2026. godine, broj 01-50-1-904-2/26 od 31. ožujka 2026. godine, te Odluke o kriterijima za dodjelu sredstava interventne tekuće pričuve za razdoblje siječanj - ožujak 2026. godine, broj 03-16-1-932-1/26 od 31. ožujka 2026. godine, član Predsjedništva Bosne i Hercegovine donosi

**ODLUKU
O KORIŠTENJU SREDSTAVA INTERVENTNE
TEKUĆE PRIČUVE**

Članak 1.

(Predmet odluke)

Odobravaju se sredstva za korištenje interventne tekuće pričuve za vrijeme privremenog finansiranja institucija Bosne i Hercegovine u razdoblju siječanj - ožujak 2026. godine, u iznosu od 5.000,00 KM Udruzi "Istočna Bosna", kao vid finansijske potpore za rekonstrukciju dijela puta Strgačina-Grabovik Općina Rudo.

Članak 2.

(Nadležnost za realiziranje)

Za realiziranje ove odluke zaduženo je Tajništvo Predsjedništva Bosne i Hercegovine, a uplatu će izvršiti na žiro račun Udruge "Istočna Bosna".

Članak 3.

(Izвјешће о намјенском трошку средстава)

Обавезује се Удруга "Источна Босна" да достави извјешће о намјенском трошку додјелјених средстава.

Članak 4.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 03-16-1-932-9/26

31. ožujka 2026. godine

Sarajevo

Član Predsjedništva BiH

Željko Komšić, v. r.

693

На основу члана 18. став (4) Закона о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2025. годину ("Службени гласник БиХ", број 70/25) и члана 5. став (1) Правилника о додјели средстава интервентне текуће резерве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у периоду јануар - март 2026. године, број 01-50-1-904-2/26 од 31. марта 2026. године, те Одлуке о критеријумима за додјелу средстава интервентне текуће резерве за период јануар - март 2026. године, број 03-16-1-932-1/26 од 31. марта 2026. године, члан Председништва Босне и Херцеговине доноси

**ODLUKU
O KORIŠTEŃJU SREDSTAVA INTERVENTNE
TEKUĆE REZERVE**

Član 1.

(Predmet odluke)

Odobravaju se sredstva za korištenje interventne tekuće rezerve za vrijeme privremenog finansiranja institucija Bosne i Hercegovine u periodu januar - mart 2026. godine, u iznosu od 7.000,00 KM Udruženju Odbojkaski klub invalida "Фантоми" Сарајево, као вид финансијске подршке за организовање свечане академије поводом тридесете годишњице постојања и рада овог удружења.

Član 2.

(Nadležnost za realizaciju)

Za realizaciju ove odluke zadužen je Sekretarijat Predsjedništva Bosne i Hercegovine, a uplatu ће izvršiti на жиро рачун Удружења Одбојкашки клуб инвалида "Фантоми" Сарајево.

Član 3.

(Izвјештај о намјенском трошку средстава)

Обавезује се Удружење Одбојкашки клуб инвалида "Фантоми" Сарајево да достави извјештај о намјенском трошку додијелјених средстава.

Član 4.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 03-16-1-932-10/26

31. marta 2026. godine

Sarajevo

Član Predsjedništva BiH

Željko Komšić, s. r.

Na osnovu člana 18. stav (4) Zakona o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2025. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj

70/25) и člana 5. stav (1) Pravilnika o dodjeli sredstava interventne tekuće rezerve za vrijeme privremenog finansiranja institucija Bosne i Hercegovine u periodu januar - mart 2026. godine, broj 01-50-1-904-2/26 od 31. marta 2026. godine, te Odluke o kriterijima za dodjelu sredstava interventne tekuće rezerve za period januar - mart 2026. godine, broj 03-16-1-932-1/26 od 31. marta 2026. godine, član Predsjedništva Bosne i Hercegovine donosi

ODLUKU O KORIŠTENJU SREDSTAVA INTERVENTNE TEKUĆE REZERVE

Član 1.

(Predmet odluke)

Odobravaju se sredstva za korištenje interventne tekuće rezerve za vrijeme privremenog finansiranja institucija Bosne i Hercegovine u periodu januar - mart 2026. godine, u iznosu od 7.000,00 KM Udruženju Odbojkaški klub invalida "Fantomi" Sarajevo, kao vid finansijske podrške za organizovanje svečane akademije povodom tridesete godišnjice postojanja i rada ovog udruženja.

Član 2.

(Nadležnost za realizaciju)

Za realizaciju ove odluke zadužen je Sekretarijat Predsjedništva Bosne i Hercegovine, a uplatu će izvršiti na žiro račun Udruženja Odbojkaški klub invalida "Fantomi" Sarajevo.

Član 3.

(Izvještaj o namjenskom utrošku sredstava)

Obavezuje se Udruženje Odbojkaški klub invalida "Fantomi" Sarajevo da dostavi izvještaj o namjenskom utrošku dodijeljenih sredstava.

Član 4.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 03-16-1-932-10/26

31. marta 2026. godine

Sarajevo

Član Predsjedništva BiH

Željko Komšić, s. r.

Na temelju članka 18. stavka (4) Zakona o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2025. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 70/25) i članka 5. stavka (1) Pravilnika o dodjeli sredstava interventne tekuće pričuve za vrijeme privremenog finansiranja institucija Bosne i Hercegovine u razdoblju siječanj - ožujak 2026. godine, broj 01-50-1-904-2/26 od 31. ožujka 2026. godine, te Odluke o kriterijima za dodjelu sredstava interventne tekuće pričuve za razdoblje siječanj - ožujak 2026. godine, broj 03-16-1-932-1/26 od 31. ožujka 2026. godine, član Predsjedništva Bosne i Hercegovine donosi

ODLUKU O KORIŠTENJU SREDSTAVA INTERVENTNE TEKUĆE PRIČUVE

Članak 1.

(Predmet odluke)

Odobravaju se sredstva za korištenje interventne tekuće pričuve za vrijeme privremenog financiranja institucija Bosne i Hercegovine u razdoblju siječanj - ožujak 2026. godine, u iznosu od 7.000,00 KM Udruzi Odbojkaški klub invalida

"Fantomi" Sarajevo, kao vid finansijske potpore za organiziranje svečane akademije povodom tridesete godišnjice postojanja i rada ove udruge.

Članak 2.

(Nadležnost za realiziranje)

Za realiziranje ove odluke zaduženo je Tajništvo Predsjedništva Bosne i Hercegovine, a uplatu će izvršiti na žiro račun Udruge Odbojkaški klub invalida "Fantomi" Sarajevo.

Članak 3.

(Izvješće o namjenskom utrošku sredstava)

Obavezuje se Udruga Odbojkaški klub invalida "Fantomi" Sarajevo da dostavi izvješće o namjenskom utrošku dodijeljenih sredstava.

Članak 4.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 03-16-1-932-10/26

31. ožujka 2026. godine

Sarajevo

Član Predsjedništva BiH

Željko Komšić, v. r.

694

Na osnovu člana 18. stav (4) Zakona o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2025. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 70/25) i člana 5. stav (1) Pravilnika o dodjeli sredstava interventne tekuće rezerve za vrijeme privremenog finansiranja institucija Bosne i Hercegovine u periodu januar - mart 2026. godine, broj: 01-50-1-904-2/26 od 31. marta 2026. godine, te Odluke o kriterijumima za dodjelu sredstava interventne tekuće rezerve za period januar - mart 2026. godine, broj: 03-16-1-932-1/26 od 31. marta 2026. godine, član Predsjedništva Bosne i Hercegovine donosi

ODLUKU O KORIŠTEŃJU SREDSTAVA INTERVENTNE TEKUĆE REZERVE

Član 1.

(Predmet odluke)

Odobravaju se sredstva za korištenje interventne tekuće rezerve za vrijeme privremenog finansiranja institucija Bosne i Hercegovine u periodu januar - mart 2026. godine, u iznosu od 30.000,00 KM Udruženju Hrvatsko kulturno društvo Napredak Илијаш, као вид финансијске помоћи за реализацију пројекта "Рехабилитација и асфалтирање локалног пута Солаковићи-Тарачин До".

Члан 2.

(Надлежност за реализацију)

За реализацију ове одлуке задужен је Секретаријат Председништва Босне и Херцеговине, а уплату ће извршити на жиро рачун Удружења Хрватско културно друштво Напредак Илијаш.

Члан 3.

(Извјештај о намјенском утрошку средстава)

Обавезује се Удружење Хрватско културно друштво Напредак Илијаш да достави извјештај о намјенском утрошку додијелених средстава.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 03-16-1-932-11/26

31. марта 2026. године

Сарајево

Члан Председништва БиХ

Жељко Комшић, с. р.

На основу члана 18. став (4) Закона о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2025. годину ("Службени гласник БиХ", број 70/25) и члана 5. став (1) Правилника о додјели средстава интервентне текуће резерве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у периоду јануар - март 2026. године, број: 01-50-1-904-2/26 од 31. марта 2026. године, те Одлуке о критеријима за додјелу средстава интервентне текуће резерве за период јануар - март 2026. године, број: 03-16-1-932-1/26 од 31. марта 2026. године, члан Председништва Босне и Херцеговине доноси

ОДЛУКУ**О КОРИШЋЕЊУ СРЕДСТАВА ИНТЕРВЕНТНЕ ТЕКУЋЕ РЕЗЕРВЕ**

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Одобравају се средства за коришћење интервентне текуће резерве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у периоду јануар - март 2026. године, у износу од 30.000,00 КМ Удружењу Хрватско културно друштво *Напредак* Илијаš, као вид финансијске помоћи за реализацију пројекта "Реабилитација и асфалтирање локалног пута Солковићи-Тараџин До".

Члан 2.

(Надлежност за реализацију)

За реализацију ове одлуке задужен је Секретаријат Председништва Босне и Херцеговине, а уплату ће извршити на жиру рачун Удружења Хрватско културно друштво *Напредак* Илијаš.

Члан 3.

(Извјештај о намјенском трошку средстава)

Обавезује се Удружење Хрватско културно друштво *Напредак* Илијаš да достави извјештај о намјенском трошку додјелjenih средстава.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 03-16-1-932-11/26

31. марта 2026. године

Сарајево

Члан Председништва БиХ

Жељко Комшић, с. р.

На основу члана 18. ставка (4) Закона о прорачуну институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2025. годину ("Службени гласник БиХ", број 70/25) и члана 5. ставка (1) Правилника о додјели средстава интервентне текуће приуће за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у раздобљу сijeчањ - оџујак 2026. године, број: 01-50-1-904-2/26 од 31. оџујка 2026. године, те Одлуке о критеријима за додјелу средстава интервентне текуће приуће за раздобље сijeчањ - оџујак 2026. године, број: 03-16-1-932-1/26 од 31. оџујка 2026. године, члан Председништва Босне и Херцеговине доноси

ОДЛУКУ**О КОРИШЋЕЊУ СРЕДСТАВА ИНТЕРВЕНТНЕ ТЕКУЋЕ ПРИУЋЕ**

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Одобравају се средства за коришћење интервентне текуће приуће за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у раздобљу сijeчањ - оџујак 2026. године, у износу од 30.000,00 КМ Удружи Хрватско културно друштво *Напредак* Илијаš, као вид финансијске помоћи за реализирање пројекта "Реабилитација и асфалтирање локалног пута Солковићи-Тараџин До".

Члан 2.

(Надлежност за реализирање)

За реализирање ове одлуке задужено је Тајништво Председништва Босне и Херцеговине, а уплату ће извршити на жиру рачун Удруге Хрватско културно друштво *Напредак* Илијаš.

Члан 3.

(Извјешће о намјенском трошку средстава)

Обвезује се Удруга Хрватско културно друштво *Напредак* Илијаš да достави извјешће о намјенском трошку додјелjenih средстава.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 03-16-1-932-11/26

31. оџујка 2026. године

Сарајево

Члан Председништва БиХ

Жељко Комшић, в. р.**695**

На основу члана 18. став (4) Закона о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2025. годину ("Службени гласник БиХ", број 70/25) и члана 5. став (1) Правилника о додјели средстава интервентне текуће резерве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у периоду јануар-март 2026. године, број 01-50-1-904-2/26 од 31. марта 2026. године, те Одлуке о критеријумима за додјелу средстава интервентне текуће резерве за период јануар-март 2026. године, број 03-16-1-932-1/26 од 31. марта 2026. године, члан Председништва Босне и Херцеговине доноси

ОДЛУКУ**О КОРИШЋЕЊУ СРЕДСТАВА ИНТЕРВЕНТНЕ ТЕКУЋЕ РЕЗЕРВЕ**

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Одобравају се средства за коришћење интервентне текуће резерве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у периоду јануар-март 2026. године, у износу од 2.000,00 КМ Удружењу за дјецу и младе "НОМИНАТИВ", као вид финансијске подршке за пројекат документарног филма о првој рукометној репрезентацији Босне и Херцеговине.

Члан 2.

(Надлежност за реализацију)

За реализацију ове одлуке задужен је Секретаријат Председништва Босне и Херцеговине, а уплату ће извршити на жиру рачун Удружења за дјецу и младе "НОМИНАТИВ".

Члан 3.

(Извјештај о намјенском утрошку средстава)

Обавезује се Удружење за дјecu и младе "НОМИНАТИВ" да достави извјештај о намјенском утрошку додијелених средстава.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 03-16-1-932-12/26

31. марта 2026. године

Сарајево

Члан Председништва БиХ

Жељко Комшић, с. р.

На основу члана 18. став (4) Закона о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2025. годину ("Службени гласник БиХ", број 70/25) и члана 5. став (1) Правилника о дојели средстава интервентне текуће резерве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у периоду јануар-март 2026. године, број 01-50-1-904-2/26 од 31. марта 2026. године, те Одлуке о критеријима за дојелу средстава интервентне текуће резерве за период јануар-март 2026. године, број 03-16-1-932-1/26 од 31. марта 2026. године, члан Председништва Босне и Херцеговине доноси

ОДЛУКУ**О КОРИШТЕНЈУ СРЕДСТАВА ИНТЕРВЕНТНЕ ТЕКУЋЕ РЕЗЕРВЕ**

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Одобравaju се средства за коришћење интервентне текуће резерве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у периоду јануар-март 2026. године, у износу од 2.000,00 КМ Удружењу за дјecu и младе "НОМИНАТИВ", као вид финансијске подршке за пројекат документарног филма о првој рукметној репрезентацији Босне и Херцеговине.

Члан 2.

(Надлежност за реализацију)

За реализацију ове одлуке задужен је Секретаријат Председништва Босне и Херцеговине, а уплату ће извршити на жиру раџун Удружења за дјecu и младе "НОМИНАТИВ".

Члан 3.

(Извјештај о намјенском утрошку средстава)

Обавезује се Удружење за дјecu и младе "НОМИНАТИВ" да достави извјештај о намјенском утрошку додијелених средстава.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 03-16-1-932-12/26

31. марта 2026. године

Сарајево

Члан Председништва БиХ

Жељко Комшић, с. р.

На темелју члана 18. ставка (4) Закона о прораџуну институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2025. годину ("Службени гласник БиХ", број 70/25) и члана 5. ставка (1) Правилника о дојели средстава интервентне текуће приџуве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у раздобљу сijeџанј-оџујак 2026. године, број 01-50-1-904-2/26 од 31. оџујка 2026.

године, те Одлуке о критеријима за дојелу средстава интервентне текуће приџуве за раздобље сijeџанј-оџујак 2026. године, број 03-16-1-932-1/26 од 31. оџујка 2026. године, члан Председништва Босне и Херцеговине доноси

ОДЛУКУ**О КОРИШТЕНЈУ СРЕДСТАВА ИНТЕРВЕНТНЕ ТЕКУЋЕ ПРИџУВЕ**

Чланак 1.

(Предмет одлуке)

Одобравaju се средства за коришћење интервентне текуће приџуве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у раздобљу сijeџанј-оџујак 2026. године, у износу од 2.000,00 КМ Удрузи за дјecu и младе "НОМИНАТИВ", као вид финансијске потпоре за пројекат документарног филма о првој рукметној репрезентацији Босне и Херцеговине.

Чланак 2.

(Надлежност за реализирање)

За реализирање ове одлуке задужено је Тајништво Председништва Босне и Херцеговине, а уплату ће извршити на жиру раџун Удруге за дјecu и младе "НОМИНАТИВ".

Чланак 3.

(Извјешће о намјенском утрошку средстава)

Обвезује се Удруга за дјecu и младе "НОМИНАТИВ" да достави извјешће о намјенском утрошку додијелених средстава.

Чланак 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 03-16-1-932-12/26

31. оџујка 2026. године

Сарајево

Члан Председништва БиХ

Жељко Комшић, в. р.**696**

На основу члана 18. став (4) Закона о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2025. годину ("Службени гласник БиХ", број 70/25) и члана 5. став (1) Правилника о дојели средстава интервентне текуће резерве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у периоду јануар-март 2026. године, број 01-50-1-904-2/26 од 31. марта 2026. године, те Одлуке о критеријумима за дојелу средстава интервентне текуће резерве за период јануар-март 2026. године, број 03-16-1-932-1/26 од 31. марта 2026. године, члан Председништва Босне и Херцеговине доноси

ОДЛУКУ**О КОРИШТЕЊУ СРЕДСТАВА ИНТЕРВЕНТНЕ ТЕКУЋЕ РЕЗЕРВЕ**

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Одобравaju се средства за коришћење интервентне текуће резерве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у периоду јануар-март 2026. године, у износу од 4.000,00 КМ Исламској заједници у Босни и Херцеговини - Меџлис Исламске заједнице Фоча, као вид финансијске подршке за одржавање и уређење мезарја Текија у Фочи.

Члан 2.

(Надлежност за реализацију)

За реализацију ове одлуке задужен је Секретаријат Председништва Босне и Херцеговине, а уплату ће

извршити на жиро рачун Исламске заједнице у Босни и Херцеговини - Меџлис Исламске заједнице Фоча.

Члан 3.

(Извјештај о намјенском утрошку средстава)

Обавезује се Исламска заједница у Босни и Херцеговини - Меџлис Исламске заједнице Фоча да достави извјештај о намјенском утрошку додијељених средстава.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 03-16-1-932-13/26

31. марта 2026. године

Сарајево

Члан Председништва БиХ

Жељко Комшић, с. р.

Na osnovu člana 18. stav (4) Zakona o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2025. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 70/25) i člana 5. stav (1) Pravilnika o dodjeli sredstava interventne tekuće rezerve za vrijeme privremenog finansiranja institucija Bosne i Hercegovine u periodu januar-mart 2026. godine, broj 01-50-1-904-2/26 od 31. marta 2026. godine, te Odluke o kriterijima za dodjelu sredstava interventne tekuće rezerve za period januar-mart 2026. godine, broj 03-16-1-932-1/26 od 31. marta 2026. godine, član Predsjedništva Bosne i Hercegovine donosi

ODLUKU

O KORIŠTENJU SREDSTAVA INTERVENTNE TEKUĆE REZERVE

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Одобравају се средства за кориштење интервентне текуће резерве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у периоду јануар - март 2026. године, у износу од 4.000,00 КМ Исламској заједници у Босни и Херцеговини - Меџлис Исламске заједнице Фоча, као вид финансијске подршке за одржавање и уређење меzarја Текија у Фоћи.

Члан 2.

(Надлежност за реализацију)

За реализацију ове одлуке задужен је Секретаријат Председништва Босне и Херцеговине, а уплату ће извршити на жиरो рачун Исламске заједнице у Босни и Херцеговини - Меџлис Исламске заједнице Фоча.

Члан 3.

(Извјештај о намјенском утрошку средстава)

Обавезује се Исламска заједница у Босни и Херцеговини - Меџлис Исламске заједнице Фоча да достави извјештај о намјенском утрошку додијелених средстава.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 03-16-1-932-13/26

31. марта 2026. године

Сарајево

Члан Председништва БиХ

Жељко Комшић, с. р.

Na temelju članka 18. stavka (4) Zakona o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2025. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj

70/25) i članka 5. stavka (1) Pravilnika o dodjeli sredstava interventne tekuće pričuve za vrijeme privremenog financiranja institucija Bosne i Hercegovine u razdoblju siječanj-ožujak 2026. godine, broj 01-50-1-904-2/26 od 31. ožujka 2026. godine, te Odluke o kriterijima za dodjelu sredstava interventne tekuće pričuve za razdoblje siječanj-ožujak 2026. godine, broj 03-16-1-932-1/26 od 31. ožujka 2026. godine, član Predsjedništva Bosne i Hercegovine donosi

ODLUKU

O KORIŠTENJU SREDSTAVA INTERVENTNE TEKUĆE PRIČUVE

Чланак 1.

(Предмет одлуке)

Одобравају се средства за кориштење интервентне текуће причуве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у раздобљу сјекањ-оужак 2026. године, у износу од 4.000,00 КМ Исламској заједници у Босни и Херцеговини - Меџлис Исламске заједнице Фоча, као вид финансијске потпоре за одржавање и уређење меzarја Текија у Фоћи.

Чланак 2.

(Надлежност за реализирање)

За реализирање ове одлуке задужено је Тајништво Председништва Босне и Херцеговине, а уплату ће извршити на жиरो рачун Исламске заједнице у Босни и Херцеговини - Меџлис Исламске заједнице Фоча.

Чланак 3.

(Извјешће о намјенском утрошку средстава)

Обвезује се Исламска заједница у Босни и Херцеговини - Меџлис Исламске заједнице Фоча да достави извјешће о намјенском утрошку додијелених средстава.

Чланак 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 03-16-1-932-13/26

31. оужика 2026. године

Сарајево

Члан Председништва БиХ

Жељко Комшић, в. р.

697

Na osnovu člana 18. stav (4) Zakona o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2025. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 70/25) i člana 5. stav (1) Pravilnika o dodjeli sredstava interventne tekuće rezerve za vrijeme privremenog finansiranja institucija Bosne i Hercegovine u periodu januar - mart 2026. godine, broj 01-50-1-904-2/26 od 31. marta 2026. godine, te Odluke o kriterijumima za dodjelu sredstava interventne tekuće rezerve za period januar - mart 2026. godine, broj 03-16-1-932-1/26 od 31. marta 2026. godine, član Predsjedništva Bosne i Hercegovine donosi

ODLUKU

O KORIŠTEŃU SREDSTAVA INTERVENTNE TEKUĆE REZERVE

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Одобравају се средства за кориштење интервентне текуће резерве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у периоду јануар - март 2026. године, у износу од 3.000,00 КМ Удружењу војних

пензионера Оружаних снага у Босни и Херцеговини, као вид финансијске подршке раду овог удружења.

Члан 2.

(Надлежност за реализацију)

За реализацију ове одлуке задужен је Секретаријат Предсједништва Босне и Херцеговине, а уплату ће извршити на жиро рачун Удружења војних пензионера Оружаних снага у Босни и Херцеговини.

Члан 3.

(Извјештај о намјенском утрошку средстава)

Обавезује се Удружење војних пензионера Оружаних снага у Босни и Херцеговини да достави извјештај о намјенском утрошку додијелиених средстава.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 03-16-1-932-14/26

31. марта 2026. године

Сарајево

Члан Предсједништва БиХ

Жељко Комшић, с. р.

Na osnovu člana 18. stav (4) Zakona o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2025. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 70/25) i člana 5. stav (1) Pravilnika o dodjeli sredstava interventne tekuće rezerve za vrijeme privremenog finansiranja institucija Bosne i Hercegovine u periodu januar - mart 2026. godine, broj 01-50-1-904-2/26 od 31. marta 2026. godine, te Odluke o kriterijima za dodjelu sredstava interventne tekuće rezerve za period januar - mart 2026. godine, broj 03-16-1-932-1/26 od 31. marta 2026. godine, član Predsjedništva Bosne i Hercegovine donosi

ODLUKU

O KORIŠTENJU SREDSTAVA INTERVENTNE TEKUĆE REZERVE

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Одобравaju се средства за кориштење интервентне текуће резерве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у периоду јануар - март 2026. године, у износу од 3.000,00 КМ Удружењу војних пензионера Оружаних снага у Босни и Херцеговини, као вид финансијске подршке раду овог удружења.

Члан 2.

(Надлежност за реализацију)

За реализацију ове одлуке задужен је Секретаријат Предсједништва Босне и Херцеговине, а уплату ће извршити на жиро рачун Удружења војних пензионера Оружаних снага у Босни и Херцеговини.

Члан 3.

(Извјештај о намјенском утрошку средстава)

Обавезује се Удружење војних пензионера Оружаних снага у Босни и Херцеговини да достави извјештај о намјенском утрошку додијелиених средстава.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 03-16-1-932-14/26

31. марта 2026. године

Сарајево

Члан Предсједништва БиХ

Жељко Комшић, с. р.

Na temelju članka 18. stavka (4) Zakona o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2025. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 70/25) i članka 5. stavka (1) Pravilnika o dodjeli sredstava interventne tekuće pričuve za vrijeme privremenog financiranja institucija Bosne i Hercegovine u razdoblju siječanj - ožujak 2026. godine, broj 01-50-1-904-2/26 od 31. ožujka 2026. godine, te Odluke o kriterijima za dodjelu sredstava interventne tekuće pričuve za razdoblje siječanj - ožujak 2026. godine, broj 03-16-1-932-1/26 od 31. ožujka 2026. godine, član Predsjedništva Bosne i Hercegovine donosi

ODLUKU

O KORIŠTENJU SREDSTAVA INTERVENTNE TEKUĆE PRIČUVE

Чланак 1.

(Предмет одлуке)

Одобравaju се средства за кориштење интервентне текуће причуве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у раздобљу сјекањ - ожујак 2026. године, у износу од 3.000,00 КМ Удрузи војних умјровлјеника Оружаних снага у Босни и Херцеговини, као вид финансијске потпоре раду ове удруге.

Чланак 2.

(Надлежност за реализирање)

За реализирање ове одлуке задужено је Тајништво Предсједништва Босне и Херцеговине, а уплату ће извршити на жиро рачун Удруге војних умјровлјеника Оружаних снага у Босни и Херцеговини.

Чланак 3.

(Извјешће о намјенском утрошку средстава)

Обвезује се Удруга војних умјровлјеника Оружаних снага у Босни и Херцеговини да достави извјешће о намјенском утрошку додијелиених средстава.

Чланак 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 03-16-1-932-14/26

31. ожујка 2026. године

Сарајево

Члан Предсједништва БиХ

Жељко Комшић, в. р.

698

Na osnovu člana 18. stav (4) Zakona o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2025. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 70/25) i člana 5. stav (1) Pravilnika o dodjeli sredstava interventne tekuće rezerve za vrijeme privremenog finansiranja institucija Bosne i Hercegovine u periodu januar - mart 2026. godine, broj 01-50-1-904-2/26 od 31. marta 2026. godine, te Odluke o kriterijumima za dodjelu sredstava interventne tekuće rezerve za period januar - mart 2026. godine, broj 03-16-1-932-1/26 od 31. marta 2026. godine, član Predsjedništva Bosne i Hercegovine donosi

**ОДЛУКУ
О КОРИШТЕЊУ СРЕДСТАВА ИНТЕРВЕНТНЕ
ТЕКУЋЕ РЕЗЕРВЕ**

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Одобравају се средства за кориштење интервентне текуће резерве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у периоду јануар - март 2026. године, у износу од 3.000,00 КМ Нихаду Бехрему, као вид финансијске подршке у реализацији музичког пројекта - пјесме Прењска вила.

Члан 2.

(Надлежност за реализацију)

За реализацију ове одлуке задужен је Секретаријат Председништва Босне и Херцеговине, а уплату ће извршити на жиро рачун Нихада Бехрема из Јабланице.

Члан 3.

(Извјештај о намјенском утрошку средстава)

Обавезује се Нихад Бехрем да достави извјештај о намјенском утрошку додијелених средстава.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 03-16-1-932-15/26

31. марта 2026. године

Сарајево

Члан Председништва БиХ

Жељко Комшић, с. р.

На основу члана 18. став (4) Закона о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2025. годину ("Службени гласник БиХ", број 70/25) и члана 5. став (1) Правилника о дојели средстава интервентне текуће резерве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у периоду јануар - март 2026. године, број 01-50-1-904-2/26 од 31. марта 2026. године, те Одлуке о критеријима за дојелу средстава интервентне текуће резерве за период јануар - март 2026. године, број 03-16-1-932-1/26 од 31. марта 2026. године, члан Председништва Босне и Херцеговине доноси

**ОДЛУКУ
О КОРИШТЕЊУ СРЕДСТАВА ИНТЕРВЕНТНЕ
ТЕКУЋЕ РЕЗЕРВЕ**

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Одобравају се средства за кориштење интервентне текуће резерве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у периоду јануар - март 2026. године, у износу од 3.000,00 КМ Нихаду Бехрему, као вид финансијске подршке у реализацији музичког пројекта - пјесме Прењска вила.

Члан 2.

(Надлежност за реализацију)

За реализацију ове одлуке задужен је Секретаријат Председништва Босне и Херцеговине, а уплату ће извршити на жиро рачун Нихада Бехрема из Јабланице.

Члан 3.

(Извјештај о намјенском утрошку средстава)

Обавезује се Нихад Бехрем да достави извјештај о намјенском утрошку додијелених средстава.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 03-16-1-932-15/26

31. марта 2026. године

Сарајево

Члан Председништва БиХ

Жељко Комшић, с. р.

На temelju чланка 18. ставка (4) Закона о прораčуну институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2025. годину ("Службени гласник БиХ", број 70/25) и чланка 5. ставка (1) Правилника о дојели средстава интервентне текуће причуве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у раздобљу сјеџањ - оужајк 2026. године, број 01-50-1-904-2/26 од 31. оужајк 2026. године, те Одлуке о критеријима за дојелу средстава интервентне текуће причуве за раздобље сјеџањ - оужајк 2026. године, број 03-16-1-932-1/26 од 31. оужајк 2026. године, члан Председништва Босне и Херцеговине доноси

**ОДЛУКУ
О КОРИШТЕЊУ СРЕДСТАВА ИНТЕРВЕНТНЕ
ТЕКУЋЕ ПРИЧУВЕ**

Чланак 1.

(Предмет одлуке)

Одобравају се средства за кориштење интервентне текуће причуве за вријеме привременог финансирања институција Босне и Херцеговине у раздобљу сјеџањ - оужајк 2026. године, у износу од 3.000,00 КМ Нихаду Бехрему, као вид финансијске потпоре у реализирању музичког пројекта - пјесме Прењска вила.

Чланак 2.

(Надлежност за реализирање)

За реализирање ове одлуке задужено је Тајништво Председништва Босне и Херцеговине, а уплату ће извршити на жиро рачун Нихада Бехрема из Јабланице.

Чланак 3.

(Извјешће о намјенском утрошку средстава)

Обвезује се Нихад Бехрем да достави извјешће о намјенском утрошку додијелених средстава.

Чланак 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 03-16-1-932-15/26

31. оужајк 2026. године

Сарајево

Члан Председништва БиХ

Жељко Комшић, в. р.

**МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

699

На основу члана 61. Закона о управи ("Службени гласник БиХ", број 32/02, 102/09 и 71/17), члана 15. став (1) тачка а) Закона о одбрани Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 88/05) и члана 129. став (2) Закона о служби у Оружаним снагама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 88/05, 53/07, 59/09, 74/10, 42/12, 41/16 и 38/18), министар одбране Босне и Херцеговине доноси

**ПРАВИЛНИК
О ИЗМЈЕНИ И ДОПУНИ ПРАВИЛНИКА О
НАГРАДАМА И ПОХВАЛАМА У МИНИСТАРСТВУ
ОДБРАНЕ И ОРУЖАНИМ СНАГАМА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Члан 1.

(Предмет)

У члану 24. став (1) тачка а) Правилника о наградама и похвалама у Министарству одбране и Оружаним снагама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 19/18), Прилог 1 мијења се новим Прилогом 1, који је саставни дио овог правилника.

Члан 2.

(Ступање на снагу)

(1) Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Прилог 1, Правилника о наградама и похвалама у

Министарству одбране и Оружаним снагама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 19/18) и Правилник о допуни правилника о наградама и похвалама у Министарству одбране и Оружаним снагама Босне и Херцеговине број 10- 02-3-617-10/25 од 30.06.2025. године ("Службени гласник БиХ", број 40/25).

(2) Овај правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број 10-02-3-702-6/26
27. марта 2026. године
Сарајево

Министар
Зукан Хелез, с. р.

ТЕХНИЧКИ УСЛОВИ ИЗРАДЕ НАГРАДА И ПОХВАЛА
У МИНИСТАРСТВУ ОДБРАНЕ И ОРУЖАНИМ СНАГАМА БиХ

1. ОПИС ЛЕНТЕ ОС БиХ (изглед, боје, димензије, врсте материјала, садржај комплета)

Лента ОС БиХ је израђена од свице плаве боје (боја заставе Босне и Херцеговине), оивичена златним ткиним порубом са златним ресама, израђеним од уплетене свице златне боје, дужине 10 цм.

Унутрашња страна ленте је од сатена исте боје, пресвученог преко танког џителина.

На крајевима ленте извезено је девет бијелих петокраких звијезда, од којих су крајња горња и крајња доња приказане дјелимично (детаљ са заставе БиХ), под углом од 45° и на $\frac{1}{4}$ дужине ленте, израђеним ткиним округлим профилисаним грбом Оружане снаге (80 мм). Благо оивичени круг садржи натпис Оружане снаге, истисан латиничним и ћириличним писмом. У дну грба, у украсној траци, истисано је латиничним и ћириличним писмом "Босне и Херцеговине".

Положај грба на ленти окренут је вертикално у односу на ширину ленте.

На унутрашњој страни ленте ушивене су мушка и женска чичак трака за спајање.

Лента се израђује у три величине: 170x15цм, 180x15цм и 200x15цм.

2. ОПИС ПЛАКЕТА (изглед, боје, димензије, врсте материјала, садржај комплекта)

Златна плакета МО БиХ на предњој страни садржи елипсасти профилисани лого Министарства одбране, димензија 80 x 57 x 2.5 до 3 мм, овичен ивичном линијом од 0,7 мм.

Истакнути грб БиХ на профилисаном логу је овичен профилисаном елипсом овиченом линијом од 0,7 мм.

Профилисана овичена елипса, на горњој страни, садржи натпис Босна и Херцеговина исписан латиничним и ћириличним писмом, и на енглеском језику.

На доњој страни садржи натпис Министарство одбране/обране исписан латиничним и ћириличним писмом, и на енглеском језику, фонтом Times New Roman 11,5 pt.

Са лијеве и десне стране налазе се тачке које доприносе потпунијем изгледу медаљона. Лого је израђен од легуре „Замак“ сачињене од бакра, цинка и олова, у завршној обради позлаћен позлатом.

На задњој страни је изгравиран редни број. Испод логa налази се плочица са именом, димензија 70 x 25 x 1,5 мм, облика правоугаоника заобљеног на ивицама, која на себи садржи исписано: Чин/з-дин/з-ђа, Име и Презиме.

Плочица је израђена од месинга, у завршној обради позлаћена позлатом. Кутија димензија 120 x 160 мм x 35 мм, у облику правоугаоника, са поклопцем и спужвастим моделисаним улошком са утором за лого и плочицу, у плавој боји, израђена је од картона пресвученог књиговезачким платном. Унутрашња страна поклопца пресвучена је полиестерским сатеном бијеле боје са натписом „Златна плакета Министарства одбране Босне и Херцеговине“ а на поклопцу кутије одштампан је грб Босне и Херцеговине са натписом „Босна и Херцеговина“.

Кутија има преклопну спојку за вертикално стајање поклопца.

Приликом дојеле плакете, издаје се документ о додјели.

Сребрна плакета МО БиХ на предњој страни садржи елипсасту профилисани лого Министарства одбране, димензија 80 x 57 x 2,5 до 3 мм, оивичен ивичном линијом од 0,7 мм. Истакнути грб БиХ је оивичен профилисаном елипсом оивиченом линијом од 0,7 мм. Профилисана оивичена елипса, на горњој страни, садржи натпис Босна и Херцеговина исписан латиничним и ћириличним писмом, и на енглеском језику. На доњој страни садржи натпис Министарство одбране/обране исписан латиничним и ћириличним писмом, и на енглеском језику, фонтом Times New Roman 11,5 pt. Са лијеве и десне стране налазе се тачке које доприносе потпунијем изгледу медаљона. Лого је израђен од легуре „Замак“ сачињене од бакра, цинка и олова, у завршној обради пресвучена никлом. На задњој страни је утиснут редни број.

Испод логa налази се плочица са именом, димензија 70 x 25 x 1,5 мм, облика правоугаоника заобљеног на ивицама, која на себи садржи исписано: Чим/з-дин/з-ђа, Име и Презиме. Плочица је израђена од месинга, у завршној обради пресвучена никлом.

Кутија димензија 120 x 160 x 35 мм, у облику правоугаоника, са поклопцем и спужвастим моделисаним улошком са утором за лого и плочицу, у плавој боји, израђена је од картона пресвученог књиговезачким платном. Унутрашња страна поклопца пресвучена је полиестерским сатеном бијеле боје са натписом „Сребрна плакета Министарства одбране Босне и Херцеговине“, а на поклопцу кутије одштампан је грб Босне и Херцеговине са натписом „Босна и Херцеговина“.

Кутија има преклопну спојку за вертикално стајање поклопца.

Приликом додјеле плакете, издаје се документ о додјели.

Златна плакета ОС БиХ на предњој страни садржи округли профилисани грб Оружаних снага, димензија 62 x 70 x 2,5 до 3 мм. Благо оивичени круг садржи натпис Оружане снаге исписан латиничним и ћириличним писмом, Times New Roman 15 pt, оивичен ивичном линијом од 0,7 мм. Истакнути грб је оивичен линијом од 0,7 мм. У дну логa, у украсној траци исписано је латиничним и ћириличним писмом „Босне и Херцеговине“, фонтом Times New Roman 10 pt.

Лого је израђен од легуре „Замак“ сачињене од бакра, цинка и олова, у завршној обради позлаћен позлатом. На задњој страни је утиснут редни број.

Плочица са именом димензија 70 x 25 x 1,5 мм је облика правоугаоника заобљеног на ивицама, која на себи садржи исписано Чим/з-дин/з-ђа, Име и Презиме. Плочица је израђена од месинга, у завршној обради позлаћена позлатом.

Кутија димензија 120 x 160 x 35 мм у облику правоугаоника, са поклопцем и спужвастим моделираним улошком са утором за лого и плочицу, у бордо боји, израђена је од картона пресвученог књиговезачким платном.

Унутрашња страна поклопца пресвучена је полиестерским сатеном бијеле боје са натписом „Златна плакета Оружаних снага Босне и Херцеговине“, а на поклопцу кутије одштампан је грб Босне и Херцеговине са натписом „Босна и Херцеговина“.

Кутија има преклопну спојку за вертикално стајање поклопца.

Приликом додјеле плакете, издаје се документ о додјели.

Сребрна плакета ОС БиХ на предњој страни садржи округли профилисани грб Оружаних снага 62 x 70 x 2.5 до 3 мм. Благо оивичени круг садржи натпис Оружане снаге исписан латиничним и ћириличним писмом, фонтом Times New Roman 15 pt, оивичен ивичном линијом од 0,7 мм. Истакнути грб је оивичен линијом од 0,7 мм. У дну лога, у украсној траци, исписано је латиничним и ћириличним писмом "Босне и Херцеговине", Times New Roman 10 pt.

Лого је израђен од легуре „Замак“ сачињене од бакра, цинка и олова, у завршној обради пресвучене никлом. На задњој страни лога утиснут је редни број.

Плочница са именом димензија 70 x 25 x 1,5 мм, облика правоугаоника заобљеног на ивицама, која на себи садржи исписано: Чин/з-дин/з-ћа, Име и Презиме. Плочница је израђена од легуре „Замак“ сачињене од бакра, цинка и олова, у завршној обради пресвучена никлом.

Кутија 120 x 160 x 35 мм облика правоугаоника, са поклопцем и спужвастим моделисаним улошком са утором за лого и плочницу, у бордо боји, израђена је од картона пресвученог књиговезачким платном.. Унутрашња страна поклопца пресвучена је полиестерским сатеном бијеле боје са натписом „Сребрна плакета Оружаних снага Босне и Херцеговине“, а на поклопцу кутије одштампан је грб Босне и Херцеговине са натписом „Босна и Херцеговина“.

Кутија има преклопну спојку за вертикално стајање поклопца.

Приликом додјеле плакете, издаје се документ о додјели.

Плакета јединице ОС БиХ на предњој страни садржи округли профилисани лого јединице ОС БиХ, димензија 62 x 62 x 2.5 до 3 мм. Лого је израђен од легуре „Замак“ сачињене од бакра, цинка и олова, у завршној обради пресвучен је бронзом.

Све јединице ОС БиХ ранга бригаде и вишег ранга имају свој профилисани лого.

На задњој страни лога утиснут је редни број.

Плочница са именом димензија 70 x 25 x 1,5 мм, облика правоугаоника заобљеног на ивицама, на себи садржи исписано: Чин/з-дин/з-ћа, Име и Презиме. Плочница је израђена од месинга, у завршној обради пресвучена је бронзом.

Кутија димензија 120 x 160 x 35 мм, облика правоугаоника, са поклопцем и спужвастим моделисаним улошком са утором за лого и плочницу, у бордо боји, израђена је од картона пресвученог књиговезачким платном.

Унутрашња страна поклопца пресвучена је полиестерским сатеном бијеле боје, са натписом „Плакета јединице Оружаних снага Босне и Херцеговине“, а на поклопцу кутије одштампан је грб Босне и Херцеговине са натписом „Босна и Херцеговина“.

Кутија има преклопну спојку за вертикално стајање поклопца.

Приликом додјеле плакете, издаје се документ о додјели.

3. ОПИС МЕДАЉЕ (изглед, боје, димензије, врсте материјала, садржај комплета)

Медаља части се израђује у облику округлог профилсаног медаљона, димензија 40 x 40 x 2.5 до 3 мм, са истакнутом стилизованом звијездом са пет кракова, идентичној звијезди на застави БиХ и истакнутим стилизованим грбом БиХ на предњој страни. Истакнута звијезда и грб БиХ су овичени профилисаним кругом који је овичен линијом од 0,7 мм. Профилсани овичени круг садржи утиснути натпис Босна и Херцеговина исписан латиничним и ћириличним писмом, у фонту Times NEW Roman, величине фонта 9 pt, са звијездама између два натписа. Натписи су постављени вертикално. Руб медаље овичен је ивичном линијом од 0,7 мм. Медаљон је израђен од легуре „Замак“ сачињене од бакра, цинка и олова, у завршној обради позлаћен позлатом. Израђује се поступком ливења, полирања и позлаћивања. Серијски број медаље гравира се на полећини, о чему се води евиденција.

Трака димензија 40 x 40 мм, са обостраним косим завршетком према медаљону висине 10 мм и доњом страном ширине 15 мм, израђена је од полиестера свијетло плаве боје која представља стилизовану боју заставе БиХ са протканом жуто-бијело-жутом траком која, такође, представља стилизовану боју заставе БиХ, ширине 2,4,2 мм.

Трака је спојена са два спољна слоја, са уметнутом поликарбонатском фолијом од 0,5 мм, профилисаном у облику траке. Трака је за медаљу спојена металном копчом и профилисаном гајком, који су израђени у истој боји као и медаља. Удаљеност од медаље и траке је до 10 мм

Са задње стране учерићена је водоравна игла за постављање и ношење на униформи. Мала ознака - вртца димензија 40 x 10 мм је израђена од полиестера свијетло плаве боје, са протканом жуто-бијело-жутом траком ширине 2,4,2 мм. Мала ознака - вртца прилагођена је за причеричивање и постављање на водилицишину, која се поставља на униформу.

Кутија димензија 160 x 105 x 30 мм, која садржи комплет медаље, облика правоугаоника, са преклопним поклопцем и спужвастим моделисаним уложком са утором за медаљу, траку, малу ознаку-вртцу, плочицу са натписом ко додјељује и плочицу са натписом ко прима медаљу. Кутија је у плавој боји, израђена је од картона пресвученог књиговезачким платном.

Унутрашња страна поклопца пресвучена је полиестерским сатеном бијеле боје са натписом „Медаља части“, а на поклопцу кутије одитампан је грб Босне и Херцеговине са натписом „Босна и Херцеговина“. Кутија има преклопну спојку за вертикално стајање поклопца.

Плочице са натписом институције која додјељује и натписом ко прима (чин/з-дин/з-ћа, Име и Презиме) медаљу су димензија 70 x 15 x 1,5 мм, у облику правоугаоника заобљеног на ивицама, израђене су од месинга, у завршној обради позлаћене позлатом.

Када се медаља додјељује постхумно, на медаљи ће, поред имена и презимена лица којем се иста додјељује, стајати и ријеч „постхумно“.

Приликом доделе медаље, издаје се документ о додели.

Медаља за заслуге се израђује у облику округлог профилисаног медаљона који је оивичен линијом од 0,7 мм, димензија 40 x 40 x 2,5 до 3 мм, са истакнутим стилизованим границама БиХ и истакнутим стилизованим грбом БиХ, на предњој страни. Истакнуте стилизоване границе БиХ и грб БиХ су оивичени профилисаним кругом који је оивичен линијом од 0,7 мм. Профилисани оивичени круг садржи утиснути натпис Босна и Херцеговина истисан латиничним и ћириличним писмом, у фонту Times NEW Roman, величине фонта 9 pt, са звијездама између два натписа. Натписи су постављени вертикално. Испод грба су постављена два унакрсна мача као стилизовани детаљ са чинова Оружаних снага. Руб медаље оивичен је ивичном линијом од 0,7 до 1,0 мм. Медаљон је израђен од легуре „Замак“ сачињене од бакра, цинка и олова, у завршној обради позлаћен позлатом..

Израђује се поступком ливења, бојења и полирања.

Серијски број медаље гравира се на полећини, о чему се води евиденција.

Трака ширине 40 x 40 мм, са обостраним косим завршетком према медаљону висине 10,00 мм и доњом страном ширине 15,00 мм, израђена је од вискозе и свиле, плаве боје, са протканом жутом траком ширине 30 мм која на себи садржи седам звијезда (преузетих са грба БиХ), под углом од 45 степени, из доњег десног угла према горњем лијевом углу.

Трака је спојена је са два спољна слоја, са уметнутим џителином или поликарбонатском фолијом од 0,5 мм, профилисаним у облику траке. Трака за медаљу спојена металним прстеном и гајком израђена од месинга 1мм у истој боји као и медаља.

Удаљеност од медаље и траке је до 10 мм. Са задње стране учерићена је водоравна игла за постављање и ношење на униформи. Мала ознака – врџа, димензија 40 x 10 мм, израђена је од вискозе и свиле плаве боје, са протканом жутом траком ширине 30 мм, која на себи садржи двије звијезде и једну половину звијезде под углом од 45 степени, с лијева на десно, у положају који представља дио траке медаље.

Мала ознака-врџа прилагођена је за причерџивање и постављање на водичицу-шину, која се поставља на униформу.

Купија димензија 160 x 105 x 30 мм, која садржи комплет медаље, облика правоугаоника, са преклопним поклопцем и спужвастим моделисаним улошком, са утором за медаљу, траку, малу ознаку-врџу, плочицу са натписом ко додјељује и плочицу са натписом ко прима медаљу. Купија је у плавој боји, израђена је од картона пресвученог књиговезачким платном.

Унутрашња страна поклопца пресвучена је полиестерским сатеном бијеле боје, са натписом „Медаља за заслуге“, а на поклопцу купије одштампан је грб Босне и Херцеговине са натписом „Босна и Херцеговина“.

Купија има преклопну спојку за вертикално стајање поклопца. Плочице са натписом институције која додјељује и натписом ко прима (чин/г-дин/г-ђа, Име и Презиме) медаљу, димензија 70 x 15 x 1,5 мм, у облику правоугаоника заобљеног на ивицама, израђене су од месинга, у завршној обради позлаћена позлатом.

Када се медаља додјељује постхумно, на медаљи ће, поред имена и презимена лица којем се иста додјељује, стајати и ријеч „постхумно“.

Приликом додјеле медаље, издаје се документ о додјели.

Медаља за војне заслуге се израђује у облику округлог профилисаног медаљона, димензија 40 x 40 x 2,5 до 3 мм, са истакнутим стилизованим грбом БиХ на предњој страни, овиченим стилизованим лаворовим вијенијем који има универзално симболично значење из античког доба, када је лаворов вијенац додјељиван побједницима. Испод грба су постављена два унакрсна мача као стилизовани детаљ са чинова Оружаних снага. Медаљон је овичен профилисаним кругом. Руб медаље овичен је ивичном линијом од 0,7 до 1,0 мм. Медаљон је израђен од легуре „Замак“ сачињене од бакра, цинка и олова, у завршној обради пресвучена никлом.

Израђује се поступком ливења, полирања и никловања.

Серијски број медаље гравира се на полеђини, о чему се води евиденција.

Трака димензија 40 x 40 мм, са обостраним косим завршетком према медаљону висине 10,00 мм и доњом страном ширине 15,00 мм, израђена је од вискозе и свиле, бијеле боје, са протканим плавим тракама, у средини ширине 20 мм и са страна по једна трака ширине 2 мм, што представља стилизовану комбинацију боја заставе БиХ.

Трака је спојена је са два спољна слоја, са уметнутим џителином или поликарбонатском фолијом од 0,5 мм, профилисаним у облику траке.

Трака за медаљу спојена металним прстеном и гајком израђена од месинга 1мм у истој боји као и медаља.

Удаљеност од медаље и траке је до 10мм.

Мала ознака – вртица диманзија 40 x 10 мм израђена је од вискозе и свиле бијеле боје, са протканим плавим тракама, у средини ширине 20 мм и са страна по једна 2 мм.

Мала ознака-вртица прилагођена је за причеривање и постављање на водичицу-шину, која се поставља на униформу.

Кутија, диманзија 160 x 105 x 30 мм, која садржи комплет медаље, је у облику правоугаоника, са преклопним поклопцем и спужвастим моделисаним улошком са утором за медаљу, траку, малу ознаку-вртицу, плочицу са натписом ко додјељује и плочицу са натписом ко прима медаљу.

Кутија је у тавој боји, израђена је од картона пресвученог књиговезачким платном. Унутрашња страна поклопца пресвучена је полиестерским платном бијеле боје, са натписом „Медаља за војне заслуге“, а на поклопцу кутије одштампан је грб Босне и Херцеговине са натписом „Босна и Херцеговина“. Кутија има преклопну спојку за вертикално стајање поклопца.

Плочице са натписом институције која додјељује и натписом ко прима (чин/г-дин/г-ђа, Име и Презиме) медаљу, димензија 70 x 15 x 1,5 мм, у облику правоугаоника заобљеног на ивицама, израђене су од месинга, у завршној обради пресвучене никлом.

Приликом додјеле медаље, издаје се документ о додјели.

Медаља за храброст се израђује у облику округлог профилисаног медаљона, димензија 40 x 40 x 2.5 до 3 мм, са истакнутим стилизованим срцем на предњој страни, као симболом храбрости и подигнутим мачем као универзалним симболом заштите слободе, части и моћи. Стилизовано срце и мач су овичени профилисаним вијенцем. Изнад мача је постављен грб БиХ. Медаљон је овичен профилисаним кругом. Руб медаље овичен је ивичном линијом од 0,7 до 1,0 мм. Медаљон је израђен од легуре „Замак“ сачињене од бакра, цинка и олова, у завршној обради пресвучен никлом.

Израђује се поступком ливења, полирања и никловања.

Серијски број медаље гравира се на полећини, о чему се води евиденција.

Трака димензија 40 x 40мм, са обостраним косим завршетком према медаљону, висине 10,00 мм и доњом страном ширине 15,00 мм, израђена је од вискозе и свиле тамно црвене боје која симболизује крв са протканих осам жутих трака које, заједно са црвеном бојом, симболизују ватру у средини, ширине 2 мм, а које су удаљене од рубова 5,00 мм.

Трака је спојена са два спољна слоја, са уметнутим џителнином или поликарбонатском фолијом од 0,5 мм, профилисаним у облику траке.

Трака за медаљу спојена металним прстеном и гајком израђена од месинга 1мм у истој боји као и медаља.

Удаљеност од медаље и траке је до 10мм.

Са задње стране учерићена је водоравна игла за постављање и ношење на униформи.

Мала ознака - вртица димензија 40 x 10 мм израђена је од вискозе и свиле тамно црвене боје, са протканих осам жутих трака у средини, ширине 2 мм, а које су удаљене од рубова 5 мм.

Мала ознака-вртица прилагођена је за причерићивање и постављање на водилицу-шину, која се поставља на униформу.

Кутија димензија 160 x 105 x 30мм, која садржи комплет медаље, је у облику правоугаоника, са преклопним поклопцем и спужвастим моделисаним улошком са утором за медаљу, траку, малу ознаку-вртицу, плочицу са натписом ко додјељује и плочицу са натписом ко прима медаљу.

Кутија је у плавој боји, израђена је од картона пресвученог књиговезачким платном.

Унутрашња страна поклопца пресвучена је 120 грамским полиестером бијеле боје, са натписом „Медаља за храброст“, а на поклопцу кутије одштампан је грб Босне и Херцеговине са натписом „Босна и Херцеговина“.

Кутија има преклопну спојку за вертикално стајање поклопца.

Плочице са натписом институције која додјељује и натписом ко прима (чин/з-дин/з-ћа, Име и Презиме) медаљу, димензија 70 x 15 x 1 мм, у облику правоугаоника заобљеног на ивицама, израђене су од месинга, у завршној обради пресвучене никлом.

Приликом додјеле медаље, издаје се документ о додјели.

Медаља за изузетно залагање и професионализам се израђује у облику округлог профилисаног медаљона, димензија 40 x 40 x 2.5 до 3 мм, са истакнутом стилизованом силуетом војника са шлемом на предњој страни. Стилизована силуета војника је оивичена профилисаним вијенцем и са грбом БиХ у дну. Медаљон је оивичен профилисаним кругом. Руб медаље оивичен је ивичном линијом од 0,7 до 1 мм. Медаљон је израђен од легуре „Замак“ сачињене од бакра, цинка и олова, у завршној обради пресвучен никлом.

Израђује се поступком ливења, бојења и полирања.

Серијски број медаље гравира се на полећини, о чему се води евиденција.

Трака димензија 40 x 40 мм, са обостраним косим завршетком према медаљону, висине 10 мм и доњом страном ширине 15 мм, израђена је од вискозе и свиле зелене боје која представља симбол безбједности и темељне боје са теренске униформе Оружане снаге, са двије проткане вишебојне траке удаљене од рубова 6 мм, бијела-жута-плава-жута-бијела, свака ширине по 2 мм, које представљају стилизоване боје заставе БиХ.

Трака је спојена са два спољна слоја, са уметнутим џителином или поликарбонатском фолијом од 0,5 мм, профилисаним у облику траке.

Трака за медалју спојена металним прстеном и гајком израђена од месинга 1мм у истој боји као и медалја.

Удаљеност од медалје и траке је до 10мм.

Са задње стране учерићена је водоравна игла за постављање и ношење на униформи.

Мала ознака – вртца, димензија 40 x 10 мм, израђена је од вискозе и свиле зелене боје, са двије проткане вишебојне траке удаљене од рубова 6 мм, у комбинацији боја, бијела-жута-плава-жута-бијела, свака ширине по 2 мм.

Мала ознака-вртца прилагођена је за причеричивање и постављање на водилицу-шину, која се поставља на униформу.

Кутија, димензија 160 x 105 x 30 мм, која садржи комплет медаље, је у облику правоугаоника, са преклопним поклопцем и спужвастим моделираним улошком са утором за медалју, траку, малу ознаку-вртцу, плочицу са натписом ко додјељује и плочицу са натписом ко прима медалју.

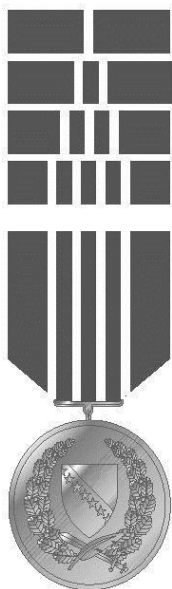
Кутија је у бордо боји, израђена је од картона пресвученог књиговезачким платном.

Унутрашња страна поклопца пресвучена је 120 грамским полиестером бијеле боје, са натписом „Медаља за изузетно залагање и професионализам“, а на поклопцу кутије одштампан је грб Босне и Херцеговине са натписом „Босна и Херцеговина“.

Кутија има преклопну спојку за вертикално стајање поклопца.

Плочице са натписом институције која додјељује и натписом ко прима (чин/з-дин/з-ђа, Име и Презиме) медалју, димензија 70 x 15 x 1 мм, у облику правоугаоника заобљеног на ивицама, израђене су од месинга, у завршној обради пресвучене никлом.

Пришком додјеле медаље, издаје се документ о додјели.

Медаља за службу у одбрамбеном систему БиХ израђује се у облику округлог профилисаног медаљона, димензија 40 x 40 x 2,5 до 3 мм, са истакнутим стилизованим грбом БиХ на предњој страни. Стилизовани грб БиХ је оивичен профилисаним вијенцем. Испод грба је постављен мач и перо који су укрштени, који симболизују војну и цивилну службу. Медаљон је оивичен профилисаним кругом. Руб медаље оивичен је ивичном линијом од 0,7 до 1,0 мм. Медаљон је израђен од легуре „Замак“ сачињене од бакра, цинка и олова, у завршној обради пресвучен никлом.

Израђује се поступком ливења, бојења и полирања.

Серијски број медаље гравира се на полеђини о чему се води евиденција.

Обод медаље је глатка површина.

Трака, димензија 40 x 40 мм, са обостраним косим завршетком према медаљону, висине 10 мм и доњом страном ширине 15 мм, израђена је од вискозе и свиле црвене боје која симболизује крв, са протканом бијелом траком ширине 2 мм, за 10 година, двије траке за 20 година, три траке за 30 година и четири траке за 40 година службе, између трака је размак од 4 мм.

Трака је спојена са два спољна слоја, са уметнутим џителјном или поликарбонатском фолијом од 0,5 мм, профилисаним у облику траке.

Трака за медаљу спојена металним прстеном и гајком израђена од месинга 1мм у истој боји као и медаља.

Удаљеност од медаље и траке је до 10мм.

Са задње стране учерићена је водоравна игла за постављање и ношење на униформи.

Мала ознака – вртца, ширине 40 x 10 мм, израђена је од вискозе и свиле црвене боје, са протканом бијелом траком ширине 2 мм за 10 година, двије траке за 20 година, три траке за 30 година и четири траке за 40 година службе, између трака је размак од 4 мм.

Мала ознака-вртца прилагођена је за причерићивање и постављање на водилицу-шину, која се поставља на униформу.

Ова медаља се израђује у комбинацији исте медаље са четири различите траке и мале ознаке, у зависности од година службе.

Кутија, димензија 160 x 105 x 30мм, која садржи комплет медаље, је у облику правоугаоника, са преклопним поклопцем и спужвастим моделисаним улошком са утором за медаљу, траку, малу ознаку-вртцу, плочицу са натписом ко додјељује и плочицу са натписом ко прима медаљу.

Кутија је у тајој боји, израђена је од картона пресвученог књиговезачким платном.

Унутрашња страна поклопца пресвучена је 120 грамским полиестером бијеле боје, са натписом „Медаља за службу у одбрамбеном систему БиХ“, а на поклопцу кутије одштампан је грб Босне и Херцеговине са натписом „Босна и Херцеговина“.

Кутија има преклопну спојку за вертикално стајање поклопца.

Плочице са натписом институције која додјељује и натписом ко прима (чин/з-дин/з-ђа, Име и Презиме) медаљу, димензија 70 x 15 x 1 мм, у облику правоугаоника заобљеног на ивицама, израђене су од месинга, у завршној обради пресвучене никлом.

Приликом додјеле медаље, издаје се документ о додјели.

Медаља за постигнућа у науци, култури и спорту се израђује у облику округлог профилисаног медаљона, димензија 40 x 40 x 2.5 до 3 мм, са истакнутом стилизованом комбинацијом симбола који представљају науку, културу и спорт, овиченим профилисаним вијенцем и са грбом БиХ на врху. Медаљон је овичен профилисаним кругом. Руб медаље овичен је ивичном линијом од 0,7 до 1,0 мм. Медаљон је израђен од легуре „Замак“ сачињене од бакра, цинка и олова, у завршној обради пресвучен је бронзом.

Израђује се поступком ливења, бојења и полирања. Серијски број медаље гравира се на полеђини, о чему се води евиденција.

Трака, ширине 40 x 40 мм, са обостраним косим завршетком према медаљону, висине 10,00 мм и доњом страном ширине 15 мм, израђена је од вискозе и свиле у три боје, плаво-свијетло црвено-жуто, ширине 15,10,15 мм, које представљају двије стилизоване боје са заставе БиХ и црвене боје као симбола крви.

Трака је спојена са два спољна слоја, са уметнутим џителином или поликарбонатском фолијом од 0,5 мм, профилисаним у облику траке.

Трака је за медаљу спојена металним прстеном и гајком израђеном од месинга дебелине 1 мм у истој боји као и медаља.

Удаљеност од медаље и траке је 10 мм.

Са задње стране учерићена је водоравна игла за постављање и ношење на униформи.

Мала ознака – врџа, ширине 40 x 10 мм, израђена је од вискозе и свиле у три боје, плаво-наранџасто-жуто, ширине 15,10,15 мм.

Мала ознака-врџа прилагођена је за причерџивање и постављање на водилицу-шиву, која се поставља на униформу.

Кутија, димензија 160 x 105 x 30, која садржи комплет медаље, је у облику правоугаоника, са преклопним поклопцем и спужвастим моделираним улошком са утором за медаљу, траку, малу ознаку-врџу, плочицу са натписом ко додјељује и плочицу са натписом ко прима медаљу.

Кутија је у плавој боји, израђена је од картона пресвученог књиговезачким платном.

Унутрашња страна поклопца пресвучена је 120 грамским полиестером бијеле боје, са натписом „Медаља за постигнућа у науци, култури и спорту“, а на поклопцу кутије одштампан је грб Босне и Херцеговине са натписом „Босна и Херцеговина“.

Кутија има преклопну спојку за вертикално стајање поклопца.

Плочице са натписом институције која додјељује и натписом ко прима (ч/в/з-дин/з-ћа, Име и Презиме) медаљу, димензија 70 x 15 x 1 мм, у облику правоугаоника заобљеног на ивицама, израђене су од месинга, у завршној обради пресвучене бронзом.

Пришком додјеле медаље, издаје се документ о додјели.

4. ОПИС ЗНАЧКИ (изглед, боје, димензије, врсте материјала, садржај комплекта)

Златна значка ОС БиХ

Златна значка ОС БиХ се израђује у облику седмокраке звијезде преузете са чинова официра Оружаних снага, димензија 35 x 35 мм, са истакнутим стилизованим грбом БиХ на предњој страни. Дебљина значке је од 4 мм у центру до 2 мм на крајевима. Испод грба су постављена два унакрсна мача. Значка је израђена од легуре „Замак“ сачињене од бакра, цинка и олова, у завршној обради позлаћена позлатом.

Израђује се поступком ливењаполирања и позлаћивања. Серијски број значке гравира се на полећини, о чему се води евиденција.

Са задње стране значке израђен је вијак М3 са округлом матицом за учеришћивање на униформи. Значка са задње стране има два игличаста испупчења који спречавају окретање значке на униформи. Пречник матице је 10-15 мм.

Мала ознака – вртца, димензија 40 x 10 мм, израђена је од полиестера свијетло жуте – златне боје, са металном позлаћеном релјефном значком пречника 8 мм на средини.

Мала ознака – вртца, прилагођена је за причеришћивање и постављање на водичицу – ишну, која се поставља на униформу.

Купија, димензија 112 x 75 x 30 мм, која садржи комплет значке, је у облику правоугаоника, са преклопним поклопцем и спужвастим моделсаним улошком са утором за значку, малу ознаку-вртцу, плочицу са натписом ко додјељује и плочицу са натписом ко прима значку.

Купија је у бордо боји, израђена је од картона пресвученом књиговезачким платном.

Купија има преклопну спојку за вертикално стајање поклопа. Плочице са натписом „Оружане снаге Босне и Херцеговине“ и натписом ко прима (чин/г-дин/г-ђа, Име и Презиме) значку, димензија 55 x 15 x 1,5 мм, у облику правоугаоника заобљеног на ивицама, израђене су од месинга, у завршној обради пресвучене позлатом.

Пришком додјеле значке, издаје се документ о додјели.

Сребрна значка ОС БиХ

Сребрна значка ОС БиХ се израђује у облику седмокраке звијезде преузете са чинова официра Оружаних снага, димензија 35 x 35 мм, са истакнутим стилизованим грбом БиХ. Дебљина значке је од 4 мм у центру до 2 мм на крајевима. Испод грба су постављена два унакрсна мача. Значка је израђена од легуре „Замак“ сачињене од бакра, цинка и олова, у завршној обради пресвучена никлом.

Израђује се поступком ливења, полирања и никловања. Серијски број значке гравира се на полећини, о чему се води евиденција.

Са задње стране значке израђен је вијак М3 са округлом матицом за учвршћивање на униформи. Значка са задње стране има дванаест иголчаста испунчења који спречавају окретање значке на униформи. Пречник матице је 10-150 мм.

Мала ознака – ерџа, димензија 40 x 10 мм, израђена је од вискозе и свиле свијетло сиве – сребрне боје, са ткином сребрном значком пречника 8 мм на средини.

Мала ознака – ерџа, прилагођена је за причвршћивање и постављање на водилу – ивицу, која се поставља на униформу.

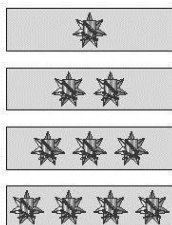
Кутија, димензија 112 x 75 x 30, која садржи комплет значке, је у облику правоугаоника, са преклопним поклопцем и спужвастим моделаним улошком са утором за значку, малу ознаку-ерџу, плочицу са натписом ко додјељује и плочицу са натписом ко прима значку.

Кутија је у бордо боји, израђена је од картона пресвученог књиговезачким платном.

Кутија има преклопну спојку за вертикално стајање поклопца.

Плочице са натписом „Оружане снаге Босне и Херцеговине“ и натписом ко прима (чин/з-дин/з-ђа, Име и Презиме) значку, димензија 55 x 15 x 1,5 мм, у облику правоугаоника заобљеног на ивицама, израђене су од месинга, у завршној обради никловане.

Пришком додјеле значке, издаје се документ о додјели.

Значка ОС БиХ за операције подршке миру

Значка ОС БиХ за операције подршке миру се израђује у облику седмокраке звијезде преузете са чинова официра Оружаних снага, димензија 35 x 35мм, са истакнутим стилизованим грбом БиХ. Дебљина значке је од 4 мм у центру и до 2 мм на крајевима. Испод грба је постављена грана маслине као симбол мира и мач са грба Оружаних снага који су укрштени. Медаљон је израђен од легуре „Змак“ сачињене од бакра, цинка и олова, у завршној обради пресвучен је бронзом.

Серијски број значке гравира се на полећини, о чему се води евиденција.

Са задње стране значке израђен је вијак М3 са округлом матицом за учвршћивање на униформи. Значка са задње стране има два игличаста испушчања који спречавају окретање значке на униформи. Пречник матице је 10-15 мм.

Мала ознака – ерџа, димензија 40 x 10мм, израђена је од вискозе и свиле свијетло наранџасте – бронзане боје са ткианом бронзаном значком пречника 8 мм на средини.

Мала ознака – ерџа, прилагођена је за причвршћивање и постављање на водилицу – ишну, која се поставља на униформу.

Купија, димензија 112 x 75 x 30мм, која садржи комплет значке, је у облику правоугаоника, са преклопним поклопцем и спужвастим моделисаним улошком са утором за значку, малу ознаку-ерџу, плочицу са натписом ко додјељује и плочицу са натписом ко прима значку.

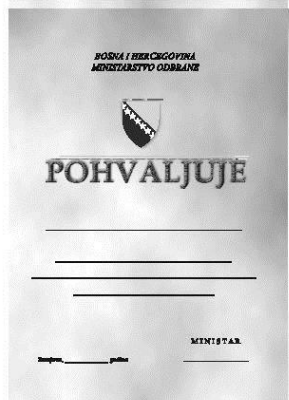
Купија је у бордо боји, израђена је од картона пресвученог књиговезачким платном.

Купија има преклопну спојку за вертикално стајање поклопца.

Плочице са натписом „Оружане снаге Босне и Херцеговине“ и натписом ко прима (чин/г-дин/г-ђа, Име и Презиме) значку, димензија 55 x 15 x 1 мм, у облику правоугаоника заобљеног на ивицама, израђене су од месинга, у завршној обради пресвучене бронзом.

Приликом додјеле значке, издаје се документ о додјели.

5. ИЗГЛЕД ПИСАНЕ ПОХВАЛЕ

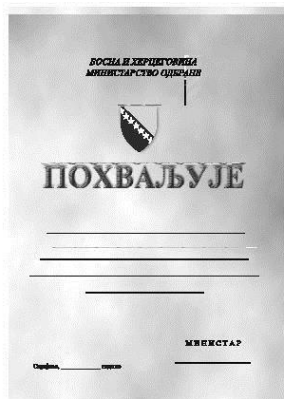
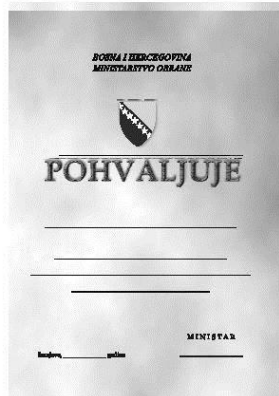

Похвала министра одбране је А4 формата, папира 120 гр, са графиком као на слици. Заглавље чини натпис Босна и Херцеговина и Министарство одбране, фонт Times New Roman, Italic, величине 24pt, испод којег се налази осјенчени грб БиХ (28x35мм).

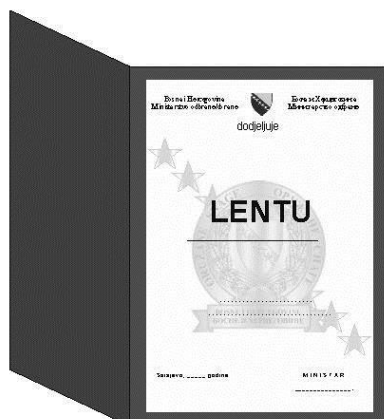
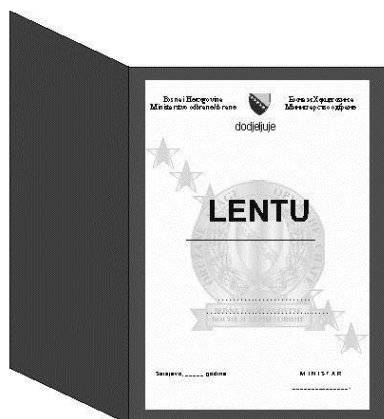
Натпис ПОХВАЉУЈЕ урађен је величином и графиком као на слици, испод којег се налази хоризонтална линија на коју се фонтом Monotype Corsiva, 36pt, уписује редом: Чин/г-дин/г-ђа, Име и презиме. Текст испод имена и презимена иписује се фонтом Monotype Corsiva, 30pt. Мјесто и датум иписују се фонтом Times New Roman 14pt, а ријеч министар у потпису похвале иписује се фонтом Times New Roman 16pt.

Текст на похвали иписан је на:

- Босанском језику, латиничним писмом.
- Хрватском језику, латиничним писмом.
- Српском језику, ћириличним писмом.

6. ИЗГЛЕД ДОКУМЕНТА О ДОДЈЕЛИ ЛЕНТЕ

Документ о додјели Ленте ОС БиХ је А4 формата, папира 120 гр., у картонској фасцикли таве боје, са девет звијезда под углом од 45 степени, преко којих се налази стилизовани медаљон са истакнутим стилизованим грбом БиХ. Испод грба су постављена два унакрсна мача. Истакнути стилизовани грб БиХ је омењен профилисаним вијенцем. Благо омењени круг садржи натпис Оружане снаге, исписан латиничним и ћириличним писмом. У дну медаљона, у украсној траци, исписано је латиничним и ћириличним писмом "Босне и Херцеговине".

Заглавље чини натпис Босна и Херцеговина и Министарство одбране, исписано фонтом Times New Roman, Italic, величине 14pt, са грбом БиХ (20x23мм), испод којег тише „додељује“ фонтом Arial 28pt.

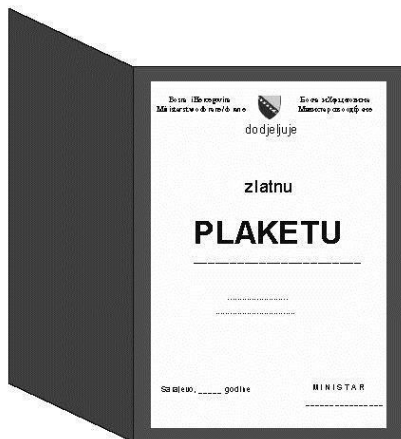
Натпис „ЛЕНТУ“ исписан је фонтом Arial 76pt, испод којег се налази хоризонтална линија на коју се уписује редом: Чин/г-див/г-ђа, Име и презиме, фонтом Arial, Italic, 28pt. Текст испод, фонт Arial, 24pt.

Мјесто, датум и министар у потпису, исписани су фонтом Arial 14pt.

Текст на документу исписан је на:

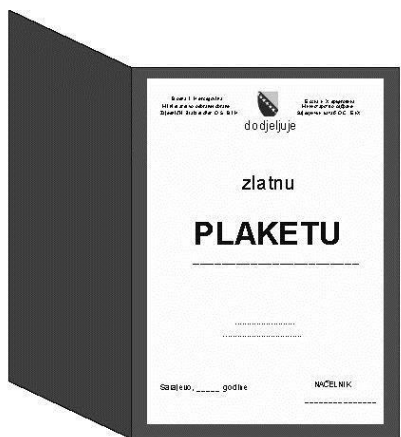
- Босанском језику, латиничним писмом.
- Хрватском језику, латиничним писмом.
- Српском језику, ћириличним писмом.

7. ИЗГЛЕД ДОКУМЕНТА О ДОДЈЕЛИ ПЛАКЕТЕ

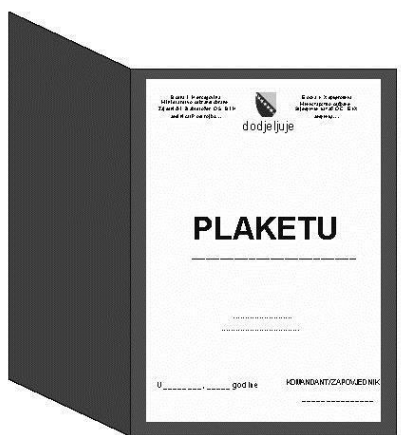
Документ о додјели (Златне/Сребрне) Плакете МО БиХ је А4 формата, папира 120 гр., у картонској фасцикли плаве боје. Заглавље чини натпис Босна и Херцеговина и Министарство одбране, исписан фонтом Times New Roman, Italic, величине 14pt, са грбом БиХ (20x23мм), испод којег пише „доодјелује“; исписано фонтом Arial 28pt. Ознака (Златну/Сребрну) исписана је фонтом Arial 48pt. Натпис „ПЛАКЕТУ“ урађен је фонтом Arial 76pt, испод којег се налази хоризонтална линија на коју се уписује редом: Чин/2-дин/2-ђа, Име и презиме, фонтом Arial, Italic, 28pt. Текст испод имена и презимена израђен је фонтом Arial, 24pt. Мјесто, датум и министар у потпису, исписани су фонтом Arial 14pt. Текст на похвали исписан је на:

- Босанском језику, латиничним писмом.
- Хрватском језику, латиничним писмом.
- Српском језику, ћириличним писмом.

Документ о додјели (Златне/Сребрне) Плакете ОС БиХ је А4 формата, папира 120 гр., у картонској фасцикли плаве боје. Заглавље чини натпис Босна и Херцеговина, Министарство одбране и Заједнички штаб ОС БиХ, исписан фонтом Times New Roman, Italic, величине 14pt, са грбом БиХ (20x23мм), испод којег пише „доодјелује“; фонтом Arial 28pt. Ознака (Златну/Сребрну) исписана је фонтом Arial 48pt. Натпис „ПЛАКЕТУ“ урађен је фонтом Arial 76pt, испод којег се налази линија на коју се уписује редом: Чин/2-дин/2-ђа, Име и презиме, фонтом Arial, Italic, 28pt. Текст испод имена и презимена исписан је фонтом Arial, 24pt. Мјесто, датум и начелник у потпису, исписан је фонтом Arial 14pt. Текст на похвали исписан је на:

- Босанском језику, латиничним писмом.
- Хрватском језику, латиничним писмом.
- Српском језику, ћириличним писмом.

Документ о додјели Плакете јединице ОС БиХ је А4 формата, папира 120 гр., у картонској фасцикли плаве боје. Заглавље чини натпис Босна и Херцеговина, Министарство одбране, Заједнички штаб ОС БиХ и јединица ОС БиХ, у фонту Times New Roman, Italic, величине 14pt, са грбом БиХ (20x23мм), испод којег пише „доодјелује“ фонтом Arial 28pt. Натпис „ПЛАКЕТУ“ урађен је фонтом Arial 76pt, испод којег се налази хоризонтална линија на коју се уписује редом: Чин/2-дин/2-ђа, Име и презиме, фонтом Arial, Italic, 28pt. Текст испод је Arial 24pt. Мјесто, датум и командант у потпису, исписани су фонтом Arial 14pt. Текст на похвали исписан је на:

- Босанском језику, латиничним писмом.
- Хрватском језику, латиничним писмом.
- Српском језику, ћириличним писмом.

8. ИЗГЛЕД ДОКУМЕНТА О ДОДЈЕЛИ МЕДАЉЕ МО БиХ

Документ за додјелу медаље из надлежности министра одбране је А4 формат, папира 120 гр., Landscape, са графикам као на слици. Заглавље чини натпис Босна и Херцеговина, Министарство одбране, истисано фонтом Arial, Bold, 18pt, са грбом БиХ (24x27мм), испод којег фонтом Arial, Bold 18pt, титле „додјељује“.

Натпис „МЕДАЉУ...“ (тамно плаве боје) истисан је фонтом Times New Roman, Bold 48pt, испод којег се налази хоризонтална линија на коју се уписује редом: Чин/з-дин/з-ђа, Име и презиме, истисано фонтом Monotype Corsiva, Bold, 24pt. Текст испод уписује се фонтом Arial, 18pt. Мјесто, датум и министар у потпису, истисани су фонтом Times New Roman 16pt.

Текст на документу може бити истисан на:

- Босанском језику, латиничним писмом.
- Хрватском језику, латиничним писмом.
- Српском језику, ћириличним писмом.

9. ИЗГЛЕД ДОКУМЕНТА О ДОДЈЕЛИ МЕДАЉЕ ЗШ ОС БиХ

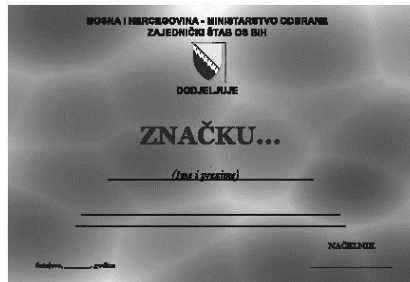
Документ за додјелу медаље из надлежности начелника Заједничког штаба ОС БиХ је А4 формат, папира 120 гр, Landscape, са графиком као на слици. Заглавље чини натпис Босна и Херцеговина, Министарство одбране, Заједнички штаб, исписано фонтом Arial, Bold, 18pt, са грбом БиХ (24x27мм), испод којег пише „додјељује“ фонтом Arial, Bold 18pt.

Натпис „МЕДАЉУ...“ (тамно зелене боје) исписан је фонтом Times New Roman, Bold 48pt, испод којег се налази хоризонтална линија на коју се уписује редом: Чин/з-дин/з-ђа, Име и презиме, фонтом Monotype Corsiva, Bold, 24pt. Текст испод исписује се фонтом Arial, 18pt. Мјесто, датум и начелник у потпису, исписан је фонтом Times New Roman 16pt.

Текст на документу може бити исписан на:

- Босанском језику, латиничним писмом.
- Хрватском језику, латиничним писмом.
- Српском језику, ћириличним писмом.

10. ИЗГЛЕД ДОКУМЕНТА О ДОДЈЕЛИ ЗНАЧКЕ ЗШ ОС БиХ (три језика и два писма)

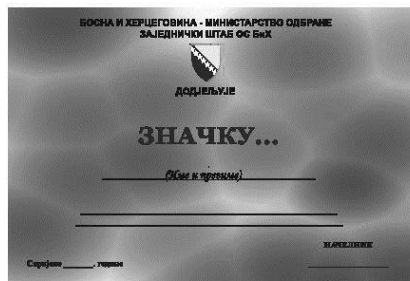

Документ о додјели значке начелника Заједничког итаба ОС БиХ је А4 формата, папира 120 гр., Landscape, са графиком као на слици. Заглавље чини натпис Босна и Херцеговина, Министарство одбране, Заједнички итаб, исписано фонтом Arial, Bold, 18pt, са грбом БиХ (24x27мм), испод којег пише „додјељује“ фонтом Arial, Bold 18pt.

Натпис „ЗНАЧКУ...“ (тамно плаве боје) исписан је фонтом Times New Roman, Bold 48pt, испод којег се налази хоризонтална линија на коју се уписује редом: Чин/г-дин/г-ђа, Име и презиме, фонтом Monotype Corsiva, Bold, 24pt. Текст испод исписује се фонтом Arial, 18pt. Мјесто, датум и начелник у потпису, исписано је фонтом Times New Roman 16pt.

Текст на документу може бити исписан на:

- Босанском језику, латиничним писмом.
- Хрватском језику, латиничним писмом.
- Српском језику, ћириличним писмом.

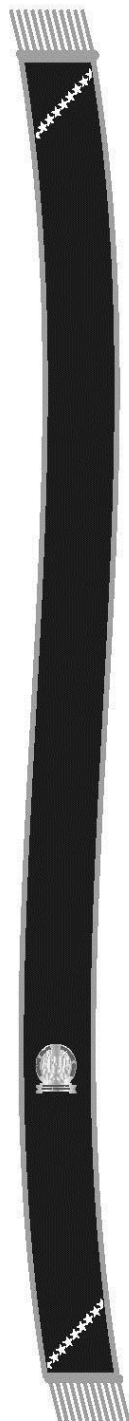

11. ИЗГЛЕД И ДИМЕНЗИЈЕ НАГРАДА И ПОХВАЛА

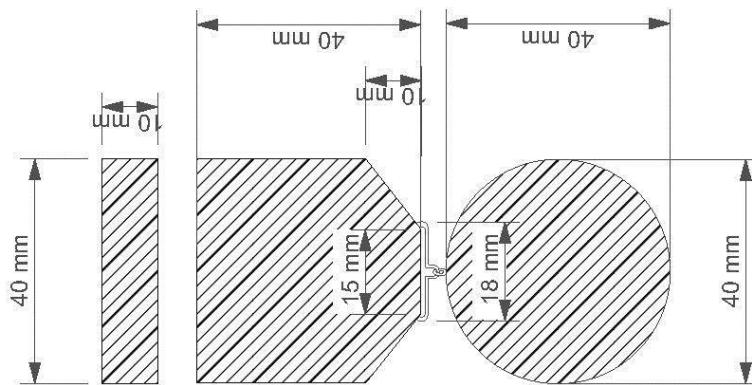
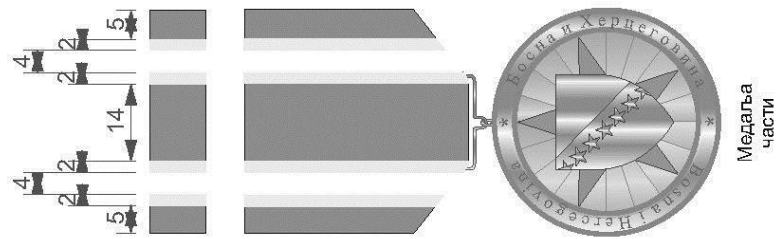
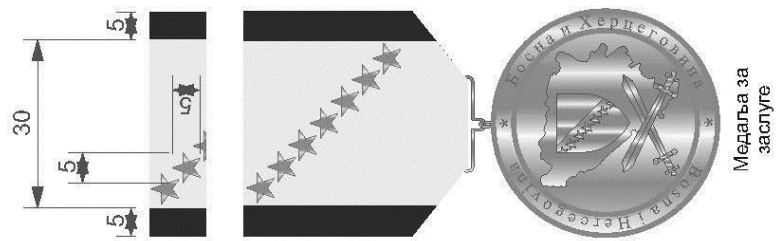
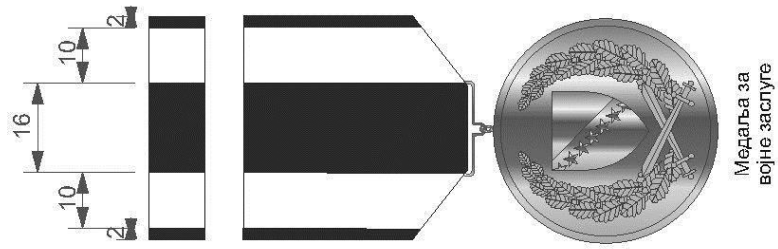
Графички приказ логa Министарства одбране БиХ у златној боји и грба Оружаних снага БиХ у златној и сребрној боји

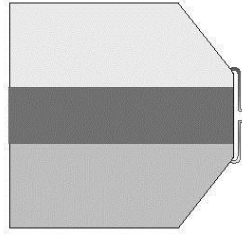
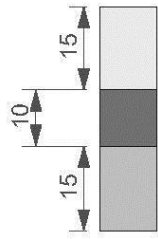

Величина логa Министарства одбране и Оружаних снага БиХ при изради награда и похвала прилагођава се условима израде

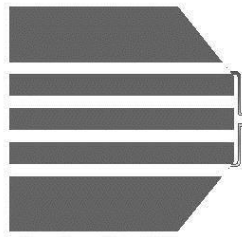
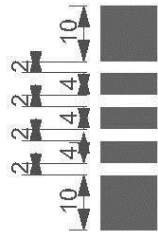
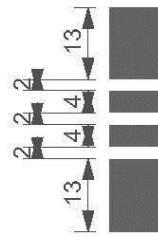
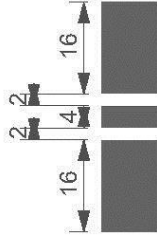
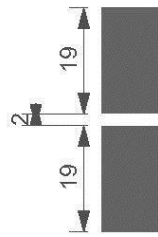

Боје:
Плава: Пантоне 662Ц
Златна: Пантоне 7509Ц

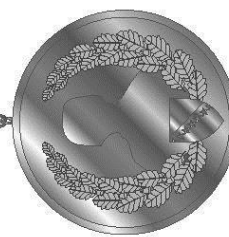
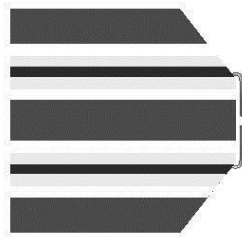
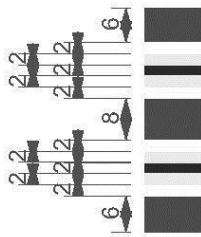

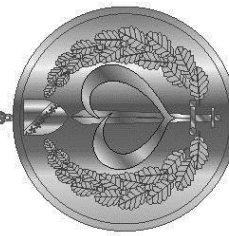
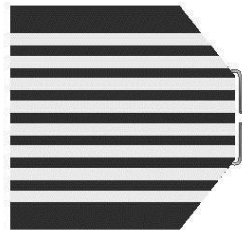
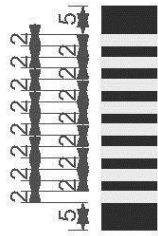
Медаља за
постигнућа у науци,
култури и спорту

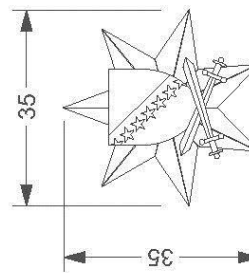
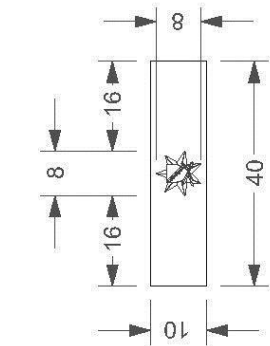
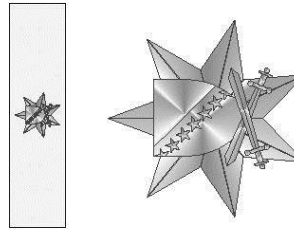
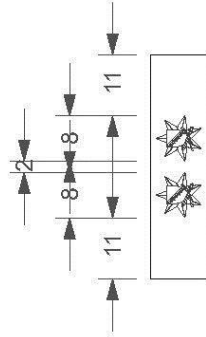
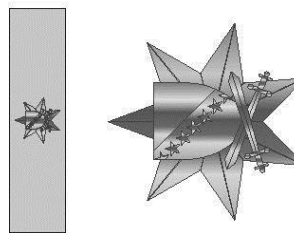
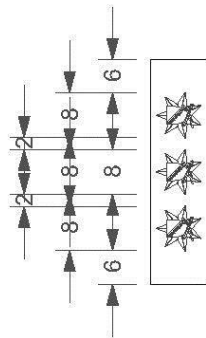
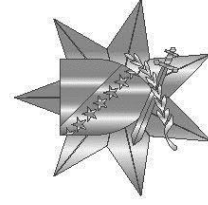
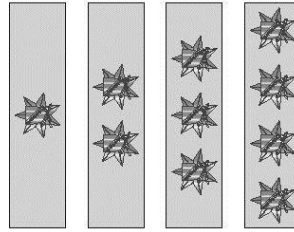
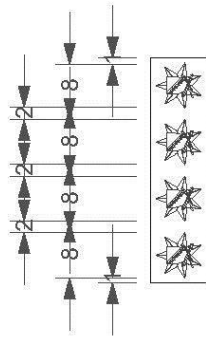
Медаља за
службу у одбрамбеном
систему БиХ

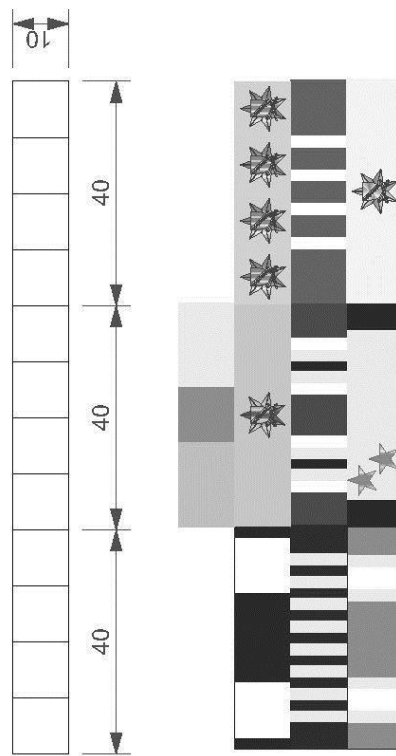
Медаља за
изузетно залагање и
професионализам

Медаља за
храброст

Водилица - шина за постављање ознака на униформу

Na osnovu člana 61. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02,102/09 i 71/17), člana 15. stav (1) tačka a) Zakona o odbrani Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 88/05) i člana 129. stav (2) Zakona o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 88/05, 53/07, 59/09, 74/10, 42/12, 41/16 i 38/18), ministar odbrane Bosne i Hercegovine, donosi

PRAVILNIK

O IZMJENI I DOPUNI PRAVILNIKA O NAGRADAMA I POHVALAMA U MINISTARSTVU ODBRANE I ORUŽANIM SNAGAMA BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

(Predmet)

U članu 24. stav (1) tačka a) Pravilnika o nagradama i pohvalama u Ministarstvu odbrane i Oružanim snagama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 19/18), Prilog 1

mijenja se novim Prilogom 1, koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Član 2.

(Stupanje na snagu)

- (1) Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Prilog 1, Pravilnika o nagradama i pohvalama u Ministarstvu odbrane i Oružanim snagama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 19/18) i Pravilnik o dopuni pravilnika o nagradama i pohvalama u Ministarstvu odbrane i Oružanim snagama Bosne i Hercegovine broj 10-02-3-617-10/25 od 30.06.2025. godine ("Službeni glasnik BiH", broj 40/25).
- (2) Ovaj pravilnik stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 10-02-3-702-6/26

27. marta 2026. godine

Sarajevo

Ministar

Zukan Helez, s. r.

TEHNIČKI UVJETI IZRADE NAGRADA I POHVALA U MINISTARSTVU ODBRANE I ORUŽANIM SNAGAMA BiH

1. OPIS LENTE OS BiH (izgled, boje, dimenzije, vrste materijala, sadržaj kompleta)

Lenta OS BiH je izrađena od svile plave boje (boja zastave Bosne i Hercegovine), oivičena zlatnim tkanim porubom sa zlatnim resama, izrađenim od upletene svile zlatne boje, dužine 10 cm.

Unutrašnja strana lente je od satena iste boje, presvučenog preko tankog citelina.

Na krajevima lente izvezeno je devet bijelih petokrakih zvijezda, od kojih su krajnja gornja i krajnja donja prikazane djelimično (detalj sa zastave BiH), pod uglom od 45° i na ¼ dužine lente, izrađenim tkanim okruglim profiliranim grbom Oružanih snaga (80 mm). Blago oivičeni krug sadrži natpis Oružane snage, ispisan latiničnim i ćiriličnim pismom. U dnu grba, u ukrasnoj traci, ispisano je latiničnim i ćiriličnim pismom "Bosne i Hercegovine".

Položaj grba na lenti okrenut je vertikalno u odnosu na širinu lente. Na unutrašnjoj strani lente ušivene su muška i ženska čičak traka za spajanje.

Lenta se izrađuje u tri veličine: 170x15 cm, 180x15 cm i 200x15 cm.

2. OPIS PLAKETA (izgled, boje, dimenzije, vrste materijala, sadržaj kompleta)

Zlatna plaketa MO BiH na prednjoj strani sadrži elipsasti profilirani logo Ministarstva odbrane, dimenzija 80 x 57 x 2,5 do 3 mm, oivičen ivičnom linijom od 0,7 mm. Istaknuti grb BiH na profiliranom logu je oivičen profiliranom elipsom oivičenom linijom od 0,7 mm. Profilirana oivičena elipsa, na gornjoj strani, sadrži natpis Bosna i Hercegovina ispisan latiničnim i ćiriličnim pismom, i na engleskom jeziku. Na donjoj strani sadrži natpis Ministarstvo odbrane/obrane ispisan latiničnim i ćiriličnim pismom, i na engleskom jeziku, fontom Times New Roman 11,5 pt. Sa lijeve i desne strane nalaze se tačke koje doprinose potpunijem izgledu medaljona. Logo je izrađen od legure „Zamak“ sačinjene od bakra, cinka i olova, u završnoj obradi pozlaćen pozlatom. Na zadnjoj strani je izgraviran redni broj.

Ispod loga nalazi se pločica sa imenom, dimenzija 70 x 25 x 1,5 mm, oblika pravougaonika zaobljenog na ivicama, koja na sebi sadrži ispisan: Ćin/g-din/g-da, Ime i Prezime. Pločica je izrađena od mesinga, u završnoj obradi pozlaćena pozlatom.

Kutija, dimenzija 120 x 160 mm x 35 mm, je u obliku pravougaonika, sa poklopcem i spužvastim modeliranim uloškom sa utorom za logo i pločicu, u plavoj boji, izrađena je od kartona presvučenog knjigovezačkim platnom. Unutrašnja strana poklopca presvučena je polieterskim satenom bijele boje sa natpisom „Zlatna plaketa Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine“, a na poklopcu kutije ođštampan je grb Bosne i Hercegovine sa natpisom „Bosna i Hercegovina“.

Kutija ima preklopnu spojku za vertikalno stajanje poklopca.

Prilikom dodjele plakete, izdaje se dokument o dodjeli.

Srebrna plaketa MO BiH na prednjoj strani sadrži elipsasti profilirani logo Ministarstva odbrane, dimenzija 80 x 57 x 2,5 do 3 mm, oivičen ivičnom linijom od 0,7 mm. Istaknuti grb BiH je oivičen profiliranom elipsom oivičenom linijom od 0,7 mm. Profilirana oivičena elipsa, na gornjoj strani, sadrži natpis *Bosna i Hercegovina* ispisan latiničnim i ćirilničnim pismom, i na engleskom jeziku. Na donjoj strani sadrži natpis *Ministarstvo odbrane/obrane* ispisan latiničnim i ćirilničnim pismom, i na engleskom jeziku, fontom Times New Roman 11,5 pt. Sa lijeve i desne strane nalaze se tačke koje doprinose potpunijem izgledu medaljona. Logo je izrađen od legure „Zamak“ sačinjene od bakra, cinka i olova, u završnoj obradi presvučena niklom. Na zadnjoj strani je utisnut redni broj.

Ispod loga nalazi se pločica sa imenom, dimenzija 70 x 25 x 1,5 mm, oblika pravougaonika zaobljenog na ivicama, koja na sebi sadrži ispisano: *Čin/g-din/g-đa, Ime i Prezime*. Pločica je izrađena od mesinga, u završnoj obradi presvučena niklom.

Kutija dimenzija 120 x 160 x 35 mm, je u obliku pravougaonika, sa poklopcem i spužvastim modeliranim uloškom sa utorom za logo i pločicu, u plavoj boji, izrađena je od kartona presvučenog knjigovezačkim platnom. Unutrašnja strana poklopca presvučena je poliesterskim satenom bijele boje sa natpisom „Srebrna plaketa Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine“, a na poklopcu kutije odštampan je grb Bosne i Hercegovine sa natpisom „Bosna i Hercegovina“.

Kutija ima preklopnu spojku za vertikalno stajanje poklopca. Prilikom dodjele plakete, izdaje se dokument o dodjeli.

Zlatna plaketa OS BiH na prednjoj strani sadrži okrugli profilirani grb Oružanih snaga, dimenzija 62 x 70 x 2,5 do 3 mm. Blago oivičeni krug sadrži natpis *Oružane snage* ispisan latiničnim i ćirilničnim pismom, Times New Roman 15 pt, oivičen ivičnom linijom od 0,7 mm. Istaknuti grb je oivičen linijom od 0,7 mm. U dnu loga, u ukrasnoj traci ispisano je latiničnim i ćirilničnim pismom *“Bosne i Hercegovine”*, fontom Times New Roman 10 pt.

Logo je izrađen od legure „Zamak“ sačinjene od bakra, cinka i olova, u završnoj obradi pozlaćen pozlatom. Na zadnjoj strani je utisnut redni broj.

Pločica sa imenom dimenzija 70 x 25 x 1,5 mm je oblika pravougaonika zaobljenog na ivicama, koja na sebi sadrži ispisano *Čin/g-din/g-đa, Ime i Prezime*. Pločica je izrađena od mesinga, u završnoj obradi pozlaćena pozlatom.

Kutija dimenzija 120 x 160 x 35 mm, je u obliku pravougaonika, sa poklopcem i spužvastim modeliranim uloškom sa utorom za logo i pločicu, u bordo boji, izrađena je od kartona presvučenog knjigovezačkim platnom.

Unutrašnja strana poklopca presvučena je poliesterskim satenom bijele boje sa natpisom „Zlatna plaketa Oružanih snaga Bosne i Hercegovine“, a na poklopcu kutije odštampan je grb Bosne i Hercegovine sa natpisom „Bosna i Hercegovina“.

Kutija ima preklopnu spojku za vertikalno stajanje poklopca. Prilikom dodjele plakete, izdaje se dokument o dodjeli.

Srebrna plaketa OS BiH na prednjoj strani sadrži okrugli profilirani grb Oružanih snaga 62 x 70 x 2,5 do 3 mm. Blago oivičeni krug sadrži natpis Oružane snage ispisan latiničnim i ćirilničnim pismom, fontom Times New Roman 15 pt, oivičen ivičnom linijom od 0,7 mm. Istaknuti grb je oivičen linijom od 0,7 mm. U dnu loga, u ukrasnoj traci, ispisan je latiničnim i ćirilničnim pismom "Bosne i Hercegovine", Times New Roman 10 pt.

Logo je izrađen od legure „Zamak“ sačinjene od bakra, cinka i olova, u završnoj obradi presvučen niklom. Na zadnjoj strani loga utisnut je redni broj.

Pločica sa imenom dimenzija 70 x 25 x 1,5 mm, oblika pravougaonika zaobljenog na ivicama, koja na sebi sadrži ispisan: Ćin/g-din/g-đa, Ime i Prezime. Pločica je izrađena od legure „Zamak“ sačinjene od bakra, cinka i olova, u završnoj obradi presvučena niklom.

Kutija 120 x 160 x 35 mm, je u obliku pravougaonika, sa poklopcem i spužvastim modeliranim uloškom sa utorom za logo i pločicu, u bordo boji, izrađena je od kartona presvučenog knjigovezačkim platnom. Unutrašnja strana poklopca presvučena je poliesterskim satenom bijele boje sa natpisom „Srebrna plaketa Oružanih snaga Bosne i Hercegovine“, a na poklopcu kutije odštampan je grb Bosne i Hercegovine sa natpisom „Bosna i Hercegovina“.

Kutija ima preklopnu spojku za vertikalno stajanje poklopca.

Prilikom dodjele plakete, izdaje se dokument o dodjeli.

Plaketa jedinice OS BiH na prednjoj strani sadrži okrugli profilirani logo jedinice OS BiH, dimenzija 62 x 62 x 2,5 do 3 mm. Logo je izrađen od legure „Zamak“ sačinjene od bakra, cinka i olova, u završnoj obradi presvučen je bronzom.

Sve jedinice OS BiH ranga brigade i višeg ranga imaju svoj profilirani logo.

Na zadnjoj strani loga utisnut je redni broj.

Pločica sa imenom dimenzija 70 x 25 x 1,5 mm, oblika pravougaonika zaobljenog na ivicama, na sebi sadrži ispisan: Ćin/g-din/g-đa, Ime i Prezime. Pločica je izrađena od mesinga, u završnoj obradi presvučena je bronzom.

Kutija dimenzija 120 x 160 x 35 mm, je u obliku pravougaonika, sa poklopcem i spužvastim modeliranim uloškom sa utorom za logo i pločicu, u bordo boji, izrađena je od kartona presvučenog knjigovezačkim platnom.

Unutrašnja strana poklopca presvučena je poliesterskim satenom bijele boje, sa natpisom „Plaketa jedinice Oružanih snaga Bosne i Hercegovine“, a na poklopcu kutije odštampan je grb Bosne i Hercegovine sa natpisom „Bosna i Hercegovina“.

Kutija ima preklopnu spojku za vertikalno stajanje poklopca.

Prilikom dodjele plakete, izdaje se dokument o dodjeli.

3. OPIS MEDALJE (izgled, boje, dimenzije, vrste materijala, sadržaj kompleta)

Medalja časti se izrađuje u obliku okruglog profiliranog medaljona, dimenzija 40 x 40 x 2,5 do 3 mm, sa istaknutom stiliziranom zvijezdom sa pet krakova, identičnoj zvijezdi na zastavi BiH i istaknutim stiliziranim grbom BiH na prednjoj strani. Istaknuta zvijezda i grb BiH su oivičeni profiliranim krugom koji je oivičen linijom od 0,7 mm. Profilirani oivičeni krug sadrži ispupčeni natpis Bosna i Hercegovina ispisan latiničnim i ćirilničnim pismom, u fontu Times New Roman, veličine fonta 9 pt, sa zvijezdama između dva natpisa. Natpisi su postavljeni vertikalno. Rub medalje oivičen je ivičnom linijom od 0,7 mm. Medaljon je izrađen od legure „Zamak“ sačinjene od bakra, cinka i olova, u završnoj obradi pozlaćen pozlatom.

Izrađuje se postupkom livenja, poliranja i pozlaćivanja.

Serijski broj medalje gravira se na poledini, o čemu se vodi evidencija. Traka dimenzija 40 x 40 mm, sa obostranim kosim završetkom prema medaljonu visine 10 mm i donjom stranom širine 15 mm, izrađena je od poliestera svijetloplave boje koja predstavlja stiliziranu boju zastave BiH sa protkanom žuto-bijelo-žutom trakom koja, također, predstavlja stiliziranu boju zastave BiH, širine 2,4,2 mm.

Traka je spojena sa dva vanjska sloja, sa umetnutom polikarbonatskom folijom od 0,5 mm, profiliranom u obliku trake.

Traka je za medalju spojena metalnim prstenom i gajkom izrađenom od mesinga debljine 1 mm, koji su izrađeni u istoj boji kao i medalja.

Udaljenost od medalje i trake je do 10 mm.

Sa zadnje strane učvršćena je vodoravna igla za postavljanje i nošenje na uniformi.

Mala oznaka - vrpca dimenzija 40 x 10 mm je izrađena od poliestera svijetloplave boje, sa protkanom žuto-bijelo-žutom trakom širine 2,4,2 mm.

Mala oznaka - vrpca prilagođena je za pričvršćivanje i postavljanje na vodilicu - šimu, koja se postavlja na uniformu.

Kutija dimenzija 160 x 105 x 30 mm, koja sadrži komplet medalje, je u obliku pravougaonika, sa preklapnim poklopcem i spužvastim modeliranim uloškom sa utorom za medalju, traku, malu oznaku-vrpcu, pločicu sa natpisom ko dodjeljuje i pločicu sa natpisom ko prima medalju.

Kutija je u plavoj boji, izrađena je od kartona presvučenog knjigovezačkim platnom.

Unutrašnja strana poklopca presvučena je polieterskim satenom bijele boje sa natpisom „Medalja časti“, a na poklopcu kutije odštampan je grb Bosne i Hercegovine sa natpisom „Bosna i Hercegovina“.

Kutija ima preklapnu spojku za vertikalno stajanje poklopca.

Pločice sa natpisom institucije koja dodjeljuje i natpisom ko prima (čin/g-div/g-đa, Ime i Prezime) medalju su dimenzija 70 x 15 x 1,5 mm, u obliku pravougaonika zaobljenog na ivicama, izrađene su od mesinga, u završnoj obradi pozlaćene pozlatom.

Kada se medalja dodjeljuje posthumno, na medalji će, pored imena i prezimena lica kojem se ista dodjeljuje, stajati i riječ „posthumno“.

Prilikom dodjele medalje, izdaje se dokument o dodjeli.

Medalja za zasluge se izrađuje u obliku okruglog profiliranog medaljona koji je oivičen linijom od 0,7 mm, dimenzija 40 x 40 x 2,5 do 3 mm, sa istaknutim stiliziranim granicama BiH i istaknutim stiliziranim grbom BiH, na prednjoj strani. Istaknute stilizirane granice BiH i grb BiH su oivičeni profiliranim krugom koji je oivičen linijom od 0,7 mm. Profilirani oivičeni krug sadrži ispučeni natpis *Bosna i Hercegovina* ispisan latiničnim i ćirilničnim pismom, u fontu *Times New Roman*, veličine fonta 9 pt, sa zvijezdama između dva natpisa. Natpisi su postavljeni vertikalno. Ispod grba su postavljena dva unakrsna mača kao stilizirani detalj sa činova *Oružanih snaga*. Rub medalje oivičen je ivičnom linijom od 0,7 do 1,0 mm. Medaljon je izrađen od legure „Zamak“ sačinjene od bakra, cinka i olova, u završnoj obradi pozlaćena pozlatom.

Izrađuje se postupkom livenja, poliranja i pozlaćivanja.

Serijski broj medalje gravira se na poleđini, o čemu se vodi evidencija. Traka širine 40 x 40 mm, sa obostranim kosim završetkom prema medaljonu visine 10 mm i donjom stranom širine 15 mm, izrađena je od poliestera plave boje, sa protkanom žutom trakom širine 30 mm koja na sebi sadrži sedam zvijezda (preuzetih sa grba BiH), pod uglom od 45 stepeni, iz donjeg desnog ugla prema gornjem lijevom uglu.

Traka je spojena sa dva vanjska sloja, sa umetnutim citelinom ili polikarbonatskom folijom od 0,5 mm, profili ranim u obliku trake.

Traka je za medalju spojena metalnim prstenom i gajkom, koji su izrađeni od mesinga debljine 1 mm, i u istoj boji kao i medalja.

Udaljenost od medalje i trake je do 10 mm.

Sa zadnje strane učvršćena je vodoravna igla za postavljanje i nošenje na uniformi.

Mala oznaka - vrpca, dimenzija 40 x 10 mm, izrađena je od poliestera plave boje, sa protkanom žutom trakom širine 30 mm, koja na sebi sadrži dvije zvijezde i je dnu polovicu zvijezde pod uglom od 45 stepeni, s lijeve na desno, u položaju koji predstavlja dio trake medalje.

Mala oznaka - vrpca prilagođena je za pričvršćivanje i postavljanje na vodilicu - šinu, koja se postavlja na uniformu.

Kutija dimenzija 160 x 105 x 30 mm, koja sadrži komplet medalje, je u obliku pravougaonika, sa preklopnim poklopcem i spižvastim modeliranim uloškom, sa utorom za medalju, traku, malu oznaku-vrpcu, pločicu sa natpisom ko dodjeljuje i pločicu sa natpisom ko prima medalju.

Kutija je u plavoj boji, izrađena je od kartona presvučenog knjigovezačkim platnom.

Unutrašnja strana poklopca presvučena je poliesterskim satenom bijele boje, sa natpisom „Medalja za zasluge“, a na poklopcu kutije odštampan je grb Bosne i Hercegovine sa natpisom „Bosna i Hercegovina“.

Kutija ima preklopmu spojku za vertikalno stajanje poklopca.

Pločice sa natpisom institucije koja dodjeljuje i natpisom ko prima (čin/g-div/g-đa, Ime i Prezime) medalju, dimenzija 70 x 15 x 1,5 mm, u obliku pravougaonika zaobljenog na ivicama, izrađene su od mesinga, u završnoj obradi pozlaćena pozlatom.

Kada se medalja dodjeljuje posthumno, na medalji će, pored imena i prezimena lica kojem se ista dodjeljuje, stajati i riječ „posthumno“.

Prilikom dodjele medalje, izdaje se dokument o dodjeli.

Medalja za vojne zasluge se izrađuje u obliku okruglog profiliranog medaljona, dimenzija 40 x 40 x 2,5 do 3 mm, sa istaknutim stiliziranim grbom BiH na prednjoj strani, ovičenim stiliziranim lovorovim vijencem koji ima univerzalno simbolično značenje iz antičkog doba, kada je lovorov vijenac dodjeljivan pobjednicima. Ispod grba su postavljena dva unakrsna mača kao stilizirani detalj sa činova Oružanih snaga. Medaljon je ovičen profiliranim krugom. Rub medalje ovičen je ivičnom linijom od 0,7 do 1 mm. Medaljon je izrađen od legure „Zamak“ sačinjene od bakra, cinka i olova, u završnoj obradi presvučena niklom. Izrađuje se postupkom livenja, poliranja i niklovanja.

Serijski broj medalje gravira se na poleđini, o čemu se vodi evidencija. Traka dimenzija 40 x 40 mm, sa obostranim kosim završetkom prema medaljonu visine 10 mm i donjom stranom širine 15 mm, izrađena je od poliestera bijele boje, sa protkanim plavim trakama, u sredini širine 20 mm i sa strana po jedna traka širine 2 mm, što predstavlja stiliziranu kombinaciju boja zastave BiH.

Traka je spojena sa dva vanjska sloja, sa umetnutim citelinom ili polikarbonatskom folijom od 0,5 mm, profili ranim u obliku trake. Traka je za medalju spojena metalnim prstenom i gajkom izrađenom od mesinga debljine 1 mm u istoj boji kao i medalja.

Udaljenost od medalje i trake je do 10 mm.

Sa zadnje strane učvršćena je vodoravna igla za postavljanje i nošenje na uniformi.

Mala oznaka - vrpca dimanzija 40 x 10 mm izrađena je od poliestera bijele boje, sa protkanim plavim trakama, u sredini širine 20 mm i sa strana po jedna 2 mm.

Mala oznaka - vrpca prilagođena je za pričvršćivanje i postavljanje na vodilicu - šimu, koja se postavlja na uniformu.

Kutija, dimanzija 160 x 105 x 30 mm, koja sadrži komplet medalje, je u obliku pravougaonika, sa preklopnim poklopcem i spužvastim modeliranim uloškom sa utorom za medalju, traku, malu oznaku - vrpcu, pločicu sa natpisom ko dodjeljuje i pločicu sa natpisom ko prima medalju.

Kutija je u plavoj boji, izrađena je od kartona presvučenog knjigovezačkim platnom.

Unutrašnja strana poklopca presvučena je poliesterskim satenom bijele boje, sa natpisom „Medalja za vojne zasluge“, a na poklopcu kutije odštampan je grb Bosne i Hercegovine sa natpisom „Bosna i Hercegovina“.

Kutija ima preklopnu spojku za vertikalno stajanje poklopca.

Pločice sa natpisom institucije koja dodjeljuje i natpisom ko prima (čin/g-din/g-đa, Ime i Prezime) medalju, dimenzija 70 x 15 x 1,5 mm, u obliku pravougaonika zaobljenog na ivicama, izrađene su od mesinga, u završnoj obradi presvučene niklom.

Prilikom dodjele medalje, izdaje se dokument o dodjeli.

Medalja za hrabrost se izrađuje u obliku okruglog profiliranog medaljona, dimenzija 40 x 40 x 2,5 do 3 mm, sa istaknutim stiliziranim srcem na prednjoj strani, kao simbolom hrabrosti i podignutim mačem kao univerzalnim simbolom zaštite slobode, časti i moći. Stilizirano srce i mač su oivičeni profiliranim vijencem. Iznad mača je postavljen grb BiH. Medaljon je oivičen profiliranim krugom. Rub medalje oivičen je ivičnom linijom od 0,7 do 1 mm. Medaljon je izrađen od legure „Zamak“ sačinjene od bakra, cinka i olova, uzavršnoj obradi presvučen niklom.

Izrađuje se postupkom livenja, poliranja i niklovanja.

Serijski broj medalje gravira se na poleđini, o čemu se vodi evidencija. Traka dimenzija 40 x 40 mm, sa obostranim kosim završetkom prema medaljonu, visine 10 mm i donjom stranom širine 15 mm, izrađena je od poliestera tamnocrvene boje koja simbolizira krv sa protkanih osam žutih traka koje, zajedno sa crvenom bojom, simboliziraju vatru u sredini, širine 2 mm, a koje su udaljene od rubova 5 mm.

Traka je spojena sa dva vanjska sloja, sa umetnutim citelinom ili polikarbonatskom folijom od 0,5 mm, profili ranim u obliku trake.

Traka je za medalju spojena metalnim prstenom i gajkom izrađenom od mesinga debljine 1 mm u istoj boji kao i medalja.

Udaljenost od medalje i trake je do 10 mm.

Sa zadnje strane učvršćena je vodoravna igla za postavljanje i nošenje na uniformi.

Mala oznaka - vrpca dimenzija 40 x 10 mm izrađena je od poliestera, tamnocrvene boje, sa protkanih osam žutih traka u sredini, širine 2 mm, a koje su udaljene od rubova 5 mm.

Mala oznaka - vrpca prilagođena je za pričvršćivanje i postavljanje na vodilicu - šinu, koja se postavlja na uniformu.

Kutija dimenzija 160 x 105 x 30 mm, koja sadrži komplet medalje, je u obliku pravougaonika, sa preklapnim poklopcem i spužvastim modeliranim uloškom sa utorom za medalju, traku, malu oznaku - vrpcu, pločicu sa natpisom ko dodjeljuje i pločicu sa natpisom ko prima medalju.

Kutija je u plavoj boji, izrađena je od kartona presvučenog knjigovezačkim platnom.

Unutrašnja strana poklopca presvučena je poliesterskim satenom bijele boje, sa natpisom „Medalja za hrabrost“, a na poklopcu kutije odštampan je grb Bosne i Hercegovine sa natpisom „Bosna i Hercegovina“.

Kutija ima preklapnu spojku za vertikalno stajanje poklopca.

Pločice sa natpisom institucije koja dodjeljuje i natpisom ko prima (čin/g-din/g-đa, Ime i Prezime) medalju, dimenzija 70 x 15 x 1,5 mm, u obliku pravougaonika zaobljenog na ivicama, izrađene su od mesinga, u završnoj obradi presvučene niklom.

Prilikom dodjele medalje, izdaje se dokument o dodjeli.

Medalja za izuzetno zalaganje i profesionalizam se izrađuje u obliku okruglog profiliranog medaljona, dimenzija 40 x 40 x 2,5 do 3 mm, sa istaknutom stiliziranom siluetom vojnika sa šljemom na prednjoj strani. Stilizirana silueta vojnika je oivičena profiliranim vijencem i sa grbom BiH u dnu. Medaljon je oivičen profiliranim krugom. Rub medalje oivičen je ivičnom linijom od 0,7 do 1 mm. Medaljon je izrađen od legure „Zamak“ sačinjene od bakra, cinka i olova, u završnoj obradi presvučen niklom.

Izrađuje se postupkom livenja, poliranja i niklovanja.

Serijski broj medalje gravira se na poleđini, o čemu se vodi evidencija.

Traka dimenzija 40 x 40 mm, sa obostranim kosim završetkom prema medaljonu, visine 10 mm i donjom stranom širine 15 mm, izrađena je od poliestera zelene boje koja predstavlja simbol sigurnosti i temeljne boje sa terenske uniforme Oružanih snaga, sa dvije prokane višebojne trake udaljene od rubova 6 mm, bijela-žuta-plava-žuta-bijela, svaka širine po 2 mm, koje predstavljaju stilizirane boje zastave BiH.

Traka je spojena sa dva vanjska sloja, sa umetnutim citelinom ili polikarbonatskom folijom od 0,5 mm, profili ranim u obliku trake.

Traka je za medalju spojena metalnim prstenom i gajkom izrađenom od mesinga debljine 1 mm u istoj boji kao i medalja.

Udaljenost od medalje i trake je do 10 mm.

Sa zadnje strane učvršćena je vodoravna igla za postavljanje i nošenje na uniformi.

Mala oznaka - vrpca, dimenzija 40 x 10 mm, izrađena je od poliestera zelene boje, sa dvije prokane višebojne trake udaljene od rubova 6 mm, u kombinaciji boja, bijela-žuta-plava-žuta-bijela, svaka širine po 2 mm.

Mala oznaka - vrpca prilagođena je za pričvršćivanje i postavljanje na vodilicu - šinu, koja se postavlja na uniformu.

Kutija, dimenzija 160 x 105 x 30 mm, koja sadrži komplet medalje, je u obliku pravougaonika, sa preklapnim poklopcem i spužvastim modeliranim uloškom sa utorom za medalju, traku, malu oznaku - vrpcu, pločicu sa natpisom ko dodjeljuje i pločicu sa natpisom ko prima medalju.

Kutija je u bordo boji, izrađena je od kartona presvučenog knjigovezačkim platom.

Unutrašnja strana poklopca presvučena je poliesterskim satenom bijele boje, sa natpisom „Medalja za izuzetno zalaganje i profesionalizam“, a na poklopcu kutije odštampan je grb Bosne i Hercegovine sa natpisom „Bosna i Hercegovina“.

Kutija ima preklapnu spojku za vertikalno stajanje poklopca.

Pločice sa natpisom institucije koja dodjeljuje i natpisom ko prima (čin/g-din/g-đa, Ime i Prezime) medalju, dimenzija 70 x 15 x 1,5 mm, u obliku pravougaonika zaobljenog na ivicama, izrađene su od mesinga, u završnoj obradi presvučene niklom.

Prilikom dodjele medalje, izdaje se dokument o dodjeli.

Medalja za službu u odbrambenom sistemu BiH izrađuje se u obliku okruglog profiliranog medaljona, dimenzija 40 x 40 x 2,5 do 3 mm, sa istaknutim stiliziranim grbom BiH na prednjoj strani. Stilizirani grb BiH je oivičen profiliranim vijencem. Ispod grba je postavljen mač i pero koji su ukršteni, koji simboliziraju vojnu i civilnu službu. Medaljon je oivičen profiliranim krugom. Rub medalje oivičen je ivičnom linijom od 0,7 do 1 mm. Medaljon je izrađen od legure „Zamak“ sačinjene od bakra, cinka i olova, u završnoj obradi presvučen niklom.

Izrađuje se postupkom livenja, poliranja i niklovanja.

Serijski broj medalje gravira se na poledini o čemu se vodi evidencija.

Obod medalje je glatka površina.

Traka, dimenzija 40 x 40 mm, sa obostranim kosim završetkom prema medaljonu, visine 10 mm i donjom stranom širine 15 mm, izrađena je od poliestera crvene boje koja simbolizira krv, sa protkanom bijelom trakom širine 2 mm, za 10 godina, dvije trake za 20 godina, tri trake za 30 godina i četiri trake za 40 godina službe, između traka je razmak od 4 mm.

Traka je spojena sa dva vanjska sloja, sa umetnutim citelinom ili polikarbonatskom folijom od 0,5 mm, profili ranim u obliku trake.

Traka je za medalju spojena metalnim prstenom i gajkom izrađenom od mesinga debljine 1 mm u istoj boji kao i medalja.

Udaljenost od medalje i trake je do 10 mm.

Sa zadnje strane učvršćena je vodoravna igla za postavljanje i nošenje na uniformi.

Mala oznaka - vrpca, širine 40 x 10 mm, izrađena je od poliestera crvene boje, sa protkanom bijelom trakom širine 2 mm za 10 godina, dvije trake za 20 godina, tri trake za 30 godina i četiri trake za 40 godina službe, između traka je razmak od 4 mm.

Mala oznaka - vrpca prilagođena je za pričvršćivanje i postavljanje na vodilicu - šinu, koja se postavlja na uniformu.

Ova medalja se izrađuje u kombinaciji iste medalje sa četiri različite trake i male oznake, u zavisnosti od godina službe.

Kutija, dimenzija 160 x 105 x 30 mm, koja sadrži komplet medalje, je u obliku pravougaonika, sa preklopnim poklopcem i spižvastim modeliranim uloškom sa utorom za medalju, traku, malu oznaku - vrpcu, pločicu sa natpisom ko dodjeljuje i pločicu sa natpisom ko prima medalju.

Kutija je u plavoj boji, izrađena je od kartona presvučenog knjigovezačkim platnom.

Unutrašnja strana poklopca presvučena je poliesterskim satenom bijele boje, sa natpisom „Medalja za službu u odbrambenom sistemu BiH“, a na poklopcu kutije odštampan je grb Bosne i Hercegovine sa natpisom „Bosna i Hercegovina“.

Kutija ima preklopnu spojku za vertikalno stajanje poklopca.

Pločice sa natpisom institucije koja dodjeljuje i natpisom ko prima (čin/g-đin/g-đa, Ime i Prezime) medalju, dimenzija 70 x 15 x 1,5 mm, u obliku pravougaonika zaobljenog na ivicama, izrađene su od mesinga, u završnoj obradi presvučene niklom.

Prilikom dodjele medalje, izdaje se dokument o dodjeli.

Medalja za postignuća u nauci, kulturi i sportu se izrađuje u obliku okruglog profiliranog medaljona, dimenzija 40 x 40 x 2,5 do 3 mm, sa istaknutom stiliziranom kombinacijom simbola koji predstavljaju nauku, kulturu i sport, ovičenim profiliranim vijencem i sa grbom BiH na vrhu. Medaljon je ovičen profiliranim krugom. Rub medalje ovičen je ivičnom linijom od 0,7 do 1 mm. Medaljon je izrađen od legure „Zamak“ sačinjene od bakra, cinka i olova, u završnoj obradi presvučen je bronzom.

Izrađuje se postupkom livenja, bojenja i poliranja. Serijski broj medalje gravira se na poleđini, o čemu se vodi evidencija.

Traka, širine 40 x 40 mm, sa obostranim kosim završetkom prema medaljonu, visine 10 mm i donjom stranom širine 15 mm, izrađena je od poliestera u tri boje, svijetloplave-crvene-žute, širine 15,10,15 mm, koje predstavljaju dvije stilizirane boje sa zastave BiH i crvene boje kao simbola krvi.

Traka je spojena sa dva vanjska sloja, sa umetnutim citelinom ili polikarbonatskom folijom od 0,5 mm, profili ranim u obliku trake.

Traka je za medalju spojena metalnim prstenom i gajkom izrađenom od mesinga debljine 1 mm u istoj boji kao i medalja.

Udaljenost od medalje i trake je do 10 mm.

Sa zadnje strane učvršćena je vodoravna igla za postavljanje i nošenje na uniformi.

Mala oznaka - vrpca, širine 40 x 10 mm, izrađena je od poliestera u tri boje, svijetloplave-crvene-žute, širine 15,10,15 mm.

Mala oznaka - vrpca prilagođena je za pričvršćivanje i postavljanje na vodilicu - šinu, koja se postavlja na uniformu.

Kutija, dimenzija 160 x 105 x 30 mm, koja sadrži komplet medalje, je u obliku pravougaonika, sa preklapnim poklopcem i spužvastim modeliranim uloškom sa utorom za medalju, traku, malu oznaku - vrpcu, pločicu sa natpisom ko dodjeljuje i pločicu sa natpisom ko prima medalju.

Kutija je u plavoj boji, izrađena je od kartona presvučenog knjigovezačkim platnom.

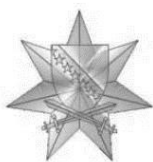
Unutrašnja strana poklopca presvučena je poliesterskim satenom bijele boje, sa natpisom „Medalja za postignuća u nauci, kulturi i sportu“, a na poklopcu kutije odštampan je grb Bosne i Hercegovine sa natpisom „Bosna i Hercegovina“.

Kutija ima preklapnu spojku za vertikalno stajanje poklopca.

Pločice sa natpisom institucije koja dodjeljuje i natpisom ko prima (čin/g-din/g-đa, Ime i Prezime) medalju, dimenzija 70 x 15 x 1,5 mm, u obliku pravougaonika zaobljenog na ivicama, izrađene su od mesinga, u završnoj obradi presvučene bronzom.

Prilikom dodjele medalje, izdaje se dokument o dodjeli.

4. OPIS ZNAČKI (izgled, boje, dimenzije, vrste materijala, sadržaj kompleta)

Zlatna značka OS BiH

Zlatna značka OS BiH se izrađuje u obliku sedmokrake zvijezde preuzete sa činova oficira Oružanih snaga, dimenzija 35 x 35 mm, sa istaknutim stiliziranim grbom BiH na prednjoj strani. Debljina značke je od 4 mm u centru do 2 mm na krajevima. Ispod grba su postavljena dva unakrsna mača. Značka je izrađena od legure „Zamak“ sačinjene od bakra, cinka i olova, u završnoj obradi pozlaćena pozlatom.

Izrađuje se postupkom livenja, poliranja i pozlaćivanja.

Serijski broj značke gravira se na poleđini, o čemu se vodi evidencija. Sa zadnje strane značke izrađen je vijak M3 sa okruglom maticom za učvršćivanje na uniformi. Značka sa zadnje strane ima dva igličasta ispuščenja koji sprečavaju okretanje značke na uniformi. Prečnik matice je 10 - 15 mm.

Mala oznaka - vrpca, dimenzija 40 x 10 mm, izrađena je od poliestera svijetložute - zlatne boje, sa metalnom pozlaćenom reljefnom značkom prečnika 8 mm na sredini.

Mala oznaka - vrpca, prilagođena je za pričvršćivanje i postavljanje na vodilicu - šimu, koja se postavlja na uniformu.

Kutija, dimenzija 112 x 75 x 30 mm, koja sadrži komplet značke, je u obliku pravougaonika, sa preklopnim poklopcem i spižvastim modeliranim uloškom sa utorom za značku, malu oznaku - vrpcu, pločicu sa natpisom ko dodjeljuje i pločicu sa natpisom ko prima značku.

Kutija je u bordo boji, izrađena je od kartona presvučenog knjigovezačkim platnom.

Kutija ima preklopnu spojku za vertikalno stajanje poklopca.

Pločice sa natpisom „Oružane snage Bosne i Hercegovine“ i natpisom ko prima (čin/g-din/g-đa, Ime i Prezime) značku, dimenzija 55 x 15 x 1,5 mm, u obliku pravougaonika zaobljenog na ivicama, izrađene su od mesinga, uzavršnoj obradi presvučene pozlatom.

Prilikom dodjele značke, izdaje se dokument o dodjeli.

Srebrna značka OS BiH

Srebrna značka OS BiH se izrađuje u obliku sedmokrake zvijezde preuzete sa činova oficira Oružanih snaga, dimenzija 35 x 35 mm, sa istaknutim stiliziranim grbom BiH. Debljina značke je od 4 mm u centru do 2 mm na krajevima. Ispod grba su postavljena dva unakrsna mača. Značka je izrađena od legure „Zamak“ sačinjene od bakra, cinka i olova, u završnoj obradi presvučena niklom.

Izrađuje se postupkom livenja, poliranja i niklovanja.

Serijski broj značke gravira se na poleđini, o čemu se vodi evidencija. Sa zadnje strane značke izrađen je vijak M3 sa okruglom maticom za učvršćivanje na uniformu. Značka sa zadnje strane ima dva igličasta ispuščenja koji sprečavaju okretanje značke na uniformi. Prečnik matice je 10 - 15 mm.

Mala oznaka - vrpca, dimenzija 40 x 10 mm, izrađena je poliestera svijetlosive - srebrne boje, sa metalnom niklovanom reljefnom značkom prečnika 8 mm na sredini.

Mala oznaka - vrpca, prilagođena je za pričvršćivanje i postavljanje na vodilicu - šinu, koja se postavlja na uniformu.

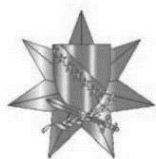
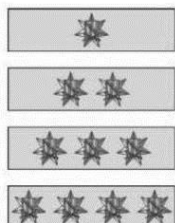
Kutija, dimenzija 112 x 75 x 30 mm, koja sadrži komplet značke, je u obliku pravougaonika, sa preklopnim poklopcem i spužvastim modeliranim uloškom sa utorom za značku, malu oznaku - vrpcu, pločicu sa natpisom ko dodjeljuje i pločicu sa natpisom ko prima značku.

Kutija je u bordo boji, izrađena je od kartona presvučenog knjigovezačkim platnom.

Kutija ima preklopnu spojku za vertikalno stajanje poklopcu.

Pločice sa natpisom „Oružane snage Bosne i Hercegovine“ i natpisom ko prima (čin/g-đin/g-đa, Ime i Prezime) značku, dimenzija 55 x 15 x 1,5 mm, u obliku pravougaonika zaobljenog na ivicama, izrađene su od mesinga, u završnoj obradi niklované.

Prilikom dodjele značke, izdaje se dokument o dodjeli.

Značka OS BiH za operacije podrške miru

Značka OS BiH za službu u misijama izvan Bosne i Hercegovine se izrađuje u obliku sedmokrake zvijezde preuzete sa činova oficira Oružanih snaga, dimenzija 35 x 35 mm, sa istaknutim stiliziranim grbom BiH. Debljina značke je od 4 mm u centru i do 2 mm na krajevima. Ispod grba je postavljena grana masline kao simbol mira i mač sa grba Oružanih snaga koji su ukršteni. Medaljon je izrađen od legure „Zamak“ sačinjene od bakra, cinka i olova, u završnoj obradi presvučen je bronzom.

Serijski broj značke gravira se na poleđini, o čemu se vodi evidencija. Sa zadnje strane značke izrađen je vijak M3 sa okruglom maticom za učvršćivanje na uniformi. Značka sa zadnje strane ima dva igličasta ispupčenja koji sprečavaju okretanje značke na uniformi. Prečnik matice je 10 - 15 mm.

Mala oznaka - vrpca, dimenzija 40 x 10 mm, izrađena je od poliestera svijetlonarandžaste - bronzane boje sa metalnom bronzanom reljefnom značkom prečnika 8 mm na sredini.

Mala oznaka - vrpca, prilagođena je za pričvršćivanje i postavljanje na vodilicu - šimu, koja se postavlja na uniformu.

Kutija, dimenzija 112 x 75 x 30 mm, koja sadrži komplet značke, je u obliku pravougaonika, sa preklopnim poklopcem i spužvastim modeliranim uloškom sa utorom za značku, malu oznaku - vrpcu, pločicu sa natpisom ko dodjeljuje i pločicu sa natpisom ko prima značku.

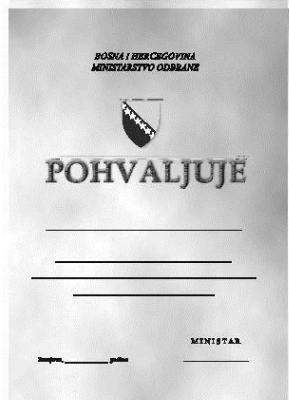
Kutija je u bordo boji, izrađena je od kartona presvučenog knjigovezačkim platnom.

Kutija ima preklopmu spojku za vertikalno stajanje poklopca.

Pločice sa natpisom „Oružane snage Bosne i Hercegovine“ i natpisom ko prima (čin/g-din/g-đa, Ime i Prezime) značku, dimenzija 55 x 15 x 1,5 mm, u obliku pravougaonika zaobljenog na ivicama, izrađene su od mesinga, u završnoj obradi presvučene bronzom.

Prilikom dodjele značke, izdaje se dokument o dodjeli.

5. IZGLED PISANE POHVALE

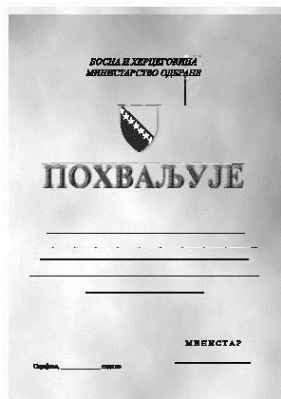
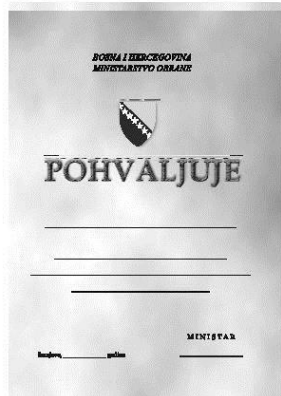

Pohvala ministra odbrane je A4 formata, papira 120 gr, sa grafikom kao na slici. Zaglavlje čini natpis Bosna i Hercegovina i Ministarstvo odbrane, font Times New Roman, Italic, veličine 24pt, ispod kojeg se nalazi osjenčeni grb BiH (28x35mm).

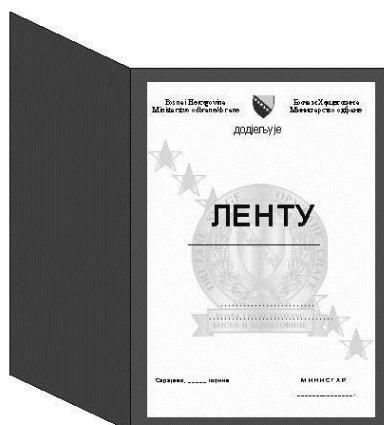
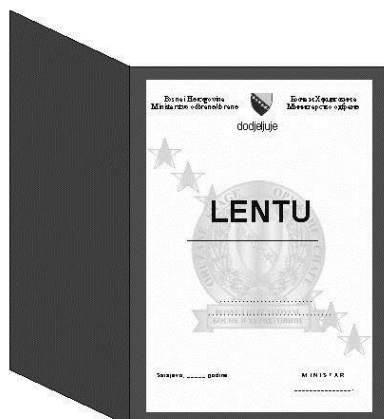
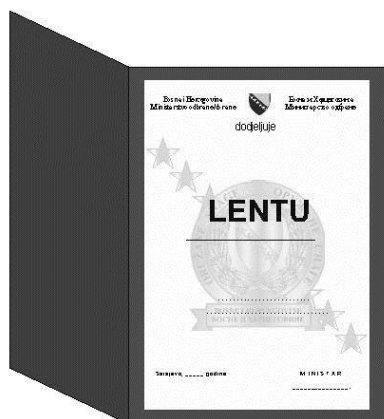
Natpis POHVALJUJE urađen je veličinom i grafikom kao na slici, ispod kojeg se nalazi horizontalna linija na koju se fontom Monotype Corsiva, 36pt, upisuje redom: Čin/g-din/g-đa, Ime i prezime. Tekst ispod imena i prezimena ispisuje se fontom Monotype Corsiva, 30pt. Mjesto i datum ispisuju se fontom Times New Roman 14pt, a riječ ministar u potpisu pohvale ispisuje se fontom Times New Roman 16pt.

Tekst na pohvali ispisan je na:

- Bosanskom jeziku, latiničnim pismom.
- Hrvatskom jeziku, latiničnim pismom.
- Srpskom jeziku, ćirilničnim pismom.

6. IZGLED DOKUMENTA O DODJELI LENTE

Dokument o dodjeli Lente OS BiH je A4 formata, papira 120 gr., u kartonskoj fascikli plave boje, sa devet zvijezda pod uglom od 45 stepeni, preko kojih se nalazi stilizirani medaljon sa istaknutim stiliziranim grbom BiH. Ispod grba su postavljena dva unakrsna mača. Istaknuti stilizirani grb BiH je oivičen profiliranim vijencem. Blago oivičeni krug sadrži natpis Oružane snage, ispisan latiničnim i ćiriličnim pismom. U dnu medaljona, u ukrasnoj traci, ispisano je latiničnim i ćiriličnim pismom "Bosne i Hercegovine".

Zaglavlje čini natpis Bosna i Hercegovina i Ministarstvo odbrane, ispisan fontom Times New Roman, Italic, veličine 14pt, sa grbom BiH (20x23mm), ispod kojeg piše „dodjeljuje“ fontom Arial 28pt.

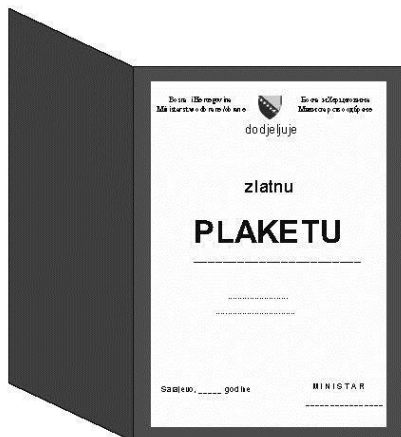
Natpis „LENTU“ ispisan je fontom Arial 76pt, ispod kojeg se nalazi horizontalna linija na koju se upisuje redom: Ćin/g-din/g-đa, Ime i prezime, fontom Arial, Italic, 28pt. Tekst ispod, font Arial, 24pt.

Pojmovi mjesto, datum i ministar u potpisu, ispisani su fontom Arial 14pt.

Tekst na dokumentu ispisan je na:

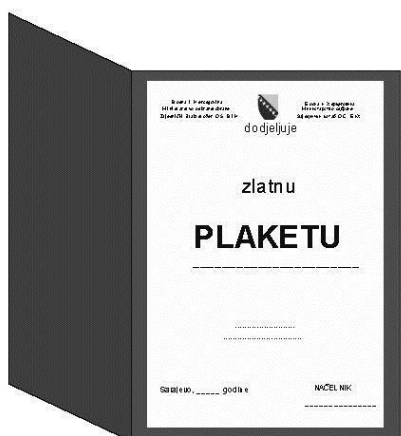
- Bosanskom jeziku, latiničnim pismom.
- Hrvatskom jeziku, latiničnim pismom.
- Srpskom jeziku, ćiriličnim pismom.

7. IZGLED DOKUMENTA O DODJELI PLAKETE

Dokument o dodjeli (Zlatne/Srebrne) Plakete MO BiH je A4 formata, papira 120 gr., u kartonskoj fascikli plave boje. Zaglavlje čini natpis Bosna i Hercegovina i Ministarstvo odbrane, ispisan fontom Times New Roman, Italic, veličine 14pt, sa grbom BiH (20x23mm), ispod kojeg piše „dodjeljuje“, ispisan fontom Arial 28pt. Oznaka (Zlatnu/Srebrnu) ispisana je fontom Arial 48pt. Natpis „PLAKETU“ urađen je fontom Arial 76pt, ispod kojeg se nalazi horizontalna linija na koju se upisuje redom: Čin/g-din/g-đa, Ime i prezime, fontom Arial, Italic, 28pt. Tekst ispod imena i prezimena izrađen je fontom Arial, 24pt. Pojmovi mjesto, datum i ministar u potpisu, ispisani su fontom Arial 14pt. Tekst na pohvali ispisan je na:

- Bosanskom jeziku, latiničnim pismom.
- Hrvatskom jeziku, latiničnim pismom.
- Srpskom jeziku, ćiriličnim pismom.

Dokument o dodjeli (Zlatne/Srebrne) Plakete OS BiH je A4 formata, papira 120 gr., u kartonskoj fascikli plave boje. Zaglavlje čini natpis Bosna i Hercegovina, Ministarstvo odbrane i Zajednički štab OS BiH, ispisan fontom Times New Roman, Italic, veličine 14pt, sa grbom BiH (20x23mm), ispod kojeg piše „dodjeljuje“, fontom Arial 28pt. Oznaka (Zlatnu/Srebrnu) ispisana je fontom Arial 48pt. Natpis „PLAKETU“ urađen je fontom Arial 76pt, ispod kojeg se nalazi linija na koju se upisuje redom: Čin/g-din/g-đa, Ime i prezime, fontom Arial, Italic, 28pt. Tekst ispod imena i prezimena ispisan je fontom Arial, 24pt. Mjesto, datum i načelnik u potpisu, ispisani su fontom Arial 14pt. Tekst na pohvali ispisan je na:

- Bosanskom jeziku, latiničnim pismom.
- Hrvatskom jeziku, latiničnim pismom.
- Srpskom jeziku, ćiriličnim pismom.

Dokument o dodjeli Plakete jedinice OS BiH je A4 formata, papira 120 gr., u kartonskoj fascikli plave boje. Zaglavlje čini natpis Bosna i Hercegovina, Ministarstvo odbrane, Zajednički štab OS BiH i jedinica OS BiH, u fontu Times New Roman, Italic, veličine 14pt, sa grbom BiH (20x23mm), ispod kojeg piše „dodjeljuje“ fontom Arial 28pt. Natpis „PLAKETU“ urađen je fontom Arial 76pt, ispod kojeg se nalazi horizontalna linija na koju se upisuje redom: Čin/g-din/g-đa, Ime i prezime, fontom Arial, Italic, 28pt. Tekst ispod je Arial 24pt. Mjesto, datum i komandant u potpisu, ispisani su fontom Arial 14pt. Tekst na pohvali ispisan je na:

- Bosanskom jeziku, latiničnim pismom.
- Hrvatskom jeziku, latiničnim pismom.
- Srpskom jeziku, ćiriličnim pismom.

8. IZGLED DOKUMENTA O DODJELI MEDALJE MO BiH

Dokument za dodjelu medalje iz nadležnosti ministra odbrane je A4 format, papira 120 gr., Landscape, sa grafikom kao na slici. Zaglavlje čini natpis Bosna i Hercegovina, Ministarstvo odbrane, ispisano fontom Arial, Bold, 18pt, sa grbom BiH (24x27mm), ispod kojeg fontom Arial, Bold 18pt. piše „dodjeljuje“.

Natpis „MEDALJU..“ (tamno plave boje) ispisan je fontom Times New Roman, Bold 48pt, ispod kojeg se nalazi horizontalna linija na koju se upisuje redom: Čin/g-din/g-da, Ime i prezime, ispisano fontom Monotype Corsiva, Bold, 24pt. Tekst ispod ispisuje se fontom Arial, 18pt. Mjesto, datum i načelnik u potpisu, ispisani su fontom Times New Roman 16pt.

Tekst na dokumentu može biti ispisan na:

- Bosanskom jeziku, latiničnim pismom.
- Hrvatskom jeziku, latiničnim pismom.
- Srpskom jeziku, ćirilničnim pismom.

9. IZGLED DOKUMENTA O DODJELI MEDALJE ZŠ OS BiH

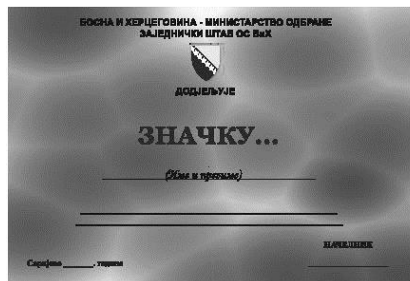
Dokument za dodjelu medalje iz nadležnosti načelnika Zajedničkog štaba OS BiH je A4 format, papira 120 gr, Landscape, sa grafikom kao na slici. Zaglavlje čini natpis Bosna i Hercegovina, Ministarstvo odbrane, Zajednički štab, ispisano fontom Arial, Bold, 18pt, sa grbom BiH (24x27mm), ispod kojeg piše „dodjeljuje“ fontom Arial, Bold 18pt. Natpis „MEDALJU...” (tamno zelene boje) ispisan je fontom Times New Roman, Bold 48pt, ispod kojeg se nalazi horizontalna linija na koju se upisuje redom: Čin/g-din/g-da, Ime i prezime, fontom Monotype Corsiva, Bold, 24pt. Tekst ispod ispisuje se fontom Arial, 18pt. Mjesto, datum i načelnik u potpisu, ispisan je fontom Times New Roman 16pt.

Tekst na dokumentu može biti ispisan na:

- Bosanskom jeziku, latiničnim pismom.
- Hrvatskom jeziku, latiničnim pismom.
- Srpskom jeziku, ćirilničnim pismom.

10. IZGLED DOKUMENTA O DODJELI ZNAČKE ŽŠ OS BiH (tri jezika i dva pisma)

Dokument o dodjeli značke načelnika Zajedničkog štaba OS BiH je A4 formata, papira 120 gr., Landscape, sa grafikom kao na slici. Zaglavlje čini natpis Bosna i Hercegovina, Ministarstvo odbrane, Zajednički štab, ispisano fontom Arial, Bold, 18pt, sa grbom BiH (24x27mm), ispod kojeg piše „dodjeljuje“ fontom Arial, Bold 18pt.

Natpis „ZNAČKU...“ (tamno plave boje) ispisan je fontom Times New Roman, Bold 48pt, ispod kojeg se nalazi horizontalna linija na koju se upisuje redom: Čin/g-din/g-đa, Ime i prezime, fontom Monotype Corsiva, Bold, 24pt. Tekst ispod ispisuje se fontom Arial, 18pt. Mjesto, datum i načelnik u potpisu, ispisano je fontom Times New Roman 16pt.

Tekst na dokumentu može biti ispisan na:

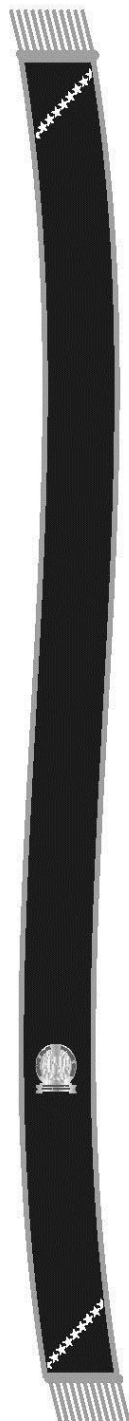
- Bosanskom jeziku, latiničnim pismom.
- Hrvatskom jeziku, latiničnim pismom.
- Srpskom jeziku, ćiriličnim pismom.

11. IZGLED I DIMENZIJE NAGRADA I POHVALA

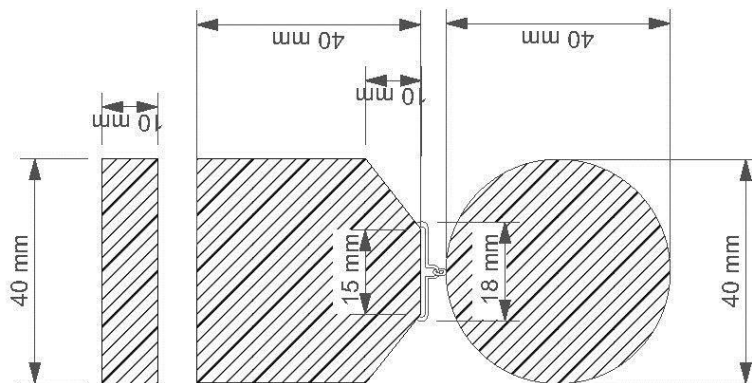
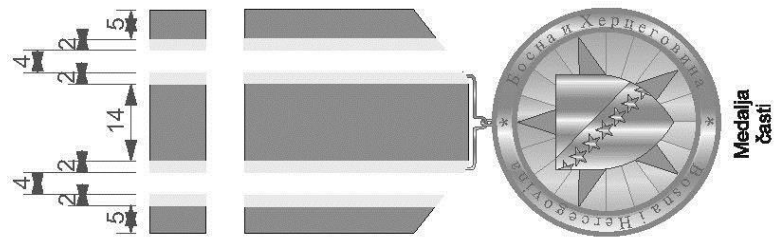
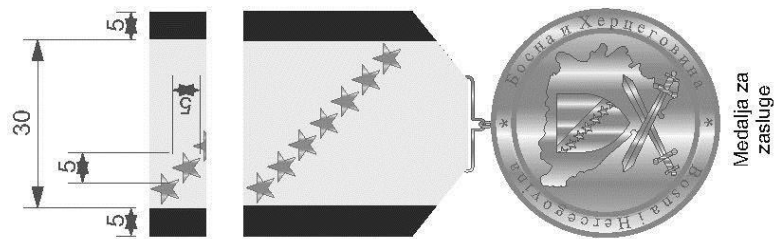
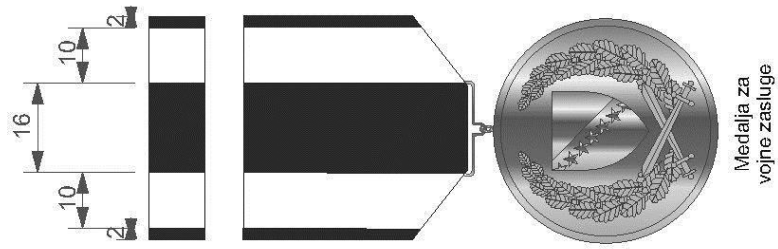
Grafički prikaz loga Ministarstva odbrane BiH u zlatnoj boji i grba Oružanih snaga BiH u zlatnoj i srebrnoj boji.

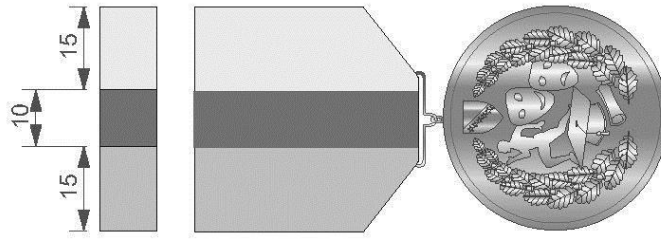

Veličina loga Ministarstva odbrane i Oružanih snaga BiH pri izradi nagrada i pohvala prilagođava se uvjetima izrade

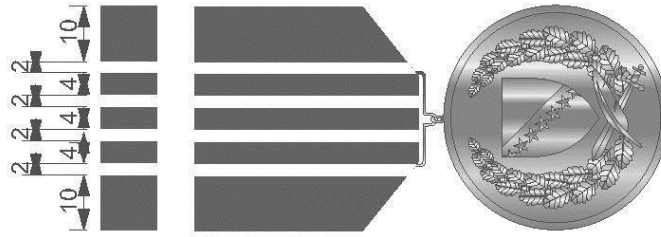
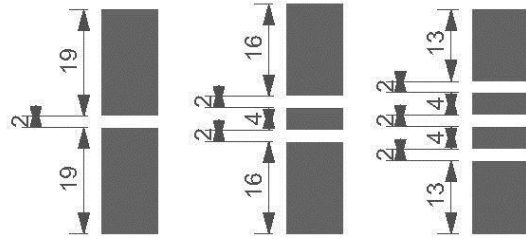

Воје:
Plava: Pantone 662C
Zlatna: Pantone 7509C

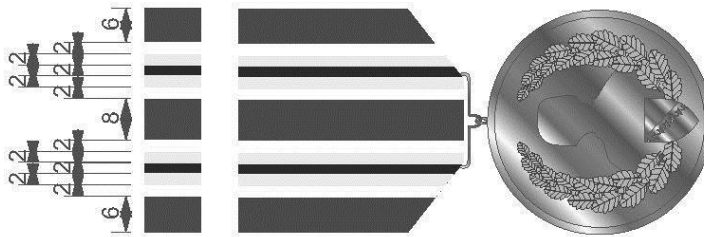

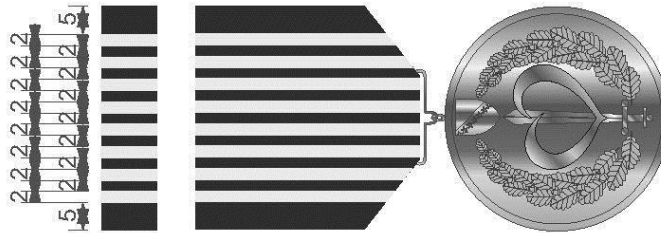
Medalja za postignuća u nauci, kulturi i sportu

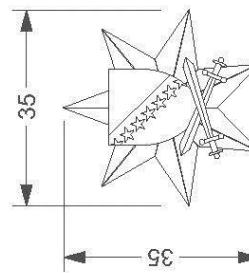
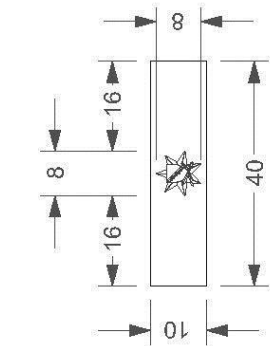
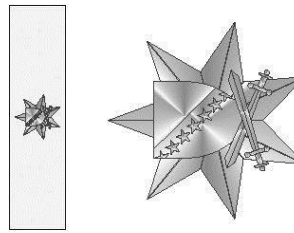
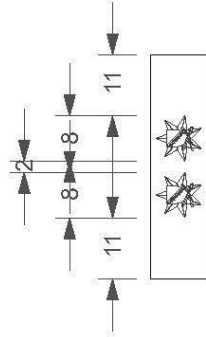
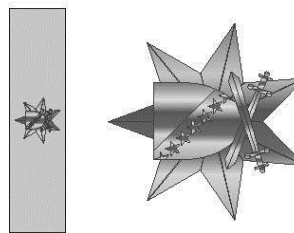
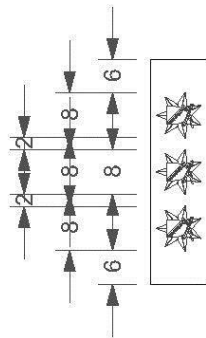
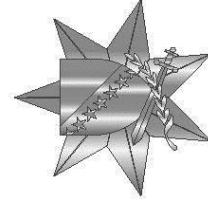
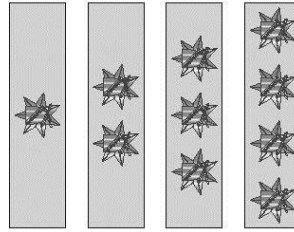
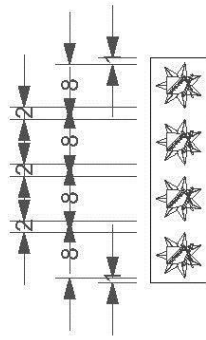
Medalja za službu u odbranenom sistemu BiH

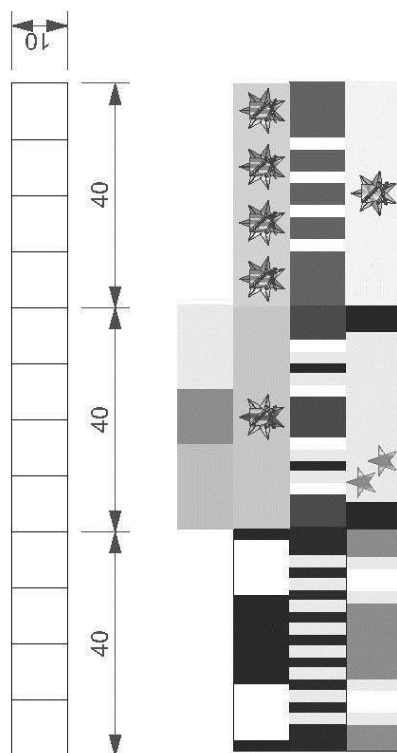
Medalja za izuzetno zalaganje i profesionalizam

Medalja za hrabrost

Vodilica - šina za postavljanje oznaka na uniformu

Temeljem članka 61. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02, 102/09 i 71/17), članka 15. stavak (1) točka a) Zakona o obrani Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 88/05) i članka 129. stavak (2) Zakona o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 88/05, 53/07, 59/09, 74/10, 42/12, 41/16 i 38/18), ministar obrane Bosne i Hercegovine, donosi

PRAVILNIK

**O IZMJENI I DOPUNI PRAVILNIKA O NAGRADAMA I
POHVALAMA U MINISTARSTVU OBRANE I
ORUŽANIM SNAGAMA BOSNE I HERCEGOVINE**

Član 1.

(Predmet)

U članku 24. stav (1) točka a) Pravilnika o nagradama i pohvalama u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 19/18) Prilog 1

mijenja se novim Prilogom 1, koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Član 2.

(Stupanje na snagu)

- (1) Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Prilog 1, Pravilnika o nagradama i pohvalama u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 19/18) i Pravilnik o dopuni pravilnika o nagradama i pohvalama u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama Bosne i Hercegovine broj 10-02-3-617-10/25 od 30.06.2025. godine ("Službeni glasnik BiH", broj 40/25).
- (2) Ovaj pravilnik stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 10-02-3-702-6/26
27. ožujka 2026. godine
Sarajevo

Ministar
Zukan Helez, v. r.

TEHNIČKI UVJETI IZRADE NAGRADA I POHVALA U MINISTARSTVU OBRANE I ORUŽANIM SNAGAMA BiH

1. OPIS LENTE OS BiH (izgled, boje, dimenzije, vrste materijala, sadržaj kompleta)

Lenta OS BiH je izrađena od svile plave boje (boja zastave Bosne i Hercegovine), oivičena zlatnim tkanim porubom sa zlatnim resama, izrađenim od upletene svile zlatne boje, duljine 10 cm. Unutarnja strana lente je od satena iste boje, presvučenog preko tankog citelina.

Na krajevima lente izvezeno je devet bijelih petokrakih zvijezda, od kojih su krajnja gornja i krajnja donja prikazane djelomično (detalj sa zastave BiH), pod kutom od 45° i na ¼ duljine lente, izrađenim tkanim okruglim profiliranim grbom Oružanih snaga (80 mm). Blago oivičeni krug sadrži natpis Oružane snage, ispisan latiničnim i ćiriličnim pismom. U dnu grba, u ukrasnoj traci, ispisan je latiničnim i ćiriličnim pismom "Bosne i Hercegovine".

Položaj grba na lenti okrenut je vertikalno u odnosu na širinu lente. Na unutarnjoj strani lente ušivene su muška i ženska čičak traka za spajanje.

Lenta se izrađuje u tri veličine: 170x15cm, 180x15cm i 200x15cm.

2. OPIS PLAKETA (izgled, boje, dimenzije, vrste materijala, sadržaj kompleta)

Zlatna plaketa MO BiH na prednjoj strani sadrži elipsasti profilirani logo Ministarstva obrane, dimenzija 80 x 57 x 2.5 do 3 mm, oivičen ivičnom linijom od 0,7 mm. Istaknuti grb BiH na profiliranom logu je oivičen profiliranom elipsom oivičenom linijom od 0,7 mm. Profilirana oivičena elipsa, na gornjoj strani, sadrži natpis Bosna i Hercegovina ispisan latiničnim i ćiriličnim pismom, i na engleskom jeziku. Na donjoj strani sadrži natpis Ministarstvo odbrane/obrane ispisan latiničnim i ćiriličnim pismom, i na engleskom jeziku, fontom Times New Roman 11,5 pt. Sa lijeve i desne strane nalaze se točke koje doprinose potpunijem izgledu medaljona. Logo je izrađen od legure „Zamak“ sačinjene od bakra, cinka i olova, u završnoj obradi pozlaćen pozlatom. Na zadnjoj strani je izgraviran redni broj.

Ispod loga nalazi se pločica sa imenom, dimenzija 70 x 25 x 1,5 mm, oblika pravokutnika zaobljenog na ivicama, koja na sebi sadrži ispisan: Čin/g-din/g-đa, Ime i Prezime. Pločica je izrađena od mesinga, u završnoj obradi pozlaćena pozlatom.

Kutija dimenzija 120 x 160 mm x 35 mm, u obliku pravokutnika, sa poklopcem i spužvastim modeliranim uloškom sa utorom za logo i pločicu, u plavoj boji, izrađena je od kartona presvučenog knjigovezačkim platnom. Unutarnja strana poklopca presvučena je poliesterskim satenom bijele boje sa natpisom „Zlatna plaketa Ministarstva obrane Bosne i Hercegovine“ a na poklopcu kutije otiskan je grb Bosne i Hercegovine sa natpisom „Bosna i Hercegovina“.

Kutija ima preklopnu spojku za vertikalno stajanje poklopca.

Prilikom dodjele plakete, izdaje se dokument o dodjeli.

Srebrna plaketa MO BiH na prednjoj strani sadrži elipsasti profilirani logo Ministarstva obrane, dimenzija 80 x 57 x 2.5 do 3 mm, oivičen ivičnom crtom od 0,7 mm. Istaknuti grb BiH je oivičen profiliranom elipsom oivičenom crtom od 0,7 mm. Profilirana oivičena elipsa, na gornjoj strani, sadrži natpis *Bosna i Hercegovina* ispisan latiničnim i ćiriličnim pismom, i na engleskom jeziku. Na donjoj strani sadrži natpis *Ministarstvo odbrane/obrane* ispisan latiničnim i ćiriličnim pismom, i na engleskom jeziku, fontom Times New Roman 11,5 pt. Sa lijeve i desne strane nalaze se točke koje doprinose potpunijem izgledu medaljona. Logo je izrađen od legure „Zamak“ sačinjene od bakra, cinka i olova, u završnoj obradi presvučena niklom. Na zadnjoj strani je utisnut redni broj.

Ispod loga nalazi se pločica sa imenom, dimenzija 70 x 25 x 1,5mm, oblika pravokutnika zaobljenog na ivicama, koja na sebi sadrži ispisano: *Čin/g-din/g-đa, Ime i Prezime*. Pločica je izrađena od mesinga, u završnoj obradi prevučena niklom.

Kutija dimenzija 120 x 160 x 35 mm, u obliku pravokutnika, sa poklopcem i spužvastim modeliranim uloškom sa utorom za logo i pločicu, u plavoj boji, izrađena je od kartona presvučenog knjigovezačkim platnom. Unutarnja strana poklopca presvučena je poliesterskim satenom bijele boje sa natpisom „Srebrna plaketa Ministarstva obrane Bosne i Hercegovine“, a na poklopcu kutije otiskan je grb Bosne i Hercegovine sa natpisom „Bosna i Hercegovina“.

Kutija ima preklopnu spojku za vertikalno stajanje poklopca.

Prilikom dodjele plakete, izdaje se dokument o dodjeli.

Zlatna plaketa OS BiH na prednjoj strani sadrži okrugli profilirani grb Oružanih snaga, dimenzija 62 x 70 x 2.5 do 3 mm. Blago oivičeni krug sadrži natpis *Oružane snage* ispisan latiničnim i ćiriličnim pismom, Times New Roman 15 pt, oivičen ivičnom crtom od 0,7 mm. Istaknuti grb je oivičen crtom od 0,7 mm. U dnu loga, u ukrasnoj traci ispisano je latiničnim i ćiriličnim pismom „Bosne i Hercegovine“, fontom Times New Roman 10 pt.

Logo je izrađen od legure „Zamak“ sačinjene od bakra, cinka i olova, u završnoj obradi pozlaćen pozlatom. Na zadnjoj strani je utisnut redni broj.

Pločica sa imenom dimenzija 70 x 25 x 1,5 mm je oblika pravokutnika zaobljenog na ivicama, koja na sebi sadrži ispisano *Čin/g-din/g-đa, Ime i Prezime*. Pločica je izrađena od mesinga, u završnoj obradi pozlaćena pozlatom.

Kutija dimenzija 120 x 160 x 35 mm u obliku pravokutnika, sa poklopcem i spužvastim modeliranim uloškom sa utorom za logo i pločicu, u bordo boji, izrađena je od kartona presvučenog knjigovezačkim platnom.

Unutarnja strana poklopca presvučena je poliesterskim satenom bijele boje sa natpisom „Zlatna plaketa Oružanih snaga Bosne i Hercegovine“, a na poklopcu kutije otiskan je grb Bosne i Hercegovine sa natpisom „Bosna i Hercegovina“.

Kutija ima preklopnu spojku za vertikalno stajanje poklopca.

Prilikom dodjele plakete, izdaje se dokument o dodjeli.

Srebrna plaketa OS BiH na prednjoj strani sadrži okrugli profilirani grb Oružanih snaga 62 x 70 x 2.5 do 3 mm. Blago oivičeni krug sadrži natpis Oružane snage ispisan latiničnim i ćirilničnim pismom, fontom Times New Roman 15 pt, oivičen ivičnom crtom od 0,7 mm. Istaknuti grb je oivičen crtom od 0,7 mm. U dnu loga, u ukrasnoj traci, ispisan je latiničnim i ćirilničnim pismom "Bosne i Hercegovine", Times New Roman 10 pt.

Logo je izrađen od legure „Zamak“ sačinjene od bakra, cinka i olova, u završnoj obradi presvučen niklom. Na zadnjoj strani loga utisnut je redni broj.

Pločica sa imenom dimenzija 70 x 25 x 1,5 mm, oblika pravokutnika zaobljenog na ivicama, koja na sebi sadrži ispisan: Ćin/g-din/g-đa, Ime i Prezime. Pločica je izrađena od legure „Zamak“ sačinjene od bakra, cinka i olova, u završnoj obradi presvučena niklom.

Kutija 120 x 160 x 35 mm oblika pravokutnika, sa poklopcem i spužvastim modeliranim uloškom sa utorom za logo i pločicu, u bordo boji, izrađena je od kartona presvučenog knjigovezačkim platnom. Unutarnja strana poklopca presvučena je poliesterskim satenom bijele boje sa natpisom „Srebrna plaketa Oružanih snaga Bosne i Hercegovine“, a na poklopcu kutije otiskan je grb Bosne i Hercegovine sa natpisom „Bosna i Hercegovina“.

Kutija ima preklopnu spojku za vertikalno stajanje poklopca.

Prilikom dodjele plakete, izdaje se dokument o dodjeli.

Plaketa postrojbe OS BiH na prednjoj strani sadrži okrugli profilirani logo postrojbe OS BiH, dimenzija 62 x 62 x 2.5 do 3 mm. Logo je izrađen od legure „Zamak“ sačinjene od bakra, cinka i olova, u završnoj obradi presvučen je bronzom.

Sve postrojbe OS BiH ranga brigade i višeg ranga imaju svoj profilirani logo.

Na zadnjoj strani loga utisnut je redni broj.

Pločica sa imenom dimenzija 70 x 25 x 1,5 mm, oblika pravokutnika zaobljenog na ivicama, na sebi sadrži ispisan: Ćin/g-din/g-đa, Ime i Prezime. Pločica je izrađena od mesinga, u završnoj obradi presvučena je bronzom.

Kutija dimenzija 120 x 160 x 35 mm, oblika pravokutnika sa poklopcem i spužvastim modeliranim uloškom sa utorom za logo i pločicu, u bordo boji, izrađena je od kartona presvučenog knjigovezačkim platnom.

Unutarnja strana poklopca presvučena je poliesterskim satenom bijele boje, sa natpisom „Plaketa postrojbe Oružanih snaga Bosne i Hercegovine“, a na poklopcu kutije otiskan je grb Bosne i Hercegovine sa natpisom „Bosna i Hercegovina“.

Kutija ima preklopnu spojku za vertikalno stajanje poklopca.

Prilikom dodjele plakete, izdaje se dokument o dodjeli.

3. OPIS MEDALJE (izgled, boje, dimenzije, vrste materijala, sadržaj kompleta)

Medalja časti se izrađuje u obliku okruglog profiliranog medaljona, dimenzija 40 x 40 x 2.5 do 3 mm, sa istaknutom stiliziranom zvijezdom sa pet krakova, identičnoj zvijezdi na zastavi BiH i istaknutim stiliziranim grbom BiH na prednjoj strani. Istaknuta zvijezda i grb BiH su ovičeni profiliranim krugom koji je ovičen crtom od 0,7 mm. Profilirani ovičeni krug sadrži utisnuti natpis Bosna i Hercegovina ispisan latiničnim i ćiriličnim pismom, u fontu Times NEW Roman, veličine fonta 9 pt, sa zvijezdama između dva natpisa. Natpisi su postavljeni vertikalno. Rub medalje ovičen je ivičnom crtom od 0,7 mm. Medaljon je izrađen od legure „Zamak“ sačinjene od bakra, cinka i olova, u završnoj obradi pozlaćen pozlatom.

Izrađuje se postupkom livenja, bojenja i poliranja.

Serijski broj medalje gravira se na poleđini, o čemu se vodi evidencija. Traka dimenzija 40 x 40 mm, sa obostranim kosim završetkom prema medaljonu visine 10 mm i donjom stranom širine 15 mm, izrađena je od poliestera svijetlo plave boje koja predstavlja stiliziranu boju zastave BiH sa protkanom žuto-bijelo-žutom trakom koja, također, predstavlja stiliziranu boju zastave BiH, širine 2,4,2 mm.

Traka je spojena sa dva vanjska sloja, sa umetnutom polikarbonatskom folijom od 0,5 mm, profiliranom u obliku trake.

Traka je za medalju spojena metalnom kopčom i gajkom izrađenom od mesinga debljine 1 mm, koji su izrađeni u istoj boji kao i medalja.

Ukupna širina između medalje i trake je do 10 mm.

Sa zadnje strane učvršćena je vodoravna igla za postavljanje i nošenje na odori.

Mala oznaka - vrpca dimenzija 40 x 10 mm je izrađena od poliestera svijetlo plave boje, sa protkanom žuto-bijelo-žutom trakom širine 2,4,2 mm.

Mala oznaka - vrpca prilagođena je za pričvršćivanje i postavljanje na vodilicu – šimu, koja se postavlja na uniformu.

Kutija dimenzija 160 x 105 x 30 mm, koja sadrži komplet medalje, oblika pravokutnika, sa preklopnim poklopcem i spužvastim modeliranim uloškom sa utorom za medalju, traku, malu oznaku-vrpcu, pločicu sa natpisom tko dodjeljuje i pločicu sa natpisom tko prima medalju.

Kutija je u plavoj boji, izrađena je od kartona presvučenog knjigovezačkim platnom.

Unutarnja strana poklopca presvučena je poliesterim satenom bijele boje sa natpisom „Medalja časti“, a na poklopcu kutije otiskan je grb Bosne i Hercegovine sa natpisom „Bosna i Hercegovina“.

Kutija ima preklopnu spojku za vertikalno stajanje poklopca.

Pločice sa natpisom institucije koja dodjeljuje i natpisom tko prima (čin/g-din/g-đa, Ime i Prezime) medalju, dimenzija 70 x 15 x 1,5 mm, u obliku pravokutnika zaobljenog na ivicama, izrađene su od mesinga, u završnoj obradi pozlaćene pozlatom.

Kada se medalja dodjeljuje posthumno, na medalji će, pored imena i prezimena osobe kojoj se ista dodjeljuje, stajati i riječ „posthumno“.

Prilikom dodjele medalje, izdaje se dokument o dodjeli.

Medalja OS BiH za zasluge se izrađuje u obliku okruglog profiliranog medaljona koji je ovičen crtom od 0,7 mm, dimenzija 40 x 40 x 2.5 do 3 mm, sa istaknutim stiliziranim granicama BiH i istaknutim stiliziranim grbom BiH, na prednjoj strani. Istaknute stilizirane granice BiH i grb BiH su ovičeni profiliranim krugom koji je ovičen crtom od 0,7 mm. Profilirani ovičeni krug sadrži utisnuti natpis *Bosna i Hercegovina* ispisan latiničnim i ćirilničnim pismom, u fontu Times NEW Roman, veličine fonta 9 pt, sa zvijezdama između dva natpisa. Natpisi su postavljeni vertikalno. Ispod grba su postavljena dva unakrsna mača kao stilizirani detalj sa činova Oružanih snaga. Rub medalje ovičen je ivičnom crtom od 0,7 do 1,0 mm. Medaljon je izrađen od legure „Zamak“ sačinjene od bakra, cinka i olova, u završnoj obradi pozlaćen pozlatom.

Izrađuje se postupkom livenja, bojenja i poliranja.

Serijski broj medalje gravira se na poleđini, o čemu se vodi evidencija. Traka širine 40 x 40 mm, sa obostranim kosim završetkom prema medaljonu visine 10,00 mm i donjom stranom širine 15,00 mm, izrađena je od viskoze i svile, plave boje, sa protkanom žutom trakom širine 30 mm koja na sebi sadrži sedam zvijezda (preuzetih sa grba BiH), pod kutom od 45 stupnjeva, iz donjeg desnog kuta prema gornjem lijevom kutu.

Traka je spojena sa dva vanjska sloja, sa umetnutim citelinom ili polikarbonatskom folijom od 0,5 mm, profiliranim u obliku trake.

Traka je za medalju spojena metalnom kopčom i gajkom, koji su izrađeni od mesinga debljine 1 mm, u istoj boji kao i medalja.

Ukupna širina od medalje i trake je do 10 mm.

Sa zadnje strane učvršćena je vodoravna igla za postavljanje i nošenje na odori.

Mala oznaka – vrpca, dimenzija 40 x 10 mm, izrađena je od viskoze i svile plave boje, sa protkanom žutom trakom širine 30 mm, koja na sebi sadrži dvije zvijezde i jednu polovicu zvijezde pod kutom od 45 stupnjeva, s lijeva na desno, u položaju koji predstavlja dio trake medalje.

Mala oznaka - vrpca prilagođena je za pričvršćivanje i postavljanje na vodilicu - šinu, koja se postavlja na odoru.

Kutija dimenzija 160 x 105 x 30 mm, koja sadrži komplet medalje, oblika pravokutnika, sa preklopnim poklopcem i spužvastim modeliranim uloškom, sa utorom za medalju, traku, malu oznaku-vrpcu, pločicu sa natpisom iko dodjeljuje i pločicu sa natpisom iko prima medalju.

Kutija je u plavoj boji, izrađena je od kartona presvučenog knjigovezačkim platnom

Unutarnja strana poklopc a presvučena je poliesterskim satenom bijele boje, sa natpisom „Medalja za zasluge“, a na poklopcu kutije otiskan je grb Bosne i Hercegovine sa natpisom „Bosna i Hercegovina“.

Kutija ima preklopnu spojku za vertikalno stajanje poklopc a.

Pločice sa natpisom institucije koja dodjeljuje i natpisom iko prima (čin/g-din/g-đa, Ime i Prezime) medalju, dimenzija 70 x 15 x 1,5 mm, u obliku pravokutnika zaobljenog na ivicama, izrađene su od mesinga, u završnoj obradi pozlaćena pozlatom.

Kada se medalja dodjeljuje posthumno, na medalji će, pored imena i prezimena osobe kojoj se ista dodjeljuje, stajati i riječ „posthumno“.

Prilikom dodjele medalje, izdaje se dokument o dodjeli.

Medalja za zasluge se izrađuje u obliku okruglog profiliranog medaljona, dimenzija 40 x 40 x 2.5 do 3 mm, sa istaknutim stiliziranim grbom BiH na prednjoj strani, oivičenim stiliziranim lovorovim vijencem koji ima univerzalno simbolično značenje iz antičkog doba, kada je lovorov vijenac dodjeljivan pobjednicima. Ispod grba su postavljena dva unakrsna mača kao stilizirani detalj sa činova Oružanih snaga. Medaljon je oivičen profiliranim krugom. Rub medalje oivičen je ivičnom crtom od 0,7 do 1 mm. Medaljon je izrađen od legure „Zamak“ sačinjene od bakra, cinka i olova, u završnoj obradi presvučena niklom. Izrađuje se postupkom livenja, bojenja i poliranja.

Serijski broj medalje gravira se na poleđini, o čemu se vodi evidencija. Traka dimenzija 40 x 40 mm, sa obostranim kosim završetkom prema medaljonu visine 10,00 mm i donjom stranom širine 15 mm, izrađena je od viskoze i svile, bijele boje, sa prokanim plavim trakama, u sredini širine 20 mm i sa strana po jedna traka širine 2 mm, što predstavlja stiliziranu kombinaciju boja zastave BiH.

Traka je spojena je sa dva vanjska sloja, sa umetnutim citelinom ili polikarbonatskom folijom od 0,5 mm, profiliranim u obliku trake.

Traka je za medalju spojena metalnom kopčom i gajkom, izrađenom od mesinga debljine 1 mm u istoj boji kao i medalja.

Ukupna širina od medalje i trake je do 10 mm.

Sa zadnje strane učvršćena je vodoravna igla za postavljanje i nošenje na odori.

Mala oznaka – vrpca dimanzija 40 x 10 mm izrađena je od viskoze i svile bijele boje, sa prokanim plavim trakama, u sredini širine 20 mm i sa strana po jedna 2 mm.

Vrpca je spojena sa dva vanjska sloja, sa umetnutim citelinom ili polikarbonatskom folijom od 0,5 mm, profiliranim u obliku vrpce.

Mala oznaka - vrpca prilagođena je za pričvršćivanje i postavljanje na vodilicu - šinu, koja se postavlja na odoru.

Kutija, dimanzija 160 x 105 x 30 mm, koja sadrži komplet medalje, je oblika pravokutnika, sa preklopnim poklopcem i spužvastim modeliranim uloškom sa utorom za medalju, traku, malu oznaku-vrpca, pločicu sa natpisom iko dodjeljuje i pločicu sa natpisom iko prima medalju.

Kutija je u plavoj boji, izrađena je od kartona presvučenog knjigovezačkim platnom.

Unutarnja strana poklopca presvučena je poliesterkim satenom bijele boje, sa natpisom „Medalja za vojne zasluge“, a na poklopcu kutije otiskan je grb Bosne i Hercegovine sa natpisom „Bosna i Hercegovina“. Kutija ima preklopnu spojku za vertikalno stavljanje poklopca.

Pločice sa natpisom institucije koja dodjeljuje i natpisom iko prima (čin/g-din/g-đa, Ime i Prezime) medalju, dimenzija 70 x 15 x 1,5 mm, u obliku pravokutnika zaobljenog na ivicama, izrađene su od mesinga, u završnoj obradi presvučene niklom.

Prilikom dodjele medalje, izdaje se dokument o dodjeli.

Medalja za hrabrost se izrađuje u obliku okruglog profiliranog medaljona, dimenzija 40 x 40 x 2.5 do 3 mm, sa istaknutim stiliziranim srcem na prednjoj strani, kao simbolom hrabrosti i podignutim mačem kao univerzalnim simbolom zaštite slobode, časti i moći. Stilizirano srce i mač su oivičeni profiliranim vijencem. Iznad mača je postavljen grb BiH. Medaljon je oivičen profiliranim krugom. Rub medalje oivičen je ivičnom crtom od 0,7 do 1,0 mm. Medaljon je izrađen od legure „Zamak“ sačinjene od bakra, cinka i olova, u završnoj obradi presvučen niklom.

Izrađuje se postupkom livenja, bojenja i poliranja.

Serijski broj medalje gravira se na poledini, o čemu se vodi evidencija.

Traka dimanzija 40 x 40mm, sa obostranim kosim završetkom prema medaljonu, visine 10,00 mm i donjom stranom širine 15,00 mm, izrađena je od viskoze i svile tamno crvene boje koja simbolizira krv sa protkanih osam žutih traka koje, zajedno sa crvenom bojom, simboliziraju vatru u sredini, širine 2 mm, a koje su udaljene od rubova 5,00 mm.

Traka je spojena sa dva vanjska sloja, sa umetnutim citelinom ili polikarbonatskom folijom od 0,5 mm, profiliranim u obliku trake.

Traka je za medalju spojena metalnim prstenom i gajkom izrađenom od mesinga debljine 1 mm u istoj boji kao i medalja.

Udaljenost od medalje i trake je do 10 mm

Sa zadnje strane učvršćena je vodoravna igla za postavljanje i nošenje na odori.

Mala oznaka - vrpca dimenzija 40 x 10 mm izrađena je od viskoze i svile tamno crvene boje, sa protkanih osam žutih traka u sredini, širine 2 mm, a koje su udaljene od rubova 5 mm.

Mala oznaka - vrpca prilagođena je za pričvršćivanje i postavljanje na vodilicu - šimu, koja se postavlja na odoru.

Kutija dimenzija 160 x 105 x 30 mm, koja sadrži komplet medalje, je oblika pravokutnika, sa preklopnim poklopcem i spužvastim modeliranim uloškom sa utorom za medalju, traku, malu oznaku-vrpcu, pločicu sa natpisom iko dodjeljuje i pločicu sa natpisom iko prima medalju.

Kutija je u plavoj boji, izrađena je od kartona presvučenog knjigovezačkim platnom.

Unutarnja strana poklopca presvučena je polieterskim satenom bijele boje, sa natpisom „Medalja za hrabrost“, a na poklopcu kutije otiskan je grb Bosne i Hercegovine sa natpisom „Bosna i Hercegovina“.

Kutija ima preklopnu spojku za vertikalno stajanje poklopca.

Pločice sa natpisom institucije koja dodjeljuje i natpisom iko prima (čin/g-din/g-đa, Ime i Prezime) medalju, dimenzija 70 x 15 x 1,5 mm, u obliku pravokutnika zaobljenog na ivicama, izrađene su od mesinga, u završnoj obradi presvučene niklom.

Prilikom dodjele medalje, izdaje se dokument o dodjeli.

Medalja za izuzetno zalaganje i profesionalizam se izrađuje u obliku okruglog profiliranog medaljona, dimenzija 40 x 40 x 2.5 do 3 mm, sa istaknutom stiliziranom siluetom vojnika sa šljemom na prednjoj strani. Stilizirana silueta vojnika je oivičena profiliranim vijencem i sa grbom BiH u dnu. Medaljon je oivičen profiliranim krugom. Rub medalje oivičen je ivičnom crtom od 0,7 do 1 mm. Medaljon je izrađen od legure „Zamak“ sačinjene od bakra, cinka i olova, uzavršnoj obradi presvučen niklom.

Izrađuje se postupkom livenja, bojenja i poliranja.

Serijski broj medalje gravira se na poleđini, o čemu se vodi evidencija.

Traka dimenzija 40 x 40 mm, sa obostranim kosim završetkom prema medaljonu, visine 10 mm i donjom stranom širine 15 mm, izrađena je od viskoze i svile zelene boje koja predstavlja simbol sigurnosti i temeljne boje sa terenske odore Oružanih snaga, sa dvije prokane višebojne trake udaljene od rubova 6 mm, bijela-žuta-plava-žuta-bijela, svaka širine po 2 mm, koje predstavljaju stilizirane boje zastave BiH.

Traka je spojena sa dva vanjska sloja, sa umetnutim citelinom ili polikarbonatskom folijom od 0,5 mm, profiliranim u obliku trake.

Traka je za medalju spojena metalnim prstenom i gajkom izrađenom od mesinga debljine 1 mm u istoj boji kao i medalja.

Udaljenost od medalje i trake je do 10 mm.

Sa zadnje strane učvršćena je vodoravna igla za postavljanje i nošenje na odori.

Mala oznaka – vrpca, dimenzija 40 x 10 mm, izrađena je od viskoze i svile zelene boje, sa dvije prokane višebojne trake udaljene od rubova 6 mm, u kombinaciji boja, bijela-žuta-plava-žuta-bijela, svaka širine po 2 mm.

Sa zadnje strane prilagođena je za pričvršćivanje i postavljanje na vodilicu – šinu, koja se postavlja na odoru.

Kutija, dimenzija 160 x 105 x 30 mm, koja sadrži komplet medalje, je oblika pravokutnika, sa preklopnim poklopcem i spužvastim modeliranim uloškom sa utorom za medalju, traku, malu oznaku-vrpcu, pločicu sa natpisom tko dodjeljuje i pločicu sa natpisom tko prima medalju.

Kutija je u bordo boji, izrađena je od kartona presvučenog knjigovezačkim platnom.

Unutarnja strana poklopca presvučena je 120 gramskim poliesterom bijele boje, sa natpisom „Medalja za izuzetno zalaganje i profesionalizam“, a na poklopcu kutije otiskan je grb Bosne i Hercegovine sa natpisom „Bosna i Hercegovina“.

Kutija ima preklopnu spojku za vertikalno stajanje poklopca.

Pločice sa natpisom institucije koja dodjeljuje i natpisom tko prima (čin/g-din/g-đa, Ime i Prezime) medalju, dimenzija 70 x 15 x 1 mm, u obliku pravokutnika zaobljenog na ivicama, izrađene su od mesinga, u završnoj obradi presvučene niklom.

Prilikom dodjele medalje, izdaje se dokument o dodjeli.

Medalja za službu u obrambenom sustavu BiH izrađuje se u obliku okruglog profiliranog medaljona, dimenzija 40 x 40 x 2.5 do 3 mm, sa istaknutim stiliziranim grbom BiH na prednjoj strani. Stilizirani grb BiH je oivičen profiliranim vijencem. Ispod grba je postavljen mač i pero koji su ukršteni, koji simboliziraju vojnu i civilnu službu. Medaljon je oivičen profiliranim krugom. Rub medalje oivičen je ivičnom crtom od 0,7 do 1,0 mm. Medaljon je izrađen od legure „Zamak“ sačinjene od bakra, cinka i olova, u završnoj obradi presvučen niklom.

Izrađuje se postupkom livenja, bojenja i poliranja.

Serijski broj medalje gravira se na poledini, o čemu se vodi evidencija.

Obod medalje je glatka površina.

Traka, dimenzija 40 x 40 mm, sa obostranim kosim završetkom prema medaljonu, visine 10 mm i donjom stranom širine 15 mm, izrađena je od viskoze i svile crvene boje koja simbolizira krv, sa protkanom bijelom trakom širine 2 mm, za 10 godina, dvije trake za 20 godina, tri trake za 30 godina i četiri trake za 40 godina službe, između traka je razmak od 4 mm.

Traka je spojena sa dva vanjska sloja, sa umetnutim citelinom ili polikarbonatskom folijom od 0,5 mm, profiliranim u obliku trake.

Traka je za medalju spojena metalnim prstenom i gajkom izrađenom od mesinga debljine 1 mm u istoj boji kao i medalja.

Udaljenost od medalje i trake je do 10 mm.

Sa zadnje strane učvršćena je vodoravna igla za postavljanje i nošenje na odori.

Mala oznaka – vrpca, širine 40 x 10 mm, izrađena je od viskoze i svile crvene boje, sa protkanom bijelom trakom širine 2 mm za 10 godina, dvije trake za 20 godina, tri trake za 30 godina i četiri trake za 40 godina službe, između traka je razmak od 4 mm.

Mala oznaka - vrpca prilagođena je za pričvršćivanje i postavljanje na vodilicu - šinu, koja se postavlja na uniformu.

Ova medalja se izrađuje u kombinaciji iste medalje sa četiri različite trake i male oznake, u ovisnosti od godina službe.

Kutija, dimenzija 160 x 105 x 30 mm, koja sadrži komplet medalje, je oblika pravokutnika, sa preklopnim poklopcem i spužvastim modeliranim uloškom sa utorom za medalju, traku, malu oznaku-vrpcu, pločicu sa natpisom tko dodjeljuje i pločicu sa natpisom tko prima medalju.

Kutija je u plavoj boji, izrađena je od kartona presvučenog knjigovezačkim platnom.

Unutarnja strana poklopca presvučena je polieterskim satenom bijele boje, sa natpisom „Medalja za službu u obrambenom sustavu BiH“, a na poklopcu kutije otiskan je grb Bosne i Hercegovine sa natpisom „Bosna i Hercegovina“.

Kutija ima preklopnu spojku za vertikalno stajanje poklopca.

Pločice sa natpisom institucije koja dodjeljuje i natpisom tko prima (čin/g-din/g-đa, Ime i Prezime) medalju, dimenzija 70 x 15 x 1,5 mm, u obliku pravokutnika zaobljenog na ivicama, izrađene su od mesinga u završnoj obradi presvučene niklom.

Prilikom dodjele medalje, izdaje se dokument o dodjeli.

Medalja OS BiH za postignuća u znanosti, kulturi i športu se izrađuje u obliku okruglog profiliranog medaljona, dimenzija 40 x 40 x 2.5 do 3 mm, sa istaknutom stiliziranom kombinacijom simbola koji predstavljaju znanost, kulturu i šport, ovičenim profiliranim vijencem i sa grbom BiH na vrhu. Medaljon je ovičen profiliranim krugom. Rub medalje ovičen je ivičnom crtom od 0,7 do 1,0 mm. Medaljon je izrađen od legure „Zamak“ sačinjene od bakra, cinka i olova, u završnoj obradi presvučen je bronzom.

Izrađuje se postupkom livenja, bojenja i poliranja. Serijski broj medalje gravira se na poledini, o čemu se vodi evidencija.

Traka, širine 40 x 40 mm, sa obostranim kosim završetkom prema medaljonu, visine 10 mm i donjom stranom širine 15 mm, izrađena je od viskoze i svile u tri boje, plavo-svijetlo crveno-žuto, širine 15,10,15 mm, koje predstavljaju dvije stilizirane boje sa zastave BiH i crvene boje kao simbola krvi.

Traka je spojena sa dva vanjska sloja, sa umetnutim citelinom ili polikarbonatskom folijom od 0,5 mm, profiliranim u obliku trake.

Traka je za medalju spojena metalnim prstenom i gajkom izrađenom od mesinga debljine 1 mm u istoj boji kao i medalja.

Udaljenost od medalje i trake je do 10 mm.

Sa zadnje strane učvršćena je vodoravna igla za postavljanje i nošenje na odori.

Mala oznaka – vrpca, širine 40 x 10 mm, izrađena je od viskoze i svile u tri boje, plavo-narandžasto-žuto, širine 15,10,15 mm.

Mala oznaka - vrpca prilagođena je za pričvršćivanje i postavljanje na vodicu - šinu, koja se postavlja na odori.

Kutija, dimenzija 160 x 105 x 30, koja sadrži komplet medalje, je oblika pravokutnika, sa preklopnim poklopcem i spužvastim modeliranim uloškom sa utorom za medalju, traku, malu oznaku-vrpcu, pločicu sa natpisom iko dodjeljuje i pločicu sa natpisom iko prima medalju.

Kutija je u plavoj boji, izrađena je od kartona presvučenog knjigovezačkim platnom.

Unutarnja strana poklopca presvučena je 120 gramskim poliesterom bijele boje, sa natpisom „Medalja OS BiH za postignuća u znanosti, kulturi i športu“, a na poklopcu kutije otiskan je grb Bosne i Hercegovine sa natpisom „Bosna i Hercegovina“.

Kutija ima preklopnu spojku za vertikalno stajanje poklopca.

Pločice sa natpisom institucije koja dodjeljuje i natpisom iko prima (čin/g-din/g-đa, Ime i Prezime) medalju, dimenzija 70 x 15 x 1,5 mm, u obliku pravokutnika zaobljenog na ivicama, izrađene su od mesinga, u završnoj obradi presvučene bronzom.

Prilikom dodjele medalje, izdaje se dokumenti o dodjeli.

4. OPIS ZNAČKI (izgled, boje, dimenzije, vrste materijala, sadržaj kompleta)

Zlatna značka OS BiH

Zlatna značka OS BiH se izrađuje u obliku sedmokrake zvijezde preuzete sa činova časnika Oružanih snaga, dimenzija 35 x 35 mm, sa istaknutim stiliziranim grbom BiH na prednjoj strani. Debljina značke je od 4 mm u središtu do 2 mm na krajevima. Ispod grba su postavljena dva unakrsna mača. Značka je izrađena od legure „Zamak“ sačinjene od bakra, cinka i olova, u završnoj obradi pozlaćena pozlatom. Izrađuje se postupkom livenja, bojenja i poliranja.

Serijski broj značke gravira se na poledini, o čemu se vodi evidencija. Sa zadnje strane značke izrađen je vijak M3 sa okruglom maticom za učvršćivanje na odoru. Prečnik matice je 10-15mm.

Mala oznaka – vrpca, dimenzija 40 x 10 mm, izrađena je od poliestera svijetlo žute – zlatne boje, sa metalnom pozlaćenom reljefnom značkom prečnika 8 mm na sredini.

Mala oznaka – vrpca, prilagođena je za pričvršćivanje i postavljanje na vodilicu – šinu, koja se postavlja na odoru.

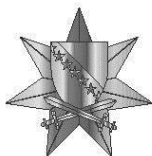
Kutija, dimenzija 112 x 75 x 30 mm, koja sadrži komplet značke, je u obliku pravokutnika, sa preklopnim poklopcem i spužvastim modeliranim uloškom sa utorom za značku, malu oznaku-vrpca, pločicu sa natpisom iko dodjeljuje i pločicu sa natpisom iko prima značku.

Kutija je u bordo boji, izrađena je od kartona presvučenog knjigovezačkim platnom.

Kutija ima preklopnu spojku za vertikalno stajanje poklopca.

Pločice sa natpisom „Oružane snage Bosne i Hercegovine“ i natpisom iko prima (čin/g-din/g-đa, Ime i Prezime) značku, dimenzija 55 x 15 x 1,5 mm, u obliku pravokutnika zaobljenog na ivicama, izrađene su od mesinga, u završnoj obradi presvučene pozlatom.

Prilikom dodjele značke, izdaje se dokument o dodjeli.

Srebrna značka OS BiH

Srebrna značka OS BiH se izrađuje u obliku sedmokrake zvijezde preuzete sa činova časnika Oružanih snaga, dimenzija 35 x 35 mm, sa istaknutim stiliziranim grbom BiH. Debljina značke je od 4 mm u središtu do 2 mm na krajevima. Ispod grba su postavljena dva unakrsna mača. Značka je izrađena od legure „Zamak“ sačinjene od bakra, cinka i olova, u završnoj obradi presvučena niklom. Izrađuje se postupkom livenja, bojenja i poliranja.

Serijski broj značke gravira se na poleđini, o čemu se vodi evidencija. Sa zadnje strane značke izrađena je vijak M3 sa okruglom maticom za učvršćivanje na odoru. Značka sa zadnje strane ima dva igličasta ispuščenja koji sprečavaju okretanje značke na odori. Prečnik matice je 10 - 15 mm.

Mala oznaka – vrpca, dimenzija 40 x 10 mm, izrađena je od viskoze i svile svijetlo sive – srebrne boje, sa metalnom niklovanom reljefnom značkom prečnika 8 mm na sredini.

Mala oznaka – vrpca, prilagođena je za pričvršćivanje i postavljanje na vodilicu – šinu, koja se postavlja na odoru.

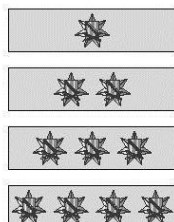
Kutija, dimenzija 112 x 75 x 30, koja sadrži komplet značke, je u obliku pravokutnika, sa preklopnim poklopcem i spužvastim modeliranim uloškom sa utorom za značku, malu oznaku-vrpcu, pločicu sa natpisom iko dodjeljuje i pločicu sa natpisom iko prima značku.

Kutija je u bordo boji, izrađena je od kartona presvučenog knjigovezačkim platnom.

Kutija ima preklopmu spojku za vertikalno stajanje poklopcu.

Pločice sa natpisom „Oružane snage Bosne i Hercegovine“ i natpisom iko prima (čin/g-din/g-đa, Ime i Prezime) značku, dimenzija 55 x 15 x 1,5 mm, u obliku pravokutnika zaobljenog na ivicama, izrađene su od mesinga, u završnoj obradi niklované.

Prilikom dodjele značke, izdaje se dokument o dodjeli.

Značka OS BiH za operacije podrške miru

Značka OS BiH za službu u misijama izvan Bosne i Hercegovine se izrađuje u obliku sedmokrake zvijezde preuzete sa činova časnika Oružanih snaga, dimenzija 35 x 35mm, sa istaknutim stiliziranim grbom BiH. Debljina značke je od 4 mm u središtu i do 2 mm na krajevima. Ispod grba je postavljena grana masline kao simbol mira i mač sa grba Oružanih snaga koji su ukršteni. Medaljon je izrađen od legure „Zamak“ sačinjene od bakra, cinka i olova, u završnoj obradi presvučen je bronzom.

Serijski broj značke gravira se na poledini, o čemu se vodi evidencija. Sa zadnje strane značke izrađen je vijak M3 sa okruglom maticom za učvršćivanje na odori. Značka sa zadnje strane ima dva igličasta ispupčenja koji sprečavaju okretanje značke na odori. Prečnik matice je 10 - 15 mm.

Mala oznaka – vrpca, dimenzija 40 x 10mm, izrađena je od viskoze i svile svijetlo narandžaste – bronzane boje, sa tkanom bronзаном značkom prečnika 8 mm na sredini.

Mala oznaka – vrpca, prilagođena je za pričvršćivanje i postavljanje na vodilicu – šimu, koja se postavlja na odoru.

Kutija, dimenzija 112 x 75 x 30 mm, koja sadrži komplet značke, u obliku pravokutnika, sa preklopnim poklopcem i spužvastim modeliranim uloškom sa utorom za značku, malu oznaku-vrpca, pločicu sa natpisom tko dodjeljuje i pločicu sa natpisom tko prima značku.

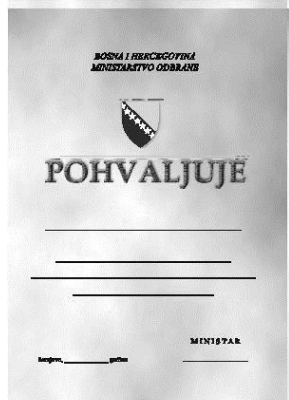
Kutija je u bordo boji, izrađena je od kartona presvučenog knjigovezačkim platnom.

Kutija ima preklopnu spojku za vertikalno stajanje poklopcu.

Pločice sa natpisom „Oružane snage Bosne i Hercegovine“ i natpisom tko prima (čin/g-din/g-đa, Ime i Prezime) značku, dimenzija 55 x 15 x 1,5mm, u obliku pravokutnika zaobljenog na ivicama, izrađene su od mesinga, u završnoj obradi presvučene bronzom.

Prilikom dodjele značke, izdaje se dokument o dodjeli.

5. IZGLED PISANE POHVALE

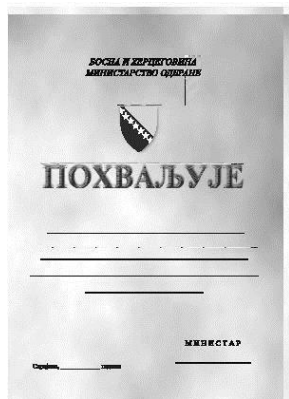
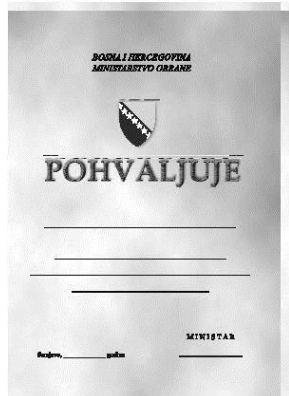

Pohvala ministra obrane je A4 formata, papira 120 gr, sa grafikom kao na slici. Zaglavlje čini natpis Bosna i Hercegovina i Ministarstvo obrane, font Times New Roman, Italic, veličine 24pt, ispod kojeg se nalazi osjenčeni grb BiH (28x35mm).

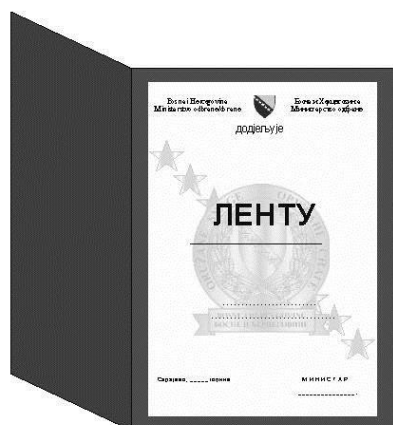
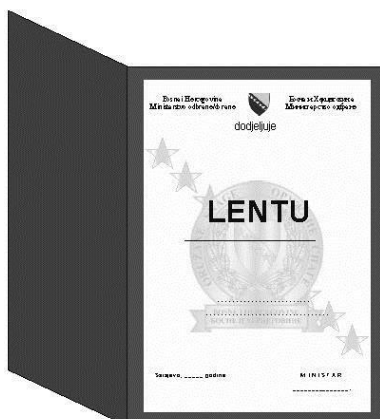
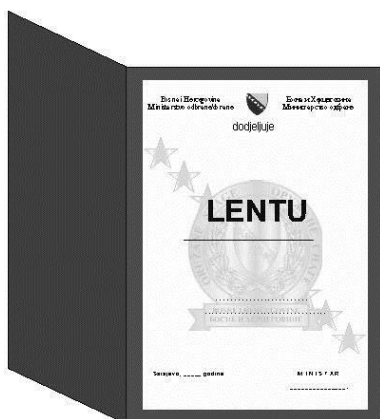
Natpis POHVALJUJE urađen je veličinom i grafikom kao na slici, ispod kojeg se nalazi horizontalna crta na koju se fontom Monotype Corsiva, 36pt, upisuje redom: Čin/g-din/g-đa. Ime i prezime. Tekst ispod imena i prezimena ispisuje se fontom Monotype Corsiva, 30pt. Mjesto i datum ispisuju se fontom Times New Roman 14pt, a riječ ministar u potpisu pohvale ispisuje se fontom Times New Roman 16pt.

Tekst na pohvali ispisan je na:

- Bosanskom jeziku, latiničnim pismom.
- Hrvatskom jeziku, latiničnim pismom.
- Srpskom jeziku, ćiriličnim pismom.

6. IZGLED DOKUMENTA O DODJELI LENTE

Dokument o dodjeli Lente OS BiH je A4 formata, papira 120 gr., u kartonskoj fascikli plave boje, sa devet zvijezda pod kutom od 45 stupnjeva, preko kojih se nalazi stilizirani medaljon sa istaknutim stiliziranim grbom BiH. Ispod grba su postavljena dva ukrasna mača. Istaknuti stilizirani grb BiH je oivičen profiliranim vijencem. Blago oivičeni krug sadrži natpis Oružane snage, ispisan latiničnim i ćiriličnim pismom. U dnu medaljona, u ukrasnoj traci, ispisano je latiničnim i ćiriličnim pismom "Bosne i Hercegovine".

Zaglavlje čini natpis Bosna i Hercegovina i Ministarstvo obrane, ispisan fontom Times New Roman, Italic, veličine 14pt, sa grbom BiH (20x23mm), ispod kojeg piše „dodjeljuje“ fontom Arial 28pt.

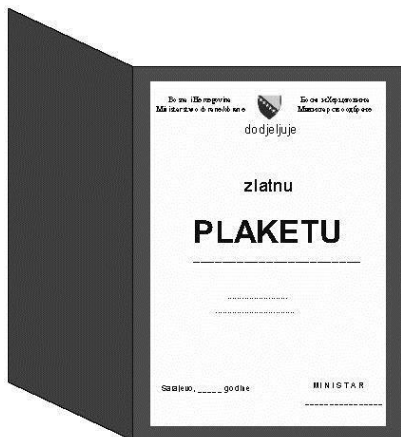
Natpis „LENTU“ ispisan je fontom Arial 76pt, ispod kojeg se nalazi horizontalna crta na koju se upisuje redom: Ćin/g-din/g-đa, Ime i prezime, fontom Arial, Italic, 28pt. Tekst ispod, font Arial, 24pt.

Mjesto, datum i ministar u potpisu, ispisani su fontom Arial 14pt.

Tekst na dokumentu ispisan je na:

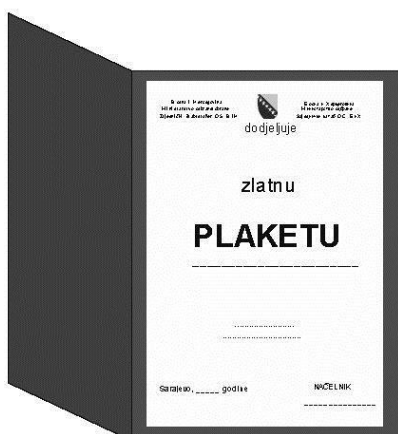
- Bosanskom jeziku, latiničnim pismom.
- Hrvatskom jeziku, latiničnim pismom.
- Srpskom jeziku, ćiriličnim pismom.

7. IZGLED DOKUMENTA O DODJELI PLAKETE

Dokument o dodjeli (Zlatne/Srebrne) Plakete MO BiH je A4 formata, papira 120 gr., u kartonskoj fascikli plave boje. Zaglavlje čini natpis Bosna i Hercegovina i Ministarstvo obrane, ispisan fontom Times New Roman, Italic, veličine 14pt, sa grbom BiH (20x23mm), ispod kojeg piše „dodjeljuje“, ispisan fontom Arial 28pt. Oznaka (Zlatnu/Srebrnu) ispisan je fontom Arial 48pt. Natpis „PLAKETU“ urađen je fontom Arial 76pt, ispod kojeg se nalazi horizontalna crta na koju se upisuje redom: Ćin/g-din/g-đa, Ime i prezime, fontom Arial, Italic, 28pt. Tekst ispod imena i prezimena izrađen je fontom Arial, 24pt. Mjesto, datum i ministar u potpisu, ispisani su fontom Arial 14pt. Tekst na pohvali ispisan je na:

- Bosanskom jeziku, latiničnim pismom.
- Hrvatskom jeziku, latiničnim pismom.
- Srpskom jeziku, ćiriličnim pismom.

Dokument o dodjeli (Zlatne/Srebrne) Plakete OS BiH je A4 formata, papira 120 gr., u kartonskoj fascikli plave boje. Zaglavlje čini natpis Bosna i Hercegovina, Ministarstvo obrane i Zajednički stožer OS BiH, ispisan fontom Times New Roman, Italic, veličine 14pt, sa grbom BiH (20x23mm), ispod kojeg piše „dodjeljuje“, fontom Arial 28pt. Oznaka (Zlatnu/Srebrnu) ispisan je fontom Arial 48pt. Natpis „PLAKETU“ urađen je fontom Arial 76pt, ispod kojeg se nalazi crta na koju se upisuje redom: Ćin/g-din/g-đa, Ime i prezime, fontom Arial, Italic, 28pt. Tekst ispod imena i prezimena ispisan je fontom Arial, 24pt. Mjesto, datum i načelnik u potpisu, ispisan je fontom Arial 14pt. Tekst na pohvali ispisan je na:

- Bosanskom jeziku, latiničnim pismom.
- Hrvatskom jeziku, latiničnim pismom.
- Srpskom jeziku, ćiriličnim pismom.

Dokument o dodjeli Plakete postrojbe OS BiH je A4 formata, papira 120 gr., u kartonskoj fascikli plave boje. Zaglavlje čini natpis Bosna i Hercegovina, Ministarstvo obrane, Zajednički stožer OS BiH i postrojba OS BiH, u fontu Times New Roman, Italic, veličine 14pt, sa grbom BiH (20x23mm), ispod kojeg piše „dodjeljuje“ fontom Arial 28pt. Natpis „PLAKETU“ urađen je fontom Arial 76pt, ispod kojeg se nalazi horizontalna crta na koju se upisuje redom: Ćin/g-din/g-đa, Ime i prezime, fontom Arial, Italic, 28pt. Tekst ispod je Arial 24pt. Mjesto, datum i zapovjednik u potpisu, ispisani su fontom Arial 14pt. Tekst na pohvali ispisan je na:

- Bosanskom jeziku, latiničnim pismom.
- Hrvatskom jeziku, latiničnim pismom.
- Srpskom jeziku, ćiriličnim pismom.

8. IZGLED DOKUMENTA O DODJELI MEDALJE MO BiH

Dokumenti za dodjelu medalje iz nadležnosti ministra obrane je A4 format, papira 120 gr., Landscape, sa grafikom kao na slici. Zaglavlje čini natpis Bosna i Hercegovina, Ministarstvo obrane, ispisano fontom Arial, Bold, 18pt, sa grbom BiH (24x27mm), ispod kojeg fontom Arial, Bold 18pt. piše „dodjeljuje“.

Natpis „MEDALJU...“ (tamno plave boje) ispisan je fontom Times New Roman, Bold 48pt, ispod kojeg se nalazi horizontalna crta na koju se upisuje redom: Cin/g-din/g-da, Ime i prezime, ispisano fontom Monotype Corsiva, Bold, 24pt. Tekst ispod ispisuje se fontom Arial, 18pt. Mjesto, datum i ministar u potpisu, ispisani su fontom Times New Roman 16pt.

Tekst na dokumentu može biti ispisan na:

- Bosanskom jeziku, latiničnim pismom.
- Hrvatskom jeziku, latiničnim pismom.
- Srpskom jeziku, ćirilničnim pismom.

9. IZGLED DOKUMENTA O DODJELI MEDALJE ZS OS BiH

Dokument za dodjelu medalje iz nadležnosti načelnika Zajedničkog stožera OS BiH je A4 format, papira 120 gr. Landscape, sa grafikom kao na slici. Zaglavlje čini natpis Bosna i Hercegovina, Ministarstvo obrane, Zajednički stožer, ispisano fontom Arial, Bold, 18pt, sa grbom BiH (24x27mm), ispod kojeg piše „dodjeljuje“ fontom Arial, Bold 18pt.

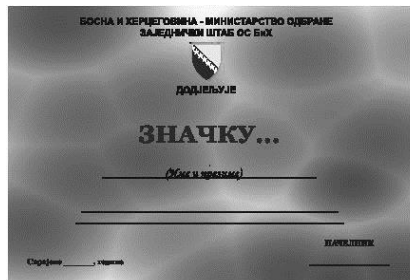
Natpis „MEDALJU...“ (tamno zelene boje) ispisan je fontom Times New Roman, Bold 48pt, ispod kojeg se nalazi horizontalna crta na koju se upisuje redom: Čin/g-din/g-đa, Ime i prezime, fontom Monotype Corsiva, Bold, 24pt. Tekst ispod ispisuje se fontom Arial, 18pt. Mjesto, datum i načelnik u potpisu, ispisan je fontom Times New Roman 16pt.

Tekst na dokumentu može biti ispisan na:

- Bosanskom jeziku, latiničnim pismom.
- Hrvatskom jeziku, latiničnim pismom.
- Srpskom jeziku, ćirilničnim pismom.

10. IZGLED DOKUMENTA O DODJELI ZNAČKE ZS OS BiH (tri jezika i dva pisma)

Dokument o dodjeli značke načelnika Zajedničkog stožera OS BiH je A4 formata, papira 120 gr., Landscape, sa grafikom kao na slici. Zaglavlje čini natpis Bosna i Hercegovina, Ministarstvo obrane, Zajednički stožer, ispisano fontom Arial, Bold, 18pt, sa grbom BiH (24x27mm), ispod kojeg piše „dodjeljuje“ fontom Arial, Bold 18pt.

Natpis „ZNAČKU...“ (tamno plave boje) ispisan je fontom Times New Roman, Bold 48pt, ispod kojeg se nalazi horizontalna crta na koju se upisuje redom: Ćin/g-din/g-da, Ime i prezime, fontom Monotype Corsiva, Bold, 24pt. Tekst ispod ispisuje se fontom Arial, 18pt. Mjesto, datum i načelnik u potpisu, ispisano je fontom Times New Roman 16pt.

Tekst na dokumentu može biti ispisan na:

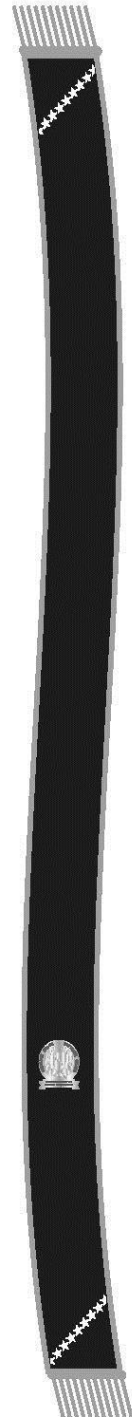
- Bosanskom jeziku, latiničnim pismom.
- Hrvatskom jeziku, latiničnim pismom.
- Srpskom jeziku, ćirilčnim pismom.

11. IZGLED I DIMENZIJE NAGRADA I POHVALA

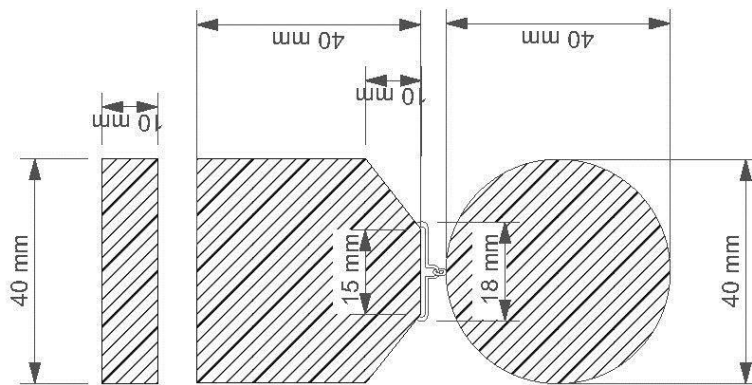
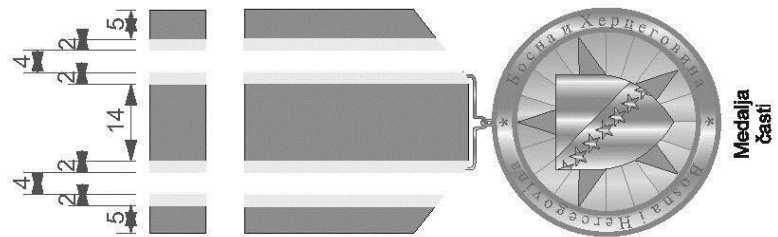
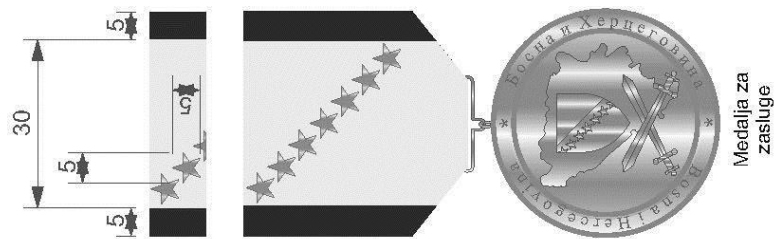
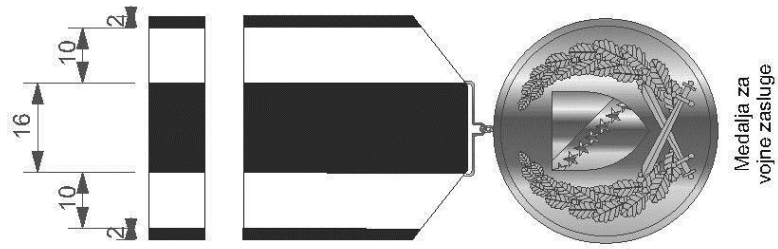
Grafički prikaz loga Ministarstva obrane BiH u zlatnoj boji i grba Oružanih snaga BiH u zlatnoj i srebrnoj boji.

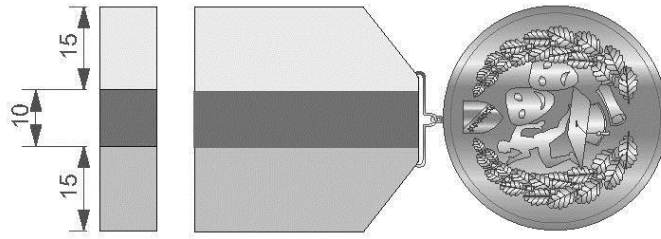

Veličina loga Ministarstva obrane i Oružanih snaga BiH pri izradi nagrada i pohvala prilagođava se uvjetima izrade

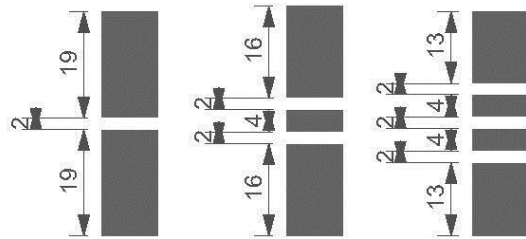

Воје:
Plava: Pantone 662C
Zlatna: Pantone 7509C

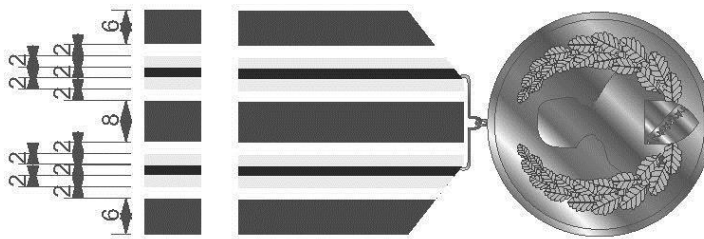

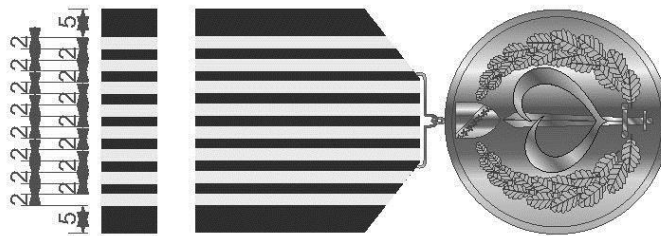
Medalja za postignuća u znanosti, kulturi i športu

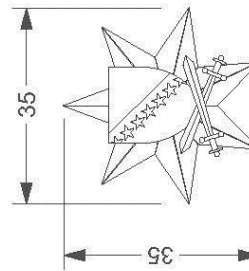
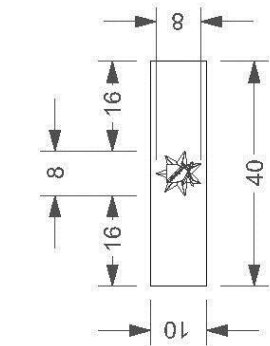
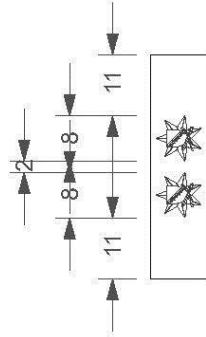
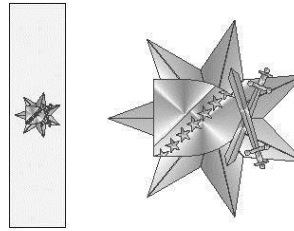
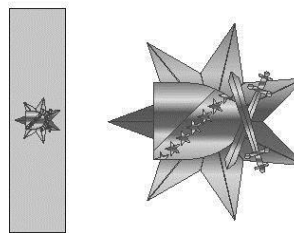
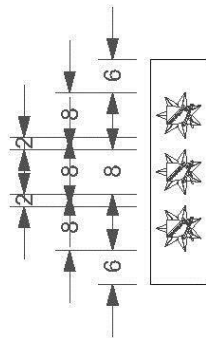
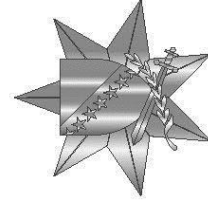
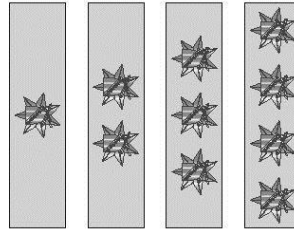
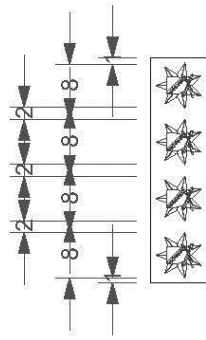
Medalja za službu u obrambenom sustavu BiH

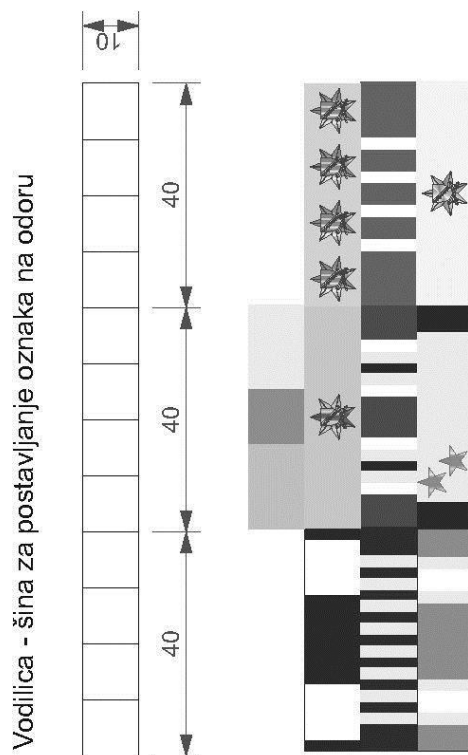

Medalja za izuzetno zalaganje i profesionalizam

Medalja za hrabrost

КОНКУРЕНЦИЈСКИ САВЈЕТ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

700

Конкуренијски савјет Босне и Херцеговине, на основу члана 25. став (1) тачка е), члана 42. став (2), а у вези са чланом 26. Закон о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09) и чланом 58. став (4) Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16), рјешавајући по Захтјеву привредних субјеката PREMIER WORLD SPORT д.о.о. Читлук, ул. Краља Томислава 47, 88260 Читлук, BET-LIVE д.о.о. Витез, Пословни центар 96, 72250 Витез, ПЕТИЦА ПЛУС д.о.о. Витез, Пословни центар 96, 72250 Витез, СПОРТ ПЛУС д.о.о. Нови Травник, Стјепана Радића бб, 72290 Нови Травник и SPORT PLUS WIN д.о.о. Нови Травник, Стјепана Радића бб, 72290 Нови Травник, запримљеном дана 13.10.2025. године, под бројем УП-04-26-3-036-1/25, на 40. (четрдесетој) сједници одржаној дана 18.02.2026. године, донио је

ЗАКЉУЧАК

- Одбацује се Захтјев за покретање поступка привредних субјеката PREMIER WORLD SPORT д.о.о. Читлук, BET-LIVE д.о.о. Витез, ПЕТИЦА ПЛУС д.о.о. Витез, СПОРТ ПЛУС д.о.о. Нови Травник и SPORT PLUS WIN д.о.о. Нови Травник, поднесен против Града Бихаћа, ради утврђивања постојања забрањеног споразума из члана 4. став (1) Закона о конкуренцији, који се односи на одредбе члана 3. тачка 1) Одлуке о комуналним таксама и Апех II - Тарифе комуналних такса, Дио М - Тарифа бр. 12 ("Службени гласник Града Бихаћа", бр. 5/24 и 8/25), због стварне ненадлежности.
- Овај Закључак ће бити објављен у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласницима ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конкуренијски савјет Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Конкуренијски савјет) запримио је дана 13.10.2025. године, под бројем УП-04-26-3-036-1/25, Захтјев за покретање поступка (у даљем тексту: Захтјев) привредних субјеката PREMIER WORLD SPORT д.о.о. Читлук, ул. Краља Томислава 47, 88260 Читлук, BET-LIVE д.о.о. Витез, Пословни центар 96, 72250 Витез, ПЕТИЦА ПЛУС д.о.о. Витез, Пословни центар 96, 72250 Витез, СПОРТ ПЛУС д.о.о. Нови Травник, Стјепана Радића бб, 72290 Нови Травник и SPORT PLUS WIN д.о.о. Нови Травник, Стјепана Радића бб, 72290 Нови Травник (у даљем тексту: Подносиоци захтјева), поднесен против Града Бихаћа, ул. Босанска 4, 77000 Бихаћ, ради утврђивања постојања забрањеног споразума из члана 4. став (1) Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09), а који се односи на одредбе члана 3. тачка 1) Одлуке о комуналним таксама и Апех II - Тарифе комуналних такса, Дио М - Тарифа бр. 12 ("Службени гласник Града Бихаћа", бр. 5/24 и 8/25). Уз Захтјев су достављене пуномоћи за заступање Подносилаца захтјева од стране адвоката Сање Иличић-Лукенда и Луке Божића, ул. Краља Томислава 72, 88260 Читлук.

Увидом у поднесени Захтјев, Конкуренијски савјет је утврдио да исти није комплетан и уредан, у смислу члана 28. Закона о конкуренцији, те је сходно члану 31. истог

Закона, актима број УП-04-26-3-036-2/25 од 20.10.2025. године, број УП-04-26-3-036-4/25 од 11.11.2025. године и број УП-04-26-3-036-6/25 од 03.12.2025. године, затражио допуњу Захтјева. Тражене допуне Захтјева Подносиоци захтјева доставили су поднесцима запримљеним дана 07.11.2025. године под бројем УП-04-26-3-036-3/25, дана 01.12.2025. године под бројем УП-04-26-3-036-5/25 и дана 19.12.2025. године под бројем УП-04-26-3-036-7/25.

Након што је Захтјев допуњен, Конкуренијски савјет је дана 11.02.2026. године, под бројем УП-04-26-3-036-8/25, Подносиоцима захтјева издао Потврду о пријему комплетног и уредног Захтјева, у смислу члана 28. став (3) Закона о конкуренцији.

У Захтјеву се у битном наводи следеће:

- Подносиоци захтјева су привредни субјекти који се баве приређивањем посебних игара на срећу - клађење на подручју Федерације БиХ, на основу рјешења Федералног министарства финансија.
- Град Бихаћ је донио Одлуку о комуналним таксама и Анех II - Тарифу комуналних такса (у даљем тексту: Одлука). Чланом 3. тачка 1) Одлуке је прописано да се комунална такса плаћа на пословни простор у којем се приређују класичне игре на срећу и посебне игре на срећу, док је Анексом II -Тарифе комуналних такса, Дио М - Тарифа бр. 12, прописано да се за сваки пословни простор у којем се приређују игре на срећу плаћа такса у износу од 15.000,00 до 20.000,00 КМ. Одлука у наведеном дијелу представља забрањени споразум из члана 4. став (1) тачка е) Закона о конкуренцији, јер истом Град Бихаћ спрјечава, ограничава и нарушава тржишну конкуренцију на релевантном тржишту, на начин да Подносиоце захтјева условљава да прихвате додатне обавезе, које по својој природи нису у вези са предметом споразума.
- Одлука представља препреку приступа на релевантно тржиште у смислу члана 11. става (1) и става (2) тачка а) Одлуке о одређивању релевантног тржишта ("Службени гласник БиХ", бр. 18/06 и 34/10). У складу са наведеном одредбом препреке приступа релевантном тржишту нарочито представљају правне препреке, закони, подзаконски акти и административне одредбе.
- Одлука се односи на све привредне субјекте (физичка и права лица) који обављају дјелатност на подручју Града Бихаћа и сви су учесници забрањеног споразума.
- Релеванто тржиште у смислу члана 3. став (1) Закона о конкуренцији, на које је Град Бихаћ дјеловао својом Одлуком је тржиште приређивања игара на срећу на подручју Града Бихаћа. Подносиоци захтјева су привредни субјекти који дјелатност приређивања игара на срећу обављају на подручју цијеле Федерације БиХ, али се услови на подручју Града Бихаћа због обавезе плаћања комуналне таксе на пословни простор у енормним износима, битно разликују од услова тржишне конкуренције у другим градовима и општинама Федерације БиХ.

- Град Бихаћ као доносилац Одлуке, у смислу члана 2. став (1) тачка б) Закона о конкуренцији, је привредни субјекат на који се примјењује наведени Закон, јер својом Одлуком изравно утиче на релевантно тржиште.
- Подносиоци захтјева се позивају на Пресуду Суда Босне и Херцеговине број С1 3 У 035154 20 У од 01.12.2021. године, којом је Суд утврдио да сви органи власти/институције на свим нивоима власти у БиХ, без обзира на њихов правни статус, осниваче (град, општина, кантон, ентитет или држава) или власништво, ако својим дјеловањем спрјечавају, ограничавају или нарушавају тржишну конкуренцију у Босни и Херцеговини, подпадају под примјену Закона о конкуренцији. Конкуренцијски савјет је донио низ рјешења (нпр. Рјешење број УП-03-23-2-002-34/23 од 07.11.2024. године - Град Бања Лука; Рјешење број 06-26-3-40-96-П/14 од 23.01.2020. године - Федерално министарство финансија; Рјешење број УП-03-26-2-047-18/18 од 21.03.2019. године - Град Добој), у којима је утврдило да се Закон о конкуренцији примјењује на тијела државне управе и локалне самоуправе када својим актима утичу на тржиште. Истим одлукама Конкуренцијски савјет је утврдио да су органи управе и локалне самоуправе доношењем аката починили забрањени споразум из члана 4. став (1) Закона о конкуренцији.
- Град Бихаћ својом Одлуком изравно утиче на релевантно тржиште на начин да Подносиоце захтјева условљава да прихвате додатне обавезе које по својој природи нису у вези са предметом споразума и које нису наметнуте на другим подручјима Федерације БиХ. Осим тога, Град Бихаћ својом Одлуком намеће плаћање комуналне таксе за пословни простор само приређивачима игара на срећу, док привредни субјекти који обављају друге дјелатности не морају плаћати комуналне таксе за пословне просторе у којима обављају дјелатност.
- Град Бихаћ као доносилац Одлуке нема уставни основ за доношење овакве врсте таксе, јер ниједним законом у Федерацији БиХ није прописана могућност таксе на пословни простор у којем се приређују класичне игре на срећу и посебне игре на срећу. Одлука, као подзаконски акт, није донесена на основу неког материјалног закона који би граду давао право да утврђује и наплаћује комуналну таксу за пословне просторе у којима се приређују класичне игре на срећу и посебне игре на срећу. Не постоји ни један закон, ни кантонални ни федерални, који даје право општинама и градовима да прописују комуналне таксе на пословне просторе у којима се приређују класичне игре на срећу и посебне игре на срећу.
- Подносиоци захтјева се позивају на пресуде Уставног суда БиХ број У-35/23 и У-30/23 у којима се изричито наводи да прописивање врсте и висине такси од стране јединица локалне самоуправе мора бити у складу са законом који је донесен на државном или федералном нивоу. Доношење закона о финансијама и финансијским институцијама Федерације БиХ и фискална политика Федерације БиХ у искључивој је надлежности Федерације БиХ.
- Град Бихаћ у предметном случају уводи таксе за које не пружа никакву услугу и које попримају карактер парафискалног намета, који је усмерен искључиво на убирање прихода од приређивача игара на срећу, што за последицу има препреку приступа релевантном тржишту приређивачима игара на срећу. Предметном Одлуком се прописују периодична (годишња) давања која имају обилежје пореза, а не такси.
- Рјешењем Града Бихаћа од 19.06.2024. године, донесеним на основу Одлуке, Подносиоцу захтјева под 1. утврђена је обавеза плаћања комуналне таксе на пословни простор у износу од 433.263,22 КМ за 2024. годину, из чега се види да су приређивачи игара на срећу дошли у неповољан тржишни положај у односу на друге привредне субјекте на подручју Града Бихаћа.
- Подносиоци захтјева своју дјелатност обављају на основу Закона о играма на срећу ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 48/15 и 60/15), који је системски закон у овој области којим су уређена сва питања из области игара на срећу, а остварени приход по том основу је приход Буџета Федерације БиХ. Приређивање ових игара, према члану 8. Закона о играма на срећу је искључиво право Федерације БиХ, која та права преноси на друга лица на основу одобрења надлежног органа. Закон о играма на срећу прописује и врсте накнада за приређивање игара на срећу (лутрија, игре на аутоматима, клађење, итд.), па се према томе накнада (такса) за било коју врсту игара које су прописане Законом о играма на срећу, не може сврстати у категорију комуналних такси, које су приход јединица локалне самоуправе. Из наведених разлога Подносиоци захтјева сматрају да одлуку којом се прописују комуналне таксе на пословне просторе у којима се приређују игре на срећу не може донијети Град Бихаћ.
- Подносиоци захтјева се позивају на Пресуде Уставног суда Федерације БиХ број У-6/23, У-47/19, У-61/23 и У 29/22 у којима је утврђено да јединице локалне самоуправе немају право поступати на начин да прописују таксе без икаквих ограничења, посебно у ситуацијама кад су посебним законима и прописима прописане накнаде, као што је то случај код привредних субјеката којима је дјелатност приређивање игара на срећу, те да прописивање врсте и висине такси од стране јединица локалне самоуправе мора бити у складу са законом који је донесен на државном или федералном нивоу.
- У коначници Подносиоци захтјева траже да се одредбама члана 3. тачка 1) Одлуке и Анексом II -Тарифе комуналних такси, Дио М - Тарифа бр. 12, којима је прописано да се за сваки пословни простор у којем се приређују игре на срећу плаћа

такса у износу од 15.000,00 до 20.000,00 КМ, утврди да Град Бихаћ спрјечава нарушава и ограничава тржишну конкуренцију на релевантном тржишту, на начин да се Подносиоци захтјева условљавају да прихвате додатне обавезе, које по својој природи нису у вези са предметном споразуме, што представља забрањени споразум из члана 4. став (1) тачка е) Закона о конкуренцији. Поред тога тражи се да се наведене одредбе сматрају ништавим и да се Граду Бихаћу наложи да одмах, а најкасније у року од 30 дана исте усклади са Законом о конкуренцији, те да се Граду Бихаћу и одговорним лицима у Граду Бихаћу изрекне новчана казна сходно члану 48. Закона о конкуренцији.

Конкурenciјски савјет је у складу са наводима из Закључка утврдио све релевантне чињенице битне за доношење овог Закључка.

Подносиоци захтјева наводе да је Одлуку донио Град Бихаћ, што није у потпуности тачно, јер је Одлуку донијело Градско вијеће Бихаћа као представнички орган локалне самоуправе, који је исту донио у складу са својим надлежностима. Законом о принципима локалне самоуправе у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 49/06 и 51/09) наведено је да је градско вијеће орган одлучивања који у оквиру својих надлежности доноси прописе о порезима, таксама, накнадама и доприносима јединице локалне самоуправе у складу са законом. Такође, Законом о локалној самоуправи Унско-санског кантона ("Службени гласник Унско-санског кантона", бр. 8/11) у члану 17. прописано је да је градско вијеће представнички орган локалне самоуправе у граду, а у члану 21. став (1) тачка ч) прописана је надлежност за доношење прописа о порезима, таксама, накнадама и доприносима јединица локалне самоуправе у складу са законом.

Захтјевом се тражи да се одредбе члана 3. тачка 1) Одлуке и Анекса II -Тарифе комуналних такса, Дио М -Тарифа бр. 12, сматрају забрањеним споразумом у смислу члана 4. став (1) тачка е) Закона о конкуренцији, а да при том Подносиоци захтјева нису доставили податке, који би могли указивати на то да се у предметном случају ради о забрањеном споразуму.

Да би могао постојати забрањени споразум привредних субјеката на тржишту, морају бити испуњени одређени услови на основу којим би се такав споразум уопште могао карактерисати као споразум, а онда и забрањени споразум у праву конкуренције. Ради се о условима прописаним одредбама члана 2. став (1) Закона о конкуренцији, којима се наводе субјекти на које се примјењује Закон о конкуренцији и одредбама члана 4. став (1) Закона о конкуренцији, којима се наводи ко могу бити учесници забрањених споразума и на који начин се тим споразумима нарушава тржишна конкуренција.

Одредбама члана 2. став (1) тачка б) Закона о конкуренцији прописано је да се исти примјењује сва правна и физичка лица која посредно или непосредно учествују у промету роба и услуга и која својим дјеловањем спречавају, ограничавају или нарушавају тржишну конкуренцију на цијелој територији Босне и Херцеговине или значајнијем дијелу тржишта (привредни

субјекти), наводећи ту органе државне управе и локалне самоуправе, када посредно или непосредно учествују или утичу на тржиште. Сходно томе, Подносиоци захтјева су требали доставити чињенице или доказе на основу којих би се доношење Одлуке, као подзаконског акта, могло сматрати обављањем привредне дјелатности од стране Града Бихаћа, односно да је Град Бихаћ посредно или непосредно учествовао у промету роба и услуга приликом доношења Одлуке, како је то прописано наведеним одредбама.

Одредбама члана 4. став (1) тачка е) Закона о конкуренцији прописано је да су забрањени споразуми, уговори, поједине одредбе споразума или уговора, заједничка дјеловања, изричит и прешутни договори привредних субјеката, као и одлуке удружења привредних субјеката (споразуми) који за циљ и посљедицу имају спрјечавање, ограничавање или нарушавање тржишне конкуренције на релевантном тржишту, а који се односе на закључивање таквих споразума којима се друга страна условљава да прихвати додатне обавезе које по својој природи или обичајима у трговини нису у вези с предметом споразума. У складу с тим Подносиоци захтјева су требали доставити податке ко су учесници у забрањеном споразуму и на који начин је дошло до спрјечавања, ограничавања или нарушавања тржишне конкуренције на релевантном тржишту.

Подносиоци захтјева, ни након три тражене допуне Захтјева од стране Конкурenciјског савјета, нису доставили чињенице или доказе да је Град Бихаћ доношењем Одлуке посредно или непосредно учествовао у промету роба и услуга на релевантном тржишту, односно да је имао статус привредног субјекта, нити су доставили ваљане и смислене податке о томе ко су учесници забрањеног споразума и на који начин је дошло до нарушавања конкуренције на релевантном тржишту. Као учесници у забрањеном споразуму наводе се сви привредни субјекти (физичка и правна лица) који обављају дјелатност на подручју Града Бихаћа, па тако и Подносиоци захтјева, што је немогуће јер исти нису учествовали у поступку доношења Одлуке. Што се тиче података о нарушавању конкуренције између учесника на релевантном тржишту, такви подаци нису достављени.

Конкурenciјски савјет се, сходно одредбама члана 43. став (7) Закона о конкуренцији, у сврху оцијене датог случаја може користити праксом Европског суда правде и одлукама Европске комисије. Према тој пракси привредним субјектом у праву тржишне конкуренције се сматра сваки субјекат који се бави привредном дјелатношћу без обзира на његов правни статус и начин финансирања. Тако се привредним субјектом сматрају привредна друштва, орташтва, пољопривредне задруге, привредна удружења, физичка лица која се баве слободном професијом, јавна предузећа, тијела којима је држава повјерила обављање одређених послова, али и јавна тијела ако обављају привредну дјелатност, а није ријеч о активностима које би потпадале под извршење јавних овлаштења. Дакле, основно обиљежје привредног субјекта је обављање привредне, односно економске дјелатности, што у предметном случају код доношења Одлуке од стране Градског вијећа Града Бихаћа, није био случај. Европски суд правде је у случају Wouters (II-309/99 параграф 57) закључио да се правила конкуренције из Уговора о

оснивању Европске заједнице не примјењују на активности које по својој природи, циљевима и правилима које проводе не спадају у сферу економских активности.

Према члану 101. Уговора о функционисању Европске Уније ("Службени лист Европске уније" - Ц 202/47, 7.6.2016. - пречишћена верзија) забрањени споразуми су споразуми између привредних субјеката, који претпостављају сагласност воља, изражену у ма ком облику, са циљем ограничавања тржишне конкуренције. Сагласност воља је нужна претпоставка примјене члана 101. Уговора о функционисању Европске Уније, што је потврдио Суд прве инстанце у случају Бајер против Комисије (Baueg AG v Commission, случај T-41/96, 2000. ECR II-3383). Одлука као подзаконски акт је једностранни акт, који се једнако односи на све учеснике на релевантном тржишту, а не споразуму настао као сагласност воља два или више учесника на релевантном тржишту којим би се другом учеснику донијела тржишна предност над осталом конкуренцијом и на тај начин спријечила, ограничила или нарушила конкуренција на релевантном тржишту. Осим Градског вијећа Бихаћа у доношењу Одлуке није учествовао ни један други привредни субјекат, па у том смислу није могло ни доћи до споразума, а самим тим ни до забрањеног споразума прописаног чланом 4. став (1) тачка е) Закона о конкуренцији.

Навођење Подносиоца захтјева да спорне одредбе Одлуке представљају препреку приступа релевантном тржишту, у смислу члана 11. става (1) и става (2) тачка а) Одлуке о одређивању релевантног тржишта, нису релевантне за предметни случај, јер наведеним препрекама није дошло до нарушавања конкуренције на релевантном тржишту. Препреке за приступ на одређено тржиште саме по себи нису забрањене и релеванте су само у случају када су због њих учесници на релевантном тржишту у конкурентској предности над привредним субјектима који имају намјеру ући на то тржиште. У предметном случају спорне одредбе се односе како на ученике на тржишту, тако и на привредне субјекте који имају намјеру да уђу на релевантно тржиште, што значи да истима није дошло, нити може доћи до нарушавања конкуренције.

Из наведеног је видљиво да у предметном случају нема доказа или бар индиција да спорне одредбе Одлуке представљају забрањени споразум, нити да је тим одредбама дошло до нарушавања конкуренције на релевантном тржишту.

Захтјев се у већем дијелу односи на тврдње Подносиоца захтјева да спорне одредбе Одлуке нису у складу са законима и Уставом Федерације БиХ. На ово посебно указују наводи Подносиоца захтјева да Град Бихаћ није имао уставни основ за доношење таксе која је прописана спорним одредбама Одлуке, јер ниједним законом у Федерацији БиХ није прописана могућност таксе на пословни простор у којем се приређују класичне игре на срећу и посебне игре на срећу. Дакле, овдје се ради о утврђивању законитости доношења одредби члана 3. тачка 1) Одлуке, заједно са Анексом II -Тарифе комуналних такса, Дио М - Тарифа бр. 12, а не о томе да те одредбе представљају забрањени споразум, којим је дошло до нарушавања конкуренције, јер оне то нису, нити је њима могло доћи до нарушавања конкуренције на релевантном тржишту.

Конкурентијски савјет није надлежан да утврђује законитост и уставност подзаконских аката, него је у складу са одредбама члана 25. став (2) Закона о конкуренцији надлежан да на нацрте и приједлоге закона и других прописа из области које имају утицаја на тржишну конкуренцију, које су обавезни доставити предлагачи, даје мишљење о њиховој сагласности са Законом о конкуренцији. У предметном случају ради се о пропису који је на снази и чију законитост може да утврђује само надлежни уставни суд.

Конкурентијски савјет је утврдио да нема основа за покретањем поступка, у смислу одредби члана 4. став (1) Закона о конкуренцији, јер одредбе члана 3. тачка 1) Одлуке о комуналним таксама и Анек II - Тарифе комуналних такса, Дио М - Тарифа бр. 12, не могу представљати забрањени споразум, с обзиром да се ради о одредбама које су саставни дио подзаконског акта који је орган локалне самоуправе донио у оквиру својих надлежности, те да утврђивање законитости и уставности Одлуке није у надлежности Конкурентијског савјета.

Слиједом наведеног, Конкурентијски савјет је донио одлуку као у диспозитиву.

Поука о правном лијеку

Против овог Закључка није дозвољена жалба.

Незадовољна странка може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема овог Закључка.

Број УП-04-26-3-036-10/25

18. фебруара 2026. године
Сарајево

Предсједница
Нинела Салихбашић, с. р.

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na osnovu člana 25. stav (1) tačka e), člana 42. stav (2), a u vezi sa članom 26. Zakon o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09) i članom 58. stav (4) Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), rješavajući po Zahtjevu privrednih subjekata PREMIER WORLD SPORT d.o.o. Čitluk, ul. Kralja Tomislava 47, 88260 Čitluk, BET-LIVE d.o.o. Vitez, Poslovni centar 96, 72250 Vitez, PETICA PLUS d.o.o. Vitez, Poslovni centar 96, 72250 Vitez, SPORT PLUS d.o.o. Novi Travnik, Stjepana Radića bb, 72290 Novi Travnik i SPORT PLUS WIN d.o.o. Novi Travnik, Stjepana Radića bb, 72290 Novi Travnik, zaprimljenom dana 13.10.2025. godine, pod brojem UP-04-26-3-036-1/25, na 40. (četrdesetoj) sjednici održanoj dana 18.02.2026. godine, donijelo je

ZAKLJUČAK

1. Odbacuje se Zahtjev za pokretanje postupka privrednih subjekata PREMIER WORLD SPORT d.o.o. Čitluk, BET-LIVE d.o.o. Vitez, PETICA PLUS d.o.o. Vitez, SPORT PLUS d.o.o. Novi Travnik i SPORT PLUS WIN d.o.o. Novi Travnik, podnesen protiv Grada Bihaća, radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma iz člana 4. stav (1) Zakona o konkurenciji, koji se odnosi na odredbe člana 3. tačka 1) Odluke o komunalnim taksama i Anex II - Tarife komunalnih taksa, Dio M - Tarifa br. 12 ("Službeni glasnik Grada Bihaća", br. 5/24 i 8/25), zbog stvarne nenadležnosti.
2. Ovaj Zaključak će biti objavljen u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Образложење

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Konkurencijsko vijeće) zaprimilo je dana 13.10.2025. godine, pod brojem UP-04-26-3-036-1/25, Zahtjev za pokretanje postupka (u daljem tekstu: Zahtjev) privrednih subjekata PREMIER WORLD SPORT d.o.o. Čitluk, ul. Kralja Tomislava 47, 88260 Čitluk, BET-LIVE d.o.o. Vitez, Poslovni centar 96, 72250 Vitez, PETICA PLUS d.o.o. Vitez, Poslovni centar 96, 72250 Vitez, SPORT PLUS d.o.o. Novi Travnik, Stjepana Radića bb, 72290 Novi Travnik i SPORT PLUS WIN d.o.o. Novi Travnik, Stjepana Radića bb, 72290 Novi Travnik (u daljem tekstu: Podnosioci zahtjeva), podnesen protiv Grada Bihaća, ul. Bosanska 4, 77000 Bihać, radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma iz člana 4. stav (1) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), a koji se odnosi na odredbe člana 3. tačka 1) Odluke o komunalnim taksama i Anex II - Tarife komunalnih taksa, Dio M - Tarifa br. 12 ("Službeni glasnik Grada Bihaća", br. 5/24 i 8/25). Uz Zahtjev su dostavljene punomoći za zastupanje Podnosilaca zahtjeva od strane advokata Sanje Iličić-Lukenda i Luke Božića, ul. Kralja Tomislava 72, 88260 Čitluk.

Uvidom u podneseni Zahtjev, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da isti nije kompletan i uredan, u smislu člana 28. Zakona o konkurenciji, te je shodno članu 31. istog Zakona, aktima broj UP-04-26-3-036-2/25 od 20.10.2025. godine, broj UP-04-26-3-036-4/25 od 11.11.2025. godine i broj UP-04-26-3-036-6/25 od 03.12.2025. godine, zatražilo dopunu Zahtjeva. Tražene dopune Zahtjeva Podnosioci zahtjeva dostavili su podnescima zaprimljenim dana 07.11.2025. godine pod brojem UP-04-26-3-036-3/25, dana 01.12.2025. godine pod brojem UP-04-26-3-036-5/25 i dana 19.12.2025. godine pod brojem UP-04-26-3-036-7/25.

Nakon što je Zahtjev dopunjen, Konkurencijsko vijeće je dana 11.02.2026. godine, pod brojem UP-04-26-3-036-8/25, Podnosiocima zahtjeva izdalo Potvrdu o prijemu kompletnog i urednog Zahtjeva, u smislu člana 28. stav (3) Zakona o konkurenciji.

U Zahtjevu se u bitnom navodi sljedeće:

- Podnosioci zahtjeva su privredni subjekti koji se bave priređivanjem posebnih igara na sreću - kladenje na području Federacije BiH, na osnovu rješenja Federalnog ministarstva finansija.
- Grad Bihać je donio Odluku o komunalnim taksama i Anex II - Tarifu komunalnih taksa (u daljem tekstu: Odluka). Članom 3. tačka 1) Odluke je propisano da se komunalna taksa plaća na poslovni prostor u kojem se priređuju klasične igre na sreću i posebne igre na sreću, dok je Aneksom II - Tarife komunalnih taksa, Dio M - Tarifa br. 12, propisano da se za svaki poslovni prostor u kojem se priređuju igre na sreću plaća taksa u iznosu od 15.000,00 do 20.000,00 KM. Odluka u navedenom dijelu predstavlja zabranjeni sporazum iz člana 4. stav (1) tačka e) Zakona o konkurenciji, jer istom Grad Bihać sprječava, ograničava i narušava tržišnu konkurenciju na relevantnom tržištu, na način da Podnosiocima zahtjeva uslovljava da prihvate dodatne obaveze, koje po svojoj prirodi nisu u vezi sa predmetom sporazuma.
- Odluka predstavlja prepreku pristupa na relevantno tržište u smislu člana 11. stava (1) i stava (2) tačka a) Odluke o određivanju relevantnog tržišta

("Službeni glasnik BiH", br. 18/06 i 34/10). U skladu sa navedenom odredbom prepreke pristupa relevantnom tržištu naročito predstavljaju pravne prepreke, zakoni, podzakonski akti i administrativne odredbe.

- Odluka se odnosi na sve privredne subjekte (fizička i prava lica) koji obavljaju djelatnost na području Grada Bihaća i svi su učesnici zabranjenog sporazuma.
- Relevantno tržište u smislu člana 3. stav (1) Zakona o konkurenciji, na koje je Grad Bihać djelovao svojom Odlukom je tržište priređivanja igara na sreću na području Grada Bihaća. Podnosioci zahtjeva su privredni subjekti koji djelatnost priređivanja igara na sreću obavljaju na području cijele Federacije BiH, ali se uslovi na području Grada Bihaća zbog obaveze plaćanja komunalne takse na poslovni prostor u enormnim iznosima, bitno razlikuju od uslova tržišne konkurencije u drugim gradovima i opštinama Federacije BiH.
- Grad Bihać kao donosilac Odluke, u smislu člana 2. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji, je privredni subjekt na koji se primjenjuje navedeni Zakon, jer svojom Odlukom izravno utiče na relevantno tržište.
- Podnosioci zahtjeva se pozivaju na Presudu Suda Bosne i Hercegovine broj S1 3 U 035154 20 U od 01.12.2021. godine, kojom je Sud utvrdio da svi organi vlasti/institucije na svim nivoima vlasti u BiH, bez obzira na njihov pravni status, osnivače (grad, opština, kanton, entitet ili država) ili vlasništvo, ako svojim djelovanjem sprječavaju, ograničavaju ili narušavaju tržišnu konkurenciju u Bosni i Hercegovini, podpadaju pod primjenu Zakona o konkurenciji. Konkurencijsko vijeće je donijelo niz rješenja (npr. Rješenje broj UP-03-23-2-002-34/23 od 07.11.2024. godine - Grad Banja Luka; Rješenje broj 06-26-3-40-96-II/14 od 23.01.2020. godine - Federalno ministarstvo finansija; Rješenje broj UP-03-26-2-047-18/18 od 21.03.2019. godine - Grad Doboj), u kojima je utvrdilo da se Zakon o konkurenciji primjenjuje na tijela državne uprave i lokalne samouprave kada svojim aktima utiču na tržište. Istim odlukama Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da su organi uprave i lokalne samouprave donošenjem akata počinili zabranjeni sporazum iz člana 4. stav (1) Zakona o konkurenciji.
- Grad Bihać svojom Odlukom izravno utiče na relevantno tržište na način da Podnosiocima zahtjeva uslovljava da prihvate dodatne obaveze koje po svojoj prirodi nisu u vezi sa predmetom sporazuma i koje nisu nametnute na drugim područjima Federacije BiH. Osim toga, Grad Bihać svojom Odlukom nameće plaćanje komunalne takse za poslovni prostor samo priređivačima igara na sreću, dok privredni subjekti koji obavljaju druge djelatnosti ne moraju plaćati komunalne takse za poslovne prostore u kojima obavljaju djelatnost.
- Grad Bihać kao donosilac Odluke nema ustavni osnov za donošenje ovakve vrste takse, jer nijednim zakonom u Federaciji BiH nije propisana mogućnost takse na poslovni prostor u kojem se priređuju

- klasične igre na sreću i posebne igre na sreću. Odluka, kao podzakonski akt, nije donesena na osnovu nekom materijalnog zakona koji bi gradu davao pravo da utvrđuje i naplaćuje komunalnu taksu za poslovne prostore u kojima se priređuju klasične igre na sreću i posebne igre na sreću. Ne postoji ni jedan zakon, ni kantonalni ni federalni, koji daje pravo opštinama i gradovima da propisuju komunalne takse na poslovne prostore u kojima se priređuju klasične igre na sreću i posebne igre na sreću.
- Podnosioci zahtjeva se pozivaju na presude Ustavnog suda BiH broj U-35/23 i U-30/23 u kojima se izričito navodi da propisivanje vrste i visine taksi od strane jedinica lokalne samouprave mora biti u skladu sa zakonom koji je donesen na državnom ili federalnom nivou. Donošenje zakona o finansijama i finansijskim institucijama Federacije BiH i fiskalna politika Federacije BiH u isključivoj je nadležnosti Federacije BiH.
 - Grad Bihać u predmetnom slučaju uvodi takse za koje ne pruža nikakvu uslugu i koje poprimaju karakter parafiskalnog nameta, koji je usmeren isključivo na ubiranje prihoda od priređivača igara na sreću, što za posljedicu ima prepreku pristupa relevantnom tržištu priređivačima igara na sreću. Predmetnom Odlukom se propisuju periodična (godišnja) davanja koja imaju obilježje poreza, a ne taksi.
 - Rješenjem Grada Bihaća od 19.06.2024. godine, donesenim na osnovu Odluke, Podnosiocu zahtjeva pod 1. utvrđena je obaveza plaćanja komunalne takse na poslovni prostor u iznosu od 433.263,22 KM za 2024. godinu, iz čega se vidi da su priređivači igara na sreću došli u nepovoljan tržišni položaj u odnosu na druge privredne subjekte na području Grada Bihaća.
 - Podnosioci zahtjeva svoju djelatnost obavljaju na osnovu Zakona o igrama na sreću ("Službene novine Federacije BiH", br. 48/15 i 60/15), koji je sistemski zakon u ovoj oblasti kojim su uređena sva pitanja iz oblasti igara na sreću, a ostvareni prihod po tom osnovu je prihod Budžeta Federacije BiH. Priređivanje ovih igara, prema članu 8. Zakona o igrama na sreću je isključivo pravo Federacije BiH, koja ta prava prenosi na druga lica na osnovu odobrenja nadležnog organa. Zakon o igrama na sreću propisuje i vrste naknada za priređivanje igara na sreću (lutrija, igre na automatima, klađenje, itd.), pa se prema tome naknada (taksa) za bilo koju vrstu igara koje su propisane Zakonom o igrama na sreću, ne može svrstati u kategoriju komunalnih taksi, koje su prihod jedinica lokalne samouprave. Iz navedenih razloga Podnosioci zahtjeva smatraju da odluku kojom se propisuju komunalne takse na poslovne prostore u kojima se priređuju igre na sreću ne može donijeti Grad Bihać.
 - Podnosioci zahtjeva se pozivaju na Presude Ustavnog suda Federacije BiH broj U-6/23, U-47/19, U-61/23 i U 29/22 u kojima je utvrđeno da jedinice lokalne samouprave nemaju pravo postupati na način da propisuju takse bez ikakvih ograničenja,

posebno u situacijama kad su posebnim zakonima i propisima propisane naknade, kao što je to slučaj kod privrednih subjekata kojima je djelatnost priređivanje igara na sreću, te da propisivanje vrste i visine taksi od strane jedinica lokalne samouprave mora biti u skladu sa zakonom koji je donesen na državnom ili federalnom nivou.

- U konačnici Podnosioci zahtjeva traže da se odredbama člana 3. tačka 1) Odluke i Aneksom II - Tarife komunalnih taksa, Dio M - Tarifa br. 12, kojima je propisano da se za svaki poslovni prostor u kojem se priređuju igre na sreću plaća taksa u iznosu od 15.000,00 do 20.000,00 KM, utvrdi da Grad Bihać sprječava narušava i ograničava tržišnu konkurenciju na relevantnom tržištu, na način da se Podnosioci zahtjeva uslovljavaju da prihvate dodatne obaveze, koje po svojoj prirodi nisu u vezi sa predmetnom sporazume, što predstavlja zabranjeni sporazum iz člana 4. stav (1) tačka e) Zakona o konkurenciji. Pored toga traži se da se navedene odredbe smatraju ništavim i da se Gradu Bihaću naloži da odmah, a najkasnije u roku od 30 dana iste uskladi sa Zakonom o konkurenciji, te da se Gradu Bihaću i odgovornim licima u Gradu Bihaću izrekne novčana kazna shodno članu 48. Zakona o konkurenciji.

Konkurencijsko vijeće je u skladu sa navodima iz Zaključka utvrdilo sve relevantne činjenice bitne za donošenje ovog Zaključka.

Podnosioci zahtjeva navode da je Odluku donio Grad Bihać, što nije u potpunosti tačno, jer je Odluku donijelo Gradsko vijeće Bihaća kao predstavnički organ lokalne samouprave, koji je istu donio u skladu sa svojim nadležnostima. Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 49/06 i 51/09) navedeno je da je gradsko vijeće organ odlučivanja koji u okviru svojih nadležnosti donosi propise o porezima, taksama, naknadama i doprinosima jedinice lokalne samouprave u skladu sa zakonom. Takođe, Zakonom o lokalnoj samoupravi Unsko-sanskog kantona ("Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona", br. 8/11) u članu 17. propisano je da je gradsko vijeće predstavnički organ lokalne samouprave u gradu, a u članu 21. stav (1) tačka e) propisana je nadležnost za donošenje propisa o porezima, taksama, naknadama i doprinosima jedinica lokalne samouprave u skladu sa zakonom.

Zahtjevom se traži da se odredbe člana 3. tačka 1) Odluke i Aneksa II -Tarife komunalnih taksa, Dio M - Tarifa br. 12, smatraju zabranjenim sporazumom u smislu člana 4. stav (1) tačka e) Zakona o konkurenciji, a da pri tom Podnosioci zahtjeva nisu dostavili podatke, koji bi mogli ukazivati na to da se u predmetnom slučaju radi o zabranjenom sporazumu.

Da bi mogao postojati zabranjeni sporazum privrednih subjekata na tržištu, moraju biti ispunjeni određeni uslovi na osnovu kojim bi se takav sporazum uopšte mogao karakterisati kao sporazum, a onda i zabranjeni sporazum u pravu konkurencije. Radi se o uslovima propisanim odredbama člana 2. stav (1) Zakona o konkurenciji, kojima se navode subjekti na koje se primjenjuje Zakon o konkurenciji i odredbama člana 4. stav (1) Zakona o konkurenciji, kojima se navodi ko mogu biti učesnici zabranjenih sporazuma i na koji način se tim sporazumima narušava tržišna konkurencija.

Одредбama člana 2. став (1) тачка б) Закона о конкуренцији прописано је да се исти примјењује сва правна и физичка лица која посредно или непосредно учествују у промету роба и услуга и која својим дјеловањем спречавају, ограничавају или нарушавају тржишну конкуренцију на цијелој територији Босне и Херцеговине или значајнијем дијелу тржишта (привредни субјекти), наводећи ту органе државне управе и локалне самоуправе, када посредно или непосредно учествују или утичу на тржиште. Шодно томе, Подносиоци захтјева су требали доставити чињенице или доказе на основу којих би се доношење Одлуке, као подзаконског акта, могло сматрати обављањем привредне дјелатности од стране Града Бихаћа, односно да је Град Бихаћ посредно или непосредно учествовао у промету роба и услуга приликом доношења Одлуке, како је то прописано наведеним одредбama.

Одредбama člana 4. став (1) тачка е) Закона о конкуренцији прописано је да су забрањени споразуми, уговори, поједине одредбе споразума или уговора, заједничка дјеловања, изричити и прешутни договори привредних субјеката, као и одлуке удружења привредних субјеката (споразуми) који за циљ и послједицу имају спречавање, ограничавање или нарушавање тржишне конкуренције на релевантном тржишту, а који се односе на закључивање таквих споразума којима се друга страна условљава да прихвати додатне обавезе које по својој природи или обичајима у трговини нису у вези с предметом споразума. У складу с тим Подносиоци захтјева су требали доставити податке ко су учесници у забрањеном споразуму и на који начин је дошло до спречавања, ограничавања или нарушавања тржишне конкуренције на релевантном тржишту.

Подносиоци захтјева, ни након три тражене допуне Захтјева од стране Конкуренцијског вјећа, нису доставили чињенице или доказе да је Град Бихаћ доношењем Одлуке посредно или непосредно учествовао у промету роба и услуга на релевантном тржишту, односно да је имао статус привредног субјекта, нити су доставили ваљане и смислене податке о томе ко су учесници забрањеног споразума и на који начин је дошло да нарушавања конкуренције на релевантном тржишту. Као учесници у забрањеном споразуму наводе се сви привредни субјекти (физичка и правна лица) који обављају дјелатност на подручју Града Бихаћа, па тако и Подносиоци захтјева, што је немогуће јер исти нису учествовали у поступку доношења Одлуке. Што се тиче података о нарушавању конкуренције између учесника на релевантном тржишту, такви подаци нису достављени.

Конкуренцијско вјеће се, шодно одредбama člana 43. став (7) Закона о конкуренцији, у сврху оцијене датог случаја може користити праксом Европског суда правде и одлукaма Европске комисије. Према тој пракси привредним субјектом у праву тржишне конкуренције се сматра сваки субјект који се бави привредном дјелатношћу без обзира на његов правни статус и начин финансирања. Тако се привредним субјектом сматрају привредна друштва, орташтва, пољопривредне задруге, привредна удружења, физичка лица која се баве слободном професијом, јавна предузећа, тјела којима је држава повјерила обављање одређених послова, али и јавна тјела ако обављају привредну дјелатност, а није ријеч о активностима које би потпадале под извршење јавних овлашћења. Дакле, основно обилјежје привредног субјекта је обављање привредне, односно економске дјелатности, што у предметном случају код доношења Одлуке од стране Градског вјећа Града Бихаћа, није био случај. Европски суд правде је у случај Wouters (C-309/99 параграф 57) закључио да се правила конкуренције из Уговора о оснивању Европске заједнице не примјењују на активности које

по својој природи, циљевима и правилима које проводе не спадају у сферу економских активности.

Према члану 101. Уговора о функционисању Европске Уније ("Службени лист Европске уније" - C 202/47, 7.6.2016. - преčiшћена верзија) забрањени споразуми су споразуми између привредних субјеката, који претпостављају сагласност воља, изражену у ма ком облику, са циљем ограничавања тржишне конкуренције. Сагласност воља је нужна претпоставка примјене члана 101. Уговора о функционисању Европске Уније, што је потврдио Суд прве instance у случају Bayer против Комисије (Bayer AG v Commission, случај T-41/96, 2000. ECR II-3383). Одлука као подзаконски акт је једнострани акт, који се једнако односи на све учеснике на релевантном тржишту, а не споразуму настао као сагласност воља два или више учесника на релевантном тржишту којим би се другом учеснику доњјела тржишна предност над осталом конкуренцијом и на тај начин спријечила, ограничила или нарушила конкуренција на релевантном тржишту. Осим Градског вјећа Бихаћа у доношењу Одлуке није учествовао ни један други привредни субјект, па у том смислу није могло ни доћи до споразума, а самим тим ни до забрањеног споразума прописаног чланом 4. став (1) тачка е) Закона о конкуренцији.

Навођење Подносиоца захтјева да спорне одредбе Одлуке представљају препреку приступа релевантном тржишту, у смислу члана 11. става (1) и става (2) тачка а) Одлуке о одређивању релевантног тржишта, нису релевантне за предметни случај, јер наведеним препрекама није дошло до нарушавања конкуренције на релевантном тржишту. Препреке за приступ на одређено тржиште саме по себи нису забрањене и релевантне су само у случају када су због њих учесници на релевантном тржишту у конкурентској предности над привредним субјектима који имају намјеру ући на то тржиште. У предметном случају спорне одредбе се односе како на учеснике на тржишту, тако и на привредне субјекте који имају намјеру да уђу на релевантно тржиште, што значи да истима није дошло, нити може доћи до нарушавања конкуренције.

Из наведеног је видљиво да у предметном случају нема доказа или бар индисија да спорне одредбе Одлуке представљају забрањени споразум, нити да је тим одредбama дошло до нарушавања конкуренције на релевантном тржишту.

Захтјев се у већем дијелу односи на тврдње Подносиоца захтјева да спорне одредбе Одлуке нису у складу са законима и Уставом Федерације БиХ. На ово посебно указују наводи Подносиоца захтјева да Град Бихаћ није имао уставни основ за доношење таксе која је прописана спорним одредбama Одлуке, јер ниједним законом у Федерацији БиХ није прописана могућност таксе на пословни простор у којем се приређују класичне игре на срећу и посебне игре на срећу. Дакле, оvdје се ради о утврђивању законитости доношења одредби члана 3. тачка 1) Одлуке, заједно са Анеksom II -Тарифе комуналних такса, Dio M - Тарифа бр. 12, а не о томе да те одредбе представљају забрањени споразум, којим је дошло до нарушавања конкуренције, јер one то нису, нити је њима могло доћи до нарушавања конкуренције на релевантном тржишту.

Конкуренцијско вјеће није надлежно да утврђује законитост и уставност подзаконских аката, него је у складу са одредбama члана 25. став (2) Закона о конкуренцији надлежно да на нацрте и приједлоге закона и других прописа из области које имају утицаја на тржишну конкуренцију, које су обавезни доставити предлагачи, даје мишљење о њиховој сагласности са Законом о конкуренцији. У предметном случају ради се о

propisu koji je na snazi i čiju zakonitost može da utvrđuje samo nadležni ustavni sud.

Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da nema osnova za pokretanjem postupka, u smislu odredbi člana 4. stav (1) Zakona o konkurenciji, jer odredbe člana 3. tačka 1) Odluke o komunalnim taksama i Anex II - Tarife komunalnih taksa, Dio M - Tarifa br. 12, ne mogu predstavljati zabranjeni sporazuma, s obzirom da se radi o odredbama koje su sastavni dio podzakonskog akta koji je organ lokalne samouprave donio u okviru svojih nadležnosti, te da utvrđivanje zakonitosti i ustavnosti Odluke nije u nadležnosti Konkurencijskog vijeća.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je donijelo odluku kao u dispozitivu.

Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Zaključka nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema ovog Zaključka.

Broj UP-04-26-3-036-10/25

18. februara 2026. godine

Sarajevo

Predsjednica

Ninela Salihbašić, s. r.

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na temelju članka 25. stavak (1) točka e), članka 42. stavak (2), a u svezi sa člankom 26. Zakon o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09) i člankom 58. stavak (4) Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), rješavajući po Zahtjevu gospodarskih subjekata PREMIER WORLD SPORT d.o.o. Čitluk, ul. Kralja Tomislava 47, 88260 Čitluk, BET-LIVE d.o.o. Vitez, Poslovni centar 96, 72250 Vitez, PETICA PLUS d.o.o. Vitez, Poslovni centar 96, 72250 Vitez, SPORT PLUS d.o.o. Novi Travnik, Stjepana Radića bb, 72290 Novi Travnik i SPORT PLUS WIN d.o.o. Novi Travnik, Stjepana Radića bb, 72290 Novi Travnik, zaprimljenom dana 13.10.2025. godine, pod brojem UP-04-26-3-036-1/25, na 40. (četdesetoj) sjednici održanoj dana 18.02.2026. godine, donijelo je

ZAKLJUČAK

1. Odbacuje se Zahtjev za pokretanje postupka gospodarskih subjekata PREMIER WORLD SPORT d.o.o. Čitluk, BET-LIVE d.o.o. Vitez, PETICA PLUS d.o.o. Vitez, SPORT PLUS d.o.o. Novi Travnik i SPORT PLUS WIN d.o.o. Novi Travnik, podnesen protiv Grada Bihaća, radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma iz članka 4. stavak (1) Zakona o konkurenciji, koji se odnosi na odredbe članka 3. točka 1) Odluke o komunalnim pristojbama i Anex II - Tarife komunalnih taksa, Dio M - Tarifa br. 12 ("Službeni glasnik Grada Bihaća", br. 5/24 i 8/25), zbog stvarne nenadležnosti.
2. Ovaj Zaključak će biti objavljen u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Konkurencijsko vijeće) zaprimilo je dana 13.10.2025. godine, pod brojem UP-04-26-3-036-1/25, Zahtjev za pokretanje postupka (u daljnjem tekstu: Zahtjev) gospodarskih subjekata PREMIER WORLD SPORT d.o.o. Čitluk, ul. Kralja Tomislava 47, 88260 Čitluk, BET-LIVE d.o.o. Vitez, Poslovni centar 96, 72250 Vitez, PETICA PLUS d.o.o. Vitez, Poslovni centar 96, 72250 Vitez, SPORT PLUS d.o.o. Novi Travnik,

Stjepana Radića bb, 72290 Novi Travnik i SPORT PLUS WIN d.o.o. Novi Travnik, Stjepana Radića bb, 72290 Novi Travnik (u daljnjem tekstu: Podnositelji zahtjeva), podnesen protiv Grada Bihaća, ul. Bosanska 4, 77000 Bihać, radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma iz članka 4. stavak (1) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), a koji se odnosi na odredbe članka 3. točka 1) Odluke o komunalnim pristojbama i Anex II - Tarife komunalnih pristojbi, Dio M - Tarifa br. 12 ("Službeni glasnik Grada Bihaća", br. 5/24 i 8/25). Uz Zahtjev su dostavljene punomoći za zastupanje Podnositelja zahtjeva od strane odvjetnika Sanje Iličić-Lukenda i Luke Božića, ul. Kralja Tomislava 72, 88260 Čitluk.

Uvidom u podneseni Zahtjev, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da isti nije kompletan i uredan, u smislu članka 28. Zakona o konkurenciji, te je shodno članku 31. istog Zakona, aktima broj UP-04-26-3-036-2/25 od 20.10.2025. godine, broj UP-04-26-3-036-4/25 od 11.11.2025. godine i broj UP-04-26-3-036-6/25 od 03.12.2025. godine, zatražilo dopunu Zahtjeva. Tražene dopune Zahtjeva Podnositelji zahtjeva dostavili su podnescima zaprimljenim dana 07.11.2025. godine pod brojem UP-04-26-3-036-3/25, dana 01.12.2025. godine pod brojem UP-04-26-3-036-5/25 i dana 19.12.2025. godine pod brojem UP-04-26-3-036-7/25.

Nakon što je Zahtjev dopunjen, Konkurencijsko vijeće je dana 11.02.2026. godine, pod brojem UP-04-26-3-036-8/25, Podnositeljima zahtjeva izdalo Potvrdu o primitku kompletnog i urednog Zahtjeva, u smislu članka 28. stav (3) Zakona o konkurenciji.

U Zahtjevu se u bitnom navodi sljedeće:

- Podnositelji zahtjeva su gospodarski subjekti koji se bave priređivanjem posebnih igara na sreću - klađenje na području Federacije BiH, na temelju rješenja Federalnog ministarstva finansija.
- Grad Bihać je donio Odluku o komunalnim pristojbama i Anex II - Tarifu komunalnih pristojbi (u daljnjem tekstu: Odluka). Člankom 3. točka 1) Odluke je propisano da se komunalna pristojba plaća na poslovni prostor u kojem se priređuju klasične igre na sreću i posebne igre na sreću, dok je Aneksom II - Tarife komunalnih taksa, Dio M - Tarifa br. 12, propisano da se za svaki poslovni prostor u kojem se priređuju igre na sreću plaća pristojba u iznosu od 15.000,00 do 20.000,00 KM. Odluka u navedenom dijelu predstavlja zabranjeni sporazum iz članka 4. stavak (1) točka e) Zakona o konkurenciji, jer istom Grad Bihać sprječava, ograničava i narušava tržišnu konkurenciju na mjerodavnom tržištu, na način da Podnositelje zahtjeva uvjetuje da prihvate dodatne obveze, koje po svojoj prirodi nisu u vezi sa predmetom sporazuma.
- Odluka predstavlja prepreku pristupa na mjerodavno tržište u smislu članka 11. stavka (1) i stavka (2) tačka a) Odluke o određivanju mjerodavnog tržišta ("Službeni glasnik BiH", br. 18/06 i 34/10). Sukladno sa navedenom odredbom prepreke pristupa mjerodavnom tržištu naročito predstavljaju pravne prepreke, zakoni, podzakonski akti i administrativne odredbe.
- Odluka se odnosi na sve gospodarske subjekte (fizičke i pravne osobe) koji obavljaju djelatnost na

- području Grada Bihaća i svi su sudionici zabranjenog sporazuma.
- Mjerodavno tržište u smislu članka 3. stavak (1) Zakona o konkurenciji, na koje je Grad Bihać djelovao svojom Odlukom je tržište priređivanja igara na sreću na području Grada Bihaća. Podnositelji zahtjeva su gospodarski subjekti koji djelatnost priređivanja igara na sreću obavljaju na području cijele Federacije BiH, ali se uvjeti na području Grada Bihaća zbog obveze plaćanja komunalne pristojbe na poslovni prostor u enormnim iznosima, bitno razlikuju od uvjeta tržišne konkurencije u drugim gradovima i općinama Federacije BiH.
 - Grad Bihać kao donositelj Odluke, u smislu članka 2. stavak (1) točka b) Zakona o konkurenciji, je gospodarski subjekt na koji se primjenjuje navedeni Zakon, jer svojom Odlukom izravno utječe na mjerodavno tržište.
 - Podnositelji zahtjeva se pozivaju na Presudu Suda Bosne i Hercegovine broj S1 3 U 035154 20 U od 01.12.2021. godine, kojom je Sud utvrdio da svi organi vlasti/institucije na svim razinama vlasti u BiH, bez obzira na njihov pravni status, osnivače (grad, općina, županija, entitet ili država) ili vlasništvo, ako svojim djelovanjem sprječavaju, ograničavaju ili narušavaju tržišnu konkurenciju u Bosni i Hercegovini, podpadaju pod primjenu Zakona o konkurenciji. Konkurencijsko vijeće je donijelo niz rješenja (npr. Rješenje broj UP-03-23-2-002-34/23 od 07.11.2024. godine - Grad Banja Luka; Rješenje broj 06-26-3-40-96-II/14 od 23.01.2020. godine - Federalno ministarstvo financija; Rješenje broj UP-03-26-2-047-18/18 od 21.03.2019. godine - Grad Doboj), u kojima je utvrdilo da se Zakon o konkurenciji primjenjuje na tijela državne uprave i lokalne samouprave kada svojim aktima utječu na tržište. Istim odlukama Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da su organi uprave i lokalne samouprave donošenjem akata počinili zabranjeni sporazum iz članka 4. stavak (1) Zakona o konkurenciji.
 - Grad Bihać svojom Odlukom izravno utječe na mjerodavno tržište na način da Podnositelje zahtjeva uvjetuje da prihvate dodatne obveze koje po svojoj prirodi nisu u svezi sa predmetom sporazuma i koje nisu nametnute na drugim područjima Federacije BiH. Osim toga, Grad Bihać svojom Odlukom nameće plaćanje komunalne pristojbe za poslovni prostor samo priređivačima igara na sreću, dok gospodarski subjekti koji obavljaju druge djelatnosti ne moraju plaćati komunalne pristojbe za poslovne prostore u kojima obavljaju djelatnost.
 - Grad Bihać kao donositelj Odluke nema ustavni temelj za donošenje ovakve vrste pristojbe, jer nijednim zakonom u Federaciji BiH nije propisana mogućnost pristojbe na poslovni prostor u kojem se priređuju klasične igre na sreću i posebne igre na sreću. Odluka, kao podzakonski akt, nije donesena na osnovu nekom materijalnog zakona koji bi gradu davao pravo da utvrđuje i naplaćuje komunalnu pristojbu za poslovne prostore u kojima se priređuju klasične igre na sreću i posebne igre na sreću. Ne postoji ni jedan zakon, ni županijski ni federalni, koji daje pravo općinama i gradovima da propisuju komunalne pristojbe na poslovne prostore u kojima se priređuju klasične igre na sreću i posebne igre na sreću.
 - Podnositelji zahtjeva se pozivaju na presude Ustavnog suda BiH broj U-35/23 i U-30/23 u kojima se izričito navodi da propisivanje vrste i visine pristojbi od strane jedinica lokalne samouprave mora biti sukladno sa zakonom koji je donesen na državnoj ili federalnoj razini. Donošenje zakona o financijama i finansijskim institucijama Federacije BiH i fiskalna politika Federacije BiH u isključivoj je nadležnosti Federacije BiH.
 - Grad Bihać u predmetnom slučaju uvodi pristojbe za koje ne pruža nikakvu uslugu i koje poprimaju karakter parafiskalnog nameta, koji je usmeren isključivo na ubiranje prihoda od priređivača igara na sreću, što za posljedicu ima prepreku pristupa mjerodavnom tržištu priređivačima igara na sreću. Predmetnom Odlukom se propisuju periodična (godišnja) davanja koja imaju obilježje poreza, a ne pristojbu.
 - Rješenjem Grada Bihaća od 19.06.2024. godine, donesenim na temelju Odluke, Podnositelju zahtjeva pod 1. utvrđena je obveza plaćanja komunalne pristojbe na poslovni prostor u iznosu od 433.263,22 KM za 2024. godinu, iz čega se vidi da su priređivači igara na sreću došli u nepovoljan tržišni položaj u odnosu na druge gospodarske subjekte na području Grada Bihaća.
 - Podnositelji zahtjeva svoju djelatnost obavljaju na temelju Zakona o igrama na sreću ("Službene novine Federacije BiH", br. 48/15 i 60/15), koji je sustavni zakon u ovoj oblasti kojim su uređena sva pitanja iz oblasti igara na sreću, a ostvareni prihod po tom osnovu je prihod Proračuna Federacije BiH. Priređivanje ovih igara, prema članku 8. Zakona o igrama na sreću je isključivo pravo Federacije BiH, koja ta prava prenosi na druge osobe na temelju odobrenja nadležnog organa. Zakon o igrama na sreću propisuje i vrste naknada za priređivanje igara na sreću (lutrija, igre na automatima, klađenje, itd.), pa se prema tome naknada (pristojba) za bilo koju vrstu igara koje su propisane Zakonom o igrama na sreću, ne može svrstati u kategoriju komunalnih pristojbi, koje su prihod jedinica lokalne samouprave. Iz navedenih razloga Podnositelji zahtjeva smatraju da odluku kojom se propisuju komunalne pristojbe na poslovne prostore u kojima se priređuju igre na sreću ne može donijeti Grad Bihać.
 - Podnositelji zahtjeva se pozivaju na Presude Ustavnog suda Federacije BiH broj U-6/23, U-47/19, U-61/23 i U 29/22 u kojima je utvrđeno da jedinice lokalne samouprave nemaju pravo postupati na način da propisuju pristojbe bez ikakvih ograničenja, posebno u situacijama kad su posebnim zakonima i propisima propisane naknade, kao što je to slučaj kod gospodarskih subjekata kojima je djelatnost priređivanje igara na sreću, te da

propisivanje vrste i visine pristojbi od strane jedinica lokalne samouprave mora biti sukladno sa zakonom koji je donesen na državnoj ili federalnoj razini.

- U konačnici Podnositelji zahtjeva traže da se odredbama članka 3. točka 1) Odluke i Aneksom II - Tarife komunalnih pristojbe, Dio M - Tarifa br. 12, kojima je propisano da se za svaki poslovni prostor u kojem se priređuju igre na sreću plaća pristojbe u iznosu od 15.000,00 do 20.000,00 KM, utvrdi da Grad Bihać sprječava narušava i ograničava tržišnu konkurenciju na mjerodavnom tržištu, na način da se Podnositelji zahtjeva uvjetuju da prihvate dodatne obveze, koje po svojoj prirodi nisu u svezi sa predmetnom sporazumu, što predstavlja zabranjeni sporazum iz članka 4. stavak (1) točka e) Zakona o konkurenciji. Pored toga traži se da se navedene odredbe smatraju ništavim i da se Gradu Bihaću naloži da odmah, a najkasnije u roku od 30 dana iste uskladi sa Zakonom o konkurenciji, te da se Gradu Bihaću i odgovornim licima u Gradu Bihaću izrekne novčana kazna shodno članku 48. Zakona o konkurenciji.

Konkurencijsko vijeće je sukladno sa navodima iz Zaključka utvrdilo sve mjerodavne činjenice bitne za donošenje ovog Zaključka.

Podnositelji zahtjeva navode da je Odluku donio Grad Bihać, što nije u potpunosti točno, jer je Odluku donijelo Gradsko vijeće Bihaća kao predstavnički organ lokalne samouprave, koji je istu donio sukladno sa svojim nadležnostima. Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 49/06 i 51/09) navedeno je da je gradsko vijeće organ odlučivanja koji u okviru svojih nadležnosti donosi propise o porezima, pristojbama, naknadama i doprinosima jedinice lokalne samouprave sukladno sa zakonom. Također, Zakonom o lokalnoj samoupravi Unsko-sanskog kantona ("Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona", br. 8/11) u članku 17. propisano je da je gradsko vijeće predstavnički organ lokalne samouprave u gradu, a u članku 21. stavak (1) točka č) propisana je nadležnost za donošenje propisa o porezima, pristojbama, naknadama i doprinosima jedinica lokalne samouprave sukladno sa zakonom.

Zahtjevom se traži da se odredbe članka 3. točka 1) Odluke i Aneksa II - Tarife komunalnih taksa, Dio M - Tarifa br. 12, smatraju zabranjenim sporazumom u smislu članka 4. stavak (1) točka e) Zakona o konkurenciji, a da pri tom Podnositelji zahtjeva nisu dostavili podatke, koji bi mogli ukazivati na to da se u predmetnom slučaju radi o zabranjenom sporazumu.

Da bi mogao postojati zabranjeni sporazum gospodarskih subjekata na tržištu, moraju biti ispunjeni određeni uvjeti na temelju kojih bi se takav sporazum uopće mogao karakterisati kao sporazum, a onda i zabranjeni sporazum u pravu konkurencije. Radi se o uvjetima propisanim odredbama članka 2. stavak (1) Zakona o konkurenciji, kojima se navode subjekti na koje se primjenjuje Zakon o konkurenciji i odredbama članka 4. stavak (1) Zakona o konkurenciji, kojima se navodi ko mogu biti sudionici zabranjenih sporazuma i na koji način se tim sporazumima narušava tržišna konkurencija.

Odredbama članka 2. stavak (1) točka b) Zakona o konkurenciji propisano je da se isti primjenjuje na sve pravne i fizičke osobe koje posredno ili neposredno sudjeluju u prometu

roba i usluga i koje svojim djelovanjem sprečavaju, ograničavaju ili narušavaju tržišnu konkurenciju na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine ili značajnijem dijelu tržišta (gospodarski subjekti), navodeći tu organe državne uprave i lokalne samouprave, kada posredno ili neposredno sudjeluju ili utječu na tržište. Shodno tome, Podnositelji zahtjeva su trebali dostaviti činjenice ili dokaze na temelju kojih bi se donošenje Odluke, kao podzakonskog akta, moglo smatrati obavljanjem gospodarske djelatnosti od strane Grada Bihaća, odnosno da je Grad Bihać posredno ili neposredno sudjelovao u prometu roba i usluga prilikom donošenja Odluke, kako je to propisano navedenim odredbama.

Odredbama članka 4. stavak (1) točka e) Zakona o konkurenciji propisano je da su zabranjeni sporazumi, ugovori, pojedine odredbe sporazuma ili ugovora, zajednička djelovanja, izričiti i prešutni dogovori gospodarskih subjekata, kao i odluke udruga gospodarskih subjekata (sporazumi) koji za cilj i posljedicu imaju sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije na mjerodavnom tržištu, a koji se odnose na zaključivanje takvih sporazuma kojima se druga strana uvjetuje da prihvati dodatne obveze koje po svojoj prirodi ili običajima u trgovini nisu u vezi s predmetom sporazuma. Sukladno s tim Podnositelji zahtjeva su trebali dostaviti podatke ko su sudionici u zabranjenom sporazumu i na koji način je došlo do sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišne konkurencije na mjerodavnom tržištu.

Podnositelji zahtjeva, ni nakon tri tražene dopune Zahtjeva od strane Konkurencijskog vijeća, nisu dostavili činjenice ili dokaze da je Grad Bihać donošenjem Odluke posredno ili neposredno sudjelovao u prometu roba i usluga na mjerodavnom tržištu, odnosno da je imao status gospodarskog subjekta, niti su dostavili valjane i smislene podatke o tome ko su sudionici zabranjenog sporazuma i na koji način je došlo da narušavanja konkurencije na mjerodavnom tržištu. Kao sudionici u zabranjenom sporazumu navode se svi gospodarski subjekti (fizičke i pravne osobe) koji obavljaju djelatnost na području Grada Bihaća, pa tako i Podnositelji zahtjeva, što je nemoguće jer isti nisu sudjelovali u postupku donošenja Odluke. Što se tiče podataka o narušavanju konkurencije između sudionika na mjerodavnom tržištu, takvi podatci nisu dostavljeni.

Konkurencijsko vijeće se, shodno odredbama članka 43. stavak (7) Zakona o konkurenciji, u svrhu ocijene danog slučaja može koristiti praksom Europskog suda pravde i odlukama Europske komisije. Prema toj praksi gospodarskim subjektom u pravu tržišne konkurencije se smatra svaki subjekt koji se bavi gospodarskom djelatnošću bez obzira na njegov pravni status i način financiranja. Tako se gospodarskim subjektom smatraju gospodarska društva, ortaštva, poljoprivredne zadruge, gospodarske udruge, fizičke osobe koje se have slobodnom profesijom, javna poduzeća, tijela kojima je država povjerala obavljanje određenih poslova, ali i javna tijela ako obavljaju gospodarsku djelatnost, a nije riječ o aktivnostima koje bi potpadale pod izvršenje javnih ovlasti. Dakle, osnovno obilježje gospodarskog subjekta je obavljanje gospodarske, odnosno ekonomske djelatnosti, što u predmetnom slučaju kod donošenja Odluke od strane Gradskog vijeća Grada Bihaća, nije bio slučaj. Europski sud pravde je u slučaju Wouters (C-309/99 paragraf 57) zaključio da se pravila konkurencije iz Ugovora o osnivanju Europske zajednice ne primjenjuju na aktivnosti koje po svojoj prirodi, ciljevima i pravilima koje provode ne spadaju u sferu ekonomskih aktivnosti.

Prema članku 101. Ugovora o funkcioniranju Europske Unije ("Službeni list Europske unije" - C 202/47, 7.6.2016. - prečišćena verzija) zabranjeni sporazumi su sporazumi između gospodarskih subjekata, koji pretpostavljaju suglasnost volja, izraženu u ma kom obliku, sa ciljem ograničavanja tržišne konkurencije. Suglasnost volja je nužna pretpostavka primjene članka 101. Ugovora o funkcioniranju Europske Unije, što je potvrdio Sud prve instance u slučaju Bayer protiv Komisije (Bayer AG v Commission, slučaj T-41/96, 2000. ECR II-3383). Odluka kao podzakonski akt je jednostrani akt, koji se jednako odnosi na sve sudionike na mjerodavnom tržištu, a ne sporazumu nastao kao suglasnost volja dva ili više sudionika na mjerodavnom tržištu kojim bi se drugom sudionike donijela tržišna prednost nad ostalom konkurencijom i na taj način spriječila, ograničila ili narušila konkurencija na mjerodavnom tržištu. Osim Gradskog vijeća Bihaća u donošenju Odluke nije sudjelovao ni jedan drugi gospodarski subjekt, pa u tom smislu nije moglo ni doći do sporazuma, a samim tim ni do zabranjenog sporazuma propisanog člankom 4. stavak (1) točka e) Zakona o konkurenciji.

Navođenje Podnositelja zahtjeva da sporne odredbe Odluke predstavljaju prepreku pristupa mjerodavnom tržištu, u smislu članka 11. stavak (1) i stavak (2) točka a) Odluke o određivanju mjerodavnog tržišta, nisu relevantne za predmetni slučaj, jer navedenim preprekama nije došlo do narušavanja konkurencije na mjerodavnom tržištu. Prepreke za pristup na određeno tržište same po sebi nisu zabranjene i mjerodavne su samo u slučaju kada su zbog njih sudionici na mjerodavnom tržištu u konkurentskoj prednosti nad gospodarskim subjektima koji imaju namjeru ući na to tržište. U predmetnom slučaju sporne odredbe se odnose kako na sudionike na tržištu, tako i na gospodarske subjekte koji imaju namjeru da uđu na mjerodavno tržište, što znači da istima nije došlo, niti može doći do narušavanja konkurencije.

Iz navedenog je vidljivo da u predmetnom slučaju nema dokaza ili bar indicija da sporne odredbe Odluke predstavljaju zabranjeni sporazum, niti da je tim odredbama došlo do narušavanja konkurencije na mjerodavnom tržištu.

Zahtjev se u većem dijelu odnosi na tvrdnje Podnositelja zahtjeva da sporne odredbe Odluke nisu sukladne sa zakonima i Ustavom Federacije BiH. Na ovo posebno ukazuju navodi Podnositelja zahtjeva da Grad Bihać nije imao ustavni osnov za donošenje takse koja je propisana spornim odredbama Odluke, jer nijednim zakonom u Federaciji BiH nije propisana mogućnost pristojbe na poslovni prostor u kojem se priređuju klasične igre na sreću i posebne igre na sreću. Dakle, ovdje se radi o utvrđivanju zakonitosti donošenja odredbi članka 3. točka 1) Odluke, zajedno sa Aneksom II -Tarife komunalnih pristojbi, Dio M - Tarifa br. 12, a ne o tome da te odredbe predstavljaju zabranjeni sporazum, kojim je došlo do narušavanja konkurencije, jer one to nisu, niti je njima moglo doći do narušavanja konkurencije na mjerodavnom tržištu.

Konkurencijsko vijeće nije nadležno da utvrđuje zakonitost i ustavnost podzakonskih akata, nego je sukladno sa odredbama članka 25. stavak (2) Zakona o konkurenciji nadležno da na nacrtu i prijedloge zakona i drugih propisa iz oblasti koje imaju utjecaja na tržišnu konkurenciju, koje su obvezni dostaviti predlagači, daje mišljenje o njihovoj suglasnosti sa Zakonom o konkurenciji. U predmetnom slučaju radi se o propisu koji je na snazi i čiju zakonitost može da utvrđuje samo nadležni ustavni sud.

Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da nema osnova za pokretanjem postupka, u smislu odredbi članka 4. stavak (1) Zakona o konkurenciji, jer odredbe članka 3. točka 1) Odluke o komunalnim pristojbama i Anex II - Tarife komunalnih taksa, Dio M - Tarifa br. 12, ne mogu predstavljati zabranjeni sporazum, s obzirom da se radi o odredbama koje su sastavni dio podzakonskog akta koji je organ lokalne samouprave donio u okviru svojih nadležnosti, te da utvrđivanje zakonitosti i ustavnosti Odluke nije u nadležnosti Konkurencijskog vijeća.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je donijelo odluku kao u izreci.

Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Zaključka nije dozvoljen priziv.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka ovog Zaključka.

Број UP-04-26-3-036-10/25

18. veljače 2026. godine
Sarajevo

Predsjednica
Ninela Salihbašić, v. r.

ВИСОКИ СУДСКИ И ТУЖИЛАЧКИ САВЈЕТ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

701

На основу члана 88. став 1. тачка д) Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07, 15/08, 63/23, 9/24 и 50/24) и члана 117. Пословника Високог судског и тужилачког савјета Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21, 1/22, 26/23, 83/23, 9/24, 27/24 72/24 и 79/25), Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 25. и 26. марта 2026. године, донио

ОДЛУКУ

О ПРЕСТАНКУ МАНДАТА

Аничих Јосипу, тужиоцу Кантоналног тужилаштва Западнохерцеговачког кантона, престаје мандат тужиоца тог тужилаштва, са даном 31.3.2026. године, због подношења оставке.

Ова одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ".

Образложење

Дана 5.3.2026. године, Јосип Аничих, тужилац Кантоналног тужилаштва Западнохерцеговачког кантона, доставила је допис Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине (у даљем тексту: ВСТС БиХ) којим је поднио оставку на наведену дужност, а која оставка треба да ступи на снагу 31.3.2026. године.

Чланом 88. Закона о ВСТС БиХ, прописани су разлози због којих престаје мандат судије или тужиоца, а један од разлога је у случају подношења оставке. Приликом подношења оставке, мандат судије или тужиоца истиче на дан када ВСТС БиХ прими његову писмену оставку или на дан када оставка треба да ступи на снагу, које од наведеног наступа касније, а што је у конкретном случају 31.3.2026. године.

У складу с напријед наведеним, а на основу члана 88. став 1. тачка д) Закона о ВСТС-у БиХ, као и члана 117. Пословника ВСТС-а БиХ, донесена је одлука као у диспозитиву.

Број 04-07-2-1405-1/2026
26. марта 2026. године

Предсједник
Санин Бугунић, с. р.

На основу члана 88. став 1. тачка д) Закона о Високом судском и туžилачком вјећу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07, 15/08, 63/23, 9/24 и 50/24) и члана 117. Пословника Високог судског и туžилачког вјећа Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21, 1/22, 26/23, 83/23, 9/24, 27/24, 72/24 и 79/25), Високо судско и туžилачко вјеће Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 25. и 26. марта 2026. године, донјело

ODLUKU

O PRESTANKU MANDATA

Аничић Јосипу, туžиоцу Кантоналног туžилаштва Западнохерцеговачког кантона, престаје мандат туžиоца тог туžилаштва, са даном 31.3.2026. године, због подношења оставке.

Ова одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ".

Образложење

Дана 5.3.2026. године, Јосип Аничић, туžilac Кантоналног туžилаштва Западнохерцеговачког кантона, доставио је допис Високом судском и туžилачком вјећу Босне и Херцеговине (у даљем тексту: VSTV БиХ) којим је поднио оставку на наведену дужност, а која оставка треба да ступи на снагу 31.3.2026. године.

Чланом 88. Закона о VSTV БиХ, прописани су разлози због којих престаје мандат судије или туžиоца, а један од разлога је у случају подношења оставке. Прilikом подношења оставке, мандат судије или туžиоца истиче на дан када VSTV БиХ прими његову писмену оставку или на дан када оставка треба да ступи на снагу, које од наведеног наступа касније, а што је у конкретном случају 31.3.2026. године.

У складу с напријед наведеним, а на основу члана 88. став 1. тачка д) Закона о VSTV-у БиХ, као и члана 117. Пословника VSTV-а БиХ, донесена је одлука као у диспозитиву.

Број 04-07-2-1405-1/2026
26. марта 2026. године

Предсједник
Санин Бугунић, с. р.

На основу члана 88. ставак 1. тачка д) Закона о Високом судском и туžителском вјећу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07, 15/08, 63/23, 9/24 и 50/24) и члана 117. Пословника Високог судског и туžителског вјећа Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21, 1/22, 26/23, 83/23, 9/24, 27/24, 72/24 и 79/25), Високо судско и туžителско вјеће Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 25. и 26. оžујка 2026. године, донјело

ODLUKU

O PRESTANKU MANDATA

Аничић Јосипу, туžitелју Кантоналног туžitелства Западнохерцеговачког кантона, престаје мандат туžitелја тог

туžitелства, са даном 31.3.2026. године, због подношења оставке.

Ова одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ".

Образложење

Дана 5.3.2026. године, Јосип Аничић, туžitelj Кантоналног туžitелства Западнохерцеговачког кантона, доставио је допис Високом судском и туžitелском вјећу Босне и Херцеговине (у даљем тексту: VSTV БиХ) којим је поднио оставку на наведену дужност, а која оставка треба да ступи на снагу 31.3.2026. године.

Чланком 88. Закона о VSTV БиХ, прописани су разлози због којих престаје мандат суца или туžitелја, а један од разлога је у случају подношења оставке. Прilikом подношења оставке, мандат суца или туžitелја истиче на дан када VSTV БиХ прими његову писмену оставку или на дан када оставка треба да ступи на снагу, које од наведеног наступа касније, а што је у конкретном случају 31.3.2026. године.

Сукладно напријед наведеном, а на основу члана 88. ставак 1. тачка д) Закона о VSTV-у БиХ, као и члана 117. Пословника VSTV-а БиХ, донесена је одлука као у диспозитиву.

Број 04-07-2-1405-1/2026
26. оžујка 2026. године

Предсједник
Санин Бугунић, в. р.

702

На основу члана 88. став 1. тачка а) Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07, 15/08, 63/23, 9/24 и 50/24) и члана 117. Пословника Високог судског и тужилачког савјета Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21, 1/22, 26/23, 83/23, 9/24, 27/24, 72/24 и 79/25), Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 25. и 26. марта 2026. године, донио

ODLUKU

O PRESTANKU MANDATA

Ружић Јасенку, судији Кантоналног суда у Сарајеву, престаје мандат судије тог суда, са даном 03.05.2026. године, ради одласка у пензију.

Ова одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ".

Образложење

На основу података из службене евиденције Високог судског и тужилачког савјета Босне и Херцеговине (у даљем тексту: ВСТС БиХ), констатовано је да Јасенко Ружић, судија Кантоналног суда у Сарајеву, дана 03.05.2026. године, навршава старосну доб од седамдесет (70) година живота.

Чланом 88. Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Закон о ВСТС-у БиХ), прописани су разлози због којих престаје мандат судије или тужиоца, а један од разлога је и када наврше старосну доб прописану за обавезан одлазак у пензију. Према члану 90. Закона о ВСТС-у БиХ, прописана старосна доб за обавезан одлазак у пензију је навршених седамдесет (70) година живота.

У складу са наведеним, утврђено је да су испуњени услови за престанак мандата ради обавезног одласка у пензију, а што је у конкретном случају 03.05.2026. године,

те је на основу одредбе члана 88. став (1) тачка а) Закона о ВСТС-у БиХ, као и члана 117. Пословника ВСТС-а БиХ, донесена одлука као у диспозитиву.

Број 04-07-2-1405-2/2026
26. марта 2026. године

Предсједник
Санин Богунјић, с. р.

На основу члана 88. став 1. тачка а) Закона о Вишком судском и тужилачком вijeћу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07, 15/08, 63/23, 9/24 и 50/24) и члана 117. Пословника Вишког судског и тужилачког вijeћа Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21, 1/22, 26/23, 83/23, 9/24, 27/24, 72/24 и 79/25), Вишко судско и тужилачко вijeће Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 25. и 26. марта 2026. године, донijело

ОДЛУКУ

О ПРЕСТАНКУ МАНДАТА

Руџић Јасенку, судији Кантоналног суда у Сарајеву, престаје мандат судије тог суда, са даном 03.05.2026. године, ради одласка у пензију.

Ова одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ".

Образложење

На основу података из службене евиденције Вишког судског и тужилачког вijeћа Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Вijeће), констатовано је да Јасенко Руџић, судија Кантоналног суда у Сарајеву, дана 03.05.2026. године, навршава старосну доб од седамдесет (70) година живота.

Чланом 88. Закона о Вишком судском и тужилачком вijeћу Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Закон о VSTV-у БиХ), прописани су разлози због којих престаје мандат судије или тужиоца, а један од разлога је када наврше старосну доб прописану за обавезан одлазак у пензију. Према члану 90. Закона о VSTV-у БиХ, прописана старосна доб за обавезан одлазак у пензију је навршених седамдесет (70) година живота.

На основу наведеног, утврђено је да су испуњени услови за престанак мандата ради обавезног одласка у пензију, а што је у конкретном случају 03.05.2026. године, те је на основу одредбе члана 88. става (1) тачка а) Закона о VSTV-у БиХ, као и члана 117. Пословника VSTV-а БиХ, донесена одлука као у диспозитиву.

Број 04-07-2-1405-2/2026
26. марта 2026. године

Предсједник
Санин Богунјић, с. р.

На основу члана 88. ставак 1. тачка а) Закона о Вишком судбеном и тужителском вijeћу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07, 15/08, 63/23, 9/24 и 50/24) и члана 117. Пословника Вишког судбеног и тужителског вijeћа Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21, 1/22, 26/23, 83/23, 9/24, 27/24, 72/24 и 79/25), Вишко судбено и тужителско вijeће Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 25. и 26. оџјка 2026. године, донijело

ОДЛУКУ

О ПРЕСТАНКУ МАНДАТА

Руџић Јасенку, сучу Кантоналног суда у Сарајеву, престаје мандат суча тог суда са даном 03.05.2026. године, ради одласка у miroвину.

Ова одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ".

Образложење

На основу података из службене евиденције Вишког судбеног и тужителског вijeћа Босне и Херцеговине (у даљем тексту: VSTV БиХ), констатирано је да Јасенко Руџић, судач Кантоналног суда у Сарајеву, дана 03.05.2026. године, навршава старосну доб од седамдесет (70) година живота.

Чланком 88. Закона о Вишком судбеном и тужителском вijeћу Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Закон о VSTV-у БиХ), прописани су разлози због којих престаје мандат суча или тужителја, а један од разлога је и када наврше старосну доб прописану за обавезан одлазак у miroвину. Према чланку 90. Закона о VSTV-у БиХ, прописана старосна доб за обавезан одлазак у miroвину је навршених седамдесет (70) година живота.

Сукладно наведеном, утврђено је да су испуњени увјети за престанак мандата ради обавезног одласка у miroвину, а што је у конкретном случају 03.05.2026. године, те је на основу одредбе члана 88. ставак (1) тачка а) Закона о VSTV-у БиХ, као и члана 117. Пословника VSTV-а БиХ, донесена одлука као у диспозитиву.

Број 04-07-2-1405-2/2026
26. оџјка 2026. године

Предсједник
Санин Богунјић, в. р.

703

На основу члана 88. став 1. тачка д) Закона о Вишком судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07, 15/08, 63/23, 9/24 и 50/24) и члана 117. Пословника Вишког судског и тужилачког савјета Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21, 1/22, 26/23, 83/23, 9/24, 27/24 72/24 и 79/25), Вишко судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 25. и 26. марта 2026. године, донio

ОДЛУКУ

О ПРЕСТАНКУ МАНДАТА

Бегановић Сабини, тужиоцу Кантоналног тужилаштва Херцеговачко-неретванског кантона, престаје мандат тужиоца тог тужилаштва, са даном 30.4.2026. године, због подношења оставке, ради одласка у пензију.

Ова одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ".

Образложење

Дана 3.3.2026. године, Сабина Бегановић, тужилац Кантоналног тужилаштва Херцеговачко-неретванског кантона, доставила је допис Вишком судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине (у даљем тексту: ВСТС БиХ) којим је поднијела оставку на наведену дужност, ради одласка у пензију, а која оставка треба да ступи на снагу 30.4.2026. године.

Чланом 88. Закона о ВСТС БиХ, прописани су разлози због којих престаје мандат судије или тужиоца, а један од разлога је у случају подношења оставке. Приликом подношења оставке, мандат судије или тужиоца истиче на

дан када ВСТС БиХ прими његову писмену оставку или на дан када оставка треба да ступи на снагу, које од наведеног наступа касније, а што је у конкретном случају 30.4.2026. године.

У складу с напријед наведеним, а на основу члана 88. став 1. тачка д) Закона о ВСТС-у БиХ, као и члана 117. Пословника ВСТС-а БиХ, донесена је одлука као у диспозитиву.

Број 04-07-2-1405-3/2026

26. марта 2026. године

Предсједник

Санин Бугунић, с. р.

На основу члана 88. став 1. тачка д) Закона о Високом судском и туžилачком вјећу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07, 15/08, 63/23, 9/24 и 50/24) и члана 117. Пословника Високог судског и туžилачког вјећа Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21, 1/22, 26/23, 83/23, 9/24, 27/24, 72/24 и 79/25), Високо судско и туžилачко вјеће Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 25. и 26. марта 2026. године, донијело

ODLUKU

O PRESTANKU MANDATA

Beganović Sabini, туžiocу Кантоналног туžилаштва Херцеговачко-неретванског кантона, престаје мандат туžioca тог туžилаштва, са даном 30.4.2026. године, због подношења оставке, ради одласка у пензију.

Ова одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ".

Образложење

Дана 3.3.2026. године, **Sabina Beganović**, туžilac Кантоналног туžилаштва Херцеговачко-неретванског кантона, доставила је допис Високом судском и туžилачком вјећу Босне и Херцеговине (у даљем тексту: VSTV БиХ) којим је поднијела оставку на наведену дужност, ради одласка у пензију, а која оставка треба да ступи на снагу 30.4.2026. године.

Чланом 88. Закона о VSTV БиХ, прописани су разлози због којих престаје мандат судије или туžioca, а један од разлога је у случају подношења оставке. Прilikом подношења оставке, мандат судије или туžioca истиче на дан када VSTV БиХ прими његову писмену оставку или на дан када оставка треба да ступи на снагу, које од наведеног наступа касније, а што је у конкретном случају 30.4.2026. године.

У складу с напријед наведеним, а на основу члана 88. став 1. тачка д) Закона о VSTV-у БиХ, као и члана 117. Пословника VSTV-а БиХ, донесена је одлука као у диспозитиву.

Број 04-07-2-1405-3/2026

26. марта 2026. године

Предсједник

Sanin Bogunić, с. р.

На основу члана 88. ставак 1. тачка д) Закона о Високом судбеном и туžителском вјећу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07, 15/08, 63/23, 9/24 и 50/24) и члана 117. Пословника Високог судбеног и туžителског вјећа Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21, 1/22, 26/23, 83/23, 9/24, 27/24, 72/24 и 79/25), Високо судбено и туžителско вјеће Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 25. и 26. оžујка 2026. године, донијело

ODLUKU

O PRESTANKU MANDATA

Beganović Sabini, туžitelju Кантоналног туžителства Херцеговачко-неретванског кантона, престаје мандат туžitelja тог туžителства, са даном 30.4.2026. године, због подношења оставке, ради одласка у mirovinу.

Ова одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ".

Образложење

Дана 3.3.2026. године, **Sabina Beganović**, туžitelj Кантоналног туžителства Херцеговачко-неретванског кантона, доставила је допис Високом судбеном и туžителском вјећу Босне и Херцеговине (у даљем тексту: VSTV БиХ) којим је поднијела оставку на наведену дужност, ради одласка у mirovinу, а која оставка треба да ступи на снагу 30.4.2026. године.

Чланком 88. Закона о VSTV БиХ, прописани су разлози због којих престаје мандат суца или туžitelja, а један од разлога је у случају подношења оставке. Прilikом подношења оставке, мандат суца или туžitelja истиче на дан када VSTV БиХ прими његову писмену оставку или на дан када оставка треба да ступи на снагу, које од наведеног наступа касније, а што је у конкретном случају 30.4.2026. године.

Суkladно напријед наведеном, а на основу члана 88. ставак 1. тачка д) Закона о VSTV-у БиХ, као и члана 117. Пословника VSTV-а БиХ, донесена је одлука као у диспозитиву.

Број 04-07-2-1405-3/2026

26. оžујка 2026. године

Предсједник

Sanin Bogunić, в. р.

704

На основу члана 88. став 1. тачка а) Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07, 15/08, 63/23, 9/24 и 50/24) и члана 117. Пословника Високог судског и тужилачког савјета Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21, 1/22, 26/23, 83/23, 9/24, 27/24, 72/24 и 79/25), Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 25. и 26. марта 2026. године, донио

ODLUKU

O PRESTANKU MANDATA

Zeliћ Viktoriji, судији Општинског суда у Мостару, престаје мандат судије тог суда, са даном 22.5.2026. године, ради одласка у пензију.

Ова одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ".

Образложење

На основу података из службене евиденције Високог судског и тужилачког савјета Босне и Херцеговине (у даљем тексту: ВСТС БиХ), констатовано је да Викторија Зелић, судија Општинског суда у Мостару, дана 22.5.2026. године, навршава старосну доб од седамдесет (70) година живота.

Чланом 88. Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Закон о ВСТС-у БиХ), прописани су разлози због којих престаје мандат судије или тужиоца, а један од разлога је и када наврше старосну доб прописану за обавезан одлазак у пензију. Према члану 90. Закона о ВСТС-у БиХ, прописана

старосна доб за обавезан одлазак у пензију је навршених седамдесет (70) година живота.

У складу са наведеним, утврђено је да су испуњени услови за престанак мандата ради обавезног одласка у пензију, а што је у конкретном случају 22.5.2026. године, те је на основу одредбе члана 88. став (1) тачка а) Закона о ВСТС-у БиХ, као и члана 117. Пословника ВСТС-а БиХ, донесена одлука као у диспозитиву.

Број 04-07-2-1405-4/2026

26. марта 2026. године

Предсједник

Санин Богунић, с. р.

На основу члана 88. став 1. тачка а) Закона о Високом судском и туžилачком вijeћу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07, 15/08, 63/23, 9/24 и 50/24) и члана 117. Пословника Високог судског и туžилачког вijeћа Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21, 1/22, 26/23, 83/23, 9/24, 27/24, 72/24 и 79/25), Високо судско и туžилачко вijeће Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 25. и 26. марта 2026. године, донijело

ОДЛУКУ

О ПРЕСТАНКУ МАНДАТА

Zelić Viktoriji, судији Опćинског суда у Mostaru, престаје мандат судије тог суда, са даном 22.5.2026. године, ради одласка у пензију.

Ова одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ".

Образложење

На основу података из службене евиденције Високог судског и туžилачког вijeћа Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Вijeће), констатовано је да Викторија Zelić, судија Опćинског суда у Mostaru, дана 22.5.2026. године, навршава старосну доб од седамдесет (70) година живота.

Чланом 88. Закона о Високом судском и туžилачком вijeћу Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Закон о VSTV-у БиХ), прописани су разлози због којих престаје мандат судије или тужиоца, а један од разлога је када наврше старосну доб прописану за обавезан одлазак у пензију. Према члану 90. Закона о VSTV-у БиХ, прописана старосна доб за обавезан одлазак у пензију је навршених седамдесет (70) година живота.

На основу наведеног, утврђено је да су испуњени услови за престанак мандата ради обавезног одласка у пензију, а што је у конкретном случају 22.5.2026. године, те је на основу одредбе члана 88. става (1) тачка а) Закона о VSTV-у БиХ, као и члана 117. Пословника VSTV-а БиХ, донесена одлука као у диспозитиву.

Број 04-07-2-1405-4/2026

26. марта 2026. године

Предсједник

Санин Богунић, с. р.

На основу члана 88. ставак 1. тачка а) Закона о Високом судбеном и туžителјском вijeћу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07, 15/08, 63/23, 9/24 и 50/24) и члана 117. Пословника Високог судбеног и туžителјског вijeћа Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21, 1/22, 26/23, 83/23, 9/24, 27/24, 72/24 и 79/25), Високо судбено и туžителјско вijeће Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 25. и 26. оžујка 2026. године, донijело

ОДЛУКУ

О ПРЕСТАНКУ МАНДАТА

Zelić Viktoriji, sucu Опćинског суда у Mostaru, престаје мандат sucа тог суда са даном 22.5.2026. године, ради одласка у мировину.

Ова одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ".

Образложење

На основу података из службене евиденције Високог судбеног и туžителјског вijeћа Босне и Херцеговине (у даљем тексту: VSTV БиХ), констатирано је да Викторија Zelić, sudac Опćинског суда у Mostaru, дана 22.5.2026. године, навршава старосну доб од седамдесет (70) година живота.

Чланком 88. Закона о Високом судбеном и туžителјском вijeћу Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Закон о VSTV-у БиХ), прописани су разлози због којих престаје мандат sucа или туžителја, а један од разлога је и када наврше старосну доб прописану за обавезан одлазак у мировину. Према чланку 90. Закона о VSTV-у БиХ, прописана старосна доб за обавезан одлазак у мировину је навршених седамдесет (70) година живота.

Сукладно наведеном, утврђено је да су испуњени увјети за престанак мандата ради обавезног одласка у мировину, а што је у конкретном случају 22.5.2026. године, те је на основу одредбе члана 88. ставак (1) тачка а) Закона о VSTV-у БиХ, као и члана 117. Пословника VSTV-а БиХ, донесена одлука као у диспозитиву.

Број 04-07-2-1405-4/2026

26. оžујка 2026. године

Предсједник

Санин Богунић, в. р.

705

На основу члана 88. став 1. тачка а) Закона о Високом судском и туžилачком савјету Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07, 15/08, 63/23, 9/24 и 50/24) и члана 117. Пословника Високог судског и туžилачког савјета Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21, 1/22, 26/23, 83/23, 9/24, 27/24, 72/24 и 79/25), Високи судски и туžилачки савјет Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 25. и 26. марта 2026. године, донijео

ОДЛУКУ

О ПРЕСТАНКУ МАНДАТА

Омановић Вилдани, судији Општинског суда у Цазину, престаје мандат судије тог суда, са даном 27.5.2026. године, ради одласка у пензију.

Ова одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ".

Образложење

На основу података из службене евиденције Високог судског и туžилачког савјета Босне и Херцеговине (у даљем тексту: ВСТС БиХ), констатовано је да Вилдана Омановић, судија Општинског суда у Цазину, дана 27.5.2026. године, навршава старосну доб од седамдесет (70) година живота.

Чланом 88. Закона о Високом судском и туžилачком савјету Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Закон о ВСТС-у БиХ), прописани су разлози због којих престаје мандат судије или тужиоца, а један од разлога је и када наврше старосну доб прописану за обавезан одлазак у пензију. Према члану 90. Закона о ВСТС-у БиХ, прописана

старосна доб за обавезан одлазак у пензију је навршених седамдесет (70) година живота.

У складу са наведеним, утврђено је да су испуњени услови за престанак мандата ради обавезног одласка у пензију, а што је у конкретном случају 27.5.2026. године, те је на основу одредбе члана 88. став (1) тачка а) Закона о ВСТС-у БиХ, као и члана 117. Пословника ВСТС-а БиХ, донесена одлука као у диспозитиву.

Број 04-07-2-1405-5/2026

26. марта 2026. године

Предсједник

Санин Богунић, с. р.

На основу члана 88. став 1. тачка а) Закона о Високом судском и туžилачком вijeћу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07, 15/08, 63/23, 9/24 и 50/24) и члана 117. Пословника Високог судског и туžилачког вijeћа Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21, 1/22, 26/23, 83/23, 9/24, 27/24, 72/24 и 79/25), Високо судско и туžилачко вijeће Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 25. и 26. марта 2026. године, донијело

ОДЛУКУ

О ПРЕСТАКУ МАНДАТА

Омановић Вилдани, судији Опćинског суда у Цазину, престаје мандат судије тог суда, са даном 27.5.2026. године, ради одласка у пензију.

Ова одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ".

Образложење

На основу података из службене евиденције Високог судског и туžилачког вijeћа Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Вijeће), констатовано је да Вилдана Омановић, судија Опćинског суда у Цазину, дана 27.5.2026. године, навршава старосну доб од седамдесет (70) година живота.

Чланом 88. Закона о Високом судском и туžилачком вijeћу Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Закон о VSTV-у БиХ), прописани су разлози због којих престаје мандат судије или туžиоца, а један од разлога је када наврше старосну доб прописану за обавезан одлазак у пензију. Према члану 90. Закона о VSTV-у БиХ, прописана старосна доб за обавезан одлазак у пензију је навршених седамдесет (70) година живота.

На основу наведеног, утврђено је да су испуњени услови за престанак мандата ради обавезног одласка у пензију, а што је у конкретном случају 27.5.2026. године, те је на основу одредбе члана 88. става (1) тачка а) Закона о VSTV-у БиХ, као и члана 117. Пословника VSTV-а БиХ, донесена одлука као у диспозитиву.

Број 04-07-2-1405-5/2026

26. марта 2026. године

Предсједник

Санин Богунић, с. р.

На основу члана 88. ставак 1. тачка а) Закона о Високом судском и туžителјском вijeћу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07, 15/08, 63/23, 9/24 и 50/24) и члана 117. Пословника Високог судског и туžителјског вijeћа Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21, 1/22, 26/23, 83/23, 9/24, 27/24, 72/24 и 79/25), Високо судско и туžителјско вijeће Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 25. и 26. оџујка 2026. године, донијело

ОДЛУКУ

О ПРЕСТАКУ МАНДАТА

Омановић Вилдани, суду Опćинског суда у Цазину, престаје мандат судца тог суда са даном 27.5.2026. године, ради одласка у мировину.

Ова одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ".

Образложење

На основу података из службене евиденције Високог судског и туžителјског вijeћа Босне и Херцеговине (у даљем тексту: VSTV БиХ), констативно је да Вилдана Омановић, судца Опćинског суда у Цазину, дана 27.5.2026. године, навршава старосну доб од седамдесет (70) година живота.

Чланком 88. Закона о Високом судском и туžителјском вijeћу Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Закон о VSTV-у БиХ), прописани су разлози због којих престаје мандат судца или туžителја, а један од разлога је и када наврше старосну доб прописану за обавезан одлазак у мировину. Према чланку 90. Закона о VSTV-у БиХ, прописана старосна доб за обавезан одлазак у мировину је навршених седамдесет (70) година живота.

Сукладно наведеном, утврђено је да су испуњени увјети за престанак мандата ради обавезног одласка у мировину, а што је у конкретном случају 27.5.2026. године, те је на основу одредбе члана 88. ставак (1) тачка а) Закона о VSTV-у БиХ, као и члана 117. Пословника VSTV-а БиХ, донесена одлука као у диспозитиву.

Број 04-07-2-1405-5/2026

26. оџујка 2026. године

Предсједник

Санин Богунић, в. р.

706

На основу члана 17. став (1) тачка 1, а у вези са чланом 33. Закона о Високом судском и туžилачком савјету Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07, 15/08, 63/23, 9/24 и 50/24) и члана 66. Пословника Високог судског и туžилачког савјета Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21, 1/22, 26/23, 83/23, 9/24, 27/24, 72/24 и 79/25), Високи судски и туžилачки савјет Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 25. и 26.03.2026. године, донио

ОДЛУКУ

О ПРОДУЖЕЊУ МАНДАТА ДОДАТНОЈ СУДИЈИ У ОСНОВНОМ СУДУ У ДОБОЈУ

I

Продужава се мандат **Радојчић Радмили**, додатној судији у Основном суду у Добоју.

II

Високи судски и туžилачки савјет Босне и Херцеговине је утврдио да су испуњени сви потребни услови за продужење мандата додатној судији, узевши у обзир и чињеницу да је именована у протеклом мандату показала стручност у извршењу задатака као и спремност за обављање дужности додатне судије у наредном периоду.

III

Именованој се продужава мандат са даном 03.05.2026. године и дужност ће обављати до 31.12.2026. године.

IV

Ова одлука ступа на снагу даном доношења.

V

Ова одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ".

Број 04-07-2-1430-1/2026
26. марта 2026. године

Предсједник
Санин Богунјић, с. р.

На основу члана 17. став (1) тачка 1, а у веzi са чланом 33. Закона о Високом судском и туžilачком вijeћу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07, 15/08, 63/23, 9/24 и 50/24) и члана 66. Пословника Високог судског и туžilачког вijeћа Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ". бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18,12/21, 26/21, 35/21, 68/21,1/22, 26/23, 83/23, 9/24, 27/24,72/24 и 79/25), Високо судско и туžilачко вijeће Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 25. и 26.03.2026. године, донijело

ODLUKU

O PRODUŽENJU MANDATA DODATNOJ SUDIJI U OSNOVNOM SUDU U DOBOJU

I

Продужава се мандат **Радочић Радмили**, додатној судији у Основном суду у Добоју.

II

Високо судско и туžilачко вijeће Босне и Херцеговине утврдило је да су испуњени сви потребни услови за продужење мандата додатној судији, узевши у обзир и чињеницу да је именована у протеклом мандату показала стручност у извршењу задатака као и спремност за обављање дужности додатне судије у наредном периоду.

III

Именованој се продужава мандат са даном 03.05.2026. године и дужност ће обављати до 31.12.2026. године.

IV

Ова одлука ступа на снагу даном доношења.

V

Ова одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ".

Број 04-07-2-1430-1/2026
26. марта 2026. године

Предсједник
Санин Богунјић, с. р.

Темелјем члана 17. став (1) тачка 1, а у свеzi са чланом 33. Закона о Високом судском и туžilачком вijeћу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07,15/08, 63/23, 9/24 и 50/24) и члана 66. Пословника Високог судског и туžilачког вijeћа Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18,12/21, 26/21, 35/21, 68/21,1/22, 26/23, 83/23, 9/24, 27/24, 72/24 и 79/25), Високо судско и туžilачко вijeће Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 25. и 26.03.2026. године, донijело

ODLUKU

O PRODUŽETKU MANDATA DODATNOJ SUTKINJI U OSNOVNOM SUDU U DOBOJU

I

Продужава се мандат **Радочић Радмили**, додатној суткињи у Основном суду у Добоју.

II

Високо судско и туžilачко вijeће Босне и Херцеговине утврдило је да су испуњени сви потребни услови за продужење мандата додатној суткињи, узевши у обзир и чињеницу да је именована у протеклом мандату показала стручност у извршењу задатака као и спремност за обављање дужности додатне суткиње у наредном раздобљу.

III

Именованој се продужава мандат са даном 03.05.2026. године и дужност ће обављати до 31.12.2026. године.

IV

Ова одлука ступа на снагу даном доношења.

V

Ова одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ".

Број 04-07-2-1430-1/2026
26. оџјка 2026. године

Предсједник
Санин Богунјић, в. р.

707

На основу члана 17. став (1) и члана 44. став (1) Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07, 15/08, 63/23, 9/24 и 50/24) и члана 61. и 62. Пословника Високог судског и тужилачког савјета Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21, 1/22, 26/23, 83/23, 9/24, 27/24, 72/24 и 79/25), Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 15. и 16.10.2025. године, донио

РЈЕШЕЊЕ

О ИМЕНОВАЊУ СУДИЈЕ ОКРУЖНОГ ПРИВРЕДНОГ СУДА У БИЈЕЉИНИ

I

За судију Округног привредног суда у Бијељини именује се **Цвијетиновић Јована**.

II

Датум ступања на дужност именоване је 8.4.2026. године, у складу са одлуком Савјета са сједнице одржане 25. и 26.3.2026. године.

III

Ово рјешење објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

IV

Рјешење о именовању са образложењем објављено је на интернет страници Савјета.

Број 04-07-2-1436-10/2026
26. марта 2026. године

Предсједник
Санин Богунјић, с. р.

На основу члана 17. став (1) и члана 44. став (1) Закона о Високом судском и туžilачком вijeћу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07, 15/08, 63/23, 9/24 и 50/24) и члана 61. и 62. Пословника Високог судског и туžilачког вijeћа Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21, 1/22, 26/23, 83/23, 9/24, 27/24, 72/24 и 79/25), Високо судско и туžilачко вijeће Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 15. и 16.10.2025. године, донijело

РЈЕШЕЊЕ**О ИМЕНОВАЊУ СУДИЈЕ ОКРУЖНОГ ПРИВРЕДНОГ СУДА У БИЈЕЛЈИНИ**

I

За судију Округног привредног суда у Бијелјини именује се **Свијетинović Јована**.

II

Датум ступања на дужност именоване је 8.4.2026. године, у складу са одлуком Вијећа са сједнице одржане 25. и 26.3.2026. године.

III

Ово рјешење објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

IV

Рјешење о именованју са образложењем објављено је на интернет страници Вијећа.

Број 04-07-2-1436-10/2026

26. марта 2026. године

Предсједник

Санин Богунџић, с. р.

Темелјем чланка 17. ставак (1) и чланка 44. ставак (1) Закона о Високом судбеном и тужилачком вијећу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07, 15/08, 63/23, 9/24 и 50/24) и чланка 61. и 62. Пословника Високог судбеног и тужилачког вијећа Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21, 1/22, 26/23, 83/23, 9/24, 27/24, 72/24 и 79/25), Високо судско и тужилачко вијеће Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 15. и 16.10.2025. године, донјело

РЈЕШЕЊЕ**О ИМЕНОВАЊУ СУДА ОКРУЖНОГ ПРИВРЕДНОГ СУДА У БИЈЕЛЈИНИ**

I

За суца Округног привредног суда у Бијелјини именује се **Свијетинović Јована**.

II

Датум ступања на дужност именоване је 8.4.2026. године, у складу са одлуком Вијећа са сједнице одржане 25. и 26.3.2026. године.

III

Ово рјешење објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

IV

Рјешење о именованју са образложењем објављено је на интернет страници Вијећа.

Број 04-07-2-1436-10/2026

26. оџјка 2026. године

Предсједник

Санин Богунџић, в. р.

708

На основу члана 17. став (1) и члана 44. став (1) Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07, 15/08, 63/23, 9/24 и 50/24) и члана 61. и 62. Пословника Високог судског и тужилачког савјета Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21, 1/22, 26/23, 83/23, 9/24, 27/24, 72/24 и 79/25), Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 05. и 06.11.2025. године, донио

РЈЕШЕЊЕ**О ИМЕНОВАЊУ СУДИЈЕ ОПШТИНСКОГ СУДА У КИСЕЉАКУ**

I

За судију Општинског суда у Кисељаку именује се **Шаренац Сениша**.

II

Датум ступања на дужност именованог је 8.4.2026. године, у складу са одлуком Савјета са сједнице одржане 25. и 26.3.2026. године.

III

Ово рјешење објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

IV

Рјешење о именованју са образложењем објављено је на интернет страници Савјета.

Број 04-07-2-1436-11/2026

26. марта 2026. године

Предсједник

Санин Богунџић, с. р.

На основу члана 17. став (1) и члана 44. став (1) Закона о Високом судском и тужилачком вијећу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07, 15/08, 63/23, 9/24 и 50/24) и члана 61. и 62. Пословника Високог судског и тужилачког вијећа Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21, 1/22, 26/23, 83/23, 9/24, 27/24, 72/24 и 79/25), Високо судско и тужилачко вијеће Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 05. и 06.11.2025. године, донјело

РЈЕШЕЊЕ**О ИМЕНОВАЊУ СУДИЈЕ ОПЃИНСКОГ СУДА У КИСЕЉАКУ**

I

За судију Опћинског суда у Кисељаку именује се **Шаренац Сениша**.

II

Датум ступања на дужност именованог је 8.4.2026. године, у складу са одлуком Вијећа са сједнице одржане 25. и 26.3.2026. године.

III

Ово рјешење објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

IV

Рјешење о именованју са образложењем објављено је на интернет страници Вијећа.

Број 04-07-2-1436-11/2026

26. марта 2026. године

Предсједник

Санин Богунџић, с. р.

Темелјем чланка 17. ставак (1) и чланка 44. ставак (1) Закона о Високом судбеном и тужилачком вијећу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07, 15/08, 63/23, 9/24 и 50/24) и чланка 61. и 62. Пословника Високог судбеног и тужилачког вијећа Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21, 1/22, 26/23, 83/23, 9/24, 27/24, 72/24 и 79/25), Високо судско и тужилачко вијеће Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 05. и 06.11.2025. године, донјело

РЈЕШЕЊЕ
О ИМЕНОВАЊУ СУДИЈЕ ОСНОВНОГ СУДА У
ЗВОРНИКУ

I

За судију Основног суда у Зворнику именује се **Башић Един.**

II

Датум ступања на дужност именованог је 8.4.2026. године, у складу са одлуком Савјета са сједнице одржане 25. и 26.3.2026. године.

III

Ово рјешење објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

IV

Рјешење о именовану са образложењем објављено је на интернет страници Савјета.

Број 04-07-2-1436-17/2026

Предсједник

26. марта 2026. године

Санин Богунџић, с. р.

Na osnovu člana 17. stav (1) i člana 44. stav (1) Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07, 15/08, 63/23, 9/24 i 50/24) i člana 61. i 62. Poslovnika Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21, 1/22, 26/23, 83/23, 9/24, 27/24, 72/24 i 79/25), Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine je na sjednici održanoj 05. i 06.11.2025. године, donijelo

РЈЕШЕЊЕ
О ИМЕНОВАЊУ СУДИЈЕ ОСНОВНОГ СУДА У
ЗВОРНИКУ

I

За судију Основног суда у Зворнику именује се **Bašić Един.**

II

Датум ступања на дужност именованог је 8.4.2026. године, у складу са одлуком Вјећа са сједнице одржане 25. и 26.3.2026. године.

III

Ово рјешење објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

IV

Рјешење о именовану са образложењем објављено је на интернет страници Вјећа.

Број 04-07-2-1436-17/2026

Предсједник

26. марта 2026. године

Санин Богунџић, с. р.

Temeljem članka 17. stavak (1) i članka 44. stavak (1) Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07, 15/08, 63/23, 9/24 i 50/24) i članka 61. i 62. Poslovnika Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21, 1/22, 26/23, 83/23, 9/24, 27/24, 72/24 i 79/25), Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine je na sjednici održanoj 05. i 06.11.2025. године, donijelo

РЈЕШЕЊЕ
О ИМЕНОВАЊУ СУКА ОСНОВНОГ СУДА У
ЗВОРНИКУ

I

За сука Основног суда у Зворнику именује се **Bašić Един.**

II

Датум ступања на дужност именованог је 8.4.2026. године, суkladно одлуци Вјећа са сједнице одржане 25. и 26.3.2026. године.

III

Ово рјешење објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

IV

Рјешење о именовану са образложењем објављено је на интернет страници Вјећа.

Број 04-07-2-1436-17/2026

Предсједник

26. оžјука 2026. године

Санин Богунџић, в. р.

715

Na osnovu člana 17. stav (2) i člana 44. stav (1) Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07, 15/08, 63/23, 9/24 i 50/24) i člana 61. i 62. Poslovnika Visokog sudskog i tužilačkog savjeta Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21, 1/22, 26/23, 83/23, 9/24, 27/24, 72/24 i 79/25), Visoki sudski i tužilački savjet Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj 03. i 04.09.2025. године, donio

РЈЕШЕЊЕ
О ИМЕНОВАЊУ ТУЖИОЦА КАНТОНАЛНОГ
ТУЖИЛАШТВА ТУЗЛАНСКОГ КАНТОНА

I

За тужиоца Кантоналног тужилаштва Тузланског кантона именује се **Софтић Мериса.**

II

Датум ступања на дужност именоване је 8.4.2026. године, у складу са одлуком Савјета са сједнице одржане 25. и 26.3.2026. године.

III

Ово рјешење објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

IV

Рјешење о именовану са образложењем објављено је на интернет страници Савјета.

Број 04-07-2-1436-18/2026

Предсједник

26. марта 2026. године

Санин Богунџић, с. р.

Na osnovu člana 17. stav (2) i člana 44. stav (1) Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07, 15/08, 63/23, 9/24 i 50/24) i člana 61. i 62. Poslovnika Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21, 1/22, 26/23, 83/23, 9/24, 27/24, 72/24 i 79/25), Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj 03. i 04.09.2025. године, donijelo

RJEŠENJE
O IMENOVANJU TUŽIOCA KANTONALNOG
TUŽILAŠTVA TUZLANSKOG KANTONA

I

Za tužioca Kantonalnog tužilaštva Tuzlanskog kantona imenuje se **Softić Merisa**.

II

Datum stupanja na dužnost imenovane je 8.4.2026. godine, u skladu sa odlukom Vijeća sa sjednice održane 25. i 26.3.2026. godine.

III

Ovo rješenje objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

IV

Rješenje o imenovanju sa obrazloženjem objavljeno je na internet stranici Vijeća.

Broj 04-07-2-1436-18/2026

26. marta 2026. godine

Predsjednik

Sanin Bogunić, s. r.

Temeljem članka 17. stavak (2) i članka 44. stavak (1) Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07, 15/08, 63/23, 9/24 i 50/24) i članka 61. i 62. Poslovnika Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21, 1/22, 26/23, 83/23, 9/24, 27/24, 72/24 i 79/25), Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj 03. i 04.09.2025. godine, donijelo

RJEŠENJE

O IMENOVANJU TUŽITELJA KANTONALNOG
TUŽITELJSTVA TUZLANSKOG KANTONA

I

Za tužitelja Kantonalnog tužiteljstva Tuzlanskog kantona imenuje se **Softić Merisa**.

II

Datum stupanja na dužnost imenovane je 8.4.2026. godine, sukladno odluci Vijeća sa sjednice održane 25. i 26.3.2026. godine.

III

Ovo rješenje objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

IV

Rješenje o imenovanju sa obrazloženjem objavljeno je na internet stranici Vijeća.

Broj 04-07-2-1436-18/2026

26. ožujka 2026. godine

Predsjednik

Sanin Bogunić, v. r.

УСТАВНИ СУД
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

716

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **У-13/25**, рјешавајући захтјев **једанаест чланова Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине**, на основу члана VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (2) тачка б), члана 59. ст. (1) и (2) и члана 61. ст. (1), (2) и (3) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – пречишћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Мирсад Теман, председник

Валерија Галић, потпредседница

Angelika Nußberger, потпредседница

Helen Keller, судија

Ledi Bianku, судија

Марин Вукоја, судија

Лариса Велић, судија

на сједници одржаној 26. марта 2026. године донио је

ОДЛУКУ О ДОПУСТИВОСТИ И МЕРИТУМУ

Одлучујући о захтјеву **једанаест чланова Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине** за рјешавање спора између Босне и Херцеговине и Републике Српске,

Уставни суд Босне и Херцеговине утврђује да постоји спор у вези с Одлуком о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 23/2025).

Утврђује се да Одлука о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 23/2025) није у складу са чланом I/2. Устава Босне и Херцеговине, чланом III/3.б) Устава Босне и Херцеговине и чланом VI/5. Устава Босне и Херцеговине.

У складу са чланом 61. став (2) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, укида се Одлука о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 23/2025).

У складу са чланом 61. став (3) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, укинута Одлука о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 23/2025) престаје да важи наредног дана од дана објављивања одлуке Уставног суда у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине".

У складу са чланом 61. став (1) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, налаже се Народној скупштини Републике Српске, свим надлежним органима у Републици Српској, као и свим службеним или одговорним лицима у тим институцијама да обуставе све активности које предузимају на основу Одлуке о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 23/2025).

За спровођење ове одлуке задужује се Народна скупштина Републике Српске, којој се налаже да, у складу са чланом 72. став (5) Правила Уставног суда, у року од три мјесеца од дана достављања ове одлуке обавијести Уставни суд Босне и Херцеговине о предузетим мјерама с циљем извршења ове одлуке.

Одлуку објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. Увод

1. Једанаест чланова Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, и то Шериф Шпаго, Един Рамић, Сафет Кешо, Мидхат Чаушевић, Нермин Мандра, Денијал Тулумовић, Амор Машовић, Шемсудин Дедић, Милан Дуновић, Влатко Главаш и Златан Бегић (у даљњем тексту: подносиоци захтјева), поднијело је 19. марта 2025. године Уставном суду Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) захтјев за рјешавање спора с ентитетом Република Српска, Народном скупштином Републике Српске, због доношења Одлуке о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске

("Службени гласник Републике Српске" број 23/2025). Подносиоци захтјева су истовремено поднијели и захтјев за одређивање привремене мјере којом би Уставни суд наложио обустављање примјене Одлуке о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске до коначне одлуке Уставног суда о захтјеву.

II. Поступак пред Уставним судом

2. На основу члана 23. Правила Уставног суда, од Народне скупштине Републике Српске (у даљњем тексту: Народна скупштина) затражено је 22. децембра 2025. године да достави одговор на захтјев. Народна скупштина је 29. децембра 2025. године затражила продужење рока за достављање одговора на захтјев. Уставни суд је, на основу члана 23. став (1) Правила Уставног суда, продужио рок до 20. јануара 2026. године.

3. Народна скупштина је 19. јануара 2026. године доставила одговор за захтјев.

III. Захтјев

а) Наводи из захтјева

4. Подносиоци захтјева наводе да Одлука о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске није у сагласности са чл. I/1, I/2, III/3.б) и VI/5. Устава Босне и Херцеговине. Даље наводе да је Одлуком о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске усвојен Нацрт Устава Републике Српске и упућен у јавну расправу, те да се њиме негирају Босна и Херцеговина, њене надлежности и институције и стварају услови за отцјепљење ентитета Република Српска (у даљњем тексту: РС) од Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: БиХ). Подносиоци захтјева истичу да се спор односи на питање уставноправне обавезе ентитетских власти да поштују Устав Босне и Херцеговине, подјелу надлежности између државе и ентитета, конкретно РС, у вези с обавезујућом и извршном снагом одлука Уставног суда, у смислу члана VI/5. Устава Босне и Херцеговине. Такође сматрају да кршењем уставне одредбе могу бити прекршени принципи из члана I/1. и I/2. Устава Босне и Херцеговине. У том контексту се позивају на одлуке Уставног суда бр. У-15/08, У-10/14, У-10/16, У-16/20 и У-2/22, у којима је Уставни суд закључио да се радило о спору између РС и БиХ. Истичу да је Одлука о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске акт ниже правне снаге, односно да није закон или устав ентитета, али да се ради о акту чији је саставни дио Нацрт Устава Републике Српске, којим се дерогира велики број уставних и законских норми. Будући да Нацрт Устава Републике Српске прописује велики број одредби које су супротне ранијим одлукама Уставног суда, а те одлуке није могуће преиспитати путем јавне расправе о Нацрту Устава Републике Српске, сматрају да се ради о спору који једино Уставни суд може да ријеша.

5. Подносиоци захтјева посебно указују на то да је Одлука о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске усвојена на основима и принципима Декларације о уставним принципима број 02/1-021-1034/21 од 10. децембра 2021. године и другим актима набројаним у Одлуци Уставног суда број У-2/22, који су том одлуком Уставног суда стављени ван снаге. Сматрају да све наведено Одлуку о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске чини противном чл. I/2, III/3.б) и VI/5. Устава Босне и Херцеговине. Осим тога, подносиоци захтјева истичу и да се великим бројем одредби Нацрта Устава Републике Српске, који је саставни дио Одлуке о утврђивању Нацрта

Устава Републике Српске, игноришу друге одлуке Уставног суда. Стога истичу да њихова неуставност може да се исправи једино стављањем ван снаге Одлуке о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске, а с њом и Нацрта Устава Републике Српске. У вези с тим, подносиоци захтјева указују да би ставове из тач. 32, 95, 97. и 98. Треће дјелимичне одлуке Уставног суда број У-5/98 од 1. јула 2000. године, који се односе на конститутивност народа на цијелој територији БиХ, требало слиједити у оцјењивању Преамбуле, члана 1, члана 3, члана 9. ст. (1) и (2), члана 10. став (1) тачка 2), члана 12. став (1) и члана 13. став (3) Одлуке о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске. Посебно истичу да су Нацртом Устава Републике Српске укинута механизми заштите и једнакости конститутивних народа у РС, који су били уведени након наведене одлуке Уставног суда, односно да су укинуте позиције потпредједника ентитета, Вијећа народа РС, затим механизам заштите виталног националног интереса итд. Подносиоци захтјева указују и да је у Првој дјелимичној одлуци Уставног суда број У-5/98 од 29. јануара 2000. године наведено да између ентитета не постоји "граница" него "разграничење између два ентитета". Стога сматрају да је члан 5. став (3) Одлуке о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске, који говори о промјени граничне линије између ентитета, противан чл. I/1, I/2. и VI/5. Устава Босне и Херцеговине. Даље, подносиоци захтјева сматрају да је неуставан члан 76. став (1) тачка 8) Одлуке о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске којим је прописано да је РС надлежан за банкарски и порески систем јер је Уставни суд у Првој дјелимичној одлуци Уставног суда број У-5/98 утврдио да је противууставно прописивање надлежности РС у том погледу. Осим тога, сматрају да је неуставан члан 6. ст. (2), (3) и (4) Одлуке о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске јер је Уставни суд у Првој дјелимичној одлуци број У-5/98 прогласио неуставном надлежност ентитетских органа над доношењем и примјеном аката БиХ.

6. Подносиоци захтјева наводе и да су неуставни члан 4. став (2), члан 8, члан 125. став (1) тачка 1, члан 79. став (1) тач. 12), 15) и 16), члан 89. став (1) тач. 3) и 7) и став (2), члан 115, члан 116, члан 117, члан 124, члан 125. став (1) тачка 1) и став (3), члан 130, члан 143, члан 144, члан 145, члан 146, члан 147. и члан 148. Одлуке о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске према ставовима Уставног суда изнесеним у тач. 83, 84. и 90. Одлуке број У-2/22 и тач. 56. и 57. Прве дјелимичне одлуке број У-5/98. Осим тога, подносиоци захтјева наводе да су неуставне одредбе Одлуке о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске које говоре о државној имовини јер је одлукама Уставног суда бр. У-1/11 и У-4/21 утврђено да РС нема надлежност над управљањем и располагањем државном имовином. У вези с тим, истичу да Одлука о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске, између осталог, у члану 2, супротно наведеним одлукама Уставног суда, прописује: "Република Српска је суверена на свом копненом подручју потврђеном и Општим оквирним споразумом за мир у Босни и Херцеговини, као и ријекама, језерима и ваздушним простором изнад тих подручја".

7. Подносиоци захтјева су предложили да Уставни суд донесе привремену мјеру којом се обуставља примјена Одлуке о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске до доношења коначне одлуке Уставног суда о захтјеву. У вези

с тим, истичу да Одлука о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске и активности Народне скупштине изазивају политичку, уставну и међународну кризу којом се држави наноси ненадокнадива штета.

б) Одговор на захтјев

8. Народна скупштина је навела да захтјев није основан у процесном и материјалноправном смислу. У вези с тим, сматра да не постоји надлежност Уставног суда јер оспорена радња не производи правне ефекте према институцијама БиХ. Даље истиче да није дошло до пријеноса, узурпације или оспоравања надлежности БиХ те да није донесен акт којим би се непосредно мијењао уставни поредак БиХ. Сматра да сам чин покретања процедуре разматрања Нацрта Устава Републике Српске унутар ентитетске законодавне власти представља унутрашње нормативно питање ентитета, које не производи правне посљедице ван његовог уставног оквира. Осим тога, Народна скупштина сматра да не постоји спор у смислу члана VI/3. Устава Босне и Херцеговине. У вези с тим, истиче да је Уставни суд у својој пракси више пута нагласио да хипотетички, претпостављени или будући спорови не могу бити предмет уставног контроле. Даље наводи да у конкретном случају изостају основни процесни услови за одлучивање (постојање стварног спора) јер не постоји коначни акт, норма која је ступила на правну снагу, као ни непосредна повреда уставних надлежности институција БиХ. Народна скупштина истиче и да Устав Босне и Херцеговине не познаје институт апстрактне или превентивне контроле нацрта ентитетских прописа. Стога сматра да конкретни захтјев којим се оспорава акт који није ступио на снагу нити производи правно дејство мора бити одбачен као недопуштен. Посебно истиче да питање унутрашњег ентитетског уређења, укључујући и иницијативе за измјену или доношење уставних аката, спада у искључиву ентитетску надлежност, уз обавезу поштовања Устава Босне и Херцеговине, што се у конкретном случају ни на који начин не доводи у питање.

IV. Релевантни прописи

9. У Уставу Босне и Херцеговине релевантне одредбе гласе:

Члан I

Босна и Херцеговина

1. Континуитет

Република Босна и Херцеговина, чије је званично име од сада "Босна и Херцеговина", наставља своје правно постојање по међународном праву као држава, са унутрашњом структуром модификованом овим Уставом и са постојећим међународно признатим границама. Она остаје држава чланица Уједињених нација, и као Босна и Херцеговина може задржати чланство или затражити пријем у организацијама у оквиру система Уједињених нација, као и у другим међународним организацијама.

2. Демократска начела

Босна и Херцеговина је демократска држава, која функционише на принципу владавине права и на основу слободних и демократских избора.

Члан III/3.б)

Надлежности и односи између институција Босне и Херцеговине и Ентитета

3. Правни поредак и надлежности институција

б) Ентитети и њихове ниже јединице у потпуности ће поштовати овај Устав, којим се стављају ван снаге

одредбе закона Босне и Херцеговине и одредбе устава и закона ентитета које су у супротности с њим, као и одлуке институција Босне и Херцеговине. Општи принципи међународног права представљају интегрални дио правног поретка Босне и Херцеговине и ентитета.

Члан VI/5.

Уставни суд

5. Одлуке

Одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

10. **Одлука о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске** ("Службени гласник Републике Српске" број 23/25 од 18. марта 2025. године) у релевантном дијелу гласи:

I

Народна скупштина Републике Српске утврђује Нацрт Устава Републике Српске.

II

Саставни дио ове одлуке је Нацрт Устава Републике Српске.

III

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Преамбула

Уставно уређење Републике Српске заснива се на правном континуитету од 9. јануара 1992. године, као дана проглашења Републике Српске и 28. фебруара 1992. године, када је донесен први Устав Републике Српске; на историјском континуитету средњовјековне државности земаља којима су владале династије Немањића, Котроманића и друге; на договореним основним принципима (Женевски принципи од 8. септембра 1995) и наставку договорених принципа (Њујоршки принципи од 26. септембра 1995), као и породичним вриједностима које уживају највиши степен заштите Републике Српске.

Наглашавајући посвећеност поштовању људског достојанства, слободе и једнакости, националној равноправности, демократским институцијама, владавини права, социјалној правди, плуралистичком друштву, гарантовању и заштити људских слобода и права, као и права мањинских група, у складу са међународним стандардима, забрани дискриминације и уважавању правила тржишне економије,

Уважавајући традицију српског и других народа у борби против фашизма и нацизма,

У жељи да обезбједи мир, толеранцију и опште благостање,

У намјери да допринесе развоју пријатељских односа међу народима и државама,

Изражавајући одређеност Републике Српске за потпуно поштовање и досљедно примјењивање Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, који Анексом 4 недвосмислено прихвата, потврђује и гарантује уставноправни положај Републике Српске,

Имајући у виду међународне споразуме о људским правима и слободама,

Поштујући Повељу Уједињених нација,

Народна скупштина Републике Српске као уставотворни орган доноси

*Устав Републике Српске**1. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ**Члан 1.*

Република Српска је суверен, јединствен и недјељив уставноправни субјект, потврђен вољом народа и Општим оквирним споразумом за мир у Босни и Херцеговини, као међународним уговором, те Уставом БиХ.

Члан 3.

Република Српска је држава српског народа и свих народа и грађана који у њој живе и равноправно и без дискриминације учествују у вршењу власти.

Члан 4.

(1) Република Српска самостално обавља своје уставотворне, законодавне, извршне и судске функције.

(2) Републици Српској припадају све државне функције и надлежности, осим оних које су чланом 3. Устава Босне и Херцеговине изричито предвиђене као надлежности институција Босне и Херцеговине.

Члан 5.

(1) Република Српска суверено одлучује о својим овлашћењима, задржавајући право да својом слободном вољом иступа из споразума (на нивоу БиХ).

(2) Споразум из става 1. овог члана може се потврдити референдумом у Републици Српској.

(3) Споразум о промјени граничне линије између Републике Српске и Федерације Босне и Херцеговине може се потврдити референдумом у Републици Српској.

Члан 6.

(1) Одлуку о потписивању Споразума о измјенама и допунама Устава Босне и Херцеговине доноси Народна скупштина Републике Српске.

(2) Народна скупштина и Влада Републике Српске могу обуставити примјену било којег акта, мјере или активности органа и институција на нивоу БиХ а који немају основ у Уставу Босне и Херцеговине.

(3) Закони који нису у искључивој надлежности Босне и Херцеговине или који нису проистекли из споразума ентитета не производе правно дејство у Републици Српској.

(4) Закони које доноси Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине примјењиваће се на територији Републике Српске након што их потврди Народна скупштина Републике Српске.

Члан 8.

Изабрани или именовани представници Републике Српске у институцијама Босне и Херцеговине дужни су да заступају интересе Републике Српске, у складу са овим уставом и актима Народне скупштине Републике Српске.

Члан 9.

(1) Република Српска има право на самоопредјељење.

(2) Република Српска може успостављати специјалне паралелне везе, удруживати се у сложене државне заједнице федералног или конфедералног уређења са сусједним и другим државама или групом држава.

Члан 10. тачка 2)

Уставно уређење Републике Српске заснива се на:

2) обезбјеђивању права српског народа и других народа и грађана,

Члан 12.

(1) Службени језици у Републици Српској су српски језик, језик бошњачког народа и језик хрватског народа.

(2) Службена писма су ћирилица и латиница.

(3) На подручјима гдје живе друге језичке групе у службеној употреби су и њихови језици и писма, на начин одређен законом.

Члан 13.

(1) Република Српска има заставу, грб и химну.

(2) Изглед заставе и грба и текст химне уређују се уставним законом.

(3) Приликом званичних манифестација, након химне Републике Српске, изводи се и свечана пјесма "Боже правде".

Члан 76.

Република Српска уређује и обезбјеђује:

1) суверенитет, интегритет, уставни поредак и територијалну цјеловитост Републике Српске,

2) одбрану и безбједност,

3) мјере из своје надлежности за случај ратног стања и ванредног стања које прогласе надлежне институције Републике Српске,

4) мјере за случај ванредног стања које прогласе надлежни органи Републике Српске,

5) уставност и законитост,

6) остваривање и заштиту људских права и слобода,

7) својинске и облигационе односе и заштиту свих облика својине, правни положај привредних и других организација, њихових удружења и комора, економске односе са иностранством који нису пренесени на институције Босне и Херцеговине, тржиште и планирање,

8) банкарски и порески систем,

9) основне циљеве и правце привредног, научног, технолошког, демографског и социјалног развоја, развоја пољопривреде и села, коришћење простора, политику и мјере за усмјеравање развоја и робне резерве,

10) контролу законитости располагања средствима правних лица и прикупљање статистичких и других података од општег интереса,

11) организацију, надлежности и рад државних органа,

12) систем јавних служби,

13) радне односе, заштиту на раду, запошљавање, социјално осигурање и друге облике социјалне заштите, здравство, борачку и инвалидску заштиту, бригу о дјеци и омладини, образовање, културу и заштиту културних добара, физичку културу,

14) заштиту животне средине,

15) систем јавног информисања,

16) међународну сарадњу,

17) финансирање остваривања права и дужности Републике Српске,

18) друге односе од интереса за Републику Српску, у складу са Уставом.

1. Народна скупштина Републике Српске

Члан 79. тач. 12), 15) и 16)

Народна скупштина:

12) утврђује ставове и даје сагласност на акте заједничких институција Босне и Херцеговине који се тичу остваривања права и обавеза Републике Српске,

15) ратификује споразуме које Република Српска закључи са државама и међународним организацијама,

16) ратификује споразуме о специјалним паралелним везама које Република Српска закључи са сусједним

државама, споразуме о удруживању у сложене државне заједнице федералног или конфедералног уређења,

2. Предсједник Републике Српске

Члан 89. став (1) тач. 3) и 7) и став (2)

(1) Предсједник Републике Српске:

3) предлаже Народној скупштини кандидате за предсједника и судије Уставног суда Републике Српске на приједлог Високог судског и тужилачког савјета Републике Српске,

7) обавља, у складу са Уставом и Уставом Босне и Херцеговине и законом, послове из области безбједности и односа Републике Српске са другим државама и међународним организацијама,

(2) Предсједник Републике Српске, у складу са законом, командује војском и поставља, унапређује и разрјешава официре Војске Републике Српске.

VII. ОДБРАНА

Члан 115.

(1) Право је и дужност свих грађана да бране и штите суверенитет, територијални интегритет, независност и уставни поредак Републике Српске.

(2) Република Српска може прогласити војну неутралност или одлучити о војном савезу са другим државама.

(3) Права и дужности у одбрани уређују се посебним законима.

Члан 116.

(1) Република Српска има своју војску.

(2) О Војсци Републике Српске доноси се посебан закон.

Члан 117.

Војском Републике Српске командује предсједник Републике Српске, на основу Устава и закона.

Члан 124.

(1) Влада Републике Српске има право да до одлуке Уставног суда обустави од извршења пропис, општи или појединачни акт за које сматра да су противуставни или противзаконити.

(2) Република Српска има право и дужност да путем републичких органа непосредно обезбиједи извршавање закона и других прописа уколико их органи и организације у Републици Српској не би извршавали.

IX. УСТАВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Члан 125. став (1) тачка 1) и став (3)

(1) Уставни суд:

1) одлучује о примјени закона и аката органа Босне и Херцеговине на територији Републике Српске,

(3) Уставни суд може оцјењивати уставност закона и уставност и законитост прописа и општих аката који су престали да важе, ако од престанка важења до покретања поступка није протекло више од једне године.

X. СУДОВИ И ТУЖИЛАШТВА

Члан 130.

(1) Законом се оснива Високи судски и тужилачки савјет Републике Српске и уређује његов рад, организација, надлежности и овлашћења.

(2) Услови и мандат за вршење судијске и тужилачке функције, именовање и премјештај судија и јавних тужилаца, привремено упућивање судија и јавних тужилаца, оцјењивање судија и јавних тужилаца, дисциплинска одговорност судија и јавних тужилаца, привремено удаљење судија и јавних тужилаца од вршења

дужности, неспојивост дужности судија и јавних тужилаца са другим функцијама, престанак мандата судија и јавних тужилаца и друга питања у вези са радом Високог судског и тужилачког савјета Републике Српске уређују се законом.

XI. ПРОМЈЕНА УСТАВА

Члан 143.

(1) Приједлог да се приступи промјени Устава могу поднијети предсједник Републике Српске, Влада и најмање 30 посланика Народне скупштине.

(2) О приједлогу да се приступи промјени Устава одлучује Народна скупштина већином гласова народних посланика.

Члан 144.

(1) Нацрт акта о промјени Устава утврђује Народна скупштина већином гласова од укупног броја народних посланика.

(2) Нацрт акта о промјени Устава ставља се на јавну расправу.

Члан 145.

Након спроведене јавне расправе о нацрту акта о промјени Устава, Комисија за уставна питања Народне скупштине утврђује приједлог акта о промјени Устава и доставља га Народној скупштини.

Члан 146.

(1) О приједлогу акта о промјени Устава одлучује Народна скупштина.

(2) Прије одлучивања о промјени Устава, Народна скупштина може упутити тај приједлог на референдум.

(3) Промјена Устава усвојена је ако за њу гласа најмање двије трећине од укупног броја народних посланика.

(4) Ако промјена Устава не буде усвојена, приједлог за промјену о истом питању не може се поновити прије истека три мјесеца од дана када је приједлог одбијен.

Члан 147.

Акт о промјени Устава проглашава Народна скупштина.

Члан 148.

(1) Устав Републике Српске може се мијењати уставним амандманима.

(2) У случају ратног стања или непосредне ратне опасности Народна скупштина може утврдити приједлог промјене Устава и усвојити уставне амандмане на истом засједању (без отварања јавне расправе).

11. **Закључак у вези са Нацртом Устава Републике Српске** ("Службени гласник Републике Српске" број 23/25 од 18. марта 2025. године) у релевантном дијелу гласи:

1. Нацрт Устава Републике Српске ставља се на јавну расправу.

2. Јавна расправа бит ће спроведена у року од 30 дана.

3. За организовање и спровођење јавне расправе задужује се Одбор за уставна питања Народне скупштине Републике Српске, који се истовремено обавезује да, по спроведеној јавној расправи, утврди Приједлог Устава Републике Српске и достави га Народној скупштини Републике Српске.

4. Нацрт Устава Републике Српске објавиће се на интернет страници Народне скупштине Републике Српске www.narodnaskupstina.rs.net.

5. Овај закључак ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске", а објавиће се и у једним дневним новинама и на интернет страници Народне скупштине Републике Српске.

12. Устав Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" бр. 21/92, 28/94, 8/96, 13/96, 15/96, 16/96, 21/96, 12/00, 31/00, 36/00, "Службени гласник БиХ" број 36/00, "Службени гласник Републике Српске" бр. 21/02, 26/02 исправка, 30/02 исправка, 31/02, 69/02, 31/03, 98/03, 115/05, 117/05, 48/11 и 91/19)

За потребе ове одлуке користи се неслужбени пречишћени текст прописа сачињен у Уставном суду, како је објављен у службеним гласилима јер није објављен на свим службеним језицима и писмима, а који у релевантном дијелу гласи:

XI. ПРОМЈЕНА УСТАВА

Члан 132.

Приједлог да се приступи промјени Устава Републике могу поднијети председник Републике, Влада и најмање 30 посланика Народне скупштине.

О приједлогу да се приступи промјени Устава одлучује Народна скупштина већином гласова народних посланика.

Члан 133.

Нацрт акта о промјени Устава утврђује Народна скупштина већином гласова од укупног броја народних посланика.

Нацрт акта о промјени Устава ставља се на јавну расправу.

Члан 134.

Након проведене јавне расправе о нацрту акта о промјени Устава, Комисија за уставна питања Народне скупштине утврђује приједлог акта о промјени Устава.

Члан 135.

О предлогу акта о промени Устава одлучују Народна скупштина и Веће народа.

Промена Устава усвојена је ако за њу гласа најмање две трећине од укупног броја народних посланика и већина чланова Већа народа из сваког конститутивног народа и Осталих.

Ако промјена Устава не буде усвојена, приједлог за промјену по истом питању не може се поновити прије истека три мјесеца од дана када је приједлог одбијен.

Члан 136.

Акт о промјени Устава проглашава Народна скупштина.

Члан 137.

Устав Републике може се мијењати уставним амандманима.

У случају ратног стања или непосредне ратне опасности Народна скупштина може утврдити приједлог промјене Устава и усвојити уставне амандмане на истом засједању (без отварања јавне расправе).

13. Пословник Народне скупштине Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 66/20) у релевантном дијелу гласи:

1. Акти Народне скупштине

Члан 177. ст. (1) и (2)

(1) Народна скупштина доноси Устав и одлучује о промјени Устава.

(2) Народна скупштина доноси законе, друге прописе и опште акте, план развоја, просторни план, буџет, декларације, резолуције, препоруке, одлуке и закључке.

Члан 181. ст. (1) и (2)

(1) Одлука се доноси као акт извршавања права и дужности Народне скупштине, као извршни пропис или као акт регулисања унутрашње организације и односа у Народној скупштини.

(2) Одлуком се одлучује о избору, именовању и разрешењу, о потврди или о давању сагласности на акте организација и заједница и о другим пословима из надлежности Народне скупштине утврђеним Уставом и овим пословником.

Члан 217.

(1) Одлуке, закључци, декларације, резолуције, препоруке, планови, програми, информације, анализе и друга акта о којима се одлучује у Народној скупштини разматрају се у форми приједлога ако Уставом, законом и овим пословником није другачије одређено.

(2) Изузетно, акти из става (1) овог члана могу се разматрати у форми нацрта, на приједлог овлашћеног предлагача.

Члан 218.

(1) На акте из чл. 215. и 217. примјењују се одредбе овог пословника о поступку за доношење закона ако Уставом, законом и овим пословником није другачије одређено.

(2) На одлуке из члана 217. примјењују се одредбе члана 213. овог пословника о поступку за доношење закона по хитном поступку ако Уставом, законом и овим пословником није другачије одређено.

IX. ПРОМЈЕНА УСТАВА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Члан 224.

(1) Приједлог да се приступи промјени Устава Републике могу поднијети председник Републике, Влада и најмање 30 посланика Народне скупштине.

(2) Приједлог из става (1) председник Народне скупштине упућује народним посланицима, Одбору за уставна питања и Влади, када се уврсти у дневни ред сједнице Народне скупштине.

Члан 225.

(1) О приједлогу да се приступи промјени Устава на сједници Народне скупштине води се јединствен претрес.

(2) Када усвоји приједлог да се приступи промјени Устава, Народна скупштина одређује рок у којем ће Одбор за уставна питања израдити текст нацрта амандмана на Устав и доставити га Народној скупштини.

(3) Текст нацрта амандмана садржи и образложење.

(4) Текст нацрта амандмана председник Народне скупштине доставља посланицима и Влади ради давања мишљења, након уврштавања у дневни ред сједнице Народне скупштине.

(5) О тексту нацрта амандмана води се јединствен претрес.

(6) По завршеном претресу Народна скупштина нацрт амандмана утврђује већином гласова од укупног броја народних посланика.

Члан 226.

(1) Нацрт амандмана ставља се на јавну расправу и објављује се у средствима информисања.

(2) Народна скупштина утврђује трајање јавне расправе.

(3) *Одбор за уставна питања организује јавну расправу, разматра све приспјеле приједлоге, мишљења и сугестије из јавне расправе и након тога утврђује приједлог амандмана и доставља га Народној скупштини.*

(4) *Уз приједлог амандмана утврдиће се, по потреби, приједлог уставног закона за спровођење амандмана.*

Члан 227.

Приједлог амандмана и приједлог Уставног закона за спровођење амандмана предсједник Народне скупштине доставља народним посланицима и Влади ради могућности давања мишљења, након уврштавања у дневни ред сједнице Народне скупштине.

Члан 228.

(1) *О приједлогу амандмана на сједници Народне скупштине води се претрес у појединостима.*

(2) *Приједлог за измјену или допуну појединих рјешења у приједлогу амандмана могу поднијети Уставом овлашћени предлагачи, најкасније 24 часа прије почетка сједнице Народне скупштине на којој је предвиђено разматрање приједлога амандмана.*

(3) *Одбор за уставна питања размотриће прије сједнице Народне скупштине приједлоге и предложити Народној скупштини њихово прихватање или одбијање.*

(4) *По завршеном претресу и гласању о приједлозима из ст. (2) и (3) овог члана Народна скупштина одлучује о приједлогу амандмана у цјелини.*

(5) *Народна скупштина може одлучити да се о сваком од поднесених амандмана појединачно изјашњава.*

Члан 229.

Приједлог амандмана усвојен је ако за њега гласају најмање двије трећине од укупног броја народних посланика.

V. Допустивост

14. При испитивању допустивости захтјева Уставни суд је пошао од одредби члана VI/3.a) Устава Босне и Херцеговине.

15. Члан VI/3.a) Устава Босне и Херцеговине у релевантном гласи:

а) Уставни суд има искључиву надлежност да одлучује у споровима који по овом Уставу настају између ентитета, или између Босне и Херцеговине и једног или оба ентитета, или између институција Босне и Херцеговине, укључујући, али се не ограничавајући само на то:

[...]

- Да ли је неки члан устава или закона ентитета у сагласности са овим Уставом.

Спорове могу покретати само чланови Предсједништва, предсједавајући Министарског савјета, предсједавајући или замјеник предсједавајућег било којег вијећа Парламентарне скупштине, једна четвртина чланова било којег вијећа Парламентарне скупштине или једна четвртина било ког законодавног вијећа неког ентитета.

16. Захтјев за оцјену уставности поднијело је једанаест чланова Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ, што значи да је захтјев поднио овлашћени субјекат, у смислу члана VI/3.a) Устава Босне и Херцеговине.

17. Након што је утврђено да је предметни захтјев поднио овлашћени субјекат, Уставни суд ће утврдити да ли питања која се покрећу захтјевом улазе у надлежност Уставног суда, како је то прописано чланом VI/3.a) Устава

Босне и Херцеговине. Уставни суд указује да је у својој пракси у вези с питањем постојања уставног спора заузео став да "акти и активности једног од ентитета могу покренути питање постојања спора између тог ентитета и БиХ о неком питању из Устава Босне и Херцеговине за чије рјешавање је једино надлежан Уставни суд". При томе је Уставни суд протумачио да спор не може произлазити из редовних позитивноправних прописа, већ се мора тицати одређеног питања које је регулисано самим Уставом Босне и Херцеговине. У вези с тим, Уставни суд подсјећа да је, према одредби члана VI/3.a) Устава Босне и Херцеговине, једини надлежан да одлучује о било којем спору који се, између осталог, према овом уставу јавља између БиХ и једног ентитета (види Уставни суд, Одлука о допустивости и меритуму број У-2/22 од 26. маја 2022. године, тач. 75–78. с референцама на другу праксу Уставног суда, доступна на www.ustavisud.ba).

18. Уставни суд примјећује да подносиоци захтјева истичу да је саставни дио Одлуке Нацрт Устава Републике Српске, којим се дерогира велики број уставних и законских норми и који је супротан ставовима Уставног суда из ранијих одлука, те се њиме негирају БиХ, њене надлежности и институције и стварају услови за отцјељење РС од БиХ. С друге стране, Народна скупштина сматра да не постоји надлежност Уставног суда, као ни спор, у смислу члана VI/3. Устава Босне и Херцеговине, те да покретање процедуре разматрања Нацрта Устава Републике Српске унутар ентитетске законодавне власти представља унутрашње нормативно питање ентитета. Имајући у виду да је чланом VI/3.a) Устава Босне и Херцеговине прописано да је Уставни суд надлежан да одлучује о било којем спору који се јавља по овом уставу, Уставни суд треба испитати да ли је доношење Одлуке о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске довело до "спора" између БиХ и РС о питању из Устава Босне и Херцеговине за чије рјешавање је једино надлежан Уставни суд.

19. Уставни суд најприје запажа да подносиоци захтјева траже утврђивање спора између БиХ и РС због доношења Одлуке о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске као акта који се доноси у процесу доношења устава. У вези с тим, Уставни суд запажа да није спорно да предмет захтјева за оцјену уставности нису ни устав нити закони ентитета, у смислу члана VI/3.a) Устава Босне и Херцеговине. Уставни суд указује на то да је у својој досадашњој пракси, у ситуацијама када је покретано питање усаглашености неког општег акта који није изричито наведен у одредби члана VI/3.a) Устава Босне и Херцеговине, у сваком појединачном предмету цијенио карактер и правну природу оспорених аката у односу на надлежност која му је додијељена на основу наведеног члана, те сходно томе изражавао став да ли ће конкретни захтјев за испитивање тих аката оцијенити допустивим. Дакле, Уставни суд указује да се приликом разматрања надлежности у таквим случајевима не ограничава само на врсту аката, него у сваком конкретном случају испитује и *ad hoc* одлучује да ли је могуће прихватити надлежност.

20. У вези с тим, Уставни суд подсјећа на став да сама чињеница да су побијане одредбе садржане у правним актима који нису изричито побројани у члану VI/3.a) Устава Босне и Херцеговине није, без изузетка, препрека за одлучивање Уставног суда. Међутим, то у исто вријеме не

значи и да сваки такав правни акт може бити предмет оцјене уставности у смислу надлежности из цитиране уставне одредбе, као и да ће свако позивање на принципе садржане у Уставу Босне и Херцеговине нужно резултирати постојањем спора за који је једино Уставни суд надлежан за одлучивање (види, *mutatis mutandis*, између осталих, Одлуку о допуствости број У-28/13 од 26. марта 2015. године, тачка 17, доступну на www.ustavnisud.ba).

21. Полазећи од наведеног, Уставни суд подсјећа да се приликом разматрања надлежности не ограничава само на врсту аката, већ је неопходно темељито анализирати садржај спорног акта и последице које тај акт производи. У том погледу, Уставни суд указује да је прихватио надлежност да оцјењује уставност закључака које је донијела Народна скупштина у случају када је њима успостављена обавеза за органе јавне власти Републике Српске која се тичала питања разграничења надлежности између ентитета и државе, те могућности преузимања надлежности између ентитета и државе као питања из члана III/5. Устава Босне и Херцеговине. (*op. cit.*, У-2/22, тач. 75–79). Уставни суд је у тој одлуци навео да се "стварање обавезе да се припреми текст Устава Републике Српске и закона у областима из надлежности државе БиХ може сматрати 'спором' у смислу члана VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине, те да се у конкретном случају поставља питање могућности ентитета да припремају, доносе и стављају ван снаге прописе у областима за које је установљена надлежност државе" (*ibid.*, У-2/22, тачка 78). Такође, у Одлуци број У-26/25 Уставни суд је закључио да постоји надлежност Уставног суда за оцјену појединих тачака закључака Народне скупштине којима је задужен Колегијум Народне скупштине да припреми текст резолуције о самоопредјељењу српског народа и Републике Српске и у којима је садржан имплицитан налог да се одлуке Суда БиХ, Централне изборне комисије БиХ и Уставног суда не поштују и не спроводе. Наиме, Уставни суд је закључио да се ради о акту који има карактер општег нормативног правног акта који успоставља одређене обавезе за институције на које се односе (види Уставни суд, Одлука о допуствости и меритуму број У-26/25 од 27. новембра 2025. године, тач. 52–55). С друге стране, Уставни суд је одбио да успостави надлежност за оцјењивање закључака Народне скупштине у дијелу у којем су се они односили на изражавање политичких ставова Народне скупштине о општим питањима (као што су непостојање уставноправног континуитета БиХ, асиметрични начин организације државе, неуставност закона које је наметнуо високи представник и сл.), односно на сопствено тумачење Народне скупштине о расподјели надлежности између ентитета РС и државе БиХ (*op. cit.*, У-2/22, тачка 75).

22. Враћајући се на конкретан предмет, Уставни суд примјећује да, према чл. 132–136. Устава Републике Српске (види тачку 12. одлуке), предсједник РС, Влада и најмање 30 посланика Народне скупштине могу да поднесу приједлог да се приступи промјени Устава Републике Српске. Дакле, није спорно да Народна скупштина може да доноси и одлучује о промјени Устава Републике Српске (члан 177. став (1) Пословника Народне скупштине). У том поступку Народна скупштина утврђује нацрт акта о промјени Устава Републике Српске већином гласова од

укупног броја народних посланика, који се затим ставља на јавну расправу. У вези с тим, Уставни суд указује да се нацрт Устава Републике Српске доноси у форми одлуке. Одлука Народне скупштине, према члану 181. став (1) Пословника Народне скупштине, доноси се као акт извршавања права и дужности Народне скупштине, као извршни пропис или као акт регулисања унутрашње организације и односа у Народној скупштини. Ставом (2) истог члана прописано је да се одлуком одлучује и "о другим пословима из надлежности Народне скупштине утврђеним Уставом и овим пословником". Након спроведене јавне расправе Комисија за уставна питања Народне скупштине утврђује приједлог акта о промјени Устава. О приједлогу акта о промјени Устава Републике Српске одлучује Народна скупштина и Вијеће народа. Промјена Устава Републике Српске је усвојена ако за њу гласа најмање двије трећине од укупног броја народних посланика и већина чланова Вијећа народа из сваког конститутивног народа и Осталих. На крају, Народна скупштина проглашава акт о промјени Устава Републике Српске.

23. У конкретном случају, Народна скупштина је донијела одлуку којом је утврђен Нацрт Устава Републике Српске, па Уставни суд закључује да је Одлука о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске донесена "као акт извршавања права и дужности Народне скупштине", односно њене надлежности да одлучује о промјени Устава Републике Српске. Одлука о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске је објављена у "Службеном гласнику Републике Српске" 18. марта 2025. године и ступила је на снагу наредног дана од дана објављивања. Након доношења Одлуке о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске, Народна скупштина је на истој сједници донијела Закључак у вези с Нацртом Устава Републике Српске (у даљњем тексту: Закључак). У Закључку је, сходно одредбама члана 133. став 2. и члана 226. Пословника Народне скупштине, одређено да се Нацрт Устава Републике Српске ставља на јавну расправу и одређен је рок од 30 дана у којем ће бити спроведена, те задужен Одбор за уставна питања Народне скупштине да организује и спроведе јавну расправу, утврди Приједлог Устава Републике Српске и достави га Народној скупштини (види тачку 11. одлуке). Дакле, Одлуком о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске успостављене су јасне обавезе за органе јавне власти РС које произлазе из релевантних одредаба Устава Републике Српске и Пословника Народне Скупштине. Тако су Закључком, који је истовремено усвојен, органима јавне власти у РС дати конкретни задаци, односно надлежним тијелима да одрже јавну расправу и утврде Приједлог Устава Републике Српске који ће бити достављен Народној скупштини на разматрање и усвајање. При томе, Уставни суд напомиње да нема информацију о томе у којој фази се налази поступак доношења новог Устава Републике Српске, односно да ли је одржана јавна расправа и да ли је Одбор за уставна питања предузео активности прописане релевантним одредбама.

24. Имајући у виду садржај Одлуке о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске и наводе подносилаца захтјева, Уставни суд констатује да се Одлука о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске односи на питања која произлазе из Устава Босне и Херцеговине.

Наиме, Одлуком о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске покреће се процедура доношења новог устава ентитета, чији садржај, према наводима подносилаца захтјева, задире у расподјелу надлежности између државе и ентитета, те у уставни положај и надлежности институција БиХ. У том смислу, поступање на основу Одлуке о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске питање надлежности тијела ентитета да воде јавну расправу и нормативно уређују правна питања која су, према Уставу Босне и Херцеговине, у искључивој надлежности државе, што представља питање из самог Устава Босне и Херцеговине. Стога, имајући у виду да се Одлуком о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске задире у надлежности институција БиХ, Уставни суд сматра неоснованим наводе Народне скупштине да Одлука о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске представља унутрашње нормативно питање ентитета, које не производи правне последице ван његовог уставног оквира. У таквим околностима Уставни суд сматра да у конкретном случају постоји "спор", у смислу члана VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине, између БиХ и РС о питању регулисаном Уставом Босне и Херцеговине, због чега Уставни суд сматра да постоји његова надлежност да оцјењује уставност Одлуке о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске.

VI. Меритум

25. Подносиоци захтјева наводе да Одлука о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске није у складу са чл. I/1, I/2, III/3.б) и VI/5. Устава Босне и Херцеговине.

Уставна обавеза поштовања Устава Босне и Херцеговине и одлука институција БиХ

26. Прије разматрања основаности захтјева Уставни суд подсјећа да је у својој досадашњој пракси члан I/2. Устава Босне и Херцеговине тумачио на начин да укључује принцип владавине права. Као што је Уставни суд нагласио у наведеној пракси, принцип владавине права није ограничен само на формално поштовање уставности и законитости, већ захтијева да сви правни акти (закони, прописи и сл.) имају одређен садржај, односно квалитет примјерен демократском систему, тако да служе заштити људских права и слобода у односима грађана и тијела јавне власти у оквиру демократског политичког система (види Уставни суд, Одлука о допустивости и меритуму број У-21/25 од 22. јануара 2026. године, тачка 23. с референцама на другу праксу Уставног суда, доступно на www.ustavnisud.ba).

27. Такође, Уставни суд сматра да је важно да подсјети да је у својој пракси већ заузео јасан став о уставној обавези поштовања државних закона. Тако је у Одлуци број У-14/04 Уставни суд истакао да "довошење ентитетских закона супротно процедури која је прописана државним законима покреће питање уставности таквих закона у смислу одредаба члана III/3.б) Устава Босне и Херцеговине, те да се обавезе које намећу државни закони морају поштовати" (види Уставни суд, Одлука о допустивости и меритуму број У-14/04 од 29. октобра 2010. године, објављена у "Службеном гласнику БиХ" број 23/05). У том погледу, Уставни суд указује на своју већ устаљену праксу према којој до повреде релевантних одредби Устава Босне и Херцеговине може доћи уколико закони ентитета нису усклађени с државним законом који, у релевантној области, захтијева од ентитетског закона да

одредбе ентитетског закона буду у складу с одредбама релевантног државног закона (види детаљније Уставни суд, Одлука о допустивости и меритуму број У-2/24 од 30. маја 2024. године, тач. 15. и 16, доступна на www.ustavnisud.ba).

28. На крају, Уставни суд подсјећа да тумачење члана VI/5. Устава Босне и Херцеговине у вези са чланом 72. Правила Уставног суда указује на то да се уставни принципи коначности и обавезности одлука Уставног суда остварују кроз три правне обавезе из члана 72. Правила Уставног суда, а то су обавезе поштовања, спровођења и извршења одлука Уставног суда. Поштовање одлука Уставног суда односи се на општу обавезу свих физичких и правних лица да признају коначност и обавезујући карактер одлука Уставног суда. То значи да се одлуке не могу игнорисати или оспоравати другим правним средствима, осим када су испуњени услови за њихово преиспитивање. Спровођење одлука Уставног суда спада у надлежности свих тијела јавних власти која су дужна да предузимају правне кораке како би одлуке произвеле правне ефекте у пракси. Та обавеза је нарочито релевантна за тијела власти која су донијела правне акте који су проглашени неуставним. Уставни суд истиче да спровођење његове одлуке не подразумијева само доношење нових или измјену постојећих законских и подзаконских аката, нити се може сматрати да је ограничено само на формално усклађивање прописа. Спровођење обухвата и дужност свих тијела власти да се суздрже од било каквих радњи које би се заснивале на правном акту или одредби који су проглашени неуставним. Такво тумачење произлази из правне природе одлука Уставног суда, које су коначне и обавезујуће и имају дејство *erga omnes*, а с циљем очувања уставних принципа владавине права, правне сигурности и ефективне заштите уставности и људских права. На крају, извршење одлука Уставног суда се конкретно односи на механизам правне присиле, када надлежна тијела (извршна власт, законодавна тијела или судови) не поступи у складу с одлуком Уставног суда. При томе је важно нагласити да обавеза извршења одлука Уставног суда обухвата не само изреку већ и образложење, укључујући и правна схватања и разлоге на којима је изрека заснована, што је Уставни суд изричито потврдио у више наврата (види Уставни суд, Рјешење о неизвршењу број У-12/24 од 10. јула 2025. године, тачка 7. с референцама на другу праксу Уставног суда, доступно на www.ustavnisud.ba).

У односу на Одлуку о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске

29. У конкретном случају, Уставни суд примјећује да је Народна скупштина, примјењујући поступак уставних промјена описан у тачки 22. одлуке, у Одлуци о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске утврдила Нацрт Устава Републике Српске. Нацрт Устава Републике Српске се састоји од Преамбуле и 150 чланова, који су подијелени у 12 поглавља: Основне одредбе; Људска права и слободе; Економско и социјално уређење; Права и дужности Републике Српске; Организација Републике Српске; Територијална организација и локална самоуправа; Одбрана; Уставност и законитост; Уставни суд Републике Српске; Судови и тужилаштво; Промјена Устава; Завршне одредбе. Дакле, Нацртом Устава Републике Српске регулисана су сва значајнија питања која се уобичајено регулишу таквим правним актом, укључујући и уставно

уређење, организацију извршне, законодавне и судске власти, права и слободе грађана, ступање и важење закона и осталих аката, одбрану итд.

30. Подносиоци захтјева тврде да се одредбама Одлуке о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске негирају БиХ, њене надлежности и институције, те да Одлука садржи одредбе које су супротне уставним и законским прописима и одлукама Уставног суда. С друге стране, Народна скупштина сматра да питање унутрашњег ентитетског уређења, укључујући и иницијативе за измјену или доношење уставних аката, спада у искључиву ентитетску надлежност, уз обавезу поштовања Устава Босне и Херцеговине, што се у конкретном случају ни на који начин не доводи у питање. У контексту тих навода, Уставни суд подсјећа да је питање промјене Устава Републике Српске разматрао у Одлуци број У-2/22, у којој је закључио да су тач. 18, 19. и 20. Декларације о уставним принципима, које прописују промјену Устава Републике Српске, супротне чл. I/2. и III/3.б) Устава Босне и Херцеговине. У вези с тим, Уставни суд подсјећа да су Декларацијом о уставним принципима, као и закључцима који су мериторно разматрани у Одлуци број У-2/22, установљене обавезе које се односе на припремање и упућивање у процедуру новог текста Устава Републике Српске, као и на припремање те упућивање у процедуру закона у областима у којима је дошло до преузимања, односно пријеноса надлежности с ентитета на државу БиХ на основу члана III/5.а) Устава Босне и Херцеговине. Поред тога, садржан је став да се закони БиХ који су донесени на основу те одредбе Устава Босне и Херцеговине и експлицитно наведени у закључцима након доношења и ступања на снагу тих нових закона у Народној скупштини неће моћи примјењивати на територији РС (*op. cit.*, У-2/22, тачка 77).

31. Доводећи наведено у везу с претходно истакнутим ставовима Уставног суда, Уставни суд ће размотрити да ли су Одлуком о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске прекршени чл. I/2, III/3.б) и VI/5. Устава Босне и Херцеговине. При томе, Уставни суд сматра потребним истакнути да не оспорава право РС да мијења важећи Устав Републике Српске било у цјелини било у односу на поједине одредбе. Међутим, било какве измјене ентитетског устава морају бити сагласне с одредбама Устава Босне и Херцеговине у смислу члана III/3.б) Устава Босне и Херцеговине, те с одлукама Уставног суда у смислу члана VI/5. Устава Босне и Херцеговине и, у коначници, с принципом владавине права из члана I/2. Устава Босне и Херцеговине.

32. Разматрајући појединачне одредбе Одлуке о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске у оквиру навода подносилаца захтјева, Уставни суд указује да је чланом 4. став (2) Одлуке о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске прописано да РС припадају све државне функције и надлежности, осим оних које су чланом III Устава Босне и Херцеговине изричито предвиђене као надлежности институција БиХ. Из наведене одредбе се може закључити да Одлука о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске не признаје додатне надлежности које је преузела БиХ у складу са чланом III/5.а) Устава Босне и Херцеговине. Међутим, Уставни суд подсјећа да је већ заузео став да када је нека надлежност ентитета на основу сагласности пренесена на државни ниво она је постала

искључива надлежност државе, па у складу с принципом владавине права из члана I/2. Устава Босне и Херцеговине само на основу одлука донесених у институцијама може доћи до враћања тих раније пренесених надлежности (*ibid.*, У-2/22, тачка 90). Слиједом тога, Уставни суд сматра да Народна скупштина не може Одлуком о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске иницијативу процесну процедуру, укључујући и упућивање таквог акта на јавну расправу, с циљем једностраног "враћања" надлежности које су пренесене на БиХ. Наиме, сам чин сачињавања Нацрта Устава Републике Српске у којем су садржане одредбе које предвиђају једнострано преузимање државних надлежности супротно је принципу владавине права јер јавна расправа о неуставним приједлозима подрива ауторитет државних институција. Даље, РС као један од ентитета мора поштовати тренутни уставноправни поредак и подјелу надлежности, те одлуке институција БиХ с циљем остваривања принципа владавине права, у смислу чл. I/2. и III/3.б) Устава Босне и Херцеговине (*ibid.*, Одлука о допустивости и меритуму број У-7/25 од 29. маја 2025. године, тачка 48, доступна на www.ustavisud.ba).

33. Будући да је ентитет РС дужан да поштује тренутну подјелу надлежности, Уставни суд закључује и да РС не може поново да иницира успостављање паралелног институционалног и правног оквира у областима које се тичу одбране, пореског система и послова из надлежности Високог судског и тужилачког савјета БиХ (у даљњем тексту: ВСТСБиХ), како је то прописано у члану 76. став (1) тачка 8), чл. 116, 117. и 130. Одлуке о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске. Наиме, наведеним одредбама Одлуке о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске настоји се успоставити нормативни оквир за преузимање надлежности ентитета РС или његових органа у области пореског система, успостављање и командовање Војском РС, те оснивање Високог судског и тужилачког савјета РС. Међутим, Уставни суд подсјећа да је у области правосуђа (за доношење Закона о ВСТСБиХ и формирању ВСТСБиХ), у области одбране и безбједности, те у области индиректног опорезивања постигнута сагласност ентитета о пријеносу надлежности на ниво државе БиХ (*op. cit.*, У-2/22, тачка 84, те додатно одлуке о допустивости и меритуму бр. У-8/25 од 29. маја 2025. године, тачка 44, У-11/08 од 30. јануара 2009. године, тачка 23, У-5/11 од 27. маја 2011. године, тач. 18–25, У-14/04, тачка 26, доступне на www.ustavisud.ba). Према томе, чак ни у форми Одлуке о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске не може се једнострано, на територији једног ентитета, покретати поступак за преузимање тих надлежности. При таквом стању ствари за Уставни суд је очигледно да Одлука о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске настоји једнострано дерогирати државни уставноправни поредак нормирањем у областима које су у искључивој надлежности БиХ, па су стога супротне чл. I/2, III/3.б) и VI/5. Устава Босне и Херцеговине.

34. Даље, Уставни суд подсјећа да су ентитети, према принципу владавине права из члана I/2. Устава Босне и Херцеговине, дужни да поштују законе на нивоу БиХ, а, према члану III/3.б) Устава Босне и Херцеговине, дужни да поштују одлуке институција БиХ (види Уставни суд, Одлука о допустивости и меритуму број У-17/22 од 1. и 2. децембра 2022. године, тачка 35, доступна на www.ustavisud.ba). Поддржавајући наведени став, Уставни

суд сматра да РС не може установити правни основ за будуће једнострано обустављање примјене прописа и активности институција БиХ, како је то предвиђено у члану 6. ст. (2), (3) и (4) Одлуке о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске. Исто тако, ни Уставни суд РС не може одлучивати о примјени закона и аката органа БиХ на територији РС, како је то предвиђено чланом 125. став 1. тачка 1) Одлуке о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске. Уставни суд је у својој дугогодишњој пракси стално указивао на уставну обавезу поштовања државних закона. Тако је, нпр. у Одлуци број У-7/25, Уставни суд оцијенио да је *prima facie* у супротности с Уставом Босне и Херцеговине Закон о непримјењивању закона и забрани дјеловања вануставних институција БиХ, којим се у потпуности искључује примјена државних закона на територији ентитета РС (*op. cit.*, У-7/25, тачка 55). Стога Уставни суд закључује и да су одредбе Одлуке о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске којим се настоји нормативно предвидјети правни основ којим ће се онемогућити или отежати примјена закона, активности и аката институција БиХ супротне Уставу Босне и Херцеговине.

35. Поред наведеног, Уставни суд сматра неопходним да укаже на још неке одредбе Одлуке о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске које су у супротности с одредбама Устава Босне и Херцеговине. Наиме, Уставни суд примјећује да је чланом 5. став (3) Одлуке о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске прописано да се споразум о промјени "граничне линије" између РС и Федерације БиХ може потврдити референдумом у РС. Међутим, Уставни суд је у Првој дјелимичној одлуци број У-5/98, разматрајући сличну тада важећу одредбу Устава Републике Српске, закључио да термин "граница" у члану 2. став 2. Устава Републике Српске није у складу с Уставом Босне и Херцеговине и прогласио га неуставним. Уставни суд је у образложењу таквог закључка указао да се терминима "граница" ("border") и "разграничење" ("boundary"), који су кориштени у Општем оквирном споразуму и његовим анексима, даје различито значење, па се у таквим околностима не може сматрати да је коришћење другачије терминологије у Уставу Републике Српске у складу с Уставом Босне и Херцеговине (види Уставни суд, Прва дјелимична одлука о допуствости и меритуму број У-5/98 од 29. и 30. јануара 2000. године, тач. 14–17, доступна на www.ustavnisud.ba). Иако се у члану 5. став (3) Одлуке о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске користи термин "гранична линија", Уставни суд сматра да коришћење тог термина није у складу с Уставом Босне и Херцеговине, који јасно користи термин "разграничење" између ентитета. Осим тога, у Трећој дјелимичној одлуци број У-5/98 од 30. јуна и 1. јула 2000. године (тач. 97. и 98, доступна на www.ustavnisud.ba), Уставни суд је прогласио неуставним ријечи "држава српског народа и" из члана 1. Устава Републике Српске. Стога је и формулација "Република Српска је држава српског народа и" из члана 3. Одлуке о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске супротна ставу Уставног суда израженом у наведеној одлуци.

36. Коначно, Уставни суд примјећује и да је чланом 9. Одлуке о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске прописано да РС има право на самоопредјељење, те да може успостављати специјалне паралелне везе, удруживати

се у сложене државне заједнице федералног или конфедералног уређења са сусједним и другим државама или групом држава. Члан III/2.а) Устава Босне и Херцеговине заиста додјељује право ентитетима да успостављају посебне паралелне односе с државама сусједним БиХ. Међутим, Уставни суд наглашава да давање уставног овлашћења ентитету РС да се може удруживати у сложене државне заједнице федералног или конфедералног уређења са сусједним и другим државама или групом држава представља директну пријетњу суверенитету и територијалном интегритету БиХ те је супротно Уставу Босне и Херцеговине (види Уставни суд, Одлука о допуствости и меритуму број У-2/25 од 27. марта 2025. године, тачка 37, доступна на www.ustavnisud.ba). Осим тога, Уставни суд је у својој пракси већ утврдио да, према Уставу Босне и Херцеговине, ентитети немају право на самоопредјељење које би дозволило самоорганизацију и територијално отцјељење јер је то у супротности са чл. I/3. и III/2.а) и 5. Устава Босне и Херцеговине (*op. cit.*, У-26/25, тач. 65–67, и Трећа дјелимична одлука број У-5/98 од 30. јуна и 1. јула 2000. године, тач. 28–32, доступне на www.ustavnisud.ba), а тај став је коначан и обавезујући, у смислу члана VI/5. Устава Босне и Херцеговине.

37. Све наведено је довољно за закључак Уставног суда да су члан 3, члан 4. став (2), члан 5. став (3), члан 6. ст. (2), (3) и (4), члан 9, члан 76. став (1) тачка 8), члан 116, члан 117, члан 125. став 1. тачка 1) и члан 130. Одлуке о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске супротни одредбама Устава Босне и Херцеговине и одлукама Уставног суда. При томе, Уставни суд примјећује да се ради о одредбама које се односе на друштвено уређење РС, надлежности РС, однос између институција РС према БиХ и њеним институцијама и актима, успостављање надлежности РС у области војске, индиректног опорезивања и ВСТС-а, које су пренесене на БиХ, права на самоопредјељење и сл. Дакле, наведене одредбе представљају основ уставног уређења РС којим су регулисана најважнија питања положаја и дјеловања органа јавне власти, а које су надограђене другим уставним одредбама у једну нормативну цјелину. Стога се те одредбе не могу посматрати изоловано нити се само за њих може утврдити да су неуставне. Слиједом утврђене чињенице да су цитиране одредбе у суштини основи уставног система РС, а да су противне одредбама Устава Босне и Херцеговине и одлукама Уставног суда, Уставни суд закључује да је цијела Одлука о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске супротна одредбама Устава Босне и Херцеговине и одлукама Уставног суда. Стога, Уставни суд сматра да Народна скупштина, супротно наводима из одговора на захтјев, приликом утврђивања Одлуке о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске није поштовала одредбе Устава Босне и Херцеговине нити обавезујуће одлуке Уставног суда. На основу наведеног, Уставни суд закључује да Одлука о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске у цијелости није у складу са чл. I/2, III/3.б) и VI/5. Устава Босне и Херцеговине.

38. Одлучујући о дејству ове одлуке Уставног суда, Уставни суд је, у складу са чланом 61. став (3) Правила Уставног суда, утврдио да Одлука о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске престаје да важи наредног дана од дана објављивања одлуке Уставног суда у "Службеном

гласнику БиХ". Такође, полазећи од околности да су Закључком дати конкретни задаци органима јавне власти у РС (види тачку 23. одлуке), Уставни суд је, у складу са чланом 61. став (1) Правила Уставног суда, наложио Народној скупштини Републике Српске, свим надлежним органима у Републици Српској, као и свим службеним или одговорним лицима у тим институцијама да обуставе све активности које предузимају на основу Одлуке о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске. Уставни суд је за спровођење ове одлуке задужио Народну скупштину као законодавни орган који доноси и одлучује о промјени Устава Републике Српске, према члану 177. став (1) Пословника Народне скупштине.

Остали наводи

39. Коначно, Уставни суд запажа да су подносиоци захтјева оспорили уставност Одлуке о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске и с аспекта члана I/1. Устава Босне и Херцеговине. Међутим, Уставни суд сматра да, с обзиром на већ усвојене закључке, нема потребе посебно испитивати те наводе.

VII. Закључак

40. Уставни суд утврђује да Одлука о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске није у складу са чл. I/2, III/3.б) и VI/5. Устава Босне и Херцеговине јер одредбе које представљају основ уставног уређења РС нису усклађене с одредбама Устава Босне и Херцеговине и коначним и обавезујућим одлукама Уставног суда.

41. На основу члана 59. ст. (1) и (2) и члана 61. ст. (1), (2) и (3) Правила Уставног суда, Уставни суд је одлучио као у диспозитиву ове одлуке.

42. С обзиром на одлуку Уставног суда у овом предмету, није неопходно посебно разматрати приједлог подносилаца захтјева за доношење привремене мјере.

43. Према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник

Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирсад Ћеман, с. р.

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **U-13/25**, рјешавајући захтјев **jedanaest članova Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine**, на основу члана VI/3.a) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (2) тачка б), члана 59. ст. (1) и (2) и члана 61. ст. (1), (2) и (3) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – преčišћени текст ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), у саставу:

Mirsad Ćeman, predsjednik

Valerija Galić, potpredsjednica

Angelika Nußberger, potpredsjednica

Helen Keller, sutkinja

Ledi Bianku, sudija

Marin Vukoja, sudija

Larisa Velić, sutkinja

на сједници одржаној 26. марта 2026. године donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Одлучујући о захтјеву **jedanaest članova Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine** за рјешавање спора између Босне и Херцеговине и Републике Српске,

Уставни суд Босне и Херцеговине утврђује да постоји спор у вези с Одлуком о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске ("Službeni glasnik Republike Srpske" број 23/2025).

Утврђује се да Одлука о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске ("Službeni glasnik Republike Srpske" број 23/2025) није у складу са чланом I/2. Устава Босне и Херцеговине, чланом III/3.б) Устава Босне и Херцеговине и чланом VI/5. Устава Босне и Херцеговине.

У складу са чланом 61. став (2) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, укида се Одлука о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске ("Službeni glasnik Republike Srpske" број 23/2025).

У складу са чланом 61. став (3) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, укинута Одлука о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске ("Službeni glasnik Republike Srpske" број 23/2025) престаје важити наредног дана од дана објављивања одлуке Уставног суда у "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine".

У складу са чланом 61. став (1) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, налаже се Народној скупштини Републике Српске, свим надлежним органима у Републици Српској, као и свим службеним или одговорним лицима у тим институцијама да обуставе све активности које предузимају на основу Одлуке о утврђивању Нацрта Устава Републике Српске ("Službeni glasnik Republike Srpske" број 23/2025).

За провођење ове одлуке задужије се Народна скупштина Републике Српске, којој се налаже да, у складу са чланом 72. став (5) Правила Уставног суда, у року од три мјесеца од дана достављања ове одлуке обавјести Уставни суд Босне и Херцеговине о предузетим мјерама с циљем извршења ове одлуке.

Одлуку објавити у "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" и "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. Jedanaest članova Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, i to Šerif Špago, Edin Ramić, Safet Kešo, Midhat Čaušević, Nermin Mandra, Denijal Tulumović, Amor Mašović, Šemsudin Dedić, Milan Dunović, Vlatko Glavaš i Zlatan Begić (u daljnjem tekstu: podnosioci zahtjeva), podnijelo je 19. marta 2025. godine Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) zahtjev za rješavanje spora s entitetom Republika Srpska, Narodnom skupštinom Republike Srpske, zbog donošenja Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" број 23/2025). Podnosioci zahtjeva su istovremeno podnijeli i zahtjev za određivanje privremene mjere kojom bi Ustavni sud naložio obustavljanje primjene Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske do konačne odluke Ustavnoг суда o zahtjevu.

II. Postupak pred Ustavnim sudom

2. Na osnovu člana 23. Pravila Ustavnoг суда, od Narodne skupštine Republike Srpske (u daljnjem tekstu: Narodna skupština) zatraženo je 22. decembra 2025. godine da dostavi odgovor na zahtjev. Narodna skupština je 29. decembra 2025. godine zatražila produženje roka za dostavljanje odgovora na zahtjev. Ustavni sud je, na osnovu člana 23. stav (1) Pravila Ustavnoг суда, produžio rok do 20. januara 2026. godine.

3. Narodna skupština je 19. januara 2026. godine dostavila odgovor za zahtjev.

III. Zahtjev

a) Navodi iz zahtjeva

4. Podnosioci zahtjeva navode da Odluka o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske nije u saglasnosti sa čl. I/1, I/2, III/3.b) i VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine. Dalje navode da je Odlukom o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske usvojen Nacrt Ustava Republike Srpske i upućen u javnu raspravu, te da se njime negiraju Bosna i Hercegovina, njene nadležnosti i institucije i stvaraju uvjeti za otcjepljenje entiteta Republika Srpska (u daljnjem tekstu: RS) od Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BiH). Podnosioci zahtjeva ističu da se spor odnosi na pitanje ustavnopravne obaveze entitetskih vlasti da poštuju Ustav Bosne i Hercegovine, podjelu nadležnosti između države i entiteta, konkretno RS, u vezi s obavezujućom i izvršnom snagom odluka Ustavnog suda, u smislu člana VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine. Također smatraju da kršenjem ustavne odredbe mogu biti prekršeni principi iz člana I/1. i I/2. Ustava Bosne i Hercegovine. U tom kontekstu se pozivaju na odluke Ustavnog suda br. U-15/08, U-10/14, U-10/16, U-16/20 i U-2/22, u kojima je Ustavni sud zaključio da se radilo o sporu između RS i BiH. Ističu da je Odluka o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske akt niže pravne snage, odnosno da nije zakon ili ustav entiteta, ali da se radi o aktu čiji je sastavni dio Nacrt Ustava Republike Srpske, kojim se derogira veliki broj ustavnih i zakonskih normi. Budući da Nacrt Ustava Republike Srpske propisuje veliki broj odredbi koje su suprotne ranijim odlukama Ustavnog suda, a te odluke nije moguće preispitati putem javne rasprave o Nacrtu Ustava Republike Srpske, smatraju da se radi o sporu koji jedino Ustavni sud može riješiti.

5. Podnosioci zahtjeva posebno ukazuju na to da je Odluka o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske usvojena na osnovima i principima Deklaracije o ustavnim principima broj 02/1-021-1034/21 od 10. decembra 2021. godine i drugim aktima nabrojanim u Odluci Ustavnog suda broj U-2/22, koji su tom odlukom Ustavnog suda stavljeni van snage. Smatraju da sve navedeno Odluku o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske čini protivnom čl. I/2, III/3.b) i VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine. Osim toga, podnosioci zahtjeva ističu i da se velikim brojem odredbi Nacrta Ustava Republike Srpske, koji je sastavni dio Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske, ignoriraju druge odluke Ustavnog suda. Stoga ističu da se njihova neustavnost može ispraviti jedino stavljanjem van snage Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske, a s njom i Nacrta Ustava Republike Srpske. U vezi s tim, podnosioci zahtjeva ukazuju da bi stavove iz tač. 32, 95, 97. i 98. Treće djelimične odluke Ustavnog suda broj U-5/98 od 1. jula 2000. godine, koji se odnose na konstitutivnost naroda na cijeloj teritoriji BiH, trebalo slijediti u ocjenjivanju Preambule, člana 1, člana 3, člana 9. st. (1) i (2), člana 10. stav (1) tačka 2), člana 12. stav (1) i člana 13. stav (3) Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske. Posebno ističu da su Nacrtom Ustava Republike Srpske ukinuti mehanizmi zaštite i jednakosti konstitutivnih naroda u RS, koji su bili uvedeni nakon navedene odluke Ustavnog suda, odnosno da su ukinute pozicije potpredsjednika entiteta, Vijeća naroda RS, zatim mehanizam zaštite vitalnog nacionalnog interesa itd. Podnosioci zahtjeva ukazuju i da je u Prvoj djelimičnoj odluci Ustavnog suda broj U-5/98 od 29. januara 2000. godine navedeno da između entiteta ne postoji "granica" nego "razgraničenje između dva

entiteta". Stoga smatraju da je član 5. stav (3) Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske, koji govori o promjeni granične linije između entiteta, protivan čl. I/1, I/2. i VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine. Dalje, podnosioci zahtjeva smatraju da je neustavan član 76. stav (1) tačka 8) Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske kojim je propisano da je RS nadležan za bankarski i porezni sistem jer je Ustavni sud u Prvoj djelimičnoj odluci Ustavnog suda broj U-5/98 utvrdio da je protivustavno propisivanje nadležnosti RS u tom pogledu. Osim toga, smatraju da je neustavan član 6. st. (2), (3) i (4) Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske jer je Ustavni sud u Prvoj djelimičnoj odluci broj U-5/98 proglasio neustavnom nadležnost entitetskih organa nad donošenjem i primjenom akata BiH.

6. Podnosioci zahtjeva navode i da su neustavni član 4. stav (2), član 8, član 125. stav (1) tačka 1, član 79. stav (1) tač. 12), 15) i 16), član 89. stav (1) tač. 3) i 7) i stav (2), član 115, član 116, član 117, član 124, član 125. stav (1) tačka 1) i stav (3), član 130, član 143, član 144, član 145, član 146, član 147. i član 148. Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske prema stavovima Ustavnog suda iznesenim u tač. 83, 84. i 90. Odluke broj U-2/22 i tač. 56. i 57. Prve djelimične odluke broj U-5/98. Osim toga, podnosioci zahtjeva navode da su neustavne odredbe Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske koje govore o državnoj imovini jer je odlukama Ustavnog suda br. U-1/11 i U-4/21 utvrđeno da RS nema nadležnost nad upravljanjem i raspolaganjem državnom imovinom. U vezi s tim, ističu da Odluka o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske, između ostalog, u članu 2, suprotno navedenim odlukama Ustavnog suda, propisuje: "Republika Srpska je suverena na svom kopnenom području potvrđenom i Općim okvirnim sporazumom za mir u Bosni i Hercegovini, kao i rijekama, jezerima i zračnim prostorom iznad tih područja".

7. Podnosioci zahtjeva su predložili da Ustavni sud donese privremenu mjeru kojom se obustavlja primjena Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske do donošenja konačne odluke Ustavnog suda o zahtjevu. U vezi s tim, ističu da Odluka o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske i aktivnosti Narodne skupštine izazivaju političku, ustavnu i međunarodnu krizu kojom se državi nanosi nenadoknativa šteta.

b) Odgovor na zahtjev

8. Narodna skupština je navela da zahtjev nije osnovan u procesnom i materijalnom pravnom smislu. U vezi s tim, smatra da ne postoji nadležnost Ustavnog suda jer osporena radnja ne proizvodi pravne efekte prema institucijama BiH. Dalje ističe da nije došlo do prijenosa, uzurpacije ili osporavanja nadležnosti BiH te da nije donesen akt kojim bi se neposredno mijenjao ustavni poredak BiH. Smatra da sam čin pokretanja procedure razmatranja Nacrta Ustava Republike Srpske unutar entitetske zakonodavne vlasti predstavlja unutrašnje normativno pitanje entiteta, koje ne proizvodi pravne posljedice van njegovog ustavnog okvira. Osim toga, Narodna skupština smatra da ne postoji spor u smislu člana VI/3. Ustava Bosne i Hercegovine. U vezi s tim, ističe da je Ustavni sud u svojoj praksi više puta naglasio da hipotetički, pretpostavljeni ili budući sporovi ne mogu biti predmet ustavnosudske kontrole. Dalje navodi da u konkretnom slučaju izostaju osnovni procesni uvjeti za odlučivanje (postojanje stvarnog spora) jer ne postoji konačni akt, norma koja je stupila na pravnu snagu, kao ni neposredna povreda ustavnih nadležnosti institucija BiH.

Narodna skupština ističe i da Ustav Bosne i Hercegovine ne poznaje institut apstraktne ili preventivne kontrole nacрта entitetskih propisa. Stoga smatra da konkretni zahtjev kojim se osporava akt koji nije stupio na snagu niti proizvodi pravno djelovanje mora biti odbačen kao nedopušten. Posebno ističe da pitanje unutrašnjeg entitetskog uređenja, uključujući i inicijative za izmjenu ili donošenje ustavnih akata, spada u isključivu entitetsku nadležnost, uz obavezu poštovanja Ustava Bosne i Hercegovine, što se u konkretnom slučaju ni na koji način ne dovodi u pitanje.

IV. Relevantni propisi

9. U **Ustavu Bosne i Hercegovine** relevantne odredbe glase:

Član I

Bosna i Hercegovina

1. Kontinuitet

Republika Bosna i Hercegovina, čije je zvanično ime od sada "Bosna i Hercegovina", nastavlja svoje pravno postojanje po međunarodnom pravu kao država, sa unutrašnjom strukturom modificiranom ovim Ustavom, i sa postojećim međunarodno priznatim granicama. Ona ostaje država članica Ujedinjenih naroda i može kao Bosna i Hercegovina zadržati članstvo ili zatražiti prijem u organizacijama unutar sistema Ujedinjenih naroda, kao i u drugim međunarodnim organizacijama.

2. Demokratska načela

Bosna i Hercegovina je demokratska država koja funkcioniše u skladu sa zakonom i na osnovu slobodnih i demokratskih izbora.

Član III/3.b)

Nadležnosti i odnosi između institucija Bosne i Hercegovine i entiteta

3. Pravni poredak i nadležnosti institucija

b) Entiteti i sve njihove administrativne jedinice će se u potpunosti pridržavati ovog Ustava, kojim se stavljaju van snage zakonske odredbe Bosne i Hercegovine i ustavne i zakonske odredbe entiteta koje mu nisu saglasne, kao i odluka institucija Bosne i Hercegovine. Opšta načela međunarodnog prava su sastavni dio pravnog poretka Bosne i Hercegovine i entiteta.

Član VI/5.

Ustavni sud

5. Odluke

Odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

10. Odluka o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 23/25 od 18. marta 2025. godine) u relevantnom dijelu glasi:

I.

Narodna skupština Republike Srpske utvrđuje Nacrt Ustava Republike Srpske.

II.

Sastavni dio ove odluke je Nacrt Ustava Republike Srpske.

III.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Preambula

Ustavno uređenje Republike Srpske zasniva se na pravnom kontinuitetu od 9. januara 1992. godine, kao dana proglašenja Republike Srpske i 28. februara 1992. godine, kada je donesen prvi Ustav Republike Srpske; na historijskom kontinuitetu srednjovjekovne državnosti zemalja kojima su vladale dinastije Nemanjića, Kotromanića i druge; na

dogovorenim osnovnim principima (Ženevski principi od 8. septembra 1995) i nastavku dogovorenih principa (Njujorški principi od 26. septembra 1995), kao i porodičnim vrijednostima koje uživaju najviši stepen zaštite Republike Srpske.

Naglašavajući posvećenost poštovanju ljudskog dostojanstva, slobode i jednakosti, nacionalnoj ravnopravnosti, demokratskim institucijama, vladavini prava, socijalnoj pravdi, pluralističkom društvu, garantiranju i zaštiti ljudskih sloboda i prava, kao i prava manjinskih grupa, u skladu sa međunarodnim standardima, zabrani diskriminacije i uvažavanju pravila tržišne ekonomije,

Uvažavajući tradiciju srpskog i drugih naroda u borbi protiv fašizma i nacizma,

U želji da obezbijedi mir, toleranciju i opće blagostanje,

U namjeri da doprinese razvoju prijateljskih odnosa među narodima i državama,

Izražavajući opredijeljenost Republike Srpske za potpuno poštovanje i dosljedno primjenjivanje Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, koji Aneksom 4 nedvosmisleno prihvata, potvrđuje i garantira ustavnopravni položaj Republike Srpske,

Imajući u vidu međunarodne sporazume o ljudskim pravima i slobodama,

Poštujući Povelju Ujedinjenih nacija,

Narodna skupština Republike Srpske kao ustavotvorni organ donosi

Ustav Republike Srpske

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Republika Srpska je suveren, jedinstven i nedjeljiv ustavnopravni subjekt, potvrđen voljom naroda i Općim okvirnim sporazumom za mir u Bosni i Hercegovini, kao međunarodnim ugovorom, te Ustavom BiH.

Član 3.

Republika Srpska je država srpskog naroda i svih naroda i građana koji u njoj žive i ravnopravno i bez diskriminacije učestvuju u vršenju vlasti.

Član 4.

(1) Republika Srpska samostalno obavlja svoje ustavotvorne, zakonodavne, izvršne i sudske funkcije.

(2) Republici Srpskoj pripadaju sve državne funkcije i nadležnosti, osim onih koje su članom 3. Ustava Bosne i Hercegovine izričito predviđene kao nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine.

Član 5.

(1) Republika Srpska suvereno odlučuje o svojim ovlašćenjima, zadržavajući pravo da svojom slobodnom voljom istupa iz sporazuma (na nivou BiH).

(2) Sporazum iz stava 1. ovog člana može se potvrditi referendumom u Republici Srpskoj.

(3) Sporazum o promjeni granične linije između Republike Srpske i Federacije Bosne i Hercegovine može se potvrditi referendumom u Republici Srpskoj.

Član 6.

(1) Odluku o potpisivanju Sporazuma o izmjenama i dopunama Ustava Bosne i Hercegovine donosi Narodna skupština Republike Srpske.

(2) Narodna skupština i Vlada Republike Srpske mogu obustaviti primjenu bilo kojeg akta, mjere ili aktivnosti organa i institucija na nivou BiH a koji nemaju osnov u Ustavu Bosne i Hercegovine.

(3) *Zakoni koji nisu u isključivoj nadležnosti Bosne i Hercegovine ili koji nisu proistekli iz sporazuma entiteta ne proizvode pravno djejsvo u Republici Srpskoj.*

(4) *Zakoni koje donosi Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine primjenjivat će se na teritoriji Republike Srpske nakon što ih potvrdi Narodna skupština Republike Srpske.*

Član 8.

Izabrani ili imenovani predstavnici Republike Srpske u institucijama Bosne i Hercegovine dužni su da zastupaju interese Republike Srpske, u skladu sa ovim ustavom i aktima Narodne skupštine Republike Srpske.

Član 9.

(1) *Republika Srpska ima pravo na samoopredjeljenje.*

(2) *Republika Srpska može uspostavljati specijalne paralelne veze, udruživati se u složene državne zajednice federalnog ili konfederalnog uređenja sa susjednim i drugim državama ili grupom država.*

Član 10. tačka 2)

Ustavno uređenje Republike Srpske zasniva se na:

2) *obezbjedivanju prava srpskog naroda i drugih naroda i građana,*

Član 12.

(1) *Službeni jezici u Republici Srpskoj su srpski jezik, jezik bošnjačkog naroda i jezik hrvatskog naroda.*

(2) *Službena pisma su ćirilica i latinica.*

(3) *Na područjima gdje žive druge jezičke grupe u službenoj upotrebi su i njihovi jezici i pisma, na način određen zakonom.*

Član 13.

(1) *Republika Srpska ima zastavu, grb i himnu.*

(2) *Izgled zastave i grba i tekst himne uređuju se ustavnim zakonom.*

(3) *Prilikom zvaničnih manifestacija, nakon himne Republike Srpske, izvodi se i svečana pjesma "Bože pravde".*

Član 76.

Republika Srpska uređuje i obezbeđuje:

1) *suverenitet, integritet, ustavni poredak i teritorijalnu cjelovitost Republike Srpske,*

2) *odbranu i bezbjednost,*

3) *mjere iz svoje nadležnosti za slučaj ratnog stanja i vanrednog stanja koje proglaše nadležne institucije Republike Srpske,*

4) *mjere za slučaj vanrednog stanja koje proglaše nadležni organi Republike Srpske,*

5) *ustavnost i zakonitost,*

6) *ostvarivanje i zaštitu ljudskih prava i sloboda,*

7) *svojinske i obligacione odnose i zaštitu svih oblika svojine, pravni položaj privrednih i drugih organizacija, njihovih udruženja i komora, ekonomske odnose sa inozemstvom koji nisu preneseni na institucije Bosne i Hercegovine, tržište i planiranje,*

8) *bankarski i porezni sistem,*

9) *osnovne ciljeve i pravce privrednog, naučnog, tehnološkog, demografskog i socijalnog razvoja, razvoja poljoprivrede i sela, korištenje prostora, politiku i mjere za usmjeravanje razvoja i robne rezerve,*

10) *kontrolu zakonitosti raspologanja sredstvima pravnih lica i prikupljanje statističkih i drugih podataka od općeg interesa,*

11) *organizaciju, nadležnosti i rad državnih organa,*

12) *sistem javnih službi,*

13) *radne odnose, zaštitu na radu, zapošljavanje, socijalno osiguranje i druge oblike socijalne zaštite, zdravstvo, boračku i invalidsku zaštitu, brigu o djeci i omladini, obrazovanje, kulturu i zaštitu kulturnih dobara, fizičku kulturu,*

14) *zaštitu životne sredine,*

15) *sistem javnog informiranja,*

16) *međunarodnu saradnju,*

17) *finansiranje ostvarivanja prava i dužnosti Republike Srpske,*

18) *druge odnose od interesa za Republiku Srpsku, u skladu sa Ustavom.*

1. *Narodna skupština Republike Srpske*

Član 79. tač. 12), 15) i 16)

Narodna skupština:

12) *utvrđuje stavove i daje saglasnost na akte zajedničkih institucija Bosne i Hercegovine koji se tiču ostvarivanja prava i obaveza Republike Srpske,*

15) *ratificira sporazume koje Republika Srpska zaključi sa državama i međunarodnim organizacijama,*

16) *ratificira sporazume o specijalnim paralelnim vezama koje Republika Srpska zaključi sa susjednim državama, sporazume o udruživanju u složene državne zajednice federalnog ili konfederalnog uređenja,*

2. *Predsjednik Republike Srpske*

Član 89. stav (1) tačke 3. i 7. i stav (2)

(1) *Predsjednik Republike Srpske:*

3) *predlaže Narodnoj skupštini kandidate za predsjednika i sudije Ustavnog suda Republike Srpske na prijedlog Visokog sudskog i tužilačkog savjeta Republike Srpske,*

7) *obavlja, u skladu sa Ustavom i Ustavom Bosne i Hercegovine i zakonom, poslove iz oblasti bezbjednosti i odnosa Republike Srpske sa drugim državama i međunarodnim organizacijama,*

(2) *Predsjednik Republike Srpske, u skladu sa zakonom, komanduje vojskom i postavlja, unapređuje i razrješava oficire Vojske Republike Srpske.*

VII. ODBRANA

Član 115.

(1) *Pravo je i dužnost svih građana da brane i štite suverenitet, teritorijalni integritet, neovisnost i ustavni poredak Republike Srpske.*

(2) *Republika Srpska može proglasiti vojnu neutralnost ili odlučiti o vojnom savezu sa drugim državama.*

(3) *Prava i dužnosti u odbrani uređuju se posebnim zakonima.*

Član 116.

(1) *Republika Srpska ima svoju vojsku.*

(2) *O Vojsci Republike Srpske donosi se poseban zakon.*

Član 117.

Vojskom Republike Srpske komanduje predsjednik Republike Srpske, na osnovu Ustava i zakona.

Član 124.

(1) *Vlada Republike Srpske ima pravo da do odluke Ustavnog suda obustavi od izvršenja propis, opći ili pojedinačni akt za koje smatra da su protivustavni ili protivzakoniti.*

(2) *Republika Srpska ima pravo i dužnost da putem republičkih organa neposredno obezbijedi izvršavanje zakona i drugih propisa ukoliko ih organi i organizacije u Republici Srpskoj ne bi izvršavali.*

IX. USTAVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE**Član 125. stav (1) tačka 1) i stav (3)**

(1) *Ustavni sud:*

1) *odlučuje o primjeni zakona i akata organa Bosne i Hercegovine na teritoriji Republike Srpske,*

(3) *Ustavni sud može ocjenjivati ustavnost zakona i ustavnost i zakonitost propisa i općih akata koji su prestali važiti, ako od prestanka važenja do pokretanja postupka nije proteklo više od jedne godine.*

X. SUDOVI I TUŽILAŠTVA**Član 130.**

(1) *Zakonom se osniva Visoki sudski i tužilački savjet Republike Srpske i uređuje njegov rad, organizacija, nadležnosti i ovlaštenja.*

(2) *Uvjeti i mandat za vršenje sudijske i tužilačke funkcije, imenovanje i premještanje sudija i javnih tužilaca, privremeno upućivanje sudija i javnih tužilaca, ocjenjivanje sudija i javnih tužilaca, disciplinska odgovornost sudija i javnih tužilaca, privremeno udaljenje sudija i javnih tužilaca od vršenja dužnosti, nespojivost dužnosti sudija i javnih tužilaca sa drugim funkcijama, prestanak mandata sudija i javnih tužilaca i druga pitanja u vezi sa radom Visokog sudskog i tužilačkog savjeta Republike Srpske uređuju se zakonom.*

XI. PROMJENA USTAVA**Član 143.**

(1) *Prijedlog da se pristupi promjeni Ustava mogu podnijeti predsjednik Republike Srpske, Vlada i najmanje 30 poslanika Narodne skupštine.*

(2) *O prijedlogu da se pristupi promjeni Ustava odlučuje Narodna skupština većinom glasova narodnih poslanika.*

Član 144.

(1) *Nacrt akta o promjeni Ustava utvrđuje Narodna skupština većinom glasova od ukupnog broja narodnih poslanika.*

(2) *Nacrt akta o promjeni Ustava stavlja se na javnu raspravu.*

Član 145.

Nakon provedene javne rasprave o nacrtu akta o promjeni Ustava, Komisija za ustavna pitanja Narodne skupštine utvrđuje prijedlog akta o promjeni Ustava i dostavlja ga Narodnoj skupštini.

Član 146.

(1) *O prijedlogu akta o promjeni Ustava odlučuje Narodna skupština.*

(2) *Prije odlučivanja o promjeni Ustava, Narodna skupština može uputiti taj prijedlog na referendum.*

(3) *Promjena Ustava usvojena je ako za nju glasa najmanje dvije trećine od ukupnog broja narodnih poslanika.*

(4) *Ako promjena Ustava ne bude usvojena, prijedlog za promjenu o istom pitanju ne može se ponoviti prije isteka tri mjeseca od dana kada je prijedlog odbijen.*

Član 147.

Akt o promjeni Ustava proglašava Narodna skupština.

Član 148.

(1) *Ustav Republike Srpske može se mijenjati ustavnim amandmanima.*

(2) *U slučaju ratnog stanja ili neposredne ratne opasnosti Narodna skupština može utvrditi prijedlog promjene Ustava i usvojiti ustavne amandmane na istom zasjedanju (bez otvaranja javne rasprave).*

11. Zaključak u vezi sa Nacrtom Ustava Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 23/25 od 18. marta 2025. godine) u relevantnom dijelu glasi:

1. *Nacrt Ustava Republike Srpske stavlja se na javnu raspravu.*

2. *Javna rasprava bit će provedena u roku od 30 dana.*

3. *Za organiziranje i provođenje javne rasprave zadužuje se Odbor za ustavna pitanja Narodne skupštine Republike Srpske, koji se istovremeno obavezuje da, po provedenoj javnoj raspravi, utvrdi Prijedlog Ustava Republike Srpske i dostavi ga Narodnoj skupštini Republike Srpske.*

4. *Nacrt Ustava Republike Srpske objavit će se na internet stranici Narodne skupštine Republike Srpske www.narodnaskupstinars.net.*

5. *Ovaj zaključak stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenom glasniku Republike Srpske", a objavit će se i u jednim dnevnim novinama i na internet stranici Narodne skupštine Republike Srpske.*

12. Ustav Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 21/92, 28/94, 8/96, 13/96, 15/96, 16/96, 21/96, 12/00, 31/00, 36/00, "Službeni glasnik BiH" broj 36/00, "Službeni glasnik Republike Srpske" br. 21/02, 26/02 ispravka, 30/02 ispravka, 31/02, 69/02, 31/03, 98/03, 115/05, 117/05, 48/11 i 91/19)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst propisa sačinjen u Ustavnom sudu, kako je objavljen u službenim glasilima jer nije objavljen na svim službenim jezicima i pismima, a koji u relevantnom dijelu glasi:

XI. PROMJENA USTAVA**Član 132.**

Prijedlog da se pristupi promjeni Ustava Republike mogu podnijeti predsjednik Republike, Vlada i najmanje 30 poslanika Narodne skupštine.

O prijedlogu da se pristupi promjeni Ustava odlučuje Narodna skupština većinom glasova narodnih poslanika.

Član 133.

Nacrt akta o promjeni Ustava utvrđuje Narodna skupština većinom glasova od ukupnog broja narodnih poslanika.

Nacrt akta o promjeni Ustava stavlja se na javnu raspravu.

Član 134.

Nakon provedene javne rasprave o nacrtu akta o promjeni Ustava, Komisija za ustavna pitanja Narodne skupštine utvrđuje prijedlog akta o promjeni Ustava.

Član 135.

O predlogu akta o promjeni Ustava odlučuju Narodna skupština i Veće naroda.

Promena Ustava usvojena je ako za nju glasa najmanje dve trećine od ukupnog broja narodnih poslanika i većina članova Veća naroda iz svakog konstitutivnog naroda i Ostalih.

Ako promjena Ustava ne bude usvojena, prijedlog za promjenu po istom pitanju ne može se ponoviti prije isteka tri mjeseca od dana kada je prijedlog odbijen.

Član 136.

Akt o promjeni Ustava proglašava Narodna skupština.

Član 137.

Ustav Republike može se mijenjati ustavnim amandmanima.

U slučaju ratnog stanja ili neposredne ratne opasnosti Narodna skupština može utvrditi prijedlog promjene Ustava i usvojiti ustavne amandmane na istom zasjedanju (bez otvaranja javne rasprave).

13. **Poslovník Narodne skupštine Republike Srpske** ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 66/20) u relevantnom dijelu glasi:

1. *Akti Narodne skupštine*

Član 177. st. (1) i (2)

(1) Narodna skupština donosi Ustav i odlučuje o promjeni Ustava.

(2) Narodna skupština donosi zakone, druge propise i opće akte, plan razvoja, prostorni plan, budžet, deklaracije, rezolucije, preporuke, odluke i zaključke.

Član 181. st. (1) i (2)

(1) Odluka se donosi kao akt izvršavanja prava i dužnosti Narodne skupštine, kao izvršni propis ili kao akt reguliranja unutrašnje organizacije i odnosa u Narodnoj skupštini.

(2) Odlukom se odlučuje o izboru, imenovanju i razrješenju, o potvrđi ili o davanju saglasnosti na akte organizacija i zajednica i o drugim poslovima iz nadležnosti Narodne skupštine utvrđenim Ustavom i ovim poslovníkom.

Član 217.

(1) Odluke, zaključci, deklaracije, rezolucije, preporuke, planovi, programi, informacije, analize i druga akta o kojima se odlučuje u Narodnoj skupštini razmatraju se u formi prijedloga ako Ustavom, zakonom i ovim poslovníkom nije drugačije određeno.

(2) Izuzetno, akti iz stava (1) ovog člana mogu se razmatrati u formi nacrtá, na prijedlog ovlašćenog predlagača.

Član 218.

(1) Na akte iz čl. 215. i 217. primjenjuju se odredbe ovog poslovníka o postupku za donošenje zakona ako Ustavom, zakonom i ovim poslovníkom nije drugačije određeno.

(2) Na odluke iz člana 217. primjenjuju se odredbe člana 213. ovog poslovníka o postupku za donošenje zakona po hitnom postupku ako Ustavom, zakonom i ovim poslovníkom nije drugačije određeno.

IX. PROMJENA USTAVA REPUBLIKE SRPSKE

Član 224.

(1) Prijedlog da se pristupi promjeni Ustava Republike mogu podnijeti predsjednik Republike, Vlada i najmanje 30 poslanika Narodne skupštine.

(2) Prijedlog iz stava (1) predsjednik Narodne skupštine upućuje narodnim poslanicima, Odboru za ustavna pitanja i Vladi, kada se uvrsti u dnevni red sjednice Narodne skupštine.

Član 225.

(1) O prijedlogu da se pristupi promjeni Ustava na sjednici Narodne skupštine vodi se jedinstven pretres.

(2) Kada usvoji prijedlog da se pristupi promjeni Ustava, Narodna skupština određuje rok u kojem će Odbor za ustavna pitanja izraditi tekst nacrtá amandmana na Ustav i dostaviti ga Narodnoj skupštini.

(3) Tekst nacrtá amandmana sadrži i obrazloženje.

(4) Tekst nacrtá amandmana predsjednik Narodne skupštine dostavlja poslanicima i Vladi radi davanja mišljenja, nakon uvrštavanja u dnevni red sjednice Narodne skupštine.

(5) O tekstu nacrtá amandmana vodi se jedinstven pretres.

(6) Po završenom pretresu Narodna skupština nacrt amandmana utvrđuje većinom glasova od ukupnog broja narodnih poslanika.

Član 226.

(1) Nacrt amandmana stavlja se na javnu raspravu i objavljuje se u sredstvima informiranja.

(2) Narodna skupština utvrđuje trajanje javne rasprave.

(3) Odbor za ustavna pitanja organizira javnu raspravu, razmatra sve prispjele prijedloge, mišljenja i sugestije iz javne rasprave i nakon toga utvrđuje prijedlog amandmana i dostavlja ga Narodnoj skupštini.

(4) Uz prijedlog amandmana utvrdit će se, po potrebi, prijedlog ustavnog zakona za provođenje amandmana.

Član 227.

Prijedlog amandmana i prijedlog Ustavnog zakona za provođenje amandmana predsjednik Narodne skupštine dostavlja narodnim poslanicima i Vladi radi mogućnosti davanja mišljenja, nakon uvrštavanja u dnevni red sjednice Narodne skupštine.

Član 228.

(1) O prijedlogu amandmana na sjednici Narodne skupštine vodi se pretres u pojedinostima.

(2) Prijedlog za izmjenu ili dopunu pojedinih rješenja u prijedlogu amandmana mogu podnijeti Ustavom ovlašćeni predlagači, najkasnije 24 časa prije početka sjednice Narodne skupštine na kojoj je predviđeno razmatranje prijedloga amandmana.

(3) Odbor za ustavna pitanja razmotrit će prije sjednice Narodne skupštine prijedloge i predložiti Narodnoj skupštini njihovo prihvaćanje ili odbijanje.

(4) Po završenom pretresu i glasanju o prijedlozima iz st. (2) i (3) ovog člana Narodna skupština odlučuje o prijedlogu amandmana u cjelini.

(5) Narodna skupština može odlučiti da se o svakom od podnesenih amandmana pojedinačno izjašnjava.

Član 229.

Prijedlog amandmana usvojen je ako za njega glasaju najmanje dvije trećine od ukupnog broja narodnih poslanika.

V. Dopustivost

14. Pri ispitivanju dopustivosti zahtjeva Ustavni sud je pošao od odredbi člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine.

15. Član VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine u relevantnom glasi:

a) Ustavni sud je jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući ali ne ograničavajući se na to:

[...]

- Da li je bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta u skladu sa ovim Ustavom.

Sporove može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući, ili njegov zamjenik, bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine; jedna četvrtina članova/delegata bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina članova bilo kojeg doma zakonodavnog organa jednog entiteta.

16. Zahtjev za ocjenu ustavnosti podnijelo je jedanaest članova Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, što znači da je zahtjev podnio ovlašćeni subjekt, u smislu člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine.

17. Nakon što je utvrđeno da je predmetni zahtjev podnio ovlašćeni subjekt, Ustavni sud će utvrditi da li pitanja koja se pokreću zahtjevom ulaze u nadležnost Ustavnog suda, kako je to propisano članom VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine. Ustavni sud ukazuje da je u svojoj praksi u vezi s pitanjem postojanja ustavnog spora zauzeo stav da "akti i aktivnosti jednog od entiteta mogu pokrenuti pitanje postojanja spora između tog entiteta i BiH o nekom pitanju iz Ustava Bosne i

Hercegovine za čije rješavanje je jedino nadležan Ustavni sud". Pri tome je Ustavni sud protumačio da spor ne može proizlaziti iz redovnih pozitivnopravnih propisa, već se mora ticati određenog pitanja koje je regulirano samim Ustavom Bosne i Hercegovine. U vezi s tim, Ustavni sud podsjeća da je, prema odredbi člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine, jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se, između ostalog, prema ovom ustavu javlja između BiH i jednog entiteta (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-2/22 od 26. maja 2022. godine, tač. 75–78. s referencama na drugu praksu Ustavnog suda, dostupna na www.ustavnisud.ba).

18. Ustavni sud primjećuje da podnosioci zahtjeva ističu da je sastavni dio Odluke Nacrta Ustava Republike Srpske, kojim se derogira veliki broj ustavnih i zakonskih normi i koji je suprotan stavovima Ustavnog suda iz ranijih odluka, te se njime negiraju BiH, njene nadležnosti i institucije i stvaraju uvjeti za otcepljenje RS od BiH. S druge strane, Narodna skupština smatra da ne postoji nadležnost Ustavnog suda, kao ni spor, u smislu člana VI/3. Ustava Bosne i Hercegovine, te da pokretanje procedure razmatranja Nacrta Ustava Republike Srpske unutar entitetske zakonodavne vlasti predstavlja unutrašnje normativno pitanje entiteta. Imajući u vidu da je članom VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine propisano da je Ustavni sud nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom ustavu, Ustavni sud treba ispitati da li je donošenje Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske dovelo do "spora" između BiH i RS o pitanju iz Ustava Bosne i Hercegovine za čije rješavanje je jedino nadležan Ustavni sud.

19. Ustavni sud najprije zapaža da podnosioci zahtjeva traže utvrđivanje spora između BiH i RS zbog donošenja Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske kao akta koji se donosi u procesu donošenja ustava. U vezi s tim, Ustavni sud zapaža da nije sporno da predmet zahtjeva za ocjenu ustavnosti nisu ni ustav niti zakoni entiteta, u smislu člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine. Ustavni sud ukazuje na to da je u svojoj dosadašnjoj praksi, u situacijama kada je pokretano pitanje usaglašenosti nekog općeg akta koji nije izričito naveden u odredbi člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine, u svakom pojedinačnom predmetu cijenio karakter i pravnu prirodu osporenih akata u odnosu na nadležnost koja mu je dodijeljena na osnovu navedenog člana, te shodno tome izražavao stav da li će konkretni zahtjev za ispitivanje tih akata ocijeniti dopustivim. Dakle, Ustavni sud ukazuje da se prilikom razmatranja nadležnosti u takvim slučajevima ne ograničava samo na vrstu akata, nego u svakom konkretnom slučaju ispituje i *ad hoc* odlučuje da li je moguće prihvatiti nadležnost.

20. U vezi s tim, Ustavni sud podsjeća na stav da sama činjenica da su pobijane odredbe sadržane u pravnim aktima koji nisu izričito pobrojani u članu VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine nije, bez izuzetka, prepreka za odlučivanje Ustavnog suda. Međutim, to u isto vrijeme ne znači i da svaki takav pravni akt može biti predmet ocjene ustavnosti u smislu nadležnosti iz citirane ustavne odredbe, kao i da će svako pozivanje na principe sadržane u Ustavu Bosne i Hercegovine nužno rezultirati postojanjem spora za koji je jedino Ustavni sud nadležan za odlučivanje (vidi, *mutatis mutandis*, između ostalih, Odluku o dopustivosti broj U-28/13 od 26. marta 2015. godine, tačka 17, dostupnu na www.ustavnisud.ba).

21. Polazeći od navedenog, Ustavni sud podsjeća da se prilikom razmatranja nadležnosti ne ograničava samo na vrstu

akata, već je neophodno temeljito analizirati sadržaj spornog akta i posljedice koje taj akt proizvodi. U tom pogledu, Ustavni sud ukazuje da je prihvatio nadležnost da ocjenjuje ustavnost zaključaka koje je donijela Narodna skupština u slučaju kada je njima uspostavljena obaveza za organe javne vlasti Republike Srpske koja se ticala pitanja razgraničenja nadležnosti između entiteta i države, te mogućnosti preuzimanja nadležnosti između entiteta i države kao pitanja iz člana III/5. Ustava Bosne i Hercegovine. (*op. cit.*, U-2/22, tač. 75–79). Ustavni sud je u toj odluci naveo da se "stvaranje obaveze da se pripremi tekst Ustava Republike Srpske i zakona u oblastima iz nadležnosti države BiH može smatrati 'sporom' u smislu člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine, te da se u konkretnom slučaju postavlja pitanje mogućnosti entiteta da pripremaju, donose i stavljaju van snage propise u oblastima za koje je ustanovljena nadležnost države" (*ibid.*, U-2/22, tačka 78). Također, u Odluci broj U-26/25 Ustavni sud je zaključio da postoji nadležnost Ustavnog suda za ocjenu pojedinih tačaka zaključaka Narodne skupštine kojima je zadužen Kolegij Narodne skupštine da pripremi tekst rezolucije o samoopredjeljenju srpskog naroda i Republike Srpske i u kojima je sadržan implicitan nalog da se odluke Suda BiH, Centralne izborne komisije BiH i Ustavnog suda ne poštuju i ne provode. Naime, Ustavni sud je zaključio da se radi o aktu koji ima karakter općeg normativnog pravnog akta koji uspostavlja određene obaveze za institucije na koje se odnose (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-26/25 od 27. novembra 2025. godine, tač. 52–55). S druge strane, Ustavni sud je odbio uspostaviti nadležnost za ocjenjivanje zaključaka Narodne skupštine u dijelu u kojem su se oni odnosili na izražavanje političkih stavova Narodne skupštine o općim pitanjima (kao što su nepostojanje ustavnopravnog kontinuiteta BiH, asimetrični način organizacije države, neustavnost zakona koje je nametnuo visoki predstavnik i sl.), odnosno na vlastito tumačenje Narodne skupštine o raspodjeli nadležnosti između entiteta RS i države BiH (*op. cit.*, U-2/22, tačka 75).

22. Vraćajući se na konkretan predmet, Ustavni sud primjećuje da, prema čl. 132–136. Ustava Republike Srpske (vidi tačku 12. odluke), predsjednik RS, Vlada i najmanje 30 poslanika Narodne skupštine mogu podnijeti prijedlog da se pristupi promjeni Ustava Republike Srpske. Dakle, nije sporno da Narodna skupština može da donosi i odlučuje o promjeni Ustava Republike Srpske (član 177. stav (1) Poslovnika Narodne skupštine). U tom postupku Narodna skupština utvrđuje nacrt akta o promjeni Ustava Republike Srpske većinom glasova od ukupnog broja narodnih poslanika, koji se zatim stavlja na javnu raspravu. U vezi s tim, Ustavni sud ukazuje da se nacrt Ustava Republike Srpske donosi u formi odluke. Odluka Narodne skupštine, prema članu 181. stav (1) Poslovnika Narodne skupštine, donosi se kao akt izvršavanja prava i dužnosti Narodne skupštine, kao izvršni propis ili kao akt reguliranja unutrašnje organizacije i odnosa u Narodnoj skupštini. Stavom (2) istog člana propisano je da se odlukom odlučuje i "o drugim poslovima iz nadležnosti Narodne skupštine utvrđenim Ustavom i ovim poslovníkom". Nakon provedene javne rasprave Komisija za ustavna pitanja Narodne skupštine utvrđuje prijedlog akta o promjeni Ustava. O prijedlogu akta o promjeni Ustava Republike Srpske odlučuje Narodna skupština i Vijeće naroda. Promjena Ustava Republike Srpske je usvojena ako za nju glasa najmanje dvije trećine od ukupnog broja narodnih poslanika i većina članova Vijeća naroda iz svakog konstitutivnog naroda i Ostalih. Na kraju,

Narodna skupština proglašava akt o promjeni Ustava Republike Srpske.

23. U konkretnom slučaju, Narodna skupština je donijela odluku kojom je utvrđen Nacrt Ustava Republike Srpske, pa Ustavni sud zaključuje da je Odluka o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske donesena "kao akt izvršavanja prava i dužnosti Narodne skupštine", odnosno njene nadležnosti da odlučuje o promjeni Ustava Republike Srpske. Odluka o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske je objavljena u "Službenom glasniku Republike Srpske" 18. marta 2025. godine i stupila je na snagu narednog dana od dana objavljivanja. Nakon donošenja Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske, Narodna skupština je na istoj sjednici donijela Zaključak u vezi s Nacrtom Ustava Republike Srpske (u daljnjem tekstu: Zaključak). U Zaključku je, shodno odredbama člana 133. stav 2. i člana 226. Poslovnika Narodne skupštine, određeno da se Nacrt Ustava Republike Srpske stavlja na javnu raspravu i određen je rok od 30 dana u kojem će biti provedena, te zadužen Odbor za ustavna pitanja Narodne skupštine da organizira i provede javnu raspravu, utvrdi Prijedlog Ustava Republike Srpske i dostavi ga Narodnoj skupštini (vidi tačku 11. odluke). Dakle, Odlukom o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske uspostavljene su jasne obaveze za organe javne vlasti RS koje proizlaze iz relevantnih odredaba Ustava Republike Srpske i Poslovnika Narodne Skupštine. Tako su Zaključkom, koji je istovremeno usvojen, organima javne vlasti u RS dati konkretni zadaci, odnosno nadležnim tijelima da održe javnu raspravu i utvrde Prijedlog Ustava Republike Srpske koji će biti dostavljen Narodnoj skupštini na razmatranje i usvajanje. Pri tome, Ustavni sud napominje da nema informaciju o tome u kojoj fazi se nalazi postupak donošenja novog Ustava Republike Srpske, odnosno da li je održana javna rasprava i da li je Odbor za ustavna pitanja preduzeo aktivnosti propisane relevantnim odredbama.

24. Imajući u vidu sadržaj Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske i navode podnosilaca zahtjeva, Ustavni sud konstatira da se Odluka o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske odnosi na pitanja koja proizlaze iz Ustava Bosne i Hercegovine. Naime, Odlukom o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske pokreće se procedura donošenja novog ustava entiteta, čiji sadržaj, prema navodima podnosilaca zahtjeva, zadire u raspodjelu nadležnosti između države i entiteta, te u ustavni položaj i nadležnosti institucija BiH. U tom smislu, postupanje na osnovu Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske pokreće pitanje nadležnosti tijela entiteta da vode javnu raspravu i normativno uređuju pravna pitanja koja su, prema Ustavu Bosne i Hercegovine, u isključivoj nadležnosti države, što predstavlja pitanje iz samog Ustava Bosne i Hercegovine. Stoga, imajući u vidu da se Odlukom o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske zadire u nadležnosti institucija BiH, Ustavni sud smatra neosnovanim navode Narodne skupštine da Odluka o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske predstavlja unutrašnje normativno pitanje entiteta, koje ne proizvodi pravne posljedice van njegovog ustavnog okvira. U takvim okolnostima Ustavni sud smatra da u konkretnom slučaju postoji "spor", u smislu člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine, između BiH i RS o pitanju reguliranom Ustavom Bosne i Hercegovine, zbog čega Ustavni sud smatra da postoji njegova nadležnost da ocjenjuje ustavnost Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske.

VI. Meritum

25. Podnosioci zahtjeva navode da Odluka o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske nije u skladu sa čl. I/1, I/2, III/3.b) i VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine.

Ustavna obaveza poštovanja Ustava Bosne i Hercegovine i odluka institucija BiH

26. Prije razmatranja osnovanosti zahtjeva Ustavni sud podsjeća da je u svojoj dosadašnjoj praksi član I/2. Ustava Bosne i Hercegovine tumačio na način da uključuje princip vladavine prava. Kao što je Ustavni sud naglasio u navedenoj praksi, princip vladavine prava nije ograničen samo na formalno poštovanje ustavnosti i zakonitosti, već zahtijeva da svi pravni akti (zakoni, propisi i sl.) imaju određen sadržaj, odnosno kvalitet primjeren demokratskom sistemu, tako da služe zaštiti ljudskih prava i sloboda u odnosima građana i tijela javne vlasti u okviru demokratskog političkog sistema (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-21/25 od 22. januara 2026. godine, tačka 23. s referencama na drugu praksu Ustavnog suda, dostupno na www.ustavnisud.ba).

27. Također, Ustavni sud smatra da je važno podsjetiti da je u svojoj praksi već zauzeo jasan stav o ustavnoj obavezi poštovanja državnih zakona. Tako je u Odluci broj U-14/04 Ustavni sud istakao da "donošenje entitetskih zakona suprotno proceduri koja je propisana državnim zakonima pokreće pitanje ustavnosti takvih zakona u smislu odredaba člana III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, te da se obaveze koje nameću državni zakoni moraju poštovati" (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-14/04 od 29. oktobra 2010. godine, objavljena u "Službenom glasniku BiH" broj 23/05). U tom pogledu, Ustavni sud ukazuje na svoju već ustaljenu praksu prema kojoj do povrede relevantnih odredbi Ustava Bosne i Hercegovine može doći ukoliko zakoni entiteta nisu usklađeni s državnim zakonom koji, u relevantnoj oblasti, zahtijeva od entitetskog zakona da odredbe entitetskog zakona budu u skladu s odredbama relevantnog državnog zakona (vidi detaljnije Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-2/24 od 30. maja 2024. godine, tač. 15. i 16, dostupna na www.ustavnisud.ba).

28. Na kraju, Ustavni sud podsjeća da tumačenje člana VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine u vezi sa članom 72. Pravila Ustavnog suda ukazuje na to da se ustavni principi konačnosti i obaveznosti odluka Ustavnog suda ostvaruju kroz tri pravne obaveze iz člana 72. Pravila Ustavnog suda, a to su obaveze poštovanja, provođenja i izvršenja odluka Ustavnog suda. Poštovanje odluka Ustavnog suda odnosi se na opću obavezu svih fizičkih i pravnih lica da priznaju konačnost i obavezujući karakter odluka Ustavnog suda. To znači da se odluke ne mogu ignorirati ili osporavati drugim pravnim sredstvima, osim kada su ispunjeni uvjeti za njihovo preispitivanje. Provođenje odluka Ustavnog suda spada u nadležnosti svih tijela javnih vlasti koja su dužna da preduzimaju pravne korake kako bi odluke proizvele pravne efekte u praksi. Ta obaveza je naročito relevantna za tijela vlasti koja su donijela pravne akte koji su proglašeni neustavnim. Ustavni sud ističe da provođenje njegove odluke ne podrazumijeva samo donošenje novih ili izmjenu postojećih zakonskih i podzakonskih akata, niti se može smatrati da je ograničeno samo na formalno usklađivanje propisa. Provođenje obuhvata i dužnost svih tijela vlasti da se suzdrže od bilo kakvih radnji koje bi se zasnivale na pravnom aktu ili odredbi koji su proglašeni neustavnim. Takvo tumačenje proizlazi iz pravne prirode odluka Ustavnog suda, koje su konačne i obavezujuće i imaju djelovanje *erga omnes*, a

s ciljem očuvanja ustavnih principa vladavine prava, pravne sigurnosti i efektivne zaštite ustavnosti i ljudskih prava. Na kraju, izvršenje odluka Ustavnog suda se konkretno odnosi na mehanizam pravne prisile, kada nadležna tijela (izvršna vlast, zakonodavna tijela ili sudovi) ne postupe u skladu s odlukom Ustavnog suda. Pri tome je važno naglasiti da obaveza izvršenja odluka Ustavnog suda obuhvata ne samo izreku već i obrazloženje, uključujući i pravna shvatanja i razloge na kojima je izreka zasnovana, što je Ustavni sud izričito potvrdio u više navrata (vidi Ustavni sud, Rješenje o neizvršenju broj *U-12/24* od 10. jula 2025. godine, tačka 7. s referencama na drugu praksu Ustavnog suda, dostupno na www.ustavnisud.ba).

U odnosu na Odluku o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske

29. U konkretnom slučaju, Ustavni sud primjećuje da je Narodna skupština, primjenjujući postupak ustavnih promjena opisan u tački 22. odluke, u Odluci o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske utvrdila Nacrt Ustava Republike Srpske. Nacrt Ustava Republike Srpske se sastoji od Preambule i 150 članova, koji su podijeljeni u 12 poglavlja: Osnovne odredbe; Ljudska prava i slobode; Ekonomsko i socijalno uređenje; Prava i dužnosti Republike Srpske; Organizacija Republike Srpske; Teritorijalna organizacija i lokalna samouprava; Odbrana; Ustavnost i zakonitost; Ustavni sud Republike Srpske; Sudovi i tužilaštvo; Promjena Ustava; Završne odredbe. Dakle, Nacrtom Ustava Republike Srpske regulirana su sva značajnija pitanja koja se uobičajeno reguliraju takvim pravnim aktom, uključujući i ustavno uređenje, organizaciju izvršne, zakonodavne i sudske vlasti, prava i slobode građana, stupanje i važenje zakona i ostalih akata, odbranu itd.

30. Podnosioci zahtjeva tvrde da se odredbama Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske negiraju BiH, njene nadležnosti i institucije, te da Odluka sadrži odredbe koje su suprotne ustavnim i zakonskim propisima i odlukama Ustavnog suda. S druge strane, Narodna skupština smatra da pitanje unutrašnjeg entitetskog uređenja, uključujući i inicijative za izmjenu ili donošenje ustavnih akata, spada u isključivu entitetsku nadležnost, uz obavezu poštovanja Ustava Bosne i Hercegovine, što se u konkretnom slučaju ni na koji način ne dovodi u pitanje. U kontekstu tih navoda, Ustavni sud podsjeća da je pitanje promjene Ustava Republike Srpske razmatrao u Odluci broj *U-2/22*, u kojoj je zaključio da su tač. 18, 19. i 20. Deklaracije o ustavnim principima, koje propisuju promjenu Ustava Republike Srpske, suprotne čl. 1/2. i III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine. U vezi s tim, Ustavni sud podsjeća da su Deklaracijom o ustavnim principima, kao i zaključcima koji su meritorno razmatrani u Odluci broj *U-2/22*, ustanovljene obaveze koje se odnose na pripremanje i upućivanje u proceduru novog teksta Ustava Republike Srpske, kao i na pripremanje te upućivanje u proceduru zakona u oblastima u kojima je došlo do preuzimanja, odnosno prijenosa nadležnosti s entiteta na državu BiH na osnovu člana III/5.a) Ustava Bosne i Hercegovine. Pored toga, sadržan je stav da se zakoni BiH koji su doneseni na osnovu te odredbe Ustava Bosne i Hercegovine i eksplicitno navedeni u zaključcima nakon donošenja i stupanja na snagu tih novih zakona u Narodnoj skupštini neće moći primjenjivati na teritoriji RS (*op. cit.*, *U-2/22*, tačka 77).

31. Dovodeći navedeno u vezu s prethodno istaknutim stavovima Ustavnog suda, Ustavni sud će razmotriti da li su Odlukom o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske prekršeni čl. 1/2, III/3.b) i VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine.

Pri tome, Ustavni sud smatra potrebnim istaknuti da ne osporava pravo RS da mijenja važeći Ustav Republike Srpske bilo u cjelini bilo u odnosu na pojedine odredbe. Međutim, bilo kakve izmjene entitetskog ustava moraju biti saglasne s odredbama Ustava Bosne i Hercegovine u smislu člana III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, te s odlukama Ustavnog suda u smislu člana VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine i, u konačnici, s principom vladavine prava iz člana 1/2. Ustava Bosne i Hercegovine.

32. Razmatrajući pojedinačne odredbe Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske u okviru navoda podnosioca zahtjeva, Ustavni sud ukazuje da je članom 4. stav (2) Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske propisano da RS pripadaju sve državne funkcije i nadležnosti, osim onih koje su članom III Ustava Bosne i Hercegovine izričito predviđene kao nadležnosti institucija BiH. Iz navedene odredbe se može zaključiti da Odluka o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske ne priznaje dodatne nadležnosti koje je preuzela BiH u skladu sa članom III/5.a) Ustava Bosne i Hercegovine. Međutim, Ustavni sud podsjeća da je već zauzeo stav da kada je neka nadležnost entiteta na osnovu saglasnosti prenesena na državni nivo ona je postala isključiva nadležnost države, pa u skladu s principom vladavine prava iz člana 1/2. Ustava Bosne i Hercegovine samo na osnovu odluka donesenih u institucijama može doći do vraćanja tih ranije prenesenih nadležnosti (*ibid.*, *U-2/22*, tačka 90). Slijedom toga, Ustavni sud smatra da Narodna skupština ne može Odlukom o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske inicirati procesnu proceduru, uključujući i upućivanje takvog akta na javnu raspravu, s ciljem jednostranog "vraćanja" nadležnosti koje su prenesene na BiH. Naime, sam čin sačinjavanja Nacrta Ustava Republike Srpske u kojem su sadržane odredbe koje predviđaju jednostrano preuzimanje državnih nadležnosti suprotno je principu vladavine prava jer javna rasprava o neustavnim prijedlozima podriiva autoritet državnih institucija. Dalje, RS kao jedan od entiteta mora poštovati trenutni ustavnopravni poredak i podjelu nadležnosti, te odluke institucija BiH s ciljem ostvarivanja principa vladavine prava, u smislu čl. 1/2. i III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine (*ibid.*, Odluka o dopustivosti i meritumu broj *U-7/25* od 29. maja 2025. godine, tačka 48, dostupna na www.ustavnisud.ba).

33. Budući da je entitet RS dužan poštovati trenutnu podjelu nadležnosti, Ustavni sud zaključuje i da RS ne može ponovo inicirati uspostavljanje paralelnog institucionalnog i pravnog okvira u oblastima koje se tiču odbrane, poreznog sistema i poslova iz nadležnosti Visokog sudskog i tužilačkog vijeća BiH (u daljnjem tekstu: VSTVBiH), kako je to propisano u članu 76. stav (1) tačka 8), čl. 116, 117. i 130. Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske. Naime, navedenim odredbama Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske nastoji se uspostaviti normativni okvir za preuzimanje nadležnosti entiteta RS ili njegovih organa u oblasti poreznog sistema, uspostavljanje i komandiranje Vojskom RS, te osnivanje Visokog sudskog i tužilačkog vijeća RS. Međutim, Ustavni sud podsjeća da je u oblasti pravosuđa (za donošenje Zakona o VSTVBiH i formiranju VSTVBiH), u oblasti odbrane i sigurnosti, te u oblasti indirektnog oporezivanja postignuta saglasnost entiteta o prijenosu nadležnosti na nivo države BiH (*op. cit.*, *U-2/22*, tačka 84, te dodatno odluke o dopustivosti i meritumu br. *U-8/25* od 29. maja 2025. godine, tačka 44, *U-11/08* od 30. januara 2009. godine, tačka 23, *U-5/11* od 27. maja 2011. godine, tač. 18–25,

U-14/04, tačka 26, dostupne na www.ustavnisud.ba). Prema tome, čak ni u formi Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske ne može se jednostrano, na teritoriji jednog entiteta, pokretati postupak za preuzimanje tih nadležnosti. Pri takvom stanju stvari za Ustavni sud je očigledno da Odluka o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske nastoji jednostrano derogirati državni ustavnopravni poredak normiranjem u oblastima koje su u isključivoj nadležnosti BiH, pa su stoga suprotne čl. I/2, III/3.b) i VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine.

34. Dalje, Ustavni sud podsjeća da su entiteti, prema principu vladavine prava iz člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine, dužni poštovati zakone na nivou BiH, a, prema članu III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, dužni poštovati odluke institucija BiH (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-17/22 od 1. i 2. decembra 2022. godine, tačka 35, dostupna na www.ustavnisud.ba). Podržavajući navedeni stav, Ustavni sud smatra da RS ne može ustanoviti pravni osnov za buduće jednostrano obustavljanje primjene propisa i aktivnosti institucija BiH, kako je to predviđeno u članu 6. st. (2), (3) i (4) Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske. Isto tako, ni Ustavni sud RS ne može odlučivati o primjeni zakona i akata organa BiH na teritoriji RS, kako je to predviđeno članom 125. stav 1. tačka 1) Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske. Ustavni sud je u svojoj dugogodišnjoj praksi stalno ukazivao na ustavnu obavezu poštovanja državnih zakona. Tako je, npr. u Odluci broj U-7/25, Ustavni sud ocijenio da je *prima facie* u suprotnosti s Ustavom Bosne i Hercegovine Zakon o neprimjenjivanju zakona i zabrani djelovanja vanustavnih institucija BiH, kojim se u potpunosti isključuje primjena državnih zakona na teritoriji entiteta RS (*op. cit.*, U-7/25, tačka 55). Stoga Ustavni sud zaključuje i da su odredbe Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske kojim se nastoji normativno predvidjeti pravni osnov kojim će se onemogućiti ili otežati primjena zakona, aktivnosti i akata institucija BiH suprotne Ustavu Bosne i Hercegovine.

35. Pored navedenog, Ustavni sud smatra nužnim ukazati na još neke odredbe Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske koje su u suprotnosti s odredbama Ustava Bosne i Hercegovine. Naime, Ustavni sud primjećuje da je članom 5. stav (3) Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske propisano da se sporazum o promjeni "granične linije" između RS i Federacije BiH može potvrditi referendumom u RS. Međutim, Ustavni sud je u Prvoj djelimičnoj odluci broj U-5/98, razmatrajući sličnu tada važeću odredbu Ustava Republike Srpske, zaključio da termin "granica" u članu 2. stav 2. Ustava Republike Srpske nije u skladu s Ustavom Bosne i Hercegovine i proglasio ga neustavnim. Ustavni sud je u obrazloženju takvog zaključka ukazao da se terminima "granica" ("border") i "razgraničenje" ("boundary"), koji su korišteni u Općem okvirnom sporazumu i njegovim aneksima, daje različito značenje, pa se u takvim okolnostima ne može smatrati da je korištenje drugačije terminologije u Ustavu Republike Srpske u skladu s Ustavom Bosne i Hercegovine (vidi Ustavni sud, Prva djelimična odluka o dopustivosti i meritumu broj U-5/98 od 29. i 30. januara 2000. godine, tač. 14–17, dostupna na www.ustavnisud.ba). Iako se u članu 5. stav (3) Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske koristi termin "granična linija", Ustavni sud smatra da korištenje tog termina nije u skladu s Ustavom Bosne i Hercegovine, koji jasno koristi termin "razgraničenje" između

entiteta. Osim toga, u Trećoj djelimičnoj odluci broj U-5/98 od 30. juna i 1. jula 2000. godine (tač. 97. i 98, dostupna na www.ustavnisud.ba), Ustavni sud je proglasio neustavnim riječi "država srpskog naroda i" iz člana 1. Ustava Republike Srpske. Stoga je i formulacija "Republika Srpska je država srpskog naroda i" iz člana 3. Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske suprotna stavu Ustavnog suda izraženom u navedenoj odluci.

36. Konačno, Ustavni sud primjećuje i da je članom 9. Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske propisano da RS ima pravo na samoopredjeljenje, te da može uspostavljati specijalne paralelne veze, udruživati se u složene državne zajednice federalnog ili konfederalnog uređenja sa susjednim i drugim državama ili grupom država. Član III/2.a) Ustava Bosne i Hercegovine zaista dodjeljuje pravo entitetima da uspostavljaju posebne paralelne odnose s državama susjednim BiH. Međutim, Ustavni sud naglašava da davanje ustavnog ovlaštenja entitetu RS da se može udruživati u složene državne zajednice federalnog ili konfederalnog uređenja sa susjednim i drugim državama ili grupom država predstavlja direktnu prijetnju suverenitetu i teritorijalnom integritetu BiH te je suprotno Ustavu Bosne i Hercegovine (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-2/25 od 27. marta 2025. godine, tačka 37, dostupna na www.ustavnisud.ba). Osim toga, Ustavni sud je u svojoj praksi već utvrdio da, prema Ustavu Bosne i Hercegovine, entiteti nemaju pravo na samoopredjeljenje koje bi dozvolilo samoorganizaciju i teritorijalno otcjepljenje jer je to u suprotnosti sa čl. I/3. i III/2.a) i 5. Ustava Bosne i Hercegovine (*op. cit.*, U-26/25, tač. 65–67, i Treća djelimična odluka broj U-5/98 od 30. juna i 1. jula 2000. godine, tač. 28–32, dostupne na www.ustavnisud.ba), a taj stav je konačan i obavezujući, u smislu člana VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine.

37. Sve navedeno je dovoljno za zaključak Ustavnog suda da su član 3, član 4. stav (2), član 5. stav (3), član 6. st. (2), (3) i (4), član 9, član 76. stav (1) tačka 8), član 116, član 117, član 125. stav 1. tačka 1) i član 130. Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske suprotni odredbama Ustava Bosne i Hercegovine i odlukama Ustavnog suda. Pri tome, Ustavni sud primjećuje da se radi o odredbama koje se odnose na društveno uređenje RS, nadležnosti RS, odnos između institucija RS prema BiH i njenim institucijama i aktima, uspostavljanje nadležnosti RS u oblasti vojske, indirektnog opozivanja i VSTV-a, koje su prenesene na BiH, prava na samoopredjeljenje i sl. Dakle, navedene odredbe predstavljaju osnov ustavnog uređenja RS kojim su regulirana najvažnija pitanja položaja i djelovanja organa javne vlasti, a koje su nadograđene drugim ustavnim odredbama u jednu normativnu cjelinu. Stoga se te odredbe ne mogu posmatrati izolirano niti se samo za njih može utvrditi da su neustavne. Slijedom utvrđene činjenice da su citirane odredbe u suštini osnovi ustavnog sistema RS, a da su protivne odredbama Ustava Bosne i Hercegovine i odlukama Ustavnog suda, Ustavni sud zaključuje da je cijela Odluka o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske suprotna odredbama Ustava Bosne i Hercegovine i odlukama Ustavnog suda. Stoga, Ustavni sud smatra da Narodna skupština, suprotno navodima iz odgovora na zahtjev, prilikom utvrđivanja Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske nije poštovala odredbe Ustava Bosne i Hercegovine niti obavezujuće odluke Ustavnog suda. Na osnovu navedenog, Ustavni sud zaključuje da Odluka o utvrđivanju Nacrta Ustava

Republike Srpske u cijelosti nije u skladu sa čl. I/2, III/3.b) i VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine.

38. Odlučujući o djelovanju ove odluke Ustavnog suda, Ustavni sud je, u skladu sa članom 61. stav (3) Pravila Ustavnog suda, utvrdio da Odluka o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske prestaje važiti narednog dana od dana objavljivanja odluke Ustavnog suda u "Službenom glasniku BiH". Također, polazeći od okolnosti da su Zaključkom dati konkretni zadaci organima javne vlasti u RS (vidi tačku 23. odluke), Ustavni sud je, u skladu sa članom 61. stav (1) Pravila Ustavnog suda, naložio Narodnoj skupštini Republike Srpske, svim nadležnim organima u Republici Srpskoj, kao i svim službenim ili odgovornim licima u tim institucijama da obustave sve aktivnosti koje preduzimaju na osnovu Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske. Ustavni sud je za provođenje ove odluke zadužio Narodnu skupštinu kao zakonodavni organ koji donosi i odlučuje o promjeni Ustava Republike Srpske, prema članu 177. stav (1) Poslovnika Narodne skupštine.

Ostali navodi

39. Konačno, Ustavni sud zapaža da su podnosioci zahtjeva osporili ustavnost Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske i s aspekta člana I/1. Ustava Bosne i Hercegovine. Međutim, Ustavni sud smatra da, s obzirom na već usvojene zaključke, nema potrebe posebno ispitivati te navode.

VII. Zaključak

40. Ustavni sud utvrđuje da Odluka o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske nije u skladu sa čl. I/2, III/3.b) i VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine jer odredbe koje predstavljaju osnov ustavnog uređenja RS nisu usklađene s odredbama Ustava Bosne i Hercegovine i konačnim i obavezujućim odlukama Ustavnog suda.

41. Na osnovu člana 59. st. (1) i (2) i člana 61. st. (1), (2) i (3) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

42. S obzirom na odluku Ustavnog suda u ovom predmetu, nije neophodno posebno razmatrati prijedlog podnosioca zahtjeva za donošenje privremene mjere.

43. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik

Ustavnog suda Bosne i Hercegovine

Mirsad Ćeman, s. r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **U-13/25**, rješavajući zahtjev **jedanaest članova Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine**, na temelju članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 57. stavak (2) točka b), članka 59. st. (1) i (2) i članka 61. st. (1), (2) i (3) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Mirsad Ćeman, predsjednik

Valerija Galić, dopredsjednica

Angelika Nušberger, dopredsjednica

Helen Keller, sutkinja

Ledi Bianku, sudac

Marin Vukoja, sudac

Larisa Velić, sutkinja

na sjednici održanoj 26. ožujka 2026. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Odlučujući o zahtjevu **jedanaest članova Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine** za rješavanje spora između Bosne i Hercegovine i Republike Srpske,

Ustavni sud Bosne i Hercegovine utvrđuje da postoji spor u svezi s Odlukom o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 23/2025).

Utvrđuje se da Odluka o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 23/2025) nije u skladu sa člankom I/2. Ustava Bosne i Hercegovine, člankom III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine i člankom VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine.

U skladu sa člankom 61. stavak (2) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, ukida se Odluka o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 23/2025).

U skladu sa člankom 61. stavak (3) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, ukinuta Odluka o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 23/2025) prestaje važiti narednog dana od dana objave odluke Ustavnog suda u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine".

U skladu sa člankom 61. stavak (1) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, nalaže se Narodnoj skupštini Republike Srpske, svim nadležnim organima u Republici Srpskoj, kao i svim službenim ili odgovornim osobama u tim institucijama da obustave sve aktivnosti koje poduzimaju na temelju Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 23/2025).

Za provođenje ove odluke zadužuje se Narodna skupština Republike Srpske, kojoj se nalaže da, u skladu sa člankom 72. stavak (5) Pravila Ustavnog suda, u roku od tri mjeseca od dana dostave ove odluke obavijesti Ustavni sud Bosne i Hercegovine o poduzetim mjerama s ciljem izvršenja ove odluke.

Odluku objavi u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. Jedanaest članova Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, i to Šerif Špago, Edin Ramić, Safet Kešo, Midhat Čaušević, Nermin Mandra, Denijal Tulumović, Amor Mašović, Šemsudin Dedić, Milan Dunović, Vlatko Glavaš i Zlatan Begić (u daljnjem tekstu: podnositelji zahtjeva), podnijelo je 19. ožujka 2025. godine Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) zahtjev za rješavanje spora s entitetom Republika Srpska, Narodnom skupštinom Republike Srpske, zbog donošenja Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 23/2025). Podnositelji zahtjeva su istodobno podnijeli i zahtjev za određivanje privremene mjere kojom bi Ustavni sud naložio obustavu primjene Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske do konačne odluke Ustavnog suda o zahtjevu.

II. Postupak pred Ustavnim sudom

2. Na temelju članka 23. Pravila Ustavnog suda, od Narodne skupštine Republike Srpske (u daljnjem tekstu: Narodna skupština) zatraženo je 22. prosinca 2025. godine da dostavi odgovor na zahtjev. Narodna skupština je 29. prosinca 2025. godine zatražila produljenje roka za dostavu odgovora na

zahtjev. Ustavni sud je, na temelju članka 23. stavak (1) Pravila Ustavnog suda, produljio rok do 20. siječnja 2026. godine.

3. Narodna skupština je 19. siječnja 2026. godine dostavila odgovor za zahtjev.

III. Zahtjev

a) Navodi iz zahtjeva

4. Podnositelji zahtjeva navode da Odluka o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske nije u suglasnosti sa čl. I/1., I/2., III/3.(b) i VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine. Dalje navode da je Odlukom o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske usvojen Nacrt Ustava Republike Srpske i upućen u javnu raspravu, te da se njime negiraju Bosna i Hercegovina, njezine nadležnosti i institucije i stvaraju uvjeti za otcjepljenje entiteta Republika Srpska (u daljnjem tekstu: RS) od Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BiH). Podnositelji zahtjeva ističu da se spor odnosi na pitanje ustavnopravne obveze entitetskih vlasti da poštuju Ustav Bosne i Hercegovine, podjelu nadležnosti između države i entiteta, konkretno RS, u svezi s obvezujućom i izvršnom snagom odluka Ustavnog suda, u smislu članka VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine. Također smatraju da kršenjem ustavne odredbe mogu biti prekršena načela iz članka I/1. i I/2. Ustava Bosne i Hercegovine. U tom kontekstu se pozivaju na odluke Ustavnog suda br. U-15/08, U-10/14, U-10/16, U-16/20 i U-2/22, u kojima je Ustavni sud zaključio da se radilo o sporu između RS i BiH. Ističu da je Odluka o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske akt niže pravne snage, odnosno da nije zakon ili ustav entiteta, ali da se radi o aktu čiji je sastavni dio Nacrt Ustava Republike Srpske, kojim se derogira veliki broj ustavnih i zakonskih normi. Budući da Nacrt Ustava Republike Srpske propisuje veliki broj odredbi koje su suprotne ranijim odlukama Ustavnog suda, a te odluke nije moguće preispitati putem javne rasprave o Nacrtu Ustava Republike Srpske, smatraju da se radi o sporu koji jedino Ustavni sud može riješiti.

5. Podnositelji zahtjeva posebno ukazuju na to da je Odluka o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske usvojena na osnovama i načelima Deklaracije o ustavnim načelima broj 02/1-021-1034/21 od 10. prosinca 2021. godine i drugim aktima nabrojanim u Odluci Ustavnog suda broj U-2/22, koji su tom odlukom Ustavnog suda stavljeni izvan snage. Smatraju da sve navedeno Odluku o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske čini protivnom čl. I/2., III/3.(b) i VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine. Osim toga, podnositelji zahtjeva ističu i da se velikim brojem odredbi Nacrta Ustava Republike Srpske, koji je sastavni dio Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske, ignoriraju druge odluke Ustavnog suda. Stoga ističu da se njihova neustavnost može ispraviti jedino stavljanjem izvan snage Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske, a s njom i Nacrta Ustava Republike Srpske. U svezi s tim, podnositelji zahtjeva ukazuju da bi stavove iz toč. 32., 95., 97. i 98. Treće djelomične odluke Ustavnog suda broj U-5/98 od 1. srpnja 2000. godine, koji se odnose na konstitutivnost naroda na cijelom teritoriju BiH, trebalo slijediti u ocjenjivanju Preambule, članka 1., članka 3., članka 9. st. (1) i (2), članka 10. stavak (1) točka 2), članka 12. stavak (1) i članka 13. stavak (3) Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske. Posebno ističu da su Nacrtom Ustava Republike Srpske ukinuti mehanizmi zaštite i jednakosti konstitutivnih naroda u RS, koji su bili uvedeni nakon navedene odluke Ustavnog suda, odnosno da su ukinute pozicije dopredsjednika entiteta, Vijeća naroda RS, zatim mehanizam zaštite vitalnog nacionalnog interesa itd. Podnositelji zahtjeva ukazuju i da je u Prvoj djelomičnoj odluci

Ustavnog suda broj U-5/98 od 29. siječnja 2000. godine navedeno da između entiteta ne postoji "granica" nego "razgraničenje između dva entiteta". Stoga smatraju da je članak 5. stavak (3) Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske, koji govori o promjeni granične linije između entiteta, protivan čl. I/1., I/2. i VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine. Dalje, podnositelji zahtjeva smatraju da je neustavan članak 76. stavak (1) točka 8) Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske kojim je propisano da je RS nadležan za bankarski i porezni sustav jer je Ustavni sud u Prvoj djelomičnoj odluci Ustavnog suda broj U-5/98 utvrdio da je protuustavno propisivanje nadležnosti RS u tom pogledu. Osim toga, smatraju da je neustavan članak 6. st. (2), (3) i (4) Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske jer je Ustavni sud u Prvoj djelomičnoj odluci broj U-5/98 proglasio neustavnom nadležnost entitetskih organa nad donošenjem i primjenom akata BiH.

6. Podnositelji zahtjeva navode i da su neustavni članak 4. stavak (2), članak 8., članak 125. stavak (1) točka 1., članak 79. stavak (1) toč. 12), 15) i 16), članak 89. stavak (1) toč. 3) i 7) i stavak (2), članak 115., članak 116., članak 117., članak 124., članak 125. stavak (1) točka 1) i stavak (3), članak 130., članak 143., članak 144., članak 145., članak 146., članak 147. i članak 148. Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske prema stavovima Ustavnog suda iznesenim u toč. 83., 84. i 90. Odluke broj U-2/22 i toč. 56. i 57. Prve djelomične odluke broj U-5/98. Osim toga, podnositelji zahtjeva navode da su neustavne odredbe Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske koje govore o državnoj imovini jer je odlukama Ustavnog suda br. U-1/11 i U-4/21 utvrđeno da RS nema nadležnost nad upravljanjem i raspolaganjem državnom imovinom. U svezi s tim, ističu da Odluka o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske, između ostalog, u članku 2., suprotno navedenim odlukama Ustavnog suda, propisuje: "Republika Srpska je suverena na svom kopnenom području potvrđenom i Općim okvirnim sporazumom za mir u Bosni i Hercegovini, kao i rijekama, jezerima i zračnim prostorom iznad tih područja".

7. Podnositelji zahtjeva su predložili da Ustavni sud donese privremenu mjeru kojom se obustavlja primjena Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske do donošenja konačne odluke Ustavnog suda o zahtjevu. U svezi s tim, ističu da Odluka o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske i aktivnosti Narodne skupštine izazivaju političku, ustavnu i međunarodnu krizu kojom se državi nanosi nenadoknadiiva šteta.

b) Odgovor na zahtjev

8. Narodna skupština je navela da zahtjev nije utemeljen u procesnom i materijalnom pravnom smislu. U svezi s tim, smatra da ne postoji nadležnost Ustavnog suda jer osporena radnja ne proizvodi pravne efekte prema institucijama BiH. Dalje ističe da nije došlo do prijenosa, uzurpacije ili osporavanja nadležnosti BiH te da nije donesen akt kojim bi se neposredno mijenjao ustavni poredak BiH. Smatra da sam čin pokretanja procedure razmatranja Nacrta Ustava Republike Srpske unutar entitetske zakonodavne vlasti predstavlja unutarnje normativno pitanje entiteta, koje ne proizvodi pravne posljedice izvan njegovog ustavnog okvira. Osim toga, Narodna skupština smatra da ne postoji spor u smislu članka VI/3. Ustava Bosne i Hercegovine. U svezi s tim, ističe da je Ustavni sud u svojoj praksi više puta naglasio da hipotetički, pretpostavljeni ili budući sporovi ne mogu biti predmet ustavnosudske kontrole.

Dalje navodi da u konkretnom slučaju izostaju temeljni procesni uvjeti za odlučivanje (postojanje stvarnog spora) jer ne postoji konačni akt, norma koja je stupila na pravnu snagu, kao ni neposredna povreda ustavnih nadležnosti institucija BiH. Narodna skupština ističe i da Ustav Bosne i Hercegovine ne poznaje institut apstraktne ili preventivne kontrole nacrtu entitetskih propisa. Stoga smatra da konkretni zahtjev kojim se osporava akt koji nije stupio na snagu niti proizvodi pravno djelovanje mora biti odbačen kao nedopušten. Posebno ističe da pitanje unutarnjeg entitetskog uređenja, uključujući i inicijative za izmjenu ili donošenje ustavnih akata, spada u isključivu entitetsku nadležnost, uz obvezu poštovanja Ustava Bosne i Hercegovine, što se u konkretnom slučaju ni na koji način ne dovodi u pitanje.

IV. Relevantni propisi

9. U **Ustavu Bosne i Hercegovine** relevantne odredbe glase:

Članak I

Bosna i Hercegovina

1. Kontinuitet

Republika Bosna i Hercegovina, čiji je oficijelni naslov od sada "Bosna i Hercegovina", nastavlja svoje pravno postojanje po međunarodnom pravu kao država, sa svojim unutarnjim ustrojem izmijenjenim kako je to predviđeno ovim Ustavom, sa svojim sadašnjim međunarodno priznatim granicama. Ona ostaje članica Ujedinjenih naroda, a kao Bosna i Hercegovina može zadržati članstvo ili zatražiti prijem u organizacijama unutar sustava Ujedinjenih naroda, kao i u drugim međunarodnim ustanovama.

2. Demokratska načela

Bosna i Hercegovina je demokratska država, koja funkcionira sukladno zakonu i temeljem slobodnih i demokratskih izbora.

Članak III/3.(b)

Nadležnosti i odnosi između institucija Bosne i Hercegovine i entiteta

3. Pravni sustav i nadležnosti entiteta i institucija

b) Entiteti i sve njihove niže jedinice u potpunosti će se pokoravati ovome Ustavu, koji dokida one odredbe zakona Bosne i Hercegovine i ustava i zakona entiteta koje su protivne Ustavu, kao i odlukama institucija Bosne i Hercegovine. Opća načela međunarodnog prava su sastavni dio pravnog sustava Bosne i Hercegovine i entiteta.

Članak VI/5.

Ustavni sud

5. Odluke

Odluke Ustavnog suda su konačne i obvezujuće.

10. **Odluka o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske** ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 23/25 od 18. ožujka 2025. godine) u relevantnom dijelu glasi:

I.

Narodna skupština Republike Srpske utvrđuje **Nacrt Ustava Republike Srpske**.

II.

Sastavni dio ove odluke je **Nacrt Ustava Republike Srpske**.

III.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Preambula

Ustavno uređenje Republike Srpske zasniva se na pravnom kontinuitetu od 9. siječnja 1992. godine, kao dana proglašenja Republike Srpske i 28. veljače 1992. godine, kada

je donesen prvi Ustav Republike Srpske; na historijskom kontinuitetu srednjovjekovne državnosti zemalja kojima su vladale dinastije Nemanjića, Kotromanića i druge; na dogovorenim osnovnim principima (Ženevski principi od 8. rujna 1995) i nastavku dogovorenih principa (Njujorški principi od 26. rujna 1995), kao i obiteljskim vrijednostima koje uživaju najviši stupanj zaštite Republike Srpske.

Naglašavajući posvećenost poštovanju ljudskog dostojanstva, slobode i jednakosti, nacionalnoj ravnopravnosti, demokratskim institucijama, vladavini prava, socijalnoj pravdi, pluralističkom društvu, jamčenju i zaštiti ljudskih sloboda i prava, kao i prava manjinskih grupa, sukladno sa međunarodnim standardima, zabrani diskriminacije i uvažavanju pravila tržišne ekonomije,

Uvažavajući tradiciju srpskog i drugih naroda u borbi protiv fašizma i nacizma,

U želji da obezbijedi mir, toleranciju i opće blagostanje, U namjeri da doprinese razvoju prijateljskih odnosa među narodima i državama,

Izražavajući opredijeljenost Republike Srpske za potpuno poštovanje i dosljedno primjenjivanje Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, koji Aneksom 4 nedvosmisleno prihvaća, potvrđuje i jamči ustavnopravni položaj Republike Srpske,

Imajući u vidu međunarodne sporazume o ljudskim pravima i slobodama,

Poštujući Povelju Ujedinjenih nacija,

Narodna skupština Republike Srpske kao ustavotvorni organ donosi

Ustav Republike Srpske

I. OSNOVNE ODREDBE

Članak 1.

Republika Srpska je suveren, jedinstven i nedjeljiv ustavnopravni subjekt, potvrđen voljom naroda i Općim okvirnim sporazumom za mir u Bosni i Hercegovini, kao međunarodnim ugovorom, te Ustavom Bosne i Hercegovine.

Članak 3.

Republika Srpska je država srpskog naroda i svih naroda i građana koji u njoj žive i ravnopravno i bez diskriminacije učestvuju u vršenju vlasti.

Članak 4.

(1) Republika Srpska samostalno obavlja svoje ustavotvorne, zakonodavne, izvršne i sudbene funkcije.

(2) Republici Srpskoj pripadaju sve državne funkcije i nadležnosti, osim onih koje su člankom 3. Ustava Bosne i Hercegovine izričito predviđene kao nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine.

Članak 5.

(1) Republika Srpska suvereno odlučuje o svojim ovlastima, zadržavajući pravo da svojom slobodnom voljom istupa iz sporazuma (na razini BiH).

(2) Sporazum iz stavka 1. ovoga članka može se potvrditi referendumom u Republici Srpskoj.

(3) Sporazum o promjeni granične linije između Republike Srpske i Federacije Bosne i Hercegovine može se potvrditi referendumom u Republici Srpskoj.

Članak 6.

(1) Odluku o potpisivanju Sporazuma o izmjenama i dopunama Ustava Bosne i Hercegovine donosi Narodna skupština Republike Srpske.

(2) Narodna skupština i Vlada Republike Srpske mogu obustaviti primjenu bilo kojeg akta, mjere ili aktivnosti organa i

institucija na razini BiH a koji nemaju osnov u Ustavu Bosne i Hercegovine.

(3) Zakoni koji nisu u isključivoj nadležnosti Bosne i Hercegovine ili koji nisu proistekli iz sporazuma entiteta ne proizvode pravno djestvo u Republici Srpskoj.

(4) Zakoni koje donosi Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine primjenjivat će se na teritoriji Republike Srpske nakon što ih potvrdi Narodna skupština Republike Srpske.

Članak 8.

Izabrani ili imenovani predstavnici Republike Srpske u institucijama Bosne i Hercegovine dužni su da zastupaju interese Republike Srpske, sukladno sa ovim ustavom i aktima Narodne skupštine Republike Srpske.

Članak 9.

(1) Republika Srpska ima pravo na samoopredjeljenje.

(2) Republika Srpska može uspostavljati specijalne paralelne veze, udruživati se u složene državne zajednice federalnog ili konfederalnog uređenja sa susjednim i drugim državama ili grupom država.

Članak 10. točka 2)

Ustavno uređenje Republike Srpske zasniva se na:

2) obezbjeđivanju prava srpskog naroda i drugih naroda i građana,

Članak 12.

(1) Službeni jezici u Republici Srpskoj su srpski jezik, jezik bošnjačkog naroda i jezik hrvatskog naroda.

(2) Službena pisma su ćirilica i latinica.

(3) Na područjima gdje žive druge jezičke grupe u službenoj upotrebi su i njihovi jezici i pisma, na način određen zakonom.

Članak 13.

(1) Republika Srpska ima zastavu, grb i himnu.

(2) Izgled zastave i grba i tekst himne uređuju se ustavnim zakonom.

(3) Prilikom zvaničnih manifestacija, nakon himne Republike Srpske, izvodi se i svečana pjesma "Bože pravde".

Članak 76.

Republika Srpska uređuje i obezbjeđuje:

1) suverenitet, integritet, ustavni poredak i teritorijalnu cjelovitost Republike Srpske,

2) obranu i bezbjednost,

3) mjere iz svoje nadležnosti za slučaj ratnog stanja i izvanrednog stanja koje proglašavaju nadležne institucije Republike Srpske,

4) mjere za slučaj izvanrednog stanja koje proglašavaju nadležni organi Republike Srpske,

5) ustavnost i zakonitost,

6) ostvarivanje i zaštitu ljudskih prava i sloboda,

7) svojinske i obligacione odnose i zaštitu svih oblika svojine, pravni položaj gospodarskih i drugih organizacija, njihovih udruga i komora, ekonomske odnose sa inozemstvom koji nisu preneseni na institucije Bosne i Hercegovine, tržište i planiranje,

8) bankarski i porezni sustav,

9) osnovne ciljeve i pravce gospodarskog, znanstvenog, tehnološkog, demografskog i socijalnog razvoja, razvoja poljoprivrede i sela, korištenje prostora, politiku i mjere za usmjeravanje razvoja i robne pričuve,

10) kontrolu zakonitosti raspolaganja sredstvima pravnih lica i prikupljanje statističkih i drugih podataka od općeg interesa,

11) organizaciju, nadležnosti i rad državnih organa,

12) sustav javnih službi,

13) radne odnose, zaštitu na radu, zapošljavanje, socijalno osiguranje i druge oblike socijalne zaštite, zdravstvo, boračku i invalidsku zaštitu, brigu o djeci i omladini, obrazovanje, kulturu i zaštitu kulturnih dobara, fizičku kulturu,

14) zaštitu životne sredine,

15) sustav javnog informiranja,

16) međunarodnu suradnju,

17) financiranje ostvarivanja prava i dužnosti Republike Srpske,

18) druge odnose od interesa za Republiku Srpsku, sukladno sa Ustavom.

1. Narodna skupština Republike Srpske

Članak 79. toč. 12), 15) i 16)

Narodna skupština:

12) utvrđuje stavove i daje suglasnost na akte zajedničkih institucija Bosne i Hercegovine koji se tiču ostvarivanja prava i obveza Republike Srpske,

15) ratificira sporazume koje Republika Srpska zaključi sa državama i međunarodnim organizacijama,

16) ratificira sporazume o specijalnim paralelnim vezama koje Republika Srpska zaključi sa susjednim državama, sporazume o udruživanju u složene državne zajednice federalnog ili konfederalnog uređenja,

2. Predsjednik Republike Srpske

Članak 89. stavak (1) toč. 3) i 7) i stavak (2)

(1) Predsjednik Republike Srpske:

3) predlaže Narodnoj skupštini kandidate za predsjednika i suce Ustavnog suda Republike Srpske na prijedlog Visokog sudskog i tužilačkog savjeta Republike Srpske,

7) obavlja, sukladno sa Ustavom i Ustavom Bosne i Hercegovine i zakonom, poslove iz oblasti bezbjednosti i odnosa Republike Srpske sa drugim državama i međunarodnim organizacijama,

(2) Predsjednik Republike Srpske, sukladno sa zakonom, komanduje vojskom i postavlja, unapređuje i razrješuje oficire Vojske Republike Srpske.

VII. OBRANA

Članak 115.

(1) Pravo je i dužnost svih građana da brane i štite suverenitet, teritorijalni integritet, neovisnost i ustavni poredak Republike Srpske.

(2) Republika Srpska može proglasiti vojnu neutralnost ili odlučiti o vojnom savezu sa drugim državama.

(3) Prava i dužnosti u obrani uređuju se posebnim zakonima.

Članak 116.

(1) Republika Srpska ima svoju vojsku.

(2) O Vojsci Republike Srpske donosi se poseban zakon.

Članak 117.

Vojskom Republike Srpske komanduje predsjednik Republike Srpske, na osnovu Ustava i zakona.

Članak 124.

(1) Vlada Republike Srpske ima pravo da do odluke Ustavnog suda obustavi od izvršenja propis, opći ili pojedinačni akt za koje smatra da su protivustavni ili protivzakoniti.

(2) Republika Srpska ima pravo i dužnost da putem republičkih organa izravno obezbijedi izvršavanje zakona i drugih propisa ukoliko ih organi i organizacije u Republici Srpskoj ne bi izvršavali.

IX. USTAVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE**Članak 125. stavak (1) točka 1) i stavak (3)****(1) Ustavni sud:**

1) *odlučuje o primjeni zakona i akata organa Bosne i Hercegovine na teritoriji Republike Srpske,*

(3) *Ustavni sud može ocjenjivati ustavnost zakona i ustavnost i zakonitost propisa i općih akata koji su prestali važiti, ako od prestanka važenja do pokretanja postupka nije proteklo više od jedne godine.*

X. SUDOVI I TUŽITELJSTVA**Članak 130.**

(1) *Zakonom se osniva Visoki sudski i tužilački savjet Republike Srpske i uređuje njegov rad, organizacija, nadležnosti i ovlasti.*

(2) *Uvjeti i mandat za vršenje sudačke i tužiteljske funkcije, imenovanje i premještaj sudaca i javnih tužitelja, privremeno upućivanje sudaca i javnih tužitelja, ocjenjivanje sudaca i javnih tužitelja, disciplinska odgovornost sudaca i javnih tužitelja, privremeno udaljenje sudaca i javnih tužitelja od vršenja dužnosti, nespojivost dužnosti sudaca i javnih tužitelja sa drugim funkcijama, prestanak mandata sudaca i javnih tužitelja i druga pitanja u vezi sa radom Visokog sudskog i tužilačkog savjeta Republike Srpske uređuju se zakonom.*

XI. PROMJENA USTAVA**Članak 143.**

(1) *Prijedlog da se pristupi promjeni Ustava mogu podnijeti predsjednik Republike Srpske, Vlada i najmanje 30 poslanika Narodne skupštine.*

(2) *O prijedlogu da se pristupi promjeni Ustava odlučuje Narodna skupština većinom glasova narodnih poslanika.*

Članak 144.

(1) *Nacrt akta o promjeni Ustava utvrđuje Narodna skupština većinom glasova od ukupnog broja narodnih poslanika.*

(2) *Nacrt akta o promjeni Ustava stavlja se na javnu raspravu.*

Članak 145.

Nakon provedene javne rasprave o nacrtu akta o promjeni Ustava, Komisija za ustavna pitanja Narodne skupštine utvrđuje prijedlog akta o promjeni Ustava i dostavlja ga Narodnoj skupštini.

Članak 146.

(1) *O prijedlogu akta o promjeni Ustava odlučuje Narodna skupština.*

(2) *Prije odlučivanja o promjeni Ustava, Narodna skupština može uputiti taj prijedlog na referendum.*

(3) *Promjena Ustava usvojena je ako za nju glas najmanje dvije trećine od ukupnog broja narodnih poslanika.*

(4) *Ako promjena Ustava ne bude usvojena, prijedlog za promjenu o istom pitanju ne može se ponoviti prije isteka tri mjeseca od dana kada je prijedlog odbijen.*

Članak 147.

Akt o promjeni Ustava proglašava Narodna skupština.

Članak 148.

(1) *Ustav Republike Srpske može se mijenjati ustavnim amandmanima.*

(2) *U slučaju ratnog stanja ili izravne ratne opasnosti Narodna skupština može utvrditi prijedlog promjene Ustava i usvojiti ustavne amandmane na istom zasjedanju (bez otvaranja javne rasprave).*

11. Zaključak u vezi sa Nacrtom Ustava Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 23/25 od 18. ožujka 2025. godine) u relevantnom dijelu glasi:

1. *Nacrt Ustava Republike Srpske stavlja se na javnu raspravu.*

2. *Javna rasprava bit će provedena u roku od 30 dana.*

3. *Za organiziranje i provođenje javne rasprave zadužuje se Odbor za ustavna pitanja Narodne skupštine Republike Srpske, koji se istodobno obvezuje da, po provedenoj javnoj raspravi, utvrdi Prijedlog Ustava Republike Srpske i dostavi ga Narodnoj skupštini Republike Srpske.*

4. *Nacrt Ustava Republike Srpske objavit će se na internet stranici Narodne skupštine Republike Srpske www.narodnaskupstinars.net.*

5. *Ovaj zaključak stupa na snagu narednoga dana od dana objave u "Službenom glasniku Republike Srpske", a objavit će se i u jednim dnevnim novinama i na internet stranici Narodne skupštine Republike Srpske.*

12. Ustav Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 21/92, 28/94, 8/96, 13/96, 15/96, 16/96, 21/96, 12/00, 31/00, 36/00, "Službeni glasnik BiH" broj 36/00, "Službeni glasnik Republike Srpske" br. 21/02, 26/02 ispravak, 30/02 ispravak, 31/02, 69/02, 31/03, 98/03, 115/05, 117/05, 48/11 i 91/19)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst propisa sačinjen u Ustavnom sudu, kako je objavljen u službenim glasilima jer nije objavljen na svim službenim jezicima i pismima, a koji u relevantnom dijelu glasi:

XI. PROMJENA USTAVA**Član 132.**

Prijedlog da se pristupi promjeni Ustava Republike mogu podnijeti predsjednik Republike, Vlada i najmanje 30 poslanika Narodne skupštine.

O prijedlogu da se pristupi promjeni Ustava odlučuje Narodna skupština većinom glasova narodnih poslanika.

Član 133.

Nacrt akta o promjeni Ustava utvrđuje Narodna skupština većinom glasova od ukupnog broja narodnih poslanika.

Nacrt akta o promjeni Ustava stavlja se na javnu raspravu.

Član 134.

Nakon provedene javne rasprave o nacrtu akta o promjeni Ustava, Komisija za ustavna pitanja Narodne skupštine utvrđuje prijedlog akta o promjeni Ustava.

Član 135.

O predlogu akta o promjeni Ustava odlučuju Narodna skupština i Veće naroda.

Promena Ustava usvojena je ako za nju glasa najmanje dve trećine od ukupnog broja narodnih poslanika i većina članova Veća naroda iz svakog konstitutivnog naroda i Ostalih.

Ako promjena Ustava ne bude usvojena, prijedlog za promjenu po istom pitanju ne može se ponoviti prije isteka tri mjeseca od dana kada je prijedlog odbijen.

Član 136.

Akt o promjeni Ustava proglašava Narodna skupština.

Član 137.

Ustav Republike može se mijenjati ustavnim amandmanima.

U slučaju ratnog stanja ili neposredne ratne opasnosti Narodna skupština može utvrditi prijedlog promjene Ustava i usvojiti ustavne amandmane na istom zasjedanju (bez otvaranja javne rasprave).

13. Poslovnik Narodne skupštine Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 66/20) u relevantnom dijelu glasi:

I. Akti Narodne skupštine

Članak 177. st. (1) i (2)

(1) Narodna skupština donosi Ustav i odlučuje o promjeni Ustava.

(2) Narodna skupština donosi zakone, druge propise i opće akte, plan razvoja, prostorni plan, proračun, deklaracije, rezolucije, preporuke, odluke i zaključke.

Članak 181. st. (1) i (2)

(1) Odluka se donosi kao akt izvršavanja prava i dužnosti Narodne skupštine, kao izvršni propis ili kao akt reguliranja unutarnje organizacije i odnosa u Narodnoj skupštini.

(2) Odlukom se odlučuje o izboru, imenovanju i razrješenju, o potvrdi ili o davanju suglasnosti na akte organizacija i zajednica i o drugim poslovima iz mjerodavnosti Narodne skupštine utvrđenim Ustavom i ovim poslovníkom.

Članak 217.

(1) Odluke, zaključci, deklaracije, rezolucije, preporuke, planovi, programi, informacije, raščlambe i druga akta o kojima se odlučuje u Narodnoj skupštini razmatraju se u formi prijedloga ako Ustavom, zakonom i ovim poslovníkom nije drugačije određeno.

(2) Iznimno, akti iz stavka (1) ovoga članka mogu se razmatrati u formi nacрта, na prijedlog ovlašćenog predlagatelja.

Članak 218.

(1) Na akte iz čl. 215. i 217. primjenjuju se odredbe ovoga poslovníka o postupku za donošenje zakona ako Ustavom, zakonom i ovim poslovníkom nije drugačije određeno.

(2) Na odluke iz članka 217. primjenjuju se odredbe članka 213. ovoga poslovníka o postupku za donošenje zakona po žurnom postupku ako Ustavom, zakonom i ovim poslovníkom nije drugačije određeno.

IX. PROMJENA USTAVA REPUBLIKE SRPSKE

Članak 224.

(1) Prijedlog da se pristupi promjeni Ustava Republike mogu podnijeti predsjednik Republike, Vlada i najmanje 30 poslanika Narodne skupštine.

(2) Prijedlog iz stavka (1) predsjednik Narodne skupštine upućuje narodnim poslanicima, Odboru za ustavna pitanja i Vladi, kada se uvrsti u dnevni red sjednice Narodne skupštine.

Članak 225.

(1) O prijedlogu da se pristupi promjeni Ustava na sjednici Narodne skupštine vodi se jedinstven pretres.

(2) Kada usvoji prijedlog da se pristupi promjeni Ustava, Narodna skupština određuje rok u kojem će Odbor za ustavna pitanja izraditi tekst nacрта amandmana na Ustav i dostaviti ga Narodnoj skupštini.

(3) Tekst nacрта amandmana sadrži i obrazloženje.

(4) Tekst nacрта amandmana predsjednik Narodne skupštine dostavlja poslanicima i Vladi radi davanja mišljenja, nakon uvrštavanja u dnevni red sjednice Narodne skupštine.

(5) O tekstu nacрта amandmana vodi se jedinstven pretres.

(6) Po završenom pretresu Narodna skupština nacrt amandmana utvrđuje većinom glasova od ukupnog broja narodnih poslanika.

Članak 226.

(1) Nacrt amandmana stavlja se na javnu raspravu i objavljuje se u sredstvima informiranja.

(2) Narodna skupština utvrđuje trajanje javne rasprave.

(3) Odbor za ustavna pitanja organizira javnu raspravu, razmatra sve prispjele prijedloge, mišljenja i sugestije iz javne rasprave i nakon toga utvrđuje prijedlog amandmana i dostavlja ga Narodnoj skupštini.

(4) Uz prijedlog amandmana utvrdit će se, po potrebi, prijedlog ustavnog zakona za provedbu amandmana.

Članak 227.

Prijedlog amandmana i prijedlog Ustavnog zakona za provedbu amandmana predsjednik Narodne skupštine dostavlja narodnim poslanicima i Vladi radi mogućnosti davanja mišljenja, nakon uvrštavanja u dnevni red sjednice Narodne skupštine.

Članak 228.

(1) O prijedlogu amandmana na sjednici Narodne skupštine vodi se pretres u pojedinostima.

(2) Prijedlog za izmjenu ili dopunu pojedinih rješenja u prijedlogu amandmana mogu podnijeti Ustavom ovlašćeni predlagatelji, najkasnije 24 sata prije početka sjednice Narodne skupštine na kojoj je predviđeno razmatranje prijedloga amandmana.

(3) Odbor za ustavna pitanja razmotrit će prije sjednice Narodne skupštine prijedloge i predložiti Narodnoj skupštini njihovo prihvaćanje ili odbijanje.

(4) Po završenom pretresu i glasovanju o prijedlozima iz st. (2) i (3) ovoga članka Narodna skupština odlučuje o prijedlogu amandmana u cjelini.

(5) Narodna skupština može odlučiti da se o svakom od podnesenih amandmana pojedinačno izjašnjava.

Članak 229.

Prijedlog amandmana usvojen je ako za njega glasuju najmanje dvije trećine od ukupnog broja narodnih poslanika.

V. Dopustivost

14. Pri ispitivanju dopustivosti zahtjeva Ustavni sud je pošao od odredbi članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine.

15. Članak VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine u relevantnom glasi:

a) Ustavni sud ima isključivu nadležnost odlučivanja o svim sporovima koji proisteknu iz ovog Ustava između entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, ili između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući, ali ne ograničavajući se na to:

[...]

- Je li neka odredba ustava ili zakona jednog entiteta sukladna ovom Ustavu.

Spor može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući ili dopredsjedavajući jednog od domova Parlamentarne skupštine; jedna četvrtina članova/delegata jednog od domova Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina jednog od domova zakonodavnog tijela jednog entiteta.

16. Zahtjev za ocjenu ustavnosti podnijelo je jedanaest članova Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, što znači da je zahtjev podnio ovlašćeni subjekt, u smislu članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine.

17. Nakon što je utvrđeno da je predmetni zahtjev podnio ovlašćeni subjekt, Ustavni sud će utvrditi ulaze li pitanja koja se pokreću zahtjevom u nadležnost Ustavnog suda, kako je to propisano člankom VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine. Ustavni sud ukazuje da je u svojoj praksi u svezi s pitanjem postojanja ustavnog spora zauzeo stav da "akti i aktivnosti jednog od entiteta mogu pokrenuti pitanje postojanja spora između tog entiteta i BiH o nekom pitanju iz Ustava Bosne i

Hercegovine za čije rješavanje je jedino nadležan Ustavni sud". Pri tome je Ustavni sud protumačio da spor ne može proizlaziti iz redovnih pozitivnopravnih propisa, već se mora ticati određenog pitanja koje je regulirano samim Ustavom Bosne i Hercegovine. U svezi s tim, Ustavni sud podsjeća da je, prema odredbi članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine, jedini nadležan odlučivati o bilo kojem sporu koji se, između ostalog, prema ovom Ustavu javlja između BiH i jednog entiteta (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-2/22 od 26. svibnja 2022. godine, toč. 75.–78. s referencama na drugu praksu Ustavnog suda, dostupna na www.ustavnisud.ba).

18. Ustavni sud primjećuje da podnositelji zahtjeva ističu da je sastavni dio Odluke Nacrta Ustava Republike Srpske, kojim se derogira veliki broj ustavnih i zakonskih normi i koji je suprotan stavovima Ustavnog suda iz ranijih odluka, te se njime negiraju BiH, njezine nadležnosti i institucije i stvaraju uvjeti za otcepljenje RS od BiH. S druge strane, Narodna skupština smatra da ne postoji nadležnost Ustavnog suda, kao ni spor, u smislu članka VI/3. Ustava Bosne i Hercegovine, te da pokretanje procedure razmatranja Nacrta Ustava Republike Srpske unutar entitetske zakonodavne vlasti predstavlja unutarnje normativno pitanje entiteta. Imajući u vidu da je člankom VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine propisano da je Ustavni sud nadležan odlučivati o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu, Ustavni sud treba ispitati je li donošenje Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske dovelo do "spora" između BiH i RS o pitanju iz Ustava Bosne i Hercegovine za čije rješavanje je jedino nadležan Ustavni sud.

19. Ustavni sud najprije zapaža da podnositelji zahtjeva traže utvrđivanje spora između BiH i RS zbog donošenja Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske kao akta koji se donosi u procesu donošenja ustava. U svezi s tim, Ustavni sud zapaža da nije sporno da predmet zahtjeva za ocjenu ustavnosti nisu ni ustav niti zakoni entiteta, u smislu članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine. Ustavni sud ukazuje na to da je u svojoj dosadašnjoj praksi, u situacijama kada je pokretano pitanje usuglašenosti nekog općeg akta koji nije izričito naveden u odredbi članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine, u svakom pojedinačnom predmetu cijenio karakter i pravnu prirodu osporenih akata u odnosu na nadležnost koja mu je dodijeljena na temelju navedenog članka, te shodno tome izražavao stav hoće li konkretni zahtjev za ispitivanje tih akata ocijeniti dopustivim. Dakle, Ustavni sud ukazuje da se prilikom razmatranja nadležnosti u takvim slučajevima ne ograničava samo na vrstu akata, nego u svakom konkretnom slučaju ispituje i *ad hoc* odlučuje je li moguće prihvatiti nadležnost.

20. U svezi s tim, Ustavni sud podsjeća na stav da sama činjenica da su pobijane odredbe sadržane u pravnim aktima koji nisu izričito pobrojani u članku VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine nije, bez iznimke, prepreka za odlučivanje Ustavnog suda. Međutim, to u isto vrijeme ne znači i da svaki takav pravni akt može biti predmet ocjene ustavnosti u smislu nadležnosti iz citirane ustavne odredbe, kao i da će svako pozivanje na načela sadržana u Ustavu Bosne i Hercegovine nužno rezultirati postojanjem spora za koji je jedino Ustavni sud nadležan za odlučivanje (vidi, *mutatis mutandis*, između ostalih, Odluku o dopustivosti broj U-28/13 od 26. ožujka 2015. godine, točka 17., dostupna na www.ustavnisud.ba).

21. Polazeći od navedenog, Ustavni sud podsjeća da se prilikom razmatranja nadležnosti ne ograničava samo na vrstu akata, već je nužno temeljito analizirati sadržaj spornog akta i

posljedice koje taj akt proizvodi. U tom pogledu, Ustavni sud ukazuje da je prihvatio nadležnost da ocjenjuje ustavnost zaključaka koje je donijela Narodna skupština u slučaju kada je njima uspostavljena obveza za organe javne vlasti Republike Srpske koja se ticala pitanja razgraničenja nadležnosti između entiteta i države, te mogućnosti preuzimanja nadležnosti između entiteta i države kao pitanja iz članka III/5. Ustava Bosne i Hercegovine. (*op. cit.*, U-2/22, toč. 75.–79). Ustavni sud je u toj odluci naveo da se "stvaranje obveze da se pripremi tekst Ustava Republike Srpske i zakona u oblastima iz nadležnosti države BiH može smatrati 'sporom' u smislu članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine, te da se u konkretnom slučaju postavlja pitanje mogućnosti entiteta da priprema, donose i stavljaju izvan snage propise u oblastima za koje je ustanovljena nadležnost države" (*ibid.*, U-2/22, točka 78.). Također, u Odluci broj U-26/25 Ustavni sud je zaključio da postoji nadležnost Ustavnog suda za ocjenu pojedinih točaka zaključaka Narodne skupštine kojima je zadužen Kolegij Narodne skupštine da pripremi tekst rezolucije o samoopredjeljenju srpskog naroda i Republike Srpske i u kojima je sadržan implicitan nalog da se odluke Suda BiH, Središnjeg izbornog povjerenstva BiH i Ustavnog suda ne poštuju i ne provode. Naime, Ustavni sud je zaključio da se radi o aktu koji ima karakter općeg normativnog pravnog akta koji uspostavlja određene obveze za institucije na koje se odnose (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-26/25 od 27. studenog 2025. godine, toč. 52.–55.). S druge strane, Ustavni sud je odbio uspostaviti nadležnost za ocjenjivanje zaključaka Narodne skupštine u dijelu u kojem su se oni odnosili na izražavanje političkih stavova Narodne skupštine o općim pitanjima (kao što su nepostojanje ustavnopravnog kontinuiteta BiH, asimetrični način organizacije države, neustavnost zakona koje je nametnuo visoki predstavnik i sl.), odnosno na vlastito tumačenje Narodne skupštine o raspodjeli nadležnosti između entiteta RS i države BiH (*op. cit.*, U-2/22, točka 75.).

22. Vraćajući se na konkretan predmet, Ustavni sud primjećuje da, prema čl. 132.–136. Ustava Republike Srpske (vidi točku 12. odluke), predsjednik RS, Vlada i najmanje 30 poslanika Narodne skupštine mogu podnijeti prijedlog da se pristupi promjeni Ustava Republike Srpske. Dakle, nije sporno da Narodna skupština može donositi i odlučivati o promjeni Ustava Republike Srpske (članak 177. stavak (1) Poslovnika Narodne skupštine). U tom postupku Narodna skupština utvrđuje nacrt akta o promjeni Ustava Republike Srpske većinom glasova od ukupnog broja narodnih poslanika, koji se zatim stavlja na javnu raspravu. U svezi s tim, Ustavni sud ukazuje da se nacrt Ustava Republike Srpske donosi u formi odluke. Odluka Narodne skupštine, prema članku 181. stavak (1) Poslovnika Narodne skupštine, donosi se kao akt izvršavanja prava i dužnosti Narodne skupštine, kao izvršni propis ili kao akt reguliranja unutarnje organizacije i odnosa u Narodnoj skupštini. Stavkom (2) istog članka propisano je da se odlukom odlučuje i "o drugim poslovima iz nadležnosti Narodne skupštine utvrđenim Ustavom i ovim Poslovnikom". Nakon provedene javne rasprave Komisija za ustavna pitanja Narodne skupštine utvrđuje prijedlog akta o promjeni Ustava. O prijedlogu akta o promjeni Ustava Republike Srpske odlučuje Narodna skupština i Vijeće naroda. Promjena Ustava Republike Srpske je usvojena ako za nju glasa najmanje dvije trećine od ukupnog broja narodnih poslanika i većina članova Vijeća naroda iz svakog konstitutivnog naroda i Ostalih. Na kraju,

Narodna skupština proglašava akt o promjeni Ustava Republike Srpske.

23. U konkretnom slučaju, Narodna skupština je donijela odluku kojom je utvrđen Nacrt Ustava Republike Srpske, pa Ustavni sud zaključuje da je Odluka o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske donesena "kao akt izvršavanja prava i dužnosti Narodne skupštine", odnosno njezine nadležnosti da odlučuje o promjeni Ustava Republike Srpske. Odluka o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske je objavljena u "Službenom glasniku Republike Srpske" 18. ožujka 2025. godine i stupila je na snagu narednog dana od dana objave. Nakon donošenja Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske, Narodna skupština je na istoj sjednici donijela Zaključak u svezi s Nacrtom Ustava Republike Srpske (u daljnjem tekstu: Zaključak). U Zaključku je, shodno odredbama članka 133. stavak 2. i članka 226. Poslovnika Narodne skupštine, određeno da se Nacrt Ustava Republike Srpske stavlja na javnu raspravu i određen je rok od 30 dana u kojem će biti provedena, te zadužen Odbor za ustavna pitanja Narodne skupštine da organizira i provede javnu raspravu, utvrdi Prijedlog Ustava Republike Srpske i dostavi ga Narodnoj skupštini (vidi točku 11. odluke). Dakle, Odlukom o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske uspostavljene su jasne obveze za organe javne vlasti RS koje proizlaze iz relevantnih odredaba Ustava Republike Srpske i Poslovnika Narodne Skupštine. Tako su Zaključkom, koji je istodobno usvojen, organima javne vlasti u RS dani konkretni zadaci, odnosno nadležnim tijelima da održe javnu raspravu i utvrde Prijedlog Ustava Republike Srpske koji će biti dostavljen Narodnoj skupštini na razmatranje i usvajanje. Pri tome, Ustavni sud napominje da nema informaciju o tome u kojoj fazi se nalazi postupak donošenja novog Ustava Republike Srpske, odnosno je li održana javna rasprava i je li Odbor za ustavna pitanja poduzeo aktivnosti propisane relevantnim odredbama.

24. Imajući u vidu sadržaj Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske i navode podnositelja zahtjeva, Ustavni sud konstatira da se Odluka o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske odnosi na pitanja koja proizlaze iz Ustava Bosne i Hercegovine. Naime, Odlukom o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske pokreće se procedura donošenja novog ustava entiteta, čiji sadržaj, prema navodima podnositelja zahtjeva, zadiru u raspodjelu nadležnosti između države i entiteta, te u ustavni položaj i nadležnosti institucija BiH. U tom smislu, postupanje na temelju Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske pokreće pitanje nadležnosti tijela entiteta da vode javnu raspravu i normativno uređuju pravna pitanja koja su, prema Ustavu Bosne i Hercegovine, u isključivoj nadležnosti države, što predstavlja pitanje iz samog Ustava Bosne i Hercegovine. Stoga, imajući u vidu da se Odlukom o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske zadiru u nadležnosti institucija BiH, Ustavni sud smatra neutemeljenim navode Narodne skupštine da Odluka o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske predstavlja unutarnje normativno pitanje entiteta, koje ne proizvodi pravne posljedice izvan njegovog ustavnog okvira. U takvim okolnostima Ustavni sud smatra da u konkretnom slučaju postoji "spor", u smislu članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine, između BiH i RS o pitanju reguliranom Ustavom Bosne i Hercegovine, zbog čega Ustavni sud smatra da postoji njegova nadležnost da ocjenjuje ustavnost Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske.

VI. Meritum

25. Podnositelji zahtjeva navode da Odluka o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske nije u skladu sa čl. I/1., I/2., III/3.(b) i VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine.

Ustavna obveza poštovanja Ustava Bosne i Hercegovine i odluka institucija BiH

26. Prije razmatranja osnovanosti zahtjeva Ustavni sud podsjeća da je u svojoj dosadašnjoj praksi članak I/2. Ustava Bosne i Hercegovine tumačio na način da uključuje načelo vladavine prava. Kao što je Ustavni sud naglasio u navedenoj praksi, načelo vladavine prava nije ograničeno samo na formalno poštovanje ustavnosti i zakonitosti, već zahtijeva da svi pravni akti (zakoni, propisi i sl.) imaju određen sadržaj, odnosno kvalitetu primjerenu demokratskom sustavu, tako da služe zaštiti ljudskih prava i sloboda u odnosima građana i tijela javne vlasti u okviru demokratskog političkog sustava (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-21/25 od 22. siječnja 2026. godine, točka 23. s referencama na drugu praksu Ustavnog suda, dostupno na www.ustavnisud.ba).

27. Također, Ustavni sud smatra da je važno podsjetiti da je u svojoj praksi već zauzeo jasan stav o ustavnoj obvezi poštovanja državnih zakona. Tako je u Odluci broj U-14/04 Ustavni sud istaknuo da "donošenje entitetskih zakona suprotno proceduri koja je propisana državnim zakonima pokreće pitanje ustavnosti takvih zakona u smislu odredaba članka III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, te da se obveze koje nameću državnim zakonima moraju poštovati" (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-14/04 od 29. listopada 2010. godine, objavljena u "Službenom glasniku BiH" broj 23/05). U tom pogledu, Ustavni sud ukazuje na svoju već ustaljenu praksu prema kojoj do povrede relevantnih odredbi Ustava Bosne i Hercegovine može doći ukoliko zakoni entiteta nisu usklađeni s državnim zakonom koji, u relevantnoj oblasti, zahtijeva od entitetskog zakona da odredbe entitetskog zakona budu u skladu s odredbama relevantnog državnog zakona (vidi detaljnije Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-2/24 od 30. svibnja 2024. godine, toč. 15. i 16., dostupna na www.ustavnisud.ba).

28. Na kraju, Ustavni sud podsjeća da tumačenje članka VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine u svezi sa člankom 72. Pravila Ustavnog suda ukazuje na to da se ustavna načela konačnosti i obveznosti odluka Ustavnog suda ostvaruju kroz tri pravne obveze iz članka 72. Pravila Ustavnog suda, a to su obveze poštovanja, provođenja i izvršenja odluka Ustavnog suda. Poštovanje odluka Ustavnog suda odnosi se na opću obvezu svih fizičkih i pravnih osoba da priznaju konačnost i obvezujuć karakter odluka Ustavnog suda. To znači da se odluke ne mogu ignorirati ili osporavati drugim pravnim sredstvima, osim kada su ispunjeni uvjeti za njihovo preispitivanje. Provođenje odluka Ustavnog suda spada u nadležnosti svih tijela javnih vlasti koja su dužna poduzimati pravne korake kako bi odluke proizvele pravne efekte u praksi. Ta obveza je naročito relevantna za tijela vlasti koja su donijela pravne akte koji su proglašeni neustavnim. Ustavni sud ističe da provođenje njegove odluke ne podrazumijeva samo donošenje novih ili izmjenu postojećih zakonskih i podzakonskih akata, niti se može smatrati da je ograničeno samo na formalno usklađivanje propisa. Provođenje obuhvaća i dužnost svih tijela vlasti da se suzdrže od bilo kakvih radnji koje bi se temeljile na pravnom aktu ili odredbi koji su proglašeni neustavnim. Takvo tumačenje proizlazi iz pravne prirode odluka Ustavnog suda, koje su konačne i obvezujuće i imaju djelovanje *erga omnes*, a

s ciljem očuvanja ustavnih načela vladavine prava, pravne sigurnosti i efektivne zaštite ustavnosti i ljudskih prava. Na kraju, izvršenje odluka Ustavnog suda se konkretno odnosi na mehanizam pravne prisile, kada nadležna tijela (izvršna vlast, zakonodavna tijela ili sudovi) ne postupe u skladu s odlukom Ustavnog suda. Pri tome je važno naglasiti da obveza izvršenja odluka Ustavnog suda obuhvaća ne samo izreku već i obrazloženje, uključujući i pravna shvaćanja i razloge na kojima je izreka utemeljena, što je Ustavni sud izričito potvrdio u više navrata (vidi Ustavni sud, Rješenje o neizvršenju broj *U-12/24* od 10. srpnja 2025. godine, točka 7. s referencama na drugu praksu Ustavnog suda, dostupno na www.ustavnisud.ba).

U odnosu na Odluku o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske

29. U konkretnom slučaju, Ustavni sud primjećuje da je Narodna skupština, primjenjujući postupak ustavnih promjena opisan u točki 22. odluke, u Odluci o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske utvrdila Nacrt Ustava Republike Srpske. Nacrt Ustava Republike Srpske se sastoji od Preambule i 150 članaka, koji su podijeljeni u 12 poglavlja: Osnovne odredbe; Ljudska prava i slobode; Ekonomsko i socijalno uređenje; Prava i dužnosti Republike Srpske; Organizacija Republike Srpske; Teritorijalna organizacija i lokalna samouprava; Obrana; Ustavnost i zakonitost; Ustavni sud Republike Srpske; Sudovi i tužiteljstvo; Promjena Ustava; Završne odredbe. Dakle, Nacrtom Ustava Republike Srpske regulirana su sva značajnija pitanja koja se uobičajeno reguliraju takvim pravnim aktom, uključujući i ustavno uređenje, organizaciju izvršne, zakonodavne i sudske vlasti, prava i slobode građana, stupanje i važenje zakona i ostalih akata, obranu itd.

30. Podnositelji zahtjeva tvrde da se odredbama Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske negiraju BiH, njezine nadležnosti i institucije, te da Odluka sadrži odredbe koje su suprotne ustavnim i zakonskim propisima i odlukama Ustavnog suda. S druge strane, Narodna skupština smatra da pitanje unutarnjeg entitetskog uređenja, uključujući i inicijative za izmjenu ili donošenje ustavnih akata, spada u isključivu entitetsku nadležnost, uz obvezu poštovanja Ustava Bosne i Hercegovine, što se u konkretnom slučaju ni na koji način ne dovodi u pitanje. U kontekstu tih navoda, Ustavni sud podsjeća da je pitanje promjene Ustava Republike Srpske razmatrao u Odluci broj *U-2/22*, u kojoj je zaključio da su toč. 18., 19. i 20. Deklaracije o ustavnim načelima, koje propisuju promjenu Ustava Republike Srpske, suprotne čl. I/2. i III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine. U svezi s tim, Ustavni sud podsjeća da su Deklaracijom o ustavnim načelima, kao i zaključcima koji su meritorno razmatrani u Odluci broj *U-2/22*, ustanovljene obveze koje se odnose na pripremanje i upućivanje u proceduru novog teksta Ustava Republike Srpske, kao i na pripremanje te upućivanje u proceduru zakona u oblastima u kojima je došlo do preuzimanja, odnosno prijenosa nadležnosti s entiteta na državu BiH na temelju članka III/5.(a) Ustava Bosne i Hercegovine. Pored toga, sadržan je stav da se zakoni BiH koji su doneseni na temelju te odredbe Ustava Bosne i Hercegovine i eksplicitno navedeni u zaključcima nakon donošenja i stupanja na snagu tih novih zakona u Narodnoj skupštini neće moći primjenjivati na teritoriju RS (*op. cit.*, *U-2/22*, točka 77.).

31. Dovodeći navedeno u svezu s prethodno istaknutim stavovima Ustavnog suda, Ustavni sud će razmotriti jesu li Odlukom o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske prekršeni čl. I/2., III/3.(b) i VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine. Pri tome, Ustavni sud smatra potrebnim istaknuti da ne

osporava pravo RS da mijenja važeći Ustav Republike Srpske bilo u cjelini bilo u odnosu na pojedine odredbe. Međutim, bilo kakve izmjene entitetskog ustava moraju biti suglasne s odredbama Ustava Bosne i Hercegovine u smislu članka III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, te s odlukama Ustavnog suda u smislu članka VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine i, u konačnici, s načelom vladavine prava iz članka I/2. Ustava Bosne i Hercegovine.

32. Razmatrajući pojedinačne odredbe Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske u okviru navoda podnositelja zahtjeva, Ustavni sud ukazuje da je člankom 4. stavak (2) Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske propisano da RS pripadaju sve državne funkcije i nadležnosti, osim onih koje su člankom III. Ustava Bosne i Hercegovine izričito predviđene kao nadležnosti institucija BiH. Iz navedene odredbe se može zaključiti da Odluka o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske ne priznaje dodatne nadležnosti koje je preuzela BiH u skladu sa člankom III/5.(a) Ustava Bosne i Hercegovine. Međutim, Ustavni sud podsjeća da je već zauzeo stav da kada je neka nadležnost entiteta na temelju suglasnosti prenesena na državnu razinu ona je postala isključiva nadležnost države, pa u skladu s načelom vladavine prava iz članka I/2. Ustava Bosne i Hercegovine samo na temelju odluka donesenih u institucijama može doći do vraćanja tih ranije prenesenih nadležnosti (*ibid.*, *U-2/22*, točka 90.). Slijedom toga, Ustavni sud smatra da Narodna skupština ne može Odlukom o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske inicirati procesnu proceduru, uključujući i upućivanje takvog akta na javnu raspravu, s ciljem jednostranog "vraćanja" nadležnosti koje su prenesene na BiH. Naime, sam čin sačinjavanja Nacrta Ustava Republike Srpske u kojem su sadržane odredbe koje predviđaju jednostrano preuzimanje državnih nadležnosti suprotno je načelu vladavine prava jer javna rasprava o neustavnim prijedlozima podriiva autoritet državnih institucija. Dalje, RS kao jedan od entiteta mora poštovati trenutni ustavnopravni poredak i podjelu nadležnosti, te odluke institucija BiH s ciljem ostvarivanja načela vladavine prava, u smislu čl. I/2. i III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine (*ibid.*, Odluka o dopustivosti i meritumu broj *U-7/25* od 29. svibnja 2025. godine, točka 48., dostupna na www.ustavnisud.ba).

33. Budući da je entitet RS dužan poštovati trenutnu podjelu nadležnosti, Ustavni sud zaključuje i da RS ne može ponovno inicirati uspostavu paralelnog institucionalnog i pravnog okvira u oblastima koje se tiču obrane, poreznog sustava i poslova iz nadležnosti Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća BiH (u daljnjem tekstu: VSTVBiH), kako je to propisano u članku 76. stavak (1) točka 8), čl. 116., 117. i 130. Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske. Naime, navedenim odredbama Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske nastoji se uspostaviti normativni okvir za preuzimanje nadležnosti entiteta RS ili njegovih organa u oblasti poreznog sustava, uspostava i komandiranje Vojskom RS, te osnivanje Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća RS. Međutim, Ustavni sud podsjeća da je u oblasti pravosuđa (za donošenje Zakona o VSTVBiH i formiranju VSTVBiH), u oblasti obrane i sigurnosti, te u oblasti neizravnog oporezivanja postignuta suglasnost entiteta o prijenosu nadležnosti na razini države BiH (*op. cit.*, *U-2/22*, točka 84., te dodatno odluke o dopustivosti i meritumu br. *U-8/25* od 29. svibnja 2025. godine, točka 44., *U-11/08* od 30. siječnja 2009. godine, točka 23., *U-5/11* od 27. svibnja 2011.

godine, toč. 18.–25, U-14/04, točka 26., dostupne na www.ustavnisud.ba). Prema tome, čak ni u formi Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske ne može se jednostrano, na teritoriju jednog entiteta, pokretati postupak za preuzimanje tih nadležnosti. Pri takvom stanju stvari za Ustavni sud je očigledno da Odluka o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske nastoji jednostrano derogirati državni ustavnopravni poredak normiranjem u oblastima koje su u isključivoj nadležnosti BiH, pa su stoga suprotne čl. I/2., III/3.(b) i VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine.

34. Dalje, Ustavni sud podsjeća da su entiteti, prema načelu vladavine prava iz članka I/2. Ustava Bosne i Hercegovine, dužni poštovati zakone na razini BiH, a, prema članku III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, dužni poštovati odluke institucija BiH (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-17/22 od 1. i 2. prosinca 2022. godine, točka 35., dostupna na www.ustavnisud.ba). Podržavajući navedeni stav, Ustavni sud smatra da RS ne može ustanoviti pravnu osnovu za buduću jednostranu obustavu primjene propisa i aktivnosti institucija BiH, kako je to predviđeno u članku 6. st. (2), (3) i (4) Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske. Isto tako, ni Ustavni sud RS ne može odlučivati o primjeni zakona i akata organa BiH na teritoriju RS, kako je to predviđeno člankom 125. stavak 1. točka 1) Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske. Ustavni sud je u svojoj dugogodišnjoj praksi stalno ukazivao na ustavnu obvezu poštovanja državnih zakona. Tako je, npr. u Odluci broj U-7/25, Ustavni sud ocijenio da je *prima facie* u suprotnosti s Ustavom Bosne i Hercegovine Zakon o neprimjenjivanju zakona i zabrani djelovanja izvanustavnih institucija BiH, kojim se u potpunosti isključuje primjena državnih zakona na teritoriju entiteta RS (*op. cit.*, U-7/25, točka 55.). Stoga Ustavni sud zaključuje i da su odredbe Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske kojim se nastoji normativno predvidjeti pravna osnova kojom će se onemogućiti ili otežati primjena zakona, aktivnosti i akata institucija BiH suprotne Ustavu Bosne i Hercegovine.

35. Pored navedenog, Ustavni sud smatra nužnim ukazati na još neke odredbe Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske koje su u suprotnosti s odredbama Ustava Bosne i Hercegovine. Naime, Ustavni sud primjećuje da je člankom 5. stavak (3) Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske propisano da se sporazum o promjeni "granične linije" između RS i Federacije BiH može potvrditi referendumom u RS. Međutim, Ustavni sud je u Prvoj djelomičnoj odluci broj U-5/98, razmatrajući sličnu tada važeću odredbu Ustava Republike Srpske, zaključio da termin "granica" u članku 2. stavak 2. Ustava Republike Srpske nije u skladu s Ustavom Bosne i Hercegovine i proglasio ga neustavnim. Ustavni sud je u obrazloženju takvog zaključka ukazao da se terminima "granica" ("border") i "razgraničenje" ("boundary"), koji su korišteni u Općem okvirnom sporazumu i njegovim aneksima, daje različito značenje, pa se u takvim okolnostima ne može smatrati da je korištenje drugačije terminologije u Ustavu Republike Srpske u skladu s Ustavom Bosne i Hercegovine (vidi Ustavni sud, Prva djelomična odluka o dopustivosti i meritumu broj U-5/98 od 29. i 30. siječnja 2000. godine, toč. 14.–17., dostupna na www.ustavnisud.ba). Iako se u članku 5. stavak (3) Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske koristi termin "granična linija", Ustavni sud smatra da korištenje tog termina nije u skladu s Ustavom Bosne i Hercegovine, koji jasno koristi termin

"razgraničenje" između entiteta. Osim toga, u Trećoj djelomičnoj odluci broj U-5/98 od 30. lipnja i 1. srpnja 2000. godine (toč. 97. i 98., dostupna na www.ustavnisud.ba), Ustavni sud je proglasio neustavnim riječi "država srpskog naroda i" iz članka 1. Ustava Republike Srpske. Stoga je i formulacija "Republika Srpska je država srpskog naroda i" iz članka 3. Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske suprotna stavu Ustavnog suda izraženom u navedenoj odluci.

36. Konačno, Ustavni sud primjećuje i da je člankom 9. Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske propisano da RS ima pravo na samoopredjeljenje, te da može uspostavljati specijalne paralelne veze, udruživati se u složene državne zajednice federalnog ili konfederalnog uređenja sa susjednim i drugim državama ili grupom država. Članak III/2.(a) Ustava Bosne i Hercegovine zaista dodjeljuje pravo entitetima da uspostavljaju posebne paralelne odnose s državama susjednim BiH. Međutim, Ustavni sud naglašava da davanje ustavne ovlasti entitetu RS da se može udruživati u složene državne zajednice federalnog ili konfederalnog uređenja sa susjednim i drugim državama ili grupom država predstavlja izravnu prijetnju suverenitetu i teritorijalnom integritetu BiH te je suprotno Ustavu Bosne i Hercegovine (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-2/25 od 27. ožujka 2025. godine, točka 37., dostupna na www.ustavnisud.ba). Osim toga, Ustavni sud je u svojoj praksi već utvrdio da, prema Ustavu Bosne i Hercegovine, entiteti nemaju pravo na samoopredjeljenje koje bi dozvolilo samoorganizaciju i teritorijalno otcepljenje jer je to u suprotnosti sa čl. I/3. i III/2.(a) i 5. Ustava Bosne i Hercegovine (*op. cit.*, U-26/25, toč. 65.–67., i Treća djelomična odluka broj U-5/98 od 30. lipnja i 1. srpnja 2000. godine, toč. 28.–32., dostupne na www.ustavnisud.ba), a taj stav je konačan i obvezujući, u smislu članka VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine.

37. Sve navedeno je dovoljno za zaključak Ustavnog suda da su članak 3., članak 4. stavak (2), članak 5. stavak (3), članak 6. st. (2), (3) i (4), članak 9., članak 76. stavak (1) točka 8), članak 116., članak 117., članak 125. stavak 1. točka 1) i članak 130. Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske suprotni odredbama Ustava Bosne i Hercegovine i odlukama Ustavnog suda. Pri tome, Ustavni sud primjećuje da se radi o odredbama koje se odnose na društveno uređenje RS, nadležnosti RS, odnos između institucija RS prema BiH i njezinim institucijama i aktima, uspostavu nadležnosti RS u oblasti vojske, neizravnog oporezivanja i VSTV-a, koje su prenesene na BiH, prava na samoopredjeljenje i sl. Dakle, navedene odredbe predstavljaju osnovu ustavnog uređenja RS kojim su regulirana najvažnija pitanja položaja i djelovanja organa javne vlasti, a koje su nadograđene drugim ustavnim odredbama u jednu normativnu cjelinu. Stoga se te odredbe ne mogu promatrati izolirano niti se samo za njih može utvrditi da su neustavne. Slijedom utvrđene činjenice da su citirane odredbe u biti osnove ustavnog sustava RS, a da su protivne odredbama Ustava Bosne i Hercegovine i odlukama Ustavnog suda, Ustavni sud zaključuje da je cijela Odluka o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske suprotna odredbama Ustava Bosne i Hercegovine i odlukama Ustavnog suda. Stoga, Ustavni sud smatra da Narodna skupština, suprotno navodima iz odgovora na zahtjev, prilikom utvrđivanja Odluke o utvrđivanju Nacrta Ustava Republike Srpske nije poštovala odredbe Ustava Bosne i Hercegovine niti obvezujuće odluke Ustavnog suda. Na temelju navedenog, Ustavni sud zaključuje da Odluka o

утврђивању Нacrта Устава Републике Српске у цијелости није у складу са чл. I/2., III/3.(b) и VI/5. Устава Босне и Херцеговине.

38. Одлучујући о дјеловању ове одлуке Уставног суда, Уставни суд је, у складу са чланком 61. ставак (3) Правила Уставног суда, утврдио да Одлука о утврђивању Нacrта Устава Републике Српске престаје важити наредног дана од дана објаве одлуке Уставног суда у "Службеном гласнику БиХ". Такође, полазећи од околности да су Закључком дани конкретни задаци органима јавне власти у РС (види тачку 23. одлуке), Уставни суд је, у складу са чланком 61. ставак (1) Правила Уставног суда, наложио Народној скупштини Републике Српске, свим надлежним органима у Републици Српској, као и свим службеним или одговорним особама у тим институцијама да обуставе све активности које подuzимaju на основу Одлуке о утврђивању Нacrта Устава Републике Српске. Уставни суд је за провођење ове одлуке задужио Народну скупштину као законодавни орган који доноси и одлучује о промјени Устава Републике Српске, према чланку 177. ставак (1) Пословника Народне скупштине.

Остали наводи

39. Коначно, Уставни суд запажа да су подносиоци захтјева оспорили уставност Одлуке о утврђивању Нacrта Устава Републике Српске и с аспекта чланка I/1. Устава Босне и Херцеговине. Међутим, Уставни суд сматра да, с обзиrom на већ усвојене закључке, нема потребе посебно испитивати те наводе.

VII. Закључак

40. Уставни суд утврђује да Одлука о утврђивању Нacrта Устава Републике Српске није у складу са чл. I/2., III/3.(b) и VI/5. Устава Босне и Херцеговине јер одредбе које представљају основу уставног уређења РС нису усклађене с одредбама Устава Босне и Херцеговине и коначним и обвезујућим одлукама Уставног суда.

41. На основу чланка 59. ст. (1) и (2) и чланка 61. ст. (1), (2) и (3) Правила Уставног суда, Уставни суд је одлучио као у диспозитиву ове одлуке.

42. С обзиrom на одлуку Уставног суда у овом предмету, није нужно посебно разматрати приједлог подносиоци захтјева за доношење привремене мјере.

43. Према чланку VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обвезујуће.

Предсједник

Уставног суда Босне и Херцеговине

Mirsad Ćeman, v. r.

717

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број У-35/25, рјешавајући захтјев Дарка Бабаља, првог замјеника предсједавајућег Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, на основу члана VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине, члана 19. тачка а), члана 57. став (2) тачка б), члана 59. ст. (1) и (2) и члана 61. став (1) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – пречишћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Мирсад Ћеман, предсједник
Валерија Галић, потпредсједница
Angelika Nußberger, потпредсједница
Helen Keller, судија
Ledi Bianku, судија
Марин Вукоја, судија

Лариса Велић, судија

на сједници одржаној 26. марта 2026. године донио је

ОДЛУКУ О ДОПУСТИВОСТИ И МЕРИТУМУ

Одлучујући о захтјеву Дарка Бабаља, првог замјеника предсједавајућег Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, за оцјену уставности Закона о финансирању политичких организација ("Службени гласник РС" број 45/25),

утврђује се да Закон о финансирању политичких организација ("Службени гласник РС" број 45/25) није у складу са чланом II/3.и) Устава Босне и Херцеговине и чланом 11. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода.

У складу са чланом 61. став (1) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, Закон о финансирању политичких организација ("Службени гласник РС" број 45/25) ставља се ван снаге у цијелости и престаје да важи од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске" ("Службени гласник РС" број 45/25).

Одбацује се захтјев Дарка Бабаља, првог замјеника предсједавајућег Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, за оцјену законитости Закона о финансирању политичких организација ("Службени гласник РС" број 45/25) у односу на чл. 1, 2, 4, 5, 10, 11. и 16. Закона о извршењу буџета РС за 2025. годину ("Службени гласник РС" број 110/2024) и чл. 3, 7, 10, 14, 15, 20, 30, 31, 38. и 39. Закона о буџетском систему Републике Српске ("Службени гласник РС" бр. 121/12, 52/14, 103/15 и 110/24) због ненадлежности Уставног суда за одлучивање.

На основу члана 64. став (4) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, престаје правно дејство Одлуке о привременој мјери број У-35/24 од 9. децембра 2025. године.

Одлуку објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. Увод

1. Дарко Бабаљ, први замјеник предсједавајућег Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: подносилац захтјева), поднио је 30. октобра 2025. године Уставном суду Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) захтјев за оцјену уставности и законитости Закона о финансирању политичких организација ("Службени гласник РС" број 45/25; у даљњем тексту: спорни закон).

2. Подносилац захтјева је поднио и захтјев за доношење привремене мјере којом се спорни закон привремено ставља ван снаге.

II. Поступак пред Уставним судом

3. Одлуком о привременој мјери број У-35/25 од 9. децембра 2025. (доступна на www.ustavnisud.ba) Уставни суд је усвојио захтјев за доношење привремене мјере, те одредио да се привремено ставља ван снаге спорни закон до доношења коначне одлуке Уставног суда о поднесеном захтјеву.

4. На основу члана 23. став (2) Правила Уставног суда, од Народне скупштине Републике Српске (у даљњем

тексту: Народна скупштина РС) затражено је 6. новембра 2025. године да достави одговор на захтјев.

5. Народна скупштина РС је 17. децембра 2025. године доставила одговор на захтјев.

III. Захтјев

а) Релевантне чињенице

6. Високи представник за Босну и Херцеговину Кристијан Шмит (у даљем тексту: високи представник) донио је Одлуку број 18/25 од 24. априла 2025. године којом се обустављају све исплате буџетских средстава у сврху финансирања политичких странака за Савез независних социјалдемократа (СНСД) и Уједињену Српску. Наведена одлука је ступила на правну снагу истог дана објављивањем на званичној страници Канцеларије високог представника (у даљем тексту: ОНР; <https://www.ohr.int/odluka-kojom-se-obustavljaju-sve-isplate-proracunskih-sredstava-u-svrhu-financiranja-politickih-stranaka-za-savez-nezavisnih-socijaldemokrata-snsd-i-ujedinjenu-srpsku/?print=pdf>, прегледано 26. новембра 2025. године, види тачку 23. ове одлуке).

7. Народна скупштина РС је на 22. посебној сједници одржаној 21. маја 2025. године по хитном поступку усвојила спорни закон (види Релевантне прописе).

б) Наводи из захтјева

8. Подносилац захтјева наводи да спорни закон није у складу с одредбама члана I/2. Устава Босне и Херцеговине, члана II/4. Устава Босне и Херцеговине, члана 14. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: Европска конвенција), члана 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију, члана 26. Међународног пакта о грађанским и политичким правима и члана III/3.б) Устава Босне и Херцеговине.

9. У односу на наводе о кршењу члана I/2. Устава Босне и Херцеговине, подносилац захтјева се првенствено позива на принцип владавине права. У вези с тим, истиче да сви закони, други прописи, као и поступци носилаца јавне власти морају бити засновани на уставу и закону, без било какве дискриминације (принцип уставности и законитости). Наиме, подносилац захтјева указује да је Народна скупштина РС усвојила приједлог спорног закона на приједлог групе посланика владајућих странака (СНСД, СП, ДНС, ДЕМОС, СПС, НПС и Уједињена Српска) упркос упозорењима и аргументима посланика опозиције и дијела јавности да је приједлог спорног закона незаконит и неуставан јер је у супротности с другим законима које су усвојиле Народна скупштина РС и Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Парламентарна скупштина БиХ). Даље је наведено да је спорни закон потврђен у Вијећу народа Републике Српске, а затим објављен у "Службеном гласнику РС" и ступио на снагу 31. маја 2025. године. Подносилац захтјева истиче да члан 2. спорног закона не предвиђа могућност финансирања парламентарних странака приходима из буџета, те је првенствено у супротности с Приједлогом буџета Републике Српске за 2025. годину који је 11. децембра 2024. године усвојила Народна скупштина РС, а који је ступио на снагу 20. децембра 2024. године објављивањем у "Службеном гласнику РС" број 110. У буџету РС за 2025. годину – буџету Министарства управе и локалне самоуправе Републике Српске предвиђен је текући грант парламентарним странкама у износу од 5.630.200,00 КМ (економски код 415200, страница 164. "Службеног

гласника РС" број 110/2024), који се плаћа у редовним мјесечним ануитетима и износима парламентарним странкама које имају посланике у Народној скупштини РС у складу с величином клуба и бројем освојених посланичких мандата.

10. Даље се наводи да је спорни закон у супротности са чл. 1, 2, 4, 5, 10, 11. и 16. Закона о извршењу буџета РС за 2025. годину ("Службени гласник РС" број 110/2024), којима се регулише начин расподеле буџетских средстава буџетским корисницима у 2025. години, између осталог, и парламентарним странкама у Републици Српској (у даљем тексту: РС). Затим се наводи да је спорни закон у супротности с одредбама чл. 3, 7, 10, 14, 15, 20, 30, 31, 38. и 39. Закона о буџетском систему РС ("Службени гласник РС" бр. 121/12, 52/14, 103/15 и 110/24). Закон о буџетском систему РС прописује да буџетски систем РС чине буџет Републике, буџети општина и градова и буџети – финансијски планови општина. Он, такође, прописује начин расподеле средстава између општина и градова у РС, те захтјева да буџети општина и градова морају бити усклађени с буџетом РС. Осим тога, подносилац захтјева истиче да, према раније важећем закону, обавеза финансирања рада политичких странака у РС није била прописана само буџетом РС, већ и буџетима осталих административних јединица (градови и општине) у РС. Стога, подносилац захтјева сматра да је спорни закон, којим је укинута буџетско финансирање политичких организација, у супротности с већ усвојеним буџетима свих општина и градова у РС у којима су за 2025. годину планирана средства за финансирање парламентарних странака које имају одборнике у локалним скупштинама.

11. Члан 2. спорног закона, како то наводи подносилац захтјева, у супротности је и са чланом 3. Закона о финансирању политичких странака ("Службени гласник БиХ" бр. 95/12 и 41/16). Такође се наводи и да је члан 5. спорног закона у супротности са чланом 3. Закона о финансирању политичких странака који је усвојен на нивоу БиХ у дијелу који се односи на ограничење укупне висине добровољних прилога које физичка или правна лица могу донирати политичкој странци у току једне календарске године. У вези с тим, подносилац захтјева је даље указао на садржај члана 6. ст. (3), (4) и (5) потоњег закона. Истакао је да су спорним законом (члан 5. ст. (3), (4) и (5)) износи добровољних прилога политичкој странци од физичких и правних лица, па и чланова политичке странке, прописани у двоструко већим износима у односу на начин како је то регулисано претходно цитираним Законом о финансирању политичких странака (БиХ). Такав законски несклад финансирања политичких странака на нивоу државе и на нивоу ентитета РС (на основу спорног закона) у погледу (не)могућности јавног, односно буџетског финансирања и прописане висине износа на име добровољних прилога правних и физичких лица, према мишљењу подносиоца захтјева, подрива демократски поредак и принцип владавине права те ствара правну несигурност.

12. У односу на наводе о кршењу члана II/4. Устава Босне и Херцеговине, члана 14. Европске конвенције и члана 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију, подносилац захтјева истиче да је спорни закон у колизији с одредбама Изборног закона Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Изборни закон БиХ). У вези с тим се наводи да Изборни закон БиХ не прописује финансирање

политичких странака из буџета, већ прописује да се у буџетима свих нивоа власти обезбјеђују средства за материјалне трошкове (штампање изборног материјала, гласачких листића и слично), као и за накнаде за рад органа за спровођење избора (изборне комисије, бирачки одбори). Подносилац захтјева истиче да су политичке организације у РС освајале мандате у складу с одредбама Изборног закона БиХ на протеклим општим и локалним изборима, те да су финансиране у складу с одредбама важећег Закона о финансирању политичких странака, како на нивоу РС тако и на локалном нивоу. Међутим, подносилац захтјева даље тврди да политичке странке чије је сједиште у РС, а које су освојиле посланичке мандате у Народној скупштини РС на Општим изборима 2022. године те одборничке мандате у општинама и градовима РС на Локалним изборима 2024. године, доношењем спорног закона остају без прихода из буџета и на републичком и на локалном нивоу, док странке с територије Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: ФБиХ) остварују уредно буџетско финансирање. Посљедично томе, подносилац захтјева сматра да су политичке организације из РС стављене у неравноправан положај у погледу остваривања права на финансирање из буџетских средстава. Сматра да је у потпуности јасно да су одредбе спорног закона дискриминаторне према политичким организацијама које нису дио власти у РС јер се наведеним одредбама предвиђа да политичке странке могу добијати до 100.000,00 КМ донација из јавних предузећа и установа које контролишу владајуће странке и тако могу легално јавним новцем финансирати своје политичке активности. С друге стране, политичке организације које не учествују у власти, односно које су опозиција, остају без било каквих извора финансирања, осим чланарина и добровољних донација. На тај начин, како наводи подносилац захтјева, ствара се паралелни систем и отвара велик простор за корупцију, подрива се институционални поредак и ствара правна несигурност. При томе је наведено да усвајање спорног закона по хитној процедури представља реакцију владајуће коалиције на одлуку коју је донио високи представник, којом се забрањује пребацивање новца из буџета на рачун двије политичке странке у РС (СНСД и Уједињена Српска) на свим нивоима због реторике и политике њихових лидера Милорада Додика и Ненада Стевандића. Подносилац захтјева указује да су парламентарне странке након освајања мандата очекивале приходе из буџета у складу с резултатом избора и у складу с изборним законодавством, а ради спровођења низа активности на остваривању циљева и задатака предвиђених њиховим планом и програмом рада. Након ступања на снагу спорног закона политичке странке остају без редовних прихода, што угрожава нормалан рад и функционисање, односно усвајање спорног закона има штетне реперкусије на све политичке организације у РС. То се, како је наведено, огледа у чињеници да политичке организације, а нарочито странке опозиције које спорни закон највише погађа (услед недостатка средстава која им припадају из буџета у складу с изборним резултатом оствареним на Општим изборима 2022. године и Локалним изборима 2024. године) неће обезбиједити средства која су неопходна за обављање минимума активности, укључујући и текуће трошкове рада канцеларија, плаћање радника и слично. Такође се доводи у питање и излазак политичких организација на Опште изборе 2026. године услед

недостатка средстава за пријаву и овјеру кандидатура Централној изборној комисији БиХ за спровођење изборне кампање, чиме се крше одредбе Устава Босне и Херцеговине и претходно поменутих међународних докумената којима се забрањује дискриминација по било којем основу, између осталог, и по основу политичког и другог мишљења.

13. У односу на наводе о кршењу члана III/3.б) Устава Босне и Херцеговине, подносилац захтјева истиче да ентитети као административно-територијалне јединице морају поштовати све принципјелне и процедуралне норме које су прописане Уставом Босне и Херцеговине те да се морају придржавати одлука институција БиХ. То се односи како на одлуке Уставног суда као највишег тијела за тумачење Устава Босне и Херцеговине тако и на одлуке Парламентарне скупштине БиХ, укључујући и све законе који су усвојени на нивоу државе који регулишу различите аспекте друштвеног, политичког, привредног и правног живота. У вези с тим је наведено да је управо чланом III/3.б) Устава Босне и Херцеговине успостављен механизам за очување јединства, суверенитета и територијалног интегритета БиХ, те је несумњиво успостављена равнотежа одговорности између ентитета и државних институција, чиме се обезбјеђује стабилност политичког система у Босни и Херцеговини, који се доношењем таквих закона настоји дестабилизovati.

14. Имајући у виду наведено, подносилац захтјева предлаже да Уставни суд у цијелости усвоји захтјев, утврди да спорни закон није у сагласности с одредбама Устава Босне и Херцеговине, стави спорни закон ван снаге, у складу са чланом 61. став (2) Правила Уставног суда, те утврди, у складу са чланом 61. став (3) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, да спорни закон престаје да важи наредног дана од дана објављивања одлуке Уставног суда у службеним гласницима.

ц) Одговор на захтјев

15. Народна скупштина РС је истакла да, иако се захтјевом оспорава цијелокупан текст спорног закона, из његовог садржаја се може претпоставити да подносилац захтјева оспорава члан 2. спорног закона зато што њиме није прописано финансирање политичких организација из буџета РС и буџета јединица локалне самоуправе, односно члан 5. спорног закона у дијелу који се односи на ограничење укупне висине добровољних прилога које физичка и правна лица донирају политичким организацијама у току једне календарске године. Међутим, подносилац захтјева не елаборира тезу о неуставности спорног закона, односно о нескладу с одредбама Устава Босне и Херцеговине већ, напротив, свој захтјев преусмјерава на несклад између спорног закона на једној и немалог броја таксативно наведених закона на другој страни. Дакле, у суштини се не ради о оцјени уставности спорног закона већ о његовом наводном нескладу с другим компатибилним законима РС и БиХ. Стога је предложено да се, у смислу члана 63. Правила Уставног суда, обустави поступак по захтјеву услед непостојања и непоштовања претпоставки за вођење поступка, односно пропуста у вођењу поступка насталих просљеђивањем непрецизног и непотпуног захтјева на одговор супротној страни. Ипак, уколико Уставни суд настави поступак по захтјеву, Народна скупштина је указала на садржај релевантних одредби чл. 1, 2. и 5. спорног закона наводећи да су

неосноване тврдње из захтјева о њиховој неуставности. Наиме, истакнуто је да је нетачно да је спорни закон у супротности с буџетом РС за 2025. годину и Законом о извршењу буџета РС за 2025. годину. У вези с тим је наведено да је Народна скупштина РС на сједници одржаној 3. јула 2025. године донијела Одлуку о усвајању ребаланса буџета РС за 2025. годину ("Службени гласник РС" број 61/25), чији је саставни дио ребаланс буџета РС за 2025. годину. Том одлуком су, након ступања на снагу спорног закона, планирана потребна средства у буџету РС за 2025. годину која припадају парламентарним странкама закључно са 30. мајем 2025. године (докад је био на снази раније важећи закон). На истој сједници усвојен је и Закон о изменама Закона о извршењу буџета РС ("Службени гласник РС" број 61/25), који је, како се може закључити из самог његовог садржаја, усклађен с Одлуком о усвајању ребаланса буџета РС за 2025. годину. Те чињенице су морале бити познате подносиоцу захтјева у вријеме подношења захтјева с обзиром на то да су наведени акти објављени у "Службеном гласнику РС", као и на интернет страници Народне скупштине РС. Затим је наведено да се одредбе Закона о буџетском систему РС, које су наведене у захтјеву, не могу довести у везу са спорним законом. Такође је истакнуто да је апсолутно нетачна тврдња да је спорни закон у супротности с буџетима општина и градова у РС. Наиме, све јединице локалне самоуправе су обавезне да поштују спорни закон, па тако и обавезу да ускладе своје буџете у складу с њим, у дијелу који се односи на финансирање политичких странака које имају одборнике у скупштинама.

16. Када су у питању наводи о неусаглашености члана 2. спорног закона са чланом 3. Закона о финансирању политичких странака (БиХ), указано је да та одредба није императивног карактера, односно не намеће обавезу да се политичке странке морају финансирати из буџета, како то сматра подносилац захтјева, већ је остављена могућност да се политичка организација на било којем нивоу власти може финансирати из буџета у складу са законом. Другим ријечима, ентитетски закони, према наведеном закону, не морају прописивати исте изворе финансирања (у конкретном случају финансирање из буџета). Из истих разлога Народна скупштина РС је истакла да су неосновани наводи да је члан 5. спорног закона у супротности са чланом 6. Закона о финансирању политичких странака (БиХ). Штавише, Народна скупштина РС сматра да је спорна одредба повољнија за све политичке организације у односу на закон на нивоу БиХ јер предвиђа већи укупни износ добровољних прилога које физичка и правна лица могу донирати политичким организацијама у току једне календарске године. Такође је наведено и да су неосновани наводи да је спорна одредба у супротности с Изборним законом БиХ. Наиме, наведени закон не прописује финансирање политичких странака из буџета, већ прописује да се у буџетима свих нивоа власти обезбјеђују средства за материјалне трошкове (штампање изборног материјала, гласачких листића и слично), као и за накнаде за рад органа за спровођење избора (изборне комисије, бирачки одбори). Поред тога је указано да је нетачно да су спорним законским рјешењем политичке организације из РС стављене у неравноправан положај у односу на странке с територије ФБиХ у погледу остваривања права на буџетско финансирање јер се спорна одредба односи и на

све политичке организације из Федерације БиХ које имају посланике у Народној скупштини РС или одборнике у скупштинама јединице локалне самоуправе. Подсјећања ради, према раније важећем закону, право на финансијска средства из буџета РС, града или општине имале су све политичке странке које су имале посланике, односно одборнике (сразмјерно броју посланика, односно одборника) без обзира на њихово сједиште (РС или ФБиХ). Дакле, и странке са сједиштем у ФБиХ које су имале посланике у Народној скупштини РС, односно одборнике у скупштини јединице локалне самоуправе престанком важења тог закона такође немају више право на финансирање из буџета РС, односно буџета јединице локалне самоуправе. Исто тако је наведено да се спорна одредба којом су предвиђени извори финансирања односи на све политичке организације без обзира на њихово сједиште, односно на све политичке организације без обзира на то да ли се ради о парламентарним или непарламентарним организацијама, те да ли су неке од њих дио власти или опозиције, тако да се не може говорити о било каквој дискриминацији.

17. Даље је наведено да су неосноване тврдње подносиоца захтјева да тим законским рјешењем политичке организације остају без редовних прихода, што угрожава њихов нормалан рад и функционисање јер је чланом 2. спорног закона јасно прописано из којих се све извора политичке организације (парламентарне и непарламентарне) могу финансирати. Ниједном одредбом Устава Босне и Херцеговине, Устава Републике Српске, као и поменутих међународних докумената није прописана обавеза да се политичке организације морају финансирати из буџетских средстава. С друге стране, Народна скупштина РС је истакла да је приликом доношења спорног закона, између осталог, узела у обзир и један дио јавности у РС који сматра да се рад политичких организација не треба финансирати на терет грађана РС с обзиром на то да се значајна финансијска средства из буџета РС и буџета јединица локалне самоуправе на годишњем нивоу издвајају за њихов рад. Такође, према ставу јавности, политичке организације средства за свој рад треба да обезбиједи из других финансијских извора као што су добровољни прилози правних и физичких лица, чланарине, продаја пропагандног материјала и организовање манифестација и слично, а не из јавних прихода. Поред наведеног, Народна скупштина сматра да ће спорно законско рјешење допринијети остварењу значајних уштеда како у буџету РС тако и у буџетима јединица локалне самоуправе. Циљ доношења спорног закона био је и да се средства која су према раније важећем закону била издвајана за политичке организације из буџета РС или буџета јединице локалне самоуправе преусмјере у сврхе које су од општег интереса за све грађане РС (на примјер за изградњу или реконструкцију школа, болница, спортских терена, игралишта и слично).

18. Народна скупштина РС је истакла да се разлог за такво нормативно рјешење налази у неуставној одлуци "такозваног високог представника", којом се обустављају све исплате буџетских средстава у сврху финансирања политичких странака за Савез независних социјалдемократа (СНСД) и Уједињену Српску. На такав начин су СНСД и Уједињена Српска стављени у неравноправан положај у односу на друге политичке

партије у РС и БиХ. Да би се омогућила равноправност свих политичких партија у РС уопште, укључујући и равноправност у изборном процесу који се очекује у 2026. години, у складу с принципом једнаких могућности, Народна скупштина РС је истакла да је морала предузети законодавне мјере ради заштите демократског поретка, политичког плурализма и правилног функционисања демократских институција у РС. С тим циљем је усвојен спорни закон јер је искључењем опције финансирања политичких организација из буџета РС, односно буџета јединица локалне самоуправе у РС успостављена једнакост свих политичких партија у РС и анулиране штетне посљедице неуставне одлуке "такозваног високог представника". Ограничење финансирања политичких организација прописано спорним законом једнако се односи на све политичке партије у РС и нема дискриминаторски карактер. Осим што је такво ограничење прописано законом, оно је усмјерено на остварење једнакости и равноправности политичких субјеката у РС и на очување политичког плурализма, што представља легитиман циљ таквог ограничења. При томе је наведено и да је таква мјера неопходна у демократском друштву јер не постоји ниједан други начин да се елиминишу штетне посљедице неуставне одлуке "такозваног високог представника". Затим је истакнуто да је постојање наводне дискриминације одређених политичких организација у односу на друге помало контрадикторно јер је Народна скупштина као законодавац донијела спорни закон управо како би спрјечила дискриминацију. Затим је указано да, у свјетлу цитиране праксе Европског суда за људска права (у даљњем тексту: Европски суд) и Уставног суда, различито поступање не значи *a priori* дискриминацију. Сходно наведеном је закључено да нема правно основаних аргумената за стављање ван правне снаге спорног закона, односно његових одредаба, док би удовољавање захтјеву представљало кршење уставноправног система подјеле надлежности између институција БиХ и њених ентитета. Имајући у виду наведено, предложено је да се захтјев одбије као неоснован.

IV. Релевантни прописи

19. Изборни закон Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ" бр. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 48/11 – одлука УСБиХ, 63/11 – одлука УСБиХ, 15/12 – рјешење УСБиХ, 11/13 – рјешење УСБиХ, 18/13, 7/14, 31/16, 1/17 – одлука УСБиХ, 54/17 – рјешење УСБиХ, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22, 24/24, 24/24 – исправка)

За потребе ове одлуке користи се неслужбени пречишћени текст сачињен у Уставном суду БиХ, који у релевантном дијелу гласи:

ПОГЛАВЉЕ 15. ФИНАНСИРАЊЕ КАМПАЊЕ

Члан 15.1

Средства за финансирање трошкова изборне кампање политичка партија и независни кандидати који учествују на изборима за органе власти Босне и Херцеговине на свим нивоима осигуравају из извора прописаних Законом о финансирању политичких странака и на начин прописан овим законом.

20. Закон о финансирању политичких странака ("Службени гласник БиХ" бр. 95/12 и 41/16)

За потребе ове одлуке користи се неслужбени пречишћени текст сачињен у Уставном суду БиХ, који у релевантном дијелу гласи:

Члан 3. став (1) тач. б) и е) и став (3)

(Извори финансирања)

(1) Политичка партија може се финансирати из:
 б) добровољних прилога правних и физичких лица,
 е) буџета Босне и Херцеговине у складу са чланом 7. овог закона, ентитетских буџета, кантоналних буџета и буџета Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, те буџета других јединица локалне управе и самоуправе у складу са законом,

(3) Годишњи приход партије из става (1) тач. д) и ф) овог члана не смије прелазити 20% износа укупног годишњег прихода партије.

Члан 6. ст. (1) и (4)

(Ограничење укупне висине)

(1) Физичка и правна лица могу давати добровољне прилоге политичким партијама једнократно или више пута у току календарске године.

(4) Укупан износ добровољних прилога правног лица једној политичкој партији не смије прелазити износ од 50.000,00 КМ (педесет хиљада конвертибилних марака) у календарској години.

Члан 7.

(Издавања из државног буџета)

(1) У буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине (у даљем тексту: буџет БиХ) обезбјеђују се средства за финансирање политичких партија, односно коалиција политичких партија и независних кандидата заступљених у Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине и парламентарних група, односно клубова посланика и делегата у Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине.

(2) Укупна средства из става (1) овог члана не могу прелазити износ од 0,2% буџета БиХ у календарској години.

(3) Политичким партијама, односно коалицијама политичких партија средства из става (1) овог члана расподељују се на начин да се:

а) 30% средстава дијели једнако свим политичким партијама, односно коалицијама политичких партија које су освојиле мандате,

б) 60% средстава дијели према броју посланичких односно делегатских мандата, које свака политичка партија, коалиција политичких партија, односно независни кандидат има у тренутку додјеле мандата,

ц) 10% од укупног износа распоређује парламентарним групама сразмјерно броју посланичких односно делегатских мјеста која припадају мање заступљеном полу.

(4) Чланови коалиције политичких партија учествују у расподељују средства из става 3. овог члана на основу споразума за расподељују новчаних средстава, који је депонован у Централној изборној комисији Босне и Херцеговине, а ако такав споразум не постоји, средства се распоређују између чланица коалиције политичких партија према броју добијених мандата.

(5) Парламентарне групе, односно клубови посланика и делегата и независни кандидати у Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине учествују у расподељују

средстава из става (3) тачка б) овог члана према броју посланичких односно делегатских мандата у домовима Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине.

(6) Заједничка комисија за административне послове Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине ће својим актима детаљније регулисати расподелу средстава из овог члана, контролу трошења и друга финансијска питања у вези са спровођењем овог закона.

21. Закон о финансирању политичких организација ("Службени гласник РС" број 45/25, ступио на снагу 31. маја 2025. године) у релевантном дијелу гласи:

Члан 1.

Овим законом уређују се начин и услови под којима политичке организације обезбјеђују средства за рад, као и обезбјеђивање средстава за рад посланичких, делегатских, односно одборничких клубова и група.

Члан 2. став (1)

(1) Политичка организација може да се финансира из:

- 1) чланарина,
- 2) добровољних прилога правних и физичких лица,
- 3) издавачке дјелатности, продаје пропагандног материјала и организовања својих манифестација,
- 4) прихода од имовине у власништву политичке организације и
- 5) добити привредног друштва које је у власништву политичке организације.

Члан 3.

Финансијска средства из члана 2. став 1. овог закона политичка организација може да користи искључиво за остваривање циљева утврђених својим програмом и статутом.

Члан 5. ст. (1) и (4)

(1) Физичка и правна лица могу да дају добровољне прилоге политичким организацијама једнократно или више пута током календарске године.

(4) Укупан износ добровољних прилога правног лица једној политичкој организацији не може прелазити износ од 100.000,00 КМ у календарској години.

Члан 7.

(1) Средства за финансирање рада посланичких, делегатских, односно одборничких клубова и група додјељују се ради покрића:

- 1) паушалних трошкова за рад у изборним јединицама посланика, односно одборника,
- 2) путних трошкова у иностранство ако организатор није Народна скупштина Републике Српске или Вијеће народа Републике Српске, односно скупштина јединице локалне самоуправе,
- 3) трошкова набавке материјала - горива, штампе, службених гласила и публикација,
- 4) трошкова смјештаја и исхране посланика, делегата, односно одборника у вријеме када се не одржавају сједнице и
- 5) остале трошкове у вези са радом посланика, делегата, односно одборника у клубовима и групама.

Члан 8.

Финансијска средства за покриће трошкова из члана 7. овог закона, у дјелокругу надлежности Народне скупштине Републике Српске и Вијећа народа Републике Српске, обезбјеђују се у буџету Републике Српске, а у

дјелокругу надлежности јединица локалне самоуправе у њиховим буџетима.

Члан 16.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о финансирању политичких странака из буџета Републике, града и општине ("Службени гласник Републике Српске", број 65/08).

22. Закон о финансирању политичких странака из буџета Републике, града и општине ("Службени гласник РС" број 65/08), који је престао да важи, у релевантном дијелу гласи:

Члан 1.

Овим законом уређују се услови, висина, начин обезбјеђивања и расподела финансијских средстава из буџета Републике Српске (у даљем тексту: Република) и буџета града и општине (у даљем тексту: јединица локалне самоуправе) за финансирање редовног рада и покриће дијела трошкова изборне кампање политичких странака, коалиција, независних посланика и одборника и рада посланичких, делегатских, односно одборничких клубова и група.

Члан 2.

Право на финансијска средства у складу са овим законом остварују:

- а) политичке странке и коалиције које имају посланике или одборнике у скупштини,
- б) независни посланици и независни одборници који су изабрани као независни кандидати,
- в) политичке странке, листе независних кандидата и независни кандидати са потврђеним изборним листама и
- г) регистроване коалиције са потврђеном јединственом листом кандидата.

Члан 3.

Финансијска средства стечена у складу са овим законом користе се за:

- а) финансирање дијела трошкова редовног рада политичке странке, коалиције, независног посланика, односно одборника,
- б) покриће дијела трошкова изборне кампање политичких странака, коалиција, независних листа и независних кандидата којима су потврђене изборне листе за избор посланика, односно одборника и
- в) покриће дијела трошкова рада посланичких, делегатских, односно одборничких клубова и група.

Члан 4.

Финансијска средства за финансирање трошкова из члана 3. овог закона, у дјелокругу Републике, обезбјеђују се у буџету Републике, а у дјелокругу јединица локалне самоуправе у њиховим буџетима.

Члан 5.

(1) Буџетом се обезбјеђују финансијска средства за намјене утврђене чланом 3. тачка а) овог закона, у износу не мањем од 0,2% укупних буџетских прихода буџета из претходне године.

(2) Средства из става 1. овог члана распоређују се на сљедећи начин:

- а) 20% распоређује се у једнаким износима политичким странкама и коалицијама које имају посланике, односно одборнике у скупштини и независним посланицима, односно одборницима и

б) 80% распоређује се сразмјерно броју освојених мандата, које политичка странка, коалиција, независни посланик, односно одборник има у скупштини.

23. Одлука којом се обустављају све исплате буџетских средстава у сврху финансирања политичких странака за Савез независних социјалдемократа (СНСД) и Уједињену Српску број 18/25 (ступила на правну снагу објављивањем на службеној страници ОНР-а од 24. априла 2025. године <https://www.ohr.int/odluka-kojom-se-obustavljaju-sve-ispplate-budzetskih-sredstava-u-svrhu-finansiranja-politickih-stranaka-za-savez-nezavisnih-socijaldemokrata-snsd-i-ujedinjenu-srpsku> /, објављена у "Службеном гласнику БиХ" број 24/25) у релевантном дијелу гласи:

[...]

Озбиљно забринут због најновијих активности које владајућа коалиција у Републици Српској предвођена од стране СНСД-а и Уједињене Српске проводи против суверенитета и уставног поретка Босне и Херцеговине, [...]

[...]

Увјерен да је поступање како је напријед описано првенствено потакнуто од стране Савеза независних социјалдемократа (СНСД) и Уједињене Српске, те да се таквим поступањем озбиљно угрожавају функционисање државе Босне и Херцеговине и владавина права, [...]

[...]

Истичући да сецесионистичка агенда Републике Српске, уз упорне нападе на Општи оквирни споразум за мир, укључујући Устав Босне и Херцеговине и кључне институције Босне и Херцеговине, произилази из дугогодишњег деструктивног поступања СНСД-а, које се проводи од стране владајуће коалиције Републике Српске, предвођене СНСД-ом и Уједињеном Српском, путем тијела и органа законодавне и извршне власти Републике Српске;

[...]

Узимајући у обзир и имајући у виду све претходно наведено, високи представник овим доноси сљедећу одлуку:

ОДЛУКА

којом се обустављају све исплате буџетских средстава у сврху финансирања политичких странака за Савез независних социјалдемократа (СНСД) и Уједињену Српску
Члан 1.

(1) Све исплате буџетских средстава у сврху финансирања политичких странака СНСД и Уједињена Српска у Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине, Парламенту Федерације Босне и Херцеговине, Народној скупштини Републике Српске, кантоналним скупштинама, градским и општинским скупштинама/вијећима и Скупштини Брчко дистрикта Босне и Херцеговине одмах се обустављају.

(2) Сва средства чија је исплата обустављена биће пренесена на посебан рачун који ће бити отворен у Централној банци Босне и Херцеговине.

(3) Обуштава исплате буџетских средстава у сврху финансирања политичких странака предвиђена у ставовима (1) и (2) овог члана биће укинута на основу или након позитивне оцјене од стране високог представника о поштивању Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини односно процјени било којих других

релевантних околности које високи представник оцјени оправданим.

(4) Износи обустављених средстава предвиђени на свим нивоима власти у сврху финансирања политичких странака за релевантну годину неће се сматрати неизмиреном финансијском обавезом према СНСД-у и Уједињеној Српској.

(5) Након укидања обуставе како је предвиђена у ставу (3) овог члана, високи представник ће донијети одлуку о намјени средстава акумулираних на посебном рачуну.

Члан 4.

Ова Одлука ће имати првенство у односу на било које неконзистентне одредбе било ког закона, прописа или акта, било постојећег, било будућег. Ова Одлука директно се примјењује и није потребна ниједна додатна радња ради осигурања њеног правног дејства.

Члан 5.

Ради отклањања сваке сумње, овим се изричито изјављује и прописује да је високи представник утврдио сваку поједину одредбу садржану у овој Одлуци у складу са својим међународним мандатом и да стога не могу бити предмет преиспитивања од стране судова Босне и Херцеговине, нити судова њених ентитета, нити било којег другог тијела, те да се пред било којим судом ни у једном тренутку не може покренути поступак у вези с обавезама извршеним сагласно тим одредбама.

Члан 7. став (1)

Ова Одлука ступа на снагу одмах по објављивању на службеној интернет страници Канцеларије високог представника.

24. Смјернице и извјештај о финансирању политичких странака број ЦДЛ-ИНФ(2001)008-е, Венецијанска комисија (усвојени на 46. пленарној сједници одржаној 9. и 10. марта 2001. године; доступно на [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-INF\(2001\)008-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-INF(2001)008-e)), у релевантном дијелу гласи:

Венецијанска комисија:

Промовишући основне принципе демократије, владавине права и заштите људских права, те у контексту побољшања демократске сигурности за све;

Са забринутости примјећујући проблеме везане за незаконито финансирање политичких странака који су недавно откривени у одређеном броју држава чланица Савјета Европе;

Узимајући у обзир битну улогу политичких странака унутар демократије и сматрајући да је слобода удруживања, укључујући и слободу политичког удруживања, основна слобода заштићена Европском конвенцијом о људским правима и један је од темеља истинске демократије, као што је она предвиђена Статутом Савјета Европе;

Посвећујући посебну пажњу пракси држава у области финансирања политичких странака;

Препознајући потребу за даљњим унапређењем стандарда у овој области на основу вриједности европског правног наслеђа;

Усвојила је сљедеће смјернице:

1. У смислу ових смјерница, политичка странка је удружење особа чији је један од циљева учешће у управљању јавним пословима представљањем кандидата на слободним и демократским изборима.

2. Такве политичке странке могу тражити и примати средства путем јавног или приватног финансирања.

A. Редовно финансирање

a. Јавно финансирање

3. Јавно финансирање мора бити усмјерено на сваку странку заступљену у парламенту.

4. Међутим, како би се обезбиједиле једнаке могућности за различите политичке снаге, јавно финансирање би се могло проширити и на политичка тијела која представљају значајан дио бирачког тијела и предлажу кандидате за изборе. Законодавац би ниво финансирања могао периодично одређивати, у складу с објективним критеријумима.

Пореске олакшице могу се одобрити за дјеловање које је строго повезано с политичком активношћу странака.

5. Финансирање политичких странака из јавних средстава мора бити под условом да рачуни политичких странака буду подложни контроли конкретних јавних органа (нпр. Канцеларија ревизора). Државе ће промовисати политику финансијске транспарентности политичких странака које имају користи од јавног финансирања.

25. Кодекс добре праксе у изборним питањима (Смјернице и образложени извјештај), Венецијанска комисија (усвојено на 51. и 52. пленарној сједници које су одржане 5. и 6. јула 2002. године и 17. и 18. октобра 2002. године; доступно на [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD\(2002\)023rev2-cor-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD(2002)023rev2-cor-e)), у релевантном дијелу гласи:

СМЈЕРНИЦЕ О ИЗБОРИМА

2.3. Једнакост могућности

a. Једнакост могућности мора бити загарантована како за странке тако и за кандидате. То подразумевају неутралан став државних власти, посебно у погледу:

i. предизборне кампање;

ii. извјештавања у медијима, посебно у јавним медијима;

iii. јавног финансирања странака и кампања.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

2.3 Једнакост могућности

18. Једнакост могућности мора бити обезбијеђена између странака и кандидата и треба подстаћи државу да буде непристрасна према њима и да на све једнако примјењује исти закон. Посебно, захтјев за неутралност примјењује се на предизборну кампању и извјештавање у медијима, посебно у јавним медијима, као и на јавно финансирање странака и кампања. То значи да постоје два могућа тумачења једнакости: "стриктна" једнакост или "пропорционална" једнакост. "Стриктна" једнакост значи да се приликом поступања према политичким странкама не узима у обзир њихова тренутна снага у парламенту или међу бирачима. Мора се примјењивати на коришћење јавних објеката у сврху предизборне кампање (на примјер, лијеplење плаката, поштанске услуге и сл., јавни протести, јавне сале за састанке). "Пропорционална" једнакост подразумева да је поступање према политичким странкама пропорционално броју гласова. Једнакост могућности (стриктна и/или пропорционална) примјењује се посебно на вријеме емитовања на радију и телевизији, јавна средства и друге облике подршке. Одређени облици подршке могу с једне

стране бити подвргнути стриктној једнакости, а с друге стране пропорционалној једнакости.

[...]

21. Питање финансирања, а посебно потребе да оно буде транспарентно, биће накнадно размотрено. (Поглаље II.3.5.)

[...]

II. Услови за спровођење принципа

58. Основни принципи европских изборних система могу се гарантовати само ако су испуњени одређени општи услови.

- Први општи услов је уважавање основних људских права, а посебно слободе изражавања, окупљања и удруживања, без којих не може бити истинске демократије;

- Друго, изборни закон мора уживати одређену стабилност која га штити од страначких политичких манипулација;

- Коначно, и изнад свега, мора се обезбиједити низ процесних гаранција, посебно у погледу организације гласања.

[...]

2. Регулаторни нивои и стабилност изборног закона

[...]

63. Стабилност закона је кључна за кредибилитет изборног процеса, који је сам по себи битан за консолидацију демократије. [...]

3.5. Финансирање

107. Регулисање финансирања политичких странака и предизборних кампања је још један важан фактор у регуларности изборног процеса.

108. Прије свега, финансирање мора бити транспарентно; таква транспарентност је неопходна без обзира на ниво политичког и економског развоја одређене земље.

[...]

111. Треба имати на уму да се у области јавног финансирања странака или кампања примјењује принцип једнакости могућности ("стриктна" или "пропорционална" једнакост). Све странке заступљене у парламенту морају у свим случајевима испуњавати услове за јавно финансирање. Међутим, како би се обезбиједила једнакост могућности за све различите политичке снаге, јавно финансирање може се проширити и на политичке структуре које представљају велики дио бирачког тијела и истичу кандидате на изборима. Уз финансирање политичких странака из јавних средстава мора ићи надзор над рачунима странака од одређених јавних тијела (нпр. Канцеларија главног ревизора). Државе би требале подстицати политику финансијске отворености од политичких странака које примају јавна средства.

26. Финансирање политичких партија, Савјет Европе, Парламентарна скупштина, Препорука број 1516 (2001), доступна на <https://pace.coe.int/en/files/16907/html>, у релевантном дијелу гласи:

[...]

3. Како би одржале и повећале повјерење грађана у своје политичке системе, државе чланице Савјета Европе морају усвојити правила која регулишу финансирање политичких странака и предизборних кампања.

4. Скупштина сматра да се општи принципи на којима би се ова правила требала заснивати морају формулисати на европском нивоу.

[...]

6. Услови у којима политичке странке обављају своје активности промијенили су се посљедњих деценија и данас су им потребна значајна финансијска средства како би стекле видљивост и добиле политичку подршку за своје идеје. Стога, Скупштина сматра да механизми регулације морају узети у обзир ове реалности и оснажити политичке странке да добију довољна средства за обављање својих задатака и функција.

7. Скупштина сматра да правила о финансирању политичких странака и предизборних кампања морају бити заснована на сљедећим принципима: разумна равнотежа између јавног и приватног финансирања, правични критеријуми за расподјелу државних прилога странкама, строга правила у вези с приватним донацијама, лимит за трошкове странака повезане с предизборним кампањама, потпуна транспарентност рачуна, успостављање независног ревизорског тијела и озбиљне санкције за оне који крше правила.

8. Сходно томе, Скупштина сматра да:

а. Што се тиче извора финансирања

i. Државе би требале подстицати учешће грађана у активностима политичких странака, укључујући и њихову финансијску подршку странкама. Треба прихватити да чланарине, традиционални и неспорни извори финансирања нису довољни ако се узму у обзир све већи трошкови политичког надметања.

ii. Политичке странке би требале примати финансијске прилоге из државног буџета како би се спријечила зависност од приватних донатора и гарантовала једнакост шанси међу политичким странкама. Државни финансијски прилози би, с једне стране, требали бити израчунати у мјери с политичком подршком коју странке уживају, процијењени на основу објективних критеријума као што су број датих гласова или број освојених парламентарних мјеста, а с друге стране, омогућити новим странкама да уђу на политичку арену и да се такмиче под поштеним условима са естаблираним странкама.

iii. Државна подршка не би требала прелазити ниво који је стриктно потребан за постизање претходно наведених циљева, јер претјерано ослањање на државно финансирање може довести до слабљења веза између странака и њиховог бирачког тијела.

iv. Поред својих финансијских прилога, државе могу индиректно допринијети финансирању политичких странака на основу закона, на примјер покривањем трошкова поштарине и сала за састанке, подржавањем страначких медија, омладинских организација и истраживачких института; а такође и давањем пореских подстицаја.

9. Скупштина стога препоручује да Комитет министара:

[...]

ii. позове државе чланице да усвоје прописе о финансирању политичких странака и предизборних кампања на основу претходно формулисаних принципа који се одражавају у смјерницама Савјета Европе.

[...]

27. **Препорука број Рец(2003)4 државама чланицама о заједничким правилима против корупције у финансирању политичких странака и предизборних кампања** (Одбор министара Савјета Европе, усвојено 8. априла 2003. године на 835. састанку замјеника министара; доступно на <https://rm.coe.int/16806cc1f1>) у релевантном дијелу гласи:

Додатак

Заједничка правила против корупције у финансирању политичких странака и предизборних кампања

I. Спољни извори финансирања политичких странака

Члан 1. Јавна и приватна подршка политичким странкама
Држава и њени грађани имају право подржавати политичке странке.

Држава треба пружити подршку политичким странкама. Државна подршка треба бити ограничена на прилоге у разумном обиму. Државна подршка може бити финансијска.

У погледу расподеле државне подршке треба примјењивати објективне, правичне и разумне критеријуме.

Држава треба да обезбједи да било каква подршка од државе и/или грађана не омета независност политичких странака.

28. **Смјернице о регулацији политичких странака** (које су израдили ОЕБС/ОДИHR и Венецијанска комисија, а које је Венецијанска комисија усвојила на својој 84. пленарној сједници одржаној 15. и 16. октобра 2010. године, ЦДЛ-АД(2010)024); доступно на [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD\(2010\)024-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD(2010)024-e)) у релевантном дијелу гласи:

3. Јавно финансирање

(а) Важност јавног финансирања

176. Јавно финансирање и пратећи прописи (укључујући ограничења потрошње, објављивање и непристрасно спровођење) осмишљени су и усвојени широм свијета као потенцијално средство за спречавање корупције, подршку важној улози коју играју политичке странке и уклањање прекомјерног ослањања на приватне донаторе. Такви системи финансирања имају за циљ обезбједити да све странке могу учествовати на изборима у складу с принципом једнаких могућности, чиме се јача политички плурализам и помаже у обезбјеђењу правилног функционисања демократских институција. Генерално, прописи требају да створе равнотежу између јавних и приватних прилога као извора финансирања политичких странака. Ни у којем случају расподела јавног финансирања не смије ограничавати или ометати независност политичке странке.

177. Износ јавног финансирања додијељен странкама мора бити пажљиво осмишљен како би се обезбједила корисност таквог финансирања, а да се притом не елиминира потреба за приватним прилозима или поништити утицај појединачних донација. Иако природа избора и кампања у различитим државама онемогућава утврђивање универзално примјењивог износа финансирања, прописи треба да успоставе механизме ревизије усмјерене на периодично утврђивање утицаја система јавног финансирања и потребе (као такве) за измјеном износа финансијске расподеле. Генерално, субвенције би требале бити значајне како би се испунио циљ подршке, али не би требале бити једини извор прихода и не би требале

ентитета, или између институција Босне и Херцеговине, укључујући, али се не ограничавајући само на то:

[...]

- Да ли је неки члан устава или закона ентитета у сагласности са овим Уставом.

Спорове могу покретати само чланови Предсједништва, предсједавајући Министарског савјета, предсједавајући или замјеник предсједавајућег било којег вијећа Парламентарне скупштине, једна четвртина чланова било којег вијећа Парламентарне скупштине или једна четвртина било ког законодавног вијећа неког ентитета.

32. Члан 19. тачка а) Правила Уставног суда гласи:

Члан 19.

Захтјев није допустив ако постоји неки од следећих случајева:

а) Уставни суд није надлежан за одлучивање;

[...]

а) У односу на захтјев за испитивање законитости

33. Подносилац захтјева тврди, између осталог, да је спорни закон супротан одредбама чл. 1, 2, 4, 5, 10, 11. и 16. Закона о извршењу буџета РС за 2025. годину и чл. 3, 7, 10, 14, 15, 20, 30, 31, 38. и 39. Закона о буџетском систему Републике Српске. У вези с тим, Уставни суд запажа да одредба члана VI/3. Устава Босне и Херцеговине не прописује надлежност Уставног суда да оцјењује законитост генерално (види Одлуку о допуствости и меритуму број У-18/14 од 9. јула 2015. године, тачка 28, доступну на www.ustavisud.ba). У конкретном случају ради се о законима које је донијела Народна скупштина РС. Према томе, овдје се не ради о двије институције БиХ које би могле имати конкурентну надлежност у односу на исто питање, па стога не постоји ни спор о том питању. Осим тога, Уставни суд је у својој пракси протумачио да спор не може произлазити из редовних позитивноправних прописа, већ се мора тицати одређеног питања које је регулисано самим Уставом Босне и Херцеговине (види Уставни суд, Одлука о допуствости број У-12/08 од 30. јануара 2009. године, објављена у "Службеном гласнику БиХ" број 62/09, тачка 7). Сходно томе, слиједи да Уставни суд нема надлежност да оцјењује усклађеност закона истог ранга, које је донијело исто законодавно тијело, тј. Народна скупштина РС у конкретном случају.

34. Имајући у виду наведено, Уставни суд закључује да нема надлежност да одлучује о захтјеву за испитивање законитости спорног закона у односу на одредбе Закона о извршењу буџета РС за 2025. годину и Закона о буџетском систему РС. Због тога, Уставни суд, на основу одредбе члана 19. тачка а) Правила Уставног суда, закључује да захтјев у том дијелу није допустив.

б) У односу на захтјев за испитивање уставности

35. У вези с дијелом захтјева који се односи на испитивање усклађености спорног закона, односно појединих његових одређених одредаба с уставним принципом владавине права из члана I/2. Устава Босне и Херцеговине, те у односу на забрану дискриминације из члана II/4. Устава Босне и Херцеговине и члана 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију, те члана 26. Међународног пакта о грађанским и политичким правима, као и члана III/3.б) Устава Босне и Херцеговине, Уставни суд запажа да се ради о овлашћеном подносиоцу из члана VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине. Такође, Уставни суд

запажа да се захтјевом тражи оцјена усклађености спорног закона који је донијело законодавно тијело једног ентитета с одредбама Устава Босне и Херцеговине, из чега слиједи да неспорно постоји надлежност Уставног суда за одлучивање. Осим тога, Уставни суд сматра да не постоје други разлози недопустивости из члана 19. став (1) Правила Уставног суда. Стога, Уставни суд сматра да су испуњени услови за разматрање меритума предмета.

VI. Меритум

36. Подносилац захтјева у суштини наводи да је спорни закон неуставан јер је укинута могућност финансирања политичких, односно парламентарних странака из буџета. У вези с тим указује на кршење одредбе члана I/2. Устава Босне и Херцеговине, члана II/4. Устава Босне и Херцеговине, члана 14. Европске конвенције, члана 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију, члана 26. Међународног пакта о грађанским и политичким правима, као и члана III/3.б) Устава Босне и Херцеговине.

37. У вези с тим, Уставни суд подсјећа да је чланом 31. Правила Уставног суда утврђено да "при одлучивању Уставни суд, у правилу, испитује да ли постоје само оне повреде које су изнесене у захтјеву/апелацији". Дакле, у правилу, Уставни суд одлучује само о наводима, разлозима, аргументима, чињеницама итд. и повредама које су изнесене у захтјеву. Међутим, Уставни суд је у својој пракси већ долазио до закључка да у поједином случају, иако је стриктно везан за садржај захтјева у чињеничном дијелу, није строго везан и за правну квалификацију из захтјева, и то у случају ако се из чињеничног дијела захтјева може очигледно закључити да се он односи на неко друго питање из Устава Босне и Херцеговине, а по принципу *iura novit curia* (суд зна право; види Уставни суд, одлуке о допуствости и меритуму број У-23/18 од 5. јула 2019. године, тачка 17, и У-2/20 од 26. новембра 2020. године, тачка 15, доступне на интернет страници www.ustavisud.ba). С обзиром на то да се наводи подносиоца захтјева у суштини односе на питања јавног финансирања политичких партија, Уставни суд ће те наводе испитати с аспекта гаранција права из члана II/3.и) Устава Босне и Херцеговине и члана 11. Европске конвенције.

38. Члан II/3.и) Устава Босне и Херцеговине у релевантном дијелу гласи:

Сва лица на територији Босне и Херцеговине уживају људска права и основне слободе из става 2 овог члана, а она обухватају:

и) Слободу мирног окупљања и слободу удруживања.

39. Члан 11. Европске конвенције гласи:

Члан 11.

Слобода окупљања и удруживања

1. Свако има право на слободу мирног окупљања и слободу удруживања с другима, укључујући и право да оснива синдикат и приступи му ради заштите својих интереса.

2. За остваривање ових права не смију се постављати никаква ограничења, осим оних која су прописана законом и која су неопходна у демократском друштву у интересу националне безбједности или јавне безбједности, ради спречавања нереда или криминала, заштите здравља или морала, или ради заштите права и слобода других. Овим чланом не спречава се законито ограничавање

остваривања ових права припадницима оружаних снага, полиције или државне управе.

Политичке партије

40. Према пракси Европског суда, политичке странке представљају облик удруживања битан за правилно функционисање демократије. С обзиром на важност демократије унутар система Европске конвенције, нема сумње да политичке партије спадају у подручје примјене члана 11. Европске конвенције (види Европски суд, *Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi против Турске*, пресуда од 10. маја 2022. године, представка број 41955/14, тачка 43. с даљњим референцама). Уставни суд указује на то да мјере јавних власти које имају финансијске последице по политичке партије могу утицати на способности политичке партије (и њених чланова) да учествују на парламентарним изборима. Међутим, такве последице се "ни у којем случају не могу сматрати ничим другим осим 'секундарним' или 'успутним учинцима' донесене мјере", због чега се суштинско испитивање таквих предмета врши првенствено кроз стандарде члана 11. Европске конвенције (види Европски суд, *Parti nationaliste basque – Organisation régionale d'Irarralde против Француске*, пресуда од 7. јуна 2007. године, представка број 71251/01, тачка 34. с даљњим референцама).

41. С обзиром на битну улогу политичких странака у обезбјеђивању плурализма и правилног функционисања демократије, свака мјера предузета против њих утиче и на слободу удруживања и, последично, на демократију у дотичној држави (види Европски суд, *Републиканска странка Русије против Русије*, пресуда од 12. априла 2011. године, представка број 12976/07, тачка 78. с даљњим референцама). Стога ће Уставни суд испитати да ли је спорним законом дошло до мијешања у права загарантована чланом 11. Европске конвенције и, ако јесте, да ли је мијешање било оправдано с обзиром на захтјеве става 2. тог члана.

Да ли је било мијешања

42. Уставни суд најприје примјећује да се спорним законом суштински мијења модел финансирања политичких организација у РС, који је функционисао више година, тако што се укидају буџетска давања и мијењају ограничења за добровољне прилоге, тј. донације које могу дати правна лица политичким организацијама у једној календарској години. У погледу питања да ли такве измјене представљају мијешање јавне власти у права из члана 11. Европске конвенције, Уставни суд подсјећа на став Европског суда да ускраћивање јавног финансирања представља облик мијешања у право на слободу удруживања из члана 11. Европске конвенције (*op. cit.*, *Parti nationaliste basque – Organisation régionale d'Irarralde против Француске*, тач. 36–38). Стога, Уставни суд сматра да промјена правног оквира финансирања политичких организација којим се онемогућава јавно финансирање политичких организација и чини их зависним од донација утиче на њихову финансијску способност да одржавају инфраструктуру, плаћају запосленике и спроводе свој политички програм. Према томе, Уставни суд нема сумње да је мјерама из спорног закона дошло до мијешања у права из члана 11. Европске конвенције.

Оправданост мијешања

43. Имајући у виду наведено, Уставни суд закључује да су испуњени услови за разматрање да ли је мијешање

било оправдано. При оцјени оправданости мијешања Уставни суд наглашава да ће мијешање представљати кршење члана 11. Европске конвенције, осим ако није било "прописано законом", није тежило остварењу једног или више легитимних циљева из става 2. наведеног члана и није било "неопходно у демократском друштву" за постизање тих циљева.

а) Прописано законом

44. У конкретном случају је неспорно да је мијешање било прописано законом, односно да спорни закон представља основ мијешања у смислу члана 11. Европске конвенције.

б) Легитиман циљ

45. Уставни суд наглашава да, према пракси Европског суда, свако мијешање у право на слободу удруживања мора тежити барем једном од легитимних циљева наведених у члану 11. став 2. Европске конвенције, а то су државна безбједност, јавни ред и мир, спречавање нереда или криминала, заштита здравља или морала и заштита права и слобода других. Изузеци од слободе удруживања морају се уско тумачити тако да је њихово набрајање строго исцрпно и да је њихова дефиниција нужно ограничавајућа (види Европски суд, *Сагир и остали против Грчке*, пресуда од 24. јуна 2025. године, представка број 34724/18, тачка 36. с даљњим референцама). Такође, само увјерљиви и јаки разлози могу оправдати ограничења слободе удруживања таквих странака (види Европски суд, *Уједињена комунистичка странка Турске и други против Турске*, пресуда од 30. јануара 1998. године, представка број 19392/92, тачка 46. с даљњим референцама).

46. Сумирајући образложења садржана у одговору на захтјев Народне скупштине РС, Уставни суд запажа да је доношење спорног закона суштински садржавало два циља којем се тежило. С једне стране, примарни мотив за доношење спорног закона представља реакцију законодавца (Народна скупштина РС) на претходно донесену одлуку високог представника (од 24. априла 2025. године) у вези с обустављањем свих исплата буџетских средстава за двије политичке странке које чине владајућу коалицију у РС. Таквом реакцијом, односно спорним законским рјешењем, Народна скупштина је настојала да анулира наводно успостављену неравноправност у финансирању између наведене двије владајуће политичке партије у односу на остале парламентарне политичке партије у РС. Међутим, наведени мотив, односно разлог, према оцјени Уставног суда, не може у уставном и конвенцијском смислу имати карактер "легитимног циља" из става 2. члана 11. Европске конвенције. Наиме, захтјев за уско тумачење изузетака од права на слободу окупљања примјењује се и на легитимне циљеве набројане у ставу 2. члана 11. Европске конвенције. Прије свега, у конкретном случају је неспорно да ти разлози не кореспондирају с државном безбједношћу, јавним редом и миром, спречавањем нереда или криминала те заштитом здравља или морала. Наведени први циљ се теоретски може довести у везу са "заштитом права и слобода других" у контексту двије политичке партије које чине владајућу коалицију у РС. Међутим, Уставни суд сматра да се у суштини радило о злоупотреби законодавних овлашћења с циљем заобилажења обавезујућих одлука високог представника који је поступао у складу са својим овлашћењима. У вези с тим, Уставни суд наглашава да дјеловање високог

представника подразумијева, између осталог, и доношење обавезујућих одлука које се сматрају неопходним с циљем лакшег рјешавања спорних ситуација, док је питање времена доношења таквих одлука у непосредној вези с питањем начина вршења његових овлашћења из Анекса X Општег оквирног споразума (види Уставни суд, Одлука о допустивости и меритуму број У-27/22 од 23. марта 2023. године, тачка 79). При томе, Уставни суд посебно констатује да се у околностима конкретног предмета радило о *ad hoc* дјеловању, те да је његова одлука о обустављању исплате буџетских средстава двијема политичким партијама из РС темпоралног, односно условљеног карактера и нема *erga omnes* дејство, као што је то случај са спорним законом. Осим тога, наведени прокламовани примарни циљ за доношење спорног закона доводи у питање и принцип правне сигурности, односно уставни принцип владавине права из члана 1/2. Устава Босне и Херцеговине. Имајући у виду наведено, Уставни суд не може прихватити аргументе Народне скупштине РС у вези с легитимитетом наведеног првог циља будући да манифестује дискрепацију са ставом Европског суда да цијела структура Европске конвенције почива на општој претпоставци да јавне власти у државама уговорницама дјелују у доброј вјери (види *Yüksel Yalçınkaya против Турске*, пресуда од 26. септембра 2023. године (Велико вијеће), представка број 15669/20, тачка 317. с даљњим референцама).

47. Као други циљ доношења спорног закона Народна скупштина РС је навела да ће укидање јавног финансирања допринијети остварењу значајних уштеда како у буџету РС тако и у буџетима јединица локалне самоуправе тог ентитета. Додатно је указано да ће се ранија издвајања за буџетска средства за политичке организације преусмјерити у сврхе које су од општег интереса за све грађане РС (на примјер за изградњу или реконструкцију школа, болница, спортских терена, игралишта и слично). У односу на те разлоге, Уставни суд прихвата да наведено представља "легитиман циљ" у смислу члана 11. Европске конвенције, односно ограничење које кореспондира с општом економском добробити грађана РС и тиче се "заштите права и слобода других", у смислу става 2. наведеног члана.

ц) Неопходно у демократском друштву

48. Европски суд је у својој пракси заузео став да је право на слободу удруживања један од темеља демократског друштва, подложно низу изузетака који се морају уско тумачити, а потреба за било каквим ограничењима мора бити увјерљиво утврђена. Приликом испитивања да ли се ограничења права и слобода загарантованих Европском конвенцијом могу сматрати "неопходним у демократском друштву" државе уговорнице уживају одређену, али не и неограничену слободу процјене. У сваком случају, на Европском суду је да донесе коначну одлуку о компатибилности ограничења с Европском конвенцијом, а то треба учинити процјеном околности конкретног случаја. При томе, Уставни суд подсјећа на општи став Европског суда да демократија представља основни елемент "европског јавног поретка". С обзиром на врло јасну везу између Европске конвенције и демократије, нико не би требао бити овлашћен да се позива на одредбе Европске конвенције како би ослабио или уништио идеале и вриједности демократског друштва.

Сваки пут када држава намјерава да се ослони на принцип "демократије способне да се брани" како би оправдала мијешање у индивидуална права мора пажљиво процијенити обим и посљедице разматране мјере како би се обезбиједило да се постигне претходно поменуто равнотежа (види *Родина и Борисова против Латвије*, пресуда од 10. јула 2025. године, представке бр. 2623/16 2299/16, тач. 100. и 104. с даљњим референцама).

49. Према пракси Европског суда, када тај суд спроводи своју контролу његов задатак није да став релевантних националних власти замијени својим ставом, већ да, у складу са чланом 11. Европске конвенције, преиспита одлуке које су те власти донијеле у вршењу свог дискреционог права. То подразумијева ограничавање на утврђивање да ли је тужена држава разумно, пажљиво и у доброј вјери вршила своје дискреционо право. Европски суд разматра спорно мијешање у свјетлу случаја у цјелини и испитује да ли је оно било "пропорционално легитимном циљу који се жели постићи" и да ли су разлози које су навеле националне власти да би га оправдале "релевантни и довољни". Европски суд се такође мора увјерити да су националне власти примјениле стандарде који су у складу с принципима утјеловљеним у члану 11. Европске конвенције и, штавише, да су своје одлуке засновале на прихватљивој процјени релевантних чињеница (*op. cit.*, *Parti nationaliste basque – Organisation régionale d'Iparralde против Француске*, тачка 46. с даљњим референцама).

50. Приликом утврђивања да ли је мијешање "неопходно у демократском друштву", Европски суд је истакао да националним властима остаје слобода процјене, чија одлука остаје подложна преиспитивању Европског суда ради усклађености са захтјевима Европске конвенције. Приликом одређивања обима слободе процјене у одређеном случају, Европски суд узима у обзир што је у њему у питању, при чему Европски суд подсјећа на супсидијарну улогу механизма Европске конвенције. У питањима опште политике улози домаћег креатора политике треба дати посебну тежину (види, на примјер, *Central Unitaria de Traballadores/as против Шпаније*, пресуда од 17. октобра 2024. године, представка број 49363/20, тачка 77. с даљњим референцама). Свако мијешање мора одговарати "пријекој друштвеној потреби"; стога појам "неопходно" нема флексибилност израза као што су "корисно" или "пожељно" (види, *op. cit.*, *Сагур и остали против Грчке*, тачка 36. с даљњим референцама).

51. Генерално говорећи, Уставни суд првенствено указује да је питање финансирања политичких партија у многим државама уређено на различит начин, те да постојање или непостојање јавног финансирања не чини *per se* такав систем противан Уставу Босне и Херцеговине и Европској конвенцији. Ради се о значајном политичком питању, које сходно томе спада у слободу процјене државе. Уставни суд подсјећа да је Европски суд у контексту права на слободне изборе, које је уско везано за право на слободу и удруживање (види, *op. cit.*, *Parti nationaliste basque – Organisation régionale d'Iparralde против Француске*, тачка 34), указао да је у Европи, као и у остатку свијета, државно финансирање политичких странака усмјерено на спречавање корупције и избјегавање претјераног ослањања странака на приватне донаторе. Из тога слиједи да је то финансирање намијењено јачању политичког плурализма и доприноси правилном функционисању демократских

институција (види Европски суд, *Özgürlük ve Dayanışma Partisi (ÖDP) protiv Турске*, пресуда од 10. маја 2012. године, представка број 7819/03, тачка 37). Када је ријеч о финансирању политичких партија у свјетлу релевантних докумената Савјета Европе и Венецијанске комисије који су цитирани у релевантним прописима, може се констатовати постојање тенденције у афирмацији буџетског, односно јавног финансирања политичких партија. Примарни разлози за такво финансирање леже у спречавању зависности политичких партија од приватних донатора, спречавању корупције и гарантовању једнаких шанси међу политичким партијама, при чему је неопходно водити рачуна да не дође до претјераног ослањања на државно финансирање које може довести до слабљења веза између странака и њихових бирача. Савјет Европе, Венецијанска комисија и ОЕБС начелно сматрају да је циљ којем се треба тежити успостављање, путем законодавства, равнотеже између јавних и приватних доприноса као извора финансирања политичких странака. Претходно наведено доприноси и повећању политичког плурализма, док ускраћивање јавног финансирања може довести до смањења политичког плурализма и политичких алтернатива (види тач. 24–29. ове одлуке). Додатно, Уставни суд напомиње да је Европски суд политички плурализам окарактерисао као дио "учинковите политичке демократије" којом управља "владавина права", а обоје чине концепте на које се односи преамбула Европске конвенције (види *Украјина против Русије (Re Crimea)* [BV], пресуда од 25. јуна 2024. године, представке бр. 20958/14 и 38334/18, тачка 1379. с даљњим референцама).

52. Према томе, остаје да се у конкретном случају утврди да ли је укидање јавног, односно буџетског финансирања пропорционално легитимно прихваћеном циљу који се жели постићи. Наиме, Уставни суд сматра да приликом ограничења људских права која произлазе из општих мјера које су прописане законом законодавац има обавезу да пажљиво процијени потребу за таквим ограничењима, укључујући и легитимне циљеве, алтернативне мјере и пропорционалност. То у околностима конкретног случаја подразумева процјену утицаја наведеног законског рјешења на способност политичких странака да се баве политичким активностима у ентитету РС, односно држави БиХ. Тај посебан фактор мора се узети у обзир приликом испитивања да ли је мијешање било "неопходно".

53. Када је ријеч о Босни и Херцеговини, Уставни суд указује да је финансирање политичких странака уређено Изборним законом БиХ и Законом о финансирању политичких странака на нивоу БиХ. Ради се, дакле, о законима који су усвојени на државном нивоу. Изборним законом БиХ је у члану 15.1 прописано финансирање изборне кампање, при чему се у погледу средстава за финансирање наведених трошкова закон реферише на изворе финансирања прописане Законом о финансирању политичких партија који је усвојила Парламентарна скупштина БиХ. С друге стране, потоњи закон у члану 3. став (1) тачка е) прописује да се политичка партија може финансирати из буџета БиХ, као и ентитетских буџета. Дакле, како то правилно запажа Народна скупштина РС у свом одговору, наведена законска одредба доиста није императивне нарави у погледу јавног, односно буџетског финансирања. Према томе, не може се говорити о

непоштовању члана III/3.б) Устава Босне и Херцеговини јер се не ради о ситуацији гдје је ентитетски закон донесен супротно процедури прописаној државним законом (*mutatis mutandis*, Одлука о допустивости и меритуму број V-2/24 од 30. маја 2024. године, тачка 16. с даљњим референцама).

54. Међутим, Уставни суд сматра да се одредба члана 3. став (1) тачка е) Закона о финансирању политичких партија не може посматрати изоловано, већ ју је неопходно довести у контекст како уставних принципа садржаних у Уставу Босне и Херцеговине тако и целокупно успостављеног изборног система БиХ у свјетлу релевантних међународних докумената Савјета Европе и Венецијанске комисије које су од значаја за тумачење основних принципа демократије, владавине права и заштите људских права, као и побољшања демократске сигурности. Приликом процјене "неопходности" мијешања у право на слободу удруживања од одлучног значаја је обим мијешања. Степен мијешања не може се сматрати апстрактним и мора се процијенити у специфичном контексту предмета. Тако је, примјера ради, Европски суд заузео став да распуштање цијеле политичке партије и забрана њеним лидерима да обављају било какву сличну активност у одређеном периоду представља "драстичну мјеру". С друге стране, "благе мјере" би требале бити шире прихватљиве (*ibid.*, тачка 49. с даљњим референцама). Полазећи од наведеног, Уставни суд сматра да укидање јавног финансирања политичких партија неспорно представља "драстичну мјеру" у смислу члана 11. Европске конвенције јер се на тај начин директно угрожава њихов опстанак и рад, а тиме и политички плурализам. Уставни суд поново подсећа да системи јавног финансирања политичких партија имају циљ да обезбиједи да све странке могу учествовати на изборима у складу с принципом једнаких могућности, чиме се јача политички плурализам и помаже у обезбјеђивању правилног функционисања демократских институција. Ни у којем случају расподела јавног финансирања не смије ограничавати или ометати независност политичке странке (види тач. 28. и 29. ове одлуке). Осим тога, Уставни суд сматра да уколико одређено законско ограничење погађа саму срж изборног система, законодавцу треба признати само ограничено право слободне процјене, због чега се захтијевају нарочито увјерљиви и снажни разлози како би се могла утврдити пропорционалност таквог мијешања у односу на општи интерес (види, *mutatis mutandis*, Европски суд, *Национални синдикат жељезничких, поморских и прометних радника против Уједињеног Краљевства*, пресуда од 8. априла 2014. године, представка број 31045/10, тачка 87). Имајући то у виду, Уставни суд сматра да законско рјешење из спорног закона суштински задира у један од темеља изборног система, чије се посљедице огледају не само у финансирању изборне кампање већ и даљњег дјеловања политичких организација које партиципирају у политичком животу РС и БиХ. Дакле, ради се о далекосежним посљедицама.

55. Осим наведеног, треба имати у виду и улогу коју имају политичке странке и кандидати као субјекти који имају способност да утичу на цијели режим своје земље (види Европски суд, *mutatis mutandis*, *Оран против Турске*, пресуда од 15. априла 2014. године, представке бр. 28881/07 и 37920/07, тачка 64). Иако европско изборно наслеђе у смислу побројаних инструмената Савјета Европе

и Венецијанске комисије препознаје два доминантна основна облика финансирања политичких партија (јавно и приватно финансирање), Уставни суд наглашава да у домаћем контексту одсуство јасно прописаног јавног финансирања ствара реалну опасност од нарушавања једнаких могућности у ентитету РС. У том погледу, Уставни суд запажа да се у контексту како спорног закона тако и осталих закона о финансирању политичких партија, односно организација у Босни и Херцеговини политичке партије финансирају из добровољних прилога физичких и правних лица. У таквим околностима потпуно укидање јавног финансирања уз повећање донација у пракси би могло подстицати "политички клијентелизам", у којем би се средства приватних донатора усмјеравала ка странкама на власти. Тиме се опозиционе странке системски маргинализују, чиме се директно урушава принцип једнаких могућности. Осим тога, потоње не искључује правна лица – предузећа која је основала јавна власт и у чијим се управљачким структурама налазе лица која су именовале власти у погледу давања донација. У одсуству законом јасно прописаног јавног финансирања из буџета то уједно ствара реалну опасност од појаве нарушавања једнаких могућности за различите политичке снаге и угрожавања принципа транспарентности усљед потенцијално пристрасног става државних власти, односно политичке партије која је на власти или чини власт. Уставни суд, такође, има у виду да су спорним законом прописане и чланарине као један од извора финансирања политичких организација, али да је тај традиционални извор финансирања у пракси Европског суда препознат као недовољан за покривање трошкова који стално расту у контексту политичке конкуренције и сложених и скуких модерних средстава комуникације (*op. cit., Özgürlük ve Dayanışma Partisi (ÖDP) против Турске*, тачка 37).

56. Уставни суд посебно има у виду и вријеме доношења спорног закона и његово дјеловање за вријеме трајања актуелног мандата парламентарних странака. Исто тако, ограничавање или ускраћивање јавног финансирања у години која претходи изборима, као и у самој изборној години, директно утиче на способност свих политичких организација, односно странака да равноправно учествују у изборном процесу, да представе своје програме и да остваре једнаку могућност политичког надметања, што је суштина демократског поретка. Таквим дјеловањем Народне скупштине РС угрожена је и стабилност изборног система, која је кључна за кредибилитет изборног процеса, а тиме уједно и за консолидацију демократије. Коначно, Уставни суд наглашава да спровођење "драстичних мјера" као што је укидање јавног, односно буџетског финансирања мора бити лишено политичких манипулација, што се у контексту доношења спорног закона не може закључити да је био случај (види тачку 47. ове одлуке).

57. Такође, Народна скупштина РС осим уопштеног указивања на економску добробит није Уставном суду доставила ниједан конкретан доказ, буџетску пројекцију или финансијску анализу из које би се могло закључити колики би стварни износ наводних уштеда био у односу на укупни буџет РС. У одсуству јасних података који би поткријепили тврдње да је таква мјера била неопходна за стабилност јавних финансија, Уставни суд не може закључити да је за доношење спорног закона, односно укидање буџетског, односно јавног финансирања у РС

постојала објективна "пријека друштвена потреба" у смислу става 2. члана 11. Европске конвенције.

58. У свјетлу свега наведеног, Уставни суд сматра да мијешање у конкретном случају није било пропорционално легитимном циљу, због чега се такво мијешање не може сматрати "неопходним у демократском друштву" у смислу члана 11. Европске конвенције. Имајући у виду наведено, Уставни суд сматра да је Народна скупштина РС доношењем спорног закона прекршила гаранције из члана II/3.и) Устава Босне и Херцеговине и члана 11. Европске конвенције.

59. Одлучујући о дејству одлуке Уставног суда, у складу са чланом 61. став (1) Правила Уставног суда, Уставни суд је утврдио да спорни закон престаје да важи у цијелости од дана објављивања тог закона у "Службеном гласнику Републике Српске" ("Службени гласник РС" број 45/25). Наиме, Уставни суд сматра да су одредбе о укидању јавног финансирања повезане с осталим дијеловима закона те да би њихово парцијално укидање створило непримјењив пропис и правну несигурност. Стога, имајући у виду да је спорни закон донесен непосредно прије изборне године, једино се стављањем ван снаге цијелог закона *ab initio* (од почетка) могу ефикасно поништити евентуално настале штетне посљедице и омогућити несметано функционисање демократских институција како унутар самог ентитета Република Српска тако и у цијелој Босни и Херцеговини.

VII. Закључак

60. Уставни суд закључује да спорни закон није у складу са чланом II/3.и) Устава Босне и Херцеговине и чланом 11. Европске конвенције јер укидање буџетског финансирања представља несразмјерно мијешање које, у одсуству доказа о "пријекој друштвеној потреби", нарушава принцип једнаких могућности и политички плурализам као темеље слободе удруживања у демократском друштву.

61. На основу члана 64. став (4) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, престаје правно дејство Одлуке о привременој мјери број У-35/25 од 9. децембра 2025. године.

62. На основу члана 19. тачка а), члана 57. став (2) тачка б), члана 59. ст. (1) и (2) и члана 61. став (1) Правила Уставног суда, Уставни суд је одлучио као у диспозитиву ове одлуке.

63. Према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирсад Ћеман, с. р.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **U-35/25**, rješavajući zahtjev **Darka Babalja, prvog zamjenika predsjedavajućeg Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine**, na osnovu člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 19. tačka a), člana 57. stav (2) tačka b), člana 59. st. (1) i (2) i člana 61. stav (1) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Mirsad Ćeman, predsjednik
Valerija Galić, potpredsjednica

Angelika Nußberger, potpredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudija
Marin Vukoja, sudija
Larisa Velić, sutkinja
na sjednici održanoj 26. marta 2026. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Odlučujući o zahtjevu **Darka Babalja, prvog zamjenika predsjedavajućeg Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine**, za ocjenu ustavnosti Zakona o finansiranju političkih organizacija ("Službeni glasnik RS" broj 45/25),

utvrđuje se da Zakon o finansiranju političkih organizacija ("Službeni glasnik RS" broj 45/25) nije u skladu sa članom II/3.i) Ustava Bosne i Hercegovine i članom 11. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

U skladu sa članom 61. stav (1) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, Zakon o finansiranju političkih organizacija ("Službeni glasnik RS" broj 45/25) stavlja se van snage u cijelosti i prestaje da važi od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske" ("Službeni glasnik RS" broj 45/25).

Odbacuje se zahtjev **Darka Babalja, prvog zamjenika predsjedavajućeg Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine**, za ocjenu zakonitosti Zakona o finansiranju političkih organizacija ("Službeni glasnik RS" broj 45/25) u odnosu na čl. 1, 2, 4, 5, 10, 11. i 16. Zakona o izvršenju budžeta RS za 2025. godinu ("Službeni glasnik RS" broj 110/2024) i čl. 3, 7, 10, 14, 15, 20, 30, 31, 38. i 39. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske ("Službeni glasnik RS" br. 121/12, 52/14, 103/15 i 110/24) zbog nenadležnosti Ustavnog suda za odlučivanje.

Na osnovu člana 64. stav (4) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, prestaje pravno djelovanje Odluke o privremenoj mjeri broj U-35/24 od 9. decembra 2025. godine.

Odluku objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. Darko Babalj, prvi zamjenik predsjedavajućeg Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: podnosilac zahtjeva), podnio je 30. oktobra 2025. godine Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) zahtjev za ocjenu ustavnosti i zakonitosti Zakona o finansiranju političkih organizacija ("Službeni glasnik RS" broj 45/25; u daljnjem tekstu: sporni zakon).

2. Podnosilac zahtjeva je podnio i zahtjev za donošenje privremene mjere kojom se sporni zakon privremeno stavlja van snage.

II. Postupak pred Ustavnim sudom

3. Odlukom o privremenoj mjeri broj U-35/25 od 9. decembra 2025. (dostupna na www.ustavnisud.ba) Ustavni sud je usvojio zahtjev za donošenje privremene mjere, te odredio da se privremeno stavlja van snage sporni zakon do donošenja konačne odluke Ustavnog suda o podnesenom zahtjevu.

4. Na osnovu člana 23. stav (2) Pravila Ustavnog suda, od Narodne skupštine Republike Srpske (u daljnjem tekstu: Narodna skupština RS) zatraženo je 6. novembra 2025. godine da dostavi odgovor na zahtjev.

5. Narodna skupština RS je 17. decembra 2025. godine dostavila odgovor na zahtjev.

III. Zahtjev

a) Relevantne činjenice

6. Visoki predstavnik za Bosnu i Hercegovinu Christian Schmidt (u daljnjem tekstu: visoki predstavnik) donio je Odluku broj 18/25 od 24. aprila 2025. godine kojom se obustavljaju sve isplate budžetskih sredstava u svrhu finansiranja političkih stranaka za Savez nezavisnih socijaldemokrata (SNSD) i Ujedinjenu Srpsku. Navedena odluka je stupila na pravnu snagu istog dana objavljivanjem na zvaničnoj stranici Kancelarije visokog predstavnika (u daljnjem tekstu: OHR; <https://www.ohr.int/odluka-kojom-se-obustavljaju-sve-isplate-proracunskih-sredstava-u-svrhu-financiranja-politickih-stranaka-za-savez-nezavisnih-socijaldemokrata-snsd-i-ujedinjenu-srpsku/?print=pdf>, pregledano 26. novembra 2025. godine, vidi tačku 23. ove odluke).

7. Narodna skupština RS je na 22. posebnoj sjednici održanoj 21. maja 2025. godine po hitnom postupku usvojila sporni zakon (vidi Relevantne propise).

b) Navodi iz zahtjeva

8. Podnosilac zahtjeva navodi da sporni zakon nije u skladu s odredbama člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine, člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, člana 14. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljnjem tekstu: Evropska konvencija), člana 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju, člana 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima i člana III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine.

9. U odnosu na navode o kršenju člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine, podnosilac zahtjeva se prvenstveno poziva na princip vladavine prava. U vezi s tim, ističe da svi zakoni, drugi propisi, kao i postupci nosilaca javne vlasti moraju biti zasnovani na ustavu i zakonu, bez bilo kakve diskriminacije (princip ustavnosti i zakonitosti). Naime, podnosilac zahtjeva ukazuje da je Narodna skupština RS usvojila prijedlog spornog zakona na prijedlog grupe poslanika vladajućih stranaka (SNSD, SP, DNS, DEMOS, SPS, NPS i Ujedinjena Srpska) uprkos upozorenjima i argumentima poslanika opozicije i dijela javnosti da je prijedlog spornog zakona nezakonit i neustavan jer je u suprotnosti s drugim zakonima koje su usvojile Narodna skupština RS i Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Parlamentarna skupština BiH). Dalje je navedeno da je sporni zakon potvrđen u Vijeću naroda Republike Srpske, a zatim objavljen u "Službenom glasniku RS" i stupio na snagu 31. maja 2025. godine. Podnosilac zahtjeva ističe da član 2. spornog zakona ne predviđa mogućnost finansiranja parlamentarnih stranaka prihodima iz budžeta, te je prvenstveno u suprotnosti s Prijedlogom budžeta Republike Srpske za 2025. godinu koji je 11. decembra 2024. godine usvojila Narodna skupština RS, a koji je stupio na snagu 20. decembra 2024. godine objavljivanjem u "Službenom glasniku RS" broj 110. U budžetu RS za 2025. godinu – budžetu Ministarstva uprave i lokalne samouprave Republike Srpske predviđen je tekući grant parlamentarnim strankama u iznosu od 5.630.200,00 KM (ekonomski kod 415200, stranica 164. "Službenog glasnika RS" broj 110/2024), koji se plaća u redovnim mjesečnim anuitetima i iznosima parlamentarnim strankama koje imaju poslanike u Narodnoj skupštini RS u skladu s veličinom kluba i brojem osvojenih poslaničkih mandata.

10. Dalje se navodi da je sporni zakon u suprotnosti sa čl. 1, 2, 4, 5, 10, 11. i 16. Zakona o izvršenju budžeta RS za 2025. godinu ("Službeni glasnik RS" broj 110/2024), kojima se regulira način raspodjele budžetskih sredstava budžetskim korisnicima u 2025. godini, između ostalog, i parlamentarnim strankama u Republici Srpskoj (u daljnjem tekstu: RS). Zatim se navodi da je sporni zakon u suprotnosti s odredbama čl. 3, 7, 10, 14, 15, 20, 30, 31, 38. i 39. Zakona o budžetskom sistemu RS ("Službeni glasnik RS" br. 121/12, 52/14, 103/15 i 110/24). Zakon o budžetskom sistemu RS propisuje da budžetski sistem RS čine budžet Republike, budžeti općina i gradova i budžeti – finansijski planovi općina. On, također, propisuje način raspodjele sredstava između općina i gradova u RS, te zahtijeva da budžeti općina i gradova moraju biti usklađeni s budžetom RS. Osim toga, podnosilac zahtjeva ističe da, prema ranije važećem zakonu, obaveza finansiranja rada političkih stranaka u RS nije bila propisana samo budžetom RS, već i budžetima ostalih administrativnih jedinica (gradovi i općine) u RS. Stoga, podnosilac zahtjeva smatra da je sporni zakon, kojim je ukinuto budžetsko finansiranje političkih organizacija, u suprotnosti s već usvojenim budžetima svih općina i gradova u RS u kojima su za 2025. godinu planirana sredstva za finansiranje parlamentarnih stranaka koje imaju odbornike u lokalnim skupštinama.

11. Član 2. spornog zakona, kako to navodi podnosilac zahtjeva, u suprotnosti je i sa članom 3. Zakona o finansiranju političkih stranaka ("Službeni glasnik BiH" br. 95/12 i 41/16). Također se navodi i da je član 5. spornog zakona u suprotnosti sa članom 3. Zakona o finansiranju političkih stranaka koji je usvojen na nivou BiH u dijelu koji se odnosi na ograničenje ukupne visine dobrovoljnih priloga koje fizička ili pravna lica mogu donirati političkoj stranci u toku jedne kalendarske godine. U vezi s tim, podnosilac zahtjeva je dalje ukazao na sadržaj člana 6. st. (3), (4) i (5) potonjeg zakona. Istakao je da su spornim zakonom (član 5. st. (3), (4) i (5)) iznosi dobrovoljnih priloga političkoj stranci od fizičkih i pravnih lica, pa i članova političke stranke, propisani u dvostruko većim iznosima u odnosu na način kako je to regulirano prethodno citiranim Zakonom o finansiranju političkih stranaka (BiH). Takav zakonski nesklad finansiranja političkih stranaka na nivou države i na nivou entiteta RS (na osnovu spornog zakona) u pogledu (ne)mogućnosti javnog, odnosno budžetskog finansiranja i propisane visine iznosa na ime dobrovoljnih priloga pravnih i fizičkih lica, prema mišljenju podnosioca zahtjeva, podriva demokratski poredak i princip vladavine prava te stvara pravnu nesigurnost.

12. U odnosu na navode o kršenju člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, člana 14. Evropske konvencije i člana 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju, podnosilac zahtjeva ističe da je sporni zakon u koliziji s odredbama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Izborni zakon BiH). U vezi s tim se navodi da Izborni zakon BiH ne propisuje finansiranje političkih stranaka iz budžeta, već propisuje da se u budžetima svih nivoa vlasti osiguravaju sredstva za materijalne troškove (štampanje izbornog materijala, glasačkih listića i slično), kao i za naknade za rad organa za provođenje izbora (izborne komisije, birački odbori). Podnosilac zahtjeva ističe da su političke organizacije u RS osvajale mandate u skladu s odredbama Izbornog zakona BiH na proteklim općim i lokalnim izborima, te da su finansirane u skladu s odredbama važećeg Zakona o finansiranju političkih stranaka, kako na nivou RS tako i na lokalnom nivou. Međutim, podnosilac

zahtjeva dalje tvrdi da političke stranke čije je sjedište u RS, a koje su osvojile poslaničke mandate u Narodnoj skupštini RS na Općim izborima 2022. godine te odborničke mandate u općinama i gradovima RS na Lokalnim izborima 2024. godine, donošenjem spornog zakona ostaju bez prihoda iz budžeta i na republičkom i na lokalnom nivou, dok stranke s teritorije Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: FBiH) ostvaruju uredno budžetsko finansiranje. Posljedično tome, podnosilac zahtjeva smatra da su političke organizacije iz RS stavljene u neravnopravan položaj u pogledu ostvarivanja prava na finansiranje iz budžetskih sredstava. Smatra da je u potpunosti jasno da su odredbe spornog zakona diskriminatorne prema političkim organizacijama koje nisu dio vlasti u RS jer se navedenim odredbama predviđa da političke stranke mogu dobijati do 100.000,00 KM donacija iz javnih preduzeća i ustanova koje kontroliraju vladajuće stranke i tako mogu legalno javnim novcem finansirati svoje političke aktivnosti. S druge strane, političke organizacije koje ne učestvuju u vlasti, odnosno koje su opozicija, ostaju bez bilo kakvih izvora finansiranja, osim članarina i dobrovoljnih donacija. Na taj način, kako navodi podnosilac zahtjeva, stvara se paralelni sistem i otvara velik prostor za korupciju, podriva se institucionalni poredak i stvara pravna nesigurnost. Pri tome je navedeno da usvajanje spornog zakona po hitnoj proceduri predstavlja reakciju vladajuće koalicije na odluku koju je donio visoki predstavnik, kojom se zabranjuje prebacivanje novca iz budžeta na račun dvije političke stranke u RS (SNSD i Ujedinjena Srpska) na svim nivoima zbog retorike i politike njihovih lidera Milorada Dodika i Nenada Stevandića. Podnosilac zahtjeva ukazuje da su parlamentarne stranke nakon osvajanja mandata očekivale prihode iz budžeta u skladu s rezultatom izbora i u skladu s izbornim zakonodavstvom, a radi provođenja niza aktivnosti na ostvarivanju ciljeva i zadataka predviđenih njihovim planom i programom rada. Nakon stupanja na snagu spornog zakona političke stranke ostaju bez redovnih prihoda, što ugrožava normalan rad i funkcioniranje, odnosno usvajanje spornog zakona ima štetne reperkusije na sve političke organizacije u RS. To se, kako je navedeno, ogleda u činjenici da političke organizacije, a naročito stranke opozicije koje sporni zakon najviše pogađa (uslijed nedostatka sredstava koja im pripadaju iz budžeta u skladu s izbornim rezultatom ostvarenim na Općim izborima 2022. godine i Lokalnim izborima 2024. godine) neće osigurati sredstva koja su neophodna za obavljanje minimuma aktivnosti, uključujući i tekuće troškove rada kancelarija, plaćanje radnika i slično. Također se dovodi u pitanje i izlazak političkih organizacija na Opće izbore 2026. godine uslijed nedostatka sredstava za prijavu i ovjeru kandidatura Centralnoj izbornoj komisiji BiH za provođenje izborne kampanje, čime se krše odredbe Ustava Bosne i Hercegovine i prethodno spomenutih međunarodnih dokumenata kojima se zabranjuje diskriminacija po bilo kojem osnovu, između ostalog, i po osnovu političkog i drugog mišljenja.

13. U odnosu na navode o kršenju člana III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, podnosilac zahtjeva ističe da entiteti kao administrativno-teritorijalne jedinice moraju poštovati sve principijelne i proceduralne norme koje su propisane Ustavom Bosne i Hercegovine te da se moraju pridržavati odluka institucija BiH. To se odnosi kako na odluke Ustavnog suda kao najvišeg tijela za tumačenje Ustava Bosne i Hercegovine tako i na odluke Parlamentarne skupštine BiH, uključujući i sve zakone koji su usvojeni na nivou države koji reguliraju različite

aspekte društvenog, političkog, privrednog i pravnog života. U vezi s tim je navedeno da je upravo članom III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine uspostavljen mehanizam za očuvanje jedinstva, suvereniteta i teritorijalnog integriteta BiH, te je nesumnjivo uspostavljena ravnoteža odgovornosti između entiteta i državnih institucija, čime se osigurava stabilnost političkog sistema u Bosni i Hercegovini, koji se donošenjem takvih zakona nastoji destabilizirati.

14. Imajući u vidu navedeno, podnositelj zahtjeva predlaže da Ustavni sud u cijelosti usvoji zahtjev, utvrdi da sporni zakon nije u saglasnosti s odredbama Ustava Bosne i Hercegovine, stavi sporni zakon van snage, u skladu sa članom 61. stav (2) Pravila Ustavnog suda, te utvrdi, u skladu sa članom 61. stav (3) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, da sporni zakon prestaje da važi narednog dana od dana objavljivanja odluke Ustavnog suda u službenim glasilcima.

c) Odgovor na zahtjev

15. Narodna skupština RS je istakla da, iako se zahtjevom osporava cjelokupan tekst spornog zakona, iz njegovog sadržaja se može pretpostaviti da podnositelj zahtjeva osporava član 2. spornog zakona zato što njime nije propisano finansiranje političkih organizacija iz budžeta RS i budžeta jedinica lokalne samouprave, odnosno član 5. spornog zakona u dijelu koji se odnosi na ograničenje ukupne visine dobrovoljnih priloga koje fizička i pravna lica doniraju političkim organizacijama u toku jedne kalendarske godine. Međutim, podnositelj zahtjeva ne elaborira tezu o neustavnosti spornog zakona, odnosno o neskladu s odredbama Ustava Bosne i Hercegovine već, naprotiv, svoj zahtjev preusmjerava na nesklad između spornog zakona na jednoj i nemalog broja taksativno navedenih zakona na drugoj strani. Dakle, u suštini se ne radi o ocjeni ustavnosti spornog zakona već o njegovom navodnom neskladu s drugim kompatibilnim zakonima RS i BiH. Stoga je predloženo da se, u smislu člana 63. Pravila Ustavnog suda, obustavi postupak po zahtjevu uslijed nepostojanja i nepoštovanja pretpostavki za vođenje postupka, odnosno propusta u vođenju postupka nastalih prosljeđivanjem nepreciznog i nepotpunog zahtjeva na odgovor suprotnoj strani. Ipak, ukoliko Ustavni sud nastavi postupak po zahtjevu, Narodna skupština je ukazala na sadržaj relevantnih odredbi čl. 1, 2. i 5. spornog zakona navodeći da su neosnovane tvrdnje iz zahtjeva o njihovoj neustavnosti. Naime, istaknuto je da je netačno da je sporni zakon u suprotnosti s budžetom RS za 2025. godinu i Zakonom o izvršenju budžeta RS za 2025. godinu. U vezi s tim je navedeno da je Narodna skupština RS na sjednici održanoj 3. jula 2025. godine donijela Odluku o usvajanju rebalansa budžeta RS za 2025. godinu ("Službeni glasnik RS" broj 61/25), čiji je sastavni dio rebalans budžeta RS za 2025. godinu. Tom odlukom su, nakon stupanja na snagu spornog zakona, planirana potrebna sredstva u budžetu RS za 2025. godinu koja pripadaju parlamentarnim strankama zaključno sa 30. majem 2025. godine (dokad je bio na snazi ranije važeći zakon). Na istoj sjednici usvojen je i Zakon o izmjenama Zakona o izvršenju budžeta RS ("Službeni glasnik RS" broj 61/25), koji je, kako se može zaključiti iz samog njegovog sadržaja, usklađen s Odlukom o usvajanju rebalansa budžeta RS za 2025. godinu. Te činjenice su morale biti poznate podnosiocu zahtjeva u vrijeme podnošenja zahtjeva s obzirom na to da su navedeni akti objavljeni u "Službenom glasniku RS", kao i na internetskoj stranici Narodne skupštine RS. Zatim je navedeno da se odredbe Zakona o budžetskom sistemu RS, koje su navedene u zahtjevu, ne mogu dovesti u vezu sa spornim zakonom. Također je istaknuto da je apsolutno

netačna tvrdnja da je sporni zakon u suprotnosti s budžetima općina i gradova u RS. Naime, sve jedinice lokalne samouprave su obavezne da poštuju sporni zakon, pa tako i obavezu da usklade svoje budžete u skladu s njim, u dijelu koji se odnosi na finansiranje političkih stranaka koje imaju odbornike u skupštinama.

16. Kada su u pitanju navodi o neusaglašenosti člana 2. spornog zakona sa članom 3. Zakona o finansiranju političkih stranaka (BiH), ukazano je da ta odredba nije imperativnog karaktera, odnosno ne nameće obavezu da se političke stranke moraju finansirati iz budžeta, kako to smatra podnositelj zahtjeva, već je ostavljena mogućnost da se politička organizacija na bilo kojem nivou vlasti može finansirati iz budžeta u skladu sa zakonom. Drugim riječima, entitetski zakoni, prema navedenom zakonu, ne moraju propisivati iste izvore finansiranja (u konkretnom slučaju finansiranje iz budžeta). Iz istih razloga Narodna skupština RS je istakla da su neosnovani navodi da je član 5. spornog zakona u suprotnosti sa članom 6. Zakona o finansiranju političkih stranaka (BiH). Štaviše, Narodna skupština RS smatra da je sporna odredba povoljnija za sve političke organizacije u odnosu na zakon na nivou BiH jer predviđa veći ukupni iznos dobrovoljnih priloga koje fizička i pravna lica mogu donirati političkim organizacijama u toku jedne kalendarske godine. Također je navedeno i da su neosnovani navodi da je sporna odredba u suprotnosti s Izbornim zakonom BiH. Naime, navedeni zakon ne propisuje finansiranje političkih stranaka iz budžeta, već propisuje da se u budžetima svih nivou vlasti osiguravaju sredstva za materijalne troškove (štampanje izbornog materijala, glasačkih listića i slično), kao i za naknade za rad organa za provođenje izbora (izborne komisije, birački odbori). Pored toga je ukazano da je netačno da su spornim zakonskim rješenjem političke organizacije iz RS stavljene u neravnotežan položaj u odnosu na stranke s teritorije FBiH u pogledu ostvarivanja prava na budžetsko finansiranje jer se sporna odredba odnosi i na sve političke organizacije iz Federacije BiH koje imaju poslanike u Narodnoj skupštini RS ili odbornike u skupštinama jedinice lokalne samouprave. Podsjećanja radi, prema ranije važećem zakonu, pravo na finansijska sredstva iz budžeta RS, grada ili općine imale su sve političke stranke koje su imale poslanike, odnosno odbornike (srazmjerno broju poslanika, odnosno odbornika) bez obzira na njihovo sjedište (RS ili FBiH). Dakle, i stranke sa sjedištem u FBiH koje su imale poslanike u Narodnoj skupštini RS, odnosno odbornike u skupštini jedinice lokalne samouprave prestankom važenja tog zakona također nemaju više pravo na finansiranje iz budžeta RS, odnosno budžeta jedinice lokalne samouprave. Isto tako je navedeno da se sporna odredba kojom su predviđeni izvori finansiranja odnosi na sve političke organizacije bez obzira na njihovo sjedište, odnosno na sve političke organizacije bez obzira na to da li se radi o parlamentarnim ili neparlamentarnim organizacijama, te da li su neke od njih dio vlasti ili opozicije, tako da se ne može govoriti o bilo kakvoj diskriminaciji.

17. Dalje je navedeno da su neosnovane tvrdnje podnosioca zahtjeva da tim zakonskim rješenjem političke organizacije ostaju bez redovnih prihoda, što ugrožava njihov normalan rad i funkcioniranje jer je članom 2. spornog zakona jasno propisano iz kojih se sve izvora političke organizacije (parlamentarne i neparlamentarne) mogu finansirati. Nijednom odredbom Ustava Bosne i Hercegovine, Ustava Republike Srpske, kao i spomenutih međunarodnih dokumenata nije

propisana obaveza da se političke organizacije moraju finansirati iz budžetskih sredstava. S druge strane, Narodna skupština RS je istakla da je prilikom donošenja spornog zakona, između ostalog, uzela u obzir i jedan dio javnosti u RS koji smatra da se rad političkih organizacija ne treba finansirati na teret građana RS s obzirom na to da se značajna finansijska sredstva iz budžeta RS i budžeta jedinica lokalne samouprave na godišnjem nivou izdvajaju za njihov rad. Također, prema stavu javnosti, političke organizacije sredstva za svoj rad treba da osiguraju iz drugih finansijskih izvora kao što su dobrovoljni prilozi pravnih i fizičkih lica, članarine, prodaja propagandnog materijala i organiziranje manifestacija i slično, a ne iz javnih prihoda. Pored navedenog, Narodna skupština smatra da će sporno zakonsko rješenje doprinijeti ostvarenju značajnih ušteda kako u budžetu RS tako i u budžetima jedinica lokalne samouprave. Cilj donošenja spornog zakona bio je i da se sredstva koja su prema ranije važećem zakonu bila izdvajana za političke organizacije iz budžeta RS ili budžeta jedinice lokalne samouprave preusmjere u svrhe koje su od općeg interesa za sve građane RS (na primjer za izgradnju ili rekonstrukciju škola, bolnica, sportskih terena, igrališta i slično).

18. Narodna skupština RS je istakla da se razlog za takvo normativno rješenje nalazi u neustavnoj odluci "takozvanog visokog predstavnika", kojom se obustavljaju sve isplate budžetskih sredstava u svrhu finansiranja političkih stranaka za Savez nezavisnih socijaldemokrata (SNSD) i Ujedinjenu Srpsku. Na takav način su SNSD i Ujedinjena Srpska stavljeni u neravnopravan položaj u odnosu na druge političke partije u RS i BiH. Da bi se omogućila ravnopravnost svih političkih partija u RS uopće, uključujući i ravnopravnost u izbornom procesu koji se očekuje u 2026. godini, u skladu s principom jednakih mogućnosti, Narodna skupština RS je istakla da je morala preduzeti zakonodavne mjere radi zaštite demokratskog poretka, političkog pluralizma i pravilnog funkcioniranja demokratskih institucija u RS. S tim ciljem je usvojen sporni zakon jer je isključenjem opcije finansiranja političkih organizacija iz budžeta RS, odnosno budžeta jedinica lokalne samouprave u RS uspostavljena jednakost svih političkih partija u RS i anulirane štetne posljedice neustavne odluke "takozvanog visokog predstavnika". Ograničenje finansiranja političkih organizacija propisano spornim zakonom jednako se odnosi na sve političke partije u RS i nema diskriminatorni karakter. Osim što je takvo ograničenje propisano zakonom, ono je usmjereno na ostvarenje jednakosti i ravnopravnosti političkih subjekata u RS i na očuvanje političkog pluralizma, što predstavlja legitiman cilj takvog ograničenja. Pri tome je navedeno i da je takva mjera neophodna u demokratskom društvu jer ne postoji nijedan drugi način da se eliminiiraju štetne posljedice neustavne odluke "takozvanog visokog predstavnika". Zatim je istaknuto da je postojanje navodne diskriminacije određenih političkih organizacija u odnosu na druge pomalo kontradiktorno jer je Narodna skupština kao zakonodavac donijela sporni zakon upravo kako bi spriječila diskriminaciju. Zatim je ukazano da, u svjetlu citirane prakse Evropskog suda za ljudska prava (u daljnjem tekstu: Evropski sud) i Ustavnog suda, različito postupanje ne znači a priori diskriminaciju. Shodno navedenom je zaključeno da nema pravno osnovanih argumenata za stavljanje van pravne snage spornog zakona, odnosno njegovih odredaba, dok bi udovoljavanje zahtjevu predstavljalo kršenje ustavnopravnog sistema podjele nadležnosti između institucija BiH i njenih

entiteta. Imajući u vidu navedeno, predloženo je da se zahtjev odbije kao neosnovan.

IV. Relevantni propisi

19. **Izborni zakon Bosne i Hercegovine** ("Službeni glasnik BiH" br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 48/11 – odluka USBiH, 63/11 – odluka USBiH, 15/12 – rješenje USBiH, 11/13 – rješenje USBiH, 18/13, 7/14, 31/16, 1/17 – odluka USBiH, 54/17 – rješenje USBiH, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22, 24/24, 24/24 – ispravka)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu BiH, koji u relevantnom dijelu glasi:

POGLAVLJE 15. FINANSIRANJE KAMPANJE

Član 15.1

Sredstva za finansiranje troškova izborne kampanje politička stranka i nezavisni kandidati koji učestvuju na izborima za organe vlasti Bosne i Hercegovine na svim nivoima osiguravaju iz izvora propisanih Zakonom o finansiranju političkih stranaka i na način propisan ovim zakonom.

20. **Zakon o finansiranju političkih stranaka** ("Službeni glasnik BiH" br. 95/12 i 41/16)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu BiH, koji u relevantnom dijelu glasi:

Član 3. stav (1) tač. b) i e) i stav (3)

(Izvori finansiranja)

(1) *Politička stranka može se finansirati iz:*

b) *dobrovoljnih priloga pravnih i fizičkih lica,*

e) *budžeta Bosne i Hercegovine, u skladu sa članom 7. ovog zakona, entitetskih budžeta, kantonalnih budžeta i budžeta Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, te budžeta drugih jedinica lokalne uprave i samouprave u skladu sa zakonom,*

(3) *Godišnji prihod stranke iz stava (1) tač. d) i f) ovog člana ne smije prelaziti 20% iznosa ukupnog godišnjeg prihoda stranke.*

Član 6. st. (1) i (4)

(Ograničenje ukupne visine)

(1) *Fizička i pravna lica mogu davati dobrovoljne priloge političkim strankama jednokratno ili više puta tokom kalendarske godine.*

(4) *Ukupan iznos dobrovoljnih priloga pravnog lica jednoj političkoj stranci ne smije prelaziti iznos od 50.000,00 KM (pedeset hiljada konvertibilnih maraka) u kalendarskoj godini.*

Član 7.

(Izdvajanja iz državnog budžeta)

(1) *U budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: budžet BiH) osiguravaju se sredstva za finansiranje političkih stranaka, odnosno koalicija političkih stranaka i nezavisnih kandidata zastupljenih u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine i parlamentarnih grupa, odnosno klubova poslanika i delegata u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine.*

(2) *Ukupna sredstva iz stava (1) ovog člana ne mogu prelaziti iznos od 0,2% budžeta BiH u kalendarskoj godini.*

(3) *Političkim strankama, odnosno koalicijama političkih stranaka sredstva iz stava (1) ovog člana raspodjeljuju se na način da se:*

a) 30% sredstava dijeli jednako svim političkim strankama, odnosno koalicijama političkih stranaka koje su osvojile mandate,

b) 60% sredstava dijeli prema broju poslaničkih, odnosno delegatskih mandata, koje svaka politička stranka, koalicija političkih stranaka, odnosno nezavisni kandidat ima u trenutku dodjele mandata,

c) 10% od ukupnog iznosa raspoređuje parlamentarnim grupama srazmjerno broju poslaničkih, odnosno delegatskih mjesta koja pripadaju manje zastupljenom spolu.

(4) Članovi koalicije političkih stranaka učestvuju u raspodjeli sredstava iz stava 3. ovog člana na osnovu sporazuma za raspodjelu novčanih sredstava, koji je deponiran u Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine, a ako takav sporazum ne postoji, sredstva se raspoređuju između članica koalicije političkih stranaka prema broju dobijenih mandata.

(5) Parlamentarne grupe, odnosno klubovi poslanika i delegata i nezavisni kandidati u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine učestvuju u raspodjeli sredstava iz stava (3) tačka b) ovog člana prema broju poslaničkih, odnosno delegatskih mandata u domovima Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

(6) Zajednička komisija za administrativne poslove Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine će svojim aktima detaljnije regulirati raspodjelu sredstava iz ovog člana, kontrolu trošenja i druga finansijska pitanja u vezi s provođenjem ovog zakona.

21. Zakon o finansiranju političkih organizacija ("Službeni glasnik RS" broj 45/25, stupio na snagu 31. maja 2025. godine) u relevantnom dijelu glasi:

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se način i uvjeti pod kojima političke organizacije obezbjeđuju sredstva za rad, kao i obezbjeđivanje sredstava za rad poslaničkih, delegatskih, odnosno odborničkih klubova i grupa.

Član 2. stav (1)

(1) Politička organizacija može da se finansira iz:

- 1) članarina,
- 2) dobrovoljnih priloga pravnih i fizičkih lica,
- 3) izdavačke djelatnosti, prodaje propagandnog materijala i organiziranja svojih manifestacija,
- 4) prihoda od imovine u vlasništvu političke organizacije i
- 5) dobiti privrednog društva koje je u vlasništvu političke organizacije.

Član 3.

Finansijska sredstva iz člana 2. stav 1. ovog zakona politička organizacija može da koristi isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

Član 5. st. (1) i (4)

(1) Fizička i pravna lica mogu da daju dobrovoljne priloge političkim organizacijama jednokratno ili više puta tokom kalendarske godine.

(4) Ukupan iznos dobrovoljnih priloga pravnog lica jednoj političkoj organizaciji ne može prelaziti iznos od 100.000,00 KM u kalendarskoj godini.

Član 7.

(1) Sredstva za finansiranje rada poslaničkih, delegatskih, odnosno odborničkih klubova i grupa dodjeljuju se radi pokrivanja:

1) paušalnih troškova za rad u izbornim jedinicama poslanika, odnosno odbornika,

2) putnih troškova u inozemstvo ako organizator nije Narodna skupština Republike Srpske ili Vijeće naroda Republike Srpske, odnosno skupština jedinice lokalne samouprave,

3) troškova nabavke materijala - goriva, štampe, službenih glasila i publikacija,

4) troškova smještaja i ishrane poslanika, delegata, odnosno odbornika u vrijeme kada se ne održavaju sjednice i

5) ostale troškove u vezi sa radom poslanika, delegata, odnosno odbornika u klubovima i grupama.

Član 8.

Finansijska sredstva za pokriće troškova iz člana 7. ovog zakona, u djelokrugu nadležnosti Narodne skupštine Republike Srpske i Vijeća naroda Republike Srpske, obezbjeđuju se u budžetu Republike Srpske, a u djelokrugu nadležnosti jedinica lokalne samouprave u njihovim budžetima.

Član 16.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje važiti Zakon o financiranju političkih stranaka iz budžeta Republike, grada i općine ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 65/08).

22. Zakon o finansiranju političkih stranaka iz budžeta Republike, grada i općine ("Službeni glasnik RS" broj 65/08), koji je prestao važiti, u relevantnom dijelu glasi:

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se uvjeti, visina, način obezbjeđivanja i raspodjela finansijskih sredstava iz budžeta Republike Srpske (u daljem tekstu: Republika) i budžeta grada i općine (u daljem tekstu: jedinica lokalne samouprave) za finansiranje redovnog rada i pokriće dijela troškova izborne kampanje političkih stranaka, koalicija, neovisnih poslanika i odbornika i rada poslaničkih, delegatskih, odnosno odborničkih klubova i grupa.

Član 2.

Pravo na finansijska sredstva u skladu sa ovim zakonom ostvaruju:

- a) političke stranke i koalicije koje imaju poslanike ili odbornike u skupštini,
- b) neovisni poslanici i neovisni odbornici koji su izabrani kao neovisni kandidati,
- v) političke stranke, liste neovisnih kandidata i neovisni kandidati sa potvrđenim izbornim listama i
- g) registrirane koalicije sa potvrđenom jedinstvenom listom kandidata.

Član 3.

Finansijska sredstva stečena u skladu sa ovim zakonom koriste se za:

- a) finansiranje dijela troškova redovnog rada političke stranke, koalicije, neovisnog poslanika, odnosno odbornika,
- b) pokriće dijela troškova izborne kampanje političkih stranaka, koalicija, neovisnih lista i neovisnih kandidata kojima su potvrđene izborne liste za izbor poslanika, odnosno odbornika i
- v) pokriće dijela troškova rada poslaničkih, delegatskih, odnosno odborničkih klubova i grupa.

Član 4.

Finansijska sredstva za finansiranje troškova iz člana 3. ovog zakona, u djelokrugu Republike, obezbjeđuju se u budžetu Republike, a u djelokrugu jedinica lokalne samouprave u njihovim budžetima.

Član 5.

(1) Budžetom se obezbjeđuju finansijska sredstva za namjene utvrđene članom 3. tačka a) ovog zakona, u iznosu ne

manjem od 0,2% ukupnih budžetskih prihoda budžeta iz prethodne godine.

(2) Sredstva iz stava 1. ovog člana raspoređuju se na sljedeći način:

a) 20% raspoređuje se u jednakim iznosima političkim strankama i koalicijama koje imaju poslanike, odnosno odbornike u skupštini i neovisnim poslanicima, odnosno odbornicima i

b) 80% raspoređuje se srazmjerno broju osvojenih mandata, koje politička stranka, koalicija, neovisni poslanik, odnosno odbornik ima u skupštini.

23. Odluka kojom se obustavljaju sve isplate budžetskih sredstava u svrhu finansiranja političkih stranaka za Savez nezavisnih socijaldemokrata (SNSD) i Ujedinjenu Srpsku broj 18/25 (stupila na pravnu snagu objavljivanjem na službenoj stranici OHR-a od 24. aprila 2025. godine <https://www.ohr.int/odluka-kojom-se-obustavljaju-sve-isplate-budžetskih-sredstava-u-svrhu-finansiranja-političkih-stranaka-za-savez-nezavisnih-socijaldemokrata-snsd-i-ujedinjenu-srpsku/>, objavljena u "Službenom glasniku BiH" broj 24/25) u relevantnom dijelu glasi:

[...]

Ozbiljno zabrinut zbog najnovijih aktivnosti koje vladajuća koalicija u Republici Srpskoj predvođena od strane SNSD-a i Ujedinjene Srpske provodi protiv suvereniteta i ustavnog poretka Bosne i Hercegovine,

[...]

Uvjeren da je postupanje kako je naprijed opisano prvenstveno potaknuto od strane Saveza nezavisnih socijaldemokrata (SNSD) i Ujedinjene Srpske, te da se takvim postupanjem ozbiljno ugrožavaju funkcioniranje države Bosne i Hercegovine i vladavina prava, [...]

[...]

Ističući da secesionistička agenda Republike Srpske, uz uporne napade na Opći okvirni sporazum za mir, uključujući Ustav Bosne i Hercegovine i ključne institucije Bosne i Hercegovine, proizilazi iz dugogodišnjeg destruktivnog postupanja SNSD-a, koje se provodi od strane vladajuće koalicije Republike Srpske, predvođene SNSD-om i Ujedinjenom Srpskom, putem tijela i organa zakonodavne i izvršne vlasti Republike Srpske;

[...]

Uzimajući u obzir i imajući u vidu sve prethodno navedeno, visoki predstavnik ovim donosi sljedeću odluku:

ODLUKA

kojom se obustavljaju sve isplate budžetskih sredstava u svrhu finansiranja političkih stranaka za Savez nezavisnih socijaldemokrata (SNSD) i Ujedinjenu Srpsku

Član 1.

(1) Sve isplate budžetskih sredstava u svrhu finansiranja političkih stranaka SNSD i Ujedinjena Srpska u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine, Narodnoj skupštini Republike Srpske, kantonalnim skupštinama, gradskim i općinskim skupštinama/vijećima i Skupštini Brčko distrikta Bosne i Hercegovine odmah se obustavljaju.

(2) Sva sredstva čija je isplata obustavljena bit će prenesena na poseban račun koji će biti otvoren u Centralnoj banci Bosne i Hercegovine.

(3) Obustava isplate budžetskih sredstava u svrhu finansiranja političkih stranaka predviđena u stavovima (1) i (2) ovog člana bit će ukinuta na osnovu ili nakon pozitivne

ocjene od strane visokog predstavnika o poštivanju Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini odnosno procjeni bilo kojih drugih relevantnih okolnosti koje visoki predstavnik ocijeni opravdanim.

(4) Iznosi obustavljenih sredstava predviđeni na svim nivoima vlasti u svrhu finansiranja političkih stranaka za relevantnu godinu neće se smatrati neizmirenom finansijskom obavezom prema SNSD-u i Ujedinjenoj Srpskoj.

(5) Nakon ukidanja obustave kako je predviđena u stavu (3) ovog člana, visoki predstavnik će donijeti odluku o namjeni sredstava akumuliranih na posebnom računu.

Član 4.

Ova Odluka će imati prvenstvo u odnosu na bilo koje nekonzistentne odredbe bilo kog zakona, propisa ili akta, bilo postojećeg, bilo budućeg. Ova Odluka izravno se primjenjuje i nije potrebna nijedna dodatna radnja radi osiguranja njenog pravnog dejstva.

Član 5.

Radi otklanjanja svake sumnje, ovim se izričito izjavljuje i propisuje da je visoki predstavnik utvrdio svaku pojedinu odredbu sadržanu u ovoj Odluci u skladu sa svojim međunarodnim mandatom i da stoga ne mogu biti predmet preispitivanja od strane sudova Bosne i Hercegovine, niti sudova njenih entiteta, niti bilo kojeg drugog tijela, te da se pred bilo kojim sudom ni u jednom trenutku ne može pokrenuti postupak u vezi s obavezama izvršenim saglasno tim odredbama.

Član 7. stav (1)

Ova Odluka stupa na snagu odmah po objavljivanju na službenoj internetskoj stranici Ureda visokog predstavnika.

24. Smjernice i izvještaj o finansiranju političkih stranaka broj CDL-INF(2001)008-e, Venecijanska komisija (usvojeni na 46. plenarnoj sjednici održanoj 9. i 10. marta 2001. godine; dostupno na [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-INF\(2001\)008-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-INF(2001)008-e)), u relevantnom dijelu glasi:

Venecijanska komisija:

Promovirajući osnovne principe demokratije, vladavine prava i zaštite ljudskih prava, te u kontekstu poboljšanja demokratske sigurnosti za sve;

Sa zabrinutošću primjećujući probleme vezane za nezakonito finansiranje političkih stranaka koji su nedavno otkriveni u određenom broju država članica Vijeća Evrope;

Uzimajući u obzir bitnu ulogu političkih stranaka unutar demokratije i smatrajući da je sloboda udruživanja, uključujući i slobodu političkog udruživanja, osnovna sloboda zaštićena Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i jedan je od temelja istinske demokratije, kao što je ona predviđena Statutom Vijeća Evrope;

Posvećujući posebnu pažnju praksi država u oblasti finansiranja političkih stranaka;

Prepoznajući potrebu za daljnjim unapređenjem standarda u ovoj oblasti na osnovu vrijednosti evropskog pravnog naslijeđa;

Usvojila je sljedeće smjernice:

1. U smislu ovih smjernica, politička stranka je udruženje osoba čiji je jedan od ciljeva učešće u upravljanju javnim poslovima predstavljanjem kandidata na slobodnim i demokratskim izborima.

2. Takve političke stranke mogu tražiti i primati sredstva putem javnog ili privatnog finansiranja.

A. Redovno finansiranje

a. Javno finansiranje

3. Javno finansiranje mora biti usmjereno na svaku stranku zastupljenu u parlamentu.

4. Međutim, kako bi se osigurale jednake mogućnosti za različite političke snage, javno finansiranje bi se moglo proširiti i na politička tijela koja predstavljaju značajan dio biračkog tijela i predlažu kandidate za izbore. Zakonodavac bi nivo finansiranja mogao periodično određivati, u skladu s objektivnim kriterijima.

Porezne olakšice mogu se odobriti za djelovanje koje je strogo povezano s političkom aktivnošću stranaka.

5. Finansiranje političkih stranaka iz javnih sredstava mora biti pod uvjetom da račun i političkih stranaka budu podložni kontroli konkretnih javnih organa (npr. Kancelarija revizora). Države će promovirati politiku finansijske transparentnosti političkih stranaka koje imaju koristi od javnog finansiranja.

25. **Kodeks dobre prakse u izbornim pitanjima** (Smjernice i obrazloženi izvještaj), Venecijanska komisija (usvojeno na 51. i 52. plenarnoj sjednici koje su održane 5. i 6. jula 2002. godine i 17. i 18. oktobra 2002. godine; dostupno na [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD\(2002\)023rev2-cor-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD(2002)023rev2-cor-e)), u relevantnom dijelu glasi:

SMJERNICE O IZBORIMA

2.3. **Jednakost mogućnosti**

a. Jednakost mogućnosti mora biti zagwarantirana kako za stranke tako i za kandidate. To podrazumijeva neutralan stav državnih vlasti, posebno u pogledu:

i. predizborne kampanje;

ii. izvještavanja u medijima, posebno u javnim medijima;

iii. javnog finansiranja stranaka i kampanja.

OBRAZLOŽENJE

2.3 **Jednakost mogućnosti**

18. *Jednakost mogućnosti mora biti osigurana između stranaka i kandidata i treba podstaći državu da bude nepristrasna prema njima i da na sve jednako primjenjuje isti zakon. Posebno, zahtjev za neutralnost primjenjuje se na predizbornu kampanju i izvještavanje u medijima, posebno u javnim medijima, kao i na javno finansiranje stranaka i kampanja. To znači da postoje dva moguća tumačenja jednakosti: "striktna" jednakost ili "proporcionalna" jednakost. "Striktna" jednakost znači da se prilikom postupanja prema političkim strankama ne uzima u obzir njihova trenutna snaga u parlamentu ili među biračima. Mora se primjenjivati na korištenje javnih objekata u svrhu predizborne kampanje (na primjer, lijepljenje plakata, poštanske usluge i sl., javni protesti, javne sale za sastanke). "Proporcionalna" jednakost podrazumijeva da je postupanje prema političkim strankama proporcionalno broju glasova. Jednakost mogućnosti (striktna i/ili proporcionalna) primjenjuje se posebno na vrijeme emitiranja na radiju i televiziji, javna sredstva i druge oblike podrške. Određeni oblici podrške mogu s jedne strane biti podvrgnuti striktnoj jednakosti, a s druge strane proporcionalnoj jednakosti.*

[...]

21. *Pitanje finansiranja, a posebno potrebe da ono bude transparentno, bit će naknadno razmotreno. (Poglavlje II.3.5.)*

[...]

II. Uvjeti za provođenje principa

58. *Osnovni principi evropskih izbornih sistema mogu se garantirati samo ako su ispunjeni određeni opći uvjeti.*

• Prvi opći uvjet je uvažavanje osnovnih ljudskih prava, a posebno slobode izražavanja, okupljanja i udruživanja, bez kojih ne može biti istinske demokratije;

• Drugo, izborni zakon mora uživati određenu stabilnost koja ga štiti od stranačkih političkih manipulacija;

• Konačno, i iznad svega, mora se osigurati niz procesnih garancija, posebno u pogledu organizacije glasanja.

[...]

2. **Regulatorni nivoi i stabilnost izbornog zakona**

[...]

63. *Stabilnost zakona je ključna za kredibilitet izbornog procesa, koji je sam po sebi bitan za konsolidaciju demokratije.*

[...]

3.5. **Finansiranje**

107. *Reguliranje finansiranja političkih stranaka i predizbornih kampanja je još jedan važan faktor u regularnosti izbornog procesa.*

108. *Prije svega, finansiranje mora biti transparentno; takva transparentnost je neophodna bez obzira na nivo političkog i ekonomskog razvoja određene zemlje.*

[...]

111. *Treba imati na umu da se u oblasti javnog finansiranja stranaka ili kampanja primjenjuje princip jednakosti mogućnosti ("striktna" ili "proporcionalna" jednakost). Sve stranke zastupljene u parlamentu moraju u svim slučajevima ispunjavati uvjete za javno finansiranje. Međutim, kako bi se osigurala jednakost mogućnosti za sve različite političke snage, javno finansiranje može se proširiti i na političke strukture koje predstavljaju veliki dio biračkog tijela i ističu kandidate na izborima. Uz finansiranje političkih stranaka iz javnih sredstava mora ići nadzor nad računima stranaka od određenih javnih tijela (npr. Kancelarija glavnog revizora). Države bi trebale podsticati politiku finansijske otvorenosti od političkih stranaka koje primaju javna sredstva.*

26. **Finansiranje političkih partija**, Vijeće Evrope, Parlamentarna skupština, Preporuka broj 1516 (2001), dostupna na <https://pace.coe.int/en/files/16907/html>, u relevantnom dijelu glasi:

[...]

3. *Kako bi održale i povećale povjerenje građana u svoje političke sisteme, države članice Vijeća Evrope moraju usvojiti pravila koja reguliraju finansiranje političkih stranaka i predizbornih kampanja.*

4. *Skupština smatra da se opći principi na kojima bi se ova pravila trebala zasnivati moraju formulirati na evropskom nivou.*

[...]

6. *Uvjeti u kojima političke stranke obavljaju svoje aktivnosti promijenili su se posljednjih decenija i danas su im potrebna značajna finansijska sredstva kako bi stekle vidljivost i dobile političku podršku za svoje ideje. Stoga, Skupština smatra da mehanizmi regulacije moraju uzeti u obzir ove realnosti i osnažiti političke stranke da dobiju dovoljna sredstva za obavljanje svojih zadataka i funkcija.*

7. *Skupština smatra da pravila o finansiranju političkih stranaka i predizbornih kampanja moraju biti zasnovana na sljedećim principima: razumna ravnoteža između javnog i privatnog finansiranja, pravični kriteriji za raspodjelu državnih priloga strankama, stroga pravila u vezi s privatnim donacijama, limit za troškove stranaka povezane s predizbornim kampanjama, potpuna transparentnost računa,*

uspostavljanje nezavisnog revizorskog tijela i ozbiljne sankcije za one koji krše pravila.

8. Shodno tome, Skupština smatra da:

a. Što se tiče izvora finansiranja

i. Države bi trebale podsticati učešće građana u aktivnostima političkih stranaka, uključujući i njihovu finansijsku podršku strankama. Treba prihvatiti da članarine, tradicionalni i nesporni izvori finansiranja nisu dovoljni ako se uzmu u obzir sve veći troškovi političkog nadmetanja.

ii. Političke stranke bi trebale primati finansijske priloge iz državnog budžeta kako bi se spriječila zavisnost od privatnih donatora i garantirala jednakost šansi među političkim strankama. Državni finansijski prilogi bi, s jedne strane, trebali biti izračunati u omjeru s političkom podrškom koju stranke uživaju, procijenjeni na osnovu objektivnih kriterija kao što su broj datih glasova ili broj osvojenih parlamentarnih mjesta, a s druge strane, omogućiti novim strankama da uđu na političku arenu i da se takmiče pod poštenim uvjetima sa etabliranim strankama.

iii. Državna podrška ne bi trebala prelaziti nivo koji je striktno potreban za postizanje prethodno navedenih ciljeva, jer pretjerano oslanjanje na državno finansiranje može dovesti do slabljenja veza između stranaka i njihovog biračkog tijela.

iv. Pored svojih finansijskih priloga, države mogu indirektno doprinijeti finansiranju političkih stranaka na osnovu zakona, na primjer pokrivanjem troškova poštarine i sala za sastanke, podržavanjem stranačkih medija, omladinskih organizacija i istraživačkih instituta; a također i davanjem porednih podsticaja.

9. Skupština stoga preporučuje da Komitet ministara:

[...]

ii. pozove države članice da usvoje propise o finansiranju političkih stranaka i predizbornih kampanja na osnovu prethodno formuliranih principa koji se odražavaju u smjernicama Vijeća Evrope.

[...]

27. Preporuka broj Rec(2003)4 državama članicama o zajedničkim pravilima protiv korupcije u finansiranju političkih stranaka i predizbornih kampanja (Odbor ministara Vijeća Evrope, usvojeno 8. aprila 2003. godine na 835. sastanku zamjenika ministara; dostupno na <https://rm.coe.int/16806cc1f1>) u relevantnom dijelu glasi:

Dodatak

Zajednička pravila protiv korupcije u finansiranju političkih stranaka i predizbornih kampanja

I. Vanjski izvori finansiranja političkih stranaka

Član 1. Javna i privatna podrška političkim strankama

Država i njeni građani imaju pravo podržavati političke stranke.

Država treba pružiti podršku političkim strankama. Državna podrška treba biti ograničena na priloge u razumnom obimu. Državna podrška može biti finansijska.

U pogledu raspodjele državne podrške treba primjenjivati objektivne, pravične i razumne kriterije.

Države trebaju osigurati da bilo kakva podrška od države i/ili građana ne ometa nezavisnost političkih stranaka.

28. Smjernice o regulaciji političkih stranaka (koje su izradili OSCE/ODIHR i Venecijanska komisija, a koje je Venecijanska komisija usvojila na svojoj 84. plenarnoj sjednici održanoj 15. i 16. oktobra 2010. godine, CDL-AD(2010)024); dostupno na

[https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD\(2010\)024-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD(2010)024-e)) u relevantnom dijelu glasi:

3. Javno finansiranje

(a) Važnost javnog finansiranja

176. Javno finansiranje i prateći propisi (uključujući ograničenja potrošnje, objavljivanje i nepristrasnu provedbu) osmišljeni su i usvojeni širom svijeta kao potencijalno sredstvo za sprečavanje korupcije, podršku važnoj ulozi koju igraju političke stranke i uklanjanje prekomjernog oslanjanja na privatne donatore. Takvi sistemi finansiranja imaju za cilj osigurati da sve stranke mogu učestvovati na izborima u skladu s principom jednakih mogućnosti, čime se jača politički pluralizam i pomaže u osiguravanju pravilnog funkcioniranja demokratskih institucija. Općenito, propisi trebaju da stvore ravnotežu između javnih i privatnih priloga kao izvora finansiranja političkih stranaka. Ni u kojem slučaju raspodjela javnog finansiranja ne smije ograničavati ili ometati nezavisnost političke stranke.

177. Iznos javnog finansiranja dodijeljen strankama mora biti pažljivo osmišljen kako bi se osigurala korisnost takvog finansiranja, a da se pritom ne eliminiira potreba za privatnim prilozima ili poništi utjecaj pojedinačnih donacija. Iako priroda izbora i kampanja u različitim državama onemogućava utvrđivanje univerzalno primjenjivog iznosa finansiranja, propisi treba da uspostave mehanizme revizije usmjerene na periodično utvrđivanje utjecaja sistema javnog finansiranja i potrebe (kao takve) za izmjenom iznosa finansijske raspodjele. Generalno, subvencije bi trebale biti značajne kako bi se ispunio cilj podrške, ali ne bi trebale biti jedini izvor prihoda i ne bi trebale stvarati uvjete za prekomjernu zavisnost od državne podrške.

(b) Finansijska podrška

178. Propisi treba da eksplicitno dozvole da državna podrška političkim strankama može biti finansijska. Raspodjela javnog novca političkim strankama često se smatra sastavnim dijelom uvažavanja principa jednakih mogućnosti za sve kandidate, posebno tamo gdje državni mehanizam finansiranja uključuje posebne odredbe za žene i manjine. Tamo gdje se strankama dodjeljuje finansijska podrška relevantni propisi treba da razvijaju jasne smjernice za određivanje iznosa takvih sredstava, koja bi trebala biti dodijeljena primaocima na objektivan i nepristrasan način.

(c) Drugi oblici javne podrške

179. Pored direktnog finansiranja, država može ponuditi podršku strankama na razne druge načine, uključujući porezne olakšice za stranačke aktivnosti, dodjelu besplatnog medijskog vremena ili besplatno korištenje javnih sala za sastanke u svrhu predizbornih aktivnosti. U svim takvim slučajevima, i finansijska i nenovčana podrška moraju se davati na osnovu jednakih mogućnosti svim strankama i kandidatima (uključujući žene i manjine). Iako "jednakost" možda nije apsolutna, sistem za određivanje proporcionalne (ili pravične) raspodjele državne podrške (bilo finansijske ili nenovčane) mora biti objektivan, pravičan i razuman.

[...]

(e) Uvjeti za dobijanje javnog finansiranja

188. Određeni stepen javnog finansiranja trebao bi biti dostupan svim strankama zastupljenim u parlamentu. Međutim, radi promoviranja političkog pluralizma, idealno bi bilo da se dio finansiranja proširi van stranaka zastupljenih u parlamentu na sve stranke koje predstavljaju minimalni nivo podrške građana i predstavljaju kandidate na izborima. Ovo je posebno

važno u slučaju novih stranaka, kojima se mora dati poštena prilika da se takmiče s postojećim strankama.

[...]

190. Javno finansiranje pružanjem povećanih resursa političkim strankama može povećati politički pluralizam. Kao takvo, razumno je da propisi zahtijevaju od stranke da bude reprezentativna za minimalni nivo biračkog tijela prije primanja sredstava. Međutim, budući da uskraćivanje javnog finansiranja može dovesti do smanjenja pluralizma i političkih alternativa, prihvatljiva dobra praksa je da se donesu jasne smjernice o tome kako nove stranke mogu ispunjavati uvjete za finansiranje te da se javno finansiranje proširi van stranaka zastupljenih u parlamentu. Treba razmotriti sistem za utvrđivanje ispunjavanje uvjeta kako bi se osiguralo da se biračima daju političke alternative potrebne za pravi izbor.

29. **Smjernice o regulaciji političkih stranaka – drugo izdanje** (koje su izradili OSCE/ODIHR i Venecijanska komisija, a koje je Venecijanska komisija usvojila na svojoj 125. online plenarnoj sjednici održanoj 11. i 12. decembra 2020. godine, studija broj 881/2017, CDL-AD(2020)032; dostupno na [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2020\)032-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2020)032-e)) u relevantnom dijelu glase:

DIO IV. FINANSIRANJE POLITIČKIH STRANAKA I PREDIZBORNIH KAMPANJA

1. Finansiranje

204. Političkim strankama su potrebna odgovarajuća sredstva kako bi ispunjavale svoje osnovne funkcije, kako tokom tako i između izbornih perioda. Istovremeno, reguliranje finansiranja političkih stranaka je ključno kako bi se garantirala nezavisnost stranaka od neprimjerenog utjecaja privatnih donatora, kao i državnih i javnih tijela, kako bi se osiguralo da stranke imaju priliku da se takmiče u skladu s principom jednakih mogućnosti i kako bi se osigurala transparentnost u političkom finansiranju. [...]

3. Javno finansiranje

232. Javno finansiranje i prateći propisi, uključujući one koji se odnose na ograničenja potrošnje, objavljivanje i nepristrasno provođenje, osmišljeni su i usvojeni u mnogim državama kao potencijalno sredstvo za podršku političkim strankama u važnoj ulozi koju igraju, sprečavanje korupcije i uklanjanje neprimjerenog oslanjanja na privatne donatore. Takvi sistemi finansiranja trebali bi također imati za cilj osigurati da sve stranke, uključujući opozicione stranke, male stranke i nove stranke, mogu da se takmiče na izborima u skladu s principom jednakih mogućnosti, čime se jača politički pluralizam i pomaže u osiguravanju pravilnog funkcioniranja demokratskih institucija. Generalno, propisi treba da stvore ravnotežu između javnih i privatnih priloga kao izvora finansiranja političkih stranaka. Ni u kojem slučaju raspodjela javnog finansiranja ne bi trebala ograničavati ili ometati nezavisnost političke stranke.

[...]

235. Pored direktnog finansiranja, država može ponuditi podršku strankama na razne druge načine, uključujući porezne olakšice za stranačke aktivnosti, pravičan pristup besplatnom medijskom vremenu (uključujući i tamo gdje postoje ograničenja plaćenog oglašavanja tokom predizbornih kampanja), besplatnu poštarinu za publikacije ili besplatno korištenje javnih sala za sastanke za stranačke aktivnosti. U svim takvim slučajevima, i finansijska i nenovčana podrška moraju se pružati na osnovu jednakih mogućnosti za sve

stranke. Iako "jednakost" možda nije apsolutna, sistem za određivanje proporcionalne (ili pravične) raspodjele finansijske ili nenovčane državne podrške mora biti objektivna, pravičana i razuman.

V. Dopustivost

30. Pri ispitivanju dopustivosti zahtjeva Ustavni sud je pošao od odredbe člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 19. tačka a) Pravila Ustavnog suda.

31. Član VI/3. Ustava Bosne i Hercegovine u relevantnom dijelu glasi:

Član VI/3. Jurisdikcija

Ustavni sud će podržavati ovaj Ustav.

a) Ustavni sud je jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući ali ne ograničavajući se na to:

[...]

- Da li je bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta u skladu sa ovim Ustavom.

Sporove može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući, ili njegov zamjenik, bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine; jedna četvrtina članova/delegata bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina članova bilo kojeg doma zakonodavnog organa jednog entiteta.

32. Član 19. tačka a) Pravila Ustavnog suda glasi:

Član 19.

Zahtjev nije dopustiv ako postoji neki od sljedećih slučajeva:

a) Ustavni sud nije nadležan za odlučivanje;

[...]

a) U odnosu na zahtjev za ispitivanje zakonitosti

33. Podnosilac zahtjeva tvrdi, između ostalog, da je sporni zakon suprotan odredbama čl. 1, 2, 4, 5, 10, 11. i 16. Zakona o izvršenju budžeta RS za 2025. godinu i čl. 3, 7, 10, 14, 15, 20, 30, 31, 38. i 39. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske. U vezi s tim, Ustavni sud zapaža da odredba člana VI/3. Ustava Bosne i Hercegovine ne propisuje nadležnost Ustavnog suda da ocjenjuje zakonitost općenito (vidi Odluku o dopustivosti i meritumu broj U-18/14 od 9. jula 2015. godine, tačka 28, dostupna na www.ustavisud.ba). U konkretnom slučaju radi se o zakonima koje je donijela Narodna skupština RS. Prema tome, ovdje se ne radi o dvije institucije BiH koje bi mogle imati konkurentnu nadležnost u odnosu na isto pitanje, pa stoga ne postoji ni spor o tom pitanju. Osim toga, Ustavni sud je u svojoj praksi protumačio da spor ne može proizaći iz redovnih pozitivnopravnih propisa, već se mora ticati određenog pitanja koje je regulirano samim Ustavom Bosne i Hercegovine (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti broj U-12/08 od 30. januara 2009. godine, objavljena u "Službenom glasniku BiH" broj 62/09, tačka 7). Shodno tome, slijedi da Ustavni sud nema nadležnost da ocjenjuje usklađenost zakona istog ranga, koje je donijelo isto zakonodavno tijelo, tj. Narodna skupština RS u konkretnom slučaju.

34. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud zaključuje da nema nadležnost da odlučuje o zahtjevu za ispitivanje zakonitosti spornog zakona u odnosu na odredbe Zakona o izvršenju budžeta RS za 2025. godinu i Zakona o budžetskom sistemu RS. Zbog toga, Ustavni sud, na osnovu odredbe člana 19. tačka a) Pravila Ustavnog suda, zaključuje da zahtjev u tom dijelu nije dopustiv.

b) U odnosu na zahtjev za ispitivanje ustavnosti

35. U vezi s dijelom zahtjeva koji se odnosi na ispitivanje usklađenosti spornog zakona, odnosno pojedinih njegovih određenih odredaba s ustavnim principom vladavine prava iz člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine, te u odnosu na zabranu diskriminacije iz člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju, te člana 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima, kao i člana III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud zapaža da se radi o ovlaštenom podnosiocu iz člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine. Također, Ustavni sud zapaža da se zahtjevom traži ocjena usklađenosti spornog zakona koji je donijelo zakonodavno tijelo jednog entiteta s odredbama Ustava Bosne i Hercegovine, iz čega slijedi da nesporno postoji nadležnost Ustavnog suda za odlučivanje. Osim toga, Ustavni sud smatra da ne postoje drugi razlozi nedopustivosti iz člana 19. stav (1) Pravila Ustavnog suda. Stoga, Ustavni sud smatra da su ispunjeni uvjeti za razmatranje merituma predmeta.

VI. Meritum

36. Podnosilac zahtjeva u suštini navodi da je sporni zakon neustavan jer je ukinuta mogućnost finansiranja političkih, odnosno parlamentarnih stranaka iz budžeta. U vezi s tim ukazuje na kršenje odredbe člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine, člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, člana 14. Evropske konvencije, člana 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju, člana 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima, kao i člana III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine.

37. U vezi s tim, Ustavni sud podsjeća da je članom 31. Pravila Ustavnog suda utvrđeno da "pri odlučivanju Ustavni sud, u pravilu, ispituje da li postoje samo one povrede koje su iznesene u zahtjevu/apelaciji". Dakle, u pravilu, Ustavni sud odlučuje samo o navodima, razlozima, argumentima, činjenicama itd. i povredama koje su iznesene u zahtjevu. Međutim, Ustavni sud je u svojoj praksi već dolazio do zaključka da u pojedinom slučaju, iako je striktno vezan za sadržaj zahtjeva u činjeničnom dijelu, nije strogo vezan i za pravnu kvalifikaciju iz zahtjeva, i to u slučaju ako se iz činjeničnog dijela zahtjeva može očigledno zaključiti da se on odnosi na neko drugo pitanje iz Ustava Bosne i Hercegovine, a po principu *iura novit curia* (sud zna pravo; vidi Ustavni sud, odluke o dopustivosti i meritumu broj U-23/18 od 5. jula 2019. godine, tačka 17, i U-2/20 od 26. novembra 2020. godine, tačka 15, dostupne na internetskoj stranici www.ustavnisud.ba). S obzirom na to da se navodi podnosioca zahtjeva u suštini odnose na pitanja javnog finansiranja političkih partija, Ustavni sud će te navode ispitati s aspekta garancija prava iz člana II/3.i) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 11. Evropske konvencije.

38. Član II/3.i) Ustava Bosne i Hercegovine u relevantnom dijelu glasi:

Sva lica na teritoriji Bosne i Hercegovine uživaju ljudska prava i slobode iz stava 2. ovog člana, što uključuje:

i) Slobodu mirnog okupljanja i slobodu udruživanja s drugima.

39. Član 11. Evropske konvencije glasi:

Član 11.**Sloboda okupljanja i udruživanja**

1. Svako ima pravo na slobodu mirnog okupljanja i slobodu udruživanja s drugima, uključujući i pravo da osniva sindikat i da mu pristupa radi zaštite svojih interesa.

2. Za ostvarivanje ovih prava ne smiju se postavljati nikakva ograničenja, osim onih koja su propisana zakonom i koja su neophodna u demokratskom društvu u interesu nacionalne sigurnosti ili javne sigurnosti, radi sprečavanja nereda ili kriminala, zaštite zdravlja ili morala, ili radi zaštite prava i sloboda drugih. Ovim članom ne sprečava se zakonito ograničavanje ostvarivanja ovih prava pripadnicima oružanih snaga, policije ili državne uprave.

Političke partije

40. Prema praksi Evropskog suda, političke stranke predstavljaju oblik udruživanja bitan za pravilno funkcioniranje demokratije. S obzirom na važnost demokratije unutar sistema Evropske konvencije, nema sumnje da političke partije spadaju u područje primjene člana 11. Evropske konvencije (vidi Evropski sud, *Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi protiv Turske*, presuda od 10. maja 2022. godine, predstavka broj 41955/14, tačka 43. s daljnjim referencama). Ustavni sud ukazuje na to da mjere javnih vlasti koje imaju finansijske posljedice po političke partije mogu utjecati na sposobnosti političke partije (i njenih članova) da učestvuju na parlamentarnim izborima. Međutim, takve posljedice se "ni u kojem slučaju ne mogu smatrati ničim drugim osim 'sekundarnim' ili 'usputnim učincima' donesene mjere", zbog čega se suštinsko ispitivanje takvih predmeta vrši prvenstveno kroz standarde člana 11. Evropske konvencije (vidi Evropski sud, *Parti nationaliste basque – Organisation régionale d'Iparralde protiv Francuske*, presuda od 7. juna 2007. godine, predstavka broj 71251/01, tačka 34. s daljnjim referencama).

41. S obzirom na bitnu ulogu političkih stranaka u osiguravanju pluralizma i pravilnog funkcioniranja demokratije, svaka mjera preduzeta protiv njih utječe i na slobodu udruživanja i, posljedično, na demokratiju u dotičnoj državi (vidi Evropski sud, *Republikanska stranka Rusije protiv Rusije*, presuda od 12. aprila 2011. godine, predstavka broj 12976/07, tačka 78. s daljnjim referencama). Stoga će Ustavni sud ispitati da li je spornim zakonom došlo do miješanja u prava zagwarantirana članom 11. Evropske konvencije i, ako jeste, da li je miješanje bilo opravdano s obzirom na zahtjeve stava 2. tog člana.

Da li je bilo miješanja

42. Ustavni sud najprije primjećuje da se spornim zakonom suštinski mijenja model finansiranja političkih organizacija u RS, koji je funkcionirao više godina, tako što se ukidaju budžetska davanja i mijenjaju ograničenja za dobrovoljne priloge, tj. donacije koje mogu dati pravna lica političkim organizacijama u jednoj kalendarskoj godini. U pogledu pitanja da li takve izmjene predstavljaju miješanje javne vlasti u prava iz člana 11. Evropske konvencije, Ustavni sud podsjeća na stav Evropskog suda da uskraćivanje javnog finansiranja predstavlja oblik miješanja u pravo na slobodu udruživanja iz člana 11. Evropske konvencije (*op. cit.*, *Parti nationaliste basque – Organisation régionale d'Iparralde protiv Francuske*, tač. 36–38). Stoga, Ustavni sud smatra da promjena pravnog okvira finansiranja političkih organizacija kojim se onemogućava javno finansiranje političkih organizacija i čini ih zavisnim od donacija utječe na njihovu finansijsku sposobnost da održavaju infrastrukturu, plaćaju zaposlenike i provode svoj politički program. Prema tome, Ustavni sud nema sumnje da je mjerama iz spornog zakona došlo do miješanja u prava iz člana 11. Evropske konvencije.

Оправданост мијешања

43. Имајући у виду наведено, Уставни суд закључује да су испуњени увјети за разматрање да ли је мијешање било оправдано. При оцјени оправданости мијешања Уставни суд наглашава да ће мијешање представљати кршење члана 11. Европске конвенције, осим ако није било "propisano zakonom", није тежило остварењу једног или више легитимних циљева из става 2. наведеног члана и није било "neophodno u demokratskom društvu" за постизање тих циљева.

а) Propisano zakonom

44. У конкретном случају је неспорно да је мијешање било propisano zakonom, односно да спorni zakon представља основ мијешања у смислу члана 11. Европске конвенције.

б) Legitiman cilj

45. Уставни суд наглашава да, према пракси Европског суда, свако мијешање у право на слободу удруживања мора тежити barem једном од легитимних циљева наведених у члану 11. став 2. Европске конвенције, а то су државна сигурност, јавни ред и мир, спречавање нереда или криминала, заштита здравља или морала и заштита права и слобода других. Изузeci од слободе удруживања морају се уско тумачити тако да је њихово набрајање строго исцрпно и да је њихова дефиниција нужно ограничавajuća (види Европски суд, *Sagir i ostali protiv Grčke*, presuda од 24. јуна 2025. године, представка број 34724/18, таčka 36. s daljnjim referencama). Такође, само увјерљиви и јаки разлози могу оправдати ограничења слободе удруживања таквих странака (види Европски суд, *Ujedinjena komunistička stranka Turske i drugi protiv Turske*, presuda од 30. јануара 1998. године, представка број 19392/92, таčka 46. s daljnjim referencama).

46. Sumirajući obrazloženja sadržana u odgovoru na zahtjev Narodne skupštine RS, Ustavni sud zapaža da je donošenje spornog zakona suštinski sadržavalo dva cilja kojim se težilo. S јedne strane, primarni motiv za donošenje spornog zakona predstavlja reakciju zakonodavca (Narodna skupština RS) na prethodno donesenu odluku visokog predstavnika (od 24. aprila 2025. године) u vezi s obustavljanjem svih isplata budžetskih sredstava za dvije političke stranke koje čine vladajuću koaliciju u RS. Takvom reakcijom, односно spornim zakonskim rješenjem, Narodna skupština je nastojala da anulira navodno uspostavljenu neravnopravnost u finansiranju između navedene dvije vladajuće političke partije u односу na ostale parlamentarne političke partije u RS. Međutim, navedeni motiv, односно razlog, prema ocjeni Ustavnog suda, ne može u ustavnom i konvencijskom smislu imati karakter "legitimnog cilja" iz stava 2. člana 11. Европске конвенције. Naime, zahtjev za usko tumačenje izuzetaka od prava na слободу okupljanja primjenjuje se i na legitimne ciljeve nabrojane u stavu 2. člana 11. Европске конвенције. Prije svega, u konkretnom slučaju je неспорно да ти разлози не korespondiraju s државном сигурношћу, јавним редом и миром, спречавањем нереда или криминала те заштитом здравља или морала. Navedeni prvi cilj se теоретски може довести u vezu sa "zаштитом права i слобода других" u контексту dvije političke partije koje čine vladajuću koaliciju u RS. Međutim, Ustavni sud smatra da se u суштини radilo o zloupotrebi zakonodavnih ovlaštenja s ciljem zaobilazanja obavezujućih odluka visokog predstavnika koji je postupao u skladu sa svojim ovlaštenjima. U vezi s tim, Ustavni sud наглашава да djelovanje visokog predstavnika podrazumijeva, između ostalog, i donošenje obavezujućih odluka koje se smatraju neophodnim s ciljem lakšeg rješavanja spornih situacija, dok je pitanje vremena donošenja takvih

odluka u neposrednoj vezi s pitanjem načina vršenja njegovih ovlaštenja iz Aneksa X Općeg okvirnog sporazuma (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-27/22 од 23. marta 2023. године, таčka 79). Pri tome, Ustavni sud posebno konstatira da se u okolnostima konkretnog predmeta radilo o *ad hoc* djelovanju, te da је njegova odluka o obustavljanju isplate budžetskih sredstava dvjema političkim partijama iz RS temporalnog, односно uvjetovanog karaktera i nema *erga omnes* djelovanje, kao što је to slučaj sa spornim zakonom. Osim toga, navedeni proklamirani primarni cilj za donošenje spornog zakona dovodi u pitanje i princip pravne sigurnosti, односно ustavni princip vladavine prava iz člana 1/2. Ustava Bosne i Hercegovine. Имајући u виду наведено, Ustavni sud не може prihvatiti argumente Narodne skupštine RS u vezi s legitimitetom наведеног prvog cilja budući da manifestira diskrepanciju sa stavom Европског суда да cijela struktura Европске конвенције počiva na općoj pretpostavci да јавне власти u државama ugovornicama djeluju u dobroj vjeri (vidi *Yüksel Yaşınkaya protiv Turske*, presuda од 26. septembra 2023. године (Veliko vijeće), представка број 15669/20, таčka 317. s daljnjim referencama).

47. Kao drugi cilj donošenja spornog zakona Narodna skupština RS је navela да će ukidanje јavnog finansiranja doprinijeti остварењу значајnih ušteda како u budžetu RS тако i u budžetima јedinica lokalne samouprave tog entiteta. Dodatno је ukazano да će se ranija izdvajanja za budžetska sredstva za političke organizacije preusmjeriti u svrhe koje су od općeg interesa za sve građane RS (na primjer за izgradnju ili rekonstrukciju škola, bolnica, sportskih terena, igrališta i slično). U односу na te razloge, Ustavni sud prihvaća да наведено predstavlja "legitiman cilj" u смислу člana 11. Европске конвенције, односно ограничење koje korespondira s općom економском dobrobiti građana RS i тиče се "zаштите права i слобода других", u смислу stava 2. наведеног člana.

с) Neophodno u demokratskom društvu

48. Европски суд је u svojoj пракси zauzeo stav да је право na слободу удруживања јedan od temelja demokratskog društva, podložno nizu izuzetaka koji се морају usko тумачити, а потреба за било kakvim ограничењима мора бити увјерљиво utvrđena. Prilikom ispitivanja да li се ограничења права i слобода zagantiranih Европском конвенцијом могу smatrati "neophodnim u demokratskom društvu" државе ugovornice uživaju određenu, ali не i neograničenu слободу procjene. U svakom slučaju, na Европском суду је да donese konačnu odluku o kompatibilnosti ограничења s Европском конвенцијом, а то треба učiniti procjenom okolnosti konkretnog slučaja. Pri tome, Ustavni sud podsjeća na opći stav Европског суда да demokratija predstavlja osnovni element "evropskog јavnog poretka". S obzirom na vrlo јasnu vezu između Европске конвенције i demokratije, niko не bi trebao бити ovlašten да се poziva на одредбе Европске конвенције како bi oslabio ili uništio ideale i vrijednosti demokratskog društva. Svaki put kada држава namjerava да се osloni на принцип "demokratije sposobne да се brani" како bi opravдала miјешање u individualna prava mora pažljivo procijeniti обim i posljedice razmatrane mjere како bi се osiguralo да се postigne prethodno spomenuta ravnотеža (vidi *Rodina i Borisova protiv Latvije*, presuda од 10. јула 2025. године, представке br. 2623/16 2299/16, таč. 100. i 104. s daljnjim referencama).

49. Prema пракси Европског суда, kada taj суд provodi svoju kontrolu njegovog zadatka nije да stav relevantnih nacionalnih власти zamijeni svojim stavom, već да, u skladu sa

članom 11. Evropske konvencije, preispita odluke koje su te vlasti donijele u vršenju svog diskrecionog prava. To podrazumijeva ograničavanje na utvrđivanje da li je tužena država razumno, pažljivo i u dobroj vjeri vršila svoje diskreciono pravo. Evropski sud razmatra sporno miješanje u svjetlu slučaja u cjelini i ispituje da li je ono bilo "proporcionalno legitimnom cilju koji se želi postići" i da li su razlozi koje su navele nacionalne vlasti da bi ga opravdale "relevantni i dovoljni". Evropski sud se također mora uvjeriti da su nacionalne vlasti primijenile standarde koji su u skladu s principima utjelovljenim u členu 11. Evropske konvencije i, štaviše, da su svoje odluke zasnovale na prihvatljivoj procjeni relevantnih činjenica (*op. cit., Parti nationaliste basque – Organisation régionale d'Iparralde protiv Francuske*, tačka 46. s daljnjim referencama).

50. Prilikom utvrđivanja da li je miješanje "neophodno u demokratskom društvu", Evropski sud je istakao da nacionalnim vlastima ostaje sloboda procjene, čija odluka ostaje podložna preispitivanju Evropskog suda radi usklađenosti sa zahtjevima Evropske konvencije. Prilikom određivanja obima slobode procjene u određenom slučaju, Evropski sud uzima u obzir što je u njemu u pitanju, pri čemu Evropski sud podsjeća na supsidijarnu ulogu mehanizma Evropske konvencije. U pitanjima opće politike ulazi domaćeg kreatora politike treba dati posebnu težinu (vidi, na primjer, *Central Unitaria de Traballadores/as protiv Španije*, presuda od 17. oktobra 2024. godine, predstavka broj 49363/20, tačka 77. s daljnjim referencama). Svako miješanje mora odgovarati "priječkoj društvenoj potrebi"; stoga pojam "neophodno" nema fleksibilnost izraza kao što su "korisno" ili "poželjno" (vidi, *op. cit., Sagir i ostali protiv Grčke*, tačka 36. s daljnjim referencama).

51. Općenito govoreći, Ustavni sud prvenstveno ukazuje da je pitanje finansiranja političkih partija u mnogim državama uređeno na različit način, te da postojanje ili nepostojanje javnog finansiranja ne čini *per se* takav sistem protivan Ustavu Bosne i Hercegovine i Evropskoj konvenciji. Radi se o značajnom političkom pitanju, koje shodno tome spada u slobodu procjene države. Ustavni sud podsjeća da je Evropski sud u kontekstu prava na slobodne izbore, koje je usko vezano za pravo na slobodu i udruživanje (vidi, *op. cit., Parti nationaliste basque – Organisation régionale d'Iparralde protiv Francuske*, tačka 34), ukazao da je u Evropi, kao i u ostatku svijeta, državno finansiranje političkih stranaka usmjereno na sprečavanje korupcije i izbjegavanje pretjeranog oslanjanja stranaka na privatne donatore. Iz toga slijedi da je to finansiranje namijenjeno jačanju političkog pluralizma i doprinosi pravilnom funkcioniranju demokratskih institucija (vidi Evropski sud, *Özgürlük ve Dayanışma Partisi (ÖDP) protiv Turske*, presuda od 10. maja 2012. godine, predstavka broj 7819/03, tačka 37). Kada je riječ o finansiranju političkih partija u svjetlu relevantnih dokumenata Vijeća Evrope i Venecijanske komisije koji su citirani u relevantnim propisima, može se konstatirati postojanje tendencije u afirmaciji budžetskog, odnosno javnog finansiranja političkih partija. Primarni razlozi za takvo finansiranje leže u sprečavanju zavisnosti političkih partija od privatnih donatora, sprečavanju korupcije i garantiranju jednakih šansi među političkim partijama, pri čemu je neophodno voditi računa da ne dođe do pretjeranog oslanjanja na državno finansiranje koje može dovesti do slabljenja veza između stranaka i njihovih birača. Vijeće Evrope, Venecijanska komisija i OSCE načelno

smatraju da je cilj kojem se treba težiti uspostavljanje, putem zakonodavstva, ravnoteže između javnih i privatnih doprinosa kao izvora finansiranja političkih stranaka. Prethodno navedeno doprinosi i povećanju političkog pluralizma, dok uskraćivanje javnog finansiranja može dovesti do smanjenja političkog pluralizma i političkih alternativa (vidi tač. 24–29. ove odluke). Dodatno, Ustavni sud napominje da je Evropski sud politički pluralizam okarakterizirao kao dio "učinkovite političke demokratije" kojom upravlja "vladavina prava", a oboje čine koncepte na koje se odnosi preambula Evropske konvencije (vidi *Ukrajina protiv Rusije (Re Crimea)* [VV], presuda od 25. juna 2024. godine, predstavka br. 20958/14 i 38334/18, tačka 1379. s daljnjim referencama).

52. Prema tome, ostaje da se u konkretnom slučaju utvrdi da li je ukidanje javnog, odnosno budžetskog finansiranja proporcionalno legitimno prihvaćenom cilju koji se želi postići. Naime, Ustavni sud smatra da prilikom ograničenja ljudskih prava koja proizlaze iz općih mjera koje su propisane zakonom zakonodavac ima obavezu da pažljivo procijeni potrebu za takvim ograničenjima, uključujući i legitimne ciljeve, alternativne mjere i proporcionalnost. To u okolnostima konkretnog slučaja podrazumijeva procjenu utjecaja navedenog zakonskog rješenja na sposobnost političkih stranaka da se bave političkim aktivnostima u entitetu RS, odnosno državi BiH. Taj poseban faktor mora se uzeti u obzir prilikom ispitivanja da li je miješanje bilo "neophodno".

53. Kada je riječ o Bosni i Hercegovini, Ustavni sud ukazuje da je finansiranje političkih stranaka uređeno Izbornim zakonom BiH i Zakonom o finansiranju političkih stranaka na nivou BiH. Radi se, dakle, o zakonima koji su usvojeni na državnom nivou. Izbornim zakonom BiH je u členu 15.1 propisano finansiranje izborne kampanje, pri čemu se u pogledu sredstava za finansiranje navedenih troškova zakon referira na izvore finansiranja propisane Zakonom o finansiranju političkih partija koji je usvojila Parlamentarna skupština BiH. S druge strane, potonji zakon u členu 3. stav (1) tačka e) propisuje da se politička partija može finansirati iz budžeta BiH, kao i entitetskih budžeta. Dakle, kako to pravilno zapaža Narodna skupština RS u svom odgovoru, navedena zakonska odredba doista nije imperativne naravi u pogledu javnog, odnosno budžetskog finansiranja. Prema tome, ne može se govoriti o nepoštovanju člana III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovini jer se ne radi o situaciji gdje je entitetski zakon donesen suprotno proceduri propisanoj državnim zakonom (*mutatis mutandis*, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-2/24 od 30. maja 2024. godine, tačka 16. s daljnjim referencama).

54. Međutim, Ustavni sud smatra da se odredba člana 3. stav (1) tačka e) Zakona o finansiranju političkih partija ne može posmatrati izolirano, već ju je neophodno dovesti u kontekst kako ustavnih principa sadržanih u Ustavu Bosne i Hercegovine tako i cjelokupno uspostavljenog izbornog sistema BiH u svjetlu relevantnih međunarodnih dokumenata Vijeća Evrope i Venecijanske komisije koje su od značaja za tumačenje osnovnih principa demokratije, vladavine prava i zaštite ljudskih prava, kao i poboljšanja demokratske sigurnosti. Prilikom procjene "neophodnosti" miješanja u pravo na slobodu udruživanja od odlučnog značaja je obim miješanja. Stepenn miješanja ne može se smatrati apstraktnim i mora se procijeniti u specifičnom kontekstu predmeta. Tako je, primjera radi, Evropski sud zauzeo stav da raspuštanje cijele političke partije i zabrana njenim liderima da obavljaju bilo kakvu sličnu aktivnost u određenom periodu predstavlja "drastičnu mjeru". S

druge strane, "blage mjere" bi trebale biti šire prihvatljive (*ibid.*, tačka 49. s daljnjim referencama). Polazeći od navedenog, Ustavni sud smatra da ukidanje javnog finansiranja političkih partija nesporno predstavlja "drastičnu mjeru" u smislu člana 11. Evropske konvencije jer se na taj način direktno ugrožava njihov opstanak i rad, a time i politički pluralizam. Ustavni sud ponovo podsjeća da sistemi javnog finansiranja političkih partija imaju cilj da osiguraju da sve stranke mogu učestvovati na izborima u skladu s principom jednakih mogućnosti, čime se jača politički pluralizam i pomaže u osiguravanju pravilnog funkcioniranja demokratskih institucija. Ni u kojem slučaju raspodjela javnog finansiranja ne smije ograničavati ili ometati nezavisnost političke stranke (vidi tač. 28. i 29. ove odluke). Osim toga, Ustavni sud smatra da ukoliko određeno zakonsko ograničenje pogađa samu srž izbornog sistema, zakonodavcu treba priznati samo ograničeno polje slobodne procjene, zbog čega se zahtijevaju naročito uvjerljivi i snažni razlozi kako bi se mogla utvrditi proporcionalnost takvog miješanja u odnosu na opći interes (vidi, *mutatis mutandis*, Evropski sud, *Nacionalni sindikat željezničkih, pomorskih i prometnih radnika protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, presuda od 8. aprila 2014. godine, predstavka broj 31045/10, tačka 87). Imajući to u vidu, Ustavni sud smatra da zakonsko rješenje iz spornog zakona suštinski zadire u jedan od temelja izbornog sistema, čije se posljedice ogledaju ne samo u finansiranju izborne kampanje već i daljnjeg djelovanja političkih organizacija koje participiraju u političkom životu RS i BiH. Dakle, radi se o dalekosežnim posljedicama.

55. Osim navedenog, treba imati u vidu i ulogu koju imaju političke stranke i kandidati kao subjekti koji imaju sposobnost utjecati na cijeli režim svoje zemlje (vidi Evropski sud, *mutatis mutandis*, *Oran protiv Turske*, presuda od 15. aprila 2014. godine, predstavke br. 28881/07 i 37920/07, tačka 64). Iako evropsko izorno naslijeđe u smislu pobrojanih instrumenata Vijeća Evrope i Venecijanske komisije prepoznaje dva dominantna osnovna oblika finansiranja političkih partija (javno i privatno finansiranje), Ustavni sud naglašava da u domaćem kontekstu odsustvo jasno propisanog javnog finansiranja stvara realnu opasnost od narušavanja jednakih mogućnosti u entitetu RS. U tom pogledu, Ustavni sud zapaža da se u kontekstu kako spornog zakona tako i ostalih zakona o finansiranju političkih partija, odnosno organizacija u Bosni i Hercegovini političke partije finansiraju iz dobrovoljnih priloga fizičkih i pravnih lica. U takvim okolnostima potpuno ukidanje javnog finansiranja uz povećanje donacija u praksi bi moglo podsticati "politički klijentelizam", u kojem bi se sredstva privatnih donatora usmjeravala ka strankama na vlasti. Time se opozicione stranke sistemski marginaliziraju, čime se direktno urušava princip jednakih mogućnosti. Osim toga, potonje ne isključuje pravna lica – preduzeća koja je osnovala javna vlast i u čijim se upravljačkim strukturama nalaze lica koja su imenovala vlasti u pogledu davanja donacija. U odsustvu zakonom jasno propisanog javnog finansiranja iz budžeta to ujedno stvara realnu opasnost od pojave narušavanja jednakih mogućnosti za različite političke snage i ugrožavanja principa transparentnosti uslijed potencijalno pristrasnog stava državnih vlasti, odnosno političke partije koja je na vlasti ili čini vlast. Ustavni sud, također, ima u vidu da su spornim zakonom propisane i članarine kao jedan od izvora finansiranja političkih organizacija, ali da je taj tradicionalni izvor finansiranja u praksi Evropskog suda prepoznat kao nedovoljan za pokrivanje troškova koji stalno rastu u kontekstu političke konkurencije i

složenih i skupih modernih sredstava komunikacije (*op. cit.*, *Özgürlük ve Dayanışma Partisi (ÖDP) protiv Turske*, tačka 37).

56. Ustavni sud posebno ima u vidu i vrijeme donošenja spornog zakona i njegovo djelovanje za vrijeme trajanja aktuelnog mandata parlamentarnih stranaka. Isto tako, ograničavanje ili uskraćivanje javnog finansiranja u godini koja prethodi izborima, kao i u samoj izbornoj godini, direktno utječe na sposobnost svih političkih organizacija, odnosno stranaka da ravnopravno učestvuju u izbornom procesu, da predstavljaju svoje programe i da ostvare jednaku mogućnost političkog nadmetanja, što je suština demokratskog poretka. Takvim djelovanjem Narodne skupštine RS ugrožena je i stabilnost izbornog sistema, koja je ključna za kredibilitet izbornog procesa, a time ujedno i za konsolidaciju demokratije. Konačno, Ustavni sud naglašava da provođenje "drastičnih mjera" kao što je ukidanje javnog, odnosno budžetskog finansiranja mora biti lišeno političkih manipulacija, što se u kontekstu donošenja spornog zakona ne može zaključiti da je bio slučaj (vidi tačku 47. ove odluke).

57. Također, Narodna skupština RS osim općenitog ukazivanja na ekonomsku dobrobit nije Ustavnom sudu dostavila nijedan konkretan dokaz, budžetsku projekciju ili finansijsku analizu iz koje bi se moglo zaključiti koliki bi stvarni iznos navodnih ušteda bio u odnosu na ukupni budžet RS. U odsustvu jasnih podataka koji bi potkrijepili tvrdnje da je takva mjera bila neophodna za stabilnost javnih finansija, Ustavni sud ne može zaključiti da je za donošenje spornog zakona, odnosno ukidanje budžetskog, odnosno javnog finansiranja u RS postojala objektivna "prijeka društvena potreba" u smislu stava 2. člana 11. Evropske konvencije.

58. U svjetlu svega navedenog, Ustavni sud smatra da miješanje u konkretnom slučaju nije bilo proporcionalno legitimnom cilju, zbog čega se takvo miješanje ne može smatrati "neophodnim u demokratskom društvu" u smislu člana 11. Evropske konvencije. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud smatra da je Narodna skupština RS donošenjem spornog zakona prekršila garancije iz člana II/3.i) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 11. Evropske konvencije.

59. Odlučujući o djelovanju odluke Ustavnog suda, u skladu sa članom 61. stav (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je utvrdio da sporni zakon prestaje važiti u cijelosti od dana objavljivanja tog zakona u "Službenom glasniku Republike Srpske" ("Službeni glasnik RS" broj 45/25). Naime, Ustavni sud smatra da su odredbe o ukidanju javnog finansiranja povezane s ostalim dijelovima zakona te da bi njihovo parcijalno ukidanje stvorilo neprimjenjiv propis i pravnu nesigurnost. Stoga, imajući u vidu da je sporni zakon donesen neposredno prije izborne godine, jedino se stavljanjem van snage cijelog zakona *ab initio* (od početka) mogu efikasno poništiti eventualno nastale štetne posljedice i omogućiti nesmetano funkcioniranje demokratskih institucija kako unutar samog entiteta Republika Srpska tako i u cijeloj Bosni i Hercegovini.

VII. Zaključak

60. Ustavni sud zaključuje da sporni zakon nije u skladu sa članom II/3.i) Ustava Bosne i Hercegovine i članom 11. Evropske konvencije jer ukidanje budžetskog finansiranja predstavlja nesrazmjerno miješanje koje, u odsustvu dokaza o "prijekoj društvenoj potrebi", narušava princip jednakih mogućnosti i politički pluralizam kao temelje slobode udruživanja u demokratskom društvu.

61. Na osnovu člana 64. stav (4) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, prestaje pravno djelovanje Odluke o privremenoj mjeri broj U-35/25 od 9. decembra 2025. godine.

62. Na osnovu člana 19. tačka a), člana 57. stav (2) tačka b), člana 59. st. (1) i (2) i člana 61. stav (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

63. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Ćeman, s. r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **U-35/25**, rješavajući zahtjev **Darka Babalja, prvog zamjenika predsjedatelja Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine**, na temelju članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 19. tačka a), članka 57. stavak (2) tačka b), članka 59. st. (1) i (2) i članka 61. stavak (1) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Mirsad Ćeman, predsjednik
Valerija Galić, dopredsjednica
Angelika Nußberger, dopredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudac
Marin Vukoja, sudac
Larisa Velić, sutkinja

na sjednici održanoj 26. ožujka 2026. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Odlučujući o zahtjevu **Darka Babalja, prvog zamjenika predsjedatelja Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine**, za ocjenu ustavnosti Zakona o financiranju političkih organizacija ("Službeni glasnik RS" broj 45/25),

utvrđuje se da Zakon o financiranju političkih organizacija ("Službeni glasnik RS" broj 45/25) nije u skladu sa člankom II/3.(i) Ustava Bosne i Hercegovine i člankom 11. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

U skladu sa člankom 61. stavak (1) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, Zakon o financiranju političkih organizacija ("Službeni glasnik RS" broj 45/25) stavlja se izvan snage u cijelosti i prestaje važiti od dana objave u "Službenom glasniku Republike Srpske" ("Službeni glasnik RS" broj 45/25).

Odbacuje se zahtjev **Darka Babalja, prvog zamjenika predsjedatelja Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine**, za ocjenu zakonitosti Zakona o financiranju političkih organizacija ("Službeni glasnik RS" broj 45/25) u odnosu na čl. 1., 2., 4., 5., 10., 11. i 16. Zakona o izvršenju proračuna RS za 2025. godinu ("Službeni glasnik RS" broj 110/2024) i čl. 3., 7., 10., 14., 15., 20., 30., 31., 38. i 39. Zakona o proračunskom sustavu Republike Srpske ("Službeni glasnik RS" br. 121/12, 52/14, 103/15 i 110/24) zbog nenadležnosti Ustavnog suda za odlučivanje.

Na temelju članka 64. stavak (4) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, prestaje pravno djelovanje Odluke o privremenoj mjeri broj U-35/24 od 9. prosinca 2025. godine.

Odluku objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. Darko Babalj, prvi zamjenik predsjedatelja Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: podnositelj zahtjeva), podnio je 30. listopada 2025. godine Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) zahtjev za ocjenu ustavnosti i zakonitosti Zakona o financiranju političkih organizacija ("Službeni glasnik RS" broj 45/25; u daljnjem tekstu: sporni zakon).

2. Podnositelj zahtjeva je podnio i zahtjev za donošenje privremene mjere kojom se sporni zakon privremeno stavlja izvan snage.

II. Postupak pred Ustavnim sudom

3. Odlukom o privremenoj mjeri broj U-35/25 od 9. prosinca 2025. (dostupna na www.ustavnisud.ba) Ustavni sud je usvojio zahtjev za donošenje privremene mjere, te odredio da se privremeno stavlja izvan snage sporni zakon do donošenja konačne odluke Ustavnog suda o podnesenom zahtjevu.

4. Na temelju članka 23. stavak (2) Pravila Ustavnog suda, od Narodne skupštine Republike Srpske (u daljnjem tekstu: Narodna skupština RS) zatraženo je 6. studenog 2025. godine da dostavi odgovor na zahtjev.

5. Narodna skupština RS je 17. prosinca 2025. godine dostavila odgovor na zahtjev.

III. Zahtjev

a) Relevantne činjenice

6. Visoki predstavnik za Bosnu i Hercegovinu Christian Schmidt (u daljnjem tekstu: visoki predstavnik) donio je Odluku broj 18/25 od 24. travnja 2025. godine kojom se obustavljaju sve isplate proračunskih sredstava u svrhu financiranja političkih stranaka za Savez nezavisnih socijaldemokrata (SNSD) i Ujedinjenu Srpsku. Navedena odluka je stupila na pravnu snagu istog dana objavom na službenoj stranici Ureda visokog predstavnika (u daljnjem tekstu: OHR; <https://www.ohr.int/odluka-kojom-se-obustavljaju-sve-isplate-proracunskih-sredstava-u-svrhu-financiranja-politickih-stranaka-za-savez-nezavisnih-socijaldemokrata-snsd-i-ujedinjenu-srpsku/?print=pdf>, pregledano 26. studenog 2025. godine, vidi točku 23. ove odluke).

7. Narodna skupština RS je na 22. posebnoj sjednici održanoj 21. svibnja 2025. godine po hitnom postupku usvojila sporni zakon (vidi Relevantne propise).

b) Navodi iz zahtjeva

8. Podnositelj zahtjeva navodi da sporni zakon nije u skladu s odredbama članka I/2. Ustava Bosne i Hercegovine, članka II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, članka 14. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (u daljnjem tekstu: Europska konvencija), članka 1. Protokola broj 12 uz Europsku konvenciju, članka 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima i članka III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine.

9. U odnosu na navode o kršenju članka I/2. Ustava Bosne i Hercegovine, podnositelj zahtjeva se prvenstveno poziva na načelo vladavine prava. U svezi s tim, ističe da svi zakoni, drugi propisi, kao i postupci nositelja javne vlasti moraju biti utemeljeni na ustavu i zakonu, bez bilo kakve diskriminacije (načelo ustavnosti i zakonitosti). Naime, podnositelj zahtjeva ukazuje da je Narodna skupština RS usvojila prijedlog spornog zakona na prijedlog grupe poslanika vladajućih stranaka (SNSD, SP, DNS, DEMOS, SPS, NPS i Ujedinjena Srpska)

unatoč upozorenjima i argumentima poslanika opozicije i dijela javnosti da je prijedlog spornog zakona nezakonit i neustavan jer je u suprotnosti s drugim zakonima koje su usvojile Narodna skupština RS i Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Parlamentarna skupština BiH). Dalje je navedeno da je sporni zakon potvrđen u Vijeću naroda Republike Srpske, a zatim objavljen u "Službenom glasniku RS" i stupio na snagu 31. svibnja 2025. godine. Podnositelj zahtjeva ističe da članak 2. spornog zakona ne predviđa mogućnost financiranja parlamentarnih stranaka prihodima iz proračuna, te je prvenstveno u suprotnosti s Prijedlogom proračuna Republike Srpske za 2025. godinu koji je 11. prosinca 2024. godine usvojila Narodna skupština RS, a koji je stupio na snagu 20. prosinca 2024. godine objavom u "Službenom glasniku RS" broj 110. U proračunu RS za 2025. godinu – proračunu Ministarstva uprave i lokalne samouprave Republike Srpske predviđen je tekući grant parlamentarnim strankama u iznosu od 5.630.200,00 KM (ekonomski kod 415200, stranica 164. "Službenog glasnika RS" broj 110/2024), koji se plaća u redovnim mjesečnim anuitetima i iznosima parlamentarnim strankama koje imaju poslanike u Narodnoj skupštini RS u skladu s veličinom kluba i brojem osvojenih poslaničkih mandata.

10. Dalje se navodi da je sporni zakon u suprotnosti sa čl. 1., 2., 4., 5., 10., 11. i 16. Zakona o izvršenju proračuna RS za 2025. godinu ("Službeni glasnik RS" broj 110/2024), kojima se regulira način raspodjele proračunskih sredstava proračunskim korisnicima u 2025. godini, između ostalog, i parlamentarnim strankama u Republici Srpskoj (u daljnjem tekstu: RS). Zatim se navodi da je sporni zakon u suprotnosti s odredbama čl. 3., 7., 10., 14., 15., 20., 30., 31., 38. i 39. Zakona o proračunskom sustavu RS ("Službeni glasnik RS" br. 121/12, 52/14, 103/15 i 110/24). Zakon o proračunskom sustavu RS propisuje da proračunski sustav RS čine proračun Republike, proračuni općina i gradova i proračuni – financijski planovi općina. On, također, propisuje način raspodjele sredstava između općina i gradova u RS, te zahtijeva da proračuni općina i gradova moraju biti usklađeni s proračunom RS. Osim toga, podnositelj zahtjeva ističe da, prema ranije važećem zakonu, obveza financiranja rada političkih stranaka u RS nije bila propisana samo proračunom RS, već i proračunima ostalih administrativnih jedinica (gradovi i općine) u RS. Stoga, podnositelj zahtjeva smatra da je sporni zakon, kojim je ukinuto proračunsko financiranje političkih organizacija, u suprotnosti s već usvojenim proračunima svih općina i gradova u RS u kojima su za 2025. godinu planirana sredstva za financiranje parlamentarnih stranaka koje imaju odbornike u lokalnim skupštinama.

11. Članak 2. spornog zakona, kako to navodi podnositelj zahtjeva, u suprotnosti je i sa člankom 3. Zakona o financiranju političkih stranaka ("Službeni glasnik BiH" br. 95/12 i 41/16). Također se navodi i da je članak 5. spornog zakona u suprotnosti sa člankom 3. Zakona o financiranju političkih stranaka koji je usvojen na razini BiH u dijelu koji se odnosi na ograničenje ukupne visine dobrovoljnih priloga koje fizičke ili pravne osobe mogu donirati političkoj stranci tijekom jedne kalendarske godine. U svezi s tim, podnositelj zahtjeva je dalje ukazao na sadržaj članka 6. st. (3), (4) i (5) potonjeg zakona. Istaknuo je da su spornim zakonom (članak 5. st. (3), (4) i (5)) iznosi dobrovoljnih priloga političkoj stranci od fizičkih i pravnih osoba, pa i članova političke stranke, propisani u dvostruko većim iznosima u odnosu na način kako je to

regulirano prethodno citiranim Zakonom o financiranju političkih stranaka (BiH). Takav zakonski nesklad financiranja političkih stranaka na razini države i na razini entiteta RS (na temelju spornog zakona) u pogledu (ne)mogućnosti javnog, odnosno proračunskog financiranja i propisane visine iznosa na ime dobrovoljnih priloga pravnih i fizičkih osoba, prema mišljenju podnosioca zahtjeva, podriva demokratski poredak i načelo vladavine prava te stvara pravnu nesigurnost.

12. U odnosu na navode o kršenju članka II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, članka 14. Europske konvencije i članka 1. Protokola broj 12 uz Europsku konvenciju, podnositelj zahtjeva ističe da je sporni zakon u koliziji s odredbama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Izborni zakon BiH). U svezi s tim se navodi da Izborni zakon BiH ne propisuje financiranje političkih stranaka iz proračuna, već propisuje da se u proračunima svih razina vlasti osiguravaju sredstva za materijalne troškove (tiskanje izbornog materijala, glasačkih listića i slično), kao i za naknade za rad organa za provođenje izbora (izborna povjerenstva, birački odbori). Podnositelj zahtjeva ističe da su političke organizacije u RS osvajale mandate u skladu s odredbama Izbornog zakona BiH na proteklim općim i lokalnim izborima, te da su financirane u skladu s odredbama važećeg Zakona o financiranju političkih stranaka, kako na razini RS tako i na lokalnoj razini. Međutim, podnositelj zahtjeva dalje tvrdi da političke stranke čije je sjedište u RS, a koje su osvojile poslaničke mandate u Narodnoj skupštini RS na Općim izborima 2022. godine te odborničke mandate u općinama i gradovima RS na Lokalnim izborima 2024. godine, donošenjem spornog zakona ostaju bez prihoda iz proračuna i na republičkoj i na lokalnoj razini, dok stranke s teritorija Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: FBiH) ostvaruju uredno proračunsko financiranje. Posljedično tome, podnositelj zahtjeva smatra da su političke organizacije iz RS stavljene u neravnopravan položaj u pogledu ostvarivanja prava na financiranje iz proračunskih sredstava. Smatra da je u potpunosti jasno da su odredbe spornog zakona diskriminatorne prema političkim organizacijama koje nisu dio vlasti u RS jer se navedenim odredbama predviđa da političke stranke mogu dobiti do 100.000,00 KM donacija iz javnih poduzeća i ustanova koje kontroliraju vladajuće stranke i tako mogu legalno javnim novcem financirati svoje političke aktivnosti. S druge strane, političke organizacije koje ne sudjeluju u vlasti, odnosno koje su opozicija, ostaju bez bilo kakvih izvora financiranja, osim članarina i dobrovoljnih donacija. Na taj način, kako navodi podnositelj zahtjeva, stvara se paralelni sustav i otvara velik prostor za korupciju, podriva se institucionalni poredak i stvara pravna nesigurnost. Pri tome je navedeno da usvajanje spornog zakona po hitnoj proceduri predstavlja reakciju vladajuće koalicije na odluku koju je donio visoki predstavnik, kojom se zabranjuje prebacivanje novca iz proračuna na račun dvije političke stranke u RS (SNSD i Ujedinjena Srpska) na svim razinama zbog retorike i politike njihovih lidera Milorada Dodika i Nenada Stevandića. Podnositelj zahtjeva ukazuje da su parlamentarne stranke nakon osvajanja mandata očekivale prihode iz proračuna u skladu s rezultatom izbora i u skladu s izbornim zakonodavstvom, a radi provođenja niza aktivnosti na ostvarivanju ciljeva i zadataka predviđenih njihovim planom i programom rada. Nakon stupanja na snagu spornog zakona političke stranke ostaju bez redovnih prihoda, što ugrožava normalan rad i funkcioniranje, odnosno usvajanje spornog zakona ima štetne reperkusije na sve političke organizacije u RS. To se, kako je navedeno,

ogleda u činjenici da političke organizacije, a naročito stranke opozicije koje sporni zakon najviše pogađa (uslijed nedostatka sredstava koja im pripadaju iz proračuna u skladu s izbornim rezultatom ostvarenim na Općim izborima 2022. godine i Lokalnim izborima 2024. godine) neće osigurati sredstva koja su nužna za obavljanje minimuma aktivnosti, uključujući i tekuće troškove rada ureda, plaćanje radnika i slično. Također se dovodi u pitanje i izlazak političkih organizacija na Opće izbore 2026. godine uslijed nedostatka sredstava za prijavu i ovjeru kandidatura Središnjem izbornom povjerenstvu BiH za provođenje izborne kampanje, čime se krše odredbe Ustava Bosne i Hercegovine i prethodno spomenutih međunarodnih dokumenata kojima se zabranjuje diskriminacija po bilo kojoj osnovi, između ostalog, i po osnovi političkog i drugog mišljenja.

13. U odnosu na navode o kršenju članka III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, podnositelj zahtjeva ističe da entiteti kao administrativno-teritorijalne jedinice moraju poštovati sve načelne i proceduralne norme koje su propisane Ustavom Bosne i Hercegovine te da se moraju pridržavati odluka institucija BiH. To se odnosi kako na odluke Ustavnog suda kao najvišeg tijela za tumačenje Ustava Bosne i Hercegovine tako i na odluke Parlamentarne skupštine BiH, uključujući i sve zakone koji su usvojeni na razini države koji reguliraju različite aspekte društvenog, političkog, gospodarskog i pravnog života. U svezi s tim je navedeno da je upravo člankom III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine uspostavljen mehanizam za očuvanje jedinstva, suvereniteta i teritorijalnog integriteta BiH, te je nesumnjivo uspostavljena ravnoteža odgovornosti između entiteta i državnih institucija, čime se osigurava stabilnost političkog sustava u Bosni i Hercegovini, koji se donošenjem takvih zakona nastoji destabilizirati.

14. Imajući u vidu navedeno, podnositelj zahtjeva predlaže da Ustavni sud u cijelosti usvoji zahtjev, utvrdi da sporni zakon nije u suglasnosti s odredbama Ustava Bosne i Hercegovine, stavi sporni zakon izvan snage, u skladu sa člankom 61. stavak (2) Pravila Ustavnog suda, te utvrdi, u skladu sa člankom 61. stavak (3) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, da sporni zakon prestaje važiti narednog dana od dana objave odluke Ustavnog suda u službenim glasilnicima.

c) Odgovor na zahtjev

15. Narodna skupština RS je istaknula da, iako se zahtjevom osporava cjelokupan tekst spornog zakona, iz njegovog sadržaja se može pretpostaviti da podnositelj zahtjeva osporava članak 2. spornog zakona zato što njime nije propisano financiranje političkih organizacija iz proračuna RS i proračuna jedinica lokalne samouprave, odnosno članak 5. spornog zakona u dijelu koji se odnosi na ograničenje ukupne visine dobrovoljnih priloga koje fizičke i pravne osobe doniraju političkim organizacijama tijekom jedne kalendarske godine. Međutim, podnositelj zahtjeva ne elaborira tezu o neustavnosti spornog zakona, odnosno o neskladu s odredbama Ustava Bosne i Hercegovine već, naprotiv, svoj zahtjev preusmjerava na nesklad između spornog zakona na jednoj i nemalog broja taksativno navedenih zakona na drugoj strani. Dakle, u biti se ne radi o ocjeni ustavnosti spornog zakona već o njegovom navodnom neskladu s drugim kompatibilnim zakonima RS i BiH. Stoga je predloženo da se, u smislu članka 63. Pravila Ustavnog suda, obustavi postupak po zahtjevu uslijed nepostojanja i nepoštovanja pretpostavki za vođenje postupka, odnosno propusta u vođenju postupka nastalih prosljeđivanjem nepreciznog i nepotpunog zahtjeva na odgovor suprotnoj strani.

Ipak, ukoliko Ustavni sud nastavi postupak po zahtjevu, Narodna skupština je ukazala na sadržaj relevantnih odredbi čl. 1., 2. i 5. spornog zakona navodeći da su neutemeljene tvrdnje iz zahtjeva o njihovoj neustavnosti. Naime, istaknuto je da je netočno da je sporni zakon u suprotnosti s proračunom RS za 2025. godinu i Zakonom o izvršenju proračuna RS za 2025. godinu. U svezi s tim je navedeno da je Narodna skupština RS na sjednici održanoj 3. srpnja 2025. godine donijela Odluku o usvajanju rebalansa proračuna RS za 2025. godinu ("Službeni glasnik RS" broj 61/25), čiji je sastavni dio rebalans proračuna RS za 2025. godinu. Tom odlukom su, nakon stupanja na snagu spornog zakona, planirana potrebna sredstva u proračunu RS za 2025. godinu koja pripadaju parlamentarnim strankama zaključno sa 30. svibnjem 2025. godine (dokad je bio na snazi ranije važeći zakon). Na istoj sjednici usvojen je i Zakon o izmjenama Zakona o izvršenju proračuna RS ("Službeni glasnik RS" broj 61/25), koji je, kako se može zaključiti iz samog njegovog sadržaja, usklađen s Odlukom o usvajanju rebalansa proračuna RS za 2025. godinu. Te činjenice su morale biti poznate podnositelju zahtjeva u vrijeme podnošenja zahtjeva s obzirom na to da su navedeni akti objavljeni u "Službenom glasniku RS", kao i na internetskoj stranici Narodne skupštine RS. Zatim je navedeno da se odredbe Zakona o proračunskom sustavu RS, koje su navedene u zahtjevu, ne mogu dovesti u svezu sa spornim zakonom. Također je istaknuto da je apsolutno netočna tvrdnja da je sporni zakon u suprotnosti s proračunima općina i gradova u RS. Naime, sve jedinice lokalne samouprave su obvezne poštovati sporni zakon, pa tako i obvezu da usklade svoje proračune u skladu s njim, u dijelu koji se odnosi na financiranje političkih stranaka koje imaju odbornike u skupštinama.

16. Kada su u pitanju navodi o neusuglašenosti članka 2. spornog zakona sa člankom 3. Zakona o financiranju političkih stranaka (BiH), ukazano je da ta odredba nije imperativnog karaktera, odnosno ne nameće obvezu da se političke stranke moraju financirati iz proračuna, kako to smatra podnositelj zahtjeva, već je ostavljena mogućnost da se politička organizacija na bilo kojoj razini vlasti može financirati iz proračuna u skladu sa zakonom. Drugim riječima, entitetski zakoni, prema navedenom zakonu, ne moraju propisivati iste izvore financiranja (u konkretnom slučaju financiranje iz proračuna). Iz istih razloga Narodna skupština RS je istaknula da su neutemeljeni navodi da je članak 5. spornog zakona u suprotnosti sa člankom 6. Zakona o financiranju političkih stranaka (BiH). Štoviše, Narodna skupština RS smatra da je sporna odredba povoljnija za sve političke organizacije u odnosu na zakon na razini BiH jer predviđa veći ukupni iznos dobrovoljnih priloga koje fizičke i pravne osobe mogu donirati političkim organizacijama tijekom jedne kalendarske godine. Također je navedeno i da su neutemeljeni navodi da je sporna odredba u suprotnosti s Izbornim zakonom BiH. Naime, navedeni zakon ne propisuje financiranje političkih stranaka iz proračuna, već propisuje da se u proračunima svih razina vlasti osiguravaju sredstva za materijalne troškove (tiskanje izbornog materijala, glasačkih listića i slično), kao i za naknade za rad organa za provođenje izbora (izborna povjerenstva, birački odbori). Pored toga je ukazano da je netočno da su spornim zakonskim rješenjem političke organizacije iz RS stavljene u neravno prava položaj u odnosu na stranke s teritorija FBiH u pogledu ostvarivanja prava na proračunsko financiranje jer se sporna odredba odnosi i na sve političke organizacije iz Federacije BiH koje imaju poslanike u Narodnoj skupštini RS

ili odbornike u skupštinama jedinice lokalne samouprave. Podsjećanja radi, prema ranije važećem zakonu, pravo na finansijska sredstva iz proračuna RS, grada ili općine imale su sve političke stranke koje su imale poslanike, odnosno odbornike (razmjerno broju poslanika, odnosno odbornika) bez obzira na njihovo sjedište (RS ili FBiH). Dakle, i stranke sa sjedištem u FBiH koje su imale poslanike u Narodnoj skupštini RS, odnosno odbornike u skupštini jedinice lokalne samouprave prestankom važenja tog zakona također nemaju više pravo na financiranje iz proračuna RS, odnosno proračuna jedinice lokalne samouprave. Isto tako je navedeno da se sporna odredba kojom su predviđeni izvori financiranja odnosi na sve političke organizacije bez obzira na njihovo sjedište, odnosno na sve političke organizacije bez obzira na to radi li se o parlamentarnim ili neparlamentarnim organizacijama, te jesu li neke od njih dio vlasti ili opozicije, tako da se ne može govoriti o bilo kakvoj diskriminaciji.

17. Dalje je navedeno da su neutemeljene tvrdnje podnositelja zahtjeva da tim zakonskim rješenjem političke organizacije ostaju bez redovnih prihoda, što ugrožava njihov normalan rad i funkcioniranje jer je člankom 2. spornog zakona jasno propisano iz kojih se sve izvora političke organizacije (parlamentarne i neparlamentarne) mogu financirati. Nijednom odredbom Ustava Bosne i Hercegovine, Ustava Republike Srpske, kao i spomenutih međunarodnih dokumenata nije propisana obveza da se političke organizacije moraju financirati iz proračunskih sredstava. S druge strane, Narodna skupština RS je istaknula da je prilikom donošenja spornog zakona, između ostalog, uzela u obzir i jedan dio javnosti u RS koji smatra da se rad političkih organizacija ne treba financirati na teret građana RS s obzirom na to da se značajna finansijska sredstva iz proračuna RS i proračuna jedinica lokalne samouprave na godišnjoj razini izdvajaju za njihov rad. Također, prema stavu javnosti, političke organizacije sredstva za svoj rad trebaju osigurati iz drugih finansijskih izvora kao što su dobrovoljni prilozi pravnih i fizičkih osoba, članarine, prodaja propagandnog materijala i organiziranje manifestacija i slično, a ne iz javnih prihoda. Pored navedenog, Narodna skupština smatra da će sporno zakonsko rješenje doprinijeti ostvarenju značajnih ušteda kako u proračunu RS tako i u proračunima jedinica lokalne samouprave. Cilj donošenja spornog zakona bio je i da se sredstva koja su prema ranije važećem zakonu bila izdvajana za političke organizacije iz proračuna RS ili proračuna jedinice lokalne samouprave preusmjere u svrhe koje su od općeg interesa za sve građane RS (na primjer za izgradnju ili rekonstrukciju škola, bolnica, sportskih terena, igrališta i slično).

18. Narodna skupština RS je istaknula da se razlog za takvo normativno rješenje nalazi u neustavnoj odluci "takozvanog visokog predstavnika", kojom se obustavljaju sve isplate proračunskih sredstava u svrhu financiranja političkih stranaka za Savez nezavisnih socijaldemokrata (SNSD) i Ujedinjenu Srpsku. Na takav način su SNSD i Ujedinjena Srpska stavljeni u neravnopravan položaj u odnosu na druge političke partije u RS i BiH. Da bi se omogućila ravnopravnost svih političkih partija u RS uopće, uključujući i ravnopravnost u izbornom procesu koji se očekuje u 2026. godini, u skladu s načelom jednakih mogućnosti, Narodna skupština RS je istaknula da je morala poduzeti zakonodavne mjere radi zaštite demokratskog poretka, političkog pluralizma i pravilnog funkcioniranja demokratskih institucija u RS. S tim ciljem je usvojen sporni zakon jer je isključenjem opcije financiranja

političkih organizacija iz proračuna RS, odnosno proračuna jedinica lokalne samouprave u RS uspostavljena jednakost svih političkih partija u RS i anulirane štetne posljedice neustavne odluke "takozvanog visokog predstavnika". Ograničenje financiranja političkih organizacija propisano spornim zakonom jednako se odnosi na sve političke partije u RS i nema diskriminatorni karakter. Osim što je takvo ograničenje propisano zakonom, ono je usmjereno na ostvarenje jednakosti i ravnopravnosti političkih subjekata u RS i na očuvanje političkog pluralizma, što predstavlja legitiman cilj takvog ograničenja. Pri tome je navedeno i da je takva mjera nužna u demokratskom društvu jer ne postoji nijedan drugi način da se eliminiiraju štetne posljedice neustavne odluke "takozvanog visokog predstavnika". Zatim je istaknuto da je postojanje navodne diskriminacije određenih političkih organizacija u odnosu na druge pomalo kontradiktorno jer je Narodna skupština kao zakonodavac donijela sporni zakon upravo kako bi spriječila diskriminaciju. Zatim je ukazano da, u svjetlu citirane prakse Europskog suda za ljudska prava (u daljnjem tekstu: Europski sud) i Ustavnog suda, različito postupanje ne znači *a priori* diskriminaciju. Shodno navedenom je zaključeno da nema pravno utemeljenih argumenata za stavljanje izvan pravne snage spornog zakona, odnosno njegovih odredaba, dok bi udovoljavanje zahtjevu predstavljalo kršenje ustavnopravnog sustava podjele nadležnosti između institucija BiH i njezinih entiteta. Imajući u vidu navedeno, predloženo je da se zahtjev odbije kao neutemeljen.

IV. Relevantni propisi

19. **Izborni zakon Bosne i Hercegovine** ("Službeni glasnik BiH" br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 48/11 – odluka USBiH, 63/11 – odluka USBiH, 15/12 – rješenje USBiH, 11/13 – rješenje USBiH, 18/13, 7/14, 31/16, 1/17 – odluka USBiH, 54/17 – rješenje USBiH, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22, 24/24, 24/24 – ispravak)

ZA potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu BiH, koji u relevantnom dijelu glasi:

POGLAVLJE 15. FINANCIRANJE KAMPANJE

Članak 15.1

Sredstva za financiranje troškova izborne kampanje politička stranka i neovisni kandidati koji sudjeluju na izborima za tijela vlasti Bosne i Hercegovine na svim razinama osiguravaju iz izvora propisanih Zakonom o financiranju političkih stranaka i na način propisan ovim zakonom.

20. **Zakon o financiranju političkih stranaka** ("Službeni glasnik BiH" br. 95/12 i 41/16)

ZA potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu BiH, koji u relevantnom dijelu glasi:

Članak 3. stavak (1) toč. b) i e) i stavak (3)

(Izvori financiranja)

(1) *Politička stranka može se financirati iz:*

b) *dobrovoljnih priloga pravnih i fizičkih osoba,*

e) *proračuna Bosne i Hercegovine sukladno članku 7. ovoga zakona, entitetskih proračuna, kantonalnih proračuna i proračuna Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, te proračuna drugih jedinica lokalne uprave i samouprave sukladno zakonu,*

(3) *Godišnji prihod stranke iz stavka (1) toč. d) i f) ovoga članka ne smije premašiti 20% iznosa ukupnoga godišnjeg prihoda stranke.*

Članak 6. st. (1) i (4)*(Ograničenje ukupne visine)*

(1) Физичка и правна лица могу davati dobrovoljne priloge političkim strankama jednokratno ili više puta tokom kalendarske godine.

(4) Ukupan iznos dobrovoljnih priloga pravnog lica jednoj političkoj stranci ne smije prelaziti iznos od 50.000,00 KM (pedeset hiljada konvertibilnih maraka) u kalendarskoj godini.

Članak 7.*(Izdvajanja iz državnog proračuna)*

(1) U proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: proračun BiH) osiguravaju se sredstva za financiranje političkih stranaka, odnosno koalicija političkih stranaka i neovisnih kandidata zastupljenih u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine i parlamentarnih skupina, odnosno klubova zastupnika i izaslanika u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine.

(2) Ukupna sredstva iz stavka (1) ovoga članka ne mogu premašivati iznos od 0,2% proračuna BiH u kalendarskoj godini.

(3) Političkim strankama odnosno koalicijama političkih stranaka sredstva iz stavka (1) ovoga članka raspodjeljuju se tako što se:

a) 30% sredstava dijeli jednako svim političkim strankama odnosno koalicijama političkih stranaka koje su osvojile mandate,

b) 60% sredstava dijeli prema broju zastupničkih odnosno izaslaničkih mandata što ih svaka politička stranka, koalicija političkih stranaka, odnosno neovisni kandidat ima u trenutku dodjele mandata,

c) 10% od ukupnog iznosa raspoređuje parlamentarnim grupama razmjerno broju zastupničkih odnosno izaslaničkih mjesta koja pripadaju manje zastupljenom spolu.

(4) Članovi koalicije političkih stranaka sudjeluju u raspodjeli sredstava iz stavka (3) ovoga članka na temelju sporazuma o raspodjeli novčanih sredstava, koji je položen u Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine, a ako takvog sporazuma nema, sredstva se raspoređuju među članicama koalicije političkih stranaka po broju dobivenih mandata.

(5) Parlamentarne skupine odnosno klubovi zastupnika i izaslanika i neovisni kandidati u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine sudjeluju u raspodjeli sredstava iz stavka (3) točke b) ovoga članka po broju zastupničkih odnosno izaslaničkih mandata u domovima Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

(6) Zajedničko povjerenstvo za administrativne poslove Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine svojim će aktima detaljnije propisati raspodjelu sredstava iz ovoga članka, kontrolu trošenja i druga finansijska pitanja u vezi s provedbom ovoga Zakona.

21. Zakon o financiranju političkih organizacija ("Službeni glasnik RS" broj 45/25, stupio na snagu 31. svibnja 2025. godine) u relevantnom dijelu glasi:

Članak 1.

Ovim zakonom uređuju se način i uvjeti pod kojima političke organizacije obezbjeđuju sredstva za rad, kao i obezbjeđivanje sredstava za rad poslaničkih, delegatskih, odnosno odborničkih klubova i grupa.

Članak 2. stavak (1)

(1) Politička organizacija može da se financira iz:

1) članarina,

2) dobrovoljnih priloga pravnih i fizičkih lica,

3) izdavačke djelatnosti, prodaje propagandnog materijala i organiziranja svojih manifestacija,

4) prihoda od imovine u vlasništvu političke organizacije i

5) dobiti gospodarskog društva koje je u vlasništvu političke organizacije.

Članak 3.

Financijska sredstva iz članka 2. stavak 1. ovoga zakona politička organizacija može da koristi isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

Članak 5. st. (1) i (4)

(1) Физичка и правна лица могу да daju dobrovoljne priloge političkim organizacijama jednokratno ili više puta tijekom kalendarske godine.

(4) Ukupan iznos dobrovoljnih priloga pravnog lica jednoj političkoj organizaciji ne može prelaziti iznos od 100.000,00 KM u kalendarskoj godini.

Članak 7.

(1) Sredstva za financiranje rada poslaničkih, delegatskih, odnosno odborničkih klubova i grupa dodjeljuju se radi pokriva:

1) paušalnih troškova za rad u izbornim jedinicama poslanika, odnosno odbornika,

2) putnih troškova u inozemstvo ako organizator nije Narodna skupština Republike Srpske ili Vijeće naroda Republike Srpske, odnosno skupština jedinice lokalne samouprave,

3) troškova nabavke materijala - goriva, štampe, službenih glasila i publikacija,

4) troškova smještaja i ishrane poslanika, delegata, odnosno odbornika u vrijeme kada se ne održavaju sjednice i

5) ostale troškove u vezi sa radom poslanika, delegata, odnosno odbornika u klubovima i grupama.

Članak 8.

Financijska sredstva za pokriće troškova iz članka 7. ovoga zakona, u djelokrugu nadležnosti Narodne skupštine Republike Srpske i Vijeća naroda Republike Srpske, obezbjeđuju se u proračunu Republike Srpske, a u djelokrugu nadležnosti jedinica lokalne samouprave u njihovim proračunima.

Članak 16.

Stupanjem na snagu ovoga zakona prestaje važiti Zakon o financiranju političkih stranaka iz proračuna Republike, grada i općine ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 65/08).

22. Zakon o financiranju političkih stranaka iz proračuna Republike, grada i općine ("Službeni glasnik RS" broj 65/08), koji je prestao važiti, u relevantnom dijelu glasi:

Članak 1.

Ovim zakonom uređuju se uvjeti, visina, način obezbjeđivanja i raspodjela finansijskih sredstava iz proračuna Republike Srpske (u daljem tekstu: Republika) i proračuna grada i općine (u daljem tekstu: jedinica lokalne samouprave) za financiranje redovnog rada i pokriva dijela troškova izborne kampanje političkih stranaka, koalicija, neovisnih poslanika i odbornika i rada poslaničkih, delegatskih, odnosno odborničkih klubova i grupa.

Članak 2.

Pravo na finansijska sredstva sukladno sa ovim zakonom ostvaruju:

a) političke stranke i koalicije koje imaju poslanike ili odbornike u skupštini,

b) neovisni poslanici i neovisni odbornici koji su izabrani kao neovisni kandidati,

v) političke stranke, liste neovisnih kandidata i neovisni kandidati sa potvrđenim izbornim listama i

g) registrirane koalicije sa potvrđenom jedinstvenom listom kandidata.

Članak 3.

Financijska sredstva stečena sukladno sa ovim zakonom rabe se za:

a) financiranje dijela troškova redovitog rada političke stranke, koalicije, neovisnog poslanika, odnosno odbornika,

b) pokriva dijela troškova izborne kampanje političkih stranaka, koalicija, neovisnih lista i neovisnih kandidata kojima su potvrđene izborne liste za izbor poslanika, odnosno odbornika i

v) pokriva dijela troškova rada poslaničkih, delegatskih, odnosno odborničkih klubova i grupa.

Članak 4.

Financijska sredstva za financiranje troškova iz članka 3. ovoga zakona, u djelokrugu Republike, osiguravaju se u proračunu Republike, a u djelokrugu jedinica lokalne samouprave u njihovim proračunima.

Članak 5.

(1) Proračunom se osiguravaju financijska sredstva za namjene utvrđene člankom 3. točka a) ovoga zakona, u iznosu ne manjem od 0,2% ukupnih proračunskih prihoda proračuna iz prethodne godine.

(2) Sredstva iz stavka 1. ovoga članka raspoređuju se na sljedeći način:

a) 20% raspoređuje se u jednakim iznosima političkim strankama i koalicijama koje imaju poslanike, odnosno odbornike u skupštini i neovisnim poslanicima, odnosno odbornicima i

b) 80% raspoređuje se srazmjerno broju osvojenih mandata, koje politička stranka, koalicija, neovisni poslanik, odnosno odbornik ima u skupštini.

23. Odluka kojom se obustavljaju sve isplate proračunskih sredstava u svrhu financiranja političkih stranaka za Savez nezavisnih socijaldemokrata (SNSD) i Ujedinjenu Srpsku broj 18/25 (stupila na pravnu snagu objavom na službenoj stranici OHR-a od 24. travnja 2025. godine <https://www.ohr.int/odluka-kojom-se-obustavljaju-sve-isplate-budžetskih-sredstava-u-svrhu-finansiranja-politickih-stranaka-za-savez-nezavisnih-socijaldemokrata-snsd-i-ujedinjenu-srpsku/>, te objavljena u "Službenom glasniku BiH" broj 24/25) u relevantnom dijelu glasi:

[...]

Ozbiljno zabrinut zbog najnovijih aktivnosti koje vladajuća koalicija u Republici Srpskoj predvođena od strane SNSD-a i Ujedinjene Srpske provodi protiv suvereniteta i ustavnog poretka Bosne i Hercegovine,

[...]

Uvjeren da je postupanje kako je naprijed opisano prvenstveno potaknuto od strane Saveza nezavisnih socijaldemokrata (SNSD) i Ujedinjene Srpske, te da se takvim postupanjem ozbiljno ugrožavaju funkcioniranje države Bosne i Hercegovine i vladavina prava, [...]

[...]

Ističući da secesionistička agenda Republike Srpske, uz uporne napade na Opći okvirni sporazum za mir, uključujući

Ustav Bosne i Hercegovine i ključne institucije Bosne i Hercegovine, proizilazi iz dugogodišnjeg destruktivnog postupanja SNSD-a, koje se provodi od strane vladajuće koalicije Republike Srpske, predvođene SNSD-om i Ujedinjenom Srpskom, putem tijela i organa zakonodavne i izvršne vlasti Republike Srpske;

[...]

Uzimajući u obzir i imajući u vidu sve prethodno navedeno, visoki predstavnik ovim donosi sljedeću odluku:

ODLUKA

kojom se obustavljaju sve isplate proračunskih sredstava u svrhu financiranja političkih stranaka za Savez nezavisnih socijaldemokrata (SNSD) i Ujedinjenu Srpsku

Članak 1.

(1) Sve isplate proračunskih sredstava u svrhu financiranja političkih stranaka SNSD i Ujedinjena Srpska u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine, Narodnoj skupštini Republike Srpske, kantonalnim skupštinama, gradskim i općinskim skupštinama/vijećima i Skupštini Brčko distrikta Bosne i Hercegovine odmah se obustavljaju.

(2) Sva sredstva čija je isplata obustavljena bit će prenesena na poseban račun koji će biti otvoren u Centralnoj banci Bosne i Hercegovine.

(3) Obustava isplate proračunskih sredstava u svrhu financiranja političkih stranaka predviđena u stavcima (1) i (2) ovog članka bit će ukinuta na osnovu ili nakon pozitivne ocjene od strane visokog predstavnika o poštivanju Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini odnosno procjeni bilo kojih drugih relevantnih okolnosti koje visoki predstavnik ocijeni opravdanim.

(4) Iznosi obustavljenih sredstava predviđeni na svim razinama vlasti u svrhu financiranja političkih stranaka za relevantnu godinu neće se smatrati neizmirenom financijskom obavezom prema SNSD-u i Ujedinjenoj Srpskoj.

(5) Nakon ukidanja obustave kako je predviđena u stavku (3) ovog članka, visoki predstavnik će donijeti odluku o namjeni sredstava akumuliranih na posebnom računu.

Članak 4.

Ova Odluka će imati prvenstvo u odnosu na bilo koje nekonzistentne odredbe bilo kog zakona, propisa ili akta, bilo postojećeg, bilo budućeg. Ova Odluka izravno se primjenjuje i nije potrebna nijedna dodatna radnja radi osiguranja njenog pravnog učinka.

Članak 5.

Radi otklanjanja svake sumnje, ovim se izričito izjavljuje i propisuje da je visoki predstavnik utvrdio svaku pojedinu odredbu sadržanu u ovoj Odluci u skladu sa svojim međunarodnim mandatom i da stoga ne mogu biti predmet preispitivanja od strane sudova Bosne i Hercegovine, niti sudova njezinih entiteta, niti bilo kojeg drugog tijela, te da se pred bilo kojim sudom ni u jednom trenutku ne može pokrenuti postupak u vezi s obvezama izvršenim suglasno tim odredbama.

Članak 7. stavak (1)

Ova Odluka stupa na snagu odmah po objavljivanju na službenoj internetskoj stranici Ureda visokog predstavnika.

24. Smjernice i izvješće o financiranju političkih stranaka broj CDL-INF(2001)008-e, Venecijanska komisija (usvojeni na 46. plenarnoj sjednici održanoj 9. i 10. ožujka 2001. godine; dostupno na [https://www.venice.coe.int/web-forms/documents/?pdf=CDL-INF\(2001\)008-e](https://www.venice.coe.int/web-forms/documents/?pdf=CDL-INF(2001)008-e)), u relevantnom dijelu glasi:

Venecijanska komisija:

Promovirajući temeljna načela demokratije, vladavine prava i zaštite ljudskih prava, te u kontekstu poboljšanja demokratske sigurnosti za sve;

Sa zabrinutošću primjećujući probleme vezane za nezakonito financiranje političkih stranaka koji su nedavno otkriveni u određenom broju država članica Vijeća Europe;

Uzimajući u obzir bitnu ulogu političkih stranaka unutar demokratije i smatrajući da je sloboda udruživanja, uključujući i slobodu političkog udruživanja, temeljna sloboda zaštićena Europskom konvencijom o ljudskim pravima i jedan je od temelja istinske demokratije, kao što je ona predviđena Statutom Vijeća Europe;

Posvećujući posebnu pozornost praksi država u oblasti financiranja političkih stranaka;

Prepoznajući potrebu za daljnjim unapređenjem standarda u ovoj oblasti na temelju vrijednosti europskog pravnog naslijeđa;

Usvojila je sljedeće smjernice:

1. U smislu ovih smjernica, politička stranka je udruženje osoba čiji je jedan od ciljeva učešće u upravljanju javnim poslovima predstavljanjem kandidata na slobodnim i demokratskim izborima.

2. Takve političke stranke mogu tražiti i primati sredstva putem javnog ili privatnog financiranja.

A. Redovno financiranje

a. Javno financiranje

3. Javno financiranje mora biti usmjereno na svaku stranku zastupljenu u parlamentu.

4. Međutim, kako bi se osigurala jednake mogućnosti za različite političke snage, javno financiranje bi se moglo proširiti i na politička tijela koja predstavljaju značajan dio biračkog tijela i predlažu kandidate za izbore. Zakonodavac bi razinu financiranja mogao periodično određivati, u skladu s objektivnim kriterijima.

Porezne olakšice mogu se odobriti za djelovanje koje je strogo povezano s političkom aktivnošću stranaka.

5. Financiranje političkih stranaka iz javnih sredstava mora biti pod uvjetom da račun i političkih stranaka budu podložni kontroli konkretnih javnih organa (npr. Ured revizora). Države će promovirati politiku financijske transparentnosti političkih stranaka koje imaju koristi od javnog financiranja.

25. **Kodeks dobre prakse u izbornim pitanjima** (Smjernice i obrazloženo izvješće), Venecijanska komisija (usvojeno na 51. i 52. plenarnoj sjednici koje su održane 5. i 6. srpnja 2002. godine i 17. i 18. listopada 2002. godine; dostupno na

[https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD\(2002\)023rev2-cor-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD(2002)023rev2-cor-e)), u relevantnom dijelu glasi:

SMJERNICE O IZBORIMA

2.3. Jednakost mogućnosti

a. Jednakost mogućnosti mora biti zagarantirana kako za stranke tako i za kandidate. To podrazumijeva neutralan stav državnih vlasti, posebno u pogledu:

i. predizborne kampanje;

ii. izvješćivanje u medijima, posebno u javnim medijima;

iii. javnog financiranja stranaka i kampanja.

OBRAZLOŽENJE

2.3 Jednakost mogućnosti

18. Jednakost mogućnosti mora biti osigurana između stranaka i kandidata i treba potaknuti državu da bude

nepristrana prema njima i da na sve jednako primjenjuje isti zakon. Posebno, zahtjev za neutralnost primjenjuje se na predizbornoj kampanji i izvješćivanje u medijima, posebno u javnim medijima, kao i na javno financiranje stranaka i kampanja. To znači da postoje dva moguća tumačenja jednakosti: "striktna" jednakost ili "proporcionalna" jednakost. "Striktna" jednakost znači da se prilikom postupanja prema političkim strankama ne uzima u obzir njihova trenutna snaga u parlamentu ili među biračima. Mora se primjenjivati na korištenje javnih objekata u svrhu predizborne kampanje (na primjer, lijepljenje plakata, poštanske usluge i sl., javni protesti, javne sale za sastanke). "Proporcionalna" jednakost podrazumijeva da je postupanje prema političkim strankama proporcionalno broju glasova. Jednakost mogućnosti (striktna i/ili proporcionalna) primjenjuje se posebno na vrijeme emitiranja na radiju i televiziji, javna sredstva i druge oblike podrške. Određeni oblici podrške mogu s jedne strane biti podvrgnuti striktnoj jednakosti, a s druge strane proporcionalnoj jednakosti.

[...]

21. Pitanje financiranja, a posebno potrebe da ono bude transparentno, bit će naknadno razmotreno. (Poglavlje II.3.5.)

[...]

II. Uvjeti za provođenje načela

58. Temeljna načela europskih izbornih sustava mogu se garantirati samo ako su ispunjeni određeni opći uvjeti.

• Prvi opći uvjet je uvažavanje temeljnih ljudskih prava, a posebno slobode izražavanja, okupljanja i udruživanja, bez kojih ne može biti istinske demokratije;

• Drugo, izborni zakon mora uživati određenu stabilnost koja ga štiti od stranačkih političkih manipulacija;

• Konačno, i iznad svega, mora se osigurati niz procesnih garancija, posebno u pogledu organizacije glasanja.

[...]

2. Regulatorne razine i stabilnost izbornog zakona

[...]

63. Stabilnost zakona je ključna za kredibilitet izbornog procesa, koji je sam po sebi bitan za konsolidaciju demokratije. [...]

3.5. Financiranje

107. Reguliranje financiranja političkih stranaka i predizbornih kampanja je još jedan važan faktor u regularnosti izbornog procesa.

108. Prije svega, financiranje mora biti transparentno; takva transparentnost je nužna bez obzira na razinu političkog i ekonomskog razvoja određene zemlje.

[...]

111. Treba imati na umu da se u oblasti javnog financiranja stranaka ili kampanja primjenjuje načelo jednakosti mogućnosti ("striktna" ili "proporcionalna" jednakost). Sve stranke zastupljene u parlamentu moraju u svim slučajevima ispunjavati uvjete za javno financiranje. Međutim, kako bi se osigurala jednakost mogućnosti za sve različite političke snage, javno financiranje može se proširiti i na političke strukture koje predstavljaju veliki dio biračkog tijela i ističu kandidate na izborima. Uz financiranje političkih stranaka iz javnih sredstava mora ići nadzor nad računima stranaka od određenih javnih tijela (npr. Ured glavnog revizora). Države bi trebale poticati politiku financijske otvorenosti od političkih stranaka koje primaju javna sredstva.

26. **Financiranje političkih partija**, Vijeće Europe, Parlamentarna skupština, Preporuka broj 1516 (2001), dostupna

na <https://pace.coe.int/en/files/16907/html>, u relevantnom dijelu glasi:

[...]

3. *Kako bi održale i povećale povjerenje građana u svoje političke sustave, države članice Vijeća Europe moraju usvojiti pravila koja reguliraju financiranje političkih stranaka i predizbornih kampanja.*

4. *Skupština smatra da se opća načela na kojima bi se ova pravila trebala temeljiti moraju formulirati na europskoj razini.*

[...]

6. *Uvjeti u kojima političke stranke obavljaju svoje aktivnosti promijenili su se posljednjih decenija i danas su im potrebna značajna financijska sredstva kako bi stekle vidljivost i dobile političku podršku za svoje ideje. Stoga, Skupština smatra da mehanizmi regulacije moraju uzeti u obzir ove realnosti i osnažiti političke stranke da dobiju dovoljna sredstva za obavljanje svojih zadataka i funkcija.*

7. *Skupština smatra da pravila o financiranju političkih stranaka i predizbornih kampanja moraju biti utemeljena na sljedećim načelima: razumna ravnoteža između javnog i privatnog financiranja, pravični kriteriji za raspodjelu državnih priloga strankama, stroga pravila u svezi s privatnim donacijama, limit za troškove stranaka povezane s predizbornim kampanjama, potpuna transparentnost računa, uspostava neovisnog revizorskog tijela i ozbiljne sankcije za one koji krše pravila.*

8. *Shodno tome, Skupština smatra da:*

a. *Što se tiče izvora financiranja*

i. *Države bi trebale poticati učešće građana u aktivnostima političkih stranaka, uključujući i njihovu financijsku podršku strankama. Treba prihvatiti da članarine, tradicionalni i nesporni izvori financiranja nisu dovoljni ako se uzmu u obzir sve veći troškovi političkog nadmetanja.*

ii. *Političke stranke bi trebale primati financijske priloge iz državnog proračuna kako bi se spriječila ovisnost o privatnim donatorima i garantirala jednakost šansi među političkim strankama. Državni financijski prilozi bi, s jedne strane, trebali biti izračunati u omjeru s političkom podrškom koju stranke uživaju, procijenjeni na temelju objektivnih kriterija kao što su broj danih glasova ili broj osvojenih parlamentarnih mjesta, a s druge strane, omogućiti novim strankama da uđu na političku arenu i da se takmiče pod poštenim uvjetima s etabliranim strankama.*

iii. *Državna podrška ne bi trebala prelaziti razinu koja je striktno potrebna za postizanje prethodno navedenih ciljeva, jer pretjerano oslanjanje na državno financiranje može dovesti do slabljenja veza između stranaka i njihovog biračkog tijela.*

iv. *Pored svojih financijskih priloga, države mogu neizravno doprinijeti financiranju političkih stranaka na temelju zakona, na primjer pokrivanjem troškova poštarine i sala za sastanke, održavanjem stranačkih medija, omladinskih organizacija i istraživačkih instituta; a također i davanjem poreznih poticaja.*

9. *Skupština stoga preporučuje da Komitet ministara:*

[...]

ii. *pozove države članice da usvoje propise o financiranju političkih stranaka i predizbornih kampanja na temelju prethodno formuliranih načela koja se odražavaju u smjernicama Vijeća Europe.*

[...]

27. **Preporuka broj Rec(2003)4 državama članicama o zajedničkim pravilima protiv korupcije u financiranju**

političkih stranaka i predizbornih kampanja (Odbor ministara Vijeća Europe, usvojeno 8. travnja 2003. godine na 835. sastanku zamjenika ministara; dostupno na <https://rm.coe.int/16806cc1f1>) u relevantnom dijelu glasi:

Dodatak

Zajednička pravila protiv korupcije u financiranju političkih stranaka i predizbornih kampanja

I. Vanjski izvori financiranja političkih stranaka

Članak 1. Javna i privatna podrška političkim strankama

Država i njezini građani imaju pravo podržavati političke stranke.

Država treba pružiti podršku političkim strankama. Državna podrška treba biti ograničena na priloge u razumnom obimu. Državna podrška može biti financijska.

U pogledu raspodjele državne podrške treba primjenjivati objektivne, pravične i razumne kriterije.

Države trebaju osigurati da bilo kakva podrška od države i/ili građana ne ometa neovisnost političkih stranaka.

28. **Smjernice o regulaciji političkih stranaka** (koje su izradili OSCE/ODIHR i Venecijanska komisija, a koje je Venecijanska komisija usvojila na svojoj 84. plenarnoj sjednici održanoj 15. i 16. listopada 2010. godine, CDL-AD(2010)024); dostupno na [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD\(2010\)024-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD(2010)024-e)) u relevantnom dijelu glasi:

3. *Javno financiranje*

(a) *Važnost javnog financiranja*

176. *Javno financiranje i prateći propisi (uključujući ograničenja potrošnje, objavu i nepristranu provedbu) osmišljeni su i usvojeni širom svijeta kao potencijalno sredstvo za sprečavanje korupcije, podršku važnoj ulozi koju igraju političke stranke i uklanjanje prekomjernog oslanjanja na privatne donatore. Takvi sustavi financiranja imaju za cilj osigurati da sve stranke mogu sudjelovati na izborima u skladu s načelom jednakih mogućnosti, čime se jača politički pluralizam i pomaže u osiguravanju pravilnog funkcioniranja demokratskih institucija. Općenito, propisi trebaju stvoriti ravnotežu između javnih i privatnih priloga kao izvora financiranja političkih stranaka. Ni u kojem slučaju raspodjela javnog financiranja ne smije ograničavati ili ometati neovisnost političke stranke.*

177. *Iznos javnog financiranja dodijeljen strankama mora biti pažljivo osmišljen kako bi se osigurala korisnost takvog financiranja, a da se pritom ne eliminira potreba za privatnim priložima ili poništi utjecaj pojedinačnih donacija. Iako priroda izbora i kampanja u različitim državama onemogućava utvrđivanje univerzalno primjenjivog iznosa financiranja, propisi trebaju uspostaviti mehanizme revizije usmjerene na periodično utvrđivanje utjecaja sustava javnog financiranja i potrebe (kao takve) za izmjenom iznosa financijske raspodjele. Generalno, subvencije bi trebale biti značajne kako bi se ispunio cilj podrške, ali ne bi trebale biti jedini izvor prihoda i ne bi trebale stvarati uvjete za prekomjernu ovisnost o državnoj podršci.*

(b) *Financijska podrška*

178. *Propisi trebaju eksplicitno dozvoliti da državna podrška političkim strankama može biti financijska. Raspodjela javnog novca političkim strankama često se smatra sastavnim dijelom uvažavanja načela jednakih mogućnosti za sve kandidate, posebno tamo gdje državni mehanizam financiranja uključuje posebne odredbe za žene i manjine. Tamo gdje se strankama dodjeljuje financijska podrška relevantni propisi*

trebaju razvijati jasne smjernice za određivanje iznosa takvih sredstava, koja bi trebala biti dodijeljena primateljima na objektivan i nepristran način.

(c) Drugi oblici javne podrške

179. Pored izravnog financiranja, država može ponuditi podršku strankama na razne druge načine, uključujući porezne olakšice za stranačke aktivnosti, dodjelu besplatnog medijskog vremena ili besplatno korištenje javnih sala za sastanke u svrhu predizbornih aktivnosti. U svim takvim slučajevima, i finansijska i nenovčana podrška moraju se davati na temelju jednakih mogućnosti svim strankama i kandidatima (uključujući žene i manjine). Iako "jednakost" možda nije apsolutna, sustav za određivanje proporcionalne (ili pravične) raspodjele državne podrške (bilo finansijske ili nenovčane) mora biti objektivan, pravičan i razuman.

[...]

(e) Uvjeti za dobivanje javnog financiranja

188. Određeni stupanj javnog financiranja trebao bi biti dostupan svim strankama zastupljenim u parlamentu. Međutim, radi promoviranja političkog pluralizma, idealno bi bilo da se dio financiranja proširi izvan stranaka zastupljenih u parlamentu na sve stranke koje predstavljaju minimalnu razinu podrške građana i predstavljaju kandidate na izborima. Ovo je posebno važno u slučaju novih stranaka, kojima se mora dati poštena prilika da se takmiče s postojećim strankama.

[...]

190. Javno financiranje pružanjem povećanih resursa političkim strankama može povećati politički pluralizam. Kao takvo, razumno je da propisi zahtijevaju od stranke da bude reprezentativna za minimalnu razinu biračkog tijela prije primanja sredstava. Međutim, budući da uskraćivanje javnog financiranja može dovesti do smanjenja pluralizma i političkih alternativa, prihvatljiva dobra praksa je da se donesu jasne smjernice o tome kako nove stranke mogu ispunjavati uvjete za financiranje te da se javno financiranje proširi izvan stranaka zastupljenih u parlamentu. Treba razmotriti sustav za utvrđivanje ispunjavanje uvjeta kako bi se osiguralo da se biračima daju političke alternative potrebne za pravi izbor.

29. Smjernice o regulaciji političkih stranaka – drugo izdanje (koje su izradili OSCE/ODIHR i Venecijanska komisija, a koje je Venecijanska komisija usvojila na svojoj 125. online plenarnoj sjednici održanoj 11. i 12. prosinca 2020. godine, studija broj 881/2017, CDL-AD(2020)032; dostupno na [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2020\)032-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2020)032-e)) u relevantnom dijelu glase:

DIO IV. FINANCIRANJE POLITIČKIH STRANAKA I PREDIZBORNIH KAMPANJA

1. Financiranje

204. Političkim strankama su potrebna odgovarajuća sredstva kako bi ispunjavale svoje temeljne funkcije, kako tijekom tako i između izbornih razdoblja. Istodobno, reguliranje financiranja političkih stranaka je ključno kako bi se garantirala neovisnost stranaka od neprimjerenog utjecaja privatnih donatora, kao i državnih i javnih tijela, kako bi se osiguralo da stranke imaju priliku takmičiti se u skladu s načelom jednakih mogućnosti i kako bi se osigurala transparentnost u političkom financiranju. [...]

3. Javno financiranje

232. Javno financiranje i prateći propisi, uključujući one koji se odnose na ograničenja potrošnje, objavu i nepristrano provođenje, osmišljeni su i usvojeni u mnogim državama kao potencijalno sredstvo za podršku političkim strankama u važnoj

ulozi koju igraju, sprečavanje korupcije i uklanjanje neprimjerenog oslanjanja na privatne donatore. Takvi sustavi financiranja trebali bi također imati za cilj osigurati da sve stranke, uključujući opozicione stranke, male stranke i nove stranke, mogu da se takmiče na izborima u skladu s načelom jednakih mogućnosti, čime se jača politički pluralizam i pomaže u osiguravanju pravilnog funkcioniranja demokratskih institucija. Generalno, propisi trebaju stvoriti ravnotežu između javnih i privatnih priloga kao izvora financiranja političkih stranaka. Ni u kojem slučaju raspodjela javnog financiranja ne bi trebala ograničavati ili ometati neovisnost političke stranke.

[...]

235. Pored izravnog financiranja, država može ponuditi podršku strankama na razne druge načine, uključujući porezne olakšice za stranačke aktivnosti, pravičan pristup besplatnom medijskom vremenu (uključujući i tamo gdje postoje ograničenja plaćenog oglašavanja tijekom predizbornih kampanja), besplatnu poštarinu za publikacije ili besplatno korištenje javnih sala za sastanke za stranačke aktivnosti. U svim takvim slučajevima, i finansijska i nenovčana podrška moraju se pružati na temelju jednakih mogućnosti za sve stranke. Iako "jednakost" možda nije apsolutna, sustav za određivanje proporcionalne (ili pravične) raspodjele finansijske ili nenovčane državne podrške mora biti objektivan, pravičan i razuman.

V. Dopustivost

30. Pri ispitivanju dopustivosti zahtjeva Ustavni sud je pošao od odredbe članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 19. točka a) Pravila Ustavnog suda.

31. Članak VI/3. Ustava Bosne i Hercegovine u relevantnom dijelu glasi:

Članak VI/3. Nadležnost

Ustavni sud će podržavati ovaj Ustav.

a) Ustavni sud ima isključivu nadležnost odlučivanja o svim sporovima koji proisteknu iz ovog Ustava između entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, ili između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući, ali ne ograničavajući se na to:

[...]

- Je li neka odredba ustava ili zakona jednog entiteta sukladna ovom Ustavu.

Spor može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući ili dopredsjedavajući jednog od domova Parlamentarne skupštine; jedna četvrtina članova/delegata jednog od domova Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina jednog od domova zakonodavnog tijela jednog entiteta.

32. Članak 19. točka a) Pravila Ustavnog suda glasi:

Članak 19.

Zahtjev nije dopustiv ako postoji neki od sljedećih slučajeva:

a) Ustavni sud nije nadležan za odlučivanje;

[...]

a) U odnosu na zahtjev za ispitivanje zakonitosti

33. Podnositelj zahtjeva tvrdi, između ostalog, da je sporni zakon suprotan odredbama čl. 1., 2., 4., 5., 10., 11. i 16. Zakona o izvršenju proračuna RS za 2025. godinu i čl. 3., 7., 10., 14., 15., 20., 30., 31., 38. i 39. Zakona o proračunskom sustavu Republike Srpske. U svezi s tim, Ustavni sud zapaža da odredba članka VI/3. Ustava Bosne i Hercegovine ne propisuje nadležnost Ustavnog suda da ocjenjuje zakonitost općenito (vidi Odluku o dopustivosti i meritumu broj U-18/14 od 9.

srpnja 2015. godine, točka 28., dostupnu na www.ustavnisud.ba). U konkretnom slučaju radi se o zakonima koje je donijela Narodna skupština RS. Prema tome, ovdje se ne radi o dvije institucije BiH koje bi mogle imati konkurentnu nadležnost u odnosu na isto pitanje, pa stoga ne postoji ni spor o tom pitanju. Osim toga, Ustavni sud je u svojoj praksi protumačio da spor ne može proizlaziti iz redovnih pozitivnopravnih propisa, već se mora ticati određenog pitanja koje je regulirano samim Ustavom Bosne i Hercegovine (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti broj *U-12/08* od 30. siječnja 2009. godine, objavljena u "Službenom glasniku BiH" broj 62/09, točka 7.). Shodno tome, slijedi da Ustavni sud nema nadležnost da ocjenjuje usklađenost zakona istog ranga, koje je donijelo isto zakonodavno tijelo, tj. Narodna skupština RS u konkretnom slučaju.

34. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud zaključuje da nema nadležnost da odlučuje o zahtjevu za ispitivanje zakonitosti spornog zakona u odnosu na odredbe Zakona o izvršenju proračuna RS za 2025. godinu i Zakona o proračunskom sustavu RS. Zbog toga, Ustavni sud, na temelju odredbe članka 19. točka a) Pravila Ustavnog suda, zaključuje da zahtjev u tom dijelu nije dopustiv.

b) U odnosu na zahtjev za ispitivanje ustavnosti

35. U svezi s dijelom zahtjeva koji se odnosi na ispitivanje usklađenosti spornog zakona, odnosno pojedinih njegovih određenih odredaba s ustavnim načelom vladavine prava iz članka I/2. Ustava Bosne i Hercegovine, te u odnosu na zabranu diskriminacije iz članka II/4. Ustava Bosne i Hercegovine i članka 1. Protokola broj 12 uz Europsku konvenciju, te članka 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima, kao i članka III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud zapaža da se radi o ovlaštenom podnositelju iz članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine. Također, Ustavni sud zapaža da se zahtjevom traži ocjena usklađenosti spornog zakona koji je donijelo zakonodavno tijelo jednog entiteta s odredbama Ustava Bosne i Hercegovine, iz čega slijedi da nesporno postoji nadležnost Ustavnog suda za odlučivanje. Osim toga, Ustavni sud smatra da ne postoje drugi razlozi nedopustivosti iz članka 19. stavak (1) Pravila Ustavnog suda. Stoga, Ustavni sud smatra da su ispunjeni uvjeti za razmatranje merituma predmeta.

VI. Meritum

36. Podnositelj zahtjeva u biti navodi da je sporni zakon neustavan jer je ukinuta mogućnost financiranja političkih, odnosno parlamentarnih stranaka iz proračuna. U svezi s tim ukazuje na kršenje odredbe članka I/2. Ustava Bosne i Hercegovine, članka II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, članka 14. Europske konvencije, članka 1. Protokola broj 12 uz Europsku konvenciju, članka 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima, kao i članka III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine.

37. U svezi s tim, Ustavni sud podsjeća da je člankom 31. Pravila Ustavnog suda utvrđeno da "pri odlučivanju Ustavni sud, u pravilu, ispituje postoje li samo one povrede koje su iznesene u zahtjevu/apelaciji". Dakle, u pravilu, Ustavni sud odlučuje samo o navodima, razlozima, argumentima, činjenicama itd. i povredama koje su iznesene u zahtjevu. Međutim, Ustavni sud je u svojoj praksi već dolazio do zaključka da u pojedinom slučaju, iako je striktno vezan za sadržaj zahtjeva u činjeničnom dijelu, nije strogo vezan i za pravnu kvalifikaciju iz zahtjeva, i to u slučaju ako se iz činjeničnog dijela zahtjeva može očigledno zaključiti da se on odnosi na neko drugo pitanje iz Ustava Bosne i Hercegovine, a

po načelu *iura novit curia* (sud zna pravo; vidi Ustavni sud, odluke o dopustivosti i meritumu broj *U-23/18* od 5. srpnja 2019. godine, točka 17., i *U-2/20* od 26. studenog 2020. godine, točka 15., dostupne na internetskoj stranici www.ustavnisud.ba). S obzirom na to da se navodi podnositelja zahtjeva u biti odnose na pitanja javnog financiranja političkih partija, Ustavni sud će te navode ispitati s aspekta garancija prava iz članka II/3.(i) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 11. Europske konvencije.

38. Članak II/3.(i) Ustava Bosne i Hercegovine u relevantnom dijelu glasi:

Sve osobe na teritoriju Bosne i Hercegovine uživaju ljudska prava i temeljne slobode iz ovog članka, stavak 2 što uključuje:

i) Slobodu mirnog okupljanja i slobodu udruživanja.

39. Članak 11. Europske konvencije glasi:

Članak 11.

Sloboda okupljanja i udruživanja

1. Svatko ima pravo na slobodu mirnog okupljanja i slobodu udruživanja s drugima, uključujući i pravo da osniva sindikat i da mu pristupa radi zaštite svojih interesa.

2. Za ostvarivanje ovih prava ne smiju se postavljati nikakva ograničenja, osim onih koja su propisana zakonom i koja su neophodna u demokratskom društvu u interesu nacionalne sigurnosti ili javne sigurnosti, radi sprječavanja nereda ili kriminala, zaštite zdravlja ili morala, ili radi zaštite prava i sloboda drugih. Ovim se člankom ne sprječava zakonito ograničavanje ostvarivanja ovih prava pripadnicima oružanih snaga, policije ili državne uprave.

Političke partije

40. Prema praksi Europskog suda, političke stranke predstavljaju oblik udruživanja bitan za pravilno funkcioniranje demokracije. S obzirom na važnost demokracije unutar sustava Europske konvencije, nema sumnje da političke partije spadaju u područje primjene članka 11. Europske konvencije (vidi Europski sud, *Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi protiv Turske*, presuda od 10. svibnja 2022. godine, predstavka broj 41955/14, točka 43. s daljnjim referencama). Ustavni sud ukazuje na to da mjere javnih vlasti koje imaju financijske posljedice po političke partije mogu utjecati na sposobnosti političke partije (i njezinih članova) da sudjeluju na parlamentarnim izborima. Međutim, takve posljedice se "ni u kojem slučaju ne mogu smatrati ničim drugim osim 'sekundarnim' ili 'usputnim učincima' donesene mjere", zbog čega se suštinsko ispitivanje takvih predmeta vrši prvenstveno kroz standarde članka 11. Europske konvencije (vidi Europski sud, *Parti nationaliste basque – Organisation régionale d'Iparralde protiv Francuske*, presuda od 7. lipnja 2007. godine, predstavka broj 71251/01, točka 34. s daljnjim referencama).

41. S obzirom na bitnu ulogu političkih stranaka u osiguravanju pluralizma i pravilnog funkcioniranja demokracije, svaka mjera poduzeta protiv njih utječe i na slobodu udruživanja i, posljedično, na demokraciju u dotičnoj državi (vidi Europski sud, *Republikanska stranka Rusije protiv Rusije*, presuda od 12. travnja 2011. godine, predstavka broj 12976/07, točka 78. s daljnjim referencama). Stoga će Ustavni sud ispitati je li spornim zakonom došlo do miješanja u prava zagwarantirana člankom 11. Europske konvencije i, ako jeste, je li miješanje bilo opravdano s obzirom na zahtjeve stavka 2. tog članka.

Je li bilo miješanja

42. Ustavni sud najprije primjećuje da se spornim zakonom suštinski mijenja model financiranja političkih organizacija u RS, koji je funkcionirao više godina, tako što se ukidaju proračunska davanja i mijenjaju ograničenja za dobrovoljne priloge, tj. donacije koje mogu dati pravne osobe političkim organizacijama u jednoj kalendarskoj godini. U pogledu pitanja predstavljaju li takve izmjene miješanje javne vlasti u prava iz članka 11. Europske konvencije, Ustavni sud podsjeća na stav Europskog suda da uskraćivanje javnog financiranja predstavlja oblik miješanja u pravo na slobodu udruživanja iz članka 11. Europske konvencije (*op. cit., Parti nationaliste basque – Organisation régionale d'Iparralde protiv Francuske*, toč. 36.–38.). Stoga, Ustavni sud smatra da promjena pravnog okvira financiranja političkih organizacija kojim se onemogućava javno financiranje političkih organizacija i čini ih ovisnim o donacijama utječe na njihovu financijsku sposobnost da održavaju infrastrukturu, plaćaju uposlenike i provode svoj politički program. Prema tome, Ustavni sud nema sumnje da je mjerama iz spornog zakona došlo do miješanja u prava iz članka 11. Europske konvencije.

Opravdanost miješanja

43. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud zaključuje da su ispunjeni uvjeti za razmatranje je li miješanje bilo opravdano. Pri ocjeni opravdanosti miješanja Ustavni sud naglašava da će miješanje predstavljati kršenje članka 11. Europske konvencije, osim ako nije bilo "propisano zakonom", nije težilo ostvarenju jednog ili više legitimnih ciljeva iz stavka 2. navedenog članka i nije bilo "nužno u demokratskom društvu" za postizanje tih ciljeva.

a) Propisano zakonom

44. U konkretnom slučaju je nesporno da je miješanje bilo propisano zakonom, odnosno da sporni zakon predstavlja osnovu miješanja u smislu članka 11. Europske konvencije.

b) Legitiman cilj

45. Ustavni sud naglašava da, prema praksi Europskog suda, svako miješanje u pravo na slobodu udruživanja mora težiti barem jednom od legitimnih ciljeva navedenih u članku 11. stavak 2. Europske konvencije, a to su državna sigurnost, javni red i mir, sprečavanje nereda ili kriminala, zaštita zdravlja ili morala i zaštita prava i sloboda drugih. Iznimke od slobode udruživanja moraju se usko tumačiti tako da je njihovo nabranje strogo iscrpno i da je njihova definicija nužno ograničavajuća (vidi Europski sud, *Sagir i ostali protiv Grčke*, presuda od 24. lipnja 2025. godine, predstavka broj 34724/18, točka 36. s daljnjim referencama). Također, samo uvjerljivi i jaki razlozi mogu opravdati ograničenja slobode udruživanja takvih stranaka (vidi Europski sud, *Ujedinjena komunistička stranka Turske i drugi protiv Turske*, presuda od 30. siječnja 1998. godine, predstavka broj 19392/92, točka 46. s daljnjim referencama).

46. Sumirajući obrazloženja sadržana u odgovoru na zahtjev Narodne skupštine RS, Ustavni sud zapaža da je donošenje spornog zakona suštinski sadržavalo dva cilja kojim se težilo. S jedne strane, primarni motiv za donošenje spornog zakona predstavlja reakciju zakonodavca (Narodna skupština RS) na prethodno donesenu odluku visokog predstavnika (od 24. travnja 2025. godine) u svezi s obustavom svih isplata proračunskih sredstava za dvije političke stranke koje čine vladajuću koaliciju u RS. Takvom reakcijom, odnosno spornim zakonskim rješenjem, Narodna skupština je nastojala anulirati navodno uspostavljenu neravnopravnost u financiranju između

navedene dvije vladajuće političke partije u odnosu na ostale parlamentarne političke partije u RS. Međutim, navedeni motiv, odnosno razlog, prema ocjeni Ustavnog suda, ne može u ustavnom i konvencijskom smislu imati karakter "legitimnog cilja" iz stavka 2. članka 11. Europske konvencije. Naime, zahtjev za usko tumačenje iznimki od prava na slobodu okupljanja primjenjuje se i na legitime ciljeve nabrojane u stavku 2. članka 11. Europske konvencije. Prije svega, u konkretnom slučaju je nesporno da ti razlozi ne korespondiraju s državnom sigurnošću, javnim redom i mirom, sprečavanjem nereda ili kriminala te zaštitom zdravlja ili morala. Navedeni prvi cilj se teoretski može dovesti u svezu sa "zaštitom prava i sloboda drugih" u kontekstu dvije političke partije koje čine vladajuću koaliciju u RS. Međutim, Ustavni sud smatra da se u biti radilo o zlouporabi zakonodavnih ovlasti s ciljem zaobilazanja obvezujućih odluka visokog predstavnika koji je postupao u skladu sa svojim ovlastima. U svezi s tim, Ustavni sud naglašava da djelovanje visokog predstavnika podrazumijeva, između ostalog, i donošenje obvezujućih odluka koje se smatraju nužnim s ciljem lakšeg rješavanja spornih situacija, dok je pitanje vremena donošenja takvih odluka u neposrednoj svezi s pitanjem načina vršenja njegovih ovlasti iz Aneksa X. Općeg okvirnog sporazuma (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj *U-27/22* od 23. ožujka 2023. godine, točka 79.). Pri tome, Ustavni sud posebno konstatira da se u okolnostima konkretnog predmeta radilo o *ad hoc* djelovanju, te da je njegova odluka o obustavi isplata proračunskih sredstava dvjema političkim partijama iz RS temporalnog, odnosno uvjetovanog karaktera i nema *erga omnes* djelovanje, kao što je to slučaj sa spornim zakonom. Osim toga, navedeni proklamirani primarni cilj za donošenje spornog zakona dovodi u pitanje i načelo pravne sigurnosti, odnosno ustavno načelo vladavine prava iz članka I/2. Ustava Bosne i Hercegovine. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud ne može prihvatiti argumente Narodne skupštine RS u svezi s legitimitetom navedenog prvog cilja budući da manifestira diskrepanciju sa stavom Europskog suda da cijela struktura Europske konvencije počiva na općoj pretpostavci da javne vlasti u državama ugovornicama djeluju u dobroj vjeri (vidi *Yüksel Yalçınkaya protiv Turske*, presuda od 26. rujna 2023. godine (Veliko vijeće), predstavka broj 15669/20, točka 317. s daljnjim referencama).

47. Kao drugi cilj donošenja spornog zakona Narodna skupština RS je navela da će ukidanje javnog financiranja doprinijeti ostvarenju značajnih ušteta kako u proračunu RS tako i u proračunima jedinica lokalne samouprave tog entiteta. Dodatno je ukazano da će se ranija izdvajanja za proračunska sredstva za političke organizacije preusmjeriti u svrhe koje su od općeg interesa za sve građane RS (na primjer za izgradnju ili rekonstrukciju škola, bolnica, sportskih terena, igrališta i slično). U odnosu na te razloge, Ustavni sud prihvaća da navedeno predstavlja "legitiman cilj" u smislu članka 11. Europske konvencije, odnosno ograničenje koje korespondira s općom ekonomskom dobrobiti građana RS i tiče se "zaštite prava i sloboda drugih", u smislu stavka 2. navedenog članka.

c) Nužno u demokratskom društvu

48. Europski sud je u svojoj praksi zauzeo stav da je pravo na slobodu udruživanja jedan od temelja demokratskog društva, podložno nizu iznimki koje se moraju usko tumačiti, a potreba za bilo kakvim ograničenjima mora biti uvjerljivo utvrđena. Prilikom ispitivanja mogu li se ograničenja prava i sloboda zagwarantiranih Europskom konvencijom smatrati "nužnim u

demokratskom društvu" države ugovornice uživaju određenu, ali ne i neograničenu slobodu procjene. U svakom slučaju, na Europskom sudu je da donese konačnu odluku o kompatibilnosti ograničenja s Europskom konvencijom, a to treba učiniti procjenom okolnosti konkretnog slučaja. Pri tome, Ustavni sud podsjeća na opći stav Europskog suda da demokracija predstavlja temeljni element "europskog javnog poretka". S obzirom na vrlo jasnu vezu između Europske konvencije i demokracije, nitko ne bi trebao biti ovlašten pozivati se na odredbe Europske konvencije kako bi oslabio ili uništio ideale i vrijednosti demokratskog društva. Svaki put kada država namjerava osloniti se na načelo "demokracije sposobne braniti se" kako bi opravdala miješanje u individualna prava mora pozorno procijeniti opseg i posljedice razmatrane mjere kako bi se osiguralo da se postigne prethodno spomenuta ravnoteža (vidi *Rodina i Borisova protiv Latvije*, presuda od 10. srpnja 2025. godine, predstavke br. 2623/16 2299/16, toč. 100. i 104. s daljnjim referencama).

49. Prema praksi Europskog suda, kada taj sud provodi svoju kontrolu njegov zadatak nije stav relevantnih nacionalnih vlasti zamijeniti svojim stavom, već, u skladu sa člankom 11. Europske konvencije, preispitati odluke koje su te vlasti donijele u vršenju svog diskrecijskog prava. To podrazumijeva ograničavanje na utvrđivanje je li tužena država razumno, pozorno i u dobroj vjeri vršila svoje diskrecijsko pravo. Europski sud razmatra sporno miješanje u svjetlu slučaja u cjelini i ispituje je li ono bilo "proporcionalno legitimnom cilju koji se želi postići" i jesu li razlozi koje su navele nacionalne vlasti da bi ga opravdale "relevantni i dovoljni". Europski sud se također mora uvjeriti da su nacionalne vlasti primijenile standarde koji su u skladu s načelima utjelovljenim u članku 11. Europske konvencije i, štoviše, da su svoje odluke utemeljile na prihvatljivoj procjeni relevantnih činjenica (*op. cit., Parti nationaliste basque – Organisation régionale d'Iparralde protiv Francuske*, točka 46. s daljnjim referencama).

50. Prilikom utvrđivanja je li miješanje "nužno u demokratskom društvu", Europski sud je istaknuo da nacionalnim vlastima ostaje sloboda procjene, čija odluka ostaje podložna preispitivanju Europskog suda radi usklađenosti sa zahtjevima Europske konvencije. Prilikom određivanja opsega slobode procjene u određenom slučaju, Europski sud uzima u obzir što je u njemu u pitanju, pri čemu Europski sud podsjeća na supsidijarnu ulogu mehanizma Europske konvencije. U pitanjima opće politike uložiti domaće kreatora politike treba dati posebnu težinu (vidi, na primjer, *Central Unitaria de Traballadores/as protiv Španjolske*, presuda od 17. listopada 2024. godine, predstavka broj 49363/20, točka 77. s daljnjim referencama). Svako miješanje mora odgovarati "prijekoju društvenoj potrebi", stoga pojam "nužno" nema fleksibilnost izraza kao što su "korisno" ili "poželjno" (vidi, *op. cit., Sagir i ostali protiv Grčke*, točka 36. s daljnjim referencama).

51. Općenito govoreći, Ustavni sud prvenstveno ukazuje da je pitanje financiranja političkih partija u mnogim državama uređeno na različit način, te da postojanje ili nepostojanje javnog financiranja ne čini *per se* takav sustav protivan Ustavu Bosne i Hercegovine i Europskoj konvenciji. Radi se o značajnom političkom pitanju, koje shodno tome spada u slobodu procjene države. Ustavni sud podsjeća da je Europski sud u kontekstu prava na slobodne izbore, koje je usko vezano za pravo na slobodu i udruživanje (vidi, *op. cit., Parti nationaliste basque – Organisation régionale d'Iparralde*

protiv Francuske, točka 34.), ukazao da je u Europi, kao i u ostatku svijeta, državno financiranje političkih stranaka usmjereno na sprečavanje korupcije i izbjegavanje pretjeranog oslanjanja stranaka na privatne donatore. Iz toga slijedi da je to financiranje namijenjeno jačanju političkog pluralizma i doprinosi pravilnom funkcioniranju demokratskih institucija (vidi Europski sud, *Özgürlük ve Dayanışma Partisi (ÖDP) protiv Turske*, presuda od 10. svibnja 2012. godine, predstavka broj 7819/03, točka 37.). Kada je riječ o financiranju političkih partija u svjetlu relevantnih dokumenata Vijeća Europe i Venecijanske komisije koji su citirani u relevantnim propisima, može se konstatirati postojanje tendencije u afirmaciji proračunskog, odnosno javnog financiranja političkih partija. Primarni razlozi za takvo financiranje leže u sprečavanju ovisnosti političkih partija o privatnim donatorima, sprečavanju korupcije i garantiranju jednakih šansi među političkim partijama, pri čemu je nužno voditi računa da ne dođe do pretjeranog oslanjanja na državno financiranje koje može dovesti do slabljenja veza između stranaka i njihovih birača. Vijeće Europe, Venecijanska komisija i OSCE načelno smatraju da je cilj kojem se treba težiti uspostava, putem zakonodavstva, ravnoteže između javnih i privatnih doprinosa kao izvora financiranja političkih stranaka. Prethodno navedeno doprinosi i povećanju političkog pluralizma, dok uskraćivanje javnog financiranja može dovesti do smanjenja političkog pluralizma i političkih alternativa (vidi toč. 24.–29. ove odluke). Dodatno, Ustavni sud napominje da je Europski sud politički pluralizam okarakterizirao kao dio "učinkovite političke demokracije" kojom upravlja "vladavina prava", a oboje čine koncepte na koje se odnosi preambula Europske konvencije (vidi *Ukrajina protiv Rusije (Re Crimea)* [VV], presuda od 25. lipnja 2024. godine, predstavke br. 20958/14 i 38334/18, točka 1379. s daljnjim referencama).

52. Prema tome, ostaje da se u konkretnom slučaju utvrdi je li ukidanje javnog, odnosno proračunskog financiranja proporcionalno legitimno prihvaćenom cilju koji se želi postići. Naime, Ustavni sud smatra da prilikom ograničenja ljudskih prava koja proizlaze iz općih mjera koje su propisane zakonom zakonodavac ima obvezu pozorno procijeniti potrebu za takvim ograničenjima, uključujući i legitime ciljeve, alternativne mjere i proporcionalnost. To u okolnostima konkretnog slučaja podrazumijeva procjenu utjecaja navedenog zakonskog rješenja na sposobnost političkih stranaka da se bave političkim aktivnostima u entitetu RS, odnosno državi BiH. Taj poseban faktor mora se uzeti u obzir prilikom ispitivanja je li miješanje bilo "nužno".

53. Kada je riječ o Bosni i Hercegovini, Ustavni sud ukazuje da je financiranje političkih stranaka uređeno Izbornim zakonom BiH i Zakonom o financiranju političkih stranaka na razini BiH. Radi se, dakle, o zakonima koji su usvojeni na državnoj razini. Izbornim zakonom BiH je u članku 15.1 propisano financiranje izborne kampanje, pri čemu se u pogledu sredstava za financiranje navedenih troškova zakon referira na izvore financiranja propisane Zakonom o financiranju političkih partija koji je usvojila Parlamentarna skupština BiH. S druge strane, potonji zakon u članku 3. stavak (1) točka e) propisuje da se politička partija može financirati iz proračuna BiH, kao i entitetskih proračuna. Dakle, kako to pravilno zapaža Narodna skupština RS u svom odgovoru, navedena zakonska odredba doista nije imperativne naravi u pogledu javnog, odnosno proračunskog financiranja. Prema tome, ne može se govoriti o nepoštovanju članka III/3.(b)

Ustava Bosne i Hercegovini jer se ne radi o situaciji gdje je entitetski zakon donesen suprotno proceduri propisanoj državnim zakonom (*mutatis mutandis*, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-2/24 od 30. svibnja 2024. godine, točka 16. s daljnjim referencama).

54. Međutim, Ustavni sud smatra da se odredba članka 3. stavak (1) točka e) Zakona o financiranju političkih partija ne može promatrati izolirano, već ju je nužno dovesti u kontekst kako ustavnih načela sadržanih u Ustavu Bosne i Hercegovine tako i cjelokupno uspostavljenog izbornog sustava BiH u svjetlu relevantnih međunarodnih dokumenata Vijeća Europe i Venecijske komisije koje su od značaja za tumačenje temeljnih načela demokracije, vladavine prava i zaštite ljudskih prava, kao i poboljšanja demokratske sigurnosti. Prilikom procjene "nužnosti" miješanja u pravo na slobodu udruživanja od odlučnog značaja je opseg miješanja. Stupanj miješanja ne može se smatrati apstraktnim i mora se procijeniti u specifičnom kontekstu predmeta. Tako je, primjera radi, Europski sud zauzeo stav da raspuštanje cijele političke partije i zabrana njezinim liderima da obavljaju bilo kakvu sličnu aktivnost u određenom razdoblju predstavlja "drastičnu mjeru". S druge strane, "blage mjere" bi trebale biti šire prihvatljive (*ibid.*, točka 49. s daljnjim referencama). Polazeći od navedenog, Ustavni sud smatra da ukidanje javnog financiranja političkih partija nesporno predstavlja "drastičnu mjeru" u smislu članka 11. Europske konvencije jer se na taj način izravno ugrožava njihov opstanak i rad, a time i politički pluralizam. Ustavni sud ponovno podsjeća da sustavi javnog financiranja političkih partija imaju cilj da osiguraju da sve stranke mogu sudjelovati na izborima u skladu s načelom jednakih mogućnosti, čime se jača politički pluralizam i pomaže u osiguravanju pravilnog funkcioniranja demokratskih institucija. Ni u kojem slučaju raspodjela javnog financiranja ne smije ograničavati ili ometati neovisnost političke stranke (vidi toč. 28. i 29. ove odluke). Osim toga, Ustavni sud smatra da ukoliko određeno zakonsko ograničenje pogađa samu srž izbornog sustava, zakonodavcu treba priznati samo ograničeno polje slobodne procjene, zbog čega se zahtijevaju naročito uvjerljivi i snažni razlozi kako bi se mogla utvrditi proporcionalnost takvog miješanja u odnosu na opći interes (vidi, *mutatis mutandis*, Europski sud, *Nacionalni sindikat željezničkih, pomorskih i prometnih radnika protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, presuda od 8. travnja 2014. godine, predstavka broj 31045/10, točka 87.). Imajući to u vidu, Ustavni sud smatra da zakonsko rješenje iz spornog zakona suštinski zadire u jedan od temelja izbornog sustava, čije se posljedice ogledaju ne samo u financiranju izborne kampanje već i daljnjeg djelovanja političkih organizacija koje participiraju u političkom životu RS i BiH. Dakle, radi se o dalekosežnim posljedicama.

55. Osim navedenog, treba imati u vidu i ulogu koju imaju političke stranke i kandidati kao subjekti koji imaju sposobnost utjecati na cijeli režim svoje zemlje (vidi Europski sud, *mutatis mutandis*, *Oran protiv Turske*, presuda od 15. travnja 2014. godine, predstavke br. 28881/07 i 37920/07, točka 64.). Iako europsko izorno naslijeđe u smislu pobrojanih instrumenata Vijeća Europe i Venecijske komisije prepoznaje dva dominantna temeljna oblika financiranja političkih partija (javno i privatno financiranje), Ustavni sud naglašava da u domaćem kontekstu odsustvo jasno propisanog javnog financiranja stvara realnu opasnost od narušavanja jednakih mogućnosti u entitetu RS. U tom pogledu, Ustavni sud zapaža da se u kontekstu kako spornog zakona tako i ostalih zakona o

financiranju političkih partija, odnosno organizacija u Bosni i Hercegovini političke partije financiraju iz dobrovoljnih priloga fizičkih i pravnih osoba. U takvim okolnostima potpuno ukidanje javnog financiranja uz povećanje donacija u praksi bi moglo poticati "politički klijentelizam", u kojem bi se sredstva privatnih donatora usmjeravala ka strankama na vlasti. Time se opozicijske stranke sistemski marginaliziraju, čime se izravno urušava načelo jednakih mogućnosti. Osim toga, potonje ne isključuje pravne osobe – poduzeća koja je osnovala javna vlast i u čijim se upravljačkim strukturama nalaze osobe koje su imenovale vlasti u pogledu davanja donacija. U odsustvu zakonom jasno propisanog javnog financiranja iz proračuna to ujedno stvara realnu opasnost od pojave narušavanja jednakih mogućnosti za različite političke snage i ugrožavanja načela transparentnosti uslijed potencijalno pristranog stava državnih vlasti, odnosno političke partije koja je na vlasti ili čini vlast. Ustavni sud, također, ima u vidu da su spornim zakonom propisane i članarine kao jedan od izvora financiranja političkih organizacija, ali da je taj tradicionalni izvor financiranja u praksi Europskog suda prepoznat kao nedovoljan za pokrivanje troškova koji stalno rastu u kontekstu političke konkurencije i složenih i skupih modernih sredstava komunikacije (*op. cit.*, *Özgürlük ve Dayanışma Partisi (ÖDP) protiv Turske*, točka 37.).

56. Ustavni sud posebno ima u vidu i vrijeme donošenja spornog zakona i njegovo djelovanje za vrijeme trajanja aktualnog mandata parlamentarnih stranaka. Isto tako, ograničavanje ili uskraćivanje javnog financiranja u godini koja prethodi izborima, kao i u samoj izbornoj godini, izravno utječe na sposobnost svih političkih organizacija, odnosno stranaka da ravnopravno sudjeluju u izbornom procesu, da predstavljaju svoje programe i da ostvare jednaku mogućnost političkog nadmetanja, što je bit demokratskog poretka. Takvim djelovanjem Narodne skupštine RS ugrožena je i stabilnost izbornog sustava, koja je ključna za kredibilitet izbornog procesa, a time ujedno i za konsolidaciju demokracije. Konačno, Ustavni sud naglašava da provođenje "drastičnih mjera" kao što je ukidanje javnog, odnosno proračunskog financiranja mora biti lišeno političkih manipulacija, što se u kontekstu donošenja spornog zakona ne može zaključiti da je bio slučaj (vidi točku 47. ove odluke).

57. Također, Narodna skupština RS osim općenitog ukazivanja na ekonomsku dobrobit nije Ustavnom sudu dostavila nijedan konkretan dokaz, proračunsku projekciju ili financijsku analizu iz koje bi se moglo zaključiti koliki bi stvarni iznos navodnih ušteda bio u odnosu na ukupni proračun RS. U odsustvu jasnih podataka koji bi potkrijepili tvrdnje da je takva mjera bila nužna za stabilnost javnih financija, Ustavni sud ne može zaključiti da je za donošenje spornog zakona, odnosno ukidanje proračunskog, odnosno javnog financiranja u RS postojala objektivna "prijeka društvena potreba" u smislu stavka 2. članka 11. Europske konvencije.

58. U svjetlu svega navedenog, Ustavni sud smatra da miješanje u konkretnom slučaju nije bilo proporcionalno legitimnom cilju, zbog čega se takvo miješanje ne može smatrati "nužnim u demokratskom društvu" u smislu članka 11. Europske konvencije. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud smatra da je Narodna skupština RS donošenjem spornog zakona prekršila garancije iz članka II/3.(i) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 11. Europske konvencije.

59. Odlučujući o djelovanju odluke Ustavnog suda, u skladu sa člankom 61. stavak (1) Pravila Ustavnog suda,

Ustavni sud je utvrdio da sporni zakon prestaje važiti u cijelosti od dana objave tog zakona u "Službenom glasniku Republike Srpske" ("Službeni glasnik RS" broj 45/25). Naime, Ustavni sud smatra da su odredbe o ukidanju javnog financiranja povezane s ostalim dijelovima zakona te da bi njihovo parcijalno ukidanje stvorilo neprimjenjiv propis i pravnu nesigurnost. Stoga, imajući u vidu da je sporni zakon donesen neposredno prije izborne godine, jedino se stavljanjem izvan snage cijelog zakona *ab initio* (od početka) mogu efikasno poništiti eventualno nastale štetne posljedice i omogućiti nesmetano funkcioniranje demokratskih institucija kako unutar samog entiteta Republika Srpska tako i u cijeloj Bosni i Hercegovini.

VII. Zaključak

60. Ustavni sud zaključuje da sporni zakon nije u skladu sa člankom II/3.(i) Ustava Bosne i Hercegovine i člankom 11. Europske konvencije jer ukidanje proračunskog financiranja

predstavlja nerazmjerno miješanje koje, u odsustvu dokaza o "prijekoј društvenoj potrebi", narušava načelo jednakih mogućnosti i politički pluralizam kao temelje slobode udruživanja u demokratskom društvu.

61. Na temelju članka 64. stavak (4) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, prestaje pravno djelovanje Odluke o privremenoј mjeri broj U-35/25 od 9. prosinca 2025. godine.

62. Na temelju članka 19. točka a), članka 57. stavak (2) točka b), članka 59. st. (1) i (2) i članka 61. stavak (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

63. Prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obvezujuće.

Predsjednik

Ustavnog suda Bosne i Hercegovine

Mirsad Ćeman, v. r.

САДРЖАЈ

ПРЕДСЈЕДНИШТВО

БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

685	Одлука о кориштењу средстава интервентне текуће резерве (српски језик)	1	691	Одлука о кориштењу средстава интервентне текуће резерве (српски језик)	7
	Одлука о кориштењу средстава интервентне текуће резерве (bosanski jezik)	1		Одлука о кориштењу средстава интервентне текуће резерве (bosanski jezik)	7
	Одлука о кориштењу средстава интервентне текуће причуве (hrvatski jezik)	2		Одлука о кориштењу средстава интервентне текуће причуве (hrvatski jezik)	8
686	Одлука о кориштењу средстава интервентне текуће резерве (српски језик)	2	692	Одлука о кориштењу средстава интервентне текуће резерве (српски језик)	8
	Одлука о кориштењу средстава интервентне текуће резерве (bosanski jezik)	2		Одлука о кориштењу средстава интервентне текуће резерве (bosanski jezik)	8
	Одлука о кориштењу средстава интервентне текуће причуве (hrvatski jezik)	3		Одлука о кориштењу средстава интервентне текуће причуве (hrvatski jezik)	9
687	Одлука о кориштењу средстава интервентне текуће резерве (српски језик)	3	693	Одлука о кориштењу средстава интервентне текуће резерве (српски језик)	9
	Одлука о кориштењу средстава интервентне текуће резерве (bosanski jezik)	3		Одлука о кориштењу средстава интервентне текуће резерве (bosanski jezik)	9
	Одлука о кориштењу средстава интервентне текуће причуве (hrvatski jezik)	4		Одлука о кориштењу средстава интервентне текуће причуве (hrvatski jezik)	10
688	Одлука о кориштењу средстава интервентне текуће резерве (српски језик)	4	694	Одлука о кориштењу средстава интервентне текуће резерве (српски језик)	10
	Одлука о кориштењу средстава интервентне текуће резерве (bosanski jezik)	4		Одлука о кориштењу средстава интервентне текуће резерве (bosanski jezik)	11
	Одлука о кориштењу средстава интервентне текуће причуве (hrvatski jezik)	5		Одлука о кориштењу средстава интервентне текуће причуве (hrvatski jezik)	11
689	Одлука о кориштењу средстава интервентне текуће резерве (српски језик)	5	695	Одлука о кориштењу средстава интервентне текуће резерве (српски језик)	11
	Одлука о кориштењу средстава интервентне текуће резерве (bosanski jezik)	5		Одлука о кориштењу средстава интервентне текуће резерве (bosanski jezik)	12
	Одлука о кориштењу средстава интервентне текуће причуве (hrvatski jezik)	6		Одлука о кориштењу средстава интервентне текуће причуве (hrvatski jezik)	12
690	Одлука о кориштењу средстава интервентне текуће резерве (српски језик)	6	696	Одлука о кориштењу средстава интервентне текуће резерве (српски језик)	12
	Одлука о кориштењу средстава интервентне текуће резерве (bosanski jezik)	6		Одлука о кориштењу средстава интервентне текуће резерве (bosanski jezik)	13

SLUŽBENI GLASNIK
 BOSNE I HERCEGOVINE
Izdanje na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК
 БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
Издање на босанском, хрватском и српском језику

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Издавач: ЈП НИО Службени лист БиХ
 Ц. Биједића 39/III, 71000 Сарајево, Босна и Херцеговина
Директор и одговорни уредник: Драган Прусина

Техничка припрема:

Уредништво ЈП НИО Службени лист БиХ

Штампа: УНИОНИНВЕСТПЛАСТИКА д. д. Сарајево

За штампарију: Мухамед Мирвић

Телефони:

Централа: 033 72 20 30
 Директор: 033 72 20 61
 Уредништво: 033 72 20 38
 Рачуноводство: 033 72 20 48
 Служба за правне и опште послове: 033 72 20 51
 Претплата: 033 72 20 54
 Огласни одјел: 033 72 20 49 и 72 20 50
 Комерцијала са
 пословницом и продајом: 033 72 20 43
 Претплата се утврђује полугодишње, а уплата се врши
 УНАПРИЈЕД у корист рачуна:

UNICREDIT BANK ДД 338-320-22000052-11

ASA BANKA ДД Сарајево 134-470-10067655-09

ADDIKO BANK АД

Бања Лука, филијала Брчко 552-000-00000017-12

RAIFFEISEN BANK DD BiH Сарајево

161-000-00071700-57

Рекламације за непримљене бројеве примају се 20 дана од
 изласка листа.

Идентификацијски број 4200226120002

Порески број 01071019

ПДВ број 200226120002

Претплата за I полугодиште 2026. године на
 "Службени гласник Босне и Херцеговине", 120,00 КМ.

Web издање: <http://www.sluzbenilist.ba>

Годишња претплата 240,00 КМ по кориснику

e-mail: redakcija@slist.ba - oglasia@slist.ba - pretplata@slist.ba -
racunovodstvo@slist.ba - jnb.komercijala@slist.ba